

ריג/א	
פרשת פנחס	
<p>וידבר יי' אל משה לאמר פנחס בן אלעזר וגו' רבי אלעזר פתח ואמר שמע בני מוסר אביך ואל תמוש תורת אמך¹ שמע בני מוסר אביך דא קב"ה² ואל תמוש תורת אמך דא כנסת ישראל מאי מוסר אביך³ מוסר דא אורייתא⁴ דאית בה כמה תוכחינן⁵ כמה עונשינן⁶ כד"א מוסר יי'⁷ בני אל תמאס ואל תקוץ בתוכחתו⁸</p>	<p>"וידבר ה' אל משה לאמר פנחס בן אלעזר וגו'", רבי אלעזר פתח "ואמר שמע בני מוסר אביך ואל תמוש תורת אמך". "שמע בני מוסר אביך", זה הקדוש ברוך הוא, "ואל תמוש תורת אמך", זו כנסת ישראל. מה זה "מוסר אביך", מוסר זו התורה, שיש בה כמה תוכחות, כמה עונשים, כמו שנאמר "מוסר ה' בני אל תמאס ואל תקץ בתוכחתו".</p>
<p>ובנין דכל מאן דאשתדל באורייתא בהאי עלמא זכי דיפתחון ליה כמה תרעין להווא עלמא כמה נהורין בשעתא דינפוק מהאי עלמא היא אקדימת קמיה ואזלא לכל נטורי תרעין מכרות ואומרת פתחו שערים ויבא גוי צדיק אתקיננו כרסיין לפלניא עבדא דמלכא דלית חדו לקב"ה⁹ אלא מאן דאשתדל באורייתא¹⁰ כ"ש ב"נ דמתער בליליא¹¹ לאשתדלא באורייתא דהא כל צדיקיא דבגנתא דעדן צייתין לקליה וקב"ה משתבח ביניהו כמה דאוקמוה היושבת בגנים חברים¹² מקשיבים לקולך¹³ תשמיעני</p>	<p>ומשום שכל מי שעוסק בתורה בעולם הזה זוכה שיפתחו לו כמה שערים לעולם ההוא, כמה אורות, בשעה שיצא מהעולם הזה, היא מקדימה לפניו והולכת לכל שומרי השערים מכריזה ואומרת "פתחו שערים ויבא גוי צדיק", התקיננו כסאות לפלוני עבד המלך, שאין שמחה לקדוש ברוך הוא אלא [ב]מי שעוסק בתורה, כל שכן אדם שמתעורר בלילה לעסוק בתורה, שהרי כל הצדיקים שבגן עדן מקשיבים לקולו והקדוש ברוך הוא נמצא ביניהם כמו שפרשוה, "היושבת</p>

¹ נ"ל כי אע"פ שלקמן מסיים בענין פנחס מ"מ צריך לקשר פסוק זה עם דבר פנחס, ויובן בהקדים מ"ש במעלת נדב ואביהו, שטעותם היתה בחשבם שלהיותם מצד אימא שהיא הבונה את רחל בגבורות שיוכלו הם לבדם לתקנה ולא נשתתפו עם משה ואהרן ואלעזר ואיתמר שהם מצד אבא ולכן נאחזו במ החיצונים ומתו מפני שדווקא אור אבא הוא הדוחה את חיצונים ואם כן יוכל אדם להעלות על לבו שנכון לו להמשיך אור אבא לבדו להיותו הוא העיקר לכן אמר שמע בני מוסר אביך הוא אור אבא שבתוך ז"א אבל בתנאי שאל תמוש תורת אמך הוא אור אימא הנמשך אל כנס"י וכו' וכן היה בכאן בפנחס שהוא בן אלעזר שסתמו מצד אבא הלא הוצרך שישתתפו אליו נשמות נדב ואביהו שהם מצד אימא ובזה גבר כחו לדחות החיצונים ותעצר המגפה (רמ"ז).

² ת"ת ז"א (מ"מ) שהוא אב לנשמות שכל הנשמות באים מזווג קב"ה ושכינתיה (אור יקר).

³ למה לא נאמר תורת אביך (אור יקר).

⁴ תורה שבכתב (אור יקר), התורה באבא ושורש אבא בחכמה סתימאה ושורשו בבוצינא דקרדינותא שהוא שורש הגבורות (רמ"ז).

⁵ הם בת"ת מצד הדין שבו (אור יקר).

⁶ היינו בחי' דו"ן שבמוסר, ושל בחוקותי הם דכורים ותכוחות, ושל משנה תורה הם נוקבין (רמ"ז) [צ"ע].

⁷ ת"ת (אור יקר).

⁸ קשה שהרי ת"ת הוא רחמים איך ישב הכל הענינים האלו שהם דין, לזה אמר שרצה הקב"ה לזכות את ישראל במעלות ההם שהם זוכים מצד התורה ולפיכך הרבה עונשים כדי שישמרו אותה ויזכו למעלות ההם (אור יקר).

⁹ היות יונק מהבינה (אור יקר).

¹⁰ שגורם קשר קב"ה עם שכינתיה והיותם יונקים מהבינה (אור יקר).

¹¹ שהוא זמן זיווג עילאה עי' & (אור יקר).

¹² שכינה שהיא יושבת בגן עדן חברים שהם הצדיקים כולם הם מקשיבים (אור יקר), פי' צדיקים שבעולם הזה שעוסקים בתורה (מ"מ).

¹³ הם הקב"ה והצדיקים שבג"ע (מ"מ).

	<p>בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני".</p>
<p>ר"ש אמר האי קרא רזא דחכמתא אית ביה היושבת בגנים דא כנסת ישראל¹ דאיהי בגלותא עם ישראל² ואולא עמהון בעקתייהו חברים מקשיבים לקולך משריין עלאין בלהו צייתין לקולך³ לקול תושבתך בגלותא⁴ השמיעני כד"א הראיני את מראיך השמיעני את קולך השמיעני קלא דאינון חברייא⁵ דמשתדלי באורייתא דהא לית תושבתא קמאי כאינון דמשתדלי באורייתא</p>	<p>רבי שמעון אמר, פסוק זה יש בו סוד חכמה, "היושבת בגנים", זו כנסת ישראל שהיא בגלות עם ישראל, והולכת עמם בצרתם. "חברים מקשיבים לקולך" [זו] מחנות עליונים, כולם "מקשיבים לקולך", לקול תישבחותך בגלות. "השמיעני" כמו שנאמר "הראיני את מראיך", "השמיעני את קולך", השמיעני קול אותם החברים שעוסקים בתורה, שהרי אין תישבחות לפני כאותם שעוסקים בתורה.</p>
<p>אמר ר"ש כביכול כל אינון דזכאן לאשתדלא באורייתא ומכד פליג ליליא ואתיין במטרונייתא כד נהיר יממא לקבלא אנפי מלכא אתקיף ואחסין בשכינתא ולא עוד אלא דשריא ביה חוט של חסד כמה דאוקימנא</p>	<p>אמר רבי שמעון כביכול כל אותם שזוכים לעסוק בתורה, ומכשנחצה הלילה ובאים עם המלכה, כשמאיר היום לקבל פני המלך, מתחזק ויורש בשכינה, ולא עוד אלא ששורה בו חוט של חסד כמו שבארנו.</p>
<p>ת"ח כל מאן דזכי לאתתקף בשכינתא⁶ יסתמר גרמוהי באנון מלין דאחידן לקבלה כגון מאן אינון דלא משקרי באת קדישא⁷ כגון בת אל נכר וכל מאן דנטיר גרמיה כביכול כנסת ישראל אחידא ביי⁸ ונטרא ליי⁹ והיא אקדימת ליה שלם¹⁰ וכ"ש אי זכי וקני להאי</p>	<p>בא וראה, כל מי שזוכה להתחזק בשכינה ישמור עצמו מאותם דברים שאחוזים מולה, כמו מי, אותם שלא משקרים באות הקדוש, כגון בת אל נכר. וכל מי ששומר עצמו, כביכול כנסת ישראל אחוזה בו ושומרת אותו, והיא מקדימה לו שלום, וכל שכן אם זוכה וקונה את זה.</p>
<p>ואמר ר"ש אתחזיין ישראל לאשתצאה</p>	<p>ואמר רבי שמעון, ראויים היו ישראל לכלות באותה שעה פרט לזה</p>

¹ היינו המלכות יושבת בגנים, והחברים מקשיבים הם המלאכים של מעלה שמקשיבים לקולה (מ"מ).

² קשה איך כנס"י יחד עם כלל ישראל למטה, וגם בגן עדן (אור יקר), בגנים היינו מגן לגן וזה הגלות (אור יקר).

³ בחי' השכינה ביצירה, ובחי' השכינה שבבריאה וכן המרכבות עצמם שהם במקומם בעולם הבריאה, וכן המלאכים וחיות שבחינתם במקומם עם היות שבחינתם בעשיה עם ישראל בגלות כולם הם מקשיבים לקולך היינו ההתעוררות העולה מעולם התחתון, שאינם יכולים להעלות עם לא התעוררות העולם התחתון (אור יקר).

⁴ היינו על שבח שהשכינה עצמה משבחת תדיר (אור יקר).

⁶ מ"מ גורם: אסתמר גרמיה מאינון לחחידן לקבלה מאן אינון ללא משקר צאת קדיסה כגון צת אל נכר וכל מאן דנטיר גרמיה וכו' ולא כהגהה (מ"מ).

⁷ עיקר דתליא בשכינתא ממש היא זו מפני שהמילה היא יסוד ובת אל נכר היא לילית הרשעה (אור יקר).

⁸ שהוא עלה למדרגת היסוד ונאחזת היא בו שעד עתה היה הוא למטה ממנה ואוחז בה ועתה ששמר אות הברית עלה למעלה ממנה והיא נאחזת בו (אור יקר).

⁹ שזכה שבא מעשה לידו ונשמר (אור יקר). וכאשר שמר מכל המקרים הנמשכים לו מהמעשה ההוא כדרך השכינה לשמור היסוד שהקליפות סביבה והיא גדר לו ושמירה ודאי כעין פנחס ששמרה שכינה אותו מכמה מקרים במעשה ההוא (אור יקר).

¹⁰ שהיסוד עמו והיא מעלה בחינת יסוד שבא לו בסוד יוסף ובנימין (אור יקר).

<p>בההוא שעתא בר דאקדים פנחס להאי עובדא ושכיך רוגזא הה"ד פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב וגו'.</p>	<p>שהקדים פנחס למעשה הזה ושיכך את הרוגז, זהו שכתוב "פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב וגו'".</p>
<p>ד"א פנחס בן אלעזר וגו' אר"ש בן בן תרי זמני לאשלמא אובדא (נ"א עובדא)¹ קא אתי²</p>	<p>דבר אחר "פינחס בן אלעזר וגו'", אמר רבי שמעון בן בן פעמיים בא להשלים האבדה (המעשה).</p>
<p>אמר רבי שמעון האי ב"נ דנטיל גלגולא דנשמתא ולא זכי דיתתקן ביה³ כאילו משקר בקושמא דמלכא ואנא קרינא עליה האי קרא או מצא אבדה וכחש בה ונשבע על שקר וכחש בה טב לי דלא אברי</p>	<p>אמר רבי שמעון אדם זה שנוטל גלגול הנשמה ולא זכה להתתקן בו, כאלו משקר באמת המלך, ואני קורא עליו פסוק זה "או מצא אבדה וכחש בה ונשבע על שקר", וכחש בה, טוב לו שלא נברא.</p>
<p>תנינן צדיק גמור אינו נדחה וצדיק שאינו גמור נדחה⁴ מאן הוא צדיק גמור ומאן הוא צדק שאינו גמור וכי מאן דלא שלים במלוי צדיק אקרי אלא צדיק גמור ידע דהא לא נטיל גלגולין עקימין ובאחסנתיה בני בניין⁵ ואתקין שורן וחצב בירין ונטע אילנין</p>	<p>שנינו, צדיק גמור אינו נדחה וצדיק שאינו גמור נדחה, מיהו צדיק גמור ומיהו צדיק שאינו גמור. וכי מי שלא שלם בדבריו נקרא צדיק, אלא צדיק גמור ידוע, שהרי לא לוקח גלגולים עקומים, ובירושתו בונה בנין ומתקין חומות וחוצב בורות ונוטע אילנות.</p>
<p>צדיק שאינו גמור דבני בניין באחסנתא אהרא⁶ חפר בה בירין ואעדר הא אתקין אבני יסודא כמלקדמין ואעמל בה ולא ידע אי אשתאר דיליה⁷ מסטרא דילי טב וצדיק אקרי ומסטרא דההוא אחסנתא לאו הכי⁸</p>	<p>צדיק שאינו גמור, שבונה בנין בירושה אחרת, חופר בה בורות ועוד, הרי התקין אבני יסוד כמו מקדם, ועמל בה ולא יודע אם נשאר שלו מצדו, הוא נקרא טוב וצדיק, ומצד אותה ירושה לא כך.</p>
<p>לב"נ דבני בניין שפירן יאן למחזי אסתכל ביסודא וחמי ליה שקיע עקימא מכל סטרין הא בניינא לא שלים עד דסתר ליה ואתקין לי כמלקדמין מסטרא דההוא בניינא דיליה אשתכח טב ושפיר</p>	<p>[משל] לאדם שבונה בנין יפה נאה למראה, הסתכל ביסוד וראה אותו שוקע, עקום מכל הצדדים, הרי הבנין לא שלם, עד שסותר אותו ומתקין אותו כמקדם מצד אותו בנין שלו נמצא טוב ויפה,</p>

¹ לך למה, ומ"מ, למנס כלפ"מ הוא עיקר הגרסא ו"אובדא" נמחק.
² היינו נדב ואביהו שנתעברו בו ע"י ריש אחרי מות (אור יקר), שתקן נדב ואביהו ולכן נקרא בן אהרן (מ"מ).
³ שנשמתו היא נשמה שבאה פעם אחרת ולא הצליחה ועתה נתגלגלה בו ואינו זוכה ליתתקן ביה אלא עושה כמעשיה הראשונים (אור יקר), לתקן הנשמה המגולגלת בו (מ"מ).
⁴ ע"י ברכות (ז ע"ב) אמר רב הונא מאי דכתיב למה תביט בוגדים תחריש בבלע רשע צדיק ממנו וכי רשע בולע צדיק והא כתיב ה' לא יעזבנו בידו וכתוב לא יאונה לצדיק כל און אלא צדיק ממנו בולע צדיק גמור אינו בולע ואיבעית אימא שעה משחקת לו שאני. \$לבדוק\$
⁵ שנשמתו הראויה לו שלא נתגלגלה בו נשמה אחרת (מ"מ).
⁶ שנשמה אחרת המגולגלת בו (מ"מ).
⁷ ע"י שער הגלגולים (הקדמה ד).
⁸ כפי הבחינה שהיתה באדם בעת שחטא כך צריך אח"ך לתקן בבואו בגלגול. והמשל בזה מי שהיו לו בעת שחטא בחינת רוח ונפש ונשמה משלשה ב"ע ועוד נפש ממלכות דאצילות, ואח"כ כאשר מתגלגל, אעפ"י שתיקן בתכלית התיקון השלם עד בחינת הנשמה דבריאה, לא סגי ליה בהכי. ובזה תבין סוד נפלא, כי כמה צדיקים היו שעשו מצות רבות ונקרא צדיק ורע לו, ויש צדיקים עושין מצות מועטות ונקרא צדיק וטוב לו. אבל הענין תלוי בזה, כי כיון שתחילה היה בבחינה גדולה, צריך לתקן עתה בערך אותה הבחינה העליונה, וזמ"ש מסטרא דיליה, רוצה לומר של עת הגלגול הזה טב וצדיק אקרי, כי עשה מצות הרבה, אבל מסטרא דאחסנתא דיליה קדמאה שהיתה מעולה איננו עדיין שלם ומתוקן ועדיין הוא מעוות (שער מאמרי רשב"י).

ריג/ב	
מסמרא דיסודא ביש ועקים ובגין כך לא אקרי עובדא שלים ¹ לא אקרי בניינא שלים בגלל כך נקרא צדיק שאינו גמור, ונדחה, ועל זה "כבלע רשע צדיק ממנו".	מצד היסוד רע ועקום, ולכן לא נקרא מעשה שלם, לא נקרא בגין שלם, בגלל כך נקרא צדיק שאינו גמור, ונדחה, ועל זה "כבלע רשע צדיק ממנו".
ת"ח מאן דמקנא ² לשמא קדישא דקב"ה דאפילו לא יזכי לגדולה ³ ולא אתחזי לה ⁴ (ס"א דירית לה) (רווח לה ונטיל לה) ודא ירית ליה ועייל ליה ⁶⁵	בא וראה, מי שמקנא לשם הקדוש של הקדוש ברוך הוא, שאפילו לא יזכה לגדולה ולא יהיה ראוי לה, (שירש אותה נ"א ירויח אותה ויקח אותה) ואת זה ירש אותו ונכנס לו.
פנחס לא אתחזי ליה בההוא זמנא ובגין דקנא לשמא דמאריה רווח לכלא וסליק לכלא ⁷ ואתתקן ביה כללא ⁸ וזכה לאשתמשא ⁹ בכהונה עלאה ¹⁰ מההיא שעתא פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן דאשלים לתריין ¹¹ דרגין בגין דקנא לשמא דמאריה דאתתקן מה דאתעקם	פנחס לא היה ראוי לה באותו זמן, ומשום שקנא לשם רבונו, הרויח את הכל, ועלה לכל, והתתקן בו הכל, וזכה להשתמש בכהונה עליונה. מאותה שעה פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, שהשלים לשתי דרגות, משום שקנא לשם רבונו, שתקן מה שהתעקם.
רבי יהודה פתח ואמר שמרה נפשי כי חסיד אני הושע עבדך וגו', יש לאסתכלא ולבתר קרא כלא סופיה דקרא כתיב הבוטח אליך הבוטח בך מבעי ליה ¹² מאי הבוטח אליך	רבי יהודה פתח ואמר "שמרה נפשי כי חסיד אני הושע עבדך וגו'", יש להתבונן בסוף הפסוק, ואחר כך על כל הפסוק. בסוף הפסוק כתוב "הבוטח אליך", היה צריך להיות "הבוטח בך", מה זה "הבוטח אליך".
אלא כביכול דוד מבטח ליה ¹³ דלא יעבר ליה פלגות ליליא בשנתא כמה דכתיב	אלא כביכול דוד מבטיח לו שלא יעבור עליו חצות הלילה בשנה, כמו

¹ שאינו מעשה שלם כי חסר תיקון הנפש שהמעשה הוא תיקון שלה, כי לרוח שייך לימוד התורה והעיון לנשמה ואינו בגין שלם שנפשו נפש הגר ואין להם דביקות גמור עם הרוח, שהרי בין הרוח לנפש הגר מתמצעת נפש האמיתי וזו בלתי מתקונת וכו' (רמ"ז).

² אחר שהקדים שני מיני הגלגולים הכוללים ואחר שיש גלגולים נקומים שהם אותם שאינם זוכים לייחוד נר"ן יחד נמשך ואמר שיש זכות אחד והוא המקנא לש"ש שאפילו אין בו זכות לעלות לגדולה וגם שלא יהיה ראוי לה שאינו חשוב מצד עצמו (רמ"ז).

³ מצד מעשיו (אור יקר), כמאן דאמר שלא נתכהן פנחס עד שהרגו לזמרי שבביל שקנא לאלהיו (מ"מ).

⁴ מצד מולדתו (אור יקר).

⁵ בצור יקר על המילים "והאזי שעתא נטיל לה" שאין מתון זמן בדבר אלכא תכף ומיד נתן לו.

⁶ (ס"א דירית לה) (רווח לה ונטיל לה) ודא ירית ליה ועייל ליה" נמחק בדפ"מ, ובמקומו איתא "דרווח לה ודאזי שעתא נטיל לה". ובצור יקר "דרווח לה ודאזי והאזי שעתא נטיל לה".

⁷ מיד שלא בהמתנה וראיה הבשורה שהיה מיד (אור יקר).

⁸ נדב ואביהו שנתקנו בו כרגע (אור יקר).

⁹ לשמשא (אור יקר).

¹⁰ לזמן אחר כך אמנם הבשורה היה מיד מההיא שעתא נתן לו (אור יקר), אין ר"ל שתחלה היה כהן הדיוט וע"י הקנאה זכה לכהונה גדולה אלא ר"ל מן הקצה אל הקצה שמתחילה היה כמו שאר הלויים וע"י הקנאה זכה אפילו לכהונה גדולה (מ"מ).

¹¹ נשמתו דהיינו בן אלעזר ונשמת נדב ואביהו והיינו בן אהרן ובא ענין זה להודיע בגין דקנא וכו' (אור יקר).

¹² אע"ג דבוטח הוא מהקל ומבטיח מבעי ליה, נראה דכיון שנמצא כי בך בטוח נוכל לפרשו בוטח יוצא (רמ"ז).

¹³ להקב"ה (מ"מ).

שכתוב "חצות לילה אקום להודות לך". היה צריך לומר "קמתי", אלא "אקום" ואתקשר בך לעולמים.	חצות לילה אקום להודות לך ¹ קמתי מבעי ליה אלא אקום ואתקשר בך לעלמין
"שמרה נפשי" היה צריך לומר "שמור", והרי למדנו שאין אות בתורה שאין בה סודות עליונים ונכבדים. שמרה לקדוש ברוך הוא אמר, שמרה את אותו חלק שנאחזת בו נפש, שכשיוצאת הנפש מהעולם הזה באה לרשת עולם (הבא), אם זוכה כמה חיילות עליונים יוצאים לקבלה ולשמור אותה, ולהכניסה למדור שמקומה, והה' הזו לקחתה להתאחד עמה בראשי חדשים ושבתות.	שמרה נפשי שמור מבעי ליה והא תנינן דלית את באורייתא דלא אית בה רזין עלאין ויקירין שמרה לקב"ה קאמר ² שמרה לההוא חולקא ³ דאתאחד ביה נפש ⁴ דכד נפשא נפקאת מהאי עלמא אתיא למירת עלמא (דאתי) ⁵ אי זכי ⁶ כמה ⁸ חילין עלאין נפקין לקבלא ולנטרא לה ולאעלא לה במדורא דדוכתהא ⁹ והאי ה' נטיר לה לאתאחדא עמה בריש ירחי ושבת ¹⁰
ואם לא זוכה, כמה שומרים בעלי דינים מזדמנים מולה ודוחים אותה החוצה, אוי לאותה נפש שמתגלגלת בריקנות כמו אבן בכף הקלע, זהו שכתוב "ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע".	ואי לא זכי כמה גרדיני טהירין אודמנן לקבלה ודחו לה לבר ווי לההיא נפשא דמתגלגלת בריקנא כאבנא בקוספיתא הה"ד ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע
ודוד בקש בקשתו לפני הקדוש ברוך הוא ואמר "שמרה נפשי", שלא ידחו אותה החוצה, וכשיגיע (למולך יפתחו לך) מולה יפתחו לה פתחים, ותקבל אותה לפניך.	ודוד בעי בעותיה קמי קב"ה ואמר שמרה נפשי דלא ידחון לה לבר וכד מטי (ס"א לקבלך יפתחון לך) ¹¹ לקבלה יפתחון לה פתחין ותקבל לה קמך
"כי חסיד אני", וכי חסיד נקרא, אמר רבי יהודה כן, שכתוב "חסדי דוד הנאמנים". בגלל כך "שמרה נפשי", שלא תעזוב אותה ללכת החוצה.	כי חסיד אני וכי חסיד אקרי א"ר יהודה אין דכתיב חסדי דוד הנאמנים ¹² בגין כך שמרה נפשי דלא תשובוק לה למהך לבר

¹ בסוד הכינור, שהוא בהוד וכמ"ש בזהר הרקיע פרשת ויקרא (רמ"ז).
² פירוש מלכות לכן לא כתיב שמור אלא שמרה לשון נקבה ועי' רכב ע"א שמרה דא מטרוניתא (מ"מ).
³ דייקא בסוד עטרת ז"א שה"ס ה' כנזכר בכונת הלולב, ובה אחיזת המלכות שה"ס הנפש, והיה מתפלל לאותו מקום ששם אחוזה נשמתו שהרי הוא זכר, ולכן לא אמר שמרי נפשי. ונתן טעמו "דכד נפשא" וכו', וירצה שאין הכוונה על השמירה בעוה"ז אלא על זמן יציאתה ממנו, כי אז היא מזומנת לירש עולמה שהוא בגן עדן התחתון סוד המלכות. וענין ירושה זאת היא בסוד הבעל יורש את אשתו וכמ"ש לקמן, וזהו הזוכה להדבק בעטרת זעיר שבה שורש המלכות (רמ"ז).
⁴ מלת הקב"ה יצדק בבינה ובת"ת ובמלכות לכן פירוש שכאן הכוונה למלכות (אור יקר), כל הנפשות יש להם שורש במלכות יש מהם שרשם ביד המלכות ויש בעין וכו' ולכן אמר דוד שמור לאותו השרש ששם נאחזת נפשי שלא יפגם ח"ו ולא תהיה בו שום יניקה לס"א (מ"מ).
⁵ נמחק זלפ"מ ומ"מ גורסו.
⁶ אם קשה למ צריכים שמירה אם טובה ומה תועלת שמירתה אם רעה אם כן זה תפילת שוא (אור יקר).
⁷ לא תחשוב שלא תצטרך לשמירה (אור יקר).
⁸ הם מלאכי רחמים מלאכי שלום דוקא, והם מעלים אותה במדורא דדוכתהא, פי' המדור הראוי לה במקומה הוא גן עדן תחתון (רמ"ז).
⁹ כמו שהמלכות מדה שצריכה שמירה מן הקלי' כן הנפש שהיא ממנה צריכה שמירה ושמירה זו היא עד הכנסה למקום מנוחתה (אור יקר).
¹⁰ להעלות מ"ן בסוד והיה מדי חדש בחדשו (רח"ו).
¹¹ נמחק זלפ"מ, אמנס הו"ל העיקר זלכך אמת.
¹² שנאחז בנו"ה דזעיר ששם חסדים המגולים והם נקרא חסדי דוד הנאמנים (רח"ו).

<p>ר' יצחק אמר כל ב"נ דאית ליה חולקא בצדיק ירית להאי ארץ כמה דכתיב ועמך כלם צדיקים וגו' והאי צדיק חסיד אקרי' אמר דוד בתר דבהאי אתר אחידנא חסיד אני ובג"כ שמרה נפשי לאתקשרא בך</p>	<p>רבי יצחק אמר, כל אדם שיש לו חלק בצדיק יורש ארץ זו, כמו שכתוב "ועמך כולם צדיקים וגו'", וצדיק זה נקרא חסיד. אמר דוד, מאחר שבמקום זה נאחזתי, חסיד אני, ולכן "שמרה נפשי" להתקשר בך.</p>
<p>רבי חייא פתח עדות ביהוסף שמו וגו' הא אוקמוה דאוליף שבעין פתקין ולשון הקדש יתיר הה"ד שפת לא ידעתי אשמע אבל מאי עדות ת"ח בשעתא דאתתיה דפוטופר הות אחידא ב"י להאיא מלה הוה יוסף עביד גרמיה כמאן דלא ידע לישנא דילה³ וכן בכל יומא עד ההיא שעתא בתרייתא דכתיב ותתפשהו בבגדו</p>	<p>רבי חייא פתח "עדות ביהוסף שמו וגו'", הרי פרשוה שלמד שבעים פתקים² ולשון הקודש יותר, זהו שכתוב "שפת לא ידעתי אשמע", אבל מה זו "עדות". בא וראה, בשעה שאשת פוטופר אחזה בו לאותו הדבר, עשה יוסף עצמו כמי שלא יודע לשונה, וכן בכל יום עד אותה שעה אחרונה שכתוב "ותתפשהו בבגדו".</p>
<p>מאי ותתפשהו אלא בנין דעביד גרמיה כמאן דלא ידע לישנא ורוח הקדש צווח לקבליה לשמרך מאשה זרה מנכריה אמריה החליקה מאי קמ"ל אלא כל מאן דנטיר גרמיה מהאי אתקשר בה בשכינתא ואחיד בההוא עדות ומאי הוא ה' דאתוסף ביה דכתיב עדות ביהוסף שמו אוף הכא י' איתוסף בפנחס על דקני בהאי⁴</p>	<p>מה זה "ותתפשהו", אלא משום שעשה עצמו כמי שלא יודע לשונה, ורוח הקודש צווחת כנגדו "לשמרך מאשה זרה מנכריה אמריה החליקה", מה בא להשמיענו, אלא כל מי ששומר עצמו מזה, מתקשר לשכינה, ואחוז באותה עדות. ומהי ה' שנתוספה בו, שכתוב "עדות ביהוסף שמו". גם כאן התוספה י' בפינחס על שקנא בזה.</p>
<p>רבי ייסא פתח על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו בזכרנו את ציון את ירושלם מבעי ליה כמה דכתיב אם אשכחך ירושלם תשכח ימיני מאי בזכרנו את ציון לב"נ דהו"ל היכלא יקירא יאה ושפירא אתו לסטין ואוקידו ליה צערא דמאן הוא לאו דמאריה דהיכלא</p>	<p>רבי ייסא פתח "על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו בזכרנו את ציון". היה צריך לומר "את ירושלים", כמו שכתוב "אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני", מה זה "בזכרנו את ציון" [משל] לאדם שהיה לו היכל נכבד נאה ויפה, באו לסטים ושרפו אותו, צערו שמי הוא, לא של בעל ההיכל.</p>
<p>אוף הכא שכינתא בגלותא שריא צערא דמאן הוא לאו דצדיק ואזלא הא כמה דאוקמוה דכתיב הצדיק אבד אבד ממש⁵ אוף הכא בזכרנו את ציון⁶ בזכרנו ההוא צערא דיליה על זווגהא צערא דיליה הוא</p>	<p>גם כאן השכינה שרויה בגלות, צער של מי הוא, לא של הצדיק, וזה הולך כמו שבארוה, שכתוב "הצדיק אבד", אבד ממש. גם כאן "בזכרנו את ציון", בזכרנו את אותו צער שלו על זוגתו צער שלו הוא.</p>
<p>אמר רבי ייסא מאן דאוקיר שמא דמאריה בהאי ונטיר האי זכה דיוקיר ליה מאריה על כלא מנלן מיוסף דכתיב וירכב אותו</p>	<p>אמר רבי ייסא מי שמכבד את שם רבונו בזה, ושומר זה זוכה שיכבד אותו רבונו על הכל. מנין לנו, מיוסף</p>

¹ בסוד חסד דשריא בפום אמה וכפי זה מתרץ תירוץ אחר שנקרא חסיד בשביל חסד בפום אמה (רח"ו).

²

³ שלא הבין דבריה ומה כוונתה עד שהראית לו הענין ממש (מ"מ).

⁴ י' זעירא שבפנחס הוא מלכות כמ"ש בזהר דף רכ ע"א (מ"מ).

⁵ עי' לעיל סט ע"א. אמנם עי' ח"א נה ע"ב שלומד את זה בדרך אחרת.

⁶ ציון גימ' יוסף בסוד יסוד דכורא (רח"ו).

<p>במרכבת המשנה אשר לו וכתוב ונתן אותו על כל ארץ מצרים</p>	<p>שכתוב "וירכב אותו במרכבת המשנה אשר לו", וכתוב "ונתון אתו על כל ארץ מצרים".</p>
<p>ריד/א</p>	
<p>ולא עוד אלא כשעברו ישראל את הים, ארונו של יוסף נכנס בפנים בהתחלה, ולא היו המים עומדים על עמדם לפניו, זהו שכתוב "הים ראה וינס". מה זה "וינס" אלא ראה אותו שכתוב בו "וינס ויצא החוצה".</p>	<p>ולא עוד אלא כשעברו ישראל את הים, ארונו של יוסף נכנס בפנים בהתחלה, ולא היו המים עומדים על עמדם לפניו, זהו שכתוב "הים ראה וינס". מה זה "וינס" אלא ראה אותו שכתוב בו "וינס ויצא החוצה".</p>
<p>ת"ה זכי ליקרא בחייו וזכי ליקרא במיתתיה בחייו אמאי² בנין ההוא זמן³ דלא בעא לאתדבקא בה דכתיב וימאן ויאמר אל אשת אדניו וכתוב ולא שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה בנין כך זכה בהאי עלמא כיון דכתיב ותתפשהו בבגדו וכתוב וינס ויצא החוצה זכי לבתר דעאל לגו פרוכתא עלאה והכי אתחזי ליה⁴ דידיה נטל בהאי עלמא ודידיה נטל בעלמא אחרא</p>	<p>בא וראה, זוכה לכבוד בחייו וזוכה לכבוד במיתתו. בחייו מדוע, בגלל אותו זמן שלא רצה להתדבק בה, שכתוב "וימאן ויאמר אל אשת אדניו", וכתוב "ולא שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה", בגלל זה זכה בזה העולם, כיון שכתוב "ותתפשהו בבגדו", וכתוב "וינס ויצא החוצה", זכה לבסוף שנכנס לתוך מחיצה עליונה וכך ראוי לו, את שלו לקח בזה העולם, ואת שלו לקח בעולם האחר.</p>

¹ ירצה לא די שזכה להתעלות בפרטותו וזן את כל העולם, אלא בעת רוגז וחימה ושעת סכנה עצומה שהיתה לישראל על הים, ושלא היה יוסף חי אלא בבחינת הבלא דגרמי שה"ס קטנות, וגם זעיר הוא בבחינת קטנות כנודע משה"כ, וכל שכן שהמלכות היתה בבחינת גבורות קשות שלכן לא היה מציאות לקרוע ים סוף שה"ס רחם הנוק' כנזכר שם בסה"כ. ואיתא עוד שם שבחינת הקטנות ה"ס מטה שנהפך לנחש, שלכן כתוב (שמות ד, ג) וינס משה מפניו, ושאי היתה בחינה זו של נחש עלאה דהיינו יסוד מבחינת קטנות, והאיר כח עתיקא בתיקון ואמת, [כמ"ש בל"ת פרשת בשלח] ומשם נמשך היופי ליוסף מתרי תפוחין, ובפרט כשזכה לשם יה"ו העולה כ"א, וכ"א פעמים כ"א עולה אמ"ת, כי הוא נתקיים בזרע אמת, והנחש נהפך למטה. ובוזה תשכיל איך רמז ה' למשה שזכות יוסף יעמוד, וז"ש (יד, טז) הרם את מטך. ועוד צריך לדעת מ"ש בליקוטי תורה פרשת שופטים בדרוש י"ח נשים, שאשת פוטיפר היתה מבחינת הקטנות מצד אי', נמצא שבמשה כתיב וינס, וביוסף כתיב (לט, יב) וינס, אבל דשל יוסף היתה ניסה לכבוד ה', ולכן זכה שאפילו בהיותו מת שהוא הקטנות הגמור, תיקן את ישראל שהיו אז בבחינת הקטנות עצמו, כי הים נתפייס ממנו, שזכה להושיב (בראשית מט, כד) באיתן קשתו, ולא פגם בה. ולפי ששם יה"ו יש לו ו' צירופים שהם בסוד הדעת לכן וינס עולה כן (רמ"ז).

² פי' ולמה לא נשמר כל שכרו לאחר מותו כי כן הוא דרך צדיקים. וגם שאל אמאי, כלומר במה זכה לשני שולחנות שה"ס ב' ההין שבשם (רמ"ז).

³ שכל אותו הענין היה כעין שטחיות ולא היה פועל עצמי אלא כמין גדרות וסייגים שכולם תיקון למלכות שהיא נקראת עלמא הדין, ולכן זכה לכל אותם השררות על החיצונים, שהרי במלכות נאמר (תהלים קג, יט) ומלכותו בכל משלה. אבל כיון דכתיב ותתפשהו בבגדו וכו', עיין מ"ש לקמן דף רעו ע"א גבי (לט, טז) ותנח בגדו וגו'. והענין בקיצור שיוסף כשנסתכל בה בא לידי חימום ומיד נתעורר בו כח היצה"ר, ואז היה כח לאותה הרשעה לתפוס בבגדו, לשון (ישעיה כד, טז) בגד בוגדים, והוא ע"ה נתאמץ בכוונות ובייחודים עד שגבר והחזיר הטפה לאחור, וזהו וינס. אבל כיון שנעקרה מן הדעת בחימום היצר לא יכול להחזירה לשרשה אלא ויצא החוצה, דרך צפרני ידיו, ואותם האורות לקחם בנימין וכנזכר בח"ב מספר הגלגלים דף כ"ג. וזו היתה גבורה מופלאה ותשובה מעולה, ולכן זכה לבתר דעאל לגו פרוכתא עלאה, הוא למקום העליון הנקרא עץ החיים, שהוא בפנימיות יסוד אי', שה"ס הפרוכת המבדיל בין הקדש למטה מהחזה ובין קדש הקדשים למעלה הימנו, ושם הוא גן עדן העליון, כי יסוד מלכות ה"ס גן עדן תחתון ומסך תחתון. ובוזה תדקדק שהפסוק אמר (תהלים קיד, ג) הים ראה וינס, אבל לא ראה ויצא החוצה, והבן (רמ"ז).

⁴ הוא הנודע אצלנו שיש שני יסודות לזעיר, אחד למטה ואחד במקום החזה יסוד ישראל, ושם נתעלה בזכות התאמצו לבלתי תורק ח"ו הטפה באותה הזונה, ולהיות שגם שם הוא יסוד אי' כנודע, לכן נתווסף בו ה' בשמו ונקרא יהוס"ף גי' קס"א, וזהו עלמא אחרא, גם הוא של זעיר אלא שהוא במקום אחר (רמ"ז).

<p>פנחס זכי בהאי עלמא וזכה בעלמא דאתי וזכה לקיימא יתיר מכל אינון דנפקו ממצרים וזכה לכהנא עלאה הוא וכל בניו אבתריה ואי תימא דלא (נ"א דהא) זכה לכהנא עד לא עבד עובדא דא אין (ס"א לא) דהא אינון דאמרי (דלא) דזכה קודם לאו הכי אלא במאי אוקימנא תחת אשר קנא לאלהיו דמשמע דבגין עובדא דא רווח כהונתא מה דלא הוה קודם</p>	<p>פנחס זכה בזה העולם, וזכה בעולם הבא, וזכה להתקיים יותר מכל אלו שיצאו ממצרים, וזכה לכהונה גדולה, הוא וכל בניו אחריו. ואם תאמר שלא (שהרי) זכה לכהונה עד שלא עשה מעשה, זה נכון (לא) שהרי אותם שאומרים (שלא) שזכה קודם לא כך, אלא במה מדובר "תחת אשר קנא לאלהיו", שמשמע שבגלל מעשה זה הרויח הכהונה מה שלא היה מקודם.</p>
<p>ת"ח כל כהן דקמיל נפש פסיל ליה כהונתיה לעלמין דהא ודאי פסיל ההוא דרגא דיליה לגביה ופנחס מן דינא פסיל לכהנא הוה ובגין דקנא ליה לקב"ה אצטריך לחסא ליה כהונת עלמין ליה ולבנוי אבתריה לדרי דרין א"ר יצחק ת"ח רשים הוא פנחס לעילא ורשים הוא לתתא עד לא יפוק לעלמא דהא עם אינון דנפקו ממצרים אתמני</p>	<p>בא וראה כל כהן שהורג נפש נפסלה כהנתו לעולמים, שהרי ודאי פסל אותה דרגה שלו אליו, ופנחס מהדין היה פסול לכהונה, ובגלל שקנא לקדוש ברוך הוא הצטרך ליחס לו כהונת עולמים לו ולבניו אחריו לדורי דורות. אמר רבי יצחק בא וראה, פנחס רשום הוא למעלה ורשום הוא למטה, עד שלא יצא לעולם, שהרי עם אותם שיצאו ממצרים נמנה.</p>
<p>רבי אלעזר ור' יוסי ור' חייא הוו אזלי במדברא א"ר יוסי הא דכתיב בפנחס הנני נותן לו את בריתי שלום מלאך המות דלא שליט ביה לעלמין ולא אתדון בדינו.</p>	<p>רבי אלעזר ורבי יוסי ורבי חייא היו הולכים במדבר. אמר רבי יוסי, זה שכתוב בפנחס "הנני נותן לו את בריתי שלום", שלום מלאך המות, שלא שולט בו לעולמים, ולא נדון בדינו.</p>
<p>ואי תימא דלא מית ודאי לא מית כשאר בני עלמא ואוריך יומין על כל בני דרא בגין דבהאי ברית עלאה? אחיד וכד אסתלק מעלמא בתיאובתא עלאה ובדביקותיה שפירא אסתלק משאר בני עלמא</p>	<p>ואם תאמר שלא מת, ודאי לא מת כשאר בני העולם, והאריך ימים על כל בני דורו, משום שהתאחז בברית העליונה הזו, וכשהסתלק מהעולם בתשוקה עליונה ובדבקות נאה הסתלק משאר בני העולם.</p>
<p>רבי אלעזר פתח ואמר "ויראני את יהושע הכהן הגדול עומד לפני מלאך יי וגו' ת"ח ווי לאינון בני נשא דלא מסתכלאן ביקרא דמאריהון וכל יומא ויומא כרוזא קארי עלייהו ולא משגיחין</p>	<p>רבי אלעזר פתח ואמר "ויראני את יהושע הכהן הגדול עומד לפני מלאך ה' וגו'", בא וראה, אוי לאותם בני אדם שלא מסתכלים בכבוד רבונם, וכל יום ויום הכרוז קורא עליהם ולא משגיחים.</p>
<p>אתא ב"נ לאסתכלא בפקודי אורייתא כמה סניגורין קיימין לאדכרא עליה לטב אתא ב"נ ואעבד על פקודי אורייתא אינון עובדין קמיגורין עליה לביש קמי קב"ה</p>	<p>בא אדם להתבונן במצוות התורה, כמה סניגורים עומדים להזכירו לטוב. בא אדם ועובר על מצוות התורה, אותם מעשים מקטרגים עליו לרע לפני הקדוש ברוך הוא.</p>
<p>יהושע כהן גדול הוה ואוקמוה מה כתיב ביה והשמן עומד על ימינו לשטנו ומה בהאי</p>	<p>יהושע כהן גדול היה, ופרשוה מה כתוב בו "והשמן עומד על ימינו לשטנו", ומה בזה כך, בשאר בני אדם</p>

¹ עי' רמ"ז ומ"מ שגורסים המוסגר ולא כנרסת מנטובא דכך אמת ואמסטרדס וכו' ול"ע.

² מלכות (רח"ו).

<p>כך בשאר בני עלמא דלא מסתכלי ביקרא דמאריהון על אחת כמה וכמה</p>	<p>שלא מתבוננים בכבוד רבונם על אחת כמה וכמה.</p>
<p>המי מה כתיב ויהושע היה לבוש בגדים צואים ואוקמוה אבל בגדים צואים ודאי אינון לבושין דאתלבשא ביה רוחא בההוא עלמא זכאה חולקיה דמאן דלבושוי מתתקנין ושלמין בההוא עלמא</p>	<p>ראה מה כתוב "ויהושע היה לבוש בגדים צואים", ופרשוה, אבל בגדים צואים ודאי אותם לבושים שהרוח התלבשה בהם באותו עולם, אשרי חלקו של מי שלבושיו מתוקנים ושלמים באותו עולם.</p>
<p>והא אתמר כל מאן דבעיין לאעלא לגיהנם אינון לבושין דמלבישיין ליה היך אינון מה כתיב הכא ויהושע היה לבוש בגדים צואים ועומד לפני המלאך מאן מלאך דא מלאך דממנא על גיהנם וממנא על מאן דחמי באינון לבושין עד דאתיב קלא ואמר הסרו הבגדים הצואים מעליו</p>	<p>והרי נתבאר, כל מי שצריכים להכניסו לגיהנם, אותם לבושים שמלבישים אותו איך הם, מה כתוב כאן "ויהושע היה לבוש בגדים צואים ועומד לפני המלאך", איזה מלאך, זה המלאך הממונה על גיהנם, וממונה על מי שראה באותם לבושים עד שבא קול ואמר "הסירו הבגדים הצואים מעליו".</p>
<p>מהכא אית לאסתכלא דעובדין בשין דב"נ עבדין ליה אינון לבושים צואים ויאמר אליו ראה העברתי מעליך עונך והלבש אותך מחלצות אלבישיניה לבושין אחרנין מתתקנין דבהו אסתכל ב"נ בזיו יקרא דמאריה</p>	<p>מכאן יש להסתכל, שמעשים רעים של אדם עושים לו אותם בגדים צואים. "ויאמר אליו ראה העברתי מעליך עונך והלבש אותך מחלצות" הלבשוהו לבושים אחרים מתוקנים, שבהם מסתכל אדם בזיו כבוד רבונו.</p>
<p>ת"ח כנוונא דא פנחס דלא אסתלק מעלמא עד דאתתקנו קמיה לבושין אחרנין דרוחא אתהני בהו לעלמא</p>	<p>בא וראה, כדוגמא זה פנחס שלא הסתלק מהעולם עד שהתקינו לפניו לבושים אחרים, שהרוח נהנית בהם לעולם</p>
<p>ריד/ב</p>	
<p>דאתי בשעתא חדא אתפשט מאלין ואתלבש באלין לקיימא דכתיב הנני נתן לו את בריתי שלום עד דהוו אזלי שמשא הוה תקיפא ויתבו תחות צלא דחד טנרא דמדברא אמר ר' אלעזר ודאי צלא חדותא דנפשא הוא²</p>	<p>הבא, בשעה אחת התפשט מאלה והתלבש באלה, לקיים את הכתוב "הנני נתן לו את בריתי שלום". בעוד שהיו הולכים, השמש היתה חזקה וישבו תחת צל של סלע אחד של המדבר. אמר רבי אלעזר, ודאי צל שמחת הנפש הוא.</p>

¹ ישנם ב' בחי' כלי לכל אור [הגהה ע' כעין זה במב"ש דף נו ע"א מדפוה"ח ירושלים ע"ה ת"ו דשנת תרס"ד] ופרצוף, אחד לצורך עצמו, ואחד לצורך זולתו. ואותו אשר לצורך עצמו הוא כי על ידה הוא מקבל אור העליון, וע"ד לבוש הנשמה הנקרא בשם חלוקא דרבנן המוזכר בזוהר בהרבה מקומות [פ' נח סו ע"א ויחי רכז ע"א ע"ב, רכו ע"ב, תרומה קמא ע"ב קנ ע"א, ויקהל רי ע"א ע"ב, פקודי רכז ע"ב רלא ע"א, פ' שלח קסט ע"ב, פנחס ריד סע"א], כי דרך אותו הלבוש מקבל כל תחתון את אור פני מלך חיים מהאור העליון שעליו, כי זולת אותו הלבוש אי אפשר לו לקבל את האור הגדול דהעליון. ואין הכוונה שהיא מצמצם את אור העליון עצמו, אלא שהוא מצמצם את זיו דהעליון המגיע להתחתון, והוא לבוש על התחתון כדי לצמצם את זיו דהעליון המגיע אליו. והנה נמשך ונעשה הלבוש הזה מבח' הגבורות דהעליון המתנוצץ ומזהיר על התחתון, ומתנוצץ וחוזר ומתנוצץ עד שנארג ונעשה לבוש שלם אליו, ועל ידו משיג ונהנה את נועם זיו העליון המאיר עליו תמיד, ומשיג את הנועם והזיו רק ע"י לבוש הזה (ביאורים ח"ב מט ע"א). ח"א סו ע"א רכז ע"א ע"ב רכו ע"ב ח"ב קנ ע"א רי ע"א וע"ב רכז ע"ב (לש"ו).

² כי כל זמן שלא סר הצל הוא בחיים וכשסר הצל אז יגוע כל בשר (רח"ו). ופשט הזוהר ידוע (מ"מ).

<p>אמר רבי חייא לרבי אלעזר אלן יומין מראש השנה עד יומא בתראה דהג בעינא למיקם עלייהו¹ א"ר אלעזר הא אתמר² וחברייא אתערו בהו א"ר חייא ודאי הכי הוא³ אבל אנא שמענא לבוצינא קדישא עלאה מלה בהו⁴ אמר ליה אימא ההוא מלה א"ל עד לא קאימנא ביה⁵</p>	<p>אמר רבי חייא לרבי אלעזר ימים אלו מראש השנה עד יום האחרון של חג ברצוני לעמוד עליהם. אמר רבי אלעזר זה נאמר, והחברים התעוררו בזה. אמר רבי חייא ודאי כך הוא, אבל אני שמעתי מהנר הקדוש עליונה דבר בהם. אמר לו אמור אותנו. דבר אמור לו, עדיין לא עמדת בו.</p>
<p>א"ר אלעזר אף על גב דחברייא⁶ אוקמו מלה ושפיר הוא אבל סדורא⁷ דהני יומי רזא דחכמתא הוא⁸ בין מהצדי חקלא⁹ ת"ח הא אתמר סדורא דיהודא כלא בהד¹⁰ היך הוי והא אתמר¹¹</p>	<p>אמר רבי אלעזר, אף על גב שהחברים בארו דבר ויפה הוא, אבל סדור הימים הללו הוא סוד חכמה בין קוצרי השדה. בא וראה, הרי נאמר סדור של יחוד הכל באחד איך היה, והרי נתבאר.</p>
<p>פתח ואמר חשף יי את זרוע קדשו דא דרועא דרא¹³ דביה תליא ישועה¹ דביה תליא נוקמא² דביה תליא פורקנא³ ולמה למיקם לה לכנ"י מעפרא ולקבלא לה לגביה⁴ לאזדוונא כחדא⁵ וכד האי אתער⁶</p>	<p>פתח ואמר "חשף ה' את זרוע קדשו", זו זרוע אחת, שבה תלויה הישועה, שבה תלויה הנקמה, שבה תלויה הגאולה. ולמה, להקים את כנסת ישראל מהעפר, ולקבלה אליו להזדווג כחד, וכשזה מתעורר כנגדה¹² לקבלה,</p>

¹ הייתי רוצה לעמוד על בוריים ולהשכיל סדר ההנהגות שבהם (רמ"ז).
² ירצה לא חדשים המה שכבר נאמר סודם והחברים השכילו אותם. אי נמי מכוונים במ בזמניהם (רמ"ז).

³ שהדברים צריכים קבלה ואילו לא ידעתי שכבר נאמרו לחברים לא הייתי שואל עניינם (רמ"ז).
⁴ מלה זו נלע"ד שהוא כוללות הדבר הכמוס בשם ראש השנה, שבו נרמזו בכללות כוללות הענין, כי רא"ש סודו ג' מוחין דאלק"ם כנודע אצלנו בסוד שופ"ר, וכל אחד משם אלק"ם מצטרף לק"כ צירופים, וג' פעמים ק"ך ג' השנ"ה, והרי רמז שהוא זמן הגבורות. וגם רא"ש השנ"ה ג' י' פעמים אלק"ם, רמז ל' אחוריים הננסרים להנתן לנוק'. ואמנם ידוע סוד אתא חסד ופריש לון ענפין וגזעין, שכשהגבורות נפרדות מן הזכר ונתנות לנוק', אז באתראה שקיע רחמי וחסד, הוא אור חסד הבינה הנמשך לתוכו, באופן שגם בראש השנה יש ענין החסדים הניתנים לזעיר, פי' התחלת ראשית התפשטותם בזעיר הנקרא שנה כנודע, וה' פעמים חס"ד ג' השנ"ה (רמ"ז).
⁵ פי' שהיה יודע כללות הדבר אבל עדיין לא עמד בו לדעת סדרו בפרטות המשכו באלו הימים (רמ"ז).

⁶ פי' העמידו ביניהם רמז זה שנכון הוא (רמ"ז).
⁷ מה שאתה חפץ לדעת פרטות הסדר באמיתות (רמ"ז).
⁸ אפשר שירמוז ליסוד חכמה סתימאה שה"ס גרון אריך בפרטות ובינה דאריך בכללות כידוע ליודעים, ומשם כתר דאי' שכל זה ה"ס שרשי הגבורות שהם עיקר לימים אלו, וגם מיסוד חכמה סתימאה יוצאים החסדים שמקבלת מכתרא, שהרי כתרא ומוחא סתימאה הם שרשי אול"א, באופן שיסוד ההוא ה"ס חו"ג, אבל הגבורות שהן שלה הן קודמות לפעול עד מוצאי יום הכפורים כנודע (רמ"ז).

⁹ איתא בדרוש שביעית שהם החכמים והצדיקים החורשים וזורעים השדה העליון וגם קוצרים פירותיו, ואין צורך לנחש הקורע רחם האילה, כי בתפילותיהם ובמעשיהם נעשה הכל. והנה בראש השנה מתחלת התכוננות השדה ועד שמיני עצרת הוא זמן לקיטת הפרי שהוא חג האסיף (רמ"ז).
¹⁰ ה"ס זוג ישראל ורחל שהוא המעולה שבכל הזוגים, וכמ"ש לקמן גבי וכדין אקרי כלא אחד (רמ"ז).

¹¹ נראה שאמר שני פעמים והא אתמר, משום שסוד זה מתפרש בשתי חלוקות, החלוקה האחת היא ההקדמות הכוללות הצריכות לדעת סדר התיקון העליון בקדימת הורדת הגבורות בכל פרטותן ואחר כך התפשטות החסדים והטוב (נ"א והזוג), והוא נכלל מראשית דברי רבי אלעזר עד אומרו מה דלא אשתכח הכי בשאר זמני, ומתחלת אומרו כגוונא האי וכו' עד הסוף הוא החלוקה השנית ללמד מ"ש בהקדמותיו לסדר זמני ההתפשטות (רמ"ז).

¹²
¹³ זרוע שמאלי דז"א (רח"ו). הוא זרוע אריך גבורה שלו, ולפיכך נקרא זרוע קדשו, שאריך הוא קדש הקדשים, והוא מקור הגבורות המתפשטות באצילות, ולכן אי' דדינין מתערין מינה, היא

<p>לקבלה כמה דחילו שריא בעלמא עד דינח ההוא דרועא תחות רישהא⁷ לאתחברא כמה דאת אמר שמאלו תחת לראשי וגו' וכדין ניהא דינא ומכפר חובין</p>	<p>כמה פחד שרוי בעולם עד שיניח אותה זרוע תחת ראשה להתחבר, כמו שנאמר "שמאלו תחת לראשי וגו'", ואז נח הדין ומכפר על חטאים.</p>
<p>לבתר אתי ימינא לחבקא⁸ כדין חדוותא שריית בעלמא וכל אנפין נהירין לבתר אזדוונת בנופא⁹ וכדין כלא אקרי אחד בלא פרודא כדין הוא שלימו דכלא וחדוותא דכלא ואחדו ודאי מה דלא אשתכח הכי בשאר זמני</p>	<p>אחר כך באה הימין לחבק, ואז שמחה שרויה בעולם, וכל הפנים מאירות. אחר כך מזדוונת בגוף, ואז הכל נקרא אחד בלי פרוד, ואז הוא שלמות ושמחת הכל, ואחוזים בודאי מה שלא נמצא כך ביתר הזמנים.</p>
<p>כגוונא דהאי סדורא דהני יומין¹⁰ מראש השנה עד יומא בתראה דחג בראש השנה אתער דרועא דשמאלא לקבלא לה למטרוניתא וכדין כל עלמא בדחילו בדינא ובעי ההוא זמנא בתיובתא שלים לאשתכחא עלמא קמי קב"ה</p>	<p>כדוגמא שזה סדור הימים הללו מראש השנה עד יום האחרון של חג, בראש השנה מתעוררת זרוע שמאל לקבל את המלכה, ואז כל העולם בפחד בדין, וצריך אותו הזמן בתשובה שלימה שימצא העולם לפני הקדוש ברוך הוא.</p>
<p>לבתר אתיאת מטרוניתא ובעיין בני היכלא בתשעה לירחא למעבד חדוותא ולמטבל בנהרא לדכאה גרמייהו בזוונא דמטרוניתא</p>	<p>אחר כך באה המלכה ומתבקשים בני ההיכל בתשיעי לחדש לעשות שמחה, ולטבול בנהר לטהר עצמם בזווג המלכה.</p>
<p>ביומא אחרא הוא זוונא דילה¹¹ לשוואה שמאלא תחות רישהא¹² (נ"א רישא דמלכא) כמה דאת אמר שמאלו תחת לראשי וכדין</p>	<p>ביום האחר הוא זווג שלה, לשים שמאל תחת ראשה (ראש המלך) כמו שנאמר "שמאלו תחת לראשי". ואז</p>

מלבשת הזרוע הקדוש ההוא, ולא עוד אלא שממנו בנין חו"ב, דהיינו חכמה שלה נתקנת מפרק ראשון שהוא היד ובינה שלה מפרק הזרוע. וזהו לענ"ד סוד יד החזקה וזרוע נטויה, ועיין באדם ישר. דרועא חדא, איתא בסוף שער התפילין וז"ל, הזרוע שמאל הוא גבורה ודרך שם בפנימיות נמשך רוחא (בו) [דחיי] מעתיקא קדישא אל המלכות הניתנת שם בבחינת תפילין של יד בדרך סיתום, אך לעתיד לבוא ימשך בגילוי אל המלכות הנקראת אז מלכא משיחא כנזכר באדרא רבא (קל, ב) בענין תרי נוקבי דחוטמא (רמ"ז).

¹ הגבורות נקרא ישועות בסוד כוס ישועות דאינון חמשה דקיימי עליהו האי שושנה (רח"ו). הוא ביסום הגבורות בשרשן להושיעין מאחיזת החיצונים (רמ, ז).

² שכיון שהגבורות מתבסמות הקלי' נבלעת ונכרתת שאין לה חיות (רמ"ז).
³ שאז הניצוצות דקדושה נפרדות מתחת יד דס"א שהן נשבות וגולות שמה. ולמה, למיקם וכו', ירצה מהו תכלית וכוונת חשיפת זרוע הקדושה וגילויה, ואמר שהוא להקים כנסת ישראל מעפרא, ה"ס עולם הבריאה ששם הוא מקום השפלתה, וסגולת הדין הוא להעלות התחתון לעליון, ובבריאה מקננת אי' עילאה שהיא מלבשת גבורות דאריך, ולכן בהגלות זרוע זה להאיר למלכות וכנז"ל אז תקום ותעלה לאצילות (רמ"ז).

⁴ נראה שהוא קבלת הגבורות מאי' שזה נעשה מתחילת ראש השנה עד יום הכפורים, שאז מתעלה למקום הזרוע הקדוש תוכיות אי', כמה דקיל"ן כפורים תרי משמע (רמ"ז).

⁵ שמקבל ה' גבורות דאי' כידוע מסוד ה' עינויים וה' תפילות (רמ"ז).

⁶ זהו בתחילת השנה שאז היא אחור באחור, הגבורות מתעוררות לדון העולם (נ"א לבא בעולם) כדאיתא בסה"כ (רמ, ז).

⁷ שתעשה הנסירה ויכנסו הגבורות בסוד שמאלו וכו' (רח"ו). ור"ל ויכנסו במ' הגבורות (מ"מ).

⁸ שהם החסדים הנכנסים בסוכות (רח"ו).

⁹ בשמיני עצרת (רח"ו).

¹⁰ ור"ל שמ' קבלה הארה שאינה נמצאת בשאר הזמנים כמו בימים אלו שהם מראש השנה עד חג עצרת (מ"מ).

¹¹ פי' ביר"ה היא מתחברת עם בינה כמ"ש בסמוך (מ"מ).

<p>ישראל בתעניתא על חובייהו ומכפרא להו דהא אימא עלאה אנהירת אנפאה למטרוניתא¹ בזווגהא² ומתכפרין כל בני היכלא כיון דשמאלא מקבלה לה בהאי יומא דרישא דמטרוניתא שרייא על שמאלא</p>	<p>ישראל בתענית על חטאיהם, ומכפרת להם, שהרי האם העליונה מאירה פניה למלכה בזווגה, ומתכפרים כל בני ההיכל. כיון שהשמאל מקבל אותה ביום הזה, שראש המלכה שרויה על השמאל.</p>
<p>ביומא קדמאה דהג יתער ימינא לקבלה³ בגין לחבקא וכדין כל הדווא וכל אנפין נהירין וחדוותא דמים צלילן לנסכא על מדבחה ובעיין בני נשא למחדי בכל זינין דחדוה דהא ימינא גרים</p>	<p>ביום הראשון של החג יתעורר הימין לקבלה בשביל לחבקה, ואז כל השמחה וכל הפנים מאירות, ושמחת המים הצלולים לנסך על המזבח, וצריכים בני אדם לשמוח בכל מיני שמחה, שהרי הימין גורם.</p>
<p>בכל אתר דשארי ימינא חדוותא אצטריך בכלא כדין חדוותא היא לאשתעשעא לבתר ביומא תמינאה חדוותא דאוריתא הוא דהא כדין זווגא דגופא⁵ הוא זווגא דכלא למהוי כלא חד ודא הוא שלימו דכלא ודא יומא דישראל איהו ודאי ועדבא דידהו בלחודיייהו דלית ביה חולקא לאחרא זכאין אינון ישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי עלייהו כתיב כי עם קדוש אתה ליי אלהיך וגו'</p>	<p>בכל מקום ששרוי ימין, שמחה צריכה⁴ בכל, ואז שמחה היא להשתעשע. אחר כך ביום השמיני שמחת התורה היא, שהרי אז זווג הגוף, הוא זווג הכל, להיות הכל אחד, וזהו שלמות הכל, וזהו יום של ישראל הוא ודאי וחלק שלהם לבדם, שאין בו חלק לאחר, אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא, עליהם כתוב "כי עם קדוש אתה לה' אלהיך וגו'".</p>
<p>פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל וגו' ר' יהודה פתח זכר נא מי הוא נקי אבד ואיפה ישרים נכחדו תמן תנינן מאן דחמי קשת בגונוני (ס"א נהירין) אצטריך לברכא ברוך זוכר הברית בגין דדא איהו ברית קיימא קדישא דשוי קב"ה</p>	<p>"פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל וגו'". רבי יהודה פתח, "זכר נא מי הוא נקי אבד ואיפה ישרים נכחדו" שנינו שם, מי שרואה קשת בצבעיה (מאירים) צריך לברך "ברוך זוכר הברית", משום שזהו ברית הקדוש ששם הקדוש ברוך הוא</p>
<p>רטו/א</p>	
<p>בארעא דלא ייתי עלה מי טופנא בגין דכד סגיא חייבין בעלמא בעי קב"ה לאובדא לון וכדין דכיר לון האי אומאה דאומי לארעא דכתיב תרי זמני לא לא (בראשית ח &) לא אוסיף לקלל ולא אוסיף עוד להכות דא איהו אומאה כמה דכתיב (ישעיה נד ט) אשר נשבעתי מעבור מי נח⁶</p>	<p>בארץ שלא יבא עליה מי המבול, משום שכשמתרבים רשעים בעולם, רוצה הקדוש ברוך הוא להאביד אותם, ואז זוכר להם שבועה זו שנשבע לארץ, שכתוב פעמיים "לא לא", "לא אוסיף לקלל" "ולא אוסיף עוד להכות", זוהי השבועה, כמו שכתוב "אשר נשבעתי מעבור מי נח".</p>
<p>רבי יוסי אמר קשת אתא לאגנא על עלמא למלכא דכל זמנין דבריה חב לקבליה אתא</p>	<p>רבי יוסי אמר הקשת באה להגן על העולם, [משל] למלך שכל הפעמים</p>

¹ שאז נעשה בה סוד החותם מה"ג ואז גמר הנסירה ונשלם סוד שמאלו וכו' (רח"ו).

² בסוד כפורים שנים אימא וברתא (רח"ו במ"מ).

³ שנכנס מקיף חסד ופנימי והוא ימין (רח"ו). והוא דאימא ודזעיר (מ"מ).

⁴

⁵ שמזדווגים ישראל ורחל (רח"ו).

⁶ קשור עם הרעיא מהימנא (הערת הזהר).

<p>מלכא לאלקאה ליה אתגליא עליה מטרוניתא בלבושי יקר דמלכו מלכא חמילה סליק רוגזא דבריה וחדי בה דכתיב וראייתה לזכור ברית עולם וע"ד לא אתחזי קשת בעלמא אלא בלבושי יקר דמלכו ובשעתא דאית צדיק בעלמא איהו ברית למיקם ברית ואגין על עלמא לא הוי צדיק הא קשת לאתחזאה דהא עלמא איהו קיימא לאוברא אלא בנין קשת דא</p>	<p>שבנו חטא כנגדו, בא המלך להלקותו התגלתה עליו המלכה בלבושי כבוד של מלכות, המלך רואה אותה ומסתלק הרוגז של בנו, ושמח בה, שכתוב "וראייתה לזכור ברית עולם", ועל כך לא נראית הקשת בעולם אלא בלבושי כבוד של מלכות, ובשעה שיש צדיק בעולם הוא ברית להעמיד ברית ומגן על העולם, אם אין צדיק הרי הקשת להראות שהעולם עומד להאבד, אלא בגלל קשת זו.</p>
<p>ר' אלעזר אמר לעולם לא אתלבש קשת דא אלא בלבושא דאבהן קדמאי ירוק וסומק וחיוור ירוקא דא לבושא דאברהם אצטבע לבושא (ס"א גוון) דא כד נפק מניה ישמעאל סומקא דא גוון יצחק דאטיא סומקא ואצטבע כד נפיק מניה עשו ואתמשך ההוא סומקא לתתא עד ככבא דמאדים דאתאחד ביה עשו חוורא דא איהו לבושא טבא דיעקב דהא לא אשתנו אנפוהי לעלמין</p>	<p>רבי אלעזר אמר, לעולם לא מתלבשת קשת זו אלא בלבוש האבות הראשונים, ירוק אדום ולבן, ירוק זה לבוש אברהם, נצבע לבוש (צבע) זה כשיצא ממנו ישמעאל. אדום זה הגוון של יצחק, שבא אדום ונצבע, כשיצא ממנו עשו ונמשך אותו האדום למטה עד כוכב מאדים שנאחז בו עשו. לבן זה לבוש טוב של יעקב שהרי לא השתנו פניו לעולמים.</p>
<p>ר' אבא אמר יאות הוא אבל הכי אמר בוצינא קדישא חוור דא אברהם דאתלבן בחוורא דנורא סומקא דא יצחק ודאי ירוק דא הוא יעקב דקימא בין תרין גוונין וכתוב ביה ביעקב לא עתה יבוש יעקב ולא עתה פניו יחורו דהא כל ערסיה שלים הוה והכי הוא</p>	<p>רבי אבא אמר יפה הוא, אבל כך אמר הנר הקדוש, לבן זה אברהם שהתלבן בלבן האש. אדום זה יצחק ודאי. ירוק זהו יעקב שעומד בין שני צבעים, וכתוב בו ביעקב "לא עתה יבוש יעקב", ולא עתה פניו יחורו, שהרי כל מטתו היתה שלמה, וכך הוא.</p>
<p>לא עתה יבוש יעקב לאתחזאה בגוון סומק כיצחק דנפק מניה עשו ולא עתה פניו יחורו כאברהם לאתחזאה בגוון חוור דנפק מניה ישמעאל אלא נטל גוונין לאתעטרא בהו על אבהן דיליה</p>	<p>"לא עתה יבוש יעקב", להראות בצבע אדום כיצחק שיצא ממנו עשו, ולא עתה פניו יחורו כמו אברהם להראות בצבע לבן שיצא ממנו ישמעאל, אלא לקח צבעים להתעטר בהם על האבות שלו</p>
<p>רע"מ</p>	

¹ פי' וראיתי לקשת שהיא המלכות ואזי לזכור ברית עולם דהיינו ברית שכרתי עמהם שלא לאבדם וז"ש צדיק איהו ברית למיקם בברית ואגין על עלמא ר"ל שצדיק הוא במקום המלכות הנק' ברית למיקם בברית הוא הברית שכרת עמהם שלא לאבדם וזה ואגין על עלמא (מ"מ). כתוב (יחזקאל א כח) כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם (כי אז אתחזי רחמי, אבל בלא גשם הוא דינא, כמ"ש בפ' פנחס (רלא רע"א), כי הגשם הוא מורה על הורדת הטיפה הניתן מהיסוד להמלכות), הוא מראה דמות כבוד ה', כי אז היא מתלבשת בלבושי יקר דמלכו ומתחזי קמי מלכא בלבושין וקישוטין דגוונין נהירין, שהם הג' גוונין דקשת, ואז מתקיים (בראשית ט טז) וראייתה לזכור ברית עולם וכמ"ש בפ' פנחס (רטו ע"א) (דע"ה ח"ב פח ע"א).

<p>אמר ליה רעיא מהימנא שפיר קאמרת אבל בנין דאליהו¹ דאיהו פנחס קני על ברית צריך לחדתא מלין סניאין ביה דהאי פרשתא² כתיבא באורייתא על שמיה דעליה אתמר³ קנא קנאתי תרי קנאות חד⁴ בשד"י דלעילא⁵ ותניינא בשד"י דלתתא⁶ ובנין דא עביד⁷ תרי⁸ שבועות (נ"א בתרין לא לא)¹⁰⁹ (ס"א בתרין זמנין)¹¹ בתרווייהו ותרין זמנין לא לא¹²</p>	<p>אמר לו הרועה הנאמן, יפה אמרת אבל משום שאליהו שהוא פנחס קנא על הברית, צריך לחדש דברים רבים בה, שהרי הפרשה כתובה בתורה על שמו, שעליו נאמר "קנא קנאתי", שתי קנאות, אחת בשד"י שלמעלה, והשנית בשד"י שלמטה, ולכן עשה שתי שבועות (בשני לא לא נ"א בפעמיים) בשתייהן, ופעמיים לא לא.</p>
<p>אבל רבי יהודה אמר מאן דחמי קשת בגוונוי נהירין צריך לברכא ברוך זוכר הברית ובגלותא דלאו איהו נהיר¹³ בגוונוי כדקא יאות ולא עוד אלא דלזמנין נהיר זעיר וזמנין לא נהיר כלל זמנין אתחזי בשלימו וזמנין לאו דקשת קא רמיז¹⁴ גוונוי</p>	<p>אבל רבי יהודה אמר, מי שרואה קשת בצבעים מאירים צריך לברך "ברוך זוכר הברית", ובגלות שאינה מאירה בגווניה כראוי, ולא עוד אלא שלפעמים מאירה מעט ולפעמים לא מאירה בכלל, לפעמים נראית</p>

¹ פי' ששני פעמים קנא לה, א' כשנקרא פנחס וא' כשנקרא אליהו ולכן צריך לחדש דברים שאתה לא הודעת, והוא סוד ב' בחי' שד"י וב' מיני קשתות כמו שיתבאר לקמן והכל לכבוד אליהו וזכותו (רמ"ז).

² שלפי הנראה פרשה זו היא סיומה של הקודמת ואפ"ה נכתבה בפני עצמה והיא פתוחה שמזה נראה שרצון ה' להרבות בכבודו (רמ"ז).

³ שמלבד מה שראינו שעשה אז בימי משה עוד נתחבר לו זכות העתיד, שעל שניהם נאמר קנא קנאתי תרי קנאות כי בזמן אחאב פגמו ביסוד שביטלו המילה לגמרי, וכאן בשיטים פגמו ביסוד דמלכות (רמ"ז).

⁴ ביסוד, ובמט"ט גי' שד"י (יהל אור).

⁵ הוא יסוד זעיר המושפע מדעת שלו, והוא סוד אל שד"י כנודע מכוונת האל הגדול וידוע ששם בדעת יסוד אימא שהוא אה"ה דהה"ן העולה קנ"א (רמ"ז).

⁶ יסוד רחל שב"ן שלה הוא מט"ט העולה שד"י וקנ"א שלה הוא אלה"ם אדנ"י (רמ"ז) [וכן הוא בגר"א].

⁷ בימי נח על ב"פ שד"י ברית (יהל אור).

⁸ נמחק צלכך אמת.

⁹ נמקה צלפ"מ, ולכך אמת גורם את המוסגר..

צתרין לא לא ולא לאמר רבי יהודה מאן כו' זוכר הצרית קום אנת רבי יוסי ואימא כו' שחכרת ולאי ולאו איהו נהיר בגוונוי כדקא יאות כו' קשת בגוונוי דלינון תלת הכוא קשת דאתגליא לצר מארעא דישראל [כו'] אוקמוה דצני חורין חפו ראסס כו'. [כ"ל] (יהל אור).

¹⁰ בא להוסיף על מ"ש ר"י לעיל אומאה דאומי לארעא, נראה שלא היתה כי אם שבועה אחת ור"מ הוסיף שהן ב' שבועות הא' הם ב' לא אוסיף והב' עוד ב' לא לא שאמר אח"כ ולא יכרת כל בשר ולא יהיה עוד מבול שמהכא נפקא לן בשלהי שבועת העדות שהאומר לא אעשה ב"פ הוא שבועה, והרי ב' שבועות א' בבחי' דעת זעיר למלכות וזוהי הראשונה ויאמר ה' אל לבו והשנית בבחי' מט"ט שהוא דעת דיצירה, אבל ר' יהודה אמר וכו' הכוונה שר"מ אמר שיש ב' בחי' שד"י עליון ותחתון דז"ן דבה כתיב ותקש בדלתה אותיות קש"ת כמ"ש בל"ת בפ' נח ואם כן ב' בחי' שם שד"י הם ב' בחינות קש"ת אך אין בנו ידיעה להבחין ביניהם אבל ר' יהודה נותן לנו סיענים? באומרו דחמי קשת בגוונוי נהירין וכו'. (רמ"ז).

¹¹ נמקה צלפ"מ.

¹² (ס"א בתרין זמנין) צתרווייהו ותרין זמנין לא לא – נמחק צלכך אמת.

¹³ על זה נאמר והיתה הקשת, כלומר והיתה כמו שיזדמן, פעם לא נהיר בגוונוי כדקא יאות, אלא כמעורבים זה בזה, ופעם נהיר זעיר, שאין אורו מזהיר הרבה בעולם, ופעם לא נהיר כלל, אלא נראה שם ואורו כמוס בתוכו, ופעם נראה כל הקשת מן הקצה אל הקצה [ופעם] שהוא קצר (רמ"ז).

¹⁴ שג' גוונים הם מסוד חג"ת שבדעת כנז"ל, שהם כהנים לויים וישראלים, ואם כן כד אינון שפירין וכו', אז הוא רמז שכולם כשרים, ואז נאמר ונראתה הקשת, כולה בתוקפה, והוא סוד לזכויות

<p>לזכוון דכהנים¹ לויים וישראלים כד אינון שפירין דנהיר קשת בגונוני דאינון תלת</p>	<p>בשלמות ולפעמים לא, שקשת רומזת גווינה לזכויות הכהנים לויים וישראלים כשהם יפים, שהקשת מאירה בגווינה שהם שלשה.</p>
<p>קום אנת רבי יוסי הגלילי ואימא דהא מלין שפירין קאמרת בחבורה קדמאה דקשת לא אתיא אלא לאגנא על עלמא למלכא דבכל זמנא דבריה חב ומלכא הוי למטרוניתא סליק רוגזא דבריה דכתיב וראיתיה לזכור ברית עולם וע"ד לא אתחזי קשת אלא לאגנא על עלמא ולא אתגליא אלא בלבוש יקר דמלכו</p>	<p>קום אתה רבי יוסי הגלילי ואמור, שהרי דברים יפים אמרת בחבור הראשון, שקשת לא באה אלא להגן על העולם. [משל] למלך שבכל זמן שבנו חוטא, והמלך רואה את המלכה מסתלק רוגז בנו, שכתוב "וראיתיה לזכור ברית עולם", ולכן לא נראית קשת אלא להגן על העולם, ולא נגלית אלא בלבוש נכבד של מלכות.</p>
<p>ובשעתא דאית צדיק בארעא איהו ברית למיקם ברית וכי בגלותא² קב"ה אתרחק ממטרוניתא ואיך מטרוניתא אתלבשת לבושי מלכותא בגלותא לא³ אבל בגלותא לבושה דקדרות ואיהו אמרת אל תראוני שאני שחרחרת אלא ודאי ההוא קשת דאתגלייא בגלותא לאו איהו אלא מטטרוין דאתקרי שד"י ואיהו עברו זקן ביתו⁴ דשליט בכל דיליה (בגלותא)⁵ ובנוי אתקריאו עבדים דקב"ה ובני מטרוניתא בנים ובנין דא אם כבנים אם כעבדים</p>	<p>ובשעה שיש צדיק בארץ הוא הברית להעמיד ברית. וכי בגלות התרחק הקדוש ברוך הוא מהמלכה, ואיך המלכה התלבשה לבושי מלכות בגלות, לא, אבל בגלות לבושה של קדרות, והיא אומרת "אל תראוני שאני שחרחרת", אלא ודאי אותה קשת שנגלית בגלות אינה אלא מטטרוין שנקרא שד"י, והוא "עבדו זקן ביתו ששולט בכל אשר לו", (בגלות) ובניו נקראים עבדי הקדוש ברוך הוא, ובני המלכה בנים, ומשום זה "אם כבנים אם כעבדים".</p>
<p>ובזמנא דאתחרב בית המקדש, פרשוה שעבדים חפו ראשם ונדלדלו אנשי מעשה, ודאי אנשי מעשה נקראו על שם המלכה, שנאמר עליה "רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה". אבל אם יש צדיק שזכותיו</p>	<p>וכשחרב בית המקדש, פרשוה שעבדים חפו ראשם ונדלדלו אנשי מעשה, ודאי אנשי מעשה נקראו על שם המלכה, שנאמר עליה "רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה". אבל אם יש צדיק שזכותיו</p>
<p>דזכווי רטו/ב</p>	

ישראל, וה"ס אור שדי העליון, וזהו ביני וביניכם, שאתם דבוקים בי ואין שום מסך מבדיל בינינו, באופן שאז לא תצטרך הקשת להגין על העולם ואדרבא הוא סימן טוב לעולם, אבל בגלות שודאי אין ישראל בשלימות, או אפילו בזמן הבית ולא יהיו כשרים, אז הוא בסוד שדי התחתון, בין אלקים מדת הדין וכמ"ש רז"ל והביאו רש"י בפירושו התורה (א, א). ולא יקשה לך דרושנו זה במ"ש רז"ל פסוק (ט, יב) לדרת עולם, דכתיב חסר, להורות שיש דורות שלא הוצרכו לאות לפי שהיו צדיקים ולא נראתה הקשת בימיהם כדורו של חזקיהו ושל רשב"י, שיש לומר שלא היה כל הדור שלם ולא היתה יכולה הקשת להזהיר גווינה אלא העיקר היה ראשי הדור שבזכותם לא היתה נגלית הקשת, ודוק. ממוצא דבר למדנו כוונה אחרת בדברי רבי יהודה ממ"ש בגליון הנכחי בחיבורא קדמאה, ותכלית הענין שכשישראל עושים רצונו של מקום כראוי אז להודיע זכותם תראה הקשת באור שלם, ואם לאו נראית בחסרון והיא באה לקיים העולם (רמ"ז).

¹ דכליל ג' גווינין חג"ת כמ"ש בזהר בדף הזה (יהל אור).

² הוא קושיא (יהל אור).

³ תירוץ (יהל אור).

⁴ שנברא קודם לכל המלאכים ולכל הברית ומושל בכולם (יהל אור).

⁵ דפ"מ גור סלאת המוסכגר.

⁶ ר"ל דכתיב עשו וכו' ואת וכו' (יהל אור).

<p>זהר ובאלוין לבושיין מתלבשת קשת בשעתא דאתהווי קמי מלכא</p>	<p>ובלבושים הללו מתלבשת הקשת בשעה שנראית לפני המלך.</p>
<p>תא חזי רזא דברית קדישא היא את יו"ד דמתעמרא¹ ברשימו עלאה והא (ס"א ודא) איהו דאתרשים בברית תדיר לעלמין ובגין דקני פנחס על ברית אתרשים בשמיה הכא את דא פנחס יו"ד זעירא² איהו יו"ד דאיהו ברית ודאי דנפיק מגו יו"ד עלאה קדישא וע"ד איהו קאים בקיומא שלים קמי מלכא קדישא דלא אתאביד מגו עלמא</p>	<p>בא וראה סוד הברית הקדושה היא אות יו"ד שמתעטרת ברושם עליון, והרי (וזה) הוא שנרשם בברית תמיד לעולמים, ומשום שקנא פנחס על הברית, נרשמה בשמו האות הזו, כאן פינחס יו"ד קטנה היא יו"ד, שהיא ברית ודאי, שיוצאת מתוך יו"ד עליונה קדושה, ולכן הוא עומד בקיום שלם לפני המלך הקדוש, שלא נאבד מתוך העולם.</p>
<p>והכי הוא נקי מההוא חובא דפעור ולא אתאביד תדיר מגו קדישא דעלמא (ס"א ולא אתאביד מגו עלמא) ואיפה ישרים נכחדו אליו נדב ואביהו דלא אשתצאו³ מן ההוא עלמא בניניה</p>	<p>וכך הוא נקי מאותו חטא של פעור, ולא נאבד תמיד מתוך קודש העולם (ולא נאבד מתוך העולם), ואיפה ישרים נכחדו, אלו נדב ואביהו שלא נשמדו מאותו העולם בגללו.</p>
<p>רעיא מהימנא</p>	
<p>עובדוי לאנהרא בהון מטרוניתא ולמשפט מנה לבושי קדרותא דפשטין ולקשטא לה בלבושיין דגונוין נהירין דרוזין דאורייתא</p>	<p>ומעשיו להאיר בהם את המלכה, ולהפשיט ממנה לבושי קדרות הפשוטים, ולקשט אותה בלבושים של צבעים מאירים של סודות התורה.</p>
<p>מה כתיב ביה וראיתיה לזכור ברית עולם⁴ וראיתיה ברוזין נהירין דאורייתא דאור ר"ז⁵ אתקרי הה"ד כי נר מצוה ותורה אור ובאלוין רוזין אתמר וראיתיה</p>	<p>מה כתוב בו "וראיתיה לזכור ברית עולם" וראיתיה בסודות מאירים של התורה, שאו"ר נקרא ר"ז, זהו שכתוב "כי נר מצוה ותורה אור", ובסודות הללו נאמר "וראיתיה".</p>
<p>ובההוא זמנא סליק⁶ מניה רוגזא דבריה וחמת המלך שככה ויימא לה מלכא בצלותא דעמידה⁷ קמיה מה שאלתך וינתן לך ומה בקשתך בההוא זמנא שאלתא על פורקנא דילה ובנהא עמיה הה"ד תנתן לי נפשי בשאלתי ועמי בבקשתי⁸ אבל קשת</p>	<p>ובאותו זמן מסתלקת ממנו רוגז בנו, "וחמת המלך שככה", "ויאמר לה המלך" בתפלת העמידה לפניו "מה שאלתך וינתן לך ומה בקשתך", באותו זמן שואלת על גאולתה ובניה עימה, זהו שכתוב "תנתן לי נפשי בשאלתי</p>

¹ עטרת היסוד (רח"ו).

² הה' תתאה שהוא מלכות, אשר לפעמים היא עולה בכל קומת ז"א שהוא ו', ואז הוא הוראת הה' שלה בצורת ד', משא"כ כשירודת בנה"י אז הוא הוראת הה' שלה רק בצורת ד"י, כי מקבלת אז רק מיסוד לבד ומהעטרה שבו אשר הוא כתר דהמלכות, והוא י' זעירא כמ"ש בזוה"ק פנחס (ביאורים ח"ב ע"ב ע"ד).

³ שנתגלגלו בו ונתקנו (רח"ו).

⁴ עי' עמוד א' בשם הלש"ו ביאורים.

⁵ ר"ל אור בגימ' ר"ז ובאור הוא הראיה (יהל אור).

⁶ כי אין כח במקטרגים לקטרג. וחמת המלך, היא ממש המנגדת למטרוניתא (נ"א למטה) בהיותה בגלות, אבל בהתעלותה היא שככה, בגי' א"ל שד"י שהוא בבריא. וענין זה נאמר באסתר שהיא ממש המטרוניתא המסתתרת בבריא וכוזכר בכוונת פורים (רמ"ז).

⁷ כי אז היא עולה לאצילות כנודע. וענין זה נעשה בכל יום בכח התפילות, ולפעמים בכח הצדיק נעשית אפילו בכל היום וכמו שנזכר בפרשת אחרי מות נ"ט ב' ועיין מה שכתבתי שם (רמ"ז).

⁸ וחמת המלך שככה כו' עד ועמי בבקשתי. שייך לקמן רל"ד א' (יהל אור).

<p>דאתהוויא¹ בעלמא בגלותא דעבדא איהו זמנין דנפיק בשלימו כד בנוי מכשירין עובדוי ולזמנין לא אשתכח בשלימו כד בנוי לא מכשרין עובדוי (כאן חסר)²</p>	<p>ועמי בבקשת³. אבל קשת שנראית בעולם בגלות של העבד, הוא לפעמים יוצא בשלמות, כשבניו מכשירים מעשיהם, ולפעמים לא נמצא בשלמות, כשבניו לא מכשירים מעשיהם.</p>
<p>ואי לאו³ בנין אות יו"ד⁴ דשדי דקני עלה פנחס דאנין ליה משבטא דשמעון הווי קטלין ליה ואובדין ליה מעלמא ובנין דא זכר נא מי הוא נקי אבד דא פנחס ואיפה ישרים נכחדו אלין דמכשרין עובדיהו⁵ קמי מלכא ומקנין על שמייה ומקדישין ליה ברבים הכי מקדשין ליה לעילא בין ממנן דשאר עמין ואשתמודעין ליה כל ממנא בכנוייה אבל ישראל אשתמודעין לעילא כלא בשם יהו"ה דאיהו חיי כל כנויין וכל שם וכנוי סהיד עליה</p>	<p>(ואם לא בגלל אות יו"ד של שד"י שקנא עליה פנחס, שהגנה עליו משבטו של שמעון, היו הורגים אותו ומאבדים אותו מן העולם, ומשום זה "זכר נא מי הוא נקי אבד", זה פנחס "ואיפה רשעים נכחדו") אלו שמכשרים מעשיהם לפני המלך ומקנאים על שמו, ומקדשים אותו ברבים, כך מקדשים אותו למעלה, בין ממוני שאר העמים, ונודעים לו כל ממונה בכינויו, אבל ישראל נודעים למעלה, הכל בשם יהו"ה שהוא מחיה כל הכינויים. וכל שם וכינוי מעיד עליו.</p>
<p>א"ל סהיד עליה דאית ליה יכולת על כל אל הה"ד אני⁶ אדרוש אל אל מארי דאל אלהים סהיד עליה דאיהו אלהי האלהים אדנ"י סהיד עליה דאיהו אדוני האדונים</p>	<p>א"ל מעיד עליו שיש לו יכולת על כל, אל, זהו שכתוב "אני אדרש אל אל, אל בעל האל. אלהים מעיד עליו שהוא אלהי האלהים. אדנ"י מעיד עליו שהוא אדוני האדונים.</p>
<p>אוף הכי כל שם דכל (נ"א ספירה ומלאך)⁷ מלאך אית לכל חד שם ידיע לאשתמודעא לכל כת בההוא שם דמלכא דיליה אבל ישראל אשתמודעין ליה ביהו"ה</p>	<p>וכמו כן כל שם של כל (ספירה ומלאך) מלאך יש שם ידוע, להודיע לכל כת באותו שם של מלכו, אבל ישראל נודעים לו ביהו"ה.</p>

¹ חזר ואמר זה להורות מה שאמרנו שבזמן הגלות אם יהיה צדיק כרשב"י תמצא הקשת בעליונים ולא תגלה כלל, אך אם תראה אינה כי אם מבחינת עבד, וגם בה יהיה איזה שינוי לפי מצב זכויות ישראל. ונמצינו למדין מכללות כל זה שאין הקשת בא אלא להגין על העולם. ולזה נמשך ואמר ואי לאו בנין וכו', כי 'י של שד"י הוא ממש שרש הקשת וכנזכר בעמוד הזוהר הנכחי. ופנחס בקנאותו גרם שצדיק העליון אלביש קנא"ה סודו יוס"ף, ונתעורר להזדווג בנוקביה, וכעין מ"ש בזהר פרשת ויקהל ר"א א', אלביש קנאה, ופירש בליקוטי תורה פרשת לך לך כ"ד ב' שה"ס הזווג, שאז נכרתה הערלה שהמשיכו החוטאים בזנות, ובזה נתגלה הברית הקדוש ונתגדל ונראה 'י של שד"י, ונתבטל קושי של גבורות שבט שמעון שהוא הבן השני ליעקב ומושרש בגבורה, ואז נאמר (כה, יא) השיב את חמתו. ואובדין ליה מעלמא, מה שאין כן כשהגין עליו 'י של שד"י, כי זכה לברית של שלום ולהיות חי וקיים (רמ"ז).

² נמחק דל"מ דרך אמת וד"א.

³ ר"ל אם לא הי' קנאה לשם היו"ד כבר הי' נהרג (יהל אור).

⁴ הוא ענין בפ"ע, וקאי עמ"ש בזהר כאן ת"ח רזא דברית קדישא כו' ואיפה ישרים כו' (יהל אור).

⁵ הוא ג"כ ענין בפ"ע ולא קאי על פסוק ואיפה ישרים נכחדו. ומ"ש ואיפה ישרים נכחדו, הוא סיום הפסוק וחסר כאן (יהל אור).

⁶ ר"ל דדריש אֵל אֵל כמו אֵל אֵל, [ומפרש] אֵל אלים. וז"ש אל מארי דאל. [מ"כ עה"ג. ומשום דהוקשה לו דהול"ל אדרוש את אל כמו לדרוש את ה'] (יהל אור).

⁷ קאי אלמטה (יהל אור).

⁸ עס דכל (נ"א ספירה ומלאך) נמחק דפ"מ ובמקום ואיתא ספירה דכל עס ו.

ועי' דרך אמת שגורם המוסגר ומלאך נמחק.

<p>ורוא דמלה¹ ב"נ חר יכיל² למהוי³ ליה כמה סוסוון אוף הכי כל⁴ ישראל אינון בניו דאדם וכל ברא צריך למהוי ליה לאבוי כסוס וכחמור למשוי ולמהוי כפיך תחותוי והאי איהו רזא אדם ובהמה תושיע יי דאיהו ברא דאדם ועביד גרמיה כבהמה תחותוי</p>	<p>וסוד הדבר, לאדם אחד יכול להיות כמה סוסים, גם כך כל ישראל הם בניו של אדם, וכל בן צריך להיות לו לאביו כסוס וכחמור למשא, ולהיות כפוף תחתיו, וזהו סוד "אדם ובהמה תושיע ה'", שהוא בן של אדם ועושה עצמו כבהמה תחתיו.</p>
<p>ובנין דא איהו פקודא דקב"ה באורייתא למהוי אח מיבם לאתתיה דאח למעבד ברא לאחוי בנין דלא יתאביד⁵ מההוא עלמא והאי איהו כגון רזא דכלאים בציצית דאמרו מה שאסרתי לך כאן התרתי לך כאן אסרתי לך כלאים דעלמא התרתי לך כלאים דציצית</p>	<p>ולכן זוהי מצות הקדוש ברוך הוא בתורה, להיות אח מיבם את אשת אחיו, לעשות בן לאחיו כדי שלא יאבד מאותו עולם, וזהו כמו סוד כלאים בציצית שאמרו, מה שאסרתי לך כאן התרתי לך כאן, אסרתי לך כלאים של העולם, התרתי לך כלאים של ציצית.</p>
<p>אסרתי לך אשת אח התרתי לך יבמה כגון מרכיבים תפוחים או דקלים מין במינו ואסור לארכבא מין בשאינו מינו⁶ ואתמר ביה כי האדם עין השדה⁷ וביבמה מרכיבין מין בשאינו מינו⁸ בנין דלא לתאביד נפש המת ולא ימחה שמו מישראל</p>	<p>אסרתי לך אשת אח, התרתי לך יבמה. כגון מרכיבים תפוחים או דקלים מין במינו, ואסור להרכיב מין בשאינו מינו, ונאמר בו "כי האדם עין השדה", וביבמה מרכיבים מין בשאינו מינו, כדי שלא תאבד נפש המת ולא ימחה שמו מישראל.</p>
<p>והאי איהו רזא דגלגול⁹ גלגל לית ליה תנועה בלא אמת המים אוף הכי אמת המים רזא דאת ו' ביה אתעביד גלגל גלגול ורזא דמלה מה גלגל אין לו תנועה בלא אמת המים אוף הכי גלגל¹⁰ איהו י' ולית ליה תנועה בלא אמת המים דאיהו ו'¹¹</p>	<p>וזהו סוד הגלגול, לגלגל אין תנועה בלי אמת המים, גם כך אמת המים סוד של אות ו', בה נעשה הגלגל גלגול, וסוד הדבר, מה גלגל אין לו תנועה בלא אמת המים, גם כך גלגל הוא י' ואין לו תנועה בלי אמת מים שהוא ו'.</p>
<p>יבמה ה' להאי איהו בינ"ה ב"ן י"ה באות י' ברא עלמא דאתי עולם ארוך דאיהו ו' בנין</p>	<p>יבמה ה', לזה הוא בינ"ה, ב"ן י"ה, באות י' ברא את העולם הבא, עולם ארוך שהוא ו'. בגלל זה מי שאין לו בן</p>

¹ ר"ל כן ישראל אל הממנן [נ"א ה'] (יהל אור).

² יוכל. ל"ל כריך (יהל אור).

³ הוא ג"כ ענין בפ"ע. וכל הר"מ דכאן הוא הכל ענינים מלוקטים שליקט המסדר וחיבר לפי דעתו. וכ"ה כל הר"מ שסידר בפרשיות כידוע (יהל אור).

⁴ הוא ענין בפ"ע (יהל אור).

⁵ דבלא סוסוון [מ"כ עה"ג. הן הבנים] אי אפשר לעלות, ואינו בכלל אדם (יהל אור).

⁶ ר"ל קרובים (יהל אור).

⁷ מין במינו (יהל אור).

⁸ תקונים יט א ע"ש (הערת הזהר).

⁹ דע כי סוד הגלגול הוא בסוד אות ו' שהם ו"ק שנא' בהם (שמות כא ב) שש שנים יעבוד וכמ"ש בר"מ כאן כי ה' גלגל ועם הו' נעשה גלגול. והענין כי אין גלגול אלא לזכרים ולא לנוק' רק מקבלות עונשים בגיהנם אך לפעמים מתגלגלת האשה ג"כ אך אינה בסיבתה אלא בסיבת בעלה כמ"ש (שמות כא ג) ויצאה אשתו עמו כנז' בסבא דמשפטים מהרח"ו זלה"ה. גלגל במילוי גימ' שד"י וכשתמלא ג"ל עולה קנ"ז וב"פ קנ"ז עולה שד"י גם אופ"ן במילוי גימ' שד"י כזה אלף ואו פה נון עולה שד"י ע"ה ובשביל כן נק' גלגל שאומר ד"י וז"ס לאופן קרא גלגל. (זהר הרקיע).

¹⁰ דאב הוא במדרגת י', ובן ו'. [מ"כ עה"ג. אב י' גלגל, ובן אמת המים ו', כמ"ש יפוצו מעיינותיך חוצה]. ואם אין לו בן, אין לו תנועה לעלות לשרשו (יהל אור).

¹¹ דאיהו י'. צ"ל ו'. שהוא ארוך, והוא עוה"ב, דסליק לבינה (יהל אור).

<p>דא מאן דלית ליה בן לאו איהו מבני עלמא דאתי דימא לקבליה¹ ומניה נפיק מבינייהו² ו³ ומניה⁴ מתפלגין כמה נחלי דאינון מסבבין עלמא עד דחזרו לימא דנפקו מתמן</p>	<p>אינו מבני העולם הבא, שהים למולו, וממנו יצא מביניהם ו', וממנו נחלקים כמה נחלים שמסובבים את העולם, עד שחוזרים לים שיצאו משם.</p>
<p>ובגין דא אמר קרא תקונים עב א כל הנחלים הולכים אל הים והים איננו מלא אל מקום שהנחלים וגו' עד דאהדרו כגוונא דנפקו אוף הכי תקונים עב א והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה כגוונא דיהיב לה</p>	<p>ומשום זה אמר הפסוק "כל הנחלים הולכים אל הים והים איננו מלא", "אל מקום שהנחלים וגו'" עד שחוזרים כדוגמא שיצאו. גם כך "והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה" כדוגמא שנתן אותה</p>
<p>רטז/א</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>שלימותא אם תשוב בתיובתא דאיהו בינ"ה ב"ן י"ה עלאה את ה' סליקת באת י' לחמשיין עשר זמנין חמש הא איהו י"ם י"ה ב"ן נחל דנפק מן ימא ואתפליג לכמה נחלין כגוונא דאילנא דאתפשט לכמה ענפין</p>	<p>שלימה, אם תשוב בתשובה שהיא בינ"ה ב"ן י"ה עליון, אות ה' עולה באות י', לחמישים, עשר פעמים חמש, הרי היא י"ם, י"ה ב"ן נחל שיוצא מהים ונחלק לכמה נחלים, כדוגמא אילן שמתפשט לכמה ענפים.</p>
<p>ואי לא חזר נשמתא שלימתא כגוונא דאשתלמת אתמר בה שם הם שבים ללכת איהו וכל נשמתין אחרנין אוף הכי לאו⁵ איהו שלים בבן אי לית לי בת דאיהו עלמא דין למהוי שלים בהאי עלמא דאתברי בה' הה"ד אלה תולדות השמים והארץ בהבראם (אלא) יה"ו⁶ הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר ורשיעייא דאתמר בהון ובכך ראיתי רשעים קבורים ובאו גרמו אלה אלהיך ישראל דאתמר עלייהו על שלשה פשעי ישראל בתר דקלקלו גרמייהו תלת זמנין ולא זכו ביה"ו⁷ דאתמר ביה מקום שיפול העץ שם יהו על ארבעה לא אשיבנו דהיינו ה' ואתדנו בגיהנם במשחית אף וחימה</p>	<p>ואם לא חזרה נשמה שלימה כדוגמא שהשתלמה, נאמר בה "שם הם שבים", ללכת היא וכל הנשמות האחרות, גם כך איננו שלם בבן, אם אין לו בת, שהיא העולם הזה, להיות שלם בעולם הזה שנברא בה', זהו שכתוב "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם", (אלא) יה"ו "הן כל אלה יפעל אל פעמים שלוש עם גבר", והרשעים שנאמר בהם "ובכן ראיתי רשעים קברים ובאו" גרמו "אלה אלהיך ישראל", שנאמר עליהם "על שלשה פושעי ישראל" אחרי שקלקלו עצמם שלש פעמים, ולא זכו ביה"ו שנאמר בו "מקום שיפול העץ שם יהו, על ארבעה לא אשיבנו" דהיינו ה', ונדונו בגיהנם, במשחית אף וחמה.</p>
<p>ולבושין דתלת אתוון אלין אשתמודעין בקשת דאינון חיזור סומק וירוק מאן דייתי בזמנא חדא איהו חיזור בתניינא סומק בתליתאה ירוק ובגין דביעקב אתכלילו</p>	<p>ולבושים של שלש אותיות הללו נודעים בקשת, שהם לבן אדום וירוק. מי שיבא בזמן אחד הוא לבן, בשני אדום, בשלישי ירוק, ומשום שביעקב</p>

¹ דימא לקבל. "ל דאיהי לקבל דימא (יהל אור).

² ומני נפק בינייהו. "ל ומניה נפיק בן י"ה ו' כו' (יהל אור).

³ תקונים עב א (הערת הזהר).

⁴ ר"ל כמה נשמות (יהל אור).

⁵ ר"ל אע"ג דאית ליה בן מ"מ לאו איהו שלים בלא בת (יהל אור).

⁶ שחג"ת שבהן יק"ו, נק' אלה, כמ"ש בתז"ח {בתחילתו} אלה מועדי ה'. ור"ל זהו אלה תולדות, ומהן ג' גלגולים כמ"ש בת"ז {תיקון ל"ב} (יהל אור).

⁷ פי' בדור המבול ובדור הפלגה ובדורו של משה, שאלו היו מקריין של אדם כנזכר בליקוטי תורה ריש פרשת שמות (רמ"ז).

<p>אתוון ואשתרש אילנא ואתנמע ואתרבא ואתעביד איבא טבא לא עתה יבוש¹ יעקב ולא עתה פניו יחורו² למהוי מרכבתיה ביצר הרע דאיהו נחש וכל מיני חיה בישא</p>	<p>נכללו האותיות ונשרש האילן וננטע והתגדל ונעשה פרי טוב, "לא עתה יבוש יעקב", ולא עתה פניו יחורו להיות מרכבתו ביצר הרע, שהוא נחש וכל מיני חיה רעה.</p>
<p>ובג"ד וישר אל מלאך³ ויוכל ובגין דאתקרי אדם אילנא איהו רזא דא לאילנא דאתנמע באתר דלא עביד איבא מה עבד עקר ל"י ונטעיה באתר אחרא ובגין דא אוקמוה מ"מ דלא הוי מוחזק למהוי עקר עד דאזיל לארץ ישראל⁴ ואתנמע תמן באתתא</p>	<p>ומשום זה "וישר אל מלאך ויוכל", ומשום שאדם נקרא אילן, הוא סוד זה. [משל] לאילן שננטע במקום שלא עושה פרי, מה עשה עקר אותו ונטעו במקום אחר, ומשום זה פרשוה בעלי המשנה, שלא היה מוחזק להיות עקר עד שהלך לארץ ישראל וננטע שם באשה.</p>
<p>אוף הכי⁵ צדיק דאיהו מטלטל מאתר לאתר מבית לבית כאילו ייתי בגלגולא זמנין סניאין והיינו ועושה⁶ חסד לאלפים לאוהביו עד דיזכה לעלמא (דאתי) שלים אבל לחייביא לא אייתי ליה יתיר מתלת זמנין ואי חזר בתשובתא אתמר ב"י גלות⁷ מכפרת עון ובגין דא אוקמוה מ"מ צדיקים שוב אינן חוזרים לעפרם</p>	<p>גם כך צדיק שהוא מטלטל ממקום למקום מבית לבית, כאלו יבא בגלגול פעמים רבות, והיינו "ועושה חסד לאלפים לאהבי" עד שיזכה לעולם (הבא) שלם. אבל לרשעים לא מביאים יותר משלש פעמים, ואם חזר בתשובה, נאמר בו גלות מכפורת עוון, ומשום זה פרשוה בעלי המשנה, צדיקים שוב אינן חוזרים לעפרם.</p>
<p>אלא⁸ קא רמיז ועפר אחר יקח⁹ וטח את הבית ואדם על עפר ישוב וישוב העפר על הארץ כשהיה בגין דהוא מנוגע ולית ב"י אלא אשה רעה יצר הרע דאתמר בה אשה רעה צרעת לבעלה מאי תקנתיה יגרשנה ויתרפא¹⁰ דאיהי גרמת ויגרש את האדם</p>	<p>אלא רומז "ועפר אחר יקח וטח את הבית", "ואדם על עפר ישוב", "וישוב העפר על הארץ כשהיה", משום שהוא מנוגע, ואין בו אלא אשה רעה. יצר הרע שנאמר בה "אשה רעה צרעת לבעלה", מה תקנתו יגרשנה ויתרפא,</p>

¹ שיהיה פניו אדומים, שבתחלה מאדים (יהל אור).

² אח"כ. מסטרא דאברהם ויצחק, בישמעאל ועשו, כמ"ש בזהר בדף הקודם (יהל אור).

³ יצה"ר (יהל אור).

⁴ הוא יעקב כנ"ל, והוא מ"ש (יבמות סד.) ללמדך שאין ישיבת ח"ל כו' (יהל אור).

⁵ הוא ענין בפ"ע (יהל אור).

⁶ קאי אלמעלה (יהל אור).

⁷ רומז לגלגול (יהל אור).

⁸ נמחק ציהל אור.

⁹ ר"ל גוף אחר (יהל אור).

¹⁰ נוסף באור יקר בנוסח הרע"מ: פקודא בתר דא לגרש אשה בגט ואומרים רבנן אשה רעה צרעת לבעלה מאי תקנתיה יגרשנה ויתרפא, במאי בגט דאחמר ביה (דברים כד) וכתב לה ספר כריתות ונתן בידה, ואוקמוה רבנן ספר כורתה ואין דבר אחר כורתה, ספר ב"ב שרטוטין די בהון י"ב שורות כמנין ז"ה והאי איהו קא רמיז ז"ה ספר ז"ה י"ב שרטוטין, ואינון ו' ו' תרין גירושין חריין תירוכין, ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין דיאריך ווין תירוכין וכן ווין של פטוריו דאשתמודעו ואתרשימו בשאר אתוון, ויכתוב להתנסבא בה' ויכילת לאתנסבא בה אתתא גט מקושר לכהנים איהו אות בין שתי שורות וקושמן וחותרמן עליה עד כמה קשרין שאם יתחרט בגט מקושר יכול לחזור לה, ו' ו' אינון תרין שורות קשר דתרווייהו די ביה כל קשרין מתקשרין, ובגין דא חותרמן עליו עד כמה קשריו קשרי אצבען ורגלין, כל קשר איהו י'.

נשמר בשמועה זו דהוה סליק אדעתי כי הגט הקוצץ בין איש לאשתו היה חצוני ודבר קיצוץ דהיינו סילוק הייחוד, והעד על זה כי קשר וייחוד איש ואשתו הם קידושין ושבעה ברכות כדפירשנו לעיל, אם כן המפריד בינו ובינה בלי ספק יהיה דבר חצוני שיהיה סילוק הברכות והקדושה, והמפריד בין זכר לנקבה כאומרו ונגרן מפריד אלוף, ולהיות שזה אינו אמת דאם כן

<p>האדם דא נשמתא א"ת בת זונג¹ דאדם כצפור נודדת מן קנה כן איש² נודד ממקומו³</p>	<p>שהיא גורמת "ויגרש את האדם", האדם זו הנשמה, "את" בת זוג האדם, "כצפור נודדת מן קנה כן איש נודד ממקומו".</p>
<p>ובגין דא גם צפור⁴ מצאה בית היינו יבמה⁵ ודרור⁶ קן לה היינו גואל אשר שתה⁷ אפרוחיה בן ובת זכאה איהו מאן דעבד (לון) קינא וגאל את ממכר אחיו דאיהו מכור בעבור דלאו דיליה ובגין דא אמר משה ויתעבר יי בי למענכם הכא הוא סוד העבור רעיא מהימנא שויב שתין רבוא כמה זמנין דאתי בגלגולא ובגין דא זכות כלהו תלייא קב"ה ביה</p>	<p>ומשום זה, "גם צפור מצאה בית", היינו יבמה, "ודרור קן לה", היינו גואל, "אשר שתה אפרוחיה", בן ובת אשרי מי שעושה (להם) קן וגאל את ממכר אחיו, שהוא מכור בעבור מה שלא שלו. ומשום זה אמר משה "ויתעבר ה' בי למענכם", כאן הוא סוד העיבור רועה נאמן הציל ששים רבוא כמה פעמים, שבא בגלגול, ומשום זה זכות כולם תלה בו הקדוש ברוך הוא.</p>
<p>ובגין דא אוקמוה רבנן אשה אחת ילדה במצרים ששים רבוא בכרס אחד⁸ ואע"ג דאוקמוה רבנן במלין אחרנין שבעים פנים לתורה דהכי ארה דמארי רזין אמרין מרגלית לתלמידיהון ולא אשתמודעון ביה ברמיזא אהדר לון ההוא מלה במלי שחוק כגוונא דההוא דאמר דביצה אחת אפילת שתין כרכין ואתא ביצה⁹ ונפלת מן עופא דהוה פרה באוירא ומחאת אלין שתין כרכין ומארי דליצנותא אמרו דלא אמר הוא אלא דב"ג כתב ששים כרכין ואתא ביצה דנפקת מן עופא ומחקת שתין כרכין דכתיבה וחס ושלום דמארי אורייתא אמרין מלין דשחוק ודברים בטלים באורייתא</p>	<p>ומשום זה פרשוה חכמים, אשה אחת ילדה במצרים ששים רבוא בכרס אחד, ואף על גב שחכמים פרשוה בדברים אחרים, שבעים פנים לתורה. שכן דרך בעלי הסודות אומרים מרגלית לתלמידיהם ולא נודעו בו ברמיזה, חוזר להם אותו דבר בדברי שחוק, כדוגמת אותו שאמר ביצה אחת הפילה ששים כרכים, ובאה ביצה ונפלה מעוף שהיה פורח באויר, והכתה ששים כרכים אלו, ובעלי ליצנות אמרו שלא אמר הוא רק שבן אדם כתב ששים כרכים ובאה ביצה שיצאה מעוף ומחקה ששים כרכים של כתיבה, וחס ושלום שבעלי התורה אומרים דברי שחוק ודברים בטלים בתורה.</p>

קשה איך הוא מצות עשה מן התורה לגרש אשתו בגט שאין ראוי שיהיה מכניס צלם בהיכל חס ושלום, לזה אמר כי אדרבה גירושי האשה הוא העברת הקליפות וביטולם, וזהו שאמר "אשת רעת" שאשה זו היא חצונית ואדרבה היא "צרעת לבעלה" דהיינו סילוק ברכות כענין צרעת דמתרגמינן ביה מכתש סגירו דהיינו שסוגר הברכות שלא יושפעו, והרעה שהיא חצונית אחוזה עמו, ולכך אדרבה היא סילוק הברכות ומכתש סגירו אליה, ואם כן תיקונו הוא שיגרשנה ויתרפא מהצרעת, שבגירושה, יושפעו הברכות, ואם כן הגט ראוי שיהיה קדוש ודבר גדול שיש בכחו לטהר הצרעת כדפירשנו, וזהו שאמר במאי כגט (אור יקר).

¹ ר"ל חוה וכן הגוף של הנשמה (יהל אור).

² נשמתא (יהל אור).

³ גוף הראשון (יהל אור).

⁴ נשמתא כ"ל (יהל אור).

⁵ שהיתה מקודם ביתו זו אשתו (יהל אור).

⁶ ג"כ נשמתא (יהל אור).

⁷ בן הגואל הנולד אח"כ (יהל אור).

⁸ הנה נודע כי יוצאי מצרים היו מעלמא דאתי וילדה הו"ק כ"א כלול מיו"ד הרי ס' רבוא בכרס א' של בינה הנק' וכבד אם של משה שהוא הז"א שהוא הכולל ו"ק בשיעור הקומה שלימה (זהר הרקיע).

⁹ הוא שאמרו שהיה כתוב פסוקים בס"ת (דברים ג ד) ששים עיר כל חבל ארגוב ונפלה הביצה ומחקה ב' תיבות ששים עיר (זהר הרקיע).

<p>אלא הא אוקמוה אפרוחים אלין מארי משנה או ביצים אלין מארי מקרא וכגוונא דנפל ההוא נפול¹ דאיהו בר נפלי נפילת ביצה דאיהו אתרוג שיעורא בכביצה ובגינה אתמר ביום ההוא אקים את סכת דוד הנופלת ונפלו עמה ששים המה² מלכות דאינון כריכין בה כגון כיצד כורכין את שמע ואינון לקבל ששים מסכתות ועלמות אין מספר אלין בתולות אחריה רעותיה דאינון הלכות³ דלית לון הושבן</p>	<p>אלא כך פרשוה, אפרוחים אלו בעלי משנה, או ביצים אלו בעלי מקרא, וכדוגמא שנפל מאותו ניפול שהוא בר נפלי, נפילת ביצה שהוא אתרוג שיעור שכביצה, ובגללה נאמר "ביום ההוא אקים את סוכת דויד הנופלת", ונפלו עמה "ששים המה מלכות", שהם כרוכים בה, כגון כיצד כורכים את שמע, והם כנגד ששים מסכתות ועלמות אין מספר, אלו בתולות אחריה רעותיה שהן הלכות שאין להן חשבון.</p>
<p>ומההוא נפיל איהו בן י"ה איהו בתוך נ' תרעין דבינ"ה דהיינו י"ה חמש זמנין עשר ו' איהו ניפול דנפל בתר ההיא דאתמר איך נפלת משמים הילל⁴ בן שחר⁵ ואקרי ניפול ולא נפל ולא נופל בגין דביה ניפול י"ו ונחית בהון לגבי ה' ה' דאתמר בהון ותלכנה שתיהן הה"ד שלח תשלח חד מבית ראשון ותניינא מבית שני לאקמא לון הה"ד</p>	<p>ומאותו ניפול הוא בן י"ה, הוא בתוך חמשים שערי בינ"ה, דהיינו י"ה, חמש פעמים עשר, ו' הוא ניפול שנפל אחר אותה שנאמר "איך נפלת משמים", הילל בן שחר ונקרא ניפול ולא נפל ולא נופל, משום שבו ניפול י"ו, ויורד בהם לגבי ה' ה', שנאמר בהן "ותלכנה שתיהן", זהו שכתוב "שלח תשלח", אחד מבית ראשון והשני מבית שני, "להקים" זהו שכתוב</p>
<p>רטז/ב</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>י"שמחו ה"שמים ו"תגל ה"ארץ</p>	<p>ישמחו השמים ותגל הארץ.</p>
<p>ת"ה האי שמשא אתגליא ביממא ואתכסיא בליליא ונהיר בשתיין רבוא ככביא אוף הכי רעיא מהימנא בתר דאתכניש מעלמא נהיר בשתיין רבוא נשמתיין דישראל אי דרא כדקא יאות והאי איהו רזא דגלגולא דאמר עליה קהלת דור הולך ודור בא ואוקמוה דלית דור פחות מששים רבוא</p>	<p>בא וראה השמש הזה מתגלה ביום ומתכסה בלילה, ומאיר בששים רבוא כוכבים. גם כך רועה הנאמן כשהתכנס מהעולם, מאיר בששים רבוא נשמות ישראל, אם הדור כראוי, וזה סוד הגלגול שאמר עליו קהלת "דור הולך ודור בא", ופרשוה שאין דור פחות מששים רבוא.</p>
<p>והארץ לעולם עומדת⁶ דא כ"י ההיא דאתמר בה והארץ הדום רגלי והיה זרעך כעפר הארץ ועוד רזא אחרא אוקמוה רבנן הדור שהולך הוא הדור שבא הלך הגר⁷ בא חגר הלך סומא בא סומא</p>	<p>"והארץ לעולם עומדת", זו כנסת ישראל, אותה שנאמר בה "והארץ הדום רגלי", "והיה זרעך כעפר הארץ". ועוד סוד אחר בארו החכמים, הדור שהולך הוא הדור שבא, הלך חיגר בא חיגר, הלך סומא בא סומא.</p>
<p>ועוד אוקמוה רבנן דעתיד הוה משה</p>	<p>ועוד פרשוה חכמים, שעתיד היה</p>

¹ משיח (יהל אור).

² ששים דכורסייא (יהל אור).

³ הלכות פסוקות (יהל אור).

⁴ גי' ס"ה שהיא נפלה מן השמים (יהל אור).

⁵ נצח שנבנית ממנו (יהל אור).

⁶ היא בעצמה בלא פעולה כלל, וכל פעולתה הוא רק ע"י ז"א שהוא הרוח הכללי (הקדו"ש נה ע"ב).

⁷ באבר שפגם שנשמתו יתפגם גופו בגלגול (יהל אור).

<p>לקבלא אורייתא בדרא דטופנא אלא בנין דהו רשיעייא הה"ד בשג"ם הוא בשר¹ בשג"ם זה מש"ה ואמאי קרי לוי בשגם אלא קהלת חסר ב² מן בשג"ם לכסאה מלה אמר אמרתי שגם זה הבל³ ואוקמוה על יתרו⁴ למה נקרא שמו קיני שנפרד מקין.</p>	<p>משה לקבל תורה בדור המבול, אלא משום שהיו רשעים, זהו שכתוב "בשגם הוא בשר", בשגם זה משה, ולמה קרא לו בשגם, אלא קהלת חסר ב' מבשגם לכסות הדבר, אמר "אמרתי שגם זה הבל". ופרשוה על יתרו, למה נקרא שמו "קיני" שנפרד מקין.</p>
<p>קם בוצינא קדישא ואמר על דא כתיב קניתי איש את יהו"ה דהואת לוי ברוח הקדש דעתידין בניו למיתב בלשכת הגזית ואוף הכי ר' (אלעזר בן) פדת⁵ דהוה דחיקה לוי שעתא דלא הוה ליה אלא קב חרובין⁶ מע"ש לע"ש כמו לר' חנינא⁷ אמאי האי בתר דהות בת קול נפקת ואומרת כל העולם כלו אינו ניזון אלא בשביל חנינא בני</p>	<p>קם נר הקדוש ואמר, על זה כתוב "קניתי איש את יהו"ה" שראתה אותו ברוח הקודש, שעתידים בניו לשבת בלשכת הגזית. וגם כן, רבי (אלעזר בן) פדת שהיתה דחוקה לו השעה, שלא היה לו אלא קב חרובים מערב שבת לערב שבת, כמו לרבי חנינא, למה זה לאחר שיצאה בת קול ואומרת כל העולם כולו אינו ניזון אלא בשביל חנינא בני.</p>
<p>אלא איהו גרים קודם דחרב⁸ ק"ב מן י' דאיהו יב"ק אוף הכי לא הו"ל אלא קב חרובין דאת י' איהו יחוד ומניה אתיא נביעו לאת ב¹⁰ דאיהו ברכה ואיהו קדש ומניה אתקדש¹¹ ק' דאיהו קדש</p>	<p>אלא הוא גרם קודם שהחריב קב מן י' שהוא יבק, גם כך לא היה לו אלא קב חרובים, שאות י' היא יחוד, וממנה באה נביעה לאות ב' שהיא ברכה, והיא קדש וממנה מתקדש ק שהיא קדש.</p>
<p>ור"א בן פדת גרים למהוי חרובין דיליה ק"ב דאינון ק"דושה ב"רכה אוף הכי לא הו"ל אלא קב חרובין אוף הכי איוב בן יבמה הוה ובגין דא אתענש על מה דאירע לו כבר</p>	<p>ורבי אלעזר בן פדת גרם להיות חרובים שלו קב, שהם קדושה ברכה, גם כך לא היה לו אלא קב חרובים, גם כך איוב בן יבמה היה, ומשום זה נענש על מה שכבר ארע לו.</p>
<p>ואינון דלא ידעי רזא דא אמרי בני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלתא אלא</p>	<p>והם שלא ידעו סוד זה אמרו, בנים חיים ומזונות לא בזכות תלוי הדבר</p>

¹ הכוונה כי משה עולה [בגמ'] בשגם (זהר הרקיע).

² דב' רומז על ב' גלגולין (יהל אור).

³ הוא אד"הר (זהר הרקיע). שמשה גלגול הבל, ויתרו גלגול קין (יהל אור).

⁴ למה נק' שמו קני שנפרד מקין כי יתרו הוא גלגול קין אחי הבל ולפי שהרג את הבל בא עתה לתת לו בתו לאשה ולהשלים ולתקן את אשר עיוות. ונוכל להבין היטב אמרו נפרד מקין ובהבל אמר שגם זה הבל והוא כי הבל מצד הקדושה והטהרה לכן הוא עצמו משה וז"ש זה הבל אך קין אחיו היה מטומאת זוהמת הנחש ומקדושת אד"הר ואותו צד טהרה נפרד ממנו ונתגלגל ביתרו וזה שאמר נפרד מקין ולא אמר זה קין (זהר הרקיע).

⁵ ג"כ [ענין] בפ"ע (יהל אור).

⁶ דע"ה ח"ב סח ע"א בתחילה@@@

⁷ הענין הזה נתבאר אצלי במשנת הקיטע יוצא בקב שלו כו' גם בתקונין תיקון ס"ט דף ק"ו ע"א בההוא עובדא דהוא בר נש מאינון בעלי קבין כו' ושם ביארנו כי ז"א בהיותו משפיע אל המלכים דארץ אדום אשר נחרבו ומתו הוא על ידי שלשה מילויין שבשלשה שבשלשה הוי"ת ע"ב ס"ג מ"ה שהם בגמטריא ק"ב ור' חנינא בן דוסא בגלגול שקדם אליו חטא בדבר זה כי המשיך הק"ב הנז' אל המלכים דארץ אדום החברבים הנקראים רשות הרבים כמבואר אצלנו ולכן עתה נענש באכילת ק"ב חרובין מע"ש לע"ש (שער מאמרי רשב"י).

⁸ עי' שער מאמרי רז"ל יג ע"א (לש"ו).

⁹ ר"ל כתר שהוא יחיד, שעליו נאמר אין אלקים עמדי (יהל אור).

¹⁰ חכמה. וז"ש ואיהו קדש (יהל אור).

¹¹ בינה. וכן כ"ז בחג"ת כמ"ש לקמן (יהל אור).

<p>במזל תליא מלתא והא חזינא לאברהם דחזא במזליה דלא הוה עתיד למהוי ליה ברא וקב"ה אפיק ליה לברא כדכתיב ויוצא אותו החוצה ויאמר הבט וגו' ואוקמוה דא"ל צא מאצטגנינות שלך והעלהו למעלה מהככבים ואמר לו הבט נא השמימה וספור הככבים עד הכא מלין דרבנן וצריך לפרשא לון בדרך נסתר</p>	<p>אלא במזל תלוי הדבר. הרי ראינו את אברהם שראה במזלו שלא היה עתיד להיות לו בן, והקדוש ברוך הוא הוציאו החוצה, כמו שכתוב "ויוצא אותו החוצה ויאמר הבט וגו'", ופרשו שאמר לו, צא מאצטגנינות שלך והעלהו למעלה מהכוכבים, ואמר לו "הבט נא השמימה וספור הכוכבים", עד כאן דברי רבותינו וצריך לפרש אותם בדרך נסתר.</p>
<p>ת"ה כל בריין דעלמא קודם דאתייהבת אורייתא לישראל הוו תליין במזלא ואפילו בני חיי ומזוני אבל בתר דאתייהבת אורייתא לישראל אפיק לון מחיובא דככביא ומזליו דא אוליפנא מאברהם בגין דהוו עתידין בנוי לקבלא ה' מאברהם דאיהי חמשה חומשי תורה דאתמר בה אלה תולדות השמים והארץ בהבראם בה' בראם</p>	<p>בא וראה כל בריות העולם קודם שנתנה התורה לישראל היו תלויים במזל, ואפילו בנים חיים ומזונות, אבל אחר שנתנה תורה לישראל, הוציא אותם מחיוב כוכבים ומזלות, וזה למדנו מאברהם, משום שהיו בניו עתידים לקבל ה' של אברהם שהיא חמשה חמשי תורה, שנאמר בה "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם" בה' בראם.</p>
<p>אמר לאברהם בגין האי ה' דאתוסף בשמך השמים תחתך וכל ככביא ומזלי דנהירין בה' ולא עוד אלא דאתמר בה ה"א לכם זרע¹ וזרעתם בה"א² כי ביצחק יקרא לך זרע</p>	<p>אמר לאברהם בגלל הה' הזו שנוספה לשמך, השמים תחתך וכל הכוכבים והמזלות שמאירים בה', ולא עוד אלא שנאמר בה "ה"א לכם זרע וזרעתם", בה"א, "כי ביצחק יקרא לך זרע".</p>
<p>ובג"ד כל המשתדל באורייתא בטיל מניה חיובא דככביא ומזלי אי אוליף לה כדי לקיימא פקודהא ואם לאו כאלו לא אשתדל בה ולא בטיל מניה חיובא דככביא ומזלי כ"ש עמי הארץ דאינון אתמתלן לבעירן דאוקמוה ארור שוכב עם כל בהמה דלא אתבטלון מנהון חיובא דככביא ומזלי</p>	<p>ומשום זה כל העוסק בתורה בטל ממנו חיוב כוכבים ומזלות, אם לומד אותה כדי לקיים מצוותיה, ואם לא כאלו לא עסק בה, ולא בטל ממנו חיוב כוכבים ומזלות. כל שכן עמי הארץ שנמשלו לבהמות, שבארו עליהם "ארור שוכב עם כל בהמה", שלא התבטלו מהם חיוב של כוכבים ומזלות.</p>
<p>(ד"א) אנוש³ כחציר ימי⁴ כציץ השדה כן יציץ ואתמר ביה נער הייתי גם וקנתי לבתר ישוב⁵ לימי עלומי דאילנא דאתקציצו ענפין עתיקין דיליה וצמחו כמלקדמין בשרשוי אהדרו בעלמא כמלקדמין מיתו סבין ואתהדרו להאי עלמא עולימין והיינו</p>	<p>"אנוש כחציר ימיו כציץ השדה כן יציץ", ונאמר בו "נער הייתי גם וקנתי", אחר כך "ישוב לימי עלומי", שאילן שנקצצו ענפים עתיקים שלו וצמחו כמו מקדם בשרשיו, חזרו בעולם כמקדם, מתו זקנים וחזרו לעולם הזה נערים, וזהו סוד שמחדש</p>

¹ ה' הוא מזל בניס (ביאורים ח"ב עה ע"ב), היחוד מעילא לתתא והוא היחוד דאור התפשטות הא' עם ההתפשטות הב', ואז נתמלא הה' במלוי ה' ובסוד (בראישית מז כג) ה"א לכם זרע שאמרו ברע"מ פנחס (רטז ע"ב), והוא על הוראות המשכת השפע דעטרות ומוחין להוציא נשמות פנימיות (ביאורים ח"ב עה ע"ד).

² הוא ע"פ מ"ש בספד"צ פ"ד ה' ד' הוית בקדמיתא ומדאתעברת ביה בגווה כו' ע"ש (לש"ו).

³ קאי על מ"ש בזוהר בדף שלאחריו וע"ד כתיב אנוש כו' (יהל אור).

⁴ הוא ג"כ ענין בפ"ע. וקאי עמ"ש בזוהר ר"ז ב' וע"ד כתיב אנוש כו' (יהל אור).

⁵ בגלגול (יהל אור).

<p>רוא דמחדש קב"ה בכל יום תמיד מעשה בראשית דמתין אלף¹ בכל יומא ומתחדשין אלף בכל יומא</p>	<p>הקדוש ברוך הוא בכל יום תמיד מעשה בראשית, שמתים אלף בכל יום ומתחדשים אלף בכל יום.</p>
<p>ויין ישמח לבב אנוש דא יינא² דאורייתא דהכי סליק יין בחושבן סו"ד³ ומה ייין צריך למהוי סתים וחתים דלא יתנסך לע"ז אוף הכי צריך למהוי סתים וחתים סוד דאורייתא וכל רזין דילה ולא⁴ אשתקין אלא ליראיו ולא למגנא עבדין כמה פקודין ביין ומברכין ב"י לקב"ה ויין אית ליה תרי גוונין חויר וסומק דינא ורחמי והיינו ב' תוספת ביין כגוונא דשושנה חוירא וסומקא חויר מסטרא דימינא סומק מסטרא דשמאלא</p>	<p>"ויין ישמח לבב אנוש" זה יין התורה, שכך עולה יין כחשבון סו"ד, וכמו שיי"ן צריך להיות סתום וחתום, שלא יתנסך לעבודה זרה, גם כך צריך להיות סתום וחתום סוד התורה, וכל סודותיה ולא משקים אותם רק ליראיו, ולא לחינם עושים כמה מצוות ביין ומברכים בו את הקדוש ברוך הוא, וליין יש שני צבעים, לבן ואדום, דין ורחמים, והיינו ב' הנוסף ביין, כדוגמת שושנה לבנה ואדומה, לבן מצד ימין, אדום מצד שמאל.</p>
<p>ומאי לבב אנוש לב הו"ל למימר אלא אית לב מסור⁵ ללב ואינן ל"ב אלהים דעובדא דבראשית ב' מן בראשית ל' מן לעיני כל ישראל איהו ל"ב תניינא דא ל"ב (ס"א אינן) שנים ס"ד חסר תמינא לע"ב דאיהו ויכלו אינן שבעה ימי בראשית תמינאה מאי היא הוי ספר בראשית עם⁶ זה ספר תולדות אדם זה ע"ב בחושבן ביין</p>	<p>ומה זה "לבב אנוש" היה לו לומר "לב", אלא שיש לב מסור ללב, והם ל"ב אלהים של מעשה בראשית, ב' מבראשית, ל' מ"לעיני כל ישראל", זהו ל"ב. שני זה ל"ב ל"ב (הם) שנים ס"ד, חסר שמונה לע"ב, שהוא "ויכלו" הם שבעה ימי בראשית. שמיני מהו, הוי ספר בראשית עם "זה ספר תולדות אדם", זה ע"ב בחשבון ביין.</p>
<p>מאי להצהיל פנים משמן אינן י"ב פנים ד' דאריה ד' דשור ד' דנשר⁷</p>	<p>מה זה "להצהיל פנים משמן" אלו שנים עשר פנים, ארבעה של אריה, ארבעה של שור, ארבעה של נשר,</p>
<p>ריז/א</p>	
<p>דאינן מיכאל אריה ארבע אנפין דיליה (יהו"ה) יהו"ה ארבעה אנפין⁸ דשור ואיהו</p>	<p>שהם מיכאל אריה ארבע פנים שלו יהו"ה, ארבע פני שור והוא גבריאל</p>

¹ וזהו אלף טורין שאוכלת (יהל אור).

² לא יינא לאורייתא דכתיב לכו לחמו בלחמי ושתו ביינ מסכתי דהכי סליק יין בחושבן סוד כו'. כל"ל
³ וז"ש למטה והיינו ב' תוספת ביין. ובלחמי הוא י"ב לחם, י"ב פנים, ג' הויות חושבן לחם. להצהיל פנים משמן, סולת בלולה בשמן. והוא לחם ויין, יין לנסכים, ולחם לקרבן, דהוא אחד בשמן (יהל אור).

⁴ ללא (יהל אור).

⁵ א' בחכמה, וב' בחכמה זעירא (יהל אור).

⁶ עד (יהל אור).

⁷ והא. כ"ל וכן (יהל אור).

⁸ בניקוד מְלֶךְ מְלֶךְ מְלֶךְ (ועי' ליקוט על ניקוד זה שנדפס בת"ז דף י"ח) (יהל אור). הויה אלהים הוא גימ' כמספר הנקודות דג' הויות דמְלֶךְ מְלֶךְ מְלֶךְ, כמ"ש ברע"מ (פינחס ריז ע"א) (דע"ה ח"ב מח ע"ב), סוד שם של י"ב, שהוא ג' הויות דמְלֶךְ מְלֶךְ מְלֶךְ, ה"ה והו"ה ויה"ה, שהם י"ב אותיות דג' הויות וכמ"ש כ"ז בספר יצירה להג"א (פרק א משנה א אופן ג דף ג ע"ד⁸) ובכ"מ. וכן מְלֶךְ מְלֶךְ מְלֶךְ הוא גימטריא ר"פ, כמנין מנצפ"ך. וכן הנקודות דמְלֶךְ מְלֶךְ מְלֶךְ הוא גימטריא קי"ב⁸, שהוא סוד יב"ק, יחוד ברכה קדושה, שהם בדעת, כי הדעת שהוא הקו האמצעי שם הוא היחוד, והוא כולל הב' קוין דימין ושמאל שהם ברכה וקדושה, וכמ"ש בפ' משפטים (דף קטז סע"א⁸) ופ' עקב (דף רעב ע"ב⁸) ובכ"מ בזוהר ותיקונים, וע' רע"מ פנחס (דף ריז רע"א⁸). וכן הוא גימטריא הו"ה אלהים, שהוא כללות החו"ג, שהם בדעת וכו' אמנם בתפילת ר' נחוניא בן הקנה, מבואר כי השם י"ב שביסוד הנה הם ה"ב צרופי הו"ה, והם יוצאים ג"כ מהג' שמות הו"ה מלך הו"ה מלך הו"ה

<p>גבריאל ואינן (יהו"ה) יוד ד' אנפין דנשר ואיהו נוריאל ואינן (יהו"ה) יהו"ה ואינן ממנן תחות חס"ד פח"ד אמ"ת דרגין דתלת אבהן ואוקמוה רבנן האבות הן הן המרכבה וסלקין (ס"א נקודין) נהורין! לחשבן² יב"ק ואינן מלך מלך ימלוך יהו"ה אהי"ה אדני" סך הכל יב"ק</p>	<p>והם יהו"ה, ארבע פני נשר והוא נוריאל והם יהו"ה, והם ממונים תחת חס"ד פח"ד אמ"ת, דרגות שלשת האבות, ופרשוה רבותינו האבות הן הן המרכבה, ועולים (נקודים) האורות לחשבון יב"ק, והם מלך מלך ימלך, יהו"ה אהי"ה אדני", סך הכל יב"ק.</p>
<p>רבי שמעון הוה יתיב ולעי בפרשתא דא אתא לקמיה ר' אלעזר בריה א"ל נדב ואביהוא מאי עבידתיהו בפנחס³ אי לא הוה פנחס בעלמא כד מיתו ובתר אתא לעלמא ואשלים דוכתייהו שפיר אבל פנחס בעלמא הוה (ס"א וסגן קאי)⁴ ונשמתייה ביה בקיומא קאי</p>	<p>רבי שמעון היה יושב ועוסק בפרשה זו, בא לפניו רבי אלעזר בנו, אמר לו נדב ואביהוא מה עושים בפנחס. אם פנחס לא היה בעולם כשמתו, ואחר כך בא לעולם והשלים מקומם, אז יפה, אבל פנחס היה בעולם (וסגן היה) ונשמתו בו בקיום עומדת.</p>
<p>א"ל ברי רזא עלאה הכי והכי הוא דבשעתא דאסתלקו מן עלמא לא הוו מתמרין תחות גדפי טנרא קדישא⁵ מ"ט בגין דכתיב ובנים לא היו להם דאזעירו דיוקנא דמלכא⁶ דהא אינן לא אתחזון לשמשא בכהונא רבה בשעתא דקני פנחס על ברית קדישא ועאל בגו כמה אוכלוסין וסליק לון לגיפין על רומחא לעיניהון דכל ישראל כד חמא שבטא דשמעון בכמה אוכלוסין דאתו לגביה פרחא נשמתייה מניה ותרין נשמתיין דהוו ערטיראין⁷ בלא דוכתא אתקריבו בה ואתכלילו כחדא ואתהדרת נשמתייה כלילא רוחא דאתכליל בתרין רוחין ואתתקפו ביה כדין רווח דוכתייהו למיהוי כהנא (רבא⁸) מה דלא (אתחזי) מן קדמת דנא</p>	<p>אמר לו בני, סוד עליון כאן, וכך הוא, שבשעה שהסתלקו מן העולם לא היו נסתרים תחת כנפי הסלע הקדוש. למה, משום שכתוב "ובנים לא היו להם" שהקטינו דמות המלך, שהרי הם לא ראויים לשמש בכהונה גדולה. בשעה שקנא פנחס על הברית הקדוש, ונכנס בתוך כמה אוכלוסין והרימם לנואפים על הרומח לעיני כל ישראל, כשראה שבט שמעון, באו אליו בכמה אוכלוסין, פרחה ממנו נשמתו ושתי נשמות שהיו ערומות בלי מקום קרבו אליה, ונכללו כאחת, וחזרה נשמתו כלולת רוח, שנכללה בשתי רוחות, והתחזקו בה, ואז הרויח מקומם להיות כהן (גדול) מה שלא (היה ראוי) מקודם לכן.</p>

ימלך, ג' צירופים מהג' יוד"ן, וג' מהג' הה"ן, וג' מהג' וו"ן, וג' מהג' הה"ן האחרונים, ומקורי דלהון הוא הג' יוד"ן דשם ס"ג, וכמ"ש בהקדמת תיקונים (דף יא ע"א) וע"ש בהגר"א (ביאורים ח"א נה ע"ג).

¹ ר"ל נקודין כמ"ש בת"ז {ת"ה כא.} (יהל אור).
² שוא דימלוך לא חשיב שהוא נח. וכ"ז קאי על מ"ש בזוהר ר"ח פתח כו' ויין ישמח כו'. וג' חיוון הן בג' גלגולים, וזהו להצהיל פנים, י"ב פנים הנ"ל. מה שחרב י' מן יב"ק, עכשיו החזיר כנ"ל (יהל אור).

³ פי' שר"א לא היה יודע רק סוד הגלגול ולא סוד העיבור דהיינו שיתעברו בו בחיים ולכן הקשה לו כיון שהיה פנחס בעולם בשעת מיתת נדב ואביהו היאך שייך שיתגלגלו בפנחס (מ"מ).

⁴ פי' ר' אלעזר ס"ל כדעת רבי ייסא דלעיל שפנחס היה כהן תחלה ונמשח ולכן אמר הכא וסגן קאי (מ"מ).

⁵ מלכות (מ"מ).

⁶ מיעטו הדמות שלא עסקו בפריה ורביה (רח"ו).

⁷ ערטילאין?

⁸ פי' מן הקצה אל הקצה שתחלה לא היה כהן כלל וכאשר קנא לאלהיו זכה לכהונה גדולה, ור"ש אזיל לשטתייה דלעיל בריש הפרשה, אבל אין לפרש שתחלה היה כהן הדיוט. ואחר שקנא זכה לכהונה גדולה. דממה נפשך אי ס"ל כדר"ז לא נתכהן וכו' לפי שלא נמשח, א"כ גם כהן הדיוט לא

<p>וע"ד כתיב זכר נא מי הוא נקי אבד דלא אתאביד בההיא שעתא ולא אביד רוחיה כד פרתה מניה ואיפה ישרים נכחדו אלין בני אהרן דאתהדרו לעלמא מה דאבד בחייהון וע"ד כתיב ביה בפנחס בן בן תרי זמני פנחס בן אלעזר בן</p>	<p>ולכן כתוב "זכר נא מי הוא נקי אבד" שלא אבד באותה שעה, ולא אבדה רוחו כשפרחה ממנו. "ואיפה ישרים נכחדו", אלו בני אהרן שחזרו לעולם מה שאבד בחייהם, ולכן כתוב בו בפנחס בן בן פעמיים "פנחס בן אלעזר בן".</p>
<p>מה כתיב לעילא מפרשתא דא ויאמר יי' אל משה קח את כל ראשי העם והוקע אותם ליי' נגד השמש וכי על דקטלין בליליא או על דקטלין ביממא ביומא דעיבא כתיב נגד השמש אמר ר' יהודה דתהא מיתתהון באתגלייא כמה דחבו באתגלייא</p>	<p>מה כתוב למעלה מפרשה זו "ויאמר ה' אל משה קח את כל ראשי העם והוקע אותם לה' נגד השמש", וכי על שהרגו בלילה או על שהרגו ביום, ביום מעונן, כתוב "נגד השמש". אמר רבי יהודה שתהיה מיתתם בגלוי כמו שחטאו בגלוי.</p>
<p>א"ר שמעון לאו בגין כך אתמר אלא מהכא אוליפנא בדרגא דחב ב"נ לקב"ה לההוא אתר אצטריך למעבד תקנתא לנפשיה אינון חבו בברית קדישא דאקרי שמש בגין כך דינא ותקונא דילהון איהו כנגד השמש ולא באתר אחרא מכאן דלא אצטריך ב"נ לתקנא נפשיה אלא בההוא אתר דחב לגביה! ומאן דלא יעביד הכא לית ליה תקונא לעלמין כדקא יאות</p>	<p>אמר רבי שמעון, לא בגלל זה נאמר, אלא מכאן למדנו, בדרגה שחטא אדם לקדוש ברוך הוא, לאותו מקום צריך לעשות תקנה לנפשו. הם חטאו בברית קודש, שנקראת "שמש", בגלל כך דין ותיקון שלהם הוא כנגד השמש ולא במקום אחר. מכאן שלא צריך אדם לתקן נפשו אלא באותו מקום שחטא אליו, ומי שלא יעשה כך, אין לו תקון לעולמים כראוי.</p>
<p>רב חייה פתח ישבעו עצי ה' ארזי לבנון אשר נטע מה כתיב לעילא ויין ישמח לבב אנוש וגו' וכי מאי האי להאי אלא הכי אוליפנא דכתיב מצמיה חציר לבהמה וגו' וכי שבחא דבהמה דאית לה חציר אתא דוד למימר ברוח קודשא אלא מצמיה חציר אלין אינון שתין אלף רבוא דמלאכין שליחין² דאתבריאון ביומא תניינא דבראשית וכלהו אשא מלהטא אלין אינון חציר אמאי חציר בגין דצמחין כחציר³ דא</p>	<p>רבי חייה פתח "ישבעו עצי ה' ארזי לבנון אשר נטע". מה כתוב למעלה "ויין ישמח לבב אנוש וגו'", וכי מה זה לזה, אלא כך למדנו, שכתוב "מצמיה חציר לבהמה וגו'", וכי שבח לבהמה שיש לה חציר, בא דוד לומר ברוח הקודש. אלא "מצמיה חציר", אלה הם ששים אלף רבוא של מלאכים שליחים שנבראו ביום השני של בראשית, וכולם אש לוהטת, אלה הם "חציר". למה "חציר", משום</p>

היה עד אחר שקנא. ואי ס"ל שנמשח כדעת ר' ייסא דלעיל א"כ גם לכהונה גדולה ראוי בלא הקנאה אלא ודאי כמ"ש (מ"מ).

¹ משמע מכאן שצריך לתקן עצמו בעל תשובה. אם נתפרסם החטא תהיה התשובה ג"כ בפרהסיא (מ"מ).

² סְלִיטֵן (דע"ה ח"ב ס"א ע"ב).

³ התחלת הצומח אשר בעולמות ב"ע הנה הוא בהחיצוניות דעולם הבריאה, ובסוד הכתוב (תהלים קד יד) מצמיח חציר לבהמה ועשב לעבודת האדם (דע"ה ח"ב כב ע"ד), כל מיני הצמחים שנבראו ביום ג' ונאמר עליהם (בראשית א כט) הנה נתתי לכם את כל עשב זרע זרע כו' ולכל חית הארץ ולכל עוף השמים ולכל רומש על הארץ אשר בו נפש חיה את כל ירק עשב לאכלה, הנה היו כולם אז בסוד מ"ש בזה"ק (בראשית יח ע"ב, ופ' פנחס ריז ע"א) בסוד הכתוב (תהלים קד יד) מצמיח חציר לבהמה ועשב לעבודת האדם (דע"ה ח"ב כז ע"א, ועיי"ש לד ע"א וכן נד ע"ג), עיי' בראשית יז ע"ב יח ע"ב יט ע"א ובפ' תרומה קמד ע"ב ויקרא כה ע"ב פנחס ריז ע"א (דע"ה ח"ב סד ע"ב).

<p>בעלמא דכל יומא ויומא אתקצירו השתא¹ ולבתר צמחין ומהדירן כמלקדמין וע"ד כתיב מצמיח הציר לבהמה הה"ד יודע צדיק נפש בהמתו² ותנינן אלף טורין³ סלקין לה בכל יומא ויומא⁴ וכל טורא וטורא שתין רבוא⁵ הוי והיא אכלה</p>	<p>שצומחים כחציר זה בעולם, שכל יום ויום נקצרו כעת, ואחר כך צומחים וחוזרים כמקדם. ולכן כתוב "מצמיח חציר לבהמה", זהו שכתוב "יודע צדיק נפש בהמתו", ושנינו אלף הרים מעלים לה בכל יום ויום, ובכל הר והר יש ששים רבוא והיא אוכלת.</p>
<p>ועשב לעבודת האדם אלין אינון נשמתהון דצדיקייא דההוא אדם דרכיב ושליט על בהמה דא אכיל ואעיל לון בנוויה⁶ ובזכותהון אתון כל עלמא מההוא אדם⁷ דכתיב ביה ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם וגו' וע"ד כתיב האדם ההוא דאשתמודע בגין להוציא לחם⁸ מן הארץ לאפקא מזונא לעלמא מן הארץ קדישא⁹ ויין דא חמרא עתיקא¹⁰ דנגיד מלעילא ישמח לב אנוש אנוש דא רוא דההוא נער</p>	<p>"ועשב לעבודת האדם", אלו אותם נשמות הצדיקים שאותו אדם שרוכב ושולט על בהמה זו אוכל ומכניסם בתוכו, ובזכותם נזון כל העולם, מאותו אדם שכתוב בו "ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם וגו'", ועל זה כתוב "האדם", אותו שנודע כדי להוציא לחם מן הארץ, להוציא מזון לעולם מהארץ הקדושה. "ויין", זה יין עתיק שנמשך מלמעלה, "ישמח לבב אנוש" אנוש זה סוד של אותו נער</p>
<p>ריז/ב</p>	
<p>זהר</p>	<p>זהר</p>
<p>דסליק לסיבו¹¹ ואתהדר כמלקדמין וע"ד כתיב אנוש כחציר ימיו להצהיל פנים אלין אינון פנים דאקרון אנפי רברבי¹² ואנפי זוטרי¹³ משמן מנגידו דעלמא דאתי¹⁴ משח ורבו קדישא עלאה ולחם לבב אנוש יסעד ההוא לחם דאזילו שחקים¹⁵ וטחנן מנא למיכלא דצדיקייא¹⁶ סתמא ומתמן אתנגיד</p>	<p>שעלה לשיבה וחזר כמקדם, ועל זה כתוב "אנוש כחציר ימיו". "להצהיל פנים" אלו אותם פנים שנקראים פנים גדולות ופנים קטנות, משמן, מהמשכה העולם הבא שמן ומשחה קדוש עליון. "ולחם לבב אנוש יסעד", אותו לחם שמזילים השחקים</p>

¹ אמר הרב ז"ל שמלאכים אלו הם מבירור המלכים שמתו והם זיקין דאדעכו לאלתר ולכן הם מתים ומתחדשים בכל יום, וטעם היותם מנהר די גור כי ה"ס היכל הזכות (רח"ו).

² פי' צדיק הוא יסוד בהמתו היא מלכות והצדיק מברר להמלאכים אלו שעולים בה בסוד מ"ן (מ"מ).

³ גי' א"ל שד"י במילואו והם אל"ף הרים דעולם הבריאה (רח"ו).

⁴ לקמן רמ ע"ב (לש"ו).

⁵ פירוש והיינו החשבון דלעיל שאמר אינון שתין אלף רבוא לפי שהן אלף טורין וכל הר והר יש בו ששים רבוא. א"כ הם ששים אלף רבוא דההוא אדם דרכיב פירוש זעיר (מ"מ), [א"ה ע' בהיכלות פקודי רנ"ה ב' מ"ש הגר"א ז"ל בזה ע"ש] (יהל אור).

⁶ בסוד התעוררות מ"ד (רח"ו), והכוונה שהנשמות בודאי אינם עולות אלא במ' כנודע. אלא הם מעוררים מ"ד דזעיר כמ"ש הרב ז"ל (מ"מ). ר"ל על החלק העולה למעלה (דע"ה ח"ב סב ע"ג).

⁷ בעת שמתחדשים ויוצאים הנשמות ממנה מתחדש בה שפע המזון לכל חי ע"ד החלב המתחדש בשדיים בעת לידת הולד (דע"ה ח"ב נד ע"ג).

⁸ לחם זעיר (רח"ו), ור"ל של"חם גימ' ג' הוי"ות שבאים מזעיר למלכות (מ"מ).

⁹ מן נוקבא (רח"ו).

¹⁰ שפע אימא (רח"ו).

¹¹ כשעולה לבריאה אזי נעשה זקן וכשיורד ליצירה חוזר ונעשה נער וזהו וישוב לימי עלומיו (רח"ו).

¹² חו"ג (רח"ו).

¹³ נו"ה (רח"ו).

¹⁴ ושיעור הכתוב להצהיל פנים פנים שהם ח"ג ונ"ה משמן מהארת אבא הנק' שמן (מ"מ).

¹⁵ נו"ה דז"א (רח"ו).

¹⁶ יסוד ומלכות (רח"ו).

<p>לכמה חיילין דאקרון לבב אנוש וכלא אתא מנגידו עלאה</p>	<p>וטוחנים מן למאכל של צדיקים סתם, ומשם נמשך לכמה חיילות שנקראים "לבב אנוש", והכל בא מהמשכה עליון.</p>
<p>ישבעו עצי יי אלין אינון אילנין עלאיין² פנימאין ארזי לבנון אשר נטע דהא אתעקרו³ ונטע לון קב"ה מאי בין עצי יי לארזי לבנון עצי יי אלין עץ החיים ועץ הדעת וטוב ורע⁴ ארזי לבנון אלין חמשין תרעין⁵ דאקרון חמש מאות שנה⁶ אשר נטע⁷ אשר שם צפרים יקננו בטוליהון⁸ מקננן נשמתהון דצדיקיא וכל חיילין קדישין אתזנו מתמן חסדה ברתיא דאברהם אבינו דאקרי חסיד ועבד חסד עם כל בני עלמא בג"כ אקרי חסידה ברושים ביתה בין דרועי עלמא⁹ יתבא ובחבורא קדמאה</p>	<p>"ישבעו עצי ה'" אלו אותם עצים עליונים פנימיים, "ארזי לבנון אשר נטע", שהרי נעקרו ונטעם הקדוש ברוך הוא. מה בין עצי ה' לארזי לבנון, עצי ה' אלו עץ החיים ועץ הדעת טוב ורע, ארזי לבנון אלו חמשים שערים שנקראים חמש מאות שנה. "אשר נטע אשר שם ציפורים יקננו" בצלם מקננות נשמות הצדיקים, וכל חיילות הקודש נזונים משם. חסידה בתו של אברהם אבינו, שנקרא חסיד, ועשה חסד עם כל בני העולם, בגלל זה נקראת "חסידה ברושים ביתה" בין זרועות עולם יושבת, ובחיבור הראשון.</p>
<p>רבי אבא ור' יוסי קמו למלעי באורייתא בפלגות ליליא עד דהוו יתבי ולעאן באורייתא א"ר יוסי הא דא"ר חייא אנוש¹⁰ כחציר ימיו שפיר קאמר אבל במאי אוקימנא סופיה דקרא כי רוח עברה בו ואיננו ולא יכירנו עוד מקומו א"ל הכי הוא ודאי אנוש כחציר ימיו כמה דאמר כציץ השדה ההוא שדה דאשתמודע כן יציץ דאתחדש ואתהדר כמלקדמין (הכי יציץ וסליק מ"ט בגין)</p>	<p>רבי אבא ורבי יוסי קמו לעסוק בתורה בחצות הלילה, עד שישבו ועסקו בתורה, אמר רבי יוסי זה שאמר רבי חייא "אנוש כחציר ימיו" יפה אמר, אבל במה בארנו סוף הפסוק, "כי רוח עברה בו ואיננו ולא יכירנו עוד מקומו". אמר לו כך הוא בודאי, "אנוש כחציר ימיו" כמו שאמר "כציץ השדה", אותו שדה הנודע, "כן יציץ" שהתחדש וחזר כמקדם (כך יציץ ועולה למה משום).</p>

¹ פירוש חיילות של מט"ט הנק' אנוש (מ"מ).

² פירוש ו"ק דזעיר ודמ' (מ"מ).

³ מלת אשר נטע קאי על עצי ה' שהם ו"ק דזעיר ודמ' שהיו באבא ונעקרו משם ונטע לון באימא. וז"ש ונטע לון קב"ה דהיינו א"ס ב"ה נטעם באימא ולא קאי על ארזי לבנון דארזי לבנון מפרש לקמן הם ה' חסדים דא"א ולא שייך בהו עקירה ונטיעה. א"נ יש לפרש דקאי גם על ארזי לבנון ור"ל שה' חסדים דא"א עקרום א"ס מא"א ונטעם בזעיר וכן נראה לקמן (מ,מ).

⁴ היינו ו"ק דזעיר עץ חיים והנוקבא היא עץ הדעת (רח"ו).

⁵ ה' חסדים דא"א שיצאו מלבנון (רח"ו).

⁶ ה' חסדים הם ת"ק במספר גדול (רח"ו).

⁷ מכאן משמע דאשר נטע קאי ג"כ על ארזי לבנון וכפי זה אנו מפרשים עצי ה' שהם ו"ק דזעיר ודמ' עקרום א"ס מאבא ונטעם באימא. וכן ארזי לבנון. שה' חסדים דא"א עקרום מא"א ונטעם בזעיר. וא"כ אשר נטע קאי אתרוייהו (מ"מ).

⁸ פי' בצל עצי ה' וארזי לבנון שהזכיר. שהנשמות ניזונות משם. ומ"ש ובג"כ איקרי חסידה. פי' בשביל הארת החסד הנק' אברהם המאיר למלכות. לכן נקראת המלכות חסידה (מ"מ).

⁹ כי שם אחורי ב' הזרועות תחלת בניינה (רח"ו).

¹⁰ פי' שפי' לעיל שמט"ט מתחדש כחציר (מ"מ).

<p>כי רוח עברה בו ואיננו דא הוא רוחא עלאה¹ טמירא קדישא גניזא מכלא דכליל ליה בגויה וכדין ואיננו ודא הוא רזא דחנוך דכתיביה ואיננו כי לקח אותו אלהים דא אלהים עלאה² רוח עלאה רוח גניזא טמירא ולא יכירנו עוד מקומו דהא אתכליל רוחא זעירא ברוחא עלאה³ מה כתיב בתריה וחסד יי מעולם ועד עולם ועאל ליה כהנא רבא⁴ לגו קדש קדישים ונטיל ליה ואוליד ליה כמלקדמין ואתחדש כנשר עולמין ואתהדר איהו נער⁵</p>	<p>"כי רוח עברה בו ואיננו", זה רוח עליון טמיר קדוש גנוז מהכל, שכולל אותו בתוכו, ואז "איננו", וזהו סוד של חנוך שכתוב בו "ואיננו כי לקח אותו אלהים", זה אלהים עליון, רוח עליונה, רוח גנוזה וטמירה. "ולא יכירנו עוד מקומו", שהרי נכללת רוח קטנה ברוח עליונה. מה כתוב אחריו "וחסד ה' מעולם ועד עולם" ונכנס לו כהן גדול לתוך קדש הקדשים ולוקחו ומולידו כמקדם, ומתחדש כנשר עלומיונערו וחוזר הוא נער.</p>
<p>עד דהוו יתבי חמו חד טולא דקיימא עלייהו אזלא ואתיא אזלא ואתיא בגו ביתא תווהו א"ר אבא יוסי בני אימא לך מה דהוה לי עם בוצינא קדישא יומא חד הוינן אזלינן בבקעתא דאונו והוינן לעאן באורייתא כל ההוא</p>	<p>עד שישבו ראו צל אחד שעומד עליהם, הולך ובא הולך ובא בתוך הבית, תמהו אמר רבי אבא, יוסי בני אמור לך מה שהיה לי עם הנר הקדוש. יום אחד היינו הולכים בבקעת אונו, והיינו עוסקים בתורה כל אותו</p>
<p>רעיא מהימנא</p>	<p>רע"מ</p>
<p>אמר רעיא מהימנא בוצינא קדישא שפיר אמרו ר' אבא ור' חייא ור' יוסי אבל כי רוח עברה בו ואיננו הכא צריך למפתח מלין מאי עברה בו דא עברה וזעם וצרה חד מאינן מלאכין רעים דבגין דלא ישתמודעו ביה אינן מארי חובין צריך למעבד ליה שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה כגוונא דאברהם דאתמר ביה לך לך מארצך וממולדתך הרי שנוי מקום</p>	<p>אמר הרועה הנאמן, נר הקדוש יפה אמרו רבי אבא ורבי חייא ורבי יוסי, אבל "כי רוח עברה בו ואיננו", כאן צריך לפתוח בדברים, מה זה "עברה בו", זו עברה וזעם וצרה, אחד מאותם מלאכים רעים. שמשום שלא ידעו בו אותם בעלי חטאים, צריך לעשות לו שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה, כדוגמת אברהם שנאמר בו "לך לך מארצך וממולדתך", הרי שנוי מקום.</p>
<p>ולא יקרא עוד שמך אברם והיה שמך אברהם הרי שנוי השם שנוי מעשה דאשתני מעובדין בישין דעבד בקדמיתא⁶ לעובדין</p>	<p>"ולא יקרא עוד את שמך אברם והיה שמך אברהם", הרי שנוי השם. שנוי מעשה, שהשתנה ממעשים רעים שעשה בתחלה למעשים טובים. הוא</p>

¹ שעולה למ"ן במלכות. נ"א בבינה הנקר' רוח הקדש הסתום (רח"ו), ואם נפרש על המ' א"ש שמט"ט עולה בסוד מ"ן למלכות. ואם נפרש על הבינה. יפורש ג"כ על מט"ט שיש בו נשמת אד"הר שהיא בבינה. כמ"ש הרב בליקוטים, ומפשט הלשון נראה כנ"א שהיא בינה (מ"מ).

² פ' מלכות שהיא עילאה על ב"ע. א"נ בינה (מ"מ).

³ י' רוח מט"ט הנקרא רוח זעירא במלכות. א"נ בבינה הנקרא רוחא עילאה (מ"מ).

⁴ לפי א' כהנא רבא הוא חסד. לגו ק"ק הוא יסוד דנוקבא כמ"ש באדרא זוטא. ולנ"א כהנא רבא הוא אבא לגו ק"ק הוא יסוד דאימא שנשמת מט"ט היא מבינה כמ"ש של שהיא נשמת אד"הר ולכך הביא הזוהר פסוק וחסד ה' וכו'. שר"ל וחסד ה' שהוא חסד תעיר לפי הראשון והאיר למל' הנקרא עולם כנודע שעולם ועולם הם תריץ הה"ן בינה ומ' ואז יצא מט"ט. ולפירוש הב' וחסד ה' הוא אבא הנקרא כהנא רבא והאיר לבינה הנקרא עולם ואז יצא מט"ט. ולכל הפירושים על יריאיו הוא מט"ט שהוא ירא את ה' מאד (מ,מ).

⁵ רזא דיבום הוא בעלמין ב"ע שהן דמט"ט וכו' ושם נשתנה כי כל השנויין ביה, וכו' והענין כי נשמתא ל"ל שינוי, וכל השינויים הוא בגוף וכו' וכמו נהורא בגוונין, דהשינוי אינו אלא בגוונין וכו', כי עלמין דמט"ט הן גופא לגבי בריתא דמלאכא באצילות, ולכן אין שינוי אלא ביבום כד נחית לעלמין דיליה (בהגר"א על תיקו"ז קו ע"ג).

⁶ באדה"ר (יהל אור).

<p>טבין איהו מתלא לרוח דההוא דמיתב לא בנין כנוונא דא עבד קב"ה לאדם כד תריך ליה מההוא עלמא ואייתי ליה להאי עלמא והא אתמר לעיל¹</p>	<p>משל לרוח של אותו שמת בלא בנים, כדוגמת זה עשה הקדוש ברוך הוא לאדם כשגרש אותו מאותו עולם והביאו לעולם הזה, והרי נתבאר למעלה.</p>
<p>משנה פניו ותשלחהו ובג"ד כי רוח עברה ב² חד מאינון מלאכין רעים כד הזי ליה משונה בזמנא דאערא (ס"א ביה) עמיה שאלין ליה שאר משחיתין עליה דא הוא מארי חובך איהו עני לון ואמר ואינונו</p>	<p>"משנה פניו ותשלחהו" ומשום זה "כי רוח עברה בו", אחד מאותם מלאכים רעים כשרואה אותו משונה בזמן שנפגש (בו) עמו, שואלים אותו שאר המשחיתים עליו, זהו בעלי חובך, הוא עונה להם ואומר ואינונו.</p>
<p>כד אתחרך מאתריה ואתנטע באתר אחרא אתמר ביה ולא יכירנו עוד מקומו בגין דעפר אחר יקח וטח את הבית ודא איהו רזא ונתן את הבית את אבניו ואת עצי אינון גרמין וגידין ובשרא דהוה³ חור עפרא מה כתיב ביה ונחש עפר לחמו⁴ בגין דהוה⁵ מנוגע ולבתר ועפר אחר יקח וטח את הבית ובני ליה גרמין וגידין ואתחדש כבית ישנה דעבדין ליה חדשה ודאי איהו דאתחדש ומאי דאמר ולא</p>	<p>כשמתגרש ממקומו וננטע במקום אחר, נאמר בו "ולא יכירנו עוד מקומו", בגלל שעפר אחר יקח וטח את הבית, וזהו סוד "ונתן את הבית את אבניו ואת עציו", אותם עצמות וגידים ובשר שהיה חוזר לעפר, מה כתוב בו "ונחש עפר לחמו", משום שהיה מנוגע, ואחר כך "ועפר אחר יקח וטח את הבית", ובונה לו עצמות וגידים ומתחדש, כמו בית ישן שעושים אותו חדש ודאי שהוא מתחדש. ומה שאמר "ולא</p>
<p>ריח/א</p>	
<p>זהר</p>	
<p>יומא ומגו תוקפא דשמשא אותבינן גבי חד טינרא בגו נוקבא דא אמינא ליה מאי האי דבכל שעתא דחייבין אסניאו בעלמא ודינא שרייא בעלמא זכאין דבהון לקאן עלייהו דהכי תנינן בחובא דדרא⁶ קדישייא וצדיקייא יתפסון אמאי אי בגין דאינון דלא מוכיחין לעלמא על עובדיה⁷ כמה אינון</p>	<p>יום, ומתוך חוזק השמש ישבנו ליד סלע אחד בתוך נקב אחד. אמרתי לו, מה זה שבכל שעה שמתרבים הרשעים בעולם והדין שרוי בעולם, צדיקים שבהם לוקים עליהם, שכך שנינו בחטא הדור קדושים וצדיקים יתפסו, למה. אם משום שהם לא</p>

¹ והיה שמך אברהם הרי שינוי השם. התהלך לפני והיה תמים הרי שינוי מעשה. כנוונא לא עבד קוב"ה לאדם כל תריך ליה מההוא עלמא, ואייתי ליה להאי עלמא, ולא שינוי מקום. שינוי השם משנה פניו ותשלחהו, והא איתמר לעיל, ובג"ד כי רוח עברה בו כו'. (יהל ארו).

² ור"ל הכל כנוונא שנא' באברהם לך לך מארצך, שנאמר אל הנשמה אברם, כמ"ש בז"ח רות (עה ע"א) ובמדה"נ פ' לך (כד ע"א), ואח"כ ויקרא [צ"ל והיה] שמך אברהם. דאז זכה למדת חסד והוא גוון חורר וזהו משנה פניו. ואמר "והא איתמר לעיל" ר"ל למעלה רט"ז ע"א והוא שינוי השם בג' אבהן. (יהל אור).

³ אבשרא קאי (יהל אור).

⁴ שאוכל הבשר, כמ"ש הכסיל כו' ואוכל את בשרו, דהוא קץ כל בשר (יהל אור).

⁵ קאי אלמעלה אונתץ (יהל אור).

⁶ עי' לעיל טו ע"א.

⁷ עי' רמ"ז לקמן רפו ע"א: כל (נ"א לכל) בחינת מש"ה דהיינו פק"ד קס"א. ולעומת כן אמר בכמה ויכוחין בכמה קטטין, והיינו דפיקת אור דפ"ק והארית גבורות אי', כי כל בחינת גבורות ודינן נקראים תוכחה, וכל מי שמוכיח לשם שמים יט) עושה תיקון גדול אל הגבורות הקדושות, שהרי מעורר לב מקבל התוכחה (נ"א הנוכח) לתשובה היא אי' עלאה כ), וסותם פה המקטרג שלא יוכל לקטרג, ובזה מגרשו מלהתאחז בגבורות, והעיקר שהשכינה מתתקנת יפה, וזו היתה כוונת דפק קול משה, לכוון צד"ק שהוא דפ"ק וי' אותיותיו (נ"א תיבותיו). ואפשר עוד שמצינו שני מיני

<p>דמוכיחין ולא מקבלי מנייהו וצדיקיא אתכפיין קמייהו ואי בגין דלא יהוי מאן דיגין על עלמא לא יהון מתין ולא יתפסון בחובייהו דהא חדווה איהו לצדיקיא בעבודא¹ דלהון</p>	<p>מוכיחים את העולם על מעשיהם, כמה הם שמוכיחים ולא מקבלים מהם, והצדיקים נכפפים לפניהם. ואם משום שאין מי שיגן על העולם, לא ימותו ולא יתפסו בחטאיהם, שהרי שמחה היא לצדיקים בעבודתם.</p>
<p>א"ל בחובה דדרא ודאי מתפסין צדיקיא והא אוקימנא הני מילי אבל בשעתא דיתפסון צדיקיא במרעין או במכתשין בגין לכפרא על עלמא הוי כדין יתכפרון כל חובי דרא מנלן מכל שיפי גופא בשעתא דכל שיפיין בעאקו ומרע סני שרייא עלייהו שיפא דרא אצטריך לאלקאה בגין דיתסון כלהו ומנו דרועא דרועא אלהי ואפיקו מיניה דמא כדין הא אסוותא לכל שיפי גופא</p>	<p>אמר לו, בודאי בחטא הדור נתפסים הצדיקים, והרי בארנו דברים אלו, אבל בשעה שנתפסים הצדיקים בחלאים או במכות בשביל לכפר על העולם, ואז יתכפרו כל חטאי הדור, מנין לנו, מכל אברי הגוף, בשעה שכל האיברים במצוקה וחולי גדול שורה עליהם, אבר אחד צריך ללקות כדי שיתרפאו כולם, ומיהו הזרוע, הזרוע לוקה ומוציאים ממנה דם, ואז הרי רפואה לכל אברי הגוף.</p>
<p>אוף הכא בני עלמא אינון שיפיין דא עם דא בשעתא דבעי קב"ה למיהב אסוותא לעלמא אלקי לחד צדיקא בינייהו במרעין ובמכתשין ובגיניה יהיב אסוותא לכלא מנלן דכתיב והוא מחולל מפשעינו מדוכא מעונותינו וגו' ובחבורתו נרפא לנו ובחבורתו אקוותא דדמא כמאן דאקו דרועא ובההוא חבורא נרפא לנו אסוותא הוא לנא לכל שיפיין דגופא ולעולם לא אלהי צדיקא אלא למיהב אסוותא לדרא ולכפרא עלייהו (ורזא דא צדיק ורע לו) דהא ניהא² לסטרא אחרא דדינא שלמא (נ"א לשלמאה) על זכאה יתיר מכלא דלא חייש כדין לכל עלמא ולא אשגח בהו מחדוה דשליט עליה וההוא זכאה זכי לשולטנא עלאה בהאי עלמא ובעלמא דאתי</p>	<p>גם כך בני העולם הם איברים זה עם זה, בשעה שרוצה הקדוש ברוך הוא לתת רפואה לעולם, מלקה צדיק אחד ביניהם במחלות ומכות, ובגללו נותן רפואה לכל. מנין לנו, שכתוב "והוא מחולל מפשעינו מדוכא מעונותינו וגו' ובחבורתו נרפא לנו", ובחברתו, הקזת דם, כמו מי שמקיז זרוע, ובאותה חבורה נרפא לנו רפואה הוא לנו לכל אברי הגוף. ולעולם לא מלקה צדיק אלא כדי לתת רפואה לדור ולכפר עליהם, (וסוד זה צדיק ורע לו) שזה נוח לצד האחר שהדין שולט (לשלוט) על הצדיק יותר מהכל, שלא חושש אז לכל העולם ולא משגיח בהם, מהשמחה שהוא שולט עליו, ואותו צדיק זוכה לשלטון עליון בעולם הזה ובעולם הבא.</p>
<p>צדיק</p>	<p>צדיק</p>

תוכחות שהוכיח משה את ישראל, האחד בדרך נסתר [וברמז], והשני בפירוש וגילוי. דכתיב אלה הדברים וכו', הוא הדרך האחד וכמ"ש רז"ל כא) והזכירו רש"י בחומש, שרמז להם שמות כל המקומות שחטאו בהם, עיי"ש. והדרך השני היא ממרים הייתם וגו', שהיא תוכחה מגולה. וכנגד שני הדרכים האלה אמר, בכמה ויכוחין, שהוא ענין מה שהוכיח לפניהם בהעלם, ובכמה קטטין, הוא הדרך השני קטטות ממש. ונלע"ד שכיוון בזה לתיקון גבורות או"א שאין בהם פגימה בעצם להיותם נעלמים, ובקטטות כיוון לתקן של ז"ן שהם מגולים וזה שהפגם בהם הוא עצמי ומפורסם. והנה פסוק ממרים הייתם, נאמר בעוון המרגלים שאז פגמו ברחל היא ארץ ישראל שהוציאו עליה שם רע, וכנ"ל ריש פרשת כי תצא כב):

¹ באבודא (מנטובא).

² ורזא דא צדיק ורע לו דהא ניהא לס"א וכו' - פירוש כשרוצה הקב"ה בתיקון הדור אזי מיסר את הצדיק כדי לכפר עליהם וזהו צדיק ורע לו. וממילא רשע וטוב לו שהם אנשי הדור וכשאינן הקב"ה רוצה בכפרת הדור אזי הצדיק טוב לו וממילא רשע ורע לו שהם אנשי הדור וז"ש בסמוך צדיק וטוב לו דלא חייש קב"ה לכפרא עלמא (מ"מ).

רע"מ	רע"מ
<p>יכירנו עוד מקומו על רוח דאתכליל רוחא זעירא! ברוחא עלאה האי איהו מתלא לאילן דלא עביד איבין נטלין ענפין דיליה ומרכיבין ליה בענפא דאילנא אחרא עלאה (דא בדא) דעביד פירין ואתכליל דא בדא ועביד פירין²</p>	<p>יכירנו עוד מקומו", על רוח שנכללה רוח קטנה ברוח עליונה, זהו משל לאילן שלא עושה פירות, לוקחים ענפים שלו ומרכיבים אותו בענף של עץ אחר עליון (זה בזה) שעושה פירות, ונכלל זה בזה, ועושה פירות.</p>
<p>בההוא זמנא אתמר ביה ולא יכירנו עוד מקומו³ אוף הכי בר נש דיתיב בקרתא דיתבין בה אנשין בישין ולא יכיל לקימא פקודין דאורייתא ולא אצלה באורייתא עביד שנוי מקום ואתעקר מתמן ואשתרש באתר דדיירין ביה גוברין טבין מארי תורה מארי פקודין דאורייתא אקרי עין הה"ד עין חיים היא למחזיקים בה</p>	<p>באותו זמן נאמר בו "ולא יכירנו עוד מקומו". גם כך אדם שיושב בעיר שיושבים בה אנשים רעים ולא יכול לקיים מצוות התורה, ולא מצליח בתורה, עושה שינוי מקום ונעקר משם ונשרש במקום שגרים בו אנשים טובים בעלי תורה בעלי מצוות, שהתורה נקראת עץ, זהו שכתוב "עץ חיים היא למחזיקים בה".</p>
<p>ובר נש הוא עין דכתיב כי האדם עין השדה ופקודין דבה דמיין לאיבא ומה כתיב ביה רק עין אשר תדע כי לא עין מאכל הוא אותו תשחית וכתר אותו תשחית מעלמא דין וכתר מעלמא דאתי ובגין דא צריך לאעקרא (ס"א ליה מההוא) מההוא אתר ויתנטע באתר אחרא בין צדיקייא</p>	<p>והאדם הוא עץ, שכתוב "כי האדם עץ השדה", והמצוות שבה דומות לפרי, ומה כתוב בו "רק עץ אשר תדע כי לא עץ מאכל הוא אותו תשחית", וכתר אותו תשחית מהעולם הזה, וכתר מהעולם הבא, ולכן צריך לעקור (אותו מאותו) מאותו מקום וינטע במקום אחר בין צדיקים.</p>
<p>מה בר נש בלא בנין אתקרי עקר ואתתיה עקרה אוף הכי אורייתא בלא פקודין אתקריאת עקרה ובגין דא אוקמוה לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה⁴ אתו חברייא ואשתטחו קמיה ואמרו ודאי כען אוליפנא חדושא⁵ איך אתכליל⁶ רוח ברוח כמאן דהוי מלה בעינא ואתבריר ליה</p>	<p>מה אדם בלי בנין נקרא עקר ואשתו עקרה, גם כך תורה בלי מצוות נקראת עקרה, ולכן פרשוה, לא המדרש הוא עיקר אלא המעשה. באו החברים והשתטחו לפניו ואמרו, כעת למדנו חדוש איך נכללת רוח ברוח, כמי שרואה דבר בעין, והוברר לו. מקודם</p>

¹ הענין כי בהיותו מתגלגל צריך הרוח שהוא ממטטרון להיותו חוזר עם הנשמה שהיא מכסא הכבוד להיותם נכללים בסוד שורשם כדי לעוקרם מבחינת מציאות בריאתם אל בחינה אחרת, שאם נבראת מתחלה בפני אריה נעקרת מאריה ונשתלת בשור, ואם בשורשה שבכסא הכבוד היא באריה אי אפשר להשתנות לשור אלא שנכלל רוח זעירא דהיינו שממטטרון ברוחא עילאה דהיינו נשמה שמכסא ושניהם עולים אל שורשם, ואחר כך משורשם נעקרים מאריה לשור או משור לנשר והם חוזרים ונבראים ומתפשטים מטה (אור יקר).

² כאן צ"ל מש"ל ר"ז ב' ואיהו מתלא לרוח דמית בלא בנין (יהל אור).

³ שאפילו שאר הנשמות שהיו בסוד ההיכל הוא מעמד הנשמות להתגלגל אין מכירים בה אם היא הקודמת מפני שינויה, ואין זה ידוע רק להקב"ה וטרכיבין ליה וכו' הענין ששני אחים הם שני ענפים מאב אחד אילן אחד, והענף האחד לא הצליח לעשות פרי, מה עושים עוקרים אותו ממקומו שהיה אח ונעקר מהאב ונשתל באחיו ונעשה בנו, ועל ידי אחיו שהוא ענף העושה פירות דהיינו בנין או מצות, שמפני שלא עסק בהם לא זכה לבנים ועל ידי אחיו שהוא נעשה אביו וינק ממנו ויעשה הראוי (אור יקר).

⁴ כאן צ"ל מש"ל ר"ז ב' "והיה [תמים] והוא שינוי מעשה דאשתני מעובדין בישין דעביד בקדמייתא לעובדין טבין" (יהל אור).

⁵ קדושא. כ"ל חדושא (יהל אור).

⁶ שכתב בזוהר בדף הקודם (יהל אור).

<p>בקדמיתא הוה לן קבלה וכען ברירו דמלה ותו אתמר בחבורא קדמאה דהא ניהא ליה לסטרא אחרא לשלטאה על זכאה יתיר מכלא ולא חייש כדין לכל עלמא² אדהכי הא טולא אודמן לגבייהו וא"ל מנלן מאיוב דחזא קב"ה דדרא הוו מחויבין כלייה ואתא שמן לקטרגא אמר ליה קב"ה השמת לבך אל עבדי איוב כי אין כמוהו בכל הארץ לאשתזבא ביה דרא ואיהו מתלא לרעיא דאתא זאב למטרף עאניה ולמיבד ליה</p>	<p>זה היה קבלה לנו, וכעת ברור הדבר. ועוד נאמר בחבור ראשון, שהרי נוח לו לסטרא אחרא לשלוט על הצדיק יותר מהכל, ולא חושש, אז לכל העולם בין כך הרי צל הזדמן לפנייהם, ואמר לו מנין, מאיוב שראה הקדוש ברוך הוא שהדור היו מחויבים כליה, ובא שטן לקטרג. אמר לו הקדוש ברוך הוא, "השמת לבך אל עבדי איוב כי אין כמוהו בכל הארץ" להציל את הדור, והוא משל לרועה שבא הזאב לטרוף את צאנו ולהאבידו.</p>
<p>מה עבד ההוא רעיא דהוה הכימא יהיב ליה אמרא תקיפא ושמנה ורברבא מכלהו ההוא דהוו מתנהגין אבתריה כלהו וברעו לשלטאה על ההוא אמרא טבא שכח (ג"א שבק) לכלהו מה עבד ההוא רעיא בשעתא דהוה זאב אשתדל בההוא אמרא ברח רעיא עם עאנא ושוי לון</p>	<p>מה עשה אותו רועה שהיה חכם, נתן לו תיש חזק ושמן וגדול מכלם, אותו שכולם נוהגים אחריו, וברצון לשלוט על אותו תיש טוב, שכח (השאייר) את כולם. מה עשה אותו רועה, בשעה שהזאב היה מתעסק עם אותו תיש, ברח הרועה עם הצאן ושם אותם</p>
<p>ריח/ב</p>	
<p>זהר</p>	<p>זהר</p>
<p>וטוב לו דלא חייש קב"ה לכפרא על עלמא אמינא ליה אלו לא הוו בחד זמנא יאות אבל אית צדיק הכא ואית צדיק הכא לרא אית מרעין ומכתשין ולרא אית כל טיבו דעלמא</p>	<p>וטוב לו, שלא חושש הקדוש ברוך הוא לכפר על העולם. אמרתי לו, אלו לא היו בזמן אחד יפה, אבל כאן יש צדיק וכאן יש צדיק, לזה יש מחלות ומכות ולזה יש את כל טוב העולם.</p>
<p>אמר לי בחד מנייהו³ או תרין סגי דלא בעא קב"ה לאלקאה כלא (ס"א כל דמא) כמה דלא אצטריך אלא דרועא דרא לאלקאה ולאקואה למיהב אסוותא לכל שייפין אוף הכא בחד צדיקא סגי ואי אתקף (ס"א אתיקר) ביה מרע על כל שייפין כדין אצטריך תרין דרועין לאקואה אוף הכי אי אסניאו חובין יקירין על עלמא כדין כל זכאין אלקון למיהב אסוותא על כל דרא</p>	<p>אמר לי באחד מהם או בשנים מספיק, שהקדוש ברוך הוא לא רוצה להלקות הכל (ס"א כל דם), כמו שלא צריך אלא זרוע אחת להלקות ולהקיז, לתת רפואה לכל האיברים, גם כאן בצדיק אחד מספיק. ואם מתחזקת (מכבידה) המחלה בו על כל האיברים, אז צריך להקיז משתי זרועות. גם כך, אם התרבו החטאים וכבדים על העולם, אז כל הצדיקים לוקים, לתת רפואה על כל הדור.</p>
<p>אבל בזמן דלא אסניאו כל כך כדין חד זכאה אלהי ושאר צדיקא בשלם דהא לא</p>	<p>אבל בזמן שלא התרבו כל כך, אז צדיק אחד לוקה, ושאר הצדיקים</p>

¹ חסר כאן ועניינו בפרשת פנחס על ייסורי הצדיק על כל הדור כגון רבי ור' אלעזר ואחרים, ואמר שהמקטרג חפץ לייסר הצדיק מכל קטרוגו על כללות העולם, לכך על ידי הצדיק שמרשים אותו שייסר אותו שוכח כל בני עולם (אור יקר), קאי עמ"ש בזהר בעמוד זה מאי האי דבכל שעתא כו' (יהל אור).

² הוא מאמר הזוהר דכאן דהא ניהא כו', ועל זה ציין הר"מ ואמר אדהכי הא טולא כו' אדהכי הא רעיא מהימנא אתי ואמר לון כו' (יהל אור).

³ קשה ומאי חזית שצדיק זה ילקה והאחר לא ילקה כיון שהוא לכפרת הדור ויש לומר לו נתכנו עלילות שאיפשר שנשמת צדיק זה יש בה שום סיגים ואגב מתבררת ביסורין אלו (מ"מ).

<p>אצטריך עלמא דילקון כלהו אתסיאו עמא אתסיאו צדיקיא ולזמנין דכל יומיהון קיימין במרעין לאגנא על דרא מיתו הא אתסי כלא ואתכפר לזמנין דחובין אינון יקירין יתיר</p>	<p>בשלום, שהרי לא צריך העולם שכולם ילקו. נרפא העם, נרפאו הצדיקים. ולפעמים שכל ימיהם עומדים במחלות להגן על הדור. מתו, הרי נרפא הכל, ונתכפר. לפעמים כשהחטאים הם נכבדים יותר.</p>
<p>קמנא ואזלנא ותוקפא דשמשא הוה יתיר ודחיק לן באורחא חמינן אילנין במדברא ומיין תחותייהו יתיבנא תחות חד טולא דאילנא דמדברא שאילנא ליה מאי האי דכל עמין דעלמא לא עבדין נענועא אלא ישראל בלחודייהו דכד לעאן באורייתא מתנענען הכא והכא בלא למודא דבר נש בעלמא ולא יכלין למיקם בקיומיהו אמר לי אדכרתן מלתא עלאה ובני עלמא לא ידעין ולא משגיחין</p>	<p>קמנו והלכנו, וחוזק השמש היה יותר, והדרך היתה דחוקה לנו. ראינו אילנות במדבר, ומים תחתיהם, ישבנו תחת צל של אילן אחד של המדבר. שאלנוהו, מה זה שכל עמי עולם לא עושים נענוע רק ישראל לבדם, שכשעוסקים בתורה מתנענעים לכאן ולכאן, בלי למוד של אדם בעולם, ולא יכולים לעמוד בקיומם. אמר לי הזכרתי דבר עליון, ובני אדם לא יודעים ולא משגיחים.</p>
<p>יתיב שעתא ובכה אמר ווי לבני נשא דאזלין כבעירי חקלא בלא סוכלתנו במלה דא בלחודוי אשתמודען נשמתהון קדישין דישראל בין נשמתהון דעמין עעכו"ם נשמתהון דישראל אתגזרו מנו בוצינא קדישא דדליק דכתיב נר יי נשמת אדם והאי נר בשעתא דאתאחד (נ"א דאתדליק)</p>	<p>יושב שעה ובכה, אמר אוי לבני האדם שהולכים כבהמות השדה בלי תבונה, בדבר הזה לבדו נודעות נשמות קדושות של ישראל בין נשמות שעמים עובדי כוכבים ומזלות. נשמות ישראל נגזרו מתוך נר קדוש שדולק, שכתוב "נר ה' נשמת אדם" ונר זה בשעה שנאחז (שנדלק)</p>
<p>רע"מ</p>	
<p>באתריהון ולבחר תב לאמרא ושיזיב ליה¹ מזאב הכי עביד קב"ה עם דרא יהיב קב"ה לצדיק ברשו מקטרגא לשזבא לדרא בגיניה ואם הוא תקיף² כיעקב אתמר ביה ויאבק איש עמו כ"ש וכ"ש דנצח ליה³ עד דאמר שלחני</p>	<p>במקומם, ואחר כך שב לתיש והצילו מהזאב. כך עשה הקדוש ברוך הוא עם הדור, נתן הקדוש ברוך הוא את הצדיק ברשות המקטרג להציל את הדור בגללו, ואם הוא חזק כיעקב, נאמר בו "ויאבק איש עמו", כל שכן וכל שכן שנצח אותו, עד שאמר "שלחני".</p>
<p>אמר טולא טולא הכי הוא זכאה חולקיה דההוא צדיק דאיהו תקיף למסבל ייסורין כ"ש מאן דנצח בהון למקטרגא דיליה דאיהו שולמנותיה על כל דרא ואתחשיב ליה כאילו הוא שזיב לון וקב"ה עביד ליה רעיא עלייהו באתריה ובגין דא זכה רעיא מהימנא⁴ למהוי רועה על ישראל ולא עוד</p>	<p>אמר צל צל, כך הוא, אשרי חלקו של אותו צדיק, שהוא חזק לסבול יסורים, כל שכן מי שמנצח בהם את המקטרג שלו, שהוא שלטונו על כל דור, ונחשב לו כאלו הוא הציל אותם. והקדוש ברוך הוא עושה אותו רועה עליהם במקומו, ולכן זכה רועה</p>

¹ כאומרו ותסיתנו בו לבלעו חנם, וכן וה' השיב את שבות איוב וכו' (אור יקר).
² שלא יבעט בייסורין והוא שמח בהם כר' ור' אלעזר אז השטן נכנע תחת הצדיק והוא רוצה לצאת ממנו בשלום ואינו יכול, והדמיון מיעקב עד דאמר שלחני (אור יקר).
³ למסבל באהבה (יהל אור).
⁴ כאומרו והוא מחולל מפשעינו וכו' וכדפירשנו בריש ספרא, ולכן אפילו לעתיד יהיה רועה ישראל עד כי יבא שילה בגימטריא מש"ה (אוריקר).

<p>אלא דהכי אשליט! ליה עליהו בעלמא דאתי בגין דשויב לון דלא אתאבידו מתמן דאנהיג לון באורייתא ובעובדין טבין</p>	<p>הנאמן להיות רועה על ישראל, ולא עוד אלא שכך משליטו עליהם בעולם הבא, משום שהציל אותם שלא נאבדו משם, שהנהיגם בתורה ובמעשים טובים.</p>
<p>אדהכי הא רעיא מהימנא אמר לון ואמאי לקי² דרועא ימינא דאורח כל מארי אסותא דאקיזין בקדמיתא דרועא ימינא והא דרועא שמאלא איהו קריב ללבא אמאי לא אקיזין ליה אמר ליה בגין דקב"ה לא בעי לאלקאה יתיר דהא בהאי סגי ואי אתיקר מרע³ על שייפין דגופא אקיז דרועא שמאלא א"ל אי לא הוו תרווייהו⁴ בחד זמנא יאות אבל אית צדיק הכא ואית צדיק הכא לדא אית מרעין ומכתשין ולדא אית טיבו</p>	<p>בין כך, בא רועה הנאמן אמר להם, ולמה לוקה זרוע ימין, שדרך כל בעלי הרפואה שמקיזים בהתחלה זרוע ימין, והרי זרוע שמאל היא קרובה ללב, ומדוע לא מקיזים אותה. אמר לו, משום שהקדוש ברוך הוא לא רוצה להלקות יותר, שהרי בזה מספיק, ואם כבדה המחלה על אברי הגוף מקיז מזרוע שמאל. אמר לו, אם לא היו שניהם בזמן אחד יפה, אבל כאן יש צדיק וכאן יש צדיק, לזה יש חלאים ומכות, ולזה יש טוב.</p>
<p>אמאי אי אתייקר ביה מרע⁵ יקיז לתרווייהו דאינון תרין דרועין למיהב אסותא לכל שייפין ואי לא אתייקר ביה מרעא על כל שייפין אמאי אקיז לדרועא ימינא יתיר משמאלא אלא (נ"א א"ל) אימא אנת אמר ליה ודאי גופא⁶ ותרין דרועין⁷ אינון לקבל אבהן רישא לקבל אדם קדמאה⁷ דרועא ימינא⁸ לקבל אברהם דרועא שמאלא לקבל יצחק גופא לקבל יעקב</p>	<p>למה. אם יכבד החולי, יקיז לשניהם, שהם שתי זרועות לתת רפואה לכל האיברים, ואם לא יכבד בו החולי על כל האיברים, למה מקיז לזרוע ימין יותר מהשמאל, אלא (אמר לו) אמור אתה. אמר לו, ודאי גוף ושתי זרועות הם כנגד האבות, ראש כנגד אדם הראשון, זרוע ימין כנגד אברהם, זרוע שמאל כנגד יצחק, גוף כנגד יעקב.</p>

¹ כדמסיק על ידי שהוא מנהיגם בתורה ובמצות ומזכה אותם לעולם הבא (או ריקר).
² הם המשילו הענין שם ברופא שמקיז החולה בזרוע ימין, גם כן ישראל הם חולה אחד, הצדיק זרוע ימין שלהם, הרופא הקב"ה [מייסר] הצדיק שהוא הקזת זרוע ימין, והשתא הקשה רעיא מהימנא כי היה ראוי ללקות הצדיק שלא יהיה כל כך גמור כצדיק זה, שהצדיק הגמור נמשל לזרוע ימין וצדיק שאינו כל כך גמור נמשל לזרוע שמאל, וכיון שהחולי בלב דהיינו ישראל כללות הגוף צדיק שאינו כל כך יותר קרוב לחולי דהיינו מעשים רעים שבאנשי הדור והוא היה ראוי ללקות קודם (אור יקר).
³ על אחד משני דרכים פעמים לוקים שניהם או הימין לבד, כשלוקה הימין לבד הוא מפני שביסורי הצדיק הזה יכפר ולא יצטרך עוד, וכאשר יהיו העונות מרובים והחולי כבד יצטרך להלקות גם הצדיק האחר וזהו שאמר ואם יתיקר מרע וכו' (אור יקר).
⁴ נתקשה על שני דרכים, האחד בצדיקים שוים וזהו שאמר "אי לא הוו תרווייהו" וכו', או יהיה לשניהם ההקזה, למה הכביד בזה כל היסורים יתחלקו לצדיקים כל צדיק וצדיק קצת, ואם תאמר שאפילו מעט יספיק וזהו שאמר "ואי לא אתיקר" וכו' אם כן מה נשתנה זה מזה (או ריקר).
⁵ על שייפין דגופא אקיז דרועא שמאלא (א"ל אמאי) ואי אתייקר ביה מרעא אקיז לתרווייהו כו' יתיר משמאלא א"ל אימא אנת א"ל גופא כו'. [ככ"ל] (יהל אור).
⁶ חסד וגבורה ותפארת (או ריקר).
⁷ שהם שלש ראשונות וצדיק אחד יכלול הכל מפני שאין מי שיהיה מרכבה אליהם, ולכך הקדים גופא ודרועין שמהם הכריח לענין אדם הראשון, ואחר כך חזר ופרט האבות בפרטות (אור יקר).
⁸ שמה שאמר בראשונה גופאותרין דרועין אינון לקבל אבהן לא היה רק להוכיח אדם בספירות הראשונות (אור יקר).

<p>ומלגו לגופא¹ כבד לימינא טחול לשמאל עשו וישמעאל לבא יעקב באמצעייתא כנפי ריאה וכוליין לקבל אברהם ויצחק ריאה מים דאינון (ס"א כנפי ריאה שואבין) שואבין כל מיני משקיין² כוליין אשא דבשיל זרע דנחית ממוחא ובגין דאברהם איהו מים³ שוי זרעיה בגלותא דאדום ובגין דא כבד לימינא⁴ דאברהם ומרה דכבד חרב דיליה איהי מרה אתמר</p>	<p>ומתוך הגוף, כבד לימין, טחול לשמאל, עשו וישמעאל, לב יעקב באמצע כנפי ריאה, וכליות כנגד אברהם ויצחק, ריאה מים שהם (כנפי ריאה שואבים) שואבים כל מיני משקים, כליות אש שמבשלות זרע שיוורד מהמח. ומשום שאברהם הוא מים, שם זרעו בגלות אדום, ומשום זה כבד לימין, אברהם. ומרה שהכבד הוא חרב שלה היא מרה, נאמר</p>
<p>ריט/א</p>	
<p>זהר</p>	
<p>מגו אורייתא דלעילא לא שכיך נהורא עליה אפילו רנעא ורוא דא אלהים אל דמי לך כגוונא דא כתיב המזכירים את יי אל דמי לכם לא שכיכו לכוני נהורא דשרגא⁵ כיון דאתאחדא גו פתילה⁶ ההוא נהורא לא שכיך לעלמין אלא מתנענע נהורא⁷ לכאן ולכאן ולא משתכיך לעלמין</p>	<p>מתוך תורה שלמעלה, לא שוכך האור עליו אפילו רגע. וסוד זה "אלהים אל דמי לך", כדוגמא זה כתוב "המזכירים את ה' אל דמי לכם" אין שיכוך לכם אור הנר, כיון שנאחז תוך הפתילה, אותו האור לא שוכך לעולמים, אלא מתנענע האור לכאן ולכאן, ולא שוכך לעולמים.</p>
<p>כגוונא דא ישראל דנשמתייהו מגו ההוא נהורא דשרגא כיון דאמר מלה הדא</p>	<p>כדוגמא זה, ישראל שנשמותיהם מתוך אותו אור הנר, כיון שאמר דבר אחד של התורה, הרי האור דולק ולא</p>

¹ אם כן יהיו יותר פנימיים החצונים, אמנם הכוונה שההנהגה פנימית לגוף בסוד הדעת, והספירות הפנימיות הם פועלות הגבורות, והם בטחול וכבד פנימה תחלת צמיחת הגבורה לפעול למטה על ידי הכלים החצונים, שהם שתי כחות חצונים טחול וכבד שהם פועלים כאשר יצוה אליהם הדעת העליון המנהיג המעורר הגבורות כנשמה בגוף, ובספר אלימה הרחבת, ועתה במציאות העולם בבחינת ישראל שעור קומתם יתעוררו העונות לישראל, והחולי ממעשיהם הצומחים אליהם מבני אדם. שהם מעוררים עבירות בטחול ומרה וכבד בענין שגורמין מדות מגונות באומה וצריכים להלקות, והם הם הטחול והמרה שהם מעין אדום וישמעאל, והכשרים הדואגים על מעשיהם ומנהיגים אותם הם כלב המרגישים בחולי האומה, והיינו עיקר הדעת בבינה דהיינו בסוד הדעת שלשה אבות, הכבד והטחול והלב הם ימין ושמאל ואמצע, ובאומה פני אדם שהם ההנהגה ויצמח מהם עמל ממנו בכוונה וממנו שלא בכוונה, ממנו מתוך כעס וממנו מתוך עצלות דהיינו טחול עצל וכבד כועס, עוד יש שני אברים יפים בדעת שהם לפעול טוב דהיינו ריאה ושתי כליות, והם נגד החסד דהיינו ריאה אר"ה, ושתי כליות הם נצח והוד אמנם הם שני עמודי נחושת אדומים והם מצד הגבורה ערבי נחל גבורות כדפירשו בזוהר, בענין שהם להנהיג הריאה עד הלב בהנהגה, והכליות לעצה והיינו בני אדם מנהיגים שהם לתקן והם נגד אברהם ויצחק, והנה הריאה הם תלמידי חכמים הבקיאים בתורה (או ריקר).

² שהם בקיאים בכל חלקי התורה והחכמה והכליות הם ראשי ישיבות ובעלי מדרשות שהם מהאש והם עזר גדול לזרע דהיינו כעין חום הכליות להזריע, וכן נצח והוד למודי ה' ודאי והם מהאש בגבורה כדפירשנו (או ריקר).

³ ובגין לאצרהס איהו ימינא שוי זרעיה בגלותא דאדום ככבד דהוא לימינא כו'. [ככ"ל] (יהל לזר).
⁴ דמים יכול לכבות (יהל אור).

⁵ והחטאים הם מהעצלות מניעת המעשה הטוב והרע הנמשך ממנו, ורפואת החולי בשכנגדו, לכך בבית שני לא היה מעשה רע אלא מניעת הטוב לכך היה גלותם במנגד דהיינו אדום שהוא מהאש דהיינו הכבד, ומהטעם הזה ממש היתה סבת בנין האדם הכבד אל הימין להמזג קרירות אברהם וחסדו באש הכבד וגבורותיו זהו שאמר "ובגין דא ככד לימינא", וכבד גבורה ומרה המלכות חרב שעמו חרב נוקמת נקם ברית, והם פועלים על ידי סמאל כבד ולילית מרה חרבו (אור יקר).

⁶ ה"ח (רח"ו).

⁷ יסוד (רח"ו).

⁸ כתיבת למאור (רח"ו). נמצא שהנר היא מלכות והפתילה הוא היסוד שבתוכה: והאור המתאחז בפתילה ה' חסדים שביסוד שמאירים למלכות (מ"מ).

<p>דאורייתא הא נהורא דליק ולא יכלון אינון לאשתככא ומתנענען לכאן ולכאן וכלל סטריין כנהורא דשרגא דהא נר יי נשמת אדם כתיב וכתיב אדם אתם אתם קרויין אדם ולא אומין עכו"ם נשמתין דעמין עכו"ם מדעיכו דקש בלא נהורא דשרי עליהו וע"ד משתככיין ולא מתנענען דהא לית לון אורייתא ולא דלקין בה ולא נהורא שרייא בהון אינון קיימין כעצים בנו נורא דדליק בלא נהורא דשריא עליהו וע"ד משתככיין בלא נהורא כלל א"ר יוסי דא איהו ברירו דמלה זכאה חולקי דזכינא להאי למשמע דא</p>	<p>יכולים הם לשכך ומתנענעים לכאן ולכאן ולכל הצדדים, כאור הנר, שהרי כתוב "נר ה' נשמת אדם". וכתוב "אדם אתם", אתם קרויים אדם ולא אומות עובדי כוכבים ומזלות, נשמות עמים עובדי כוכבים ומזלות מדעיכת הקש בלא אור ששורה עליהם, ולכן שוככים ולא מתנענעים, שהרי אין להם תורה ולא דולקים בה, ואין אור שורה בהם, הם עומדים כמו עצים בתוך אש שדולק בלי אור ששורה עליהם, ועל זה שוככים בלי אור כלל. אמר רבי יוסי, זהו בירור הדבר, אשרי חלקי שזכיתי לזה לשמוע את זה.</p>
<p>רע"מ</p>	
<p>בה ואחריתה! מרה כלענה ואי² חובין מתרבין בבנוי דאברהם³ דאינון בגלותא דאדום אתיקר ביה מרע עליהו מסטרא דכבד דרועא ימינא צריך לאלקאה לאקזא דמיה מניה דמאן דנטלין מניה ממוניה כאילו שפיכו דמיה ואשתאר עני דעני חשוב כמת</p>	<p>בה "ואחריתה מרה כלענה". ואם מתרבים החטאים בבני אברהם, שהם בגלות אדום, נכבד בו החולי עליהם מצד הכבד, זרוע ימין צריך להלקות, להקיז ממנו דם, שמי שלקחו ממנו ממונו, כאלו שפכו דמו, ונשאר עני, שעני חשוב כמת.</p>
<p>ואי חובין מתרבין מסטרא דבני יצחק⁴ דאינון (ס"א בגלותא) בין ישמעאל בין מרעיה יתיקר מסטרא דטחול לשמאלא וצריך לאקזא דרועא שמאלא ולא יתיר</p>	<p>ואם החטאים מתרבים מצד בני יצחק שהם (בגלות) בין ישמעאל, בית חוליו יכבד מצד טחול שבשמאל, וצריך להקיז זרוע שמאל ולא יותר.</p>
<p>ואי חובין מתרבין בבני יעקב⁵ דאינון אחידן לתרין סטריין דאינון מפוזרים בבני</p>	<p>ואם מתרבים החטאים בבני יעקב, שהם אחוזים לשני צדדים, שהם</p>

¹ סיפא דקרא חדה כחרב, והיא טפה דמרה שתלויה בחרבא דמ"ה (יהל אור).
² מרה כלענה וגו' ואי כו'. [כ"ל] (יהל אור).

³ והיינו אותם שגלו מפני שחטאו במניעת הטוב כדפירשנו, והם אותם שהם "בנוי דאברהם" אותם שטבעם שפלים ונפסדים מתעצלים לטוב ולרע שנשמתם מן הימין, ובסבת העוץ גלו לבין אדום ואז אותם הנשמות הוסיפו מעשה וחטאו יותר במה שלא היה להם לעשות, דהיינו תוספת דם מצד הכבד שנתערבו בגוים ולמדו מעשיהם ונעשו זריזים ונפסדים במעשה הרע, צריכים הקזה צדיק שיסבול צערם דהיינו ייסורי הצדיקים להגין על הדור בממון וכיוצא, דהיינו שמוציאים דמיו ממנו והוא בעוני סובל עון הדור (אור יקר).

⁴ דהיינו אותם שנשמתם מצד הגבורה והם זריזים ונפסדים, כמה בני אדם הם חוטאים בקום עשה ואינם חוטאים במניעת הטוב מפני שטבע הגבורה יעורר אליהם לטוב ולרע וטבעם זריז, אמנם גם לצד החוץ הם חוטאים במעשה, ואלו גלו לצד הטחול שהוא העצל לקרר חומם ולהתמזג, ועתה עמדו בגוים ולמדו מעשיהם ונתעצלו מהטוב והרי הם עצילים וחוליים מהטחול אשר הוא לשמאל למזג הטבע ולתיקון המעשה דהיינו קרירות הגבורה מצד החסד, וגורם לפעול על ידי הכסיל החצוני יצר הרע העצל דהיינו טחול שוחק לייצן, אם כן צריך צדיק זרוע שמאל יד כהה שהיא עצלה צדיק עצל לעבירה ללקות לסבול עוץ הדור מפני שהרפואה בזה (אור יקר).

⁵ דהיינו שהחטא תלוי באותם הממוצעים שנשמתם מהאמצע, שלסבת היותם עונם בעצלות למעשה הטוב וזריזים לרע הוצרכו נשמות אלו לגלות באדום וישמעאל, באדום לתקן עון עצלותם ובישמעאל לתקן עוץ זריזותם לעבירה והיינו סוד פני נשר (אור יקר).

<p>עשו וישמעאל הא מרעא אתיקר על גופא¹ ובעי לאקזא ב' דרועין ואי כלהו תלת במרעין כחדא הא מרעא סליק לרישא ובעי לאקזא ורידין דרישא ואלין תלת אתעבידו מרכבה לאדם קדמאה ולאבהן ובהון אתתקפו למסבל ייסורין לאנגא על דרא לארבע סטרי דעלמא</p>	<p>מפזרים בבני עשו וישמעאל, הרי החולי נכבד על הגוף וצריך להקיז שתי זרועות, ואם כל השלשה במחלות כאחד, הרי החולי עלה לראש, וצריך להקיז ורידי הראש, ושלשת אלה נעשו מרכבה לאדם הראשון ולאבות, ובהם התחזקו לסבול יסורים להגן על הדור לארבעת צדדי העולם.</p>
<p>ווי ליה לדרא דגרמין דילקון אבהן ואדם קדמאה ואלין צדיקיא דבינייהו דלית אפרשותא בין אלין צדיקיא לאבהן ואדם דאינון נשמתין דלהון ודוחקא וצערא ויגונא דלהון מטי לאבהן ואדם כגוונא דימא אלין נחלין דנפקין מתמן אי חוזרין עכורין ומלוכלכין לימא הא ימא נטיל מן עכירו ולכלוכא דלהון ובחילא דימא דאיהי תקיפא לא סבילת לכלוכא דלהון וזריקת ליה לבר ואשתארו נחלין צלילין ודכין מההוא לכלוך</p>	<p>אוי להם לדור שגורמים שילקו האבות ואדם הראשון, ואלה הצדיקים שביניהם שאין הפרדה בין צדיקים, אלו לאבות ואדם, שהם נשמות שלהם, והדחק והצער והיגון שלהם מגיעים לאבות ולאדם, כדוגמא שהים נחלים אלו שיוצאים משם, אם חוזרים עכורים ומלוכלכים לים, הרי הים נוטל מעכירות ולכלוך שלהם, ובכח הים שהוא תקיף לא סובל לכלוך שלהם, וזורק אותו החוצה, ונשארו הנחלים צלולים וזכים מאותו לכלוך.</p>
<p>כגוונא דאימא דדכיאת לכלוכין דבנהא זעירין הכי אבהן מדכאין חובין ולכלוכין דבנייהו דישראל כד אשתכחו בהון צדיקיא בעובדיהון תקיפין למסבל ייסורין על דריהון בההוא זמנא לית אפרשא בהון אתו כלהו ובריכו ליה ואמרו ליה סיני² דקב"ה ושכינתיה מליל בפומי מאן יכיל לקיימא קמיה בכלא זכאה חולקנא דוכינא לחדשא חבורא קדמאה דא בך לאנהרא שכינתא בגלותא</p>	<p>כדוגמא שאמא מנקה לכלוכי בניה הקטנים, כך האבות מטהרים חטאים ולכלוכים של בני ישראל, כשנמצאים בהם צדיקים במעשיהם חזקים לסבול יסורים על דורם, באותו זמן אין הפרדה בהם. באו כולם וברכוהו, ואמרו לו סיני, שהקדוש ברוך הוא ושכינתו מדברת בפיו, מי יכול לעמוד לפניו בכל, אשרי חלקנו שזכינו לחדש חיבור ראשון זה בך להאיר שכינה בגלות.</p>
<p>אמר לון רבנן דכל דרא הוית² בזמניהון כ"ש בוצינא קדישא דנהיר חכמתיה בכל דרין דהו אבתריה אל תנו דמי לקב"ה באורייתא עד יערה עלינו רוח קדשא (לגבי שכינתיה) דהא³ לא אית רשו לאשתמשא במטטרו"ן שר הפנים אלא לך⁴ דאתוון דיליה רמיון בשמך⁵</p>	<p>אמר להם רבנים של כל דור הייתם בזמנם כל שכן, נר הקדוש שחכמתו מאירה בכל הדורות, שהיו אחריו אל תתנו דמי לקדוש ברוך הוא בתורה, עד יערה עליו רוח הקודש (אל שכינתו), שהרי אין רשות להשתמש במטטרו"ן שר הפנים רק לך, שאותיות שלו רמוזים בשמך.</p>

¹ שהם פגמו המדה ההיא הממוצע משני בחינות הפגם ולזה ילקו שני צדיקים מבחינת הנשמות ההם לסבול עון הדור (אור יקר).

² אינו שייך כאן וצ"ל במ"א. ולפי שראה המעתיק דמדבר מדפיקו דמרעא העתיקו כאן, וליתא דג"ז אינו שייך כאן (יהל אור).

³ (לגבי שכינתיה) דהא נמחק ציהל אור.

⁴ ר"ל דהוא אית ליה רשות כמ"ש הראני נא את כבודך כידוע (יהל אור).

⁵ ר"ת מש"ה (יהל אור).

<p>וכען צריך אסיא למנדע בכמה דרגין אסתלק דפיקו דההוא חולה בגלותא דאדום! דאתמר עליה שחולת אהבה אני דהא כמה אסיין אתכנשו עליה למנדע קין דמרעא דיליה באלין דפיקין ולא הוה חד מנייהו דאשתמודע בהון דדפיקו דההוא חולה לא כל אסיא בקי לאשתמודע בי דאית דפיקין דקשר"ק קש"ק קר"ק דאמר נביא עליהו כמו הרה תקריב ללדת תחיל תזעק בחבליה</p>	<p>וכעת צריך רופא לדעת בכמה מעלות, עלה דפק אותו החולה בגלות אדום, שנאמר עליו ש"חולת אהבה אני", שהרי כמה רופאים התכנסו עליו, לדעת סוף החולי שלו בדפיקות הללו, ולא היה אחד מהם שיודע בהם שדפקו, שאותו חולה לא כל רופא בקי לדעת בו, שיש דפיקות של קשר"ק קש"ק קר"ק, שהנביא אמר עליהם כמו הרה תקריב ללדת תחיל תזעק בחבליה.</p>
<p>וכלהו עשר שופרות כלילן בתלת דאינון סי קש"ר דאיהו תקיעה שברים תרועה ותקיעה אחזי² אריכו דגלותא שברים³ קריבו דגלותא תרועה⁴ בי ייתי פורקנא דאחזי דוחקא בתר דוחקא ולית רווחא בין דא לדא דודאי כיון דשאר עמין מעכבין⁵ לון לישראל⁶ בגלותא דוחקא דלהון מקרב לון פורקנא אוף הכי⁷ מהירו דדפיקו דא בתר דא ביה⁸ נפיק נפשא דב"נ בתר דלית ריוח בין דא לדא⁹</p>	<p>וכל העשרה שופרות כלולים בשלשה, שהם סימן קש"ר, שהוא תקיעה שברים תרועה, ותקיעה נראית אורך הגלות שברים, התקרבות הגלות בתרועה, תבא הגאולה שנראה דחק אחר דחק, ואין רוח בין זה לזה, שודאי כיון ששאר עמים מעכבים את ישראל בגלות, דחקם מקרב להם הגאולה, גם כך מהירות הדפק זה אחר זה, בו יוצאת נפש האדם אחר שאין ריוח בין זה לזה.</p>
<p>קשר"ק קש"ק קר"ק איהו דשוי קש"ר תקיעה שברים תרועה דאתעבר¹⁰ בי שקר מן עלמא</p>	<p>קשר"ק קש"ק קר"ק הוא ששם קש"ר, תקיעה שברים תרועה, שיעבר בו שקר מן העולם,</p>
<p>רימ"ב</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>דביה אומאה מלחמה ליי בעמלק יתער בעלמא שיר פשוט¹¹ וכפול ומשולש ומרובע</p>	<p>שבו שבועה "מלחמה לה' בעמלק", יתעורר בעולם, שיר פשוט וכפול ומשולש ומרובע, שהוא עולה אותיות</p>

¹ עיין במצות בקור חולים ושם בארנו כי הדפק הוא מחכמה בסוד (תהילים קד כד) כולם בחכמה עשית, אך העיקר הוי דפ"ק שהוא אחוריים דע"ב חכמה שיש בו שם קפ"ד ועולה דפ"ק. והנה הם יר"ד מיני דפיקין בסוד י' שבחכמה וכל אלו באצילות אך הם מתפשטין ביצירה וז"ס (ש"ה ש ה ב) קול דודי דופק כי הדפ"ק הם ב' מיני דפיקים ד"ו פ"ק פ"ק בא"ת ב"ש ד"ו הרי ד"ו ב"פ א' באצ"ו וא' ביצירה והם י' מיני דפיקים שביצירה וז"ש (תהילים מא ד) על ערש דוי כל משכבו הפכת בחליו כי הנה כשהדפיקים אלו אינם דופקין כראוי אדם חולה. והנה ערש דוי אותיות עשר יוד לומר כל משכבו הפכת מערש לעשר ומדוי ליוד ועי"ז מתרפא (זהר הרקיע).

² כשאין כובד בגלות (יהל אור).

³ בכובד הגלות (יהל אור).

⁴ הן ע' שנין במראין, ע' נפש דיעקב (יהל אור).

⁵ לחקין יהל אור

⁶ נמחה זיהל אור

⁷ אורף הכי" נמחה זיהל אור.

⁸ נמחה זיהל אור.

⁹ נפשא דב"נ בתר דלית ריוח בין דא לדא" נמחה זיהל אור, ובמקומו איתא ולדא (בנ"א מרפא)

¹⁰ איהו דשוי קש"ר תקיעה שברים תרועה דאתעבר" נמחה זיהל אור, ובמקומו איתא שויה קשר דאתעבר".

¹¹ עשר שופרות הנ"ל (יהל אור).

<p>דאיהו סליק אתוון דיליה י י"ה יה"ו יהו"ה ע"ב²¹ בההוא זמנא ובכנ צדיקין³ יראו וישמחו⁴ וישרים יעלוזו וחסידים ברנה יגילו ו' תוספת אלף הששי קודם שלו, עק"ב חרב בית המקדש, ולאחריו עד תשלום רע"ב יהיה. ער"ב זה שכתוב "ערב וידעתם כי ה' הוציא אתכם וגו'", "כי עבדך ערב את הנער וגו'".</p>	<p>שלו, י י"ה יה"ו יהו"ה, ע"ב, באותו זמן, ובכנ צדיקים יראו וישמחו וישרים יעלוזו וחסידים ברנה יגילו, ו' תוספת אלף הששי קודם שלו, עק"ב חרב בית המקדש, ולאחריו עד תשלום רע"ב יהיה. ער"ב זה שכתוב "ערב וידעתם כי ה' הוציא אתכם וגו'", "כי עבדך ערב את הנער וגו'".</p>
<p>זהר</p>	
<p>קום ר' אבא לחדשא מלין דאורייתא דאמרת בחבורא קדמאה¹⁰</p>	<p>קום רבי אבא לחדש דברי תורה שאמרת בחבור ראשון.</p>
<p>פתח ר' אבא ואמר שירו ליי' שיר חדש¹¹ תהלתו מקצה הארץ וגו' כמה חביבין ישראל קמי קב"ה דהדוה דלהון ותושבתתא דלהון לאו איהו אלא (ס"א) לשתפא לקב"ה ושכינתיה בהו דהכי וכו') בי' דהכי תנינן כל חדוה דישראל דלא משתתפי בה לקב"ה (ושכינתיה) לאו איהו חדוה וזמין איהו סמאל¹² וכל סיעתא דיליה לקטרגא לההוא חדוה (ס"א) ואתחזור) ואשתאר בצערא ובכיה וקב"ה לא אשתתף בההוא צערא</p>	<p>פתח רבי אבא ואמר "שירו לה' שיר חדש תהלתו מקצה הארץ וגו'", כמה חביבים ישראל לפני הקדוש ברוך הוא, ששמחה שלהם ותישבחות שלהם אינה אלא (לשתף את הקדוש ברוך הוא ושכינתו באותו שכך וכו'), בו שכך שנינו, כל שמחה של ישראל שלא משותפים בה את הקדוש ברוך הוא (ושכינתו) אינה שמחה, ועתיד הוא סמאל וכל סיעתו לקטרג לאותה שמחה, (ויחזור) וישאר בצער ובכי, והקדוש ברוך הוא לא משתתף באותו הצער.</p>

¹ דבי' אומאה מלחמה לה' בעמלק בההוא זמנא ובכנ צדיקים (נוסף ביהל אור).
² הן ע' שנין הנ"ל, ואח"כ עוד ב' שנין, כמ"ש לקמן, שאח"כ יתער חס"ד, וכמ"ש ל ברע"מ פ' משפטים {קט:}. והוא ר"ת מ'לחמה לה' בעמלק (יהל אור).
³ ור"ל הגלות בנייחא מורה על אריכות, ודוחקא על קריבו דפורקנא. והן תקיעה ושברים. ודוחקא בתר דוחקא הוא חבלי משיח, סימן על הגאולה, לידת הולד. וכן בחולה ג"כ באריכו וקצירו ודפיקו דא בתר דא, הוא סימן על הזיעה שיתרפא ממנו. ואמר קשר"ק כו'. ר"ל כנ"ל, דכלילן בתלת, דאינן אלא ג', והן קשר דיתקשרו ג' דרגין דישראל, כהנים ולוים וישראלים, שהן קש"ר, חג"ת, ויתעבר שקר כו'. ואמר בשיר פשוט כו'. שהן עשרה, נגד קשר"ק כו', והן ג"כ מג' אתוון, ותקיעה אחרונה היא נגד ה' הכפול. ואמר דבי' אומאה. ר"ל דר"ת מלחמה לה' בעמלק, גי' ע"ב, וזהו ובכ"ן כו'. ואמר צדיקים כו'. ג' דרגין, נגד קשר הנ"ל (יהל אור).
⁴ דע כי צ"ל ד"פ ובכנ בתפלת ר"ה ג' ובכנ הם ג"פ ויסע ויבא ויט, ושם ע"ב זה הד' הוא כנגד ובכנ הד' שהוא ובכנ צדיקים יראו וישמחו וכו' הנאמר כאן בר"מ. ועיין שם מ"ש בכוונת תפלת ר"ה (זהר הרקיע).
⁵ ר"ל ו' דובכנ, בכ"ן גי' ע"ב הנ"ל (יהל אור).
⁶ נמחק ביהל אור.
⁷ נמחק ביהל אור.
⁸ אחר האלף ק' שנים, כמ"ש בת"ז {ה:} שאח"כ יתער בקר (יהל אור).
⁹ והוא ק' באלף הששי, דע"ב הוא חבלי משיח והלידה, ואח"כ כ"ח שנים, הן השלמת הגאולה, והן נגד ז"ת, להעברת הנחש, יחולל אילות ויחשוף יערות ובהיכלו כולו כו' (יהל אור).
¹⁰ היינו בזהר כאן (אור יקר).
¹¹ אין נראה שיש קשר לפסוק זה עם דבריו אם לא שנאמר דהכי פירושו "שיר חדש" אל הגאולה, לא תהיה שיר לנו לשמחתנו שאין שמחה לישראל אלא עם הקב"ה לכך "שירו לה' שיר חדש", דלא משתתפין בה להקל"ה להאכיל העניים המדוכאים, או שמרבים בקלות ראש ודברים המרגילים לערוה (אור יקר).
¹² כענין סעודת אברהם כדפירשנו בזהר פרשת בראשית ובכמה דוכתי (אור יקר).

<p>אבל מאן דשתף קב"ה ושכינתיה בחדוה דיליה אם ייתי מקטרגא לקטרגא בההיא חדוה קב"ה ושכינתיה משתתף בההוא צעדא מה כתיב ביה בכל צרתם לו צר ובמאי בגין דעמו אנכי בצרה דאית לון לישראל לשתפא לקב"ה ושכינתיה בחדוה דלהון (נ"א בגין דלאו איהו חדוה אלא בשותפות דיליה מאלין) דכתיב ישמח ישראל בעושי הוהיא חדוה דישראל לאו איהו אלא בעושי בעושי בעושו מבעי ליה אלא אלין קב"ה ושכינתיה ואביו ואמו² דאף על גב דמיתו קב"ה אעקר לון מג³ ואייתי לון עמיה לההוא חדוה לנמלא חולקא דחדוה עם קב"ה ושכינתיה כד"א העושו יגש חרבו</p>	<p>אבל מי שמתף את הקדוש ברוך הוא ושכינתו בשמחתו, אם יבא מקטרג לקטרג באותה שמחה, הקדוש ברוך הוא ושכינתו משתתף באותו צער, מה כתוב בו "בכל צרתם לו צר", ובמה משום ש"עמו אנכי בצרה". ומנין לנו שיש להם לישראל לשתף את הקדוש ברוך הוא ושכינתו בשמחתם, (משום שאינה שמחה אלא בשותפות שלו מאלו), שכתוב "ישמח ישראל בעושו", אותה שמחה של ישראל אינה אלא בעושו. "בעושו" היה צריך לכתוב "בעושו" אלא אלו הקדוש ברוך הוא ושכינתו ואביו ואמו, שאף על גב שמתו, הקדוש ברוך הוא עוקרם מגן עדן, ומביאם עמו לאותה שמחה לקחת חלק של שמחה עם הקדוש ברוך הוא ושכינתו, כמו שנאמר "העשו יגש חרבו".</p>
<p>ד"א בעושו⁴ בגין דב"נ אתעביד בשותפות גברא ואתתא וקב"ה ועל רזא דא כתיב נעשה אדם בשותפו⁵ דתנינן תלת אומנין עבד קב"ה לאפקא מנהון עלמא ואלין אינון שמיא וארעא ומיאי וכל חד שמש חד יומא ואהדרו כמלקדמין</p>	<p>דבר אחר "בעושו", משום שאדם נעשה בשותפות, איש ואשה והקדוש ברוך הוא, ועל סוד זה כתוב "נעשה אדם", בשותפות, ששנינו שלשה אומנים עשה הקדוש ברוך הוא להוציא מהם עולם, ואלו הם השמים והארץ והמים, וכל אחד שמש יום אחד וחזרו כמקדם.</p>
<p>יומא קדמאה אפיק שמיא אומנותא דיליה דכתיב ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור יומא תניינא אפיקו מיא אומנותא לעבידתא דכתיב ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים וגו' אסתלקו פלגא מיאי לעילא ופלגא מיאי לתתא אשתארו ואלמלא כך דמיא אתפרישו עלמא לא הוה קאים יומא תליתאה עבידת ארעא ואפיקת כמה</p>	<p>יום ראשון הוציאו השמים אומנות שלהם, שכתוב "ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור". יום שני הוציאו המים אומנות למעשה, שכתוב "ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים וגו'", עלו חצי מים למעלה וחצי מים נשארו למטה, ואלמלא כך שהמים נפרדו, העולם לא היה עומד. יום שלישי עשתה הארץ והוציאה כמו</p>

¹ פי' לפי ד"א בעושו הם שמים ומים שהם בחי' האב והארץ שהיא בחי' האם. והקב"ה משותף עמהם ולכך כתיב בעושו כדמפרש (מ"מ).

² אביו ואמו של בעל השמחה כגון אם נשא אשה או מל את בנו וכיוצא (אור יקר).

³ הכוונה שאינם מגשימין עצמן לצאת דרך ביאה ממש אלא דרך עקירה, שהשכינה היא כוללת אותם ברוחניותה ועוקרת אותם משם להביאן שלא כדרכם וביאה זו נקראת עקירה (אור יקר).

⁴ הנה הפירוש הקודם בעושו ירצה הקב"ה שעשה את האדם עשיה לעצמו, ואב ואם שהולידוהו ואין הכוונה ששלשתם שותפין ממש בעשיה אחת, לכך חזר עתה ודקדק סוף סוף כעושו דהיינו שכינה עיקר עושו היה לו לומר כיון דלא פרישנן ששלשתם שותפין, ובפירוש השני מפרש שמש הקב"ה הוא שותף ממש עם האב והאם בשעת עשית לכך עתה יצדק עושו יותר, והיינו שדקדק בסוף דבריו. ואמר "ואעקר לאביי ולאמיה, דאינון שותפין בהדיה" דהיינו לשון בעושו (אור יקר).

⁵ פי' כמו שבאד"ה נשתתף הקב"ה עם תלת אומנין הנז' ועשה אדה"ר הכי נמי לבתר דהיינו בני אדם הנולדים מכאן ואילך ומפרש היאך בני אדם יהיו תלת אומנין הרי הבן נולד מאביו ואמו והקב"ה. ואין כאן תלת אומנין הנז' לכך אמר אבא וכו' דהיינו שאביו בו עושה הקב"ה עבידתא דשמיא ודמיא. והאם מעשה הארץ וז"ש דביה עביד וכו' (מ"מ).

<p>דאתפקדת דכתיב ויאמר אלהים תדשא ארץ דשא עשב וכתוב (בראשית א כד) ותוצא הארץ דשא וגו'</p>	<p>שצותה, שכתוב "ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב", וכתוב "ותוצא הארץ דשא וגו'".</p>
<p>עד הכא כל אומנא מאלין תלתא אפיק אומנותא דיליה ועבדו מה דאתפקדו אשתארו תלת יומין אחרנין יומא ד' אתפקד אומנא קדמאה למעבד אומנא דיליה דכתיב ויאמר אלהים יהי מארת וגו' והיינו שמים ביומא חמשה אפיקו מיא דאיהו אומנא אחרא דכתיב ויאמר ישרצו המים וגו' ביומא שתיתאה עבדת ארעא אומנותא דילה דכתיב (בראשית א כד) ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה וגו'</p>	<p>עד כאן כל אומנות משלשה אלה הוציא אומנותו, ועשו מה שהצטוו. נשארו שלשה ימים אחרונים, יום רביעי הצטוו אומן ראשון לעשות אומנותו, שכתוב "ויאמר אלהים יהי מארת וגו'", והיינו שמים. ביום החמישי הוציאו המים, שהוא אמנות אחרת, שכתוב "ויאמר אלהים ישרצו המים וגו'". ביום הששי עשתה הארץ אומנותה, שכתוב "ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה וגו'".</p>
<p>כיון דתלת אומנין אלין אשלימו עובדיהו אמר לון קב"ה אומנותא חדא אית לי למעבד ואיהו אדם אתחברו כחדא ואנא עמכון נעשה אדם גופא דלכון ואנא אהא שותפו עמכון ונעשה אדם כמה דבקדמיתא הוה בשותפו הכי נמי לבתר אבא דביה עביד עבידתא דשמיא ועבידתא דמיא ואתתא דאיהי אומנא תליתאה כגוונא דארעא וקב"ה דאשתתף בהדיהו ועל רזא דא כתיב בעושי</p>	<p>כיון ששלשת האומנים האלה השלימו מעשיהם, אמר להם הקדוש ברוך הוא, אומנות אחת יש לי לעשות, והוא אדם התחברו כאחד ואני עמכם, "נעשה אדם", גוף שלכם ואני אהיה שותף עמכם. "ונעשה אדם" כמו שבתחלה היה בשותפות, גם אחר כך, אבא שבו עושה מעשה השמים ומעשה המים, והאשה שהיא אומן שלישי כדוגמת הארץ, והקדוש ברוך הוא שהשתתף יחד איתם, ועל סוד זה כתוב "בעושי".</p>
<p>ואף על גב דאבא ואמא אתפרשו מהאי עלמא חדוה בכל שותפותא הוה דתנינן בשעתא דבר נש</p>	<p>ואף על גב שאבא ואמא נפרדו מהעולם הזה, יש שמחה היה בכל שותפות, ששינו בשעה שהאדם</p>
<p>רע"מ</p>	
<p>אמר קב"ה אנא ושכינתי שותפותא דנשמחא ואבוי ואמיה שותפותא דגופא דאבוי מזריע לובן דעיינין ודגרמין וגידין ומוחא ואתתא שחור דעיינין ושערא ובשרא ומשכא ואוף הכי שמיא וארעא וכל היילין דלהון אשתתפו ביצירתיה מלאכין מנהון יצר הטוב ויצר הרע למהוי מצויר מתרווייהו שמשא וסיהרא לאנהרא ליה ביממא וליליא חיון ובעירן ועופין ונונין לאתפרנסא מנהון כל אילנין וזרעין דארעא לאתפרנסא מנהון</p>	<p>אמר הקדוש ברוך הוא, אני ושכינתי שותפות הנשמה, ואבוי ואמו שותפות הגוף, שאבוי מזריע לובן של העינים ושל העצמות ושל הגידים והמח, והאשה שחור שבעינים ושער ובשר ועור. וגם כאן שמים וארץ וכל חיליהם השתתפו ביצירתו, מלאכים מהם יצר הטוב ויצר הרע להיות מציר משניהם, שמש ולבנה להאיר לו ביום ובלילה, חיות ובהמות ועופות ודגים להתפרנס מהם, וכל עצים וזרעי הארץ להתפרנס מהם.</p>
<p>מה עבד קב"ה אעקר לאבוי ולאמיה מגנתא דעדן ואיתי להו עמיה למהוי</p>	<p>מה עשה הקדוש ברוך הוא, עקר את אבוי ואמו מגן עדן והביאם עמו להיות</p>
<p>רבא</p>	
<p>זהר</p>	

<p>שתיף לקב"ה לחדווה דיליה קב"ה אתי לגנתא דעדן ואעקר מתמן (ס"א דאודע תמן) לאבוהי ואמיה דאינון שותפין בהדיה ואייתי לון עמיה לההוא חדווה וכלהו זמינין תמן ובני נשא לא ידעיין! אבל בעקרו² דב"ג קב"ה זמין לגביה בלהודוי ולא אודע לאבוהי ולאמיה הה"ד בצר לי אקרא יי' ואל אלהי אשוע וגו'</p>	<p>משתף את הקדוש ברוך הוא בשמחה שלו, בא הקדוש ברוך הוא לגן עדן ועוקר משם (שנודע שם) את אביו ואמו שהם שותפים איתו, ומביא אותם עמו לאותה שמחה, וכולם מזומנים שם. ובני אדם לא יודעים, אבל בצרת האדם הקדוש ברוך הוא מזומן אליו לבדו, ולא מודיע לאביו ולאמו, זהו שכתוב "בצר לי אקרא ה' ואל אלהי אשוע וגו'".</p>
<p>אהרר ההוא טולא דמלקדמין ואולא גו ביתא כמו דיוקנא דב"ג נפל על אנפוי ר' אבא אמר רבי יוסי אדכרנא דבהאי אתרא חמינא ליה לר' פנחס בן יאיר יומא חד הוה קאים בהאי דכותא והוה אמר הכי פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן באת י' זעירא בגין דתרין אלפין ביתין רשימין אלפא ביתא דאתון רברבין³ ואלפא ביתא דאתון זעירין⁴</p>	<p>חזר אותו צל של קדם והלך לתוך הבית, כמו דמות אדם נופל על פניו. רבי אבא אמר רבי יוסי, נזכרתי שבמקום זה ראיתי את רבי פנחס בן יאיר, יום אחד היה עומד במקום זה והיה אומר כך, פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן באות י' קטנה, משום ששני א"ב רשומים, א"ב של אותיות גדולות וא"ב של אותיות קטנות.</p>
<p>אתון רברבין אינון בעלמא דאתי⁵ ואתון זעירין אינון בעלמא תתאה⁶ י' זעירא ברית קיימא קדישא כיון דקני פנחס על ברית דא אתוסף ביה י' זעירא⁷ רזא דברית דא⁸ בההוא שעתא אמר קב"ה מה אעביד עם משה ברית דא ממשה הוי וכלה דיליה הוי גנאי הוא למיהב ליה לאחרא בלא דעתא ורעותא דמשה לאו יאות הוא</p>	<p>אותיות גדולות הן בעולם הבא ואותיות קטנות הן בעולם התחתון. י' קטנה ברית הקדוש, כיון שפנחס קנא על ברית זו נתוספה לו י' קטנה סוד ברית זו. באותה שעה אמר הקדוש ברוך הוא, מה אעשה עם משה, ברית זו ממשה היתה, וכלתו היתה. גנאי הוא לתת אותה לאחר בלי דעת ורצון משה, לא נאה זה.</p>
<p>שארי קב"ה ואמר למשה משה פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן א"ל משה רבש"ע מהו א"ל אנת הוא דמסרת נפשך על ישראל</p>	<p>התחיל הקדוש ברוך הוא ואמר למשה "משה, פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן". אמר לו משה, רבונו של</p>

¹ מפני שהם באים דרך עקירה לא דרך ביאה שאינם מתגלמים לבא כדי שיוכלו האנשים לראותם אלא בדקות נכללים בשכינה (אור יקר).

² בעאקו - היינו בעת שהקב"ה רוצה לרחם עליו, אבל בעת שאין הקב"ה מרחם הולכים החיים ומודיעים למתים ומתים מתפללים על החיים כדפירשנו בזוהר פרשת אחרי מות ובכמה דוכתי (או ריקר).

³ כ"ב אותיות גדולות שיש בתורת כגון אלף של אדם ב' של בראשית וכיוצא, (או ריקר).

⁴ כגון אלף של ויקרא וכיוצא כ"ב אותיות קטנות, ועם היות שכל האותיות סתם הם מבינה הם רומזות בשאר הספירות מה שאין כן באותיות קטנות שכולם רומזות במלכות ואותיות גדולות כולם רומזות בבינה, והיותם כ"ב אותיות גדולות יורו כ"ב בחינות בה, ובהיותם כ"ב קטנות יורו כ"ב בחינות בה במלכות, וסוד כ"ב אותיות פירשנו בספ"ר שער האותיות (או ריקר).

⁵ כ"כ אתון הם ביסוד הבינה שכן אמר בס' יצירה כ"ב אתון יסוד (רח"ו).

⁶ הם כ"ב אותיות ביסוד דנוקבא תעיר (רח"ו).

⁷ היינו במלכות, כי עם היות יר"ד בחכמה עתה שהיא זעירא היא רומזת י' שבמלכות שהיא אות ברית שכן אותיות קטנות בה כדפירשנו, ואי תימא [דגרע] וכו' [דאתעברת] אם כן שלא נגרע ממשה דבר אם כן למת אמר הקב"ה שאין ראוי למיהב לה לאחרא בלא רשותא דמשה מה לו למשה בזה, ויש לומר כי משה בעלה דמטרוניתא הוה דהיינו מרכבה לתפארת ואין ראוי שתלד האשה עם איש זר בלי רשות בעלה, אף אם עיקר מציאותה עם משה לא היה אפשר ליקח פנחס אותה הבחינה המועטת אם לא על ידי משה שבו עיקר שבינה ומידו מתאצלת אותה הבחינה עליו (אור יקר).

⁸ פי' עטרת היסוד הנק' יר"ד זעירא והיא בחי' המ' וכמ"ש הזוהר לעיל דף רט"ו ע"ב (מ"מ).

<p>דלא ישתצון מן עלמא בכמה זמנין ואיהו השיב את חמתי מעל בני ישראל וגו' אמר משה מה את בעי מני הא כלא דידך א"ל הא כלא דידך היא אימא ליה דתשרי בגויה אמר משה הא בלבא שלים תהא לגביה</p>	<p>עולם מהו. אמר לו, אתה הוא שמסרת נפשך על ישראל שלא יאבדו מן העולם בכמה פעמים, והוא "השיב את חמתי מעל בני ישראל וגו'". אמר משה מה אתה רוצה ומבקש ממני, הרי הכל שלך. אמר לו הרי הכל שלך היא. אמר לו, שתשרה בתוכו. אמר משה הרי בלב שלם תהיה אליו.</p>
<p>א"ל אימא אנת בפומך וארים קלך דאנת מסר ליה ברעותא בלבא שלים הה"ד לכן אמור את אימא ברעותא הנני נותן לו את בריתי שלום משה הוה אמר הנני נותן לו וגו' דאילו קב"ה ה"ל למימר לכן אמור לו הנני נותן לו את בריתי שלום אבל לא כתיב אלא לכן אמור ואי תימא דאתעברת מן משה לא אלא כבוצינא דא דאדליקו מינה דא יהיב ואהני ודא לא אתגרע מנה</p>	<p>אמר לו אמור אתה בפוך, והרם קולך שאתה מסרת אותה ברצון ובלב שלם, זהו שכתוב "לכן אמר" אתה אמר ברצון "הנני נותן לו את בריתי שלום". משה היה אומר "הנני נותן לו וכו'" שאילו הקדוש ברוך הוא, היה לו לומר "לכן אמור לו הנני נותן לו את בריתי שלום", אבל לא כתוב אלא לכן אמר. ואם תאמר שהעברה ממשה, לא, אלא כנר זה שמדליקים ממנו, זה נותן ומהנה, וזה לא נגרע ממנו.</p>
<p>אתא ההוא פולא ויתיב ונשיק ליה שמעו חד קלא דהוה אמר פנון אתר פנון אתר לר' פנחס בן יאיר דאיהו גבייכו דתנינן דכל אתר דצדיקא? אתחדש ביה מלי דאורייתא כד איהו בההוא עלמא פקיד לההוא אתר ואתי ליה לגביה וכ"ש כד שראן בגויה צדיקיא אחרנין לחדתא בההוא אתר דאמרינן מלי דאורייתא</p>	<p>בא אותו הצל וישב ונשקו, שמעו קול אחד שהיה אומר "פנו מקום פנו מקום לרבי פנחס בן יאיר", שהוא אתכם, ששנינו שכל מקום שצדיק חדש בו דברי תורה, כשהוא באותו העולם פוקד את אותו מקום ובא אליו, וכל שכן כשרויים בו צדיקים אחרים לחדש באותו מקום שאומרים דברי תורה.</p>
<p>כגוונא דא דהוה אתי ר' פנחס בן יאיר למפקד לאתריה ואשכח אלין צדיקיא מחדתינן מלין דאורייתא ואתחדש</p>	<p>כדוגמא זה שהיה בא רבי פנחס בן יאיר לפקוד את מקומו, ומצא צדיקים אלו מחדשים דברי תורה, והתחדש כמקדם אותו דבר של רבי פנחס בן</p>

¹
² ענין זה לכאורה זר מאד ומי שהשכיל בחבורנו הנקרא ספר פרדס רמונים בשער המציאות קל הענין אליו, והטעם כי בל מקום שעוסקים בו בדברי תורה המקום ההוא מקבל קדושה בלי ספק ומתקדש, ובתי מדרשות יוכיחו ובתי כנסיות ושאר דברים שהם תשמישי קדושה, וזה בהיות הצדיק עוסק בדברי תורה במקום ידוע, אותו המקום מתקדש על ידו, ואותה הקדושה אצולה מנשמתו ממש; ומה גם בהיות. בהיות אותה הקדושה בסוד תורה מחודשת על ידו כי אותם החדושים פועלים למעלה קדושת יותר גדולה שמהם בעשה שמים חדשים וארץ חדשה כדפירשו בזוהר פרשת בראשית, אם כן ראוי שימצא שם מציאות קדושה שהיא קדושה. אחוזה במציאות נשמתו, ובהיות הצדיק גובר קדושתו בזמנים ידועים יפקוד בקדושתו כל אלו המקומות שנתקדשו על ידו, כי כביכול מציאות. ניצוץ נשמתו שם והוא בא לחדש אורו מדי זמן לזמן כדפירשנו, ומה גם בהיות שם עסק תורה אחרת שאז מצא קדושה לקדושה ומאירה זו בזו, ולא ירחק שהקדושה הזאת שנתוספת על ידי אלו יעורר הקדושה הקודמת, ואותה הקדושה יעורר בשמת הצדיק הנאסף ואז מאירה, ואם יהיה ממש אותה המימרא ואתם הדברים שהוא חדש שם אז יוסיף הענין קדושה על קדושה והצדיק ירוץ שם, דהא קיימא לן כי שפתותיו דובבות בקבר ונשמתו מתעוררת ורצה אל מקום חדשו זמוצא אלו שהם אותם שעוררוהו, כמה מעלות טובות נמצאו יחד והיינו טולא דנשיק ליה שנתחדש ונתגלה יותר מפני שהם עסקו בדבריו ממש (אור יקר).

<p>כמלקדמין ההוא מלה דר' פנחס בן יאיר קמיה¹ א"ר אבא יאות מלה דרבי פנחס בן יאיר דהא לא כתיב לכן הנני נותן אלא לכן אמור הנני נותן לו וכי מלה דא הוה גניזא מחסידא דא תחות ידך ולא הוית אמר זכאה חולקנא דזכינא למהוי בסיעתא דטולא קדישא הכא</p>	<p>יאיר לפניו. אמר רבי אבא, נאה הדבר של רבי פנחס בן יאיר, שהרי לא כתוב "לכן הנני נותן" אלא "לכן אמור הנני נותן לו", וכי דבר זה היה גנוז מחסיד זה תחת ידך ולא היית אומר, אשרי חלקנו שזכינו להיות בסיוע של הצל הקדוש כאן.</p>
<p>אוף הוא פתח ואמר משמיה דר' פנחס כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה וגו' כמה יאות ליה לב"נ בעוד דבוצינא דליק ושריא על רישיה לאשתדלא ולמעבד רעותא דמאריה בגין דההוא נהורא דבוצינא איהי כ"ח דשריא עליה² וע"ד כתיב יגדל נא כח יי' כח יי' דא הוא כח דשריא על רישיהון דצדיקיא³ וכל אינון דמשתדלין ברעותא דמאריהון ועל דא תנינן כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כחו (דא איהו כחו) ודאי אצטריך לאתערא כל שייפוי בחילא תקיף בגין דבאתערותא תקיף דאתקף אתער ההוא כח קדישא עלאה ואסתלק גו קודשא ואתבר חילא ותוקפא דסמרא אחרא וע"ד</p>	<p>גם הוא פתח ואמר משמו של רבי פנחס, "כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה וגו'", כמה נאה לו לאדם בעוד שהנר דולק ושרוי על ראשו לעסוק ולעשות רצון רבונו, משום שאותו אור הנר הוא כח ששרוי עליו, ולכן כתוב "יגדל נא כח יי'", "כח יי'" זהו כח ששורה על ראש הצדיקים, וכל אותם שעוסקים ברצון רבונו, ועל זה שנינו, כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כחו (זהו כחו). ודאי צריך לעורר כל איבריו בכח חזק, משום שבהתעוררות חזקה שהתחזק, התעורר אותו כח קדוש עליון, ועלה לתוך הקודש, ונשבר כח וחוזק הצד האחר, ולכן</p>
<p>רע"מ</p>	
<p>עמיה בחדוה⁴ דבנוי ולית חדוה כחדוה דפורקנא דכתיב בה ישמחו השמים ותגל⁵ הארץ ויאמרו בגוים יי' מלך אז ירננו עצי היער מלפני יי' כי בא לשפוט את הארץ ע"ב</p>	<p>עמו בשמחת בנו, ואין שמחה כשמחת הגאולה, שכתוב בה "ישמחו השמים ותגל הארץ ויאמרו בגוים ה' מלך", "אז ירננו עצי היער מלפני ה' כי בא לשפוט את הארץ".</p>
<p>רב/ב</p>	
<p>זהר</p>	

¹ פירוש אפילו לא היו הצדיקים במקום שהיה בו צדיק שמת כבר הוא פוקד אותו וכ"ש אם יש בו צדיקים שמחדשים חידושי תורה וכ"ש אם אומרים אותו החידוש של החכם שמת כבר וז"ש ואתחדש כמלקדמין ההוא מלה וכו' (מ"מ).

² היינו נצוץ השכינה המתפשטת לתחתונים (או ריקר).

³ שהיא מעטרת אותם בעולם זה התחתון בחיים חייתם, והיא נוטלת התעוררות מעשיהם הטובים בסוד בארץ כדפירשנו בזוהר שיר השירים, ומפני היות ניצוץ שכינה והשגחתה במצות הנעשות למטת נקראת כח אדני דבר המתאצל ממנה למטה, ובהיות בני אדם הגונים הוא מתגדל ומתרבה, וכאשר להפך חס ושלוש מתמעט האור הזה וגדעך, ומטעם זה כשחטאו ישראל בעגל נתמעט אורה והתפלל עלית מרע"ה ואמר ועתה יגדל גא כח אדני, וזהו סוד גדול בעניינת אמן או ביי"ג מדות של רחמים יזדעזע האדם כל גופו וינענע כל רמ"ח אברים לעורר תכח הזה דשריא עליו להתעורר הייחוד למעלה בסוד אמריו הקדושים בקדיש (או ריקר), השכינה נקראת כח בסוד וילכו בלא כח (רח"ו). ונראה לי כי שם אד"ני יש בו ד"ל אותיות במילוי המילוי הסר מהם ד' אותיות הפשוטות ושני כוללים נשאר כח (מ"מ).

⁴ בכל שמחה כ"ה כידוע (יהל אור).

⁵ אר"א דנשמתא (יהל אור).

<p>בכחך אצטרך למעבר רעותא דמארך כי אין מעשה וחשבון וגו' בגין דבהווא כח¹ אית מעשה² אשתדלותא לאשתדלא בהאי עלמא דאקרי מעשה³ עלמא דעובדא למשלם סופא דמחשבה⁴ וחשבון דא הוא עלמא דתליא בדבורא⁵ דהא השבון בדבורא תליא וע"ד כל גימטריאות ותקופין ועבורין דעלמא בסיהרא הוי⁶ ודעת⁷ דא איהו רזא דשית סטרי⁸ דתליין במחשבה ואקרון עלמא⁹ דהווא מחשבה וחכמה דכלא תליא מניה¹⁰</p>	<p>בכחך, שצריך לעשות רצון רבונך. "כי אין מעשה וחשבון וגו'", משום שבאותו כח יש מעשה השתדלות לעסוק בעולם הזה, שנקרא מעשה, עולם המעשה להשלים סוף המחשבה וחשבון, זהו עולם שתלוי בדיבור, שהרי החשבון בדיבור תלוי, ולכן כל הגימטריאות ותקופות העיבורים של העולם הם בלבנה, "ודעת", זהו סוד ששה צדדים שתלויים במחשבה, ונקראים עולם של אותה מחשבה, וחכמה שהכל תלוי ממנה.</p>
<p>וכל אלין כלילין בהווא כח¹¹ מה דלאו הכי בסטרא דשאול¹ דגא דגיהנם דהא כל ב"נ</p>	<p>וכל אלו כלולים באותו כח, מה שאין כן בצד השאול, דרגת הגיהנם, שהרי</p>

¹ מפרש מעשה עולם העשיה דהיינו ניצוץ שכינה הנמצא בעולם זה התחתון שהוא נמשך למעלה כדפירשנו, ומעשה זה הוא אור שעל ידו האדם עוסק במעשה המצות והתורה והתפלה ועולה למעלה לרוחניות כדפי' (אור יקר).

² יש חלק ממנו מתעבה כמעט חוזר ממש מעשה (או ריקר).

³ שעל ידו אדם עוסק בעולם הזה בעבודה ומשתתף במעשה ההוא, והטעם מפני שתחלת המחשבה שעלה בחכמה בריאת הנמצאים לעבודת קונם הוא סוף המעשה דהיינו הקדוש' משתתפת עם האדם בעבודה, וזהו סוד תיעשה המנורה וזהו סייעתא דשמיא וזה בחון בכל עבודת הקדש להוציא סוף המחשבה למעשה (אור יקר), פירוש מלכות ששם הוא המעשה כנודע וז"ש עלמא דעובדא למשלם סופא דמחשבה שאבא נקרא מחשבה והמ' נק' סופא דמחשבה וחכמה דקרא קא דריש (מ"מ).

⁴ לחכמים הקדמונים ידיעת רבת להדבק ברוחניות הזה ועל ידי כך תפלתם מקובלת מיד עם הקדמת ידיעת סדר המדרגות מראש ועד סוף לכל המצטרך, אם למטר יודעים סדר המדרגות מהשם הנעלם עד המעשה הזה וכן לכל הצורך (אור יקר).

⁵ מלכות שהיא נקראת דבור וחשבון ודבור אחד כדמפרש ואזיל (אור יקר), פירוש מלכות ששם הוא הדיבור ושם הוא החשבון (מ"מ).

⁶ בסוד עיניך ברכות בחשבון (רח"ו), ניסן הוא סוד המלכות, כמ"ש הרב בענינינו בשער הכוונות (דף צ ע"ד) וכן הוא בזוה"ק פ' בא (דף לט ע"ב), ובה הוא כל חשבון המולדות ותקופות בסוד הכתוב (שה"ש ז ה) עיניך ברכות בחשבון כמ"ש בזוה"ק (בראשית מו ע"ב ופנחס דף רכ ע"ב ופ' ויחי רלט ע"א) (כללים ח"א לז ע"ב).

⁷ תפארת עם שש קצוות, ומדנקט ליה בלישנא דדעת רצת לרמוז קשר שש ספירות בשורשם העליון בבינה וחכמה ולהכי לא אדכר בינת דהיינו דעת (אור יקר).

⁸ כי הדעת נשמת ו"ק נמשך מיסוד דאבא. וז"ש דתליין במחשבה (רח"ו).

⁹ כי עולם הם שש קצוות, כי העולם יש בו שש קצוות ושש קצוות כוללים כל העולם, וכאשר נקרא למלכות עולם הכוונה שש קצוות שבה וכן הבינה, ועתה שהם שש קצוות הנמצאים מחכמה למטה נקראים עלמא דמחשבה, אם כן כשידוקדק היטב נכללת כאן הבינה, כי עולם הנמצא מחכמה היא הבינה והכל נכלל באומרו דעת וחכמה דכרלא תליא מינה ואם תאמר אם כן הכל נמצא מהכתר ומה שמבינה ולמטה נמצא מבינה אם כן אמאי תלי להו בה בחכמה דווקא, ויש לומר שהעולם נמצא בל"ב נתיבות חכמה, ולכן יכונה כל העניינים הנמצאים למטה אל החכמה כדכתיב כולם בחכמת עשית, והטעם כי הנמצאים לא נמצאו בכתר לרוב דקותו, אמנם נשרשו בחכמה ושם נטיעת שורשם בסוד ל"ב נתיבות שבהם ממש חקיקת הנמצא כולו כדפירשו בספר יצירה במשנת בשלשים ושתים נתיבות חכמה, לכן הדברים התחתונים יעוררו עד החכמה ויוכללו ממנה ולא כן מהכתר כדפירשנו בספ"ר בשער האין סוף הוא הכתר (אור יקר).

¹⁰ פירוש אבא שכל הפרצופים ממנו יצאו בסוד כולם בחכמה עשית (מ"מ).

¹¹ שממש ברוחניות הנמצא בעולם יזה התחתון כדפירשנו, בה יש מעשה שבו כלל כל הנמצאים עד האצילות, והאצילות חשברין ודעת וחכמה נכלל בו גם כן (אור יקר), פירוש מעשה וחשבון הם במלכות ודעה הם ו"ק עם הנשמה שלהם שהוא דעת. משפיעים למ': וחכמה שהוא אבא גם הוא יסד ברתא נמצא שכולם במלכות (מ"מ).

<p>דלא אשתדל בהאי כ"ח בהאי עלמא לאעלאה ביה במעשה² וחשבון ודעת וחכמה סופיה לאעלאה בשאול דלית ביה מעשה וחשבון ודעת וחכמה דהא סמרא אחרא ארח שאול איהי דכתיב דרכי שאול ביתה מאן דאתרפי מהאי כ"ח קדישא אתקף ביה סמרא אחרא דשאול ביתה</p>	<p>כל אדם שלא עוסק בכח זה בעולם הזה להיכנס בו במעשה וחשבון ודעת וחכמה, סופו להיכנס בשאול שאין בו מעשה וחשבון ודעת וחכמה, שהרי הצד האחר הוא דרך שאול, שכתוב "דרכי שאול ביתה", מי שיתרפה מכח הקדוש הזה, מתחזק בו צד האחר ששאול ביתה.</p>
<p>אשר אתה הולך שמה וכי כל בני עלמא אזלי לשאול אין אבל סלקין מיד דכתיב מוריד שאול ויעל בר אינון חייבין דלא הרהרו תשובה לעלמין דנחתין ולא סלקין ואפילו צדיקים גמורים נחתין תמן אמאי נחתין בנין דנטלין כמה חייבין מתמן וסלקין לון לעילא (ותמן עבדין לון להרהר בתשובה)</p>	<p>"אשר אתה הולך שמה", וכי כל בני העולם הולכים לשאול. כן, אבל עולים מיד, שכתוב "מוריד שאול ויעל" פרט לאותם רשעים שלא הרהרו תשובה לעולמים, שיורדים ולא עולים. ואפילו צדיקים גמורים יורדים לשם, למה יורדים, משום שלוקחים כמה רשעים משם ומעלים אותם למעלה, (ושם גורמים להם להרהר בתשובה).</p>
<p>ומאן אינון אינון דהרהרו בתשובה בהאי עלמא ולא יכילו ואסתלקו מן עלמא וצדיקיא נחתין בניניהון דחייבין גו שאול ונטלין לון וסלקין לון מן תמן אמר ר' יוסי כתיב אחת לאחת למצא חשבון חשבון דגימטריאות דקיימן בסיהרא באן דרנא דילה אינון לא אתיב ליה אמר שמענא ולא אדכרנא מלה</p>	<p>ומי הם אותם שהרהרו בתשובה בעולם הזה ולא יכלו, והסתלקו מהעולם, וצדיקים יורדים בגלל הרשעים לתוך השאול ולוקחים אותם ומעלים אותם משם. אמר רבי יוסי, כתוב "אחת לאחת", למצא חשבון, חשבון של גימטריאות שעומדים בלבנה, באיזו דרגה שלה הם. לא השיב לו. אמר שמעתי ולא נזכרתי בדבר.</p>
<p>קם ההוא טולא ובמש בעינוי דר' אבא⁴ נפל על אנפוי מגו דחילו עד דהוה נפל על אנפוי נפל קרא בפומיה דכתיב עיניך ברכות בחשבון על שער בת רבים ואלין עיינין דילה פרפראות לגו חכמה עלאה⁵ דאתמשכא מלעילא ומגו חשבון ותקופין ועבורין אתמליין ואתעבידו בריכות דנפקן מימין לכל סטרין (אינון עיינין) עד</p>	<p>קם אותו הצל והכה בעינוי של רבי אבא, נפל על פניו מתוך פחד, עד שהיה נופל על פניו נפל פסוק בפיו, שכתוב "עיניך ברכות בחשבון על שער בת רבים", ואלו העינים שלה פרפראות לתוך חכמה עליונה, שנמשכה מלמעלה, ומתוך חשבון ותקופות ועבורים מתמלאים ונעשו בריכות, שיצאו מימין ומימין³</p>

¹ בקליפות והחצונים שאדם המעוות אורחו דוחק רגלי השכינה, דהיינו בוצינא דדליק על רישיה, והכח הזה מסתלק ונכנס מעט מעט ברשות החצונים ואין שם מעשה וחשבון ודעת וחכמה (אור יקר).

² היינו סוד נפש מהמעשה ורוח מיצירה ונשמה מבריא, ונפש מחשבון ורוח מדעת ונשמה מחכמה, בסוד המדרגות הארכתי בהוא עובדא דסבא ובספ"ר בשער נשמה בענין שעל ידי מעשה התורה והמצות בכה זה השורה עליו אדם נכלל בארבע מדרגות אלו (אור יקר). פירוש להכנס במ' דהיינו שנשמתו נכללת במ' ע"י מעשיו הטובים. וע"י חשבון דהיינו מארי דחושבנא. ועל ידי דעת וחכמה דהיינו שעוסק בתורה ובסודותיה וז"ש דלא. אשתדל בהאי כח שהיא המ' בהאי עלמא לאעלאה ביה במעשה וכו' (מ"מ)..

³ פי' לרמוז לו שהחשבון בעיני המלכות כדמפרש (מ"מ).

⁵ ור"ל שעייני המ' יש בהם הארת אבא ומכח חשבון ועבור שאנו עושים נעשים ברכות מים ומשפיעים לבי"ע (מ"מ).

<p>דאתפקדן לכל הושבן ועבורין דסיהרא בלבד (ס"א דלבר) וככבין ומולי למעבד השבון ודא איהו על שער בת רבים דא איהו סיהרא דלבר</p>	<p>לכל הצדדים (אותן עינים), עד שנפקדו לכל חשבון ועבורי הלבנה בלבד (שבחוץ), וכוכבים ומזלות לעשות חשבון, וזהו "על שער בת רבים" זוהי הלבנה שבחוץ.</p>
<p>א"ר אבא לר' יוסי ההוא מרגלא קדישא דהוה תחות ידך מגו סיעתא דחסידא קדישא דאיהו גבן כמה שפיר איהו ואהדרנא ביה דהא ודאי לא אצטרך לאפקא אתתא למשרי באתר אהרא עד דבעלה יפקד ויהיב לה רשו למהך ואודעין לבעלה בקדמיתא ומפייסין ליה דהוא יפקד לה ויהיב לה רשו למיהך לההוא אתר כך קב"ה פייס למשה ועד דיהב ליה רשו וא"ל אימא אנת הנני נותן לו את בריתי שלום למשרי בנוויה</p>	<p>אמר רבי אבא לרבי יוסי, אותה מרגלית קדושה שהיתה תחת ידך, מתוך סיוע של החסיד הקדוש שהוא אצלנו, כמה יפה הוא, וחזרנו בו, שהרי ודאי לא צריך להוציא אשה להשרות במקום אחר עד שבעלה יצוה, ויתן לה רשות ללכת, ומודיעים לבעלה בהתחלה ומפייס אותו, שהוא יצוה אותה ויתן לה רשות ללכת לאותו מקום. כך הקדוש ברוך הוא פייס את משה, ועד שנתן לו רשות, ואמר לו "אמור אתה הנני נותן לו את בריתי שלום", לשרות בתוכו.</p>
<p>ועד דיהב לה רשו למהך תמן לא אזלת מנלן מצדיקו של עולם דיהיב לה רשו למשרי גו צדיקי בהאי עלמא ויתבא עמהון ככלה גו קשומהא וצדיקא דעלמא חמי וחדי בהאי אבל בין דרועי דבעלה שכיבת ואתהדרת למהוי בהדיהו ותבת לבעלה כד"א בערב היא באה ובבקר היא שבה בערב היא באה לגבי בעלה ובבקר היא שבה לגבי צדיקיא דעלמא וכלא ברשותא דבעלה (הה"ד וצדיק חונן ונותן)</p>	<p>ועד שנתן לה רשות ללכת לשם לא הלכה. מנין לנו. מצדיקו של עולם, שנתן לה רשות לשרות בתוך צדיקים בעולם הזה, וישבה עמם כמו כלה בתוך הקשומים שלה, וצדיק העולם רואה ושמח בזה. אבל בין זרועות בעלה שוכבת וחוזרת להיות אִתם, וישבה לבעלה כמו שנאמר "בערב היא באה ובבוקר היא שבה". בערב היא באה לבעלה, ובבוקר היא שבה לצדיקי העולם, והכל ברשות בעלה (זהו שכתוב "וצדיק חונן ונותן").</p>
<p>ומשה כך אמר הנני נותן לו את בריתי כמה דצדיק דלעילא נותן אוף אנא הנני נותן מתנה למהדר מתנה איהו ובגין ברית דא רווח כהונה עלאה ואי לא תהא בהדיה? לא אתקשר פנחס בדרגא דכהונה עלאה דהא ברית דבקא איהו תדיר בימינא עלאה³ וימינא עלאה דא זמין למבני בי מקדשא דאיהו ברית אמר רבי אבא אדכרנא מלה חדא דשמענא מבוצינא קדישא דשמע משמיה דרבי אליעזר יומא חדי אתא לקמיה חד חכים גוי א"ל סבא סבא תלת בעיין</p>	<p>ומשה כך אמר, "הנני נותן לו את בריתי", כמו שצדיק שלמעלה נותן, גם אני הנני נותן מתנה להחזיר, מתנה היא, ובשביל ברית זו הרויח כהונה עליונה, ואם לא תהיה אִתו, לא יתקשר פנחס בדרגת כהונה עליונה, שהרי ברית דבוקה הוא תמיד בימין עליון, וימין עליון זה עתיד לבנות בית מקדש שהוא ברית. אמר רבי אבא, נזכרתי בדבר אחד ששמעתי מהנר הקדוש, ששמע משמו של רבי אליעזר, יום אחד בא לפניו גוי אחד חכם, אמר לו זקן זקן שלש שאלות</p>
<p>רבא/א</p>	<p>אני רוצה לשאול ממך. אחת, שאתם</p>

¹ והיינו לבנה שבעו"הז (מ"מ).

² הנוקבא צריכה שתהיה בשותפו ובסיעתו (רח"ו).

³ כי החסדים מכוננים יסוד דנוקבא ג"כ בסוד מקדש ה' כוננו ידך (רח"ו).

<p>דיתבני לכו כי מקדשא אחרא והא לא הו למבני אלא תרי זמנין בית ראשון ובית שני בית שלישי (בית רביעי) לא תשכח באורייתא והא מה דהוה ליה למבני כבר אתבנון ולעולם לית ביה יתיר דהא תרי בתי ישראל קרא לון קרא וכתוב (חגי ב ט) גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון¹</p>	<p>אומרים שיבנה לכם בית מקדש אחר, והרי לא היו להבנות אלא רק פעמיים, בית ראשון ובית שני. בית שלישי (ובית רביעי) לא תמצא בתורה. והרי מה שהיה לו להבנות כבר נבנו, ולעולם אין בו יותר, שהרי שני בתי ישראל קרא להם הפסוק, וכתוב "גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון".</p>
<p>ותו דאתון אמרינ דאתון קרבינ למלכא עלאה יתיר מכל שאר עמין מאן דמתקריב למלכא איהו חדי (יתיר) תדיר בלא צערא בלא דחילו ובלא דחיקו והא אתון בצערא ובדחקא וביגונא תדיר יתיר מכל בני עלמא ואנן לא אתקדים לן צערא ודחקא ויגונא כלל אנן קריבינ למלכא עלאה ואתון רחיקין מניה וע"ד אית לכו צערא ודחקא אבלא ויגונא מה דלא אית לן</p>	<p>ועוד, שאתם אומרים שאתם קרובים למלך העליון יותר מכל שאר העמים, מי שקרוב למלך הוא שמח (יותר) תמיד בלי צער בלי פחד בלי דחק, והרי אתם בצער ובדחק וביגון תמיד יותר מכל בני העולם, ולנו לא התקרב צער ודחק ויגון כלל. אנו קרובים למלך העליון, ואתם רחוקים ממנו, ולכן יש לכם צער ודחק אַךְ ויגון מה שאינ לנו.</p>
<p>ותו דאתון לא אכלי נבלה וטרפה בגין דתהוון בריאין ונופא דלכון להוי בבריאותא אנן אכלינן כל מה דבעינן ואנן תקיפין בחילא בבריאותא וכל שייפון דילן בקיומיהו ואתון דלא אכלין חלשין כלכו במרעין בישין ובתבירו יתיר מכל שאר עמין עמא דסני לכון אלהכון בכלא סבא סבא לא תימא לי מדי דלא אשמעינך ולא אקבל מנך זקיף עיניו ר' אליעזר ואשגח ביה ואתעביד תלא דגרמי²</p>	<p>ועוד שאתם לא אוכלים נבלה וטרפה כדי שתהיו בריאים וגופכם יהיה בבריאות, אנו אוכלים כל מה שרוצים ואנו חזקים בכח בבריאות, וכל איברינו בעמדם, ואתם שלא אוכלים חלשים כלכם בחלאים רעים ובשבר יותר מכל שאר העמים. עם, ששונא אתכם אלהיכם בכל, זקן זקן אל תאמר לי דברים שלא אשמע אותך, ולא אקבל ממך. הרים רבי אלעזר עיניו והשגיח בו ונעשה גל של עצמות.</p>
<p>כיון דנח רוגזיה אהדר רישיה ובכה ואמר יי' אדוננו מה אדיר שמך בכל הארץ כמה תקיף חילא דשמא קדישא תקיפא בכל ארעא וכמה חביבין מלי דאורייתא דלית לך מלה זעירא דלא תשכח לה באורייתא ולית מלה זעירא דאתיא באורייתא דלא נפקת מפומיה דקב"ה</p>	<p>כיון שנח רגזו, החזיר ראשו ובכה ואמר "ה' אדנינו מה אדיר שמך בכל הארץ", כמה חזק כח השם הקדוש, חזק בכל הארץ, וכמה חביבים דברי התורה, שאין לך דבר קטן שלא תמצא בתורה, ואין לך דבר קטן שבא בתורה שלא יצא מפי הקדוש ברוך הוא.</p>
<p>מלין אלין דשאל ההוא רשע אנא שאלנא יומא חד לאליהו ואמר דהא במתיבתא דרקיעא³ אתסדרו⁴ קמיה דקב"ה¹ והכי הוא</p>	<p>דברים אלו ששאל אותו רשע אני שאלתי יום אחד את אליהו, ואמר שהרי בישיבת הרקיע הסתדרו לפני</p>

¹ עי' ח"א כח ע"א ש"האחרון" הוא בית שלישי. אמנם בפרקי היכלות רבתי פל"ב אות א' מייחס את זה לבית שני.

² עי' אריכות בח"א נט ע"א בשם הב"ע.

³ ידוע שהוא בעולם היצירה (רמ"ז).

⁴ שלשה שאלות אלו ותשובתן (אור יקר).

<p>דכר נפקו² ישראל ממצרים בעא קב"ה למעבר לון³ בארעא כמלאכין קדישין לעילא⁴ ובעא למבני לון ביתא קדישא⁵ ולנחתא ליה⁶ מגו שמי רקיעין⁷ ולנטעא לון לישראל נציבא קדישא⁸ כגוונא דדיוקנא דלעילא⁹ הה"ד תביאמו ותטעמו בהר נחלתך¹⁰ באן אתר במכון לשבתך פעלת יי' בההוא דפעלת אנת יי' ולא אחרא מכון לשבתך פעלתך יי' דא בית ראשון מקדש יי' כוננו ידיך דא בית שני ותרוייהו אומנותא דקב"ה אינון¹¹</p>	<p>הקדוש ברוך הוא, וכך זה. שכשיצאו ישראל ממצרים, רצה הקדוש ברוך הוא לעשותם בארץ כמלאכים קדושים של מעלה, ורצה לבנות להם בית קדוש ולהורידו מתוך שמי הרקיעים, ולנטוע את ישראל נציב קדוש כמו הדמות שלמעלה, זהו שכתוב "תביאמו ותטעמו בהר נחלתך", באיזה מקום ב"מכון לשבתך פעלת ה'", באותו שפעלת אתה ה' ולא אחר, "מכון לשבתך פעלת ה'" זה בית ראשון, "מקדש ה' כוננו ידיך" זה בית שני, ושניהם אומנות הקדוש ברוך הוא הם.</p>
<p>ומדארגיזו קמיה במדברא מית¹² ואכנס לון קב"ה לבנייהו בארעא (אליפו</p>	<p>ומשהרגיזו לפניו במדבר, מתו והכניס הקדוש ברוך הוא את בניהם</p>

¹ הוא בבריאה דאי' מקננא תמן. באופן שהדבר נסדר (נ"א נסתר) בשתי ישיבות של מעלה, מתיבתא דרקיעא ביצירה ומתיבתא דקב"ה בבריאה. וטעם הענין שהיצירה שולטת על ארץ ישראל בכללה ובריאה על בית המקדש (רמ"ז).

² זו תשובה של ראשונה (אור יקר). שאז היו מוכנים וקרובים להתקן ולתקן עולם מפגמו של אדה"ר ולהחזירו לאיתנו הראשון, ואז בקבלת התורה, וכאשר אמרו רז"ל חירות ממלאך המות וכו' (רמ"ז, ז).

³ כי אז בקבלת התורה היו מתתקנים העולמות וארץ ישראל היתה מושפעת מפנימיות היצירה (רמ"ז, ז).

⁴ כמו שהיה אדם הראשון קודם חטאו שהיה כל מציאות העולם גן עדן והוא דק ורוחני (אור יקר). ירצה שידוע שעל מט"ט נאמר (תהלים לז, כה) נער הייתי, ביצירה, גם זקנתי, שמתעלה לבריאה, וסתם מלאכים הם ביצירה, אלא שאותם שהם מסוד המוחין נקראים מלאכים קדישין, ובבחינת עלייתם לבריאה אמר לעילא. אי נמי אם תשכיל מצב העולמות קודם חטא אדה"ר תמצא שעולם העשיה היה שד' ראשונות שלו היו בד' אחרונות דבריאה, ו' קצוות דעשיה היו בו' עליונות דיצירה, וה' היה חפץ לעשות את ישראל במדרגת ד' ראשונות דעשיה בד' אחרונות דבריאה, וזהו מלאכין קדישין לעילא (רמ"ז).

⁵ למעלה ואחר בנינה להורידה וכדפירשנו עניינה בזוהר וכמו שהעתקתי בפרשה הקודמת (אור יקר).

⁶ מכלים פנימיים דלאה ורחל דבריאה (רמ"ז).

⁷ דהיינו רקיעין ביצירה ושמי רקיעין מן הבריאה, ומגו, מפנימיות שלהם. וזה ירד למטה ממש בלי התעבות בהשתלשלות העולמות כמו שהיה מקדם (רמ"ז, ז).

⁸ היינו שלא תהיה קלי' ועלין אלא כולו פרי קדש הלולים, ושיהיו כולם מושרשים באילן קדוש שהוא הדיוקן העליון, ואז ישתלמו לגמרי כל הניצוצות ויושרשו בקדושה. ונוסף על זה הנשמות החדשות שתבאנה לעולם, ובכלל זה שיוולדו בכל יום כדברי רז"ל (רמ"ז, ז).

⁹ כעין הנשמות במלכות, כי בית סתם הוא סוד שכינה, וראשון הוא שכינה עילאה ושני שכינה תתאה (אור יקר).

¹⁰ דקשה בפסוק דכיון שאמר (טו, טז) עד יעבור שתי פעמים, ואמרו רז"ל שהן בזמן יהושע ועזרא, ואם כן מה ר"ל תביאמו והרי כבר באו לארץ. ומהו ותטעמו, שלא היה כך, חדא שנותצו בעוה"ר מן הארץ, ומהו פעלת וכווננו, היל"ל תפעל ותכוון ידיך. אבל הכל מיושב בענייננו, ששתי ההעברות היו בזמן יהושע ועזרא כאמור, שעליהם בקש משה רבנו ע"ה (טו, טז) תפול עליהם אימתה ופחד וכו', שכן היה ככתוב במקרא, וכמו שאמרה רחב (יהושע ב, ט) נפלה אימתכם עלינו, ובעזרא נאמר (עזרא ח, לא) ויד אלקינו היתה עלינו ויצילנו מכף כל אויב ואורב על הדרך. ואחר כך כתוב תביאמו וגו', הוא על הגאולה אחרונה שאז ה' הוא יביאנו בכבודו, כמו שנאמר (ישעיה נו, ז) והבאותים אל הר קדשי (רמ"ז).

¹¹ כי תפארת יושב בבית ראשון ובבית שני בין בינה למלכות דהיינו וא"ו בין שתי ההין, כנודע שהוא עולה ונכנס בעמקי הבינה ויורד בתוך המלכות (אור יקר).

¹² ולא עמדו בקיום הגוף כראוי לתקן עון העגל כדדרשו בזוהר בפסוק ופגרכם אתם יפלו וגומ' (אור יקר).

<p>עובדיהוין¹) וביתא אתבני על ידא דבר נש ובנין כך לא אתקיים ושלמה הוה ידע דבנין דהאי עובדא דבר נש לא יתקיים ועל דא אמר אם יי' לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו דהא לית ליה ביה קיומא</p>	<p>לארץ (למדו מעשיהם), והבית נבנה על ידי אדם, ולכן לא עמד. ושלמה היה יודע שמשום שמעשה זה של אדם לא יעמוד, ועל זה אמר "אם ה' לא יבנה בית שוא עמלו בוניו ברו", שהרי אין לו בו עמידה.</p>
<p>ביומוי דעזרא גרם הטאה? ואצטרכון אינון למבני ולא הוה ביה קיומא ועד כען בניינא קדמאה דקב"ה לא הוה בעלמא ולזמנא דאתי כתיב בונה ירושלם יי' איהו ולא אחרא ובניינא דא אנן מחכאן ולא בניינא דבר נש דלית ביה קיומא כלל</p>	<p>בימי עזרא גרם החטא, והצטרכו הם לבנות ולא היתה בו עמידה, ועד עכשיו בנין הראשון של הקדוש ברוך הוא לא היה בעולם, ולעתיד לבא כתוב "בונה ירושלים ה'", הוא ולא אחר. ולבנין זה אנו מחכים, ולא בנין אדם שאין לו עמידה כלל.</p>
<p>בית ראשון ובית שני יחית לון³ קודשא בריך הוא כחדא מלעילא בית ראשון באתכסיא ובית שני באתגליא⁴ ההוא בית להוי באתגליא דאתקרי בית שני דיתחוי לכל עלמא אומנותא דקב"ה חדוה שלים ורעותא דלבא בכל קיומא ההוא בית ראשון באתכסיא אסתלק לעילא על גבוי דההוא דאתגלייא וכל עלמא יחמון ענני יקר דסחרן על גבי דההוא דאתגלייא</p>	<p>בית ראשון ובית שני הוריד אותם הקדוש ברוך הוא כאחד מלמעלה, בית ראשון בכסוי ובית שני בגלוי. אותו בית יהיה בגלוי שנקרא בית שני, שיראה לכל העולם אומנות הקדוש ברוך הוא, שמחה שלימה ורצון הלב בכל קיום. אותו בית ראשון בכסוי עלה למעלה, על גב אותו שבגלוי, וכל העולם יראו ענני כבוד שסובבים על גב אותו שבגלוי.</p>
<p>ובנו דאינון עננין הוי בית ראשון⁵ בעובדא טמירא דסליק עד רום יקר שמייא ובניינא דא אנן מחכאן ועד כען לא הוה בעלמא דאפילו קרתא דירושלם לא ליהוי אומנותא דב"נ דהא כתיב ואני אהיה לה נאם יי' חומת אש סביב וגו' אי לקרתא כתיב הכי כל שכן ביתא דאיהו דירא דיליה ועובדא דא הוי אתחוי למהוי ברישא כד נפקו ישראל ממצרים ואסתלק עד לסוף יומין בפורקנא</p>	<p>ובתוך אותם עננים יהיה בית ראשון, במעשה טמיר שעולה עד רום כבוד השמים, ולבנין זה אנו מחכים. ועד עכשיו לא היה בעולם, שאפילו עיר של ירושלים לא תהיה אומנות אדם, שהרי כתוב "ואני אהיה לה נאום ה' חומת אש סביב וגו'". אם לעיר כתוב כך, כל שכן הבית שהוא דיור שלו. ומעשה זה הרי ראוי להיות בראש. כשיצאו ישראל ממצרים, והסתלק עד לסוף הימים בגאולה</p>
<p>רכא/ב</p>	<p>האחרונה.</p>
<p>בתראה</p>	<p>שאלה אחרת, שודאי אנו קרובים</p>
<p>שאלתא אחרא דודאי אנן קרבין למלכא</p>	<p>למלך העליון יותר מכל שאר העמים,</p>

¹ ואחלפו עובדוי - שקלקלו ולא זכו אל המעלה הנזכרת כלל (אור יקר).

² שהושיבו נשים נכריות (אור יקר).

³ ואם תאמר אם כן למה אנו מכנים בית ראשון לבניין שלמה ובית שני לבניין עזרא, וי"ל כי בבניין בית ראשון היי יונקים מהבינה ובבניין בית שני היו יונקים מהמלכות, וכיון שבית ראשון ובית שני הם בינה ומלכות כדפירשנו לכך הם נקראות על שמם דכן פירשו בזהר פרשת וארא (או ריקר).

⁴ פי' בית א' נגד בינה שהיא נכסי' ובית שני נגד מלכות שהיא נגלית (אור יקר ומ"מ), ולכך אמר הכתוב גדול יהיה כבוד הבית וכו' : שלפי שהיא נגלית יודעים בני אדם הארותיה ונראית להם שהיא חשובה יותר מן הראשון שנעלמת (מ"מ).

⁵ היינו שבעה ענני יקר שהם שבע ספירות והבינה בתוכם, ואלו הם ממש כענין שבעה ענני יקר שהיו עם - ישראל במדבר שהיו נגד שבע ספירות כדפירשו בזהר (אור יקר).

<p>עלאה יתיר מכל שאר עמין ודאי הכי הוא דישראל עבד לון קב"ה לבא דכל עלמא¹ והכי אינון ישראל² בין שאר עמין כלבא בין שייפין כמה דשייפין לא יכלי למיקם בעלמא אפילו רגעא חדא בלא לבא הכי עמין כלהו לא יכלין למיקם בעלמא בלא ישראל ואוף הכי ירושלם בנו שאר ארעאן כלבא בנו שפיין ועל דא איהי באמצעיתא³ דכולי עלמא כלבא גו שייפין</p>	<p>ודאי כך זה שישראל, הקב"ה עשה אותם לב כל העולם, וכך הם ישראל בין שאר העמים, כמו לב בין האיברים. כמו שהאיברים לא יכולים לעמוד בעולם אפילו רגע אחד בלי לב, כך העמים כולם לא יכולים לעמוד בעולם בלי ישראל. וכך גם ירושלים בתוך שאר הארצות כמו לב בתוך האיברים, ועל כך היא באמצע כל העולם כמו לב בתוך האיברים.</p>
<p>וישראל מתנהגין גו שאר עמין כגוונא דלבא גו שייפין לבא איהו רכיך וחלש⁵ ואיהו קיומא דכל שייפין לא ידע⁶ מצערא</p>	<p>וישראל מתנהגים בתוך שאר העמים כדוגמת הלב בתוך האיברים, הלב הוא רך וחלש, והוא קיום כל</p>

¹ שהם תחת יד שבעים שרים שהם שבעה ענפים לאילן העליון, וכל ענף מעשיר ענפים הם שבעים, והם קליפה לתוכיות האילן העליון שהם סביב לקדושה, וישראל הם בתוך ענפי הקדושה לב לקליפות, ואל תחשוב שהם בשבעים ענפים הקדושים כי אלו הם שבעים נפש קדושות שבאו עם ישראל למצרים שהם ענפים ל"ב גבולים אמנם כנגדם מבחוץ (אור יקר). נראה שבא להורות שישראל קודמים לאומות העולם בקדימת זמן ובקדימת המעלה. הקדימה הראשונה היא שהלב הוא קודם לכל שאר האיברים להיות נוצר תחילה, וכך נשמות ישראל קדמו לכל הנמצאים שבעולמות, ולכן נקראו (ירמיה ב, ג) ראשית תבואתה, וכן היו מושגחים תחילה, וכדאימא בספר הכוונות, ששני ימי ראש השנה הם בסוד פנימיות וחיצוניות, שביום ראשון הוא לפנימיות והשני לחיצוניות, וז"ש לבא דכל עלמא, ר"ל פנימיות לכל העולמות אפילו לגבי המלאכים כנודע (רמ"ז).

² וזה שבזמן הפלגה שבו נחלקו לשבעים לשונות, תחילה בירר הקב"ה את אברהם לגורלו כדי שיהיה יסוד עולם, וגם מאז נאמר (דברים לב, ח) בהנחל עליון גוים וגו' יצב גבולות עמים למספר בני ישראל. וקודם לפלגה היה כל העולם אחד, ואוצר הנשמות היה משפיע בכל הראוי, אבל אחר התפרדם והיותם לשבעים אומות תחת שבעים שרים השוררים למעלה מעולם הגלגלים, תכף בחר באברהם להעמיד העולם, כמו שהלב הוא מקיים את הגוף. באופן שמשעת הפרד העולם לשבעים אומות ומשם והלאה לא נמצא העולם בלתי מציאות ישראל אפילו רגעא חדא, כדי לתת להם תקומה (רמ"ז).

³ זהו ענין קדימת המעלה, ששרש ישראל למעלה בספירות הוא בקו האמצעי ששם הוא הישר והעצמי, וה"ס שם ישראל, ואור זה ה"ס חו"ג ש"ר א"ל, והם שני חללי דאבא שבת"ת זעיר שהוא אמצע הספירות והעולמות. וזו היא מעלה רמה שבה עצם החיים, ומשם ישאב כל העולם שהם איבריו וסעיפיו, כענין שם ת"ת המתפאר בפארותיו, ומקומו בין הזרועות, שלהם ישלח חיותם דרך הורידים. וידוע שאומות העולם הם כלולים בישמעאל ועשו בני אברהם ויצחק, ואין להם אור עצמי כי אם הארה המתמצת ויוצאת מבין הצפרניים של הידים (רמ"ז).

⁴ פ' שכן הוא מנהגו של הלב שמשפיע הכח אל איברי הגוף לפי מדרגת קרבתם אליו או התרחקם ממנו, כי הרגלים שהם היותר רחוקים ממנו חיות הרגשה מועטת מן של שאר איברים שהם יותר קרובים אליהם. וכן ישראל בין האומות, כל הבא להתקרב אליהם מחבבים אותו ומטיבים לו בהשפיע בהם רוח דעת את ה', וכעין שעשה אברהם אבינו ע"ה עם (בראשית יב, ה) הנפש שעשו בחרן, שאותה הנפש היא בתוכיות מבוחר קלי' נוגה היותר קרובה אל הקדושה (רמ"ז).

⁵ כי חומרם מזוכך מכל איברי הגוף ולכן תשש כח עכירותו, כי בו משכן הרוח, בין רוח החיוני ובין רוח הרוחני. וזהו פשט אומרם ואיהו קיומא, ר"ל קיום הגוף וחיותו (רמ"ז).

⁶ פ' הם מבחינת עצמם אין בהם הרגשה תיכונה כגון צער ויגון, הגם שיש בהם הרגשה חיצונית ממכאוב ומדוה, שאף הוא בא להם מרוח החיוני המתפשט בהם ומקורו מן הלב, אבל הרגש הפנימי הוא דוקא בלב. דביה קיומא דביה סוכלתנו, פ' בו התיצבות מציאות האדם מפני שבו רוח החיות. והטעם לזה מפני שבו [רוח החיוני שבו] ההבנה והשכל, וכמשה (כז, יח) איש אשר רוח בו, שלבו משכיל ומבין. לא קריבין, השכל והתבונה אינו כשאר האיברים, כי אין בהן קיומא מצד עצמם אלא מה שניתן להם מן הלב. לא קריבין למלאכה, ה"ס הנשמה שבה שורש ההשכלה שמושבה במח. והענין שידוע שתלת חללי גלגלתא הם שהם חב"ד ובסוד ע"ב ס"ג מ"ה, ועיקרם הוא ד' יודין דע"ב, וג' יודין וא' דס"ג, וי' וג' אלפין דמ"ה, ואלו מושבם במוח, והנשאר מכל אחד מהם הוא ל"ב, ואלו הם המאירים בלב. באופן שבחינת המח והלב הם מיוחדים זה בזה בשם ההו"ה, השרש והענף. כך ישראל למלאכה קדישא קריבין, ה"ס זעיר בגדלותו, שאז נקרא מלך הקדוש, וישראל מושרשים בו, וכמשה (ישעיה מט, ג) ישראל אשר בך אתפאר, פ' בך אני שולח פארותי וסעיפי, (תהלים קמז, כ) לא עשה כן לכל גוי (רמ"ז).

<p>ועקא ויגונא כלל אלא לבא דביה קיומא דביה סוכלתנו שאר שייפין לא אתקריב בהו כלל דהא לית בהו קיומא ולא ידעין מדי כל שאר שייפין לא קריבין למלכא דאיהו חכמתא וסוכלתנו דשריא במוחא אלא לבא ושאר שייפין רחיקין מניה ולא ידעין מניה כלל כך ישראל למלכא קדישא קריבין ושאר עמין רחיקין מניה</p>	<p>האיברים, לא יודע מצער וצרה ויגון כלל רק הלב, שבו הקיום, שבו התבונה. שאר האיברים לא התקרב בהם כלל, שהרי אין בהם קיום, ולא יודעים דבר. כל שאר האיברים לא קרובים למלך, שהוא חכמה ותבונה ששרוי במח אלא ללב, ושאר האיברים רחוקים ממנו, ולא יודעים כלל, כך ישראל קרובים למלך הקדוש ושאר העמים רחוקים ממנו.</p>
<p>שאלתא אחרא! דישראל לא אכלי נבלות וטרפות וטנופא ולכלוכא דשקצים ורמשים כשאר עמן הכי הוא דהא לבא דאיהו רכיך וחלש ומלכא וקיומא דכל שאר שייפין לא נטיל למזוניה אלא ברירו וצחותא דכל דמא ומזוניה נקי וברירא ואיהו רכיך וחלש מכלא ושאר פסולת אנה לכל שייפין וכל שאר שייפין לא משגחין בהאי אלא כל פסולת וביש דכלא נטלין ואיגון בתקיפו כמה דאתחזי לון</p>	<p>שאלה אחרת, שישראל לא אוכלים נבלות וטרפות וטנוף ולכלוך דשקצים ורמשים כשאר העמים, כך הוא, שהרי הלב הוא רך וחלש ומלך, ועמידת כל שאר האיברים לא לוקח למזונו רק ברור וצחות כל הדם ומזונו נקי ומבורר, והוא רך וחלש מהכל, ושאר הפסולת מניח לכל האיברים, וכל שאר האיברים לא משגיחים בזה, אלא כל פסולת ורע של הכל לוקחים, והם בחזק כמו שראוי להם.</p>
<p>ועל דא בכל שאר שייפין אית אבעבועין שאת או ספחת סגירו דצרעת ללבא לאו מכל הני כלום אלא איהו נקי ברירא מכלא לית ביה מומא כלל כך קב"ה נטיל ליה לישראל דאיהו נקי וברירו דלית ביה מומא על דא כתיב כלך יפה רעיתי ומום אין כך אתא רבי יוסי נשיק ידוי אמר אילו לא אתינא לעלמא אלא למשמע דא דיי</p>	<p>ועל זה בכל שאר האיברים יש אבעבועות שאת או ספחת, סגירות הצרעת, ללב אין כלום מכל אלה, אלא הוא נקי וברור מהכל, אין בו מום כלל. כך הקדוש ברוך הוא לקח את ישראל שהוא נקי וברור, שאין בו מום, ועליו כתוב "כלך יפה רעיתי ומום אין כך". בא רבי יוסי נשק ידוי ואמר, אילו לא באתי לעולם רק כדי לשמוע את זה, די לי.</p>
<p>ושם איש ישראל המוכה וגו' אמר ר' יצחק האי קרא הכי הוה ליה למכתב ושם איש ישראל אשר הכה פנחס ולא המוכה אשר הוכה לא נאמר אלא בארה סתים אלא הכי אמר ר' אלעזר (נ"א ר' שמעון) כיון דסלקיה קב"ה לפנחס לכהנא רבא לא בעא לאדכרא ליה לפנחס בקטלנותא דבר נש דהא לא אתחזי לכהנא רבא</p>	<p>"ושם איש ישראל המוכה וגו'", אמר רבי יצחק, פסוק זה היה צריך להכתב "ושם איש ישראל אשר הכה פנחס", ולא "המוכה", "אשר הוכה" לא נאמר אלא בדרך נסתור. אלא כך אמר רבי אלעזר (רבי שמעון), כיון שהעלה הקדוש ברוך הוא את פנחס לכהונה גדולה, לא רצה להזכיר לפנחס את הרג האדם, שהרי לא ראוי לכהן גדול.</p>
<p>עד לא סלקיה לכהנא רבא אדכר ליה ואמר וירא פנחס ויקח רמה וגו' וידקור את</p>	<p>טרם העלהו לכהונה גדולה, הזכיר לו ואמר "וירא פנחס ויקח רומח וגו'" וידקור את שניהם וגו', כיון שהעלהו</p>

¹ החבר אמר למלך כוזר במאמר ב' ס' לו וז"ל, ישראל באומות כלב באיברים, הוא רב חולאים מכולם ורב בריאות מכולם, ע"כ. ופירש דבריו באומרו בס' לח, שהוא נפגע מדאגות ויגונות ופחד וכו', ובס' מ אמר שהוא רב הבריאות, שאין בו מורסא ותבלול וכו', ע"כ. והרי שכיון לדעת הזהר בשתי השאלות, כי בשאלה הנז"ל אמר הזהר שהלב מוכן לצער ויגון מכל שאר האיברים, ובשאלה שלפניו יורה שהוא רב הבריאות וכמו שיבואר ואמר שלכן ישראל שהם לב העולם והאומות (רמ"ז).

<p>שניהם וגו' כיון דסלקיה לכהנא רבא לא אדכר שמיה בקטלנותא דלא אתהווי ליה וחס עליה יקרא דקב"ה דכהנא רבא לא אתהווי לאדכרא בקטלנותא ושם האשה המוכה אוף הכי</p>	<p>לכהונה גדולה, לא הזכיר שמו בהרג, שלא ראוי לו והקב"ה חס על כבודו, שכהן גדול לא ראוי להזכיר בהרג, "ושם האשה המוכה" גם כן.</p>
<p>רבי שמעון הוה אזיל מקפוטקיא ללוד ור' יהודה אזיל עמיה עד דהוו אזלי פנע בהו ר' פנחס בן יאיר ותריין גוברין טוענין אבתריה שכיך חמריה דר' פנחס טעינו לה ולא אזיל אמר ר' פנחס שביקו ליה דהא ריחא דאנפין חדתין קא ארח או נסא אתעביד לן השתא עד דאינון תמן נפק ר' שמעון מבתר חד טנרא נטל חמרא ואזיל</p>	<p>רבי שמעון היה הולך מקפוטקיא ללוד, ורבי יהודה הלך עמו. עד שהיו הולכים, פגע בהם רבי פנחס בן יאיר ושני אנשים מחמרים אחריו. נח חמורו של רבי פנחס, טענו אותו ולא הלך. אמר רבי פנחס השאירו אותו, שהרי ריח של פנים חדשות הריח, או שנס יעשה לנו כאן. עד שהם שם, יצא רבי שמעון מאחרי סלע אחד, נטל חמור והלך.</p>
<p>אמר ר' פנחס ולא אמרית לכו דהא ריחא דאנפין חדתין קא ארח נחת ונפיף ליה ר' פנחס ובכה אמר ליה חמינא בחלמי דאתיא שכינתא לגבי ויהבת לי נבזבזן רברבן וחדינא בה השתא כמה דחמינא אמר ר' שמעון מקל פרסי דחמרך ידענא דאנת הוא השתא חדוה שלים אמר ר' פנחס נתיב בדרך חד דמלי דאורייתא אצטריך צחותא אשכחו עינא דמיא ואילנא יתבו</p>	<p>אמר רבי פנחס ולא אמרתי לכם, שהרי ריח של פנים חדשות הריח. ירד וגפף אותו רבי פנחס ובכה, אמר לו ראיתי בחלומי שבאה שכינה אלי ונתנה לי אוצרות גדולים ושמחתי בה, ועכשיו כפי שראיתי. אמר רבי שמעון, מקול פרסות חמורך ידעתי שאתה כעת ברוב שמחה. אמר רבי פנחס נשב במקום אחד, שדברי התורה צריכים צחות, מצאו מעיין מים ועץ וישבו.</p>
<p>אמר ר' פנחס מסתכל הוינא דהא לתחיית המתים כארעא דארעא אחרא יעביד לון קב"ה ומה דהוה השתא קדמאא ליהוי כדין בתראה מנלן מאינון עצמות הנהו גרמין דאחיא לון קב"ה על ידי יחזקאל דכתיב ותקרבו עצמות עצם אל עצמו בקדמתא ולבתר כתיב</p>	<p>אמר רבי פנחס, מסתכל הייתי שתחית המתים, כדרך לארץ אחרת יעשה להם הקדוש ברוך הוא, ומה שהיה בעת ראשון יהיה אז אחרון. מנין לנו. מאותן עצמות, אותן עצמות שהחיה הקדוש ברוך הוא אותם על ידי יחזקאל, שכתוב "ותקרבו העצמות עצם אל עצמו", בהתחלה, ואחר כך כתוב</p>
<p>רכב/א10329</p>	
<p>וראיתי והנה עליהם גידים ובשר עלה וגו' ויקרם עליהם עור מלמעלה ורוח אין בהם דהא מה דאפשיט בקדמיתא ליהוי בתראה בקדמיתא עור ולבתר בשר בקדמיתא אפשיט מרוחא ולבתר עור ולבתר בשר ולבתר עצמות</p>	<p>"וראיתי והנה עליהם גידים ובשר עלה וגו' ויקרם עליהם עור מלמעלה ורוח אין בהם", שהרי מה שהפשיט בתחלה יהיה אחרון. בתחלה עור, ואחר כך בשר. בתחלה הפשיט מרוח ואחר כך עור, ואחר כך בשר, ואחר כך עצמות.</p>
<p>אר"ש בדא אקשן קדמאי אבל גרמין אלין דאחיא קב"ה נסין ואתין משניין עבד בהו קב"ה ת"ה מה כתיב זכר נא כי כחומר עשיתני ואל עפר תשיבני מה כתיב בתריה הלא כחלב תתיכני וכגבינה תקפיאני עור</p>	<p>אמר רבי שמעון, בזה התקשו הראשונים, אבל עצמות אלה שהחיה הקדוש ברוך הוא, נסים ואותות משונים עשה בהם הקדוש ברוך הוא. בא וראה, מה כתוב "זכר נא כי כחומר</p>

<p>ובשר תלבישני ובעצמות וגידים תסוככני זמין קב"ה לבתר דיתבלי ב"נ בעפרא ומטי זמנא דתחיית המתים דההוא גרמא דישתאר למעבד ליה כעסה דא וכגבינה דחלב ונביע כחלב</p>	<p>עשיתני ואל עפר תשיבני", מה כתוב אחריו "הלא כחלב תתיכני וכגבינה תקפיאני עור ובשר תלבישני ובעצמות וגידים תסוככני". עתיד הקדוש ברוך הוא, לאחר שיבלה האדם בעפר, ויגיע זמן של תחית המתים, שאותה עצם שתשאר לעשות אותה כמו עיסה זו, וכמו גבינה של חלב, ונביעת החלב.</p>
<p>דהוא נביעו נקי מצוחצח בצחותא ההוא גרמא כד יתערב ההוא גרמא ויתמחי כחלבא ולבתר יקפיא ליה ויתצייר בעיורא כגבינה בקפיאותא ולבתר יתמשך עליה עור ובשר ועצמות וגידים הה"ד הלא כחלב תתיכני וכגבינה תקפאני התכתני לא כתיב אלא תיכני הקפיתני לא כתיב אלא תקפיאני הלבשתני לא כתיב אלא תלבישני סוככתני לא כתב אלא תסוככני כלהו לבתר זמנא משמע ולבתר מה כתיב חיים וחסד עשית עמדי דא רוחא דחיי (ס"א ואי תימא) עשית עמדי כתיב ולא כתיב תעשה אלא הכי אמר חיים וחסד עשית עמדי בההוא עלמא שרית בי רוחא דחיים אבל ופקודתך דמטרוניתא דמלכא שמרה רוחי איהי נטרת לרוחי בההוא עלמא מאי ופקודתך דאת זמין לפקדא לה בקדמיתא</p>	<p>שאותה נביעה נקיה ומצוחצחת בצחות, אותה עצם כאשר תתערב אותה העצם ותמחה כמו חלב, ואחר כך יקפיא אותה ותצטייר בציוור כמו גבינה בקפאון, ואחר כך ימשך עליה עור ובשר ועצמות וגידים. זהו שכתוב "הלא כחלב תתיכני וכגבינה תקפיאני". לא כתוב "התכתני" אלא "תיכני". לא כתוב "הקפיתני" אלא "תקפיאני". לא כתוב "הלבשתני" אלא "תלבישני". לא כתוב "סוככתני", אלא "תסוככני". כולם משמע שלאחר זמן. ואחר כך מה כתוב "חיים וחסד עשית עמדי" זו רוח החיים. (ואם תאמר) כתוב "עשית עמדי" ולא כתוב "תעשה". אלא כך אמר "חיים וחסד עשית עמדי" באותו עולם, זרקת בי רוח חיים, אבל "ופקודתך" שמלכת המלך, "שמרה רוחי" היא שמרה את רוחי באותו עולם, מה זה "ופקודתך", שאתה עתיד לפקוד אותה כבתחלה.</p>
<p>(שמרה רוחי) ורוא דמלה דא כל נפשין דצדיקייא גניזין וטמירין תחות כרסייא דמלכא ואיהי נטרא לון לאתבא לון לדוכתייהו הה"ד ופקודתך שמרה רוחי מאי ופקודתך כד"א פקודתו יקח אחר פקודתך דא מטרוניתא דמלכא דכל רוחין אינון פקדונין בידהא הה"ד בידך אפקיד רוחי וגו' ואיהי נטרא לון בגין דא שמרה רוחי ואיהי נטרת לה</p>	<p>(שמרה רוחי) וסוד דבר זה, כל נפשות הצדיקים גנוזות וטמירות תחת כסא המלך, והיא שומרת אותם להשיבן למקומותיהן, זהו שכתוב "ופקודתך שמרה רוחי". מה זה "ופקודתך" כמו שנאמר "פקודתו יקח", אחר פקודתך זוהי מלכת המלך, שכל הרוחות הם פקדונות בידיה, זהו שכתוב "בידך אפקיד רוחי וגו'", והיא שומרת אותם. בגלל זה "שמרה רוחי" והיא שומרת אותה.</p>
<p>כגוונא דא אמר דוד שמרה נפשי כי חסיד אני שמרה דא מטרוניתא דמלכא דאיהי נטרא נפשי בגין כי חסיד אני ובכל אתר דכתיב סתם דא מטרוניתא כד"א (ויקרא א א) ויקרא אל משה ויאמר אם שמע תשמע בקול יי' אלהיך</p>	<p>כדוגמא זה אמר דוד "שמרה נפשי כי חסיד אני", שמרה זו מלכת המלך, שהיא שמרה נפשי, בגלל "כי חסיד אני", ובכל מקום שכתוב סתם, זו המלכה, כמו שנאמר "ויקרא אל משה ויאמר אם שמע תשמע בקול ה' אלהיך".</p>
<p>בכה ר' פנחס ואמר ולא אמרית לך</p>	<p>בכה רבי פנחס ואמר, ולא אמרתי לך</p>

<p>דשכינתא יהבת לי נבובזן ומתנן זכאה חולקי דזכינא למחמי לך ושמענא דא א"ל בההוא זמנא תינה ההוא גרמא שאר גרמין דישתכחון מה יתעביד מנהון א"ל בלהו יתכלילו בההוא נביעו דהאי גרמא ויתכלילו בהדיה ויתעביד כלא עסה הדא ותמן יתצייר ציורא כמה דאתמר הה"ד ועצמותיך יחליץ מאי יחליץ כד"א חליץ מהם בלהו יתעברון מקיומיהו ויתכלילו בהאי גרמא למהו עסה הדא וכדין והיית כגן רוה וכמוצא מים וגו' (אמר ר"מ)</p>	<p>שהשכינה נתנה לי אוצרות ומתנות, אשרי חלקי שזכיתי לראותך ושמעתי את זה. אמר לו באותו זמן ניחא אותה עצם, מה יעשה משאר העצמות שימצאו. אמר לו כולן יכללו באותה נביעה של עצם זו, ויכללו יחד אתה, והכל יעשה עיסה אחת, ושם יצטייר ציור, כמו שנאמר. זהו שכתוב "ועצמותיך יחליץ", מה זה "יחליץ", כמו שנאמר חליץ מהם, כולם יעברו מקיומם ויכללו בעצם הזאת להיות עיסה אחת. ואז "והיית כגן רוה וכמוצא מים וגו'" (אמר הרועה הנאמן).</p>
<p>רע"מ</p>	
<p>אמר רעיא מהימנא! ווי לון לבני נשא דאינון אטימין לבא סתימין עיינין דלא ידעין דכד אתי ליליא² תרעין דגיהנם אתפתחו דאיהי מרה ועשנין דילה דמתפשטין סלקין עד מוחא וכמה חיילין דיצר הרע מתפשטין בכל אברין דגופא ותרעין דאיהו לבא דג"ע מסתתמין ולא מתפתחין³ דכל נהורין דעיינין מלבא נפקין</p>	<p>אמר רועה הנאמן, אוי להם לבני אדם שהם אטומי לב סתומי עיניים, שלא יודעים שכשבא הלילה שערי הגיהנם נפתחים, שהיא מרה, ועשנים שלה שמתפשטים עולים עד למח, וכמה חיילות יצר הרע מתפשטים בכל אברי הגוף ושערים שהוא לב גן עדן נסתמים ולא נפתחים, שכל אורות העיניים יוצאים מהלב.</p>

¹ רוב מאמר זה מפורש באדם ישר (ע"ח טנת"א ה'), והענין בקיצור שהגוף נעשה מכל"ב אותיות וכו', ו' ספירות מצד נפש, ואחר כך באים לו י' ספירות מסוד רוח והם חיות הלב שסודו מכל"ב אותיות, וי' ספירות של הנפש הרי ל"ב. ובעת השניה הרוח עולה למעלה, והנפש אז מסתתרת בתוך הלב מפחד המזיקים. זהו תוכן הענין הכתוב שם. ונלע"ד שכן בז"א שלא נשאר בו כי אם אותו קיסטא דחיותא ה"ס הנפש דהיינו ו"ק של קטנות דאי' בפנימיות, וכן היה בזמן נח שנאמר (בראשית ו ג) לא ידון רוחי באדם, שנסתלקו י' ספירות דרוח שהוא בחינת אדם ממש, ולכן כתוב (שם ו ו) ויתעצב אל לבו, פי' שנצתמצם ונסתלק ללב ואז גברו כחות הדין והם המבול שסודו מכל האחוריים, דהיינו ע"ח אותיות שיש בפק"ד קס"ו ק"ל ועולים ת"פ, כי אז גברה נוק' דתהומא רבא שכל כחה מסוד הנקבה הקדושה, וה' פעמים אל אדנ"י הוא ת"פ. והנה מ"ש שנחלק י"ס (נ"א י"ה) ה"ס הרוח שהוא מסוד הנקודות והוא מאבא דאיהו י"ה, ולכן כל סוד התיבה נבנה על שם י"ה, יפ"ה חמשים הרי רוחבה, יו"ד פ' ה"י שלש מאות הרי אורכה, יו"ד ה"ה שלשים הרי קומתה. וכל זה היה להמשיך עליו כח הרוח להתקיים, וכן כתוב (ח, א) ויעבר אלקים רוח על פני הארץ וישוכו המים, כי לפי הטבע ברוח הומים המים, אלא כי היה חסר הרוח מן הנפש והיתה הומה בעבורו, וידוע כי מים סודם בנקבה בסוד אור מים רקיע, וכבר כתבתי בתי' ס"ט א', כי כל הכל"ב במילואן עולה ס"ה פ' ס"ה, דהיינו סוד הנקבה. וגם מים במ"ם רבתי דאי"ק עולה תר"ן, דהיינו י' פעמים אדנ"י בסוד י' ספירות דנפש (רמ"ז). בהקדמת תיקונים שלפנינו (דף ט ע"א) וכו', [קורא] להאותיות בשם מלאכים משום שהם למטה במדרגה מהנקודות, והנקודות מתגלים בהם, ומשתמשים על ידיהם. כן קורא הרע"מ הנז' להנהורין דלבא המתפשטין בכל אברים, והם הכחות דנפש המתפשטים מן הלב להחיות כל הגוף בשם מלאכים, כי הם שלוחי הנפש. וכן כי הרי הנפש הוא שותפא דגופא (תיק"ז יג ע"ב), וכללא דאתון כנ"ל אות י"ג, ונקרא הנפש והאותיות בתיקונים הנז' בשם מלאכים (ביוארים ח"א עב ע"א).

² אבל בתפלת ערבית שנפסקו כל המוחין לגמרי, ולכן כל שליטת החיצונים והמזיקין הוא בלילה, כנז' בר"מ (פ' פנחס) בלילה אסתתמו תרעי ג"ע ואתפתחו תרעי גהינם דאיהו מרה כו', כנודע שהדינין וגבורות של הלילה הם גדולים כמה מדרגות יותר מן הדינין שבשעת המנחה, כי שליטת וממשלת החיצונים האמיתית אינה אלא בלילה כנודע (שעה"כ ק"ש ג).

³ נוקביה דז"א צריכה שתהיה תמיד בסוד בתולה לפי שהיא עומדת למטה בבחינת העשיה אשר שם הקליפו' וצריכ' להיותה סתומה וסגורה בסוד בתולה ובפרט בלילה שאז הוא שליטת החיצונים

<p>ותרעין דלבא אינון עיינין¹ מסתתמין בנין דלא מסתכלין באלין מוזיקין דאינון לילית ולא שלטין בנהורין דלבא דאינון מלאכים דמתפשטין² בכל אברים כענפין דאילנא לכל סטרא בההוא זמנא³ אינון כלהו נהורין סתימין בלבא ומתכנשין לגביה כיונים אל ארבותיהם כנח ואתתיה וכל מין ומין דעאלו עמיה בתיבה ומזיקין דמתגברין על כל אברים דגופא כמי טופנא דגברו עליה ט"ו אמה בנין דחב ב"ה ואסתלק⁴ י"ה מן גופא⁵ ואשתאר אלם⁶ בלא ראייה ושמיעה וריחא ודבור.</p>	<p>ושערי הלב, אותם עיניים נסתמות, משום שלא מסתכלות במזיקים הללו, שהם לילית, ולא שולטים באורות הלב, שהם מלאכים שמתפשטים בכל האיברים, כענפי העץ לכל צד. באותו זמן הם כולם אורות נסתרים בלב ומתכנסים אליו, כמו יונים לארבותיהם, כמו נח ואשתו, וכל מין ומין שנכנסו עמו לתיבה. ומזיקים שמתגברים על כל אברי הגוף, כמו מי המבול שגברו עליו ט"ו אמה, משום שחטא ב"ה, והסתלק י"ה מהגוף, ונשאר אלם, בלי ראייה ושמיעה וריח ודיבור.</p>
<p>ורזא דמלה נאלמתי דומיה⁷ (החשיתי מטוב וכאבי נעכר) דומי"ה דו"ם י"ה כההוא זמנא חמש עשרה אמה גברו מוזיקין על גופא ואינון ככסלא לעוגיא</p>	<p>וסוד הדבר "נאלמתי דומיה (החשיתי מטוב וכאבי נעכר)", דומי"ה דו"ם י"ה, כאותו זמן חמש עשרה אמה גברו המזיקים על הגוף, והם כמו תלם לערוגה.</p>
<p>רכב/ב</p>	

ובפרט בימי הגלות והחרבן כי אז תרעין דילה סתימן בתולה ואיש לא ידעה (שער מאמרי רשב"י מד ע"א).

¹ גן עדן הוא יסוד אי' שהוא גן ליסוד אבא שהוא עדן. והנה בלילה מסתלקים כל מוחין דזעיר אפילו הרשימו שלהם כנזכר בדרוש התפילין (שעה"כ תפילין ה), וידוע שעיקר פתיחת יסוד אי' הוא בחזה דזעיר בלב שלו, שה"ס מה שכתבתי ריש פרשת לך לך, כי אם תסלק מע"ב ד' יודין שהוא עיקריותו ישאר ל"ב, וכן ייא"י מס"ג, וכן יא"א מן מ"ה, והנה בין היודין ובין האלפין רמוזים בעינים כנזכר בברכת המפיל חבלי שינה על עיני, שה"ס היודין, ועפעפי סוד האלפין, ואם כן שפיר קארי לגן עדן עיינין דלבא (רמ"ז). וכ"ז [מש"כ ברמ"ז] מחמת התגברות החיצונים שמתגברין אז, והוא כגוונא דתבת נח שנסתם מחמת מי המבול, וכן נסתם עי"ז ג"כ כל כחות הנפש בהלב וכמו שמפרש והולך (ביאורים ח"א עב ע"א).

² מתפשטין בכל איברין דגופא, ותרעין דלכא דלאיהו ג"ע מסתתמין ולא כו', בנין דלא יסתכלון כהון אלין מוזיקין דשלטין כלילא, ונהורין דלכא דאינון מלאכים דמתפשטין בכל אברים כענפין דאילנא כו', כההוא זמנא (יהל אור).

³ ור"ל דגם נהורין כלהו מתכנשין בלבא כו' (יהל אור).

⁴ לחב ב"ה ואסתלק" נמחק ביהל אור, ובמקומו איתא לאסתלק.

⁵ ור"ל הנשמתא ונשמתא לנשמתא דאסתלקו לגמרי בלילא. ואדם הוא צלם אלקים, והרוח הוא מלא י"ק. והנפש בצלם אלקים ברא אותו, צלם שני, ה' אותיות דאלקים. ואמר בלא ראייה כו'. דהן ה' כידוע, שהן ה' חושין דכלילן בד', ונהורין דמתפשטין באברים עשרה, דמתכנשין, והן י"ה, דנעשית אלם מהן (יהל אור).

⁶ בשינה (יהל אור).

⁷ הרב אמר בפע"ח שער חג המצות (פרק א) כי בגלות מצרים היו הזו"ן בבחי' תלת כלילן בתלת כבזמן היותן בעיבור ראשון, ור"ל כי נסתלקו מהם המוחין והיו רק בבחי' הקטנות היותר אפשרי. והיינו כי גם המוחין דיניקה שהם שמות אלהים הנה גם הם לא האירו בשלימות בהזו"ן, ונתעלמו האותיות י'ה שבהם ולא נתגלו רק האותיות אלם לבד שהם המוחין דעיבור, ונעשו בסוד (תהלים לט ג) נאלמתי דומיה, דום י'ה. כי האותיות י'ה שבאלהים נעשו דוממין כי נתעלמו וכמ"ש בזה"ק (פ' וארא כו ע"א וברע"מ פנחס רכב ע"א), והרי היו אז רק בבחי' המוחין דעיבור לבד וע' מבר"ש (שער ה ח"א פט"ו). וזהו שאמרנו שהיו בבחי' תלת כלילן בתלת שהוא בחי' עיבור, ר"ל שלא היה מתגלה בהם רק המוחין דעיבור לבד (דע"ה ח"ב קיב ע"ג), הגם שהמוחין דיניקה הם לא נסתלקו לעולם, והם המוחין דאלהים שהם עומדים תמיד, עכ"ז הנה נתעלמו אז ג"כ האורות דיה שבהם, ובסוד (תהלים לט ג) נאלמתי דומיה, דום י'ה, שהאורות דיה היו אז דוממין מלהאיר בהזו"ן, וכמ"ש בזה"ק (פ' וארא כו ע"א, ופ' פנחס רכב ע"א), ולא נתגלה אז בהם אלא רק האותיות אלם מאלהים, שהם מוחין דעיבור וכמ"ש במבר"ש (שער ה ח"א פרק ט"ו) (דע"ה ח"ב קכ ע"ד).

רע"מ	
<p>וכנוונא דנה שלח את היונה בשליחותיה!¹ אוף הכי שלח נשמתא באדם רוחיה בשליחותיה ובגין דא צריך ב"נ לפקדא לה במטרוניתא הה"ד בידך אפקיד רוחי ואם היא אסירא² בחובוי דגופא³ בידא דהיילין דיצר הרע מה כתיב בידך אפקיד רוחי פדית אותי יי' אל אמת</p>	<p>וכדוגמא שנח שלח את היונה בשליחותו, גם כך שלח הנשמה רוחו באדם בשליחותו, ולכן צריך אדם להפקיד אותה במלכה, זהו שכתוב "בידך אפקיד רוחי", ואם היא אסורה {לשון קשר} בחטאי הגוף ובידי חיילות יצר הרע, מה כתוב "בידך אפקיד רוחי פדיתה אותי ה' אל אמת".</p>
<p>ועוד בזמנא דאיהי חייבת⁴ מה כתיב ברוחיה יד ליד לא ינקה רע דאזיל מיד ליד במשריין דיצר הרע דשריין עליה בחובין דיליה וזרקין ליה מאתר לאתר והאי איהו דאהוי גרמיה⁵ במדינה אחרת או במלכו אחרא ולזמנין באשפה כפום חובוי ואי איהו זכאה⁶ כל משריין דיצר טוב כלוהו ופניהם וכנפיהם פרודות לקבלה רוחיה וסלקין ליה לעילא לאתר דחיון דכרסייא ותמן חוי כמה חזיונות דמיונות ומראות דנבואה ובגין דא אוקמוה רבנן דחלום אחד מששים נבואה⁷</p>	<p>ועוד בזמן שהיא חייבת, מה כתוב ברוחו "יד ליד לא ינקה", רע שהולך מיד ליד במחנות היצר הרע ששורים עליו בחטאיו, וזורקים אותו ממקום למקום, וזהו שמראה עצמו במדינה אחרת או במלכות אחרת, ולפעמים באשפה, כפי עוונותיו. ואם הוא צדיק, כל מחנות היצר הטוב כולם ופניהם וכנפיהם פרודות לקבל רוח, ומעלים אותו למעלה למקום חיות הכסא, ושם רואה כמה חזיונות דמיונות ומראות נבואה, ומשום זה פרשוה רבותינו, שחלום אחד מששים של נבואה.</p>
<p>ועוד שמרה נפשי כי חסיד⁸ אני אע"ג דאוקמוה בגמ' ולא חסיד אני שכל מלכי מזרח ומערב ישנים עד ד' שעות ואני חצות לילה אקום להודות לך ולא עוד אלא שכל</p>	<p>ועוד "שמרה נפשי כי חסיד אני", אף על גב שפרשוה בגמרא, ולא חסיד אני שכל מלכי מזרח ומערב ישנים עד ארבע שעות ואני חצות לילה אקום להודות לך, ולא עוד אלא שכל מלכי</p>

¹ שלח את היונה בשליחותיה כג"ד לריך ב"נ כו' אפקיד רוחי ומה להוה אסירא בגופא בחיילין דיכה"ר כתיב בידך אפקיד רוחי בידך כו' אל אמת ובזמנא דאיהי חייבת וכו'. כל"ל (יהל אור).

² הם שלשה בחינות, האחד היא הבנונית דהיינו שהעונות נחשבין אל הגוף, ואינם קשים כל כך שיפלגוה (אור יקר).

³ לא חובין דילה, אז יש לה פדיון והקב"ה חס עליה ועולה על ידי פדיה דהיינו על ידי פקדון כאומרו "בידך אפקיד רוחי" ואז "פדית" (אור יקר).

⁴ דהיינו שהחטאים קשים מתקשרים אל הנשמה ממש שאז לא יספיק פקדון לפדותה, החצונים שולטים בה והיא מתנוודדת בתוכם מכח אל כח ממחנה אל מחנה בכחות ההם במחנותם (אור יקר).

⁵ מתוך חלומותיו יכיר האדם ענייניו ודבקות נפשו, אם המראות טהורות ונקיות כגון בתי כנסיות ובתי מדרשות ועסקי מצות ותורה ידע שדבקותו בקדושים, ואם באשפות וכיוצא ידע שנדבק בחצונים וזהו שאמר "ולזמנין באשפה" (אור יקר).

⁶ שהיא עולה תמימה שהוא עולה בהר ה' (אור יקר).

⁷ דשם ששים המה מלכות (יהל אור).

⁸ הוא שייך למ"ש בזהר למעלה ע"א שמרה נפשי כו' (יהל אור).

⁹ כל זה הגהה מבחוץ לאחד מן המעתיקין ועיקר לשונו "אלא הכי אוקמוה בגמרא ולא עם הארץ חסיד דאורייתא אתייהיבת מימינא דקב"ה" וכו', הענין שהתורה בעצמה מצד החסד, והעוסק בה חסיד שמושך סוד החכמה ל' אל התורה ונעשה חסד"י חסיד, והנה המלכות נקראת נפש והיא צריכה אל מעשה התחתונים להטותה אל צד ימין ולשומרה מהדינים, ולכך אמר דוד שטרה נפשי שהיא השכינה מהדינים כי חסיד אני דהיינו שהוא מייחד אותה אל צד החסד, והיינו שעם היות שרוב העולם עמי הארצות לא תטה השכינה ברוב מעשה העולם אלא שמרה נפשי במעשה דוד וחסידותו שהוא בעל המלכות, וזהו שאמר "ולא תדון בה כעובדי אילין עמי הארצות" (אור יקר).

<p>מלכי מזרח ומערב וכו' ואני ידי מלוכלכות בדם שפיר ושליא כדי לטהר אשה לבעלה מיד אודמן ליה צפרדע ואמר ליה למה את משבת גרמך למימר חצות לילה אקום להודות לך ואנא כל ליליא לא שכיבנא לשבחה ליה ולנגנא קמיה</p>	<p>מזרח ומערב וכו' ואני ידי מלוכלכות בדם שפיר ושליא כדי לטהר אשה לבעלה, מיד נזדמנה לו צפרדע אחת ואמרה לו, למה אתה משבח עצמך לומר "חצות לילה אקום להודות לך", ואני כל לילה לא ישנה לשבח לו ולנגן לפניו.</p>
<p>אמר דוד ווי לממנא דההוא צפרדע דלא ידע מאי דאנא אמינא דלא אמינא כי חסיד אני בגין דאוקמוה רבנן ולא עם הארץ חסיד דאורייתא אתיהיבת מימינא דקב"ה דאיהו חסד ובגין דא מאן דאתעסק באורייתא אתקרי חסיד בגין דא אמינא לקב"ה שמרה נפשי ולא תדון לה כעובדי אלין עמי הארצות דאתמר בהו ולא עם הארץ חסיד</p>	<p>אמר דוד, אוי לממונה של אותה צפרדע שלא יודע מה שאני אומר, שלא אמרתי "כי חסיד אני". אלא משום שפרשוהו חכמים, ולא עם הארץ חסיד, שהתורה נתנה מימין הקדוש ברוך הוא שהוא חסד, ומשום זה מי שמתעסק בתורה נקרא חסיד, בגלל זה אמרתי להקדוש ברוך הוא, "שמרה נפשי" ולא תדון אותה כמעשה אלו עמי הארצות שנאמר בהם "ולא עם הארץ חסיד".</p>
<p>ואי תימא כמה עמי הארצות אינון¹ דעבדו חסד אלא הכי אוקמוה אי זהו חסיד זה המתחסד עם קונו כגון דוד דהוה מחבר ומאי הוה מחבר אורייתא דלעילא הוה מחבר עם קב"ה ובגין דא שמרה נפשי כי חסיד אני וכד ב"נ מית מה כתיב בה בהאי נפש בהתהלכך תנחה אותך בשכבך תשמור עליך והקיצות לתחיית המתים היא תשיחך דא לתחיית המתים שפיר דיוקים ליה לב"נ אבל לאנרא לנשמתא בעלמא דאתי מאי הוי</p>	<p>ואם תאמר כמה עמי הארצות הם שעשו חסד, אלא כך פרשוהו, איזהו חסיד זה המתחסד עם קונו, כמו דוד שהיה מחבר, ומה היה מחבר, תורה של למעלה היה מחבר עם הקדוש ברוך הוא, ומשום זה "שמרה נפשי כי חסיד אני". וכשאדם מת מה כתוב בנפש הזו "בהתהלכך תנחה אותך בשכבך תשמור עליך והקיצות", לתחיית המתים "היא תשיחך" זה לתחיית המתים, יפה שיעמיד את האדם, אבל לשכר הנשמה בעולם הבא מה יהיה.</p>
<p>אלא קב"ה מלביש לה כקדמיתא² בענני כבוד כקדמיתא³ תיעול במראה דאיהו כגוונא דגופא כליל ברמ"ח איברים אוף הכי תיעול במראה כליל במאתים וארבעים ושמונה פקודין וברמ"ח נהירין⁴ דמתפרשן מההוא מראה דאתמר ביה ויאמר אם יהיה נביאכם יי' במראה אליו אתודע ובלבושין דענני כבוד וראיתיה לזכור ברית עולם דא</p>	<p>אלא הקדוש ברוך הוא מלביש אותה כבתחלה בענני כבוד כבתחלה, תכנס במראה שהוא כדוגמת הגוף כלולה ברמ"ח איברים. גם כך תכנס במראה כלולה במאתים ארבעים ושמונה מצוות, ובמאתים ארבעים ושמונה אורות שנפרדים מאותה מראה, שנאמר בה "ויאמר אם יהיה נביאכם ה' במראה אליו אתודע" ובלבושי</p>

¹ ואם כן טוב הוא שיקבל מעשיהם לייחד אותה למעלה, לזה אמר שאין אותו המעשה מועיל לייחד מפני שעיקר כוונתם בגשמי למטה, דהיינו שאינם מתחסדים עם קונם דהיינו שתהיה עיקר הכוונה לייחד למעלה לא לצורך הגוף, ואין הכוונה הזאת מסורה לרבים אלא לשרידים (אור יקר).

² בקדמיתא (יהל אור).

³ בקדמיתא (יהל אור).

⁴ ברמ"ח נהורין כו'. [כצ"ל], ור"ל דבעלמא דין הוא בלבושא דחלום, ישנ"ה, שס"ה ל"ת, אספקלריא דל"ג. אבל לע"ל, במרא"ה, חושבן רמ"ח נהורין דמראה, שהן נהורין, והוא אספקלריא דנהרא בהיקץ, [ברזין], שנאמר במשה במראה אליו כו'. וז"ש למטה אמר בוצינא קדישא אנת כו' (יהל אור).

<p>אספקלריאה המאירה</p>	<p>ענני כבוד, "וראיתיה לזכור ברית עולם" זו אספקלריה המאירה.</p>
<p>בחלום אדבר בו דא אספקלריאה דלא נהרא כליל משם"ה נהירין כחשבון ישנה והיינו אני ישנה! חד בעלמא דין וחד בעלמא דאתי ואינון בעובדי ידוי דקב"ה² וריא דלהון זה שמי לעולם י"ה עם שמי שלש מאות וחמשה וששים ו"ה עם זכרי מאתרים ושמנה וארבעים וכרוזין נחתין וסלקין קמיה הבו יקר (ס"א לדיוקנא) ליקרא דמלכא</p>	<p>"בחלום אדבר בו", זו אספקלריה שאינה מאירה, כלולה משלש מאות ששים וחמשה אורות כחשבון "ישנה", והיינו "אני ישנה" אחד בעולם הזה ואחד בעולם הבא, והם במעשה ידיו של הקדוש ברוך הוא. וסוד שלהם "זה שמי לעולם", י"ה עם שמי שלש מאות וחמשה וששים, ו"ה עם זכרי מאתרים ושמונה וארבעים, וכרוזים יורדים ועולים לפניו, תנו כבוד (לדמות) לכבוד המלך.</p>
<p>והיינו ויברא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אותו והוא דעבד ליה בתרין דיוקנין בתרין גנים (נ"א פנים) דאתמר עליהו היושבת בגנים איהו עלת על כלא דאתמר עלה כי לא ראיתם כל תמונה ועל שאר דיוקנין כתיב תמונת כל³ וגו' ותמונת יי' יביט⁴ ותרי"ג מלאכין סלקין לה לנשמתא כאלין דיוקנין כלהו ופניהם וכנפיהם פרודות לקיים קרא דכתיב בהון ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי</p>	<p>והיינו "ויברא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אותו", והוא שעשה אותו בשתי דמויות, בשני גנים (פנים) שנאמר עליהם "היושבת בגנים" היא עילת על הכל, שנאמר עליה "כי לא ראיתם כל תמונה", ועל שאר הדמויות כתוב "תמונת כל וגו' ותמונת ה' יביט", ותרי"ג מלאכים מעלים את הנשמה כדמויות אלו, כולם ופניהם וכנפיהם פרודות לקיים את הפסוק שכתוב בהם "ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי".</p>
<p>כדוגמא שיצאו ממצרים והלכו בענני כבוד ובכל אותו כבוד, כדוגמא זה תהיה יציאת הנשמה מגוף של טפה סרוחה, ללכת לשני גנים שנבראו שמים וארץ שלהם בשם ה', ובגללו נאמר "ישמחו השמים ותגל הארץ", באותו זמן יתקיים באדם "ולא יכנף עוד מוריד" לגביך "בשמים יכסה פניו", אלא "והיו עיניך רואות את מוריד", ומצד המראות הללו זכה משה רבנו עליו השלום רבן של נביאים</p>	<p>כדוגמא שיצאו ממצרים והלכו בענני כבוד ובכל אותו כבוד, כדוגמא זה תהיה יציאת הנשמה מגוף של טפה סרוחה, ללכת לשני גנים שנבראו שמים וארץ שלהם בשם ה', ובגללו נאמר "ישמחו השמים ותגל הארץ", באותו זמן יתקיים באדם "ולא יכנף עוד מוריד" לגביך "בשמים יכסה פניו", אלא "והיו עיניך רואות את מוריד", ומצד המראות הללו זכה משה רבנו עליו השלום רבן של נביאים</p>

¹ דאני אספקלריא דלא נהרא, ובה שס"ה ל"ת. ואספקלריא דנהרא ת"ת, רמ"ח מ"ע. והן רמ"ח איברין ושס"ה גידין. וכן בשינה אמר לעיל דמיונות שהן חלומות ומראות כו' (יהל אור).

² ר"ל ב' הלבושים שניהם, והן ב' צלמים כמש"ו, ואף ששניהם הם בעוה"ז, וכן לע"ל, וכמש"ו. ולכן תרי"ג מלאכין סלקין כו', מ"מ לא נהירא בעוה"ז, אלא של נפש, ולא זכה לאנהרא מסט' דרוחא אלא מרע"ה, ולע"ל כל אדם (יהל אור).

³ עי' ח"ב רל סע"א ורע"ב (לש"ו).

⁴ ועל שאר דיוקנין כתיב תמונת ה' כו'. ור"ל זהו ותמונת ה'. וז"ש בצלם אלקים (יהל אור).

⁵ דקוב"ה ושכינת' (יהל אור).

⁶ כנ"ל, שמי עם כו' (יהל אור).

⁷ ובגינייהו (יהל אור).

⁸ ר"ת השם (יהל אור). ור"ל לאפוקי הארץ אשר כבוד תבלה ושמים כו', וכמ"ש בתיקונים {תיקון ח'} (יהל אור).

⁹ עי' ח"ב קטז ע"ב (ביאורים ח"א נט ע"ד).

<p>אמר הנר הקדוש, אתה הוא שזכית בחייך למה שיזכו צדיקים אחר חייהם אשרי חלקך. דבר אחר, "שמרה נפשי כי חסיד אני", למה, כדי שאתחסד עם אני", שנאמר בו אני" וה", אוי לו למי שמפריד</p>	<p>וחכמים.</p>
<p>רכג/א</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>אני מן הוא דאתמר הוא עשנו² ולא אנחנו דכלא חד בלא פרודא הה"ד ראו עתה כי אני אני הוא אני אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא ואין מידי מציל</p>	<p>אני מהוא, שנאמר "הוא עשנו ולא אנחנו", שהכל אחד בלי פרוד, זהו שכתוב "ראו עתה כי אני אני הוא אני אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא ואין מידי מציל".</p>
<p>אני יהו"ה אני הוא ולא אחר ודא אני מן אדנ"י³ יהו"ה עמודא דאמצעייתא ובגין דיהו"ה איהו לימינא דאיהי חסד אמר שמרה נפשי דאתחסד בך עם אני דאיהו אדנ"י לגבורה⁴ ובתפארת אתחברן תרין שמהן י"אדדונדי ורוא דמלה בחסד ובגבורה ופניהם וכנפיהם⁵ פרודות מלמעלה ובתפארת דאתקרי יהו"ה איש מלחמה מה כתוב "שתים חוברות איש", שני שמות מתחברים בו כאחד, "ושתים מכסות את גויתיהנה", תפארת נקרא גוף "וגויתו כתרשיש" יאה"ה ויה"ה.</p>	<p>אני יהו"ה, אני הוא ולא אחר, וזה אני מן אדנ"י, יהו"ה עמוד האמצעי. ומשום שיהו"ה הוא לימין, שהוא חסד, אמר "שמרה נפשי" שאתחסד בך, עם אני" שהוא אדנ"י, לגבורה, ובתפארת מתחברים שני שמות יאהדונה", וסוד הדבר בחסד ובגבורה "ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה", ובתפארת שנקרא "ה' איש מלחמה". מה כתוב "שתים חוברות איש", שני שמות מתחברים בו כאחד, "ושתים מכסות את גויתיהנה", תפארת נקרא גוף "וגויתו כתרשיש" יאה"ה ויה"ה.</p>
<p>הושע עבדך⁷ אתה אלהי שמח נפש עבדך תנה עוז לעבדך תלת זמנין אתעביד דוד עבד בתהלה דא לקבל ג' זמנין דאוקמוה מארי מתניתין דבעי ב"ג למהוי עבדא בצלותא בכרכאן קדמאין כעבד דמסדר שבחוי קמי רביה באמצעיות כעבדא דבעי פרס מרביה באחרונות כעבד דמודה קדם רביה בפרס דקביל מיניה ואזיל ל"י ותלת זמנין דבעי למעבד עבד מסטרא דעבודה</p>	<p>"הושע עבדך אתה אלהי שמח נפש עבדך תנה עוז לעבדך", שלש פעמים בתהלה זו דוד נקרא עבד, כנגד שלש פעמים שהעמידו בעלי המשנה שצריך אדם להיות עבד בתפלה, בברכות הראשונות כמו עבד שמסדר שבחו לפני רבו, באמצעיות כמו עבד שמבקש פרס מרבו, ובאחרונות כמו עבד שמודה לפני רבו בפרס שקבל ממנו והולך לו. ושלוש פעמים שעבד צריך לעשות מצד העבודה, שפרשוה</p>

¹ קב"ה ושכינת' (יהל אור).
² ר"ל ז"א. והוא ראייה דנק' הוא. ואמר דכלא חד בלא פרודא. ר"ל הוא עם אני. ומביא ראייה הה"ד ראו עתה כו'. וכן ממ"ש אני ה'. וג"כ ממ"ש בעל הגדה דהוא מכילתא, אני הוא ולא אחר. ואמר ודא אני כו'. וד' הוא על ד' אותיות דאדנ"י, דכלילא אני (יהל אור).
³ ח"א ו ע"א (לש"ו).
⁴ צ"ל בגבורה. ור"ל דאיהי בגבורה ואחבר עם חסד כמש"ו (יהל אור).
⁵ ופניהם הן חר"ב (יהל אור).
⁶ ר"ל צירוף אק"ק עם הוייה, מכסה לצרוף הנ"ל. ובצירוף הזה לא כתיבחוברות, דכ"א בפ"ע, כי יאה"ה הוא אה"ה, וכן חצי השני הו"ה (יהל אור).
⁷ שייך לפ' בלק קצ"ה א' ב' בזוהר (יהל אור).

<p>דאוקמוה מארי מתניתין דלית עבודה אלא תפלה ותלת אבהן¹ אתקריאו עבדים מסמרהא ע"ש שכינתא דאיהי עבודת יי'</p>	<p>בעלי המשנה, שאין עבודה אלא תפלה. ושלשה אבות נקראו עבדים מצדה על שם השכינה, שהיא עבודת ה'.</p>
<p>ואוף הכי משה² עבד יי' ובג"ד כי לי בני ישראל עבדים אבל לגבי אחרנין³ כל ישראל בני מלכים הם מסמרהא דמלכות ואיהי אמאי אתקריאת עבודה כאורח דאתתא למיפלה לבעלה ואורח בנין למפלה לאבוהון ודוד אתעביד עני חסיד ועבד הה"ד תפלה לדוד הטה אדני אונך ענני כי עני ואביון אני שמרה נפשי כי חסיד אני הושע עבדך אתה אלהי הבוטח אליך אתעביד עני לתרעא דמלכא דאתמר בה אדני⁴ שפתי תפתח אדני⁵ היכ"ל אתעביד עני לתרעא דהיכלא דמלכא</p>	<p>וכמו כן "משה עבד ה'", ולכן "כי לי בני ישראל עבדים", אבל לגבי אחרים כל ישראל בני מלכים הם, מצד המלכות, והיא למה נקראת עבודה, כדרך אשה לעבוד לבעלה, ודרך בנים לעבוד את אביהם. ודוד נעשה עני חסיד ועבד, זהו שכתוב "תפלה לדוד הטה אדני אונך ענני כי עני ואביון אני", "שמרה נפשי כי חסיד אני", "הושע עבדך אתה אלהי הבוטח אליך". נעשה עני לשער המלך שנאמר בה "אדני שפתי תפתח", אדני⁵ היכ"ל, נעשה עני לשער היכל המלך.</p>
<p>ומה כתיב הטה אדני אונך ענני ודא שכינתא תתאה דאיהו און לקבלא עלותין ולמשמע לון כדכתיב כי לא בזה ולא שקץ ענות עני ולא הסתיר פניו ממנו ובשועו אליו שמע דאיהו אתעביד עני ודל מסמרהא דאת ד' מן אחד⁶ למשאל מן א"ח⁷ דאיהו עמודא דאמצעייתא לקיימא בי' דלותי⁸ ולי יהושיע דלא ימות משיח בן אפרים⁹ ושאל מניה בההוא תרעא בגין ישראל הענייים לקיים בהו ואת עם עני תושיע</p>	<p>ומה כתוב "הטה אדני אונך ענני", וזוהי שכינה תחתונה, שהיא און לקבל תפלות ולשמוע אותן, כמו שכתוב "כי לא בזה ולא שקץ ענות עני ולא הסתיר פניו ממנו ובשועו אליו שמע". שהוא נעשה עני ודל מצד אות ד' מן אחד, לשאל מן א"ח שהוא עמוד האמצעי, לקיים בו "דלותי ולי יהושיע", שלא ימות משיח בן אפרים, ושאל ממנו באותו השער בשביל ישראל הענייים, לקיים בהם "ואת עם עני תושיע".</p>
<p>ולבתר שאל בגין כהנייא דיחזור עבודה¹⁰ למקומה ואתעביד עבד ולבתר¹¹ דיהיב לון</p>	<p>ואחר כך שאל בשביל הכהנים שתחזור עבודה למקומה ונעשה עבד,</p>

¹ לכן ג"פ עבד בתפלה דכלילת מנהון (יהל אור).

² דכליל בש"ן ג' אבהן כידוע (יהל אור).

³ ר"ל דווקא להש"ת אינון עבדים, וכמו שכינתא דאיהי למפלה לבעלה, ואיהי מלכות כמש"ו (יהל אור).

⁴ מילוי אדני⁵ תרע"א, לכן הוקבע בתחלת התפלה בתרעא דהיכל (יהל אור).

⁵ היכל במילואו הא יוד כף למד גימ' ר' כי גם שם אלה"ם ברבוע ר' גימ' היכל במלואו לכן היכל רומז לנוק' כי היא נקראת ג"כ אלה"ם (זהר הרקיע), ר"ל גי' היכל (יהל אור).

⁶ טעם היות המלכות ד' רברבא בהיותה אצל התפארת במקום אצילות. הענין הוא כי מקום אצילות אצל הת"ת בתר חדוי דמלכא ושם נעשין לה ד' מוחין מתנה"י שלו ואלו הם סוד ד' הגדולה כשהיא שם והבן זה (זהר הרקיע).

⁷ שהוא כליל מח' ספירין מחכמה ולמטה, וא' ע"ג כתר (יהל אור).

⁸ ד' הנ"ל (יהל אור).

⁹ ר"ל דע"ז אמר דוד דלותי ולי יהושיע, וכמש"ל (רג): ובגין דאיהי גבעהתתאה כו'. אבל אנחנו בצלותא מבקשין על עם ישראל דאינוןענייים. וז"ש ושאל מניה מהוא תרעא בגין כו'. ר"ל השכינה. ואנחנו מבקשין בצלותא (יהל אור).

¹⁰ בנצח (יהל אור).

¹¹ והענין כמ"ש בפ' משפטים {ק"ט:} שהגאולה במל' מתרין סטרין, בנצח וחסד, שחר ובקר (יהל אור).

<p>אורייתא מסטרא דחסד¹ למעבד גמול עם דליית מן אורייתא ובגין דא אתעביד חסיד כד מטא לג' ספיראן עלאין פתח ואמר יי' לא גבה לבי ולא רמו עיני ולא הלכתי בגדולות ובנפלאות ממני</p>	<p>ולאחר שנתן להם תורה מצד החסד לעשות גמול עם דל"ת מהתורה, ולכן נעשה חסיד. כאשר הגיע לשלש ספירות העליונות פתח ואמר "ה' לא גבה לבי ולא רמו עיני ולא הלכתי בגדולות ובנפלאות ממני".</p>
<p>שלמה אמר הא בינה איהי דמשה² אשאל בחכמת עלאה דאיהי לעיל מדרגיה מה כתיב אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני והא כתיב ויי' נתן חכמה לשלמה חכמה זעירא³ ובעא לסלקא מתתא לעילא דאתרחיקת מניה בגין דאפילו לבינה לית בר נש בעלמא דיכיל לסלקא בר ממשה⁴ כ"ש לעילא מניה דאיהו חכמה עלאה מסטרא דילה חכם עדיף מנביא ואע"ג דאוקמוה בארע דרשא על פרה אדומה שבעים פנים לתורה</p>	<p>שלמה אמר, הרי בינה היא של משה, אשאל בחכמה עליונה שהיא מעל דרגתו, מה כתוב "אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני", והרי כתוב "וה' נתן חכמה לשלמה". חכמה קטנה, ורצה להעלותה מלמטה למעלה, שהתרחקה ממנו, משום שאפילו לבינה אין אדם בעולם שיכול לעלות פרט למשה, כל שכן למעלה ממנה, שהיא חכמה עליונה, שמצדה חכם עדיף מנביא, ואף על גב שפרשוה בדרך דרש על פרה אדומה, שבעים פנים לתורה.</p>
<p>ר' אלעזר קום לחדשא מלין קמי שכינתא די תהא עזר לאביך דשמא גרים עזר אל אל מימינא עזר משמאלא הה"ד אעשה לו עזר⁵ כנגדו במאי בזרע שפיר דאיהו הפך עזר ויקום ר' יוסי עמך דאיהו כרסייא שלימתא⁶ למאריה דהכי סליק יוסי לחשבון הכס"א אלהים בחשבון</p>	<p>רבי אלעזר, קום לחדש דברים לפני השכינה, שתהיה עזר לאביך, שהשם גורם, עזר אל, אל מימין, עזר משמאל, זהו שכתוב "אעשה לו עזר כנגדו", במה, בזרע יפה שהוא הפך עזר. ויקום רבי יוסי עמך שהוא כסא שלם לרבוננו, שכך עולה יוסי לחשבון כס"א, אלהים בחשבון.</p>

¹ ר"ל דג' שאלות אלו צריך למשאל בתפלה, שהן ג' דרגין, עני עבד חסיד. וכנבקש דהמע"ה, והן ג' דרגין. מל' א'. נה"י ב', ששם עבודות כהנים בנצח, שכולל נה"י. חסיד בחסד ששם אורייתא, וכולל חג"ת. וזה שאמר כד מטי לג'ר כו'. ואמר למעבד גמול עם דל"ת. ר"ל עם התלמידים שמקבלים מרבם. ור"ל שהוא (שבת קד.) אלף בינה גמול דלים, ר"ל ללמוד וללמד. ואמר פתח ואמר ה'לא כו'. שהן ג' דרגין ממטל"מ. והוא מ"ש למעלה בפ' בלק שם {קצה:} דעבד השלישי הוא דשווי ימינא דמלכא עליה, ואינו ברשותו של אדם, רק ב' עבדים. והוא כי שם מפרש ג' עבדים בג' דרגין, נה"י חג"ת חב"ד, דמל' כלילא מכולם, בסוד חש"ח, בג' נקבים שבאדם, והן נר"ן שבאדם, בג' עלמין כנגדן, שמשם עבדים דהיא מתפשטת בהון. ור' אליעזר מפרש שם עני ביסוד, ועבד בהוד, וחסיד בנצח, וחסידך יברוכה. ועבד מל' דכלילא יתהון. ואח"כ עבד השני בז"א בחג"ת, ושם כלילא נוק' ג"כ, והוא בחזרת הש"ץ. וקדוש בקדושה נגד יוצר, וכידוע דב' התפלות הן בנה"י וחג"ת, נוק' ודכורא, לחש וקול רם, כמו בק"ש ותפילין ש"י וש"ר, לך לאות כו'. והשלישי הנשמה מ"ה. אבל ב' רוח ונפש במעשיסותורה, והן בו, אלא שמאיר ע"י התורה ומע"ט. אבל כאן סידר בדרך אחר. ואמר ה' לא גבה כו'. וסיומא דקרא, אם לא שוייתי באימא. כגמול עלי, על י'. ואח"כ יחל כו' בכתר (יהל אור).

² מ"ש דמשה זכה לבינה [ע"י ע"ח זיווגים ו', וע"י בבהגר"א על תז"ח יח ע"א: כי משה דרגא דהתפשטות בינה בעד"א וזהו בינה לבא בגו גופא עד"א], ר"ל לבינה דהמלכות (דע"ה חב, פז ע"ב).

³ אמר הגר"א בספד"צ (פ"ד ל ע"ג ד"ה ואמר וביו"ד) שהוא אור היסוד (שהוא י' זעירא והוא חכמה זעירא) דהמלכות דאצילות, והוא יורד בבריאה, ואליו זכה שלמה. אבל לא שנתחכם בהמלכות שבאצילות רק בה' זעירא שלה היורדת בבריאה (דע"ה ח"ב פה ע"א).

⁴ ע"י דע"ה ח"ב פו ע"ב.

⁵ בנוק' משמאלא (יהל אור).

⁶ דהכסא הוא ה' תתאה על הכסא, דמתפשטת ביה. וע' בפ' בראשית {כ.} ע"פ יהי מאורות בענין מאורות היום והלילה (יהל אור).

<p>ויקום עמיה ר' יהודה דביה הו"ד וביה י"ה וביה יוד ד' ד' חיון¹ ופניהם וכנפיהם פרודות² כלהו לקבלא ליה ומניה דוד דהודה לקב"ה דרגא בהודאות דאיהו מצד הוד³ ויקום עמיה ר' אלעאי בני' יב"ק בקי בהלכתא</p>	<p>ויקום עמו רבי יהודה, שבו הו"ד, ובו י"ה, ובו יה"ה, ד', "ארבע חיות ופניהם וכנפיהם פרודות", כולם לקבל אותו, וממנו דוד שהודה לקדוש ברוך הוא, דרגה בהודאות, שהוא מצד הוד. ויקום עמו רבי אלעאי בגימטריא יב"ק, בקי בהלכה.</p>
<p>ויקום עמיה ר' יודאי דחושבניה א"ל כגון מיכאל מלאכין רשימין באל כגון יש לאל יד⁴ ורזא דאל א' דמות אדם ל' תלת חיון⁵ דאינון ד' אנפין לכל חד דרמיזין (ס"ה בה) בה⁶ בחושבן ל' (נ"א תלת יודין עולים ל') ואינון בראשי תלת אזכרות דאינון י"י מלך י"י מלך י"י ימלוך לעולם ועד ויקום ר' אבא עמהון דאיהו חושבניה ד' ד' חיון</p>	<p>ויקום עמו רבי יודאי, שחשבנונו א"ל כמו מיכאל, מלאכים רשומים באל, כמו "יש לאל ידי", וסוד של אל, א' דמות אדם, ל' שלש חיות, שהם ארבע פנים לכל אחד שרמוזים (בה) בה' בחשבון ל' (שלש יודין עולות ל'), והם בראשי שלש אזכרות שהם "ה' מלך", "ה' מלך", "ה' ימלך לעלם ועד". ויקום עמו רבי אבא שהוא חשבנונו ד' ארבע חיות.</p>
<p>רכג/ב11065</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>רבי שמעון איהו כאילנא ור' אלעזר בריה וחברוי דאינון חמשה דאדכרנא כענפין דאילנא רברבין דרמיין לדוועין ושוקין⁷ קום ר"ש ויתחדשון מלין מפומך בהאי קרא⁸ דמלקדמיין⁹ למנצח תמן¹⁰ נצח נגון¹¹ צח וביה אתקרי יהו"ה¹² מארי נצחן קרביין¹³</p>	<p>רבי שמעון הוא כאילן, ורבי אלעזר בנו וחבריו שהם החמשה שהזכרנו, כענפים גדולים של האילן, שדומים לזרועות ושוקים. קום רבי שמעון ויתחדשו דברים מפוך בפסוק זה שמקדם, למנצח, שם נצח, נגון צח,</p>

¹ ר"ל ד' חיוון מרכבההו"ה. והן ד' מעלות של המל', שלכן זכה יהודה למלכות (יהל אור).
² הענין מה שידעת מתיקונים דף ל' ע"ב כי הויה בחסד אדנ"י בגבורה ושניהם יאהדונה"י בת"ת וידוע כי כנפים הם אדנ"י וד' פנים הויה וזה שאמר (יחזקאל א יא) ופניהם וכנפיהם פרודות בב' זרועות ח"וג אך ת"ת נקרא איש וז"ש שתים ב' שמות הויה אדנ"י חוברות ומחוברות באיש שהוא ת"ת כזה יאהדונה"י אך יש ב' אחרים בסוד מתתא לעילא הויה אה"ה (יחזקאל א יא) מכסות גויותיהן ת"ת הנקרא גוף וגויה (זהר הרקיע).
³ ר"ל דהוא ב' (יהל אור).
⁴ ר"ל לשון יודאי (יהל אור).
⁵ והן מרומזים בשם ס"ג. וע' בפ' קרח {קע"ט} (יהל אור).
⁶ צ"ל ביה"ה. ור"ל דכל ד' אנפין ד' אותיות הו"ה (יהל אור).
⁷ עם ברית ועטרה (יהל אור).
⁸ למנצח על שושן עדות לדוד ללמד (או ריקר).
⁹ אפשר דבחבורא קדמאה נדרש פעם אחרת בפסוק למנצח, תמן נצח וכו', כוונתו לפרש מלת "למנצח" בנצח עצמו "ועל שושן" שהיא על הוד הנקראת שושן כדמפרש לקמן, ולהכי קשה כי מדת נצח נקרא נצח על שם הנצחיות והתמידות, כי לומר שהיא מצד הנצחון אי אפשר מכמה טעמי מהמזמור עצמו ומהמדה בעצמו שהיא ימינית, ועוד דניחא מלת נצח ל"מ שבו מאי איכא למימר (או ריקר).
¹⁰ בחלק מהמלה נצ"ח, ודע שבמדה זו כלולות כל הניגונים מכלל המדות וזהו שאמר "תמן נצח" שצירופו "ניגון צח", (אור יקר).
¹¹ שהוא בחסד, ונצח אתקשר בחסד כמש"ו. [מ"כ עה"ג. וז"ס למנצח בנגינות] (יהל אור).
¹² הנמצא בכל עשר ספירות יה"ה איש מלחמה ומתרגמינן "מארי נצחון קרביא" ומלת נצח עתה על הנצחון, והנה הקב"ה ינצח באחד משני דרכים או בדרך ניצוח אומות העולם וימשך ממנו טובה לישראל והיינו בבחינת הרחמים, או ניצוח שכשהקב"ה נוטל נקמה מרשעי ישראל כגון באחאב שנאמר ותעבור הרנה במחנה כדפירשו (אור יקר).
¹³ שני מיני מלחמות, דהיינו לגבי אומין דעלמא ורחמים נמשך לישראל או דינא לישראל (אור יקר).

<p>לגבי אומין עכו"ם דעלמא ורחמין ודינא¹ לישראל ורוא דמלה² ובאבוד רשעים רנה³ מ"ל שבעין שמהן אית ליה ועם נצח והוד⁴ ע"ב כחושבן חס"ד ורוא דמלה נעימות בימינך⁵ נצח</p>	<p>ובו נקרא ה' בעל נצחון קרבות לאומות עובדי כוכבים ומזלות של העולם, ורחמים ודין לישראל. וסוד הדבר "ובאיבוד רשעים רינה", מ"ל שבעים שמות יש לו, ועם נצח והוד, ע"ב כחושבן חס"ד, וסוד הדבר "נעימות בימינך נצח".</p>
<p>הוד ביה הודו ליי⁶ (ד"ה א מו &) צדיק ביה רננו צדיקים ביהו"ה⁷ וביה רנו ליעקב שמחה⁸ תפארת ביה הללו אל הללויה הללו יה⁹ דתמן יהו"ה בנגון ובזמר חסד¹¹ וגבורה בשיר ובברכה חכמה ובינה באשרי כתר¹² בתהלה מלכות מזמור ביה ר"ז וביה מו"ם¹³ מסטרא דזמר דאורייתא וזמר דצלותא זמר מסטרא אחרא איהי מו"ם ז"ר זמרא כביתא הרבא כביתא נדה שפחה בת עכו"ם זונה ודא אתון מזמור</p>	<p>הוד, בו הודו לה'. צדיק, בו "רננו צדיקים בה", ובו "רנו ליעקב שמחה". תפארת, בו הללו אל, הללויה הללו יה. ששם יהו"ה בנגון ובזמר, חסד וגבורה. בשיר ובברכה, חכמה ובינה. באשרי כתר. בתהלה מלכות. מזמור, בו ר"ז, ובו מו"ם, מצד הזמר של תורה וזמר של תפלה, זמר מצד אחר הוא מו"ם ז"ר. זמר בבית, חרב בבית. נדה שפחה בת עובדי כוכבים ומזלות זונה, וזה אותיות מזמור.</p>

¹ נמחק ציהל אור 9.

² ר"ל דג"ז הוא חסד (יהל אור).

³ וזה דין לישראל והכל רנה לפניו, בענין שיש ניגון לדין וניגון לרחמים (אור יקר). אפילו רשעי ישראל כגון אחאב וחבירו "רנה", ומלת נצח יורה על נצחון סתם על שתי המלחמות שהם רחמים ודין יורה "מ"ל" דהיינו שעולה "שבעים" והיינו שיש לשם יהו"ה שבעים שמות עשר ספירות בכל אחד משבע ספירות, וכל אחד לה שם בפני עצמה מפני שאין החסד שבחסד כבחינת חסד שבגבורה ועל דרך זה לכל הספירות, ולכך לכל בחינה שם בפני עצמו ונקרא שבעים בחינות שבעים שמות, ועם "נצח והוד" ששם עיקר מלת למנצח מפני שהוא מארי נצחון קרבייא שתי מלחמות מלחמת דין ומלחמת רחמים, דהיינו נצח רחמים הוד דין הם "ע"ב" בענין שמלת "למנצח" בה סוד ע"ב בסוד שם יהו"ה שהוא מארי נצחון קרבייא, והיינו בסוד המדה העיקרית הכוללת הכל דבה עסקינן דהיינו נצח ועולה "כחושבן חסד" סוד למנצח להורות קשרה לימין בחסד בסוד נעימות, דהיינו צחות ונעימות הניגון נקשר נצח בימין (או ריקר).

⁴ שעל השמינית הוא הוד כמ"ו (יהל אור).

⁵ חסד (יהל אור).

⁶ הכוונה לפי המבואר לעיל לפרש כל המדות בנצח ששם נגון צח, ובשיתוף אל שם יהו"ה שהוא פועל בכל המדות (אור יקר). מצד מדת הוד וכן מצד מדת היסוד רנה (אור יקר).

⁷ והיינו מצד פעולת הייחוד (אור יקר).

⁸ דהיינו לתפארת מדת יעקב (אור יקר). רחל דהיינו מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה. מדת תפארת "בהלל" ולהכריח סוד שם יהו"ה יתחלק בשני מלות פעמים אומר הללויה ושם חצי השם ופעמים אומר הללויה ששם חצי השם (אור יקר).

⁹ הללו יה" נמחק ציהל אור, וזמקו איתא הללויה

¹⁰ ור"ל שבשניהם השם הו"ה שבת"ת (יהל אור).

¹¹ אבל בתי"ג מפרש דמזמור בחסד ונגון בגבורה. ובשאר מפרש כמו כאן, רק במקום תהלה אמר שם תפלה. ובגמ' פסחים (ק"ז). הוא בענין אחר, דלא חשיב ברכה ורנה, וחשיב תהלה ותפלה ומשכיל. ומפ"ו כאן דמזמור בגבורה, דביה ענג ונגע, שכר ועונש, וזהו מו"ם ז"ר, קול באשה ערוה, נשג"ז כו'. ובניגון מפ"ו תמן ג"ן דהוא בדרום (יהל אור).

¹² וחמשה אלו שהם אשרי שיר ברכה ניגון מזמור לא נזכר בהם יהו"ה, ואפשר בזה לומר שמהכרח החמשה הקודמין יוכרחו אלו, או אפשר דשם יהו"ה דקאמר היינו בתפארת והתפארת יפעול על ידי נצח הוד יסוד, אמנם על ידי חמשה עליונות הנזכרות אדרבה הן משפיעות בו, או אפשר דקראי דלתתא שם רמז והכרח לשם יהו"ה כאשר נבאר (אור יקר).

¹³ ר"ל דהזמר פעמים בקדושה, ופעמים בס"א, כמ"ו לפי שהוא בגבורה (יהל אור).

<p>נגוין תמן ג'ן¹ הכי שפירו דנגונא ביה הלל כגון ליל שמורים הוא ליי² להוציאם³ מארץ מצרים אשרי דביה שרי עלמא⁴ משבחין⁵ אשרי העם שככה לו⁶ בברכה את ה' בכל עת בתהלה תמיד תהלתו בפי</p>	<p>נגוין, שם ג'ן, כך יופי הנגון, בו הלל, כמו "ליל שימורים הוא לה' להוציאם מארץ מצרים". אשרי, שבו מתחיל העולם משבחים "אשרי העם שככה לו". בברכה, "אברכה את ה' בכל עת". בתהלה, "תמיד תהלתו בפי".</p>
<p>על שושן עדות⁷ דא הוד דאיהו שושן סומק שליט על חוור דנצח שליט איהו חוור על סומק מאי עדות דא צדיק איהו ברית דאיהו אחיד לשמיא וארעא הה"ד העידותי בכם היום את השמים ואת הארץ מאי מכתם מ"ך ת"ם מך איהו צדיק תם עמודא דאמצעיתא דרגא דיעקב איש תם גוף וברית חשבינן חד ללמד חסד וגבורה דמתמן אורייתא אתיהיבת ללמוד וללמד</p>	<p>"על שושן עדות" זה הוד, שהוא שושן אדום שולט על לבן, שהנצח שולט הוא לבן על אדום. מה זה "עדות", זה צדיק, הוא ברית, שהוא אוחד את השמים ואת הארץ, זהו שכתוב "העידותי בכם היום את השמים ואת הארץ". מה זה "מכתם", מ"ך ת"ם, מך הוא צדיק, תם עמוד האמצעי, דרגת יעקב איש תם, גוף וברית נחשבים לאחד, ללמד חסד וגבורה, שמשם נתנה תורה, ללמוד וללמד.</p>
<p>א"ל שפיר קאמרת אבל למנצח על השמינית דלא תזוז נצח מן הוד דאיהו ספירה ח' אמר למנצח על השמינית אמר בוצינא קדישא אי הכי⁸ בינה דרגא דילך ואמאי אוקמוה ונתן ההוד למשה שנאמר ונתתה מהודך עליו א"ל שפיר קא שאלת ה' סלקא באת י' חמש זמנין עשר לחמשין תרעין דבינה ואתפשטותא דלהון מחסד עד הוד הן חמש עשרה בכל ספירה אינון חמשין ובגין דא מבינה עד הוד כלא אתפשטותא דא</p>	<p>אמר לו, יפה אמרת, אבל "למנצח על השמינית", שלא תזוז נצח מהוד שהיא ספירה שמינית, אמר "למנצח על השמינית". אמר הנר הקדוש, אם כך בינה דרגתך, ולמה פרשוה ונתן ההוד למשה, שנאמר "ונתתה מהודך עליו". אמר לו, יפה שאלת, ה' עולה באות י', חמש פעמים עשר, לחמשים שערי בינה, והתפשטותם מחסד ועד הוד, הן חמש, עשר בכל ספירה, הם חמשים, ומשום זה מבינה עד הוד הכל התפשטות אחת.</p>
<p>לבתר אתא צדיקו נטיל כל חמשין תרעין בלחודוי למהוי שקיל לכל חמש ואתקרי כל⁹ דנטיל כל חמשין תרעין ואוף הכי כלה נטילת להו כלהו אמר כען ודאי אתיישב מלה על בורייה ועוד למנצח תמן מ"ל עם נצח ודא מ"ל מן חשמ"ל מן ח"ש¹⁰ הוד</p>	<p>אחר כך בא צדיק ולקח כל החמשים שערים לבדו להיות שקול לכל החמש ונקרא "כל", שנוטל כל חמשים שערים. וכמו כן, כלה לקחה את כולם. אמר, כעת ודאי התיישב דבר זה על בוריו. ועוד "למנצח" שם מ"ל</p>

¹ דהוא חסד דרועא ימינא כידוע. [מ"כ עה"ג. פי' ג"ע הוא בדרום העולם. ובתיקונים תי' י"ג כ' להיפוך, מזמור בחסד, נגון בגבורה. ואפשר הוא בסוד התכללות חסד בגבורה] (יהל אור).

² ר"ת הלל [נעה"ג והלל כנ"ל הוא הללו"ה הללו"ה והבן. ע"כ] (יהל אור).

³ ר"ל שרי לשון אשרי (יהל אור).

⁴ דביה שרי עלמא⁴ משבחין נמחק ביהל אור

⁵ שיר דביה שרי עלמא משבחין (נוסף ביהל אור).

⁶ ור"ל שיר חכמה, דהוא שירותא {לקמן רצ.} (יהל אור).

⁷ ר"ל דו"ק רמיזין כאן (יהל אור).

⁸ אזי הכי נמחק ביהל אור, ובמקומו איאת "הא"

⁹ כל גי' נ'. וכן כלה בתוספת ה' אחרונה (יהל אור).

¹⁰ ל"ג מן. ור"ל כמ"ו חיון אשא שהוא ל"מ ח"ש כמ"ש רש"י {חגיגה יג.} (יהל אור).

<p>ונצח! אינון לקביל תרין שפוון ובג"ד אתקריאו שפוון חיון אשא ממללא ובהניגה עד היכן מעשה מרכבה ואוקמוה מן וארא עד השמל דמסמרא דגבורה אתקריאו חיון אשא ונהר דנפיק מזיען דלהון יסוד בלהו תלת אינון מרכבה לתפארת אדם</p>	<p>עם נצח, וזה מ"ל מחשמ"ל, מן ח"ש הוד ונצח, הם כנגד שתי השפתיים, ולכן נקראו שפתיים חיות, אש מדברות. ובחגיגה, עד היכן מעשה מרכבה, ופרשוה מן "וארא" עד "חשמל", שמצד הגבורה נקראו חיות אש, ונהר שיוצא מהזיעה שלהם, יסוד כל שלשת אלה, מרכבה לתפארת אדם.</p>
<p>מעשה מרכבה דא מלכות ובתלת אלין איהו חכמה ובינה ודעת ובג"ד אוקמוה מארי מתניתין דאין דורשין במעשה מרכבה ביחיד אא"כ הוא חכם ומבין מדעתו³ ואית מרכבה לתתא מזעיר אנפין דאיהו מט"טרון אדם הקטן דבמרכבה דיליה דאיהו פרדס רדיפי מיא דאורייתא דנפיק מגו פרדס דיליה לתלת מארבע דאתמר עליהו ארבעה נכנסו לפרדס והא אתמר דאיהו צפרא דחזא רבה בר בר חנה לכיף ימא דאורייתא דימא⁴ מטי עד קורסולוי⁵ ורישיה מטי עד צית שמיא ולא אכשילו תלת ביה משום דנפיש מיא דיליה אלא משום דרדיפי מיא ואוקמוה</p>	<p>מעשה מרכבה, זו מלכות, ובשלשת אלו הוא חכמה ובינה ודעת, ולכן פרשוה בעלי המשנה, שאין דורשים במעשה מרכבה ביחיד, אלא אם כן הוא חכם ומבין מדעתו. ויש מרכבה למטה מזעיר אנפין, שהוא מטטרו"ן, אדם הקטן, שבמרכבתו שהיא פרדס. זורמים במהירות מים של התורה, שיוצאים מתוך פרדס שלו, לשלש מארבע, שנאמר עליהם "ארבעה נכנסו לפרדס", והרי נתבאר, שהוא צפור שראה רבה בר בר חנה לחוף ים התורה, שהים הגיע עד קרסוליו, וראשו הגיע עד לב השמים, ולא נכשלו בו שלשה, משום שהמים שלו רבים, אלא משום זרימת המים, ופרשוה.</p>
<p>אבג כליל לון דסלקין לשית לקבל אתוון מטטרו"ן רביעאה⁶ ד' קול דממה דקה דתמן אתי מלכא ואיהו אדם לשבת על הכסא א יי מים עליונים ומים תחתונים דלית בינייהו אלא כמלא נימא דאיהו ו נטוי בינייהו ברקיע דאיהו מבדיל בין מים למים דיהא הבדלה בין נוקבא לדכורא בג"ד ויהי מבדיל⁷</p>	<p>אב"ג כולל אותם שעולים לשש, כנגד אותיות מטטרו"ן. רביעי ד', "קול דממה דקה" ששם בא המלך, והוא אדם לשבת על הכסא. א י"י, מים עליונים ומים תחתונים, שאין ביניהם אלא כמלא נימא שהוא ו' נטוי ביניהם ברקיע, שהוא "מבדיל בין מים למים", שתהא הבדלה בין נקבה לזכר, לכן "ויהי מבדיל".</p>
<p>ורוא דמלה יאהדונה"י מים עליונים זכרים י' עלאה מים תחתונים נקבות י' תתאה⁸</p>	<p>וסוד הדבר יאהדונה"י, מים עליונים זכרים, י' עליונה, מים תחתונים,</p>

¹ ור"ל דח"ש הוא חיות אש מסט' דגבורה, וממללות מסט' דנצח. וז"ש ובג"ד כו'. ומפרש דאינון תלת עם הנהר דילהון, הוא מרכבה לאדם על הכסא, ת"ת. ומעשה מרכבה מל'. ואח"כ מפ"ו במט"ט, דתלת עאלו בתלת דרדיפי, רוח סערה ענן כו', והוא ג' דאליהו. ור"ע עאל באדם, דתמן קול דממה דקה. ועיין בפ' בהעלותך קנ"ה א' דגלא כו' (יהל אור).

² צית עי' תרגום אונקלוס דברים ד יא
³ ח"כ ומבין מדעתו. חב"ד (יהל אור).

⁴ בינה דילי' (יהל אור).

⁵ נר"ה כנ"ל (יהל אור).

⁶ ר"ל חיה רביעית הוא ד', שהוא לאחר אב"ג באלף בית, וכ"ה בספי' לאחר ו"ק, שכלילין באב"ג, דאינהו תלת כלילין בתלת, והוא דממה דקה, ר"ת ד', וז"ש קול כו' (יהל אור).

⁷ ר"ל ו' יהי מבדיל (יהל אור).

⁸ והענין הוא כי הנה הב' יוד"ן דאות א' שהוא י' בראש וי' בסוף ו' באמצע, הנה הוא מרמז על השילוב דהויה אדני, יאהדונה, שהוא י' בתחלה וי' בסוף ו' אותיות באמצע. ומרומזים שניהם

<p>שית אתון בנייהו כחושבן ו' דא מטטרון¹ דאיהו² בין א ועוד יוד נקודה³ ו' גלגל ולית תנועה⁴ בגלגל בשית סטרין כחושבן ו' אלא בההיא נקודה וההיא נקודה איהו יחודא דכלא ואסחידת על ההוא יחיד דלית ליה שני דאוקמוה עליה רבנן שצריך ליחדו כדי שתמליכהו על</p>	<p>נקבות, י' תחתונה, שש אותיות ביניהם כחשבון ו', זה מטטרון שהוא בין א. ועוד יו"ד נקודה, ו' גלגל, ואין תנועה בגלגל בששה צדדים כחשבון ו' אלא באותה נקודה, ואותה נקודה היא יחוד הכל, ומעידה על אותו יחיד שאין לו שני, שפרשו עליה רבותינו, שצריך לייחד אותה כדי שתמליכהו על</p>
<p>רכד/א</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>השמים ועל הארץ ועל ד' רוחות עלמא ב' שמים וארץ ג' עמודא סביל לון⁵ ד' ארבע חיון⁶ ה' כרסיי⁷ ו' שית דרגין לכרסייא⁸ ועוד אבגדהווחט אדם⁹ י ייחוד דיליה מלכות עשיראה דאדם תשע איהו¹⁰ לקבל תשע אתון זכאין אינון ישראל דידעין רזא דמאריהון</p>	<p>השמים ועל הארץ ועל ארבע רוחות העולם. ב' שמים וארץ, ג' עמוד שסובל אותם, ד' ארבע חיות, ה' הכסא, ו' שש מעלות לכסא. ועוד א ב ג ד ה ו ז ח ט, אדם. י', יחוד שלו, מלכות, עשירי של אדם, תשע הוא כנגד תשע אותיות, אשריהם ישראל שיודעים סוד רבונם.</p>

באות א', להורות שהם שניהם אחד. וכן הוא עוד כי ה' בראש שהוא ה' דהשם הויה ב"ה הוא מיינ דוכרין, והי' בסוף שהוא ה' דאדני הם מיינ נוקבין וכמ"ש ברע"מ (פנחס רכג סע"ב), כי המ"ד והמ"ן שניהם הם מן המוח שהוא החכמה י', והם ה' יוד"ן, והו' שבאמצע הוא הדעת המייחדם (דע"ה ח"ב צב ע"ג).

¹ ו' אותיות, דע"י מתייחדין בחול (יהל אור).

² דא מט"ט דאיהו באמצע א' דאיהו רקיע. כצ"ל. כמ"ש בתיקונים {סוף תיקון ל'} ובז"ח פ' בראשית {מרגליות ט ע"ב} (יהל אור).

³ תנועה (יהל אור).

⁴ ר"ל ב' היוד"ן א' על התנועה כו'. וז"ש ליחדו שתמליכהו. והוא ב' נקודות הנ"ל (יהל אור).
⁵ להעלות ההתעוררות ממטה למעלה ולהוריד השפע ממעלה למטה, והיינו מים עליונים ומים תחתונים כדפירשנו, דעל עמוד זה פירשו רז"ל העולם עומד על עמוד אחד וצדיק שמו (אור יקר).

⁶ דהיינו סוד חסד גבורה תפארת ומלכות, ואפשר שהם ממש למטה יונקים מתפארת ומלכות ארבע חיות (או ריקר).

⁷ דהיינו בינה, ואפשר דהיינו כסא ממש (או ריקר).

⁸ דהיינו סוד הדעת, ואפשר דהיינו שית דרגין ממש דבורסייא והוא סוד א"ח ד', שמים וארץ א"ח ד' עמוד אחד, קוצו של ד' ברוך שם כבוד מלכותו לעולם בסוד כסא ו' של ועד שבו דרגין דכורסייא, עד להוריד השפע מהכתריאל שהוא הכסא להיכל קדש הקדשים ששם שש מדרגות לכסא, ומשם להיכל הרצון ששם ארבע חיות, ומשם עד היכל לבנת הספיר כמו שהארכתי בחלק תפלה למשה בקרית שמע. והיינו סוד א"ב ג"ד הם י', והיינו נקודה ה' כמשמעה ו' כמשמעה דהיינו סוד נקודה מלכות, ולה שתי בחינות י' ה' כדפירשנו בספ"ר בשער המציאות. ו' היינו סוד גלגל, ובגלגל קבועות שתי יודיץ העליונה י' והתחתונה ה' והיינו סוד יה"ו י', ועוד דרך אחרת בסוד אחד דהיינו א"ח ד' כי א"ח היינו תפארת שיש לו תשעה ספירות שהם מכתר עד היסוד, והיינו א' כתר ב' חכמה ג' בינה ד' חסד ה' גבורה ו' תפארת ז' נצח ח' הוד ט' יסוד, והם אד"ם שכן עולים תשעה אותיות מ"ה י' דהיינו המלכות "ייחוד דיליה" דהיינו ד' של אח"ד, וכן אד"ם עולה במספר קטן תשע וזהו שאמר "אדם תשע איהו כמספר לקבל תשע אתון", וכן בצורתו אב"ג הראש, ד"ה שתי זרועות, ו' גוף, ז"ח תרין שוקין, ט' אות ברית י' נקבה שבה הייחוד והיינו סוד אח"ד א"ח ד' כדפירשנו (אור יקר).

⁹ שהן גי' אדם בט' אותיות שהן ט' ספירות דכליל עד"א. [מ"כ עה"ג. גם אדם במ"ק ט']. וי"ד מל' כמש"ו (יהל אור).

¹⁰ ר"ל דאדם הוא ז"א, כולל ט"ס, ט' אתון. והיא עשיראה. א"ח"ד (יהל אור).

<p>ד"א צו את בני ישראל¹ ואמרת אליהם את קרבני לחמי לאשי ריח ניחוחי ר' יהודה אמר בקרבנא אית עשן ואית ריח ואית ריח ניחח עשן² איהו מסטרא דדינא הה"ד כי אז יעשן אף יי' עלה עשן באפו ואש מפיו תאכל ריח ניחחי רחמי וריח אפך כתפוחים</p>	<p>דבר אחר, "צו את בני ישראל ואמרת אלהם את קרבני לחמי לאשי ריח ניחוחי", רבי יהודה אמר, בקרבן יש עשן, ויש ריח, ויש ריח ניחוח. עשן הוא מצד הדין, זהו שכתוב "כי אז יעשן אף ה'", "עלה עשן באפו ואש מפיו תאכל". "ריח ניחוחי" רחמים, "וריח אפך כתפוחים".</p>
<p>אמר רעיא מהימנא והא תרווייהו עשן וריח אינון באף וקראין סהדין חד עלה עשן באפו ותניינא וריח אפך³ כתפוחים ואמאי אתקרי חד עשן דינא ותניינא רחמי אלא בחוטמא אית תרין חלונין ואתמר בשמאלא עלה עשן באפו מאי עלה אלא מלבא⁴ דאיהו בשמאלא לקבל גבור⁵ מימינא נחית רוחא לגביה לקררא ליה ולשכבא רוגזיה מסטרא דחסד דתמן מוחא חכמה לימינא הרוצה להחכים ידרים</p>	<p>אמר הרועה הנאמן, והרי שניהם, עשן וריח, הם באף. והפסוקים מעידים, אחד "עלה עשן באפו" והשני "וריח אפך כתפוחים". ולמה נקרא אחד עשן דין והשני רחמים. אלא בחוטם יש שני חלונות, ונאמר בשמאל "עלה עשן באפו". מהו "עלה". אלא מהלב, שהוא בשמאל כנגד גבור, מימין יורדת אליו רוח לקרוו ולשכך רגזו מצד החסד, ששם המח חכמה לימין, הרוצה להחכים ידרים.</p>
<p>בינה בלבא⁶ כלפי שמאלא הרוצה להעשיר יצפין ובג"ד עלה עשן באפו מן בינה לגבי חכמה דאיהי לימינא ומקבל ליה בחדוה בנגונא דליואי והאי עשן לא סליק אלא ע"י אש דאדליק בעצים דאינון אברים מליין פקודין עצי עולה מארי תורה אורייתא דאיהי אדליקת בהון אש בתוקפא דגבורה⁷ ועלה עשן בהון בבינה עשן המערכה</p>	<p>בינה בלב כלפי שמאל, הרוצה להעשיר יצפין. ולכן "עלה עשן באפו", מבינה לחכמה, שהיא לימין, ומקבלו בשמחה בניגון הלויים. ועשן זה לא עולה אלא על ידי אש שדולק בעצים, שהם איברים מלאים מצוות. "עצי עולה", בעלי תורה, תורה שהיא נדלקת בהם, אש בחוזק הגבורה, ועלה עשן בהם, בבינה עשן המערכה.</p>
<p>ומדסליקת לאף אתקרי קטרת הה"ד ישימו קטורה באפך ולית דבטיל מותנא בעלמא בקטרת דאיהו קשורא דדינא ברחמי עם</p>	<p>ומשעולה לאף נקרא קטורת, זהו שכתוב "ישימו קטורה באפך", ואין מבטל מות בעולם כמו קטורת, שהיא קשור הדין ברחמים עם ריח ניחוח</p>

¹ הוא מאמר בזוהר לקמן רמ"ב א' את קרבני לחמי ר"י אמר בקרבנא כו'. וע"ז בא הר"מ לסיים אמר ר"מ כו' (יהל אור).

² אית עשן ואית ריח ניחוח עשן כו'. כצ"ל. והן ב' דברים חו"ג, וכמש"ו. ועשן הוא מאשא דלבא כמש"ו. וזהו לאשי ריח ניחוחי (יהל אור).

³ לקמן רמב ע"א (לש"ו).

⁴ מלכא צ"ל מלבא (יהל אור).

⁵ גבורה (יהל אור).

⁶ דע כי הלב הוא סוד הת"ת ויש בו ה"ג דאימא כי הז"א נק' אלה"ם ולכן מצד הלב יוצא אש וחמימות גדול ושורף כי הלב אותיות להב ולולי כנפי הריאה שהם ה"ח דאימא המושכין רוח קר שהוא מצד הארות חסדי אבא שבמוח ששם הנשמה היה נשרף הגוף כדרך מחלה הבאה לגוף מחמת חסרון הרוח הבא מן הריאה ואז עולה הקדחת לעינים (בראשית כז א) ותכהין עיניו מראות כי הריאה מאירה לעינים בסיבת הרוח הנמשכת ללב כנודע בחכמת הטבע שורייקי דעינא בלבא תליא וכן אמרו רז"ל במסכת שבת. והנה בריאה יש ה' אונות והם ה"ח ה' חומשי תורה (תהילים יט ט) מצות ה' ברה מאירת עינים והוורדא שהיא הששית רומזת ליסוד הכולל הה"ח בגווה וכנגד האורות האלו המאירים מה' אונות אלו נז' ה"פ אור במעשה בראשית ביום הא' (זהר הרקיע). מקום?

⁷ אורייתא (יהל אור).

<p>ריח ניחוח באף תרגום דקשר קטירו א"ר יהודה זכאה הולקנא דרווחנא מלין סתימין באתגלייא עוד אמר בוצינא קדישא דבתר דצלותא איהי כקרבנא מאן דיימא פטום הקמרת בתר תהלה לדוד בשיל מותנא מביתא</p>	<p>באף. תרגום של קשר, קטירו. אמר רבי יהודה, אשרי חלקנו שהרווחנו דברים נסתרים בגלוי. עוד אמר נר הקדוש, שאחר התפלה שהיא כמו קרבן מי שיאמר פטום הקטורת אחר תהלה לדוד, מבטל מות מן הבית.</p>
<p>אמר רעיא מהימנא כען בעי למנדע! איך אתקיננו צלותין לקבל קרבנין אלא תלת צלותין לקבל את הכבש האחד תעשה בבקר דא צלותא דשחרית דאתמר בה וישכם אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם את פני יי' ואוקמוה רבנן דלית עמידה אלא צלותא</p>	<p>אמר רועה הנאמן, כעת צריך לדעת איך התקיננו תפלות כנגד קרבנות. אלא שלש תפלות כנגד "את הכבש האחד תעשה בבוקר" זו תפלת שחרית, שנאמר בה "וישכם אברהם בבוקר אל המקום אשר עמד שם את פני ה'". ופרשוה רבותינו, שאין עמידה אלא תפלה.</p>
<p>ואת הכבש השני תעשה בין הערבים לקבל צלותא דמנחה דתקינ לה יצחק הה"ד ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב ולית שיחה אלא צלותא דערבית לקבל אמורין ופדרין דמתאכלין כל הלילה הה"ד ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש ולית פגיעה אלא צלותא</p>	<p>"ואת הכבש השני תעשה בין הערבים", כנגד תפלת מנחה, שתיקן אותה יצחק, זהו שכתוב "ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב", ואין שיחה אלא תפלה. תפלת ערבית כנגד אמורים ופדרים שמתאכלים כל הלילה, זהו שכתוב "ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש", ואין פגיעה אלא תפלה.</p>
<p>אדהכי דאנן באתר דא אמאי כתיב ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו וישכב במקום ההוא וכי לא הווי ליה כרים וכסתות למשכב אלא הואיל ואתא חתן לגבי כלה אע"ג² דלא הוה ארחוי למשכב אלא בכרים וכסתות ואיהי יהיבת ליה אבנים למשכב יקבל כלא ברעותא דלכא והא אתמר³ ואוף הכי אתמר בחבורא קדמאה מ"ד ויאמר יעקב כאשר ראם אר"ש תיב ואימא קרא</p>	<p>בין כך שאנו במקום זה, למה כתוב "ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו וישכב במקום ההוא", וכי לא היו לו כרים וכסתות לשכב, אלא הואיל ובא חתן לכלה, אף על פי שלא היה דרכו לשכב אלא בכרים וכסתות, והיא נתנה לו אבנים לשכב, יקבל הכל ברצון הלב, והרי נתבאר. וגם כך נאמר בחבור הראשון, מהו שכתוב "ויאמר יעקב כאשר ראם" אמר רבי שמעון שב ואמור הפסוק.</p>
<p>זהר</p>	
<p>אמר רבי פנחס מסתכל הוינא שמירה בלב איהו ודאי (דחמא בלב) (ס"א ולב דונמא דלב עלאה) וע"ד שמור בלב⁴ ולאן באתר אחרא זכירה בזכר במוחא⁵ דרכיב ושליט על הלב ולית זכירה אלא במוחא</p>	<p>אמר רבי פנחס הייתי מסתכל, השמירה היא ודאי בלב (שראה בלב נ"א והלב דוגמת הלב העליון) ולכן שמור בלב ולא במקום אחר. זכירה בזכר במח, שרוכב ושולט על הלב, ואין זכירה אלא במח ועל זה זכור</p>

¹ ג"ז שייך שם על מאמר את הכבש כו' מאי בבקר כו'. והמעתיק סידר שם פקודא דא להקריב מנחה כו', ולא שייך שם (יהל אור).

² ואע"ג צ"ל אע"ג והוא תירוץ (יהל אור).

³ ר"ל ג"כ שם במאמר המתחיל ר"ש הוה אזיל כו' (רמ"א ב'). ור"ל דמשתמש ב"ב אבנין מרגליטין דילה, וכן במשכן (יהל אור).

⁴ מלכות או בינה (רח"ו).

⁵ ת"ת או חכמה (רח"ו). משמע לב היא מלכות (מ"מ).

71 | Page

<p>וע"ד זכור ליזכר ושמור לנקבה מוחא דאיהו דכורא רכיב ושליט על הלב לב שליט ורכיב על הכבד כבד סמאל ונחש דא בדא ואיהו חד (ס"א ואינון דכר ונוקבא)</p>	<p>לזכר ושמור לנקבה. המח שהוא זכר רוכב ושולט על הלב, הלב שולט ורוכב על הכבד, כבד סמאל ונחש זה בזה והוא אחד (והם זכר ונקבה)</p>
<p>רע"מ</p>	
<p>אמר רעיא מהימנא לית קרבנין אלא לרחקא סטרין מסאבין ולקרבא דרגין קדישיין ואתמר בהבורה קדמאה דלהון (ערקין דכבדא אלין אישים וכל אינון חיילין ואתמר) ערקין דכבדא אית מנהון רברבין אית מנהון רברבין וועירין ומתפשטין מנהון לכמה סטרין ואלין נטלין אברין ואמורין ופדרין דמתאכלין כל הלילה? דהא קרבן בלא ליי</p>	<p>אמר רועה הנאמן, אין קרבנות אלא להרחיק צדדים טמאים ולקרב דרגות קדושות, ונאמר בחבור הראשון שלהם (עורקי הכבד, אלו אישים, וכל אותם חיילות ונתבאר). עורקי הכבד יש מהם גדולים, יש מהם גדולים וקטנים, ומתפשטים מהם לכמה צדדים. ואלו לוקחים איברים ואימורים ופדרים שמתאכלים כל הלילה שהרי קרבן כולו לה'.</p>
<p>אמר בוצינא קדישא³ רעיא מהימנא והלא אמרת לעיל דקרבנין דקב"ה לאו אינון אלא לקרבא י' בה' ו' בה' אלא אע"ג</p>	<p>אמר נר הקדוש, רועה הנאמן, הלא אמרת לעיל שקרבנות של הקדוש ברוך הוא אינם אלא לקרב י' לה' ו' לה', אלא שאף על גב</p>
<p>רכד/ב</p>	
<p>זהר</p>	
<p>יותרת הכבד⁵ וכבד וע"ד בקורבנא יותרת הכבד דא נחש⁶ כבד מיכלא דדכורא רזא דסמאל אמר ר"ש ודאי כך הוא ויאות הוא וברירא דמלה ורזא וסתרן דקרבן הכי הוא כבד נטיל בקדמיתא⁷ הוא ויותרת דיליה (ס"א ולבתר יותרת דיליה) סמאל ובת זוגו (ס"א ולבתר כל כו' דאינון חיילין) וכל אינון ערקין דכבדא חיילין ומשריין דלהון ונטילו דלהון דאכלין חלבין שמנינו דקרבנא הה"ד ואת החלב אשר עליהם וכדין קריב כלא לגבי לב⁸</p>	<p>יותרת הכבד וכבד, ולכן בקרבן יותרת הכבד זה נחש, כבד מאכל זכר, סוד של סמאל. אמר רבי שמעון, ודאי כך זה ויפה הוא, ובירור הדבר וסוד ונסתרות הקרבן כך הוא. כבד לוקח בהתחלה, הוא והיותרת שלו (ואחר כך היותרת שלו), סמאל ובת זוגו (ואחר כך כל וכו' שאותם חיילות), וכל אותם עורקי הכבד חיילות ומחנות שלהם ולוקחים את שלהם, שאוכלים חלבים ושמנוני הקרבן, זהו שכתוב "ואת החלב אשר</p>

¹ לעיל ח ע"א (לש"ו). ר"ל לגרום יחוד בכל האורות העליונים (דע"ה ח"ב קנו ע"ב). ע"י זהר פ' צו (דף כז ע"ב) ופ' פקודי (רלז ע"א ושם רלט ע"א) (שם ע"ד).

² פרשת תרומה קל ע"א, קמא ע"א (לש"ו).

³ הוא הרשב"י שהקשה למשה רבינו ע"ה ואמר לו וכו' (דע"ה ח"ב קנו ע"ב).

⁴ וא"כ איך אמרת דהחיצונים היו נוטלים אברין ואמורין ופדרין דמתאכלין כל הלילה (דע"ה ח"ב קנו ע"ב).

⁵ לקמן רנה ע"א רנט ע"א (לש"ו).

⁶ נוק' (אור יקר).

⁷ מפני שהם נוטלות הגשמיות דהיינו הבשר המתאכל העולה בסוד העשיה תחלה בסוד עולם העשיה, ולכן הם שהם מעבר תעשיה, שאין דבר שיהיה עולה ממטה למעלה שלא יעבור תחלה שלש קליפות דהיינו שלש קליפי האגוז, והיינו סמאל ונחש כבד ויותרת הכבד (אור יקר), ס"מ ונוקבא דנוגה הדבוק בנפש (רח"ו).

⁸ דהיינו שעל ידו עולה אל מדרגות הקדושה, ואם תאמר והרי קיימא לן דמלאך אוריאל קיימא על גבי מדבחא ואיהו אש השורף קורבנין אם כן מה לכבד ונחש כאן, ויש לומר כי המלאך הזה היורד סוף סוף יורד דרך ארבע קליפין דאגוזא ומתלבש באש לשורף והיינו נמי סמאל ונחש (אור יקר).

<p>ולב לא נטיל מכלא אלא ודוי¹ דאתעביד ביה וסליק בההוא תננא וצלוחא דאתעביד עליה דקרנא לב קריב לגבי מוחא² רעותא דיחודא³ דכהנא⁴ ביה וחדוותא דליוא⁵ מוחא דא נהורא⁶ דאתיא ממוחא עלאה מוחא קריב לגביה טמיר מכלא⁸ דלא אתידע כלל (ס"א לגביה מכלל דלא אתפרע כלל) וכלא אתקשר דא בדא ומוחא קריב נחת רוה דכלא⁹</p>	<p>עליהם" ואז נקרב הכל ללב. והלב לא לוקח מהכל אלא וידוי, שנעשה בו ועולה, באותו עשן. ותפלה שנעשה עליו, שקרבן הלב מקריב למח רצון של היחוד, שהכהן בו ושמחת הלויים, המח הזה אור שבא ממח עליון, המח מקריב לטמיר מהכל, שלא נודע כלל. (אליו מכלל שלא נפרע כלל) והכל נקשר זה בזה, והמח מקריב נחת רוח של הכל.</p>
<p>ערקין דכבדא אלין אישים¹⁰ וכל אינון חייליהון כבד כמה דאתמר יותרת נקבה נוקבא דיליה¹¹ אמאי יותרת דלא אתחברת בדכורא אלא כד אשארת לה שעתא לבתר דעבדת נאופהא ושבקא ליה תו יותרת נקבה דכד בעיא לאתחברה בב"נ אתעבידת לגביה שיורין¹² דלא אתחשבת כלל לבתר איהי אתקרבת זעיר זעיר לגביה</p>	<p>עורקי הכבד, אלו אישים וכל אותם חיילותיהם. כבד כמו שנאמר, יותרת נקבה, נקבה שלו. למה יותרת, שלא מתחברת בזכר אלא כשנשארת לה שעה לאחר שעשתה נאופיה ועזבה אותו, עוד יותרת. נקבה שכשרוצה להתחבר באדם נעשית אליו שיורים, שלא נחשבת כלל, לאחר מכן היא מתקרבת לאט לאט אליו, עד שנעשית</p>

¹ היינו רוחניות הדבור העולה בתוך הרוחניות הדק (אור יקר).

² מ' מקבלת הקרבנות ונותנת למוח חו"ב שהם סוד כהן ולוי עילאין והמוח מקרב זה למוח עילאה שהוא אבא ומוח זה שהוא אבא מקרבו לגבי טמיר מכולא שהוא המוח העליון הסתום בין גלגולתא וקרומא דאריך הרי קשר כל האצילות (רח"ו), ולפ"ז התכת הלשון הוא כך לב שהוא מ' קריב לגבי מוחא שהם חו"ב דזעיר שהם סוד כהן ולוי. ומ"ש מוחא דא דכורא פי' חו"ב דזעיר. ומ"ש דאתייה ממוחא עילאה פי' אבא. ומ"ש מוחא קריב וכו'. פי' אבא מקריב לאורא דאריך שהוא בין גלגולתא וקרומא. הרי שהרב המגיה מפרש לב היא מלכות (מ"מ).

³ לרמוז גם אל הכתר הנקשרת עם החכמה (אור יקר).

⁴ מצד החסד (אור יקר).

⁵ מצד הגבורה דהיינו קשר ימין ושמאל בתפארת, ומה גם שעולה בסוד החכמה והבינה (אור יקר).

⁶ ומשום דמוחא היינו חכמה אמר שהטעם משום דאתיא מחכמה "ממוחא עילאה" (אור יקר).

⁷ לכורא

⁸ כתר אריך אנפין ומשום שאין רמז בסוד הגוף אלא מוח ולב דהיינו זעיר אנפין ונוקביה לכך אמר "טמיר מכולא" והוא סוד נעלם בגוף האדם ומפני העלמו' לא אתיידע מקומו בגוף איו (אור יקר).

⁹ כלומר מוחא שהוא תפארת מקרב למעלה נחת רוח דהיינו סוד דקות הנקשר זה בזה וזה בזה בסוד רוח היורד מלמעלה למטה דרך נוקבי דפרדשקא כדפירשנו באדרא, ובסוד הריח חוזר הרוח הזה לגבי מעלה, ובסוד דקותו נצטיירו מציאות כל הנמצאים הטהורים עד נקודה אחרונה אצילות בריאה יצירה ועשית ואז הם מאירים מלמטה, וסוד הדקות הזה המצוייר העולה לגבי עילא נקרא "נחת רוח דכולא" (אור יקר).

¹⁰ שהם כחות -בנוניים קדושים קרובים לחצונים ושלטים עליהם, והם מדרגה אחרונה למלאכים מעשר מדרגות שיש בהם (אור יקר).

¹¹ היא רעה יותר ויותר מהזכר וטומאתה יותר גדולה ושמה יעיד עליה, והטעם כי הכבד דהיינו סמאל הוא קדוש בקצת וטמא בקצת כדפירשו בתיקונים שצירופו ס"מ א"ל, הסם הוא ' סם ממת אמנם א"ל אינו כל כך שהיא קליפה דקה, והיינו סוד מלא"ך המו"ת שתי מדרגות האחת מלאך ותשני מות וכתוב בלע המות לנצח ולא כתיב בלע מלאך המות ולכן יש בו אחיזה לקצת הקדושים אלא שהם קרובים לחצונים והם מדרגה החצונית הראשונה המקבלת מן הקדושה אמנם יותרת הכבד דהיינו נוקבא דיליה היא מקבלת ממנו שהוא טמא ועוד טומאתה נוספת לכך היא קשה מן הזכר הרבה ועם כל זה נחש אינו פועל אלא מכח סמאל' ונטילת חילא מההוא סם די ביה ושמת יעיד עליה (אור יקר).

¹² הכוונה לומר שהיא מתגרת בו בתחלה בעבירות קלות ואח"כ בעבירות קשות (רח"ו).

<p>עד דאתעבידא ליה חבורא חדא ומאלין ערקין דכבדא מתפשטין אחרין זעירין לכמה זינין וכלא נטלין אמורין ופדרין וכלהו כלילין בכבד לב דאיהו עקרא בקדושה נטיל דמקריב למוחא כמה דאתמר לב שריא על תרין כוליי¹ ואינן תרין כרובין יהבין עיטא ואינן רחיקין קריבין² ימינא ושמאלא³ וכלהו נטלין ואכלין כל חד כדקא יאות עד דאתקשר כלא כחדא</p>	<p>אליו חבור אחד. ומעורקי הכבד הללו מתפשטים אחרים קטנים לכמה מינים, והכל לוקחים אמורים ופדרים וכולם כלולים בכבד. הלב, שהוא עיקר בקדושה, לוקח ומקריב למח כמו שנאמר, הלב שרוי על שתי כליות, והם שני כרובים, נותנים עצה, והם רחוקים קרובים ימין ושמאל, וכולם נוטלים ואוכלים כל אחד כראוי, עד שהכל נקשר כאחד.</p>
<p>זבחי אלהים רוח נשברה דא מתקריב ללב רוח נשברה ודוי וצלולתא דהא ודאי והרוח תשוב אל</p>	<p>"זבחי אלהים רוח נשברה" זה נקרב ללב, "רוח נשברה", וידוי ותפלה, שהרי ודאי "והרוח תשוב אל</p>
<p>רע"מ</p>	<p>רע"מ</p>
<p>דכל קרבנין צריכין לקרב קמיה⁴ איהו פליג לכל משריין מאכלין דקרבנין לכל חד כדקא חזי ליה לשכליים מזוני דאורייתא ומשתייא דיינא ומיא דאורייתא לטבעיים דאינן שדים דאינן כבני אדם יהיב לון אלין מאכלין טבעיים דנחית אשא דלהון למיכל לון כמה דאוקמוה רבנן אי זכו הוה נחית כמו אריה דאשא למיכל קרבנין ואי לא הוה נחית תמן כמין כלבא דאשא</p>	<p>שכל הקרבנות צריכים להקריב לפניו, הוא מחלק לכל המחנות מאכלי הקרבנות לכל אחד כראוי לו, לשכליים מזונות התורה ומשתה היין ומים של התורה, לטבעיים שהם שדים שהם כבני אדם, נותן להם מאכלים טבעיים, אלו שיורד אש שלהם לאכול אותם. כמו שפרשוה רבותינו, אם זכו היה יורד כאריה של אש לאכול הקרבנות, ואם לא היה יורד שם כמין כלב של אש.</p>
<p>ואוף הכי כד מית ב"נ אי זכי נחית בדמות אריה לקבלא נפשיה ואי לאו בדמות כלב דאמר דוד עליה הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי ובגין לשיזבא קב"ה גופיהון דישראל מנהון ונפשהון מני לקרב קרבנין דבעירן וגופן באתריהו לקיים אם רעב שונאך האכילהו לחם ואם צמא השקהו מים אבל קב"ה לא נטיל אלא רעותא דלבא ותבירו דיליה (דאיהו ישראל) הה"ד זבחי אלהים רוח נשברה לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה כגוונא דכלי חרם דאתמר בהון נשברו נטהרו</p>	<p>וגם כך כשמת אדם אם זוכה יורד בדמות אריה לקבל את הנפש, ואם לא בדמות כלב, שאמר עליו דוד "הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי". וכדי להציל הקדוש ברוך הוא את גופיהם של ישראל, מהם ואת נפשותם, מנה להקריב קרבנות של בהמות וגופים במקומם, לקיים "אם רעב שונאך האכילהו לחם ואם צמא השקהו מים", אבל הקדוש ברוך הוא לא לוקח כי אם את רצון הלב ושברונו (שהוא ישראל), זהו שכתוב "זבחי אלהים רוח נשברה לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה", כדוגמת כלי חרס שנאמר בהם, נשברו נטהרו.</p>
<p>כהנא מוחא לוי לבא גופא ישראל ואתמר בהון כהנים בעבודתם ולוים בדוכנם וישראל במעמדם ואי כבד בעי לקרבא</p>	<p>כהן מח, לוי לב, ישראל גוף, ונאמר בהם "כהנים בעבודתם ולוים בדוכנם וישראל במעמדם", ואם צריך להקריב</p>

¹ פירוש מלכות שורה על מט"ט וסנ"דל שהם שני כרובים (מ"מ).

² פירוש רחיקין מצד הדין שבהם. וקריבין מצד החסד שבהם (מ"מ).

³ פירוש מט"ט הוא ימינא וסנ"דל שמאלא (מ"מ).

⁴ ר"ל להקב"ה (דע"ה ח"ב קנו ע"ב).

<p>לגבי דלבא חלבי דאינון מסאבין איהו לא נטיל אלא שמנונו דחלב טהור כגוונא דאית בגופא חלב טהור וחלב טמא דם צליל בלא פסולת ודם עכור בפסולת וערקין דלבא חיילין קדישין וערקין דכבד חיילין מסאבין טמאים.</p>	<p>כבד ללב, חלבין של אותם טמאים הוא לא לוקח, אלא שמנונו של חלב טהור, כדוגמא שיש בגוף חלב טהור וחלב טמא. דם צלול בלי פסולת, ודם עכור בפסולת. ועורקי הלב חיילות קדושים, ועורקי הכבד חיילות טמאים.</p>
<p>אוף הכי אינון משריין דיצר הרע ומשריין דיצר הטוב אלין ממנן על ערקין דלבא ואלין ממנן על ערקין דכבדא אוף הכי תרי אומי ישראל ואומין דעלמא עכו"ם אמר ליה רעיא מהימנא שפיר קא אמרת בכלא אבל אפי" ישראל לאו כלהו שויין דאית בהון בני מלכות מסטרא דמלכות קדישא כלילא מעשר ספיראן ומכל הוויין וכנויין ואית מנהון עבדין מסטרא דעבד דאיהו עבדו זקן ביתו ואית מנהון כבעירן ואתמר בהון ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם ואינון דדמיין לענא קב"ה מני לקרבא בעירן באתריהו לכפרא עלייהו ואינון דדמיין למלאכין קרבנין דלהון אינון עובדין טבין דממנן עלייהו מלאכים דמקריבין לקב"ה באתריהו</p>	<p>כמו כן כאן הם מחנות היצר הרע ומחנות היצר הטוב, אלו ממונים על עורקי הלב ואלו ממונים על עורקי הכבד. גם כך שתי אומות, ישראל ואומות העולם עובדי כוכבים ומזלות. אמר לו רועה הנאמן, יפה אמרת בכל, אבל אפילו ישראל לא כולם שוים, שיש בהם בני מלכות מצד מלכות הקדושה כלולה מעשר ספירות, ומכל הויות וכנויים, ויש מהם עבדים מצד של עבד שהוא "עבדו זקן ביתו", ויש מהם כבהמות ונאמר בהם "ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם", ואותם שדומים לצאן הקדוש ברוך הוא צוה להקריב בהמות במקומם לכפר עליהם, ואותם שדומים למלאכים קרבנות שלהם הם מעשים טובים שממונים עליהם מלאכים, שמקריבים לקדוש ברוך הוא במקומם.</p>
<p>ואינון דהוו בנין</p>	<p>ואותם שהיו בנים</p>
<p>רבה/א</p>	
<p>זהר</p>	
<p>האלהים² אשר נתנה וכבד מקריב ליה לגביה לב³ דאיהו סניגורא עליה וכלא קשורא כחדא בקורבנא מן כבד נפקין כל מרעין וכל מכתשין לכל שייפי גופא וביה שריין לב איהו זכך מכלא מניה נפקין כל טב וכל בריאותא דשייפין כלהו וכל תוקפא וכל חדוה וכל שלימו דאצטריך לכל שייפין האיברים.</p>	<p>האלהים אשר נתנה". והכבד מקריב אותו לגבי הלב, שהוא סניגור עליו, והכל קשור אחד בקרבן. מהכבד יוצאים כל החלאים וכל המכות לכל אברי הגוף, ובו שרויים. הלב הוא זך מהכל, וממנו יוצא כל טוב וכל בריאות האיברים כולם וכל חוזק וכל שמחה וכל השלמות שצריכים לכל האיברים.</p>
<p>רע"מ</p>	
<p>ליהו"ה הה"ד בנים אתם ליי אלהיכם בחובין דלהון מתפרדי אתוון ותקונא (ס"א דלהון הוא אורייתא) הוא דלהוי אורייתא</p>	<p>לה', זהו שכתוב "בנים אתם לה' אלהיכם", בחטאיהם מתפרדות האותיות, והתקון (שלחם הוא</p>

¹ בפרטות הנשמה דכל א' יש מדרגות רבות אין חקר, וכמ"ש בפ' משפטים (דף צד ע"ב) וכן ברע"מ (פנחס רכז סע"ב), אך עכ"פ כי כולם מושרשים ואחידן לעילא לעילא וכנז', ועי"ז אפשר לכל א' מישראל להתקדש בקדושה של מעלה וכמ"ש (דברים ד ד) ואתם הדבקים בה' אלקיכם כו' (הקדו"ש יב ע"ד), כל א' אינו נוגע במעשיו אלא רק עד שורש נשמתו (כללים ח"ב צט ע"ב).

² פירוש רוח נשברה וודוי וצלותא למלכות הנקרא אלה"ם (מ"מ).

³ אמר הרב ז"ל כי על ידי הודוי נותן רע לס"מ וחלק טוב לקדושה (רח"ו).

<p>דאיהו שם יהו"ה לקרבא אתוון י בה' ו' בה' בקרבנא דלהון</p>	<p>התורה) הוא שתהיה תורה, שהוא שם יהו"ה, לקרב את האותיות י' בה' ו' בה' בקרבנותיהם.</p>
<p>הרי בכל קרבנין בין דבעירי בין דמלאכין¹ דממנן על פקודין בין במלכותא בין בשמיה כלא צריך לקרבא לקב"ה (דאורייתא דיליה) באתוון קדישין ואיהו רכיב בארבע חיון דמלאכים ואיהו רכיב בארבע יסודין דמנהון אתבריאון ארבע חיון טבעיים ואיהו הוא דמקרב מיא באשא ורוחא בעפרא הה"ד (איוב כה ב) עושה שלום במרומיו ואוף הכי הוא מקרב מיכאל דאיהו מים שכליים עם גבריאל דהוא אש שכלי ואיהו מקרב אוריאל דאיהו אויר² דהיינו רוח שכלי עם רפאל דאיהו אפר³ דהיינו עפר שכלית דמיד דאסתלק קב"ה מביניהו לית בהון חילא</p>	<p>הרי בכל הקרבנות בין של בהמות בין של מלאכים שממונים על מצוות, בין במלכות בין בשמו, הכל צריך להקריב לקדוש ברוך הוא (שתורתו) באותיות קדושות, והוא רוכב בארבע חיות של המלאכים, והוא רוכב בארבעה יסודות, שמהם נבראו ארבע חיות טבעיות, והוא הוא שמקרב מים לאש, ורוח לעפר, זהו שכתוב "עושה שלום במרומיו" כמו כן כאן הוא מקרב את מיכאל שהוא מים שכליים עם גבריאל שהוא אש שכלי, והוא מקרב את אוריאל שהוא אויר, שהיינו רוח שכלי, עם רפאל שהוא אפר שהיינו עפר שכלית, שמיד שמסתלק הקדוש ברוך הוא מביניהם אין בהם כח.</p>
<p>⁴ואי תימא הא כתיב בכל קרבנין ליהו"ה ואיך אמרנא דאית פרודא באתוון אלא האי אתמר בדרגין דאתבריאון ואתקריאון בשמיה ולא דאינון איהו ממש הה"ד כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו דאית אתוון דיהו"ה באצילות דלית בהו פרודא והפסקה⁵ דאינון⁶ כמבועין לגבייהו דאשקין לאילנין ובגין אלין דאתבריאון אדמיין י' לרישא ו' לגופא ה' ה' לעשר אצבעאן</p>	<p>ואם תאמר הרי כתוב בכל הקרבנות "ליהו"ה", ואיך אמרנו שיש פרוד באותיות, אלא זה נאמר בדרגות שנבראו ונקראו בשמו, ולא שהם הוא ממש, זהו שכתוב "כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו", שיש אותיות של יהו"ה באצילות שאין בהן פרוד והפסקה, שהן כמו מבועין אליהם שמשקים את האילנות, ומשום אלה שנבראו מתדמים י' לראש, ו' לגוף, ה' ה' לעשר אצבעות.</p>
<p>אבל עלות העלות על כלא דאתקרי יהו"ה אתמר ביה ואל מי תדמינוי ואשוה יאמר קדוש ואל מי תדמיון אל ומה דמות תערכו לו אני יי' לא שניתי לא ממי ביה חובין לאפרשא אתווי י' מה' ו' מה' דלית⁷ ביה</p>	<p>אבל עילת העילות על הכל שנקרא יהו"ה, נאמר בו "ואל מי תדמינוי ואשוה יאמר קדוש", "ואל מי תדמיון אל ומה דמות תערכו לו", "אני ה' לא שניתי", לא מגיע אליו חטאים</p>

¹ משורש הכתר שבהם הוה אוריאל נוריאל במזרח ורפאל בואל במערב ע' רע"מ פנחס (רכה ע"א), ומשורש המלכות שבהם הם להיפך וכמ"ש בהיכלות פקודי (רנד ע"א) (דעה ח"ב צ ע"א).

² אותיות אוריאל (יהל אור).

³ אותיות רפאל (יהל אור).

⁴ עדונא. צ"ל עיונא (יהל אור). – מקום?

⁵ עי' תז"ח טו ע"ד באיזה אופן מגיע מעשה בני אדם גם באצילות ע"ש (לש"ו).

⁶ באינון (יהל אור).

⁷ דשם סט"א (יהל אור) – מקום?

<p>פרודא ועליה אתמר לא יגורך רע¹ איהו שליט על כלא ולית מאן דשליט ביה</p>	<p>להפריד אותיותיו, י' מה' ו' מה', שאין בה פרוד, ועליו נאמר "לא יגורך רע", הוא שולט על הכל, ואין מי ששולט בו.</p>
<p>איהו תפיס בכלא ולית מאן דתפיס ביה ואיהו לא אתקרי יהוה ובכל שמהן אלא באתפשטות נהוריה עלייהו² וכד אסתליק מנייהו לית ליה מגרמיה שם כלל מנהון עמוק עמוק מי ימצאנו</p>	<p>הוא תופס את הכל, ואין מי שתופס בו, והוא לא נקרא יהוה ובכל השמות, אלא בהתפשטות אורו עליהם, וכשמסתלק מהם, אין לו מעצמו שם כלל מהם, "עמוק עמוק מי ימצאנו".</p>
<p>לית נהורא יכיל לאסתכלא ביה דלא אתחשבת אפילו כתר עליון דאיהו נהוריה³ תקיף על כל דרגין ועל כל חילי שמיא עלאין ותתאין אתמר עליה ישת חשך סתרו</p>	<p>אין אור יכול להסתכל בו שלא נחשך, אפילו כתר עליון שאורו חזק על כל הדרגות ועל כל חיילות השמים עליונים ותחתונים, נאמר עליו "ישת חשך סתרו".</p>
<p>ועל חכמה ובינה ענן וערפל סביביו כ"ש שאר ספיראן כ"ש חיון כ"ש יסודין דאינון מתים איהו סובב על כל עלמין⁴ ולית סובב לון לכל סטרא עילא ותתא ולארבע סטרין בר מניה ולית מאן דנפיק מרשותיה לבר איהו ממלא כל עלמין ולית (ס"א אלהא כו' לון בר מניה) אוהרא ממלא לון</p>	<p>ועל חכמה ובינה "ענן וערפל סביביו", כל שכן שאר הספירות, כל שכן החיות, כל שכן יסודות שהם מתים. הוא סובב על כל העולמות, ואין סובב אותם לכל צד למעלה ולמטה ולארבעה צדדים פרט לו. ואין מי שיוצא מרשותו החוצה, הוא ממלא כל העולמות ואין (אלוה וכו')</p>

¹ מעצם האצילות ואין פגם וחובה מגיע שם כלל, אך זהו רק שאין מגיע שם נגיעת ואחיות הסטרא אחרא ח"ו, כי על זה נאמר (במדבר א נא) והזר הקרב יומת, וכמ"ש ברע"מ פרשת כי תצא (רעו ע"א) וע' עוד פנחס (רכה ע"א) לא מטי ביה חובין כו', ועליה אתמר לא יגורך רע {מז ע"א} ע"ש. אך כ"ז הוא רק באצילות עצמו, אבל בענין גילוי שבב"ע, הנה גורם הפגם דמעשה בני אדם הרבה מאד (הקדו"ש מו ע"ד), מ"ש בכ"מ (בשער המלכים פ"ו ובשער מיעוט הירח ובכמה וכמה מקומות) מענין הפגימו דשכינתא, הכוונה הוא רק על הארתה המתפשט ממנה, והוא אשר משתתף עם הבי"ע עצמן (דע"ה ח"ב נד ע"ד), הזכות והחובה אשר מגיע באצילות ג"כ, הנה הוא בענין הריבוי ומיעוט הגילויים דאור א"ס, כי לעולם מתייחד אור א"ס ית"ש באצילות, ולכך הוה האצילות לעולם אלהות גמור, יחיד ומיוחד לעולם, אלא בעת הזכות מתרבה ומתגדל הגילוי דאור א"ס שבה, וזהו ענין כל הברכות כולם. ובעת החוב מתמעט ח"ו. אבל לעולם הוה היחוד דא"ס באצילות עצום למאד, והיא לעולם אלהות גמור בלי הפסק ופירוד כלל (דע"ה ח"ב צד ע"ב), עי' בהגר"א על ספד"צ ג ע"א (ביאורים ח"ב סח ע"ד). עי' ח"ב קיח ע"ב (לש"ו).

² בהם [בי"ס דאצילות] מתגלה להקרא בשם, ולהמציא על ידו את כל המציאות כולו, ולהתגלה בכל התורה כולה (הקדו"ש לט ע"ג).

³ לדיהו נהורא נמחק ציהל אור, ובמקומו איתא לנהורי

⁴ עי' תיקו"ז ו ע"א: ואיהו אסחר לכל סטרין דלא מתפשטין יתיר מגבול דשוי לכל חד, ומדה דשוי לכל חד, וכלהו ברשו דליה, ברשות היחיד אדנ"י, מרכבה ליהוה (הקדו"ש יז ע"ג), אחר שהא"ס שוה בעצמות חלקיו וגם הוא מאיר מכל צדדיו אל ה"ס בהשוואה גמורה כי איהו לבר מכל ספירות ולגו מכל ספירות כו' כנז' בפ' בהר דק"ט ע"ב ובפ' פינחס דרכ"ה א"כ במה תתעלה כל ספירה מחברתה ואיך נייחס מעלה לזו ומטה לזו כו' והנה מחמת זה הוכרח הא"ס להקיף את כל העולמות כנז"ל ואחר כך נתלבש בפנים מכל העולמות ואז בוקע האור הפנימי של הא"ס מבפנים ויוצא לחוץ והאור המקיף מבחוץ בוקע ונכנס לפנים כי חשק האורות השוין במציאותם הוא להדבק יחד וע"י זה נמצאים כל העולמות שמאיר בהם הא"ס הן מבפנים הן מבחוץ הן בעובי כל ספירה וספירה נוקב האור ועובר כנזכר בפ' בהר דק"ט ע"ב וז"ל אנת לבר מכלא ולגו מכלא ולכל סטרא כו' ומלגו די' ספירות ואנת בכל ספירה. וכן בפ' פנחס דף רכ"ה וז"ל איהו סובב על כל עלמין כו' איהו ממלא כל עלמין כו' וכן שם בדף רנ"ו ע"ש א"כ הרי נתבאר שם כי הא"ס סובב בעיגול כמש"ל על כל העולמות וגם הוא ממלא כל העולמות מבפנים וכן עד"ז בעתיק ואריך ושאר הפרצופין כולם יש להם אור פנימי תוך הכל ואור המקיף סובב כל השאר שבתוכו לסיבה הנז' וכמ"ש בפ"ג (מבו"ש ש"א ח"א פ"ב). לעיל קט ע"ב (לש"ו).

<p>איהו מחיה לון ולית עליה אלהא אחרא למיהב ליה חיינ הה"ד ואתה מחיה את כלם ובניניה אמר דניאל (דניאל ד &) וכל דארי ארעא כלא חשיבין וכמצבייה עביד בחיל שמיא איהו מקשר ומיחד זינא לזיניה עילא ותתא ולית קורבא להו בדי יסודין אלא קב"ה כד איהו בינייהו</p>	<p>להם חוץ ממנו) אחר שממלא אותם. הוא מחיה אותנו ואין אלוה אחר עליו לתת לו חיים, זהו שכתוב "ואתה מחיה את כולם", ובגללו אמר דניאל "וכל דארי ארעא כלא חשיבין וכמצבייה עביד בחיל שמיא" [וכל דיירי הארץ כאינם חשובים וכרצונו עושה בחיל השמים]. הוא מקשר ומייחד מין למינו למעלה ולמטה, ואין קרבה להם בארבעה יסודות רק הקדוש ברוך הוא כשהוא ביניהם.</p>
<p>מיד דחבו אלין דאתקריאו בניס אתם ליהו"ה אלהיכם אסתלק מן אתוון אשתארו בפרודא ומאי תקוניה לקרבא אתוון בקב"ה י' בה' ו' בה' אופ הכי אינון עבדי דיליה מסטרא דחיון בחובין דלהון גרמו ליה לאסתלקא מנהון מאי תקנתא דלהון לנחתא קב"ה עלייהו לקרבא לון אופ הכי אינון דהוו מארבע יסודין דאינון עאנא דקב"ה דגרמו לסלקא קב"ה מנייהו מאי תקנה לקרבא לון לקב"ה</p>	<p>מיד שחטאו אלו שנקראו "בנים אתם לה' אלהיכם", הסתלק מן האותיות ונשארו בפרוד, ומה תקונו, לקרב אותיות בקדוש ברוך הוא, י' בה' ו' בה'. גם כן הם עבדים שלו מצד החיות, בחטאיהם גרמו לו להסתלק מהם, מה תקנתם להוריד את הקדוש ברוך הוא עליהם לקרב אותם. כמו כן כאן אלו שהיו מארבעה יסודות שהם צאנו של הקדוש ברוך הוא, שגרמו לסלק את הקדוש ברוך הוא מהם, מה התקנה לקרבם לקדוש ברוך הוא.</p>
<p>ובנין דא בכלהו מני קרבן ליהו"ה את קרבני לחמי לאשי אופ את הכבש אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים וכתוב (ולקחת) שתי תורים או שני בני יונה כל זינא אזיל לזיניה וקב"ה מקרב כלא באתר דא איהו עלת על כלא דלית אלהא בר מניה ולית מאן דיכיל לקרבא חילין בר מניה</p>	<p>ולכן בכלם צוה קרבן לה', "את קרבני לחמי לאשי", גם "את הכבש אחד תעשה בבוקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים" וכתוב "ולקחת) שתי תורים או שני בני יונה", כל מין הולך למינו, והקדוש ברוך הוא מקרב הכל במקום זה, הוא עילת הכל, שאין אלוה פרט לו, ואין מי שיכול לקרב חיילות פרט לו.</p>
<p>אבל חילין דאומין עעכו"ם אינון מסטרא דפרודא ווי למאן דגרים בחובוי לאעלא אתוון וחיון ויסודין דמיד אסתלק קב"ה מישראל ויעלון אומין עעכו"ם בינייהו לית לון קריבות בקודשא בריך הוא דלית קורבנין בחוצה לארץ ובג"ד אוקמוה רבנן הדר בחוצה לארץ דומה כמי שאין לו אלוה בההוא זמנא דאמר מלן אלין נחתו כל אתוון קדישין וחיון קדישין וד' יסודין לגביה ובריכו ליה ואמרו על ירך רעיא מהימנא נחית עלן קב"ה ומתקרבין זינא</p>	<p>אבל חיילות אומות עובדי עבודת כוכבים ומזלות הם מצד הפירוד, אוי למי שגורם בחטאיו להעלות אותיות וחיות ויסודות, שמיד מסתלק הקדוש ברוך הוא מישראל, ויכנסו ביניהם אומות עובדי עבודת כוכבים ומזלות שאין להם קרבה לקדוש ברוך הוא, שאין קרבנות בחוץ לארץ, ולכן פרשוה רבותינו, הדר בחוצה לארץ דומה כמי שאין לו אלוה. באותו זמן שאמר דברים הללו, ירדו כל האותיות הקדושות וחיות קדושות, וארבעה יסודות אליו, וברכו אותו ואמרו, על ירך רועה הנאמן יורד עלינו הקדוש ברוך הוא ומתקרבים מין</p>
<p>רכה/ב רע"מ</p>	

<p>לזיניה בריך את לקב"ה בארבע יסודין כען אתבריר כלא על בורייה (ובחבורא קדמאה ויחי רלד ב)</p>	<p>למינו. ברוך אתה לקדוש ברוך הוא בארבעה יסודות כעת התברר הכל על בוריו.</p>
<p>זהר</p>	
<p>פתח ואמר בטח ביי ועשה טוב שכן ארץ ורעה אמונה בטח ביי כדקא יאות¹ ועשה טוב² תקונא דברית קדישא דתהא מתקן ליה³ ונטיר ליה⁴ כדקא יאות ואי תעביד דא אנת תהא הכא⁵ בארעא ויתון מנך⁶ ויתפרנס מנך⁷ ההיא אמונה דלעילא⁸</p>	<p>פתח ואמר "בטח בה' ועשה טוב שכן ארץ ורעה אמונה", בטח בה' כראוי, ועשה טוב תיקון של ברית הקודש שתתקן אותה, ותשמר אותה כראוי. ואם תעשה את זה, אתה תהיה כאן בארץ, ואותה האמונה שלמעלה תזון ממך ותתפרנס ממך.</p>
<p>ותו (ס"א מתקן ליה ונטיר ליה שכן ארץ ארץ קדישא עלאה ארץ החיים דההיא ארץ תשרי בההוא טוב ורעה אמונה ההיא אמונה דלעילא יתון ויתפרנס מניה על ידך ואי תעביד דא) תתענג על יי ויתן לך משאלות לבך כל דא אתתקנת בתקונא דברית⁹ כיון דאתקנת ברית אתקן כלא</p>	<p>ועוד (מתקן אותו ושומר עליו, שכן ארץ, ארץ קדושה עליונה ארץ החיים, שהארץ היא תשרה בטוב ההוא, ורעה אמונה, אותה האמונה שלמעלה תהיה נזונית ומתפרנסת ממנו על ידך, ואם תעשה זה) תתענג על ה', ויתן לך משאלות לבך. כל זה נתקן בתקון הברית, כיון שנתקנה הברית נתקן הכל.</p>
<p>פנחס בגין דקני על ברית דא זכה לכלא ולא עוד אלא דאגין על כל ישראל וביה אתקיים והתענג על יי דהא סליק¹⁰ ואתקשר לעילא¹¹ (ואנהיר) באור קדמאה דברא קב"ה וגניז ליה¹² בההוא אור</p>	<p>פנחס, משום שקנא על ברית זו, זכה לכל, ולא עוד אלא שהגין על כל ישראל, ובו התקיים והתענג על ה', שהרי עלה והתקשר למעלה (והאיר) באור הראשון שברא הקדוש ברוך</p>

¹ רוצה לומר שיהיה הבטחון שלם כענין שעל ידו תהיה המלכות מקבלת מלמעלה שבה הבטחון (אור יקר).

² היינו יסוד למעלה מהמלכות (אור יקר).

³ על ידי המעשים ההגונים (אור יקר).

⁴ בסור מרע (אור יקר).

⁵ היינו שכון ארץ שיהיה משכנה בתחתונים (אור יקר).

⁶ על ידי טוב מעשיך והיינו המזון התמידי (אור יקר).

⁷ ויתחדי מינך - יותר מן המזון הנהוג, או ירצה מזון מתפארת חדווא מבינה, והיינו לשון ורעה אמונה שהיא מלכות שתקבל מהספירות העליונות, וזה על ידי היות מציאותם למטה מקבל טוב מעשת המצות מהצדיק בסוד התעוררות כנודע (אור יקר).

⁸ כי אתה תעלה מ"ן ע"י מעשים וז"א ישפעי בה מ"ד (רח"ו).

⁹ היותה מקבלת מלמעלה מהבינה שהיא על ה' מקום ענ"ג עדן נהר גן כת"ר חכמ"ה בינ"ה (אור יקר).

¹⁰ ביסוד (אור יקר).

¹¹ בסוד אור גנוז לצדיקים דהיינו יסוד ומציאותו בבינה דהיינו לעתיד לבא, ושם הוא אור החסד מאיר ממנו והוא על ה' בבינה במציאות היסוד שבה (אור יקר).

¹² חסד (רח"ו). והיינו חסד דזעיר (מ"מ). עי' אד"ר קמב ע"א: ותאנא בצניעותא דספרא (כו ע"ב) אתפשט דכורא ואתתקן בתיקוניו אתתקן תקונא דכסותא דכיא [כאן הוא מקום תיקון המלכים, ה"ה מלך הדר, דהיינו גילוי שבפומא דאמה (בהגר"א על ספד"צ כז ע"א ד"ה וז"ש מלכין)] והאי הויא אמה דכיא ארכיה דההוא אמה מאתן וארבעין ותמניא עלמין וכלהו תליין בפומא דאמה דאתקרי יר"ד [תכלית המשכת הטיפה אל היסוד, ששם מתקבצים כל רמ"ח עלמין, ואח"כ מתגלים בעט" היסוד (ה"ה פומא דאמה) כדי ליתנם לנוק' (ב"ע רלד ע"ב). פומא דאמה אתקרי יר"ד מתגלה באופן כזה, י' הוא בסוד מידת החכמה, וגילוי הר"ד הוא כנגד גילוי העטרין דח"ג הנמשכים מלמעלה למעלה ואתמליא החכמה מיניה (לש"ו דע"ה ח"ב ד ע"ב)] וכיון דאתגלייא יר"ד פומיה דאמה, אתגלי חסד עלאה [הכל נתקן ע"י חסד דאתגליא בפום אמה, הרי הוא עטרת היסוד, וע"י החסד נתקנו הכל (בהגר"א על ספד"צ י ע"ב ד"ה ושם עירו)].

<p>דאתהני אברהם מניה¹ ואהרן כהנא אתקשר בה²</p>	<p>הוא, וגנז אותו באותו אור שנהנה ממנו אברהם, ואהרן הכהן נקשר בו.</p>
<p>לבתר דאסתלק לכהנא רבא לא אדכר ליה קטלנותא דזמרי ולא יאות בנין דלא יתאחד כלל בענפוי דסטרא אחרא ולא אתחזי לאדכרא עליה דכל מאן דקטיל ענפין דסטרא אחרא אית ביה³ ופנחס הא מתאחיד בימינא ולית ליה חולק⁴ בסטרא אחרא כלל ועל דא לא אדכר הכא מה דאתחזי שבחא איהו גנאי ליה ונחיתו מדרגא עלאה דאתאחיד ביה וע"ד כתיב המוכה אשר הוכה סתם ושם האשה המוכה ולא אדכר על ידא דמאן</p>	<p>אחר שעלה לכהונה גדולה, לא הזכיר לו הרג זמרי ולא ראוי, בשביל שלא יאחז כלל בענפיו של הצד האחר ולא ראוי להזכיר עליו, שכל מי שהורג, יש בו ענפים של צד האחר, ופנחס הרי נאחז בימין, ואין לו חלק בצד האחר כלל. ולכן לא נזכר כאן מה שנראה שבח, גנאי הוא לו, וירידה ממדרגה עליונה שנאחז בה, ולכן כתוב "המוכה", אשר הוכה סתם, "ושם האשה המוכה" ולא נזכר על ידי מי.</p>
<p>א"ר פנחס זכאה דרא דשמעין מילך באורייתא וזכאה חולקי דזכינא לכך אמר רבי שמעון זכאה דרא דאנת וחסידותך אשתכח בגווייה עד דהוו יתבין ומפייסין דא לדא אתא רבי אלעזר בריה דר"ש ואשכח לון תמן א"ר פנחס ודאי דכתיב ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלהים זה⁵</p>	<p>אמר רבי פנחס אשרי הדור ששומעים דברי התורה שלך, ואשרי חלקי שזכיתי לכך אמר רבי שמעון, אשרי הדור שאתה וחסידות שלך נמצא בתוכו. עד שהיו יושבים ומפייסים זה את זה, בא רבי אלעזר בן רבי שמעון ומצא אותם שם. אמר רבי פנחס, ודאי שכתוב "ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלהים זה".</p>
<p>א"ל ר"ש אלעזר ברי תיב ברי ואימא קרא יתיב רבי אלעזר פתח ואמר ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים מאי ויפגעו בו אלא אית פגיעה לטב ואי פגיעה לבייש ואית פגיעה לצלותא אלא בשעתא דהוה אזיל לחרן מה כתיב ויפגע במקום צלותא דערבית הוה דצלי בההוא מקום⁶ כד"א הנה מקום אתי וצלותא דערבית בההוא אתר אתחזי</p>	<p>אמר לו רבי שמעון, אלעזר בני, שב בני, ואמור הפסוק. ישב רבי אלעזר, פתח ואמר "ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים". מה זה "ויפגעו בו", אלא יש פגיעה לטוב ויש פגיעה לרע, ויש פגיעה לתפלה. אלא בשעה שהיה הולך לחרן, מה כתוב "ויפגע במקום", תפלת ערבית היה מתפלל באותו מקום, כמו שנאמר "הנה מקום איתי", ותפלת ערבית באותו מקום נראתה.</p>
<p>תו ויפגע במקום מלי פיוסין⁷ איהו דאתא שמשא⁸ קדישא לגבי סיהרא בעלה לגבי</p>	<p>עוד "ויפגע במקום", דברי פיוסים הוא, שבא השמש הקדוש אל הלבנה,</p>

¹ ור"ל שפנחס נקשר בחסד דזעיר שנקרא כהן וחסד הנז' גנוז בחסד דאימא שמשם נהנה אברהם שהוא חסד דזעיר (מ"מ).

² כי כמו שיעקב ומשה בתפארת דא מלגאו ודא מלבר כן הוא אברהם ואהרן בחסד, ואם כן אהרן חסד בסוד אור קדמאה הגנוז והארכתי בריש פרשת נח מהזוהר (אור יקר), פירוש שאהרן ג"כ שהוא אחוז בחסד דזעיר שם נקשר בחסד דאימא (מ"מ).

³ צד הגבורה והדין שבו אחוז החצון ומצד זה חרב לה' מלאה דם (אור יקר). דאם לא היה לו איזה שייכות עמו כלל היה מרוחק ממנו גם להרע לו (לש"ו).

⁴ כמו בהיות לוי שהית בגבורת ושם אחוזים החצונים (אור יקר).

⁵ ור"ל שאמר פסוק זה על ב' מחנות שהיו שם של ר"ש ושל ר' פנחס וזהו מחנים. ולכך אמר ליה ר"ש כיון שאמרת זה הפסוק תפרשהו (מ,מ).

⁶ פירוש מלכות (מ"מ).

⁷ מהשמש למקום (אור יקר).

⁸ תפארת (אור יקר).

<p>אתתא מכאן דלא יאות לבעל למיתי לגבי אתתא אי לא הוי במלי פיוסין לפייסא לה דכתיב ויפגע במקום ולבתר וילן שם כד הוה אתי יעקב מחרן מה כתיב ויפגעו בו שדרת היא לפייסא ליה למיתי לגבה</p>	<p>בעלה אל אשתו, מכאן שלא ראוי לבעל לבא לאשה אם לא היה בדברי פיוסים לפייסה, שכתוב "ויפגע במקום" ואחר כך "וילן שם". כשיעקב היה בא מחרן, מה כתוב "ויפגעו בו" שלחה היא לפייס אותו לבא אליה.</p>
<p>ויאמר יעקב כאשר ראם מאי כאשר ראם אלין מלאכין דיום² ומלאכין דלילה³ הוו ואתכסאו מניה ולבתר אתגליין ליה ועד כאשר ראם כתיב מחנה אלהים זה מהכא דהוו אלין דיממא ואלין דליליא אינון דליליא כתיב בהו</p>	<p>"ויאמר יעקב כאשר ראם" מהו "כאשר ראם", אלו מלאכי היום, ומלאכי הלילה היו ונתכסו ממנו, ואחר כך נתגלו לו, ולכן כאשר ראם כתוב "מחנה אלהים" זה, מכאן שהיו אלו של היום, ואלו של הלילה. באלו של הלילה כתוב</p>
<p>רע"מ</p>	<p>רע"מ</p>
<p>אלא פגיעה איהי פיוסא דכד ייתי חתן לגבי כלה לית ארחה לחתן לייחדא בכלה אלא בפיוסא ולבתר יעבד עמה לינה⁴ והיינו (ד"א וילן שם) כי בא השמש אמר רעיא מהימנא איה כי מאי ניהו כי בא השמש דהא ארחה דרשא אוקמוה לשון כבייה והיינו כי בא השמש אלא מהכא אוליפנא מאן דמייחד באתתיה צריך בליליא למכבי שרגא וביממא לאו ארחה דרבנן לשמש מטתן אלא בלילה ארחה צנעא ובגין דא מתי אתעביד לינה כי בא השמש דאתפני שמשא מעלמא</p>	<p>אלא פגיעה היא פיוס, שכשיבא החתן לכלה, אין דרך לחתן להתייחד עם הכלה אלא בפיוס, ואחר כך יעשה עמה לינה, והיינו (וילן שם) "כי בא השמש". אמר רועה הנאמן, אם כך מהו "כי בא השמש", שהרי דרך דרש פרשוה לשון כבוי, והיינו כי בא השמש, אלא מכאן למדנו, מי שמתייחד עם אשתו צריך בלילה לכבות את הנר, וביום אין דרך רבותינו לשמש מטתם רק בלילה, דרך צנעה, ולכן מתי נעשה לינה "כי בא השמש", שהתפנה השמש מהעולם.</p>
<p>ובגין דא אוף הכי דצריך לאתכסיי מן שמשא⁵ והכי צריך לאתכסיי מאלין מלאכין דאינון מיצר הטוב מימינא בכמה משריין ומיצר הרע⁶ דאזיל לשמאלא בכמה משריין ובגין דא בתר דאתא צפרא אמר כאשר ראם ומסטרד דיעקב⁷ דהוה איש תם לא הוה עמיה אלא חיילין דמלכא ומטרוניתא ובגין דא ויקרא שם המקום</p>	<p>ולכן גם כן צריך להתכסות מהשמש, וכך צריך להתכסות מאלו המלאכים שהם מיצר הטוב מימין, בכמה מחנות, ומיצר הרע שהולך לשמאל בכמה מחנות, ולכן אחר שבא הבוקר, אמר "כאשר ראם". ומצד יעקב שהיה איש תם, לא היה עמו רק חיילות המלך והמלכה, ולכן "ויקרא שם המקום ההוא מחנים", אותם מלאכי היום כתוב "כאשר ראם מחנה</p>

¹ מלכות (אור יקר).

² תפארת ויש מלאכים זכרים ממנו (אור יקר).

³ מלכות ויש מלאכין נוקבין כדפירשו בתיקונים, זח הזכר ולא זאת (אור יקר).

⁴ אלא פגיעה כו' עד לינה. הוא דברי הזוהר, וע"ז אמר ר"מ מאי ניהו כי כו' כצ"ל. ולינה ר"ל זווג (יהל אור).

⁵ שלא לשמש ביום (יהל אור).

⁶ שמשא מעלמא וכמה דצריך לאתכסיי מן שמשא אוף הכי צריך לאתכסיי מאלין מלאכין דאינון דיצה"ט כו' ודיצה"ר כו'. ור"ל דצריך לשמשא בצניעות ובכיסוי, אע"ג דהוא בחשך, ואין שם שום אדם, משום המלאכים. ומפ"ו איזה מלאכים, ואמר דאינון כו'. דעליהם נאמר כי מלאכיו יצוה לך כו' { זוהר ריש וישלח }, מימין ומשמאל, דבע"כ עונה אמן (יהל אור).

⁷ דיצ"ט ויצה"ר הן דו"ג, כמש"ו בד"ח ס"ב א'. והן לב"ג דע"ה טו"ר. אבל איש תם, בעלה דתם כו' (יהל אור).

<p>ההוא מחנים אינון מלאכין דיממא כתיב כאשר ראם מחנה אלהים זה וכד אתו¹ מלאכים דליליא דאתכנשו בהדיה לנטרא ליה אמר ויקרא</p>	<p>אלהים" זה, וכשבאו מלאכי הלילה שהתכנסו אתו לשמור אותו, אמר "ויקרא</p>
<p>רכו/א</p>	
<p>זהר</p>	
<p>מחנה אלהים ואינון דיממא כתיב בהו זה ועיד ויקרא שם המקום ההוא מחנים תרין משריין² והשתא משרין קדישין חמינא הכא זכאה ארחי דאתינא הכא</p>	<p>"מחנה אלהים", ובאלו של היום כתוב בהם "זה", ולכן "ויקרא שם המקום ההוא מחנים", שתי מחנות, ועכשיו מחנות קדושים ראיתי כאן, אשרי הדרך שבאתי לכאן.</p>
<p>אר"ש מאן דפתח פתחא יימא³ א"ר אלעזר תנינן כל מאן דאמר תהלה לדוד בכל יום תלת זמנין איהו בר עלמא דאתי⁴ והא אתמר טעמא אי בנין פרנסה ומזונא דכל עלמין תרין זמנין אינון בכל יומא בצפרא ובפנייא דכתיב בתת יי' לכם בערב בשר וגו' אמאי תלת זמנין בכל יומא אלא תרין למזונא דבני אינשי ודכל עלמא⁵ וחד למיהב תוקפא לההוא אתר⁶ דפתחו ידוי⁷</p>	<p>אמר רבי שמעון מי שפותח פתח יאמר. אמר רבי אלעזר, שנינו כל מי שאומר תהלה לדוד בכל יום שלש פעמים הוא בן העולם הבא, והרי נתבאר הטעם, אם בגלל פרנסה ומזון של כל העולמות פעמיים הם בכל יום, בבוקר ובערב, שכתוב "בתת ה' לכם בערב בשר וגו'", למה שלש פעמים בכל יום. אלא שנים למזון בני אדם ושל כל העולם, ואחד לתת חוזק לאותו מקום שידין פתוחות.</p>
<p>ותרין מזונין⁸ אלין משריין דא מן דא וכלהו תלת מזוני כתיבי הכא ואתה נותן להם את אכלם בעתו דא מזונא דעתירי דיהיב מיכלא סגי בעתו הא חד תרין דכתיב ומשביע לכל חי רצון דא מזונא דמסכני דאינון שבעין מרצון ולא מגו מיכלא סגי</p>	<p>ושני מזונות אלו משונים זה מזה, וכולם שלשה מזונות כתובים כאן "ואתה נותן להם את אכלם בעתו", זה מזון העשירים, שנותן אוכל רב בעיתו, הרי אחד. שנים, שכתוב "ומשביע לכל חי רצון", זה מזון העניים, שהם שבעים מרצון ולא מתוך אוכל רב.</p>

¹ אבל בזהר כאן פי' דמחנה אלקים זה הן שניהם, אבל ברע"מ לא רצה בזה, שכאן נאמר מחנה וכאן מחנים (יהל אור).

² עי' לעיל נה ע"ב דדינא ורחמי.

³ עי' הדרת מלך ח"א א ע"א: ר' חזקיה פתח – ר"ל פתח הצינור של מעלה, מה שלא יש כח בשום מלאך לכך אליהו שהוא מלאך לא נאמר בו פתח אלא על פומא דאליהו אתגזר כמ"ש בז"ח דשיר השירים ובכ"מ, ולא היה יכולת בידו לחדש חידוש תורה אלא מה שכבר נתגלה נגזר במתיבתא דרקייעא יתגלה על פיו למטה.

⁴ עי' לעיל פב ע"ב. והטעם נכון למוצאי דעת רמוז בפותח את ידיך סוד שני יוד"ן, שממשיך האור הגדול והשפע הקדוש מהמקום העליון הנרמז בי"ד עילאה דרך ישראל אל הכלה הכלולה הנרמזת בי"ד תתאה, ומשם יפרד לעולם הנפרדים ומתוך כך מתברך העולם השפל (עי' תקו"ז תקון סט. קו, א). וזהו שרמז בפסוק של מעלה באומרו עיני כל אליו ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו, והוא עת שלום הנזכר בקהלת (ג, ח), כי אחר שהבריכה העליונה מלאה מים חיים ונוזלים מן לבנון הרי פרנסה ושפע ואור גדול לתחתונים, ואם כן ראוי הוא הגורם הטוב הגדול הזה להיותו בן העולם הבא (תולעת יעקב פסוקי דזמרא).

⁵ פי' ב' מזונות הם אחד של עשירים וא' של עניים, ומ"ש וכל עלמא היינו לבהמות וחיות ועופות וכו' והם נכללים בכלל בני אדם (מ"מ).

⁶ למלכות שהיא הנותנת המזון (אור יקר).

⁷ פי' מלכות כדמפרש (או ריקר).

⁸ עיני כל וגו' פותח וגו' (או ריקר).

<p>תלת דכתיב פותח את ידך דא תוקפא ליהוא אתר¹ דבפתיהו דידוי² נפקא רצון ושבעא לכלא תו הכי אוליפנא דלא איהו אלא תרי זמני בגין מזונא ופרנסה בכל יומא דאלין חיובא על ב"נ ואי אמר יתיר לאו בגין חובה איהו אלא בגין שבהא גו תושבהן דזמירות דדוד מלכא* מ"ט בגין דפרנסה³ לא חזי למשאל אלא בתר צלותא ופרנסה דמאריה מלכא ייכול בקדמיתא ולבתר ייכלון עבדוי</p>	<p>שלשה, שכתוב "פותח את ידך" זהו חוזק לאותו מקום, ובפתיחת ידו יוצא רצון ושובע לכל. עוד כך למדנו, שאינו אלא פעמיים בשביל מזון ופרנסה בכל יום, שאלו חיוב על האדם' ואם אמר יותר, לא בגלל שחובה הוא, אלא בשביל שבח תוך תשבחות של זמירות דוד המלך למה, משום שפרנסה לא ראוי לשאול רק לאחר התפלה, ופרנסת רבונו המלך יאכל בתחלה, ואחר כך יאכלו עבדיו.</p>
<p>הה"ד (שיה"ש ה א) באתי לגני⁴ אחותי כלה אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי, לבתר אכלו רעים אכלתי יערי דא צלותא דמיושב עם דבשי דא ק"ש אכלתי יערי דא צלותא דמיושב ההוא יער</p>	<p>זהו שכתוב "באתי לגני אחותי כלה אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי", אחר כך "אכלו רעים". "אכלתי יערי", זו תפלת מיושב, "עם דבשי", זו קריאת שמע. "אכלתי יערי" זו תפלת מיושב, אותו יער</p>
<p>(ס"א דנפיק ידוי דקב"ה ובריך ושבעה מרצון ועל דא לאו חיובא הוא אלא תרי זמני ביומא ושבהא איהו לקב"ה לתת לו זמירות דדוד מלכא)</p>	<p>(שיוצא ידו של הקדוש ברוך הוא, ומברך וְשָׁבְעִים מרצון, ועל זה אין חיוב הוא אלא פעמיים ביום, ושבח הוא לקדוש ברוך הוא לתת לו זמירות של דוד המלך)</p>
<p>רע"מ</p>	<p>רע"מ</p>
<p>שם המקום ההוא מחנים בגין דצלותא⁵ איהי כלה הה"ד אתי מלבנון כלה אתי וגו' אתקרי הכא אתי ובאורייתא דבכתב⁷⁶ אתמר עלה הנה מקום אתי ובגין דאיהי אתקריאת מקום בעלמא⁸ דין אתמר בה ויפגע במקום וילן שם</p>	<p>שם המקום ההוא מחנים". משום שהתפלה היא כלה, זהו שכתוב "אתי מלבנון כלה אתי וגו'", נקרא כאן "אתי", ובתורה שבכתב נאמר עליה "הנה מקום אתי" ומשום שהיא נקראה מקום בעולם הזה, נאמר בה "ויפגע במקום וילן שם".</p>
<p>ובג"ד איהי אמרת מי יתנני במדבר מלון אורחים⁹ דהות רישו בפני עצמה¹⁰ ולא ע</p>	<p>ולכן היא אמרה "מי יתנני במדבר מלון אורחים" שהיתה רשות בפני</p>

¹ שמיעכה באצבע (רח"ו).

² שהם ב' ידי זעיר שמשם ניזון העולם דהיינו בהשפעת רצון העליון וזהו רצון צנור של יסוד הנכנס ברחל הרמוזה בר"ת "לכל חי" רצון (רח"ו).

³ ואם כן אשרי שהוא בסדר הזמירות אינו בקשת מזון שהוא קודם התפלת אלא סדר זמירות (אור יקר).

⁴ ביאה ממש כי האכילה נשפעת מהיסוד

⁵ הוא פי' על מ"ש בזוהר מה כתיב ויפגע במקום צלותא דערבית כו' כד"א כו', דכל ר"מ כאן הכל מבאר דברי הזהר. דעל מ"ש תו ויפגע במקום מלי כו' ולבתר וילן כו', אמר מאי ניהו כי כו'. ועל מ"ש מאי כאשר ראם כו', אמר וכמה דצריך לאתכסיא כו' (יהל אור).

⁶ נמחק ציהל אור.

⁷ ור"ל דאתי של שיר השירים מגלה על מקום אתי, שהוא בכלם, ונמצא שנקראת מקום (יהל אור).

⁸ דעלמא (יהל אור).

⁹ כגון יעקב (יהל אור).

¹⁰ אורחים דהות ברשות בעלה ולא עם כו'. כצ"ל. דבזמן בה"מ ת"ע רשות, דהוה ברשות בעלה, בבה"מ, וישראל בארץ, ול"צ אלא לב' תפלות, חו"ג, מוחין, אבל דרגא דיעקב קהוה בה בקביעו. והענין כמ"ש {-כמו שכתבתי} בתיקונין ריש ת"מ כי ד' מוחין, ב' לזיווג, חו"ג, וב' לת"ת, הן

<p>אינון דקבעין לה חובה עמהון בלא חתן דילה ובכל שעתא דב"נ מצלי קב"ה אקדים ונמר ליה!</p>	<p>עצמה ולא עם אותם שקובעים אותה חובה עמם, בלי החתן שלה, ובכל שעה שאדם מתפלל, הקדוש ברוך הוא מקדים ושומר אותו.</p>
<p>ורוא דמלה והאיש משתאה לה ולית איש אלא קב"ה הה"ד יי' איש מלחמה ויהי הוא מרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת כגון ויצא כברק² חצו</p>	<p>וסוד הדבר "והאיש משתאה לה", ואין איש אלא הקדוש ברוך הוא, זהו שכתוב "ה' איש מלחמה", "ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת", כמו "ויצא כברק חצו".</p>
<p>ואי תימרון דהא אוקמוה רבנן לעשרה קדמאה שכינתא ואתיא לאחד³ עד דיתיב לעשרה דהיא יי' ⁴ קדמה ה' לאחד דאיהו וי⁵ עד דיתיב לא אתיא לגביה ה' תניינא ורוא דמלה דבאתר דלית תמן יי' ⁶ לא אתיא תמן ה' ומאן דבעי ליחדא אתוון⁸ צריך בתחנה⁹ ובתחונני ובג"ד ואתחנן אל יי' באדני⁹ לשכינתא בתחוננים ולקב"ה ברחמי עד הכא</p>	<p>ואם תאמרו, שהרי פרשוה רבותינו לעשרה מקדימה השכינה ובאה, לאחד עד שיושב. לעשרה שהיא יי', קדמה ה'. לאחד שהוא וי', עד שיושב לא באה אליו ה' שנית. וסוד הדבר, שבמקום שאין שם יי', לא באה לשם ה'. ומי שרוצה לייחד אותיות, צריך בתחנה ובתחוננים, ולכן "ואתחנן אל ה'", באדני⁹ לשכינה בתחוננים, ולקדוש ברוך הוא ברחמים עד כאן.</p>
<p>את הכבש¹⁰ האחד תעשה בכקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים רוא דכבשי דרחמנא דאוקמוה עלייהו רבנן גבי כבשי דרחמנא למה לך אלא מלין דיהון תחות כבשוני¹¹ דעלמא יהון מכוסין תחות לבושך מה לבוש איהו מכסה על גופא אופ הכי צריך לכסאה רזין דאורייתא כ"ש רזין דקרבינין דאינון כגוונא דקריבו דאתתא לגבי בעלה</p>	<p>"את הכבש האחד תעשה בבוקר ואת הכבש השני תעשה בין הערביים", שהוא סוד של סתרי הרחמן שבארו עליהם רבותינו, גבי סתרי הרחמן למה לך. אלא דברים שיהיו תחת סתרי העולם יהיו מכוסים תחת לבושך, מה לבוש מכסה על הגוף, גם כך צריך לכסות סודות התורה, כל שכן סודות הקרבנות, שהם כדוגמת קירבת אשה לבעלה.</p>
<p>ומה קריבו דתרווייהו צריך באתכסיא אופ הכי צריך קרבן לכסאה לון מבני עריין רשיעיא חצופין דלית לון בשת פנים ולא</p>	<p>ומה קרבתם ששניהם צריכה במכסה, גם כך צריך קרבן לכסות אותם מבני עריות, רשעים חצופים, שאין להם לא בושת פנים ולא ענוה,</p>

למזונות, משא"כ עתה דקבעוהו חובא בגלותא. ועס"פ חיי שרה {קלב:} ועיין מ"ש (בתיקונים [בליקוט] על ד' הזמנים {לעיל יה"א שלח קנו:} (יהל אור).

¹ ור"ל לצלותא דאיהי (שביעאה) שכינתא, ור"ל בזה דאיהי ברשו בעלה, וילן שם כנ"ל (יהל אור).

² לשון רבקה. וע"ש המהירות נק' רבקה (יהל אור).

³ ובגמ' (ברכות ו.) אמרו לשלשה (יהל אור).

⁴ לעשרה הא יי' כו'. דילפינן מאלקים נצב כו' בקרב כו'. ובשם אלקים ה' קדמאה לי', אבל לחד, דהוא מלא דאלקים, עד דיתיב בצלותא, אז בא ה' תניינא בצלותא לגביה, והוא ה' אתוון דאלקים, שהיא מליאה מאלקים, והיא מאוחרת. וז"ש בגמ' {ברכות ו.} בתלתא כו' דהן ג' אתוון מלא (יהל אור).

⁵ יי' צ"ל וי'. ור"ל וא"ו גי' אחד (יהל אור).

⁶ יי' (יהל אור).

⁷ ר"ל ה' עילאה דלא מתפרשין כו' (יהל אור).

⁸ ליחדל אחוון נמחק זיהל אור, ובמקומו איתל לכלאה.

⁹ צ"ל ברחמי כו' (יהל אור).

¹⁰ שייך למעלה רכ"ד א' (יהל אור).

¹¹ ר"ל סתרין דקרבינא, דהן רזין דזיווגא, שהן צריכינן להסתר, כמו בזיווגא והסתירו מאינון דבהון יצה"ר, ע"ר, כמשי"ו. וע"ל רמ"ד א' (יהל אור).

<p>עונה וכמה מיני ממזרים הם בני עריות, בני נדה דנר ה' מנה ואשתכה באתרה שפחה בת אל נכר זונה והא איהו רזא תחת שלש² רגזה ארץ וגו' תחת עבד כי ימלוך ונבל כי ישבע לחם ושפחה כי תירש נבירתה דנר ה' מאתראה דאיהי מטרוניתא יצה"ט ועאלא באתרהא שפחה יצהר</p>	<p>וכמה מיני ממזרים הם בני עריות, בני נדה שנד ה' ממנה, ונמצאת במקומה שפחה, בת אל נכר זונה, וזהו סוד "תחת שלוש רגזה ארץ וגו'", "תחת עבד כי ימלוך" "ונבל כי ישבע לחם", "ושפחה כי תירש גברתה", שנדה ה' ממקומה, שהיא המלכה, יצר הטוב, ונכנסה במקומה שפחה יצר הרע.</p>
<p>ורזא דמלה כנגע³ נראה לי בבית היינו דם טמא דנדה ומה התם והסגירו הכהן שבעת ימים אוף הכי שבעת ימים תהיה בנדתה (ולית מצורע וכו' עד ליי' אלהיכם) זכאין אינון אברים דמתקדשי בשעת תשמיש דאינון עצי</p>	<p>וסוד הדבר "כנגע נראה לי בבית", היינו דם טמא של נדה, ומה שם "והסגירו הכהן שבעת ימים" כמו כן כאן שבעת ימים תהיה בנדתה, אשרי אותם איברים שמתקדשים בשעת תשמיש, שהם עצי</p>
<p>רכוב</p>	<p>רכוב</p>
<p>זהר</p>	<p>זהר</p>
<p>לבנון⁴ יוצר אור (ס"א משרתים) והאופנים וחיות הקודש (כלם קדושים) כל הני אקרונ יער אילנין ונציבין דביה עם דבשי דא ק"ש דאיהו מתיקו דכלא בכמה צופין ומתיקין שתיתי ייני דא צלותא דמעומד מטיבו (ס"א משיכו) דיינא עלאה⁵ דאתנמר ודא בשלש ברכות ראשונות⁶ עם חלבי אלין אינון שלש ברכות אחרונות⁷ ואתכלילן אלין באלין עד כען מיכלא דמלכא לבתר דאכל מלכא אכלו רעים לעילא שתו ושכרו דודים לתתא למטה.</p>	<p>לבנון יוצר אור (משרתים), והאופנים וחיות הקודש (כלם קדושים), כל אלה נקראים יער עצים, ונצבים שבו. "עם דבשי", זו קריאת שמע שהיא מתיקות הכל בכמה צופים ומתוקים. "שתיתי ייני", זו תפלת מעומד מהטוב (משיכה) של יין עליון המשומר, וזה בשלש ברכות ראשונות. "עם חלבי", אלה אותן שלש ברכות אחרונות, וכלולים אלו באלו. עד כאן מאכל המלך, לאחר שאכל המלך "אכלו רעים" למעלה "שתו ושכרו" דודים למטה.</p>
<p>וע"ד לית חייובא דמוזנא אלא לבתר צלותא בצלותא דמנחה (בערב) קודם צלותא מ"ט בגין דעד לא אשתכה דינא קשיא בעוד דאנפין דמלכא נהירין יימא תהלה לדוד בהאי סדורא דמוזנא דלבתר דדינא שריא ותלי על עלמא לאו שעתא</p>	<p>ולכן אין חיוב של מזון אלא לאחר התפלה. בתפלת מנחה (בערב) לפני התפלה, למה, משום שעד שלא נמצא דין קשה בעוד שפני המלך מאירות, יאמר תהלה לדוד בסדור זה של המזון, שלאחר שהדין שרוי ותלוי על העולם, זו אינה השעה. בא רבי פנחס</p>

¹ ר"ל אינון ע"ר הן בני נדה, נד כו' (יהל אור).
² דמנדדין ג' אתוון מן ה' בתראה, והן ג' דחשיב, דהן ג' קליפין דערלה. ור"ל ז"ש אין דורשין בסתרי עריות בשלשה. ועת"ז תכ"ח {טז}. (יהל אור).
³ הוא יצה"ר. והן ג' מינים דע"ר בר"ת נג"ע (יהל אור).
⁴ יער לבנון כדמטיק לקמיה. כי כל כללות הנפרדים למטת ממלכות דהיינו חיות ואופנים וכל קדושים עמם נקראים יער לבנון, והיינו כמה שפירשו בזהוהר פרשת פקודי כי בתפלה מיושב כלולים ששה היכלות שבהם ודאי סוד היער הנרמז, והטעם שנקרא יער הוא כי כמו שביער אילנות מסובכים אלו באלו ואלו באלו ואינם בשווי בגובה ובמעלה, כן אלו הנצוצות המתפשטים למטה מהמלכות שהיא גנה נקראים יער (אור יקר). עולם הבריאה (רח"ו). ואיפשר כי בבריאה אימא מקננא תמן ובה מנצ"פך פ"ר דינים גי' יע"ר. אבל עיקר יער בעשייה (מ"מ).
⁵
⁶ ג"ר חב"ד דז"א (רח"ו).
⁷ טפות היסוד הנכנסים בנה"י נק' חלב (רח"ו).

איהו אתא ר' פנחס ונשקיה	ונשקו.
רע"מ	רע"מ
<p>העולה דאחידן בהון אשין קדישין שם יהו"ה דאחיד¹ באשין דלהון ובג"ד באורים² כברו יי' ע"ד כבשי דרחמנא דהיינו את הכבש אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים שלימו דקרא ועשירי האיפה סלת זכאה איהו מאן דאנגיד ממוחיה טפה סלת נקיה³ בלא פסולת ואיהי רמיזא באת י' מן אדנ"י כלילא בעשר ספיראן דאיהי בלולה בשמן כתית רביעית ההיך⁴ ואיהי בלולה במקרא במשנה בתלמוד בקבלה (כאן שייך מ"ש בדף רמד א אר"מ ועשירית האיפה)</p>	<p>העולה שאוחזים בהם אישים קדושות, שם יהו"ה, שאחוז באשים שלהם, ולכן "באורים כבדו ה'" על זה נסתרות ה', היינו "את הכבש האחד תעשה בבוקר ואת הכבש השני תעשה בין הערביים". שלמות הכתוב "ועשירית האיפה סולת", אשרי מי שמשפיע ממוחו טיפה סולת נקיה בלי פסולת, והיא רמוזה באות י' של אדנ"י, כלולה בעשר ספירות שהיא "בלולה בשמן כתית רביעית ההיך", והיא בלולה במקרא במשנה בתלמוד בקבלה.</p>
<p>יחזקאל כד חמא שכינתא מגו קליפין⁶ חזא עמה עשר ספיראן⁷ בלא פרודא כלל ואלין אינון מוחא מלגו בלהו חזא לון מגו נהר כבר דלתתא⁸ איהי רכב אלהים רבותים כל רבוא עשר אלפין רבותים כ' אלף אפיק תרי שאינן⁹ אשתארו תמני סר בחושבן ח"י עלמין דכליל עשר ספיראן דאתלבש בט"ט מן¹⁰ מטטרון ט"ט מן מטפת¹¹ ואתמר ביה והיו לטטפת בין עיניך מאן עיינין¹² אלין לעילא דאתמר בהו נפתחו השמים ואראה מראות אלהים מאן מראות אלין אינון עשרה מראות¹³ דמטטרון¹⁰</p>	<p>כשראה יחזקאל את השכינה מתוך הקליפות, ראה עמה עשר ספירות בלי פירוד כלל, ואלה הם מח מבפנים את כולם, ראה מתוך נהר כבר שלמטה, היא רכב אלהים רבותיים, כל רבוא עשרה אלפים, רבותיים עשרים אלף, תוציא שנים שאינם, נשארו שמונה עשר, בחשבון שמונה עשר עולמות שכוללים עשר ספירות שהתלבש בט"ט ממטטרון, ט"ט מטטפת, ונאמר בו "והיו לטוטפת בין עיניך". מי העיניים, אלו למעלה שנאמר בהן "נפתחו השמים ואראה מראות</p>

¹ י"ה באיש ואשה, דאש שנשארו בהן, הן אשין קדישין שמתחממין בקדושה, לש"ש. ומ"ד ומ"ן דבן ובת, הן ו"ה (יהל אור).

² ב' אשות דאיש ואשה (יהל אור).

³ בקדושה. וכ"ה בתורה (יהל אור).

⁴ אות רביעית, ה' אחרונה, וזהו ההיך. בשמן הוא טפה ממוחא, שמן בחכמה כידוע. כתית ע"י צדיק דכתיש כתישין. וכן בתורה כ"ז. וז"ש ואיהי בלולה כו'. שהן ד' דברים, וזהו רביעית. כתיש, כמ"ש (ברכות סג): כתתו עצמיכם על ד"ת (יהל אור). י', אות ד' מן אדני, ועשירית, דהיא י'. והיא כלילא מד' אתון דשם הו"ה, וי' אתון דש"מ (יהל אור).

⁶ כמ"ש והנה רוח סערה כו' (יהל אור).

⁷ עשר מראות כמשי'ו (יהל אור).

⁸ מט"ט, שהוא בדוגמת עד"א, נהר היוצא מעדן. שמט"ט נק' נהר פלגיו מימינא, נהר דינור משמאלא, נהר כבר באמצעיתא (תקו"ז ה.), שהוא רכב לת"ת, כבר אותיות רכב. וז"ש איהו רכב כו' (יהל אור).

⁹ כמ"ש בגמ' (ע"ז ג): שנאן שאינן (יהל אור). דאינון בדרגא דכ"ע. והן ע"ס באור ישר, וע"ס באור חוזר, ושנים נעלמים, ואראה ואפול כו' (יהל אור).

¹⁰ שהוא פנים של מט"ט. וע"ז אמרו (חגיגה טו): ר"מ רמון מצא, שהוא חיצוניות של מט"ט, אותיות החיצונות שבו, מ"טטרון, תוכו אכל קליפתו זרק, שהוא עה"ד טו"ר (יהל אור).

¹¹ שבו תפלין כמ"ש בפ' בא (יהל אור).

¹² ר"ל המראות, כמשי'ו, ע"ס שבו כנ"ל (יהל אור).

¹³ שנאמר במרכבה ט"פ מראות, ועשירי ואראה, ולא נאמר מראה, לפי שהוא סתים. וז"ש ט' באתגלייא ט' (יהל אור). מפ' וממעל כו', ואילך הכל במראה לבד עשירית, ואראה, דהיא אינה נגלית (יהל אור).

<p>דחוא כשרנא בנו עשישיתא תשע באתגלייא וחד סתים מראה הדא¹¹ דאיהו חזי קדמאה מאלו עשרה דא איהו דאתמר ביה וממעל לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר דמות כסא ואע"ג דאתפרש לעילא צריך להדתא עליה מלין דחדושין אמר קב"ה למשריין דלעילא מאן דמצלי בין יהא גבור¹² בין יהא חכם בין יהא עשיר בזכוון גבור חכם¹³ בתורה ועשיר במצות לא ייעול בהיכלא דא צלותיה עד דתחזון ביה סימנין אלין דיהב גרמיה ביה תקונין דילי¹⁴ ובגין דא אוקמוה מארי מתניתינן אם הרב¹⁵ דומה למלאך יי' צבאות תורה יבקשו מפיהו למאן דיהא רשים באלין סימנין בלבושיה תקבלון צלותיה סימנא דהא דיהא רשים בצלותיה בתכלת בכנפי מצוה ציצית דאיהו דמי לרקיע דאיהו מטטרוני¹⁶ דיוקנא דיליה¹⁷ תכלת שבציצית ובגין דא שיעור הציצית אוקמוה רבנן טלית שהקטן¹⁸ מתכסה בה ראשו ורובו והאי איהו¹⁹ דאתמר ביה ונער קטן נוהג במ²⁰ והאי איהו נוהג בד' חיון דאינון ד' ואיהו כליל²¹ שש מעלות לכסא דאינון ו' ובגין דאיהו כליל עשר מתלבשין! ביה עשר ספיראן י' וביה הוה אתחזי קב"ה בשכינתיה דאיהי כלילא מעשר ספיראן לנביאי ומסטרא דשכינתא דאיהי עשיראה תכלת שבציצית איהו תכלת דכל גוונין דאיהי תכלית ד' ספיראן וביה ותכל כל עבודת אהל מועד ואיהי לשון כלה הה"ד (במדבר ז א) ויהי ביום כלת משה להקים</p>	<p>אלהים" אלו מראות, אלו הם עשרה מראות של מטטרון, שנראה כמו נר בעששית, תשעה בגלוי ואחד בנסתר. מראה אחד שהוא מראה ראשון מאלו העשרה, זהו שנאמר בו "וממעל לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר דמות כסא", ואף על גב שנפרד למעלה, צריך לחדש עליו דברים חדשים. אמר הקדוש ברוך הוא למחנות שלמעלה, מי שמתפלל בין שיהיה גיבור בין שיהיה חכם בין שיהיה עשיר בזכויות, גבור חכם בתורה, ועשיר במצוות, לא תכנס תפלתו בהיכל זה עד שיראו בו סימנים אלו שנתן עצמו בו תקונים שלי, ומשום זה פרשוה בעלי המשנה, אם הרב דומה למלאך ה' צבאות תורה יבקשו מפיהו, למי שיהיה רשום בסימנים הללו בלבושו תקבלו תפלתו. סימן אחד, שיהיה רשום בתפלתו בתכלת בכנפי מצוה ציצית, שהוא דומה לרקיע, שהוא מטטרון, דמותו תכלת שבציצית. ומשום זה שיעור הציצית פרשוה רבותינו, טלית שהקטן מתכסה בה ראשו ורובו, וזהו שנאמר בו "ונער קטן נוהג במ", וזהו נוהג בארבע חיות, שהם ארבע, והוא כולל שש מעלות לכסא, שהם ו'. ומשום שהוא כלול עשר, מתלבשים בו עשר ספירות, י', ובו נראה הקדוש ברוך הוא בשכינתו שהיא כלולה מעשר ספירות לנביאים, ומצד השכינה שהיא עשירית תכלת שבציצית, היא תכליתותתכלת! של כל</p>
---	---

¹⁰ צמט"ט (יהל אור).

1

¹¹ עכשיו מפרש והולך המראות כסדר, והראשונה מל' (יהל אור).

¹² ר"ל ז"ש אל יתהלל כו' בזאת כו' (יהל אור).

¹³ בזכוון גבור חכם (נמחק זיהל אור).

¹⁴ ועשירית האיפה כו' כנ"ל. וכן ד' תיקונין דילה, ציצית ותפילין וק"ש ותפלה, ד' הן ד' אותיות הו"ה כסדר הזה. וכן בר"ת יתהלל כו'. ואלו ד' כלילין בעפר והן עשר תיקונין שמפ"ו (יהל אור).

¹⁵ כמ"ש (שבת כה): והיה מתעטף בסדינין המצויינין והי' דומה כו' (יהל אור).

¹⁶ כמ"ש בז"ח פ' בראשית {ליורנו יג. מרגליות ט:} וכן בת"ז ת"ל {פג:} (יהל אור).

¹⁷ כמ"ש שתכלתדומה לרקיע, ורקיע לכסה"כ, דהוא משמש לכסא, ודיוקניה דמיא לה, כי לקח אותו אלקים לשמשא בשמא דא דהוא כורסייא (יהל אור).

¹⁸ נער כמש"ו (יהל אור).

¹⁹ ר"ל נער מט"ט נוהג בד' החיות (יהל אור).

²⁰ בשם מ"ב, כמ"ש בריש תכ"ב (יהל אור).

²¹ בשית אתוון דיליה. והוא כסא בו' דרגין, וד' רגלין, שהן ד' חיות (יהל אור).

<p>את המשכן ואוקמוה רבנן כלת כתיב² ואיהו תכלת דשרגא³ דאכיל תרבין</p>	<p>הגוונים. שהיא תכלית של עשר ספירות, ובו "ותכל כל עבודת אהל מועד", והיא לשון כלה, זהו שכתוב "ויהי ביום כלת משה להקים את המשכן", ופרשוה רבנן כלת כתוב, והיא תכלת, הנר שאוכלת חלבים ועולות.</p>
<p>ועלוון ועליה אמר יחזקאל דמות כמראה⁴ אבן ספיר דמות כסא סגולה⁵ דהאי אבן מאן דירית לה לא שלטא נורא דגיהנם עליה לית נורא בעלמא מקלקל לה ולא כל מיני מתכות כל שכן מיא דלא מזיקו לה מאן דירית לה אתקיים ביה כי תעבור במים אתך אני וגו' וכל עלאין ותתאין דסמרא אחרא דחלין מניה תכלת דימא⁶ בגיניה אתמר כי תעבור במים אתך אני דבסגולה דא סוס ורוכבו רמה בים דא ממנא דמצרים</p>	<p>ועליו אמר יחזקאל "דמות כמראה אבן ספיר דמות כסא", סגולת האבן הזו שמי שיורש אותה לא שולטת בו אש הגיהנם, אין אש שמקלקלת אותה, ולא כל מיני מתכות, כל שכן שהמים לא מזיקים אותה. מי שיורש אותה מתקיים בו "כי תעבור במים אתך אני וגו'" וכל עליונים ותחתונים של צד האחר פוחדים ממנו. תכלת הים, בשבילה נאמר "כי תעבור במים אתך אני", שבסגולה זו "סוס ורוכבו רמה בים", זה ממונה של מצרים.</p>
<p>מגוון דא דחלין עלאין ותתאין משריין דימא דחלין מניה ומשריין דרקיעא דאיהו תכלת מניה דחלין משריין דתכלת (ס"א ומשריין דרקיעא משריין) דנורא דגיהנם דחלין מניה והאי תכלת</p>	<p>מגוון זה פוחדים עליונים ותחתונים, מחנות הים פוחדים ממנו, ומחנות הרקיע, שהוא תכלת, ממנו פוחדים מחנות התכלת (ומחנות הרקיעים ומחנות) שאשי הגיהנם פוחדים ממנה. ותכלת זו</p>
<p>רכז/א 11184</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>איהו דין דינא אדנ"י דינא דמלכותא⁷ דינא ותריין גוונים רשימין בטלית חד חוור וחד תכלת ועל תריין גוונים אלין אתמר ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר</p>	<p>היא דין, דינא אדנ"י, דינא דמלכותא דינא. ושני צבעים רשומים בטלית, אחד לבן ואחד תכלת, ועל שני צבעים אלו נאמר "ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר".</p>
<p>לבנת לובן, הספיר שהוא כלול בשני צבעים, רחמים ודין, לבן ושחור.</p>	

¹ והוא יו"ד מלא. והוא שכינתא, י' דאדנ"י, י' זעירא בגווה משתכח, שהיא מתלבשת בכסא, שהי"ד זה אבן ספיר, כליל מכל גוונים. והיא חכמת שלמה. והיא תכלת כו' כמשי"ו (יהל אור).

² עי' לקמן רנד ע"א (לש"ו).

³ שהוא אש של כסה"כ, ותצא אש כו' (יהל אור).

⁴ שהתכלת דומה לספיר (יהל אור).

⁵ כמ"ש { שה"ש רבה ה, כא } דספיר אין שולט בו כו' מעשה בא' שלקח סנפירינון והלך לבדקו כו' (יהל אור).

⁶ ר"ל שהתכלת בא מן הים, והוא דומה לים (יהל אור).

⁷ כ"ש מיא דלא מזקי לה דאיהי תכלת דימא בגיניה כו' רמה בים ודא ממנא דמצרים כו' משריין דתכלת נורא דגיהנם וכל עלאין ותתאין דס"א דחלין מניה והאי תכלת איהי דינא דאדנ"י דינא דמלכותא כו'. כצ"ל. ר"ל מלכות אוחיות אדנ"י, וכן דמלכותא כו' (יהל אור). היא עצמה נקרא יבשה, דלית לה מגרמה כלום כמ"ש בתיקונים (סא ע"ב וקלד ע"ב), והיא כולה דינין, דינא דמלכותא דינא (פינחס דף רכז רע"א), וכל הנהגת עוה"ז הוא בידה (כללים ח"ב נה ע"ב).

⁸ לבנת הספיר לובן וספיר כליל בין כו' (יהל אור).

⁹ ר"ל רחמי (יהל אור).

¹⁰ ר"ל דינא (יהל אור).

<p>תכלת ועל תרין גוונין רמיזו רבנן מאימתי קורין את שמע בשחרית משיכיר בין תכלת ללבן למהוי ברתא דמלכא ק"ש יחודא דקב"ה כליל מתרין גוונין אלין דאינון יהו"ה אדנ"י רחמי ודינא כגוונא דקב"ה כליל ב' גוונין יהו"ה אלהים רחמי ודינא כגוונא דקב"ה כליל ב' גוונין יהו"ה אדנ"י למהוי רחמי ודינא כסא דין וכסא רחמים</p>	<p>שחור התכלת, ועל שני צבעים רמזו רבותינו, מאימתי קוראים את שמע בשחרית, משיכיר בין תכלת ללבן, להיות בת המלך, קריאת שמע, יחוד הקדוש ברוך הוא כלול משני צבעים אלו, שהם יהו"ה אדנ"י, רחמים ודין. כדוגמא שהקדוש ברוך הוא כולל שני צבעים יהו"ה אדנ"י, להיות רחמים ודין, כסא דין וכסא רחמים.</p>
<p>(מטטרון) כמראה² אבן ספיר דמות כסא מאי דמות³ כסא אלא לקבל כרסייא דאית ליה ע"ב גשרים דיהא ב"ג רשים בע"ב קשרים וחוליין דציצית לקבל ע"ב גשרים דכרסייא דאינון ח"י קשרים וחוליין לכל סטרא דכרסייא דאיהו ה"י⁴ לכל סטרא בד' חיון⁵ דכרסייא דאינון ד'</p>	<p>(מטטרון) "כמראה אבן ספיר דמות כסא", מה זה "דמות כסא", אלא כנגד הכסא שיש לו שבעים ושנים גשרים, שיהיה אדם רשום בשבעים ושנים קשרים, וחוליות הציצית כנגד שבעים ושנים גשרים של הכסא, שהם שמונה עשר קשרים וחוליות לכל צד, שהכסא שהוא ה' לכל צד, בארבע חיות הכסא שהם ד'.</p>
<p>ושית דרגין דכרסייא דאינון ו' ודא מטטרון איהו כליל ד' חיוון הה"ד ונער קטן נוהג בם ואינון מיכאל גבריאל נוריאל רפאל מטטרון שש⁶ מעלות לכסא דסלקין שית מאה ציצית בתרין יודיין⁷ ואי חסר יוד הא חירק באתריה הכי סלקא בכל סטרא בד' כנפי ציצית ותלת עשר⁸ חליין דציצית אינון תרי"ג</p>	<p>ושש מעלות הכסא שהם ו', וזה מטטרון, הוא כולל ארבע חיות, זהו שכתוב "ונער קטן נהג בם" והם מיכאל גבריאל נוריאל רפאל, מטטרון שש מעלות לכסא, שעולים שש מאות ציצית בשתי יודיין, ואם חסר יוד הרי חירק במקומה. כך עולה בכל צד בארבע כנפות ציצית, ושלוש עשרה חוליות הציצית הם תרי"ג.</p>
<p>ועוד שש מעלות⁹ לכסא ברזא דא וא"ו סליק לחשבון י"ג דאתרמיז בתלת תיבין</p>	<p>ועוד שש מעלות לכסא, בסוד זה וא"ו עולה לחשבון י"ג, שנרמז בשלש</p>

¹ צ"ל דאיהו. ור"ל מל' (יהל אור).

² ומט"ט כמראה כו'. דרקייע ואבן ספיר פיל למעלה בציצית. ספיר ב' גוונין, ודומה במראה, וכן רקיע. והרקיע הוא הטלית, והספיר הן הציצית. ועתה מפ' היאך הוא דמות כסא וציצית (יהל אור).

³ ר"ל הציצית איך הם דמות כסא (יהל אור).

⁴ ר"ל הכסא עצמו. ועם וא"ו דסליק י"ג כמש"ו, הוא ח"י (יהל אור).

⁵ ר"ל ח"י עם ה', בכל סטרא הן ד' חיוון (יהל אור).

⁶ בששה אותיות שבו (יהל אור). וזהו שש וארגמן לבושה, דכסא הוא לבושה, כמ"ש בריש תיקונים {ד}:. וזהו אור לבושו כידוע. והוא ה' דכורסייא, ד"ו, וי"ד מתלבש בה וכמ"ש בפ"ד דספ"דצ (מ"ט ב' ג' {לג, ג}). וד' הוא נוק', ו' מט"ט, דכורא, כידוע. ואמר ח"י קשרים כו'. מכאן דאף ב"ג חוליין, רק ה' קשרים. והוא בד' חוליין קשר א', וזאת קשר האחרון. והוא שמא ד"ב בחוליין, ג"פ ד', בחיות ושבטים ותקופות וכיוצא. וכן בכל קשר בכריכות. וז"ש והפוחת ב' חוליות לכל קשר לבן ותכלת. ומ"ש {מנחות לח:} וצריך לקשור על כו', היינו בפוחת, אבל צריך לעשות לכתחילה כהמוסיף, כמ"ש כאן. וקאי אחוליות, ולא אכריכות, כפירוש ראשון שבתוס' (יהל אור).

⁷ ר"ל הוא מט"ט, ת"ר, כלל הציצית. וד' הציצית ד' החיות כנ"ל. והוא דמות כסא, שהוא ה', ד"ו, בד' רגלין ו' דרגין כנ"ל. וז"ש הכי סלקא בכל סטרא כו'. ר"ל דז"ש מט"ט כליל ד' חיות כנ"ל (יהל אור).

⁸ וא"ו גי' י"ג כמש"ו (יהל אור). הוא ענין בפ"ע דכולל תרי"ג. ומ"מ רומז על מט"ט, דהוא תרי"ג ברצוא ושוב, דרצוא משלים לארגמן. וז"ס ו"ה, דדלית נעשית ה', ארגמן, כמ"ש בס"א ר"פ בראשית {ד}. ושי"מ. והתרי"ג הוא ו' פשוט ומלא, דפשוט ת"ר כנ"ל, דכליל במט"ט, ו', והוא בדרגא דעד"א ו' (יהל אור).

⁹ דלמעלה אמר דשש מעלות אינון בחושבן דציצית מרומז, והוא ברמז. וכאן אמר ב"ג חוליין (יהל אור).

<p>ויסע ויבא ויט דאינון והו¹ אני והו חמש קשרין ה² לכל סטרא³ א' טלית⁴ ח"ד לכלהו ובאת ה⁵ אשתלים ח"י דאינון ט"ט למהוי היה לכל סטרא כליל ד' חיות ולכל היה ארבע⁶ אנפין וארבע גדפין אינון ל"ב אנפין וגדפין ואינון תליין מחיה דאיהו אדם</p>	<p>תבות "ויסע ויבא ויט", שהם והו, אני והו, חמשה קשרים, ה' לכל צד, א' טלית אחת לכלם, ובאות ה' נשלם ח"י, שהם ט"ט, להיות חיה לכל צד, כולל ארבע חיות, ולכל חיה ארבע פנים וארבע כנפים הם ל"ב פנים וכנפים, והם תלויים מחיה שהוא אדם.</p>
<p>ואינון ל"ב כחשבון יו"ד ה"א ה"א שלימו דלהון וא"ו תליסר חוליין בכל ד' כנפי והוא"ו מתייחד עם כל ארבע חיות ואשלים לעילא⁷ אשלים לתתא⁸ עמודא דאמצעייתא איהו מטטרון לאשלמא לעילא כגוונא דתפארת שמיא כשם רביה⁹ בצלמו כדמותו¹⁰ אתברי דאיהו כליל כל דרגין מעילא לתתא ומתתא לעילא ואיהו אחד באמצעייתא הה"ד והבריה התיכון¹¹ בתוך הקרשים מבריה מן הקצה¹² אל הקצה ואיהו כליל ד' אנפין וארע גדפין דכל חיה וחיה דלעילא דאינון יארדונדי או ישיר משה¹³ בכל חיה ארבע אנפין וארבע גדפין כגוונא דא א"ז באריה א"ז בשור א"ז בנשר א"ז</p>	<p>והם ל"ב כחשבון יו"ד ה"א ה"א, שלמות שלהם וא"ו, שלש עשרה חוליות בכל ארבע הכנפים. והוא"ו מתייחד עם כל ארבע חיות ומשלים למעלה, משלים למטה, עמוד האמצעי הוא מטטרון להשלים למעלה כדוגמת התפארת, שמו כשם רבו, בצלמו כדמותו נברא, שהוא כולל כל הדרגות מלמעלה למטה ומלמטה למעלה, ואחוז הוא באמצע, זהו שכתוב "והבריה התיכון בתוך הקרשים מבריה מן הקצה אל הקצה". והוא כולל ארבע פנים וארבע כנפים לכל חיה, וחיה שלמעלה שהם יאהדונה"י, "אז ישיר משה". בכל חיה ארבע פנים</p>

¹ ר"ת וא"ו (יהל אור).

² ר"ל ואינון ארגמן, ד' חיות בכל ציצית, שכ"א כלולה מד' לד' סטריין, כמ"ש בפ' בהעלותך {קנד}. והטלית א' דה"א. ואמר **ובאת ה' אשתלים ח"י**. ר"ל דהוא ו', ובה' דחיות, ונקר' חיה, כמ"ש היא החיה חיה יחידית, דכלילא כל הד', נוריא"ל כו'. והוא בה"א הנ"ל, דברזא דמט"ט וא"ו, ו"ג, וה' דאשלים לה' חיות וכליל לון כנ"ל, נעשה ח"י. וה' דהחיה, אמר למעלה דהוא הכסא עצמו, דכליל ד' כנ"ל (יהל אור).

³ הכסא עצמו כנ"ל (יהל אור).

⁴ א' של מילוי ה', שהציצית הוא ו"ה, רחמי ודינא כנ"ל (יהל אור).

⁵ זהו שמי בקרבו (יהל אור).

⁶ הן ל"ב חוטיין, ד"פ ח', בד' חיות. וי"ג חוליין דמט"ט אשלים לאדם, מ"ה. ואמר **אשלים לעילא כו'**. דהוא אדם, והן חיות, כמ"ש בריש תכ"ב {עב}. {ו' ש"מ} {וש"מ - ושאר מקומות}, והוא בוא"ו דיליה, ו"ג, אשלים לאדם כנ"ל, שלימו דלהון. ואשלים לח"י חיות כנ"ל. והוא אדם על הכסא. ומסט' דצדיק, נק' חיה, ח"י, ט"ט, כנ"ל. ומסט' דת"ת, נק' אדם, כמ"ש בר"מ סוף ח"א {השמטות סי נ'} ויחלום והנה סולם כו'. וזהו טט"פת, כמ"ש ל רכ"ח ב'. והשלמה דילי' לעילא ולתתא הוא ברזא דרצוא ושוב, דגש ורפה, ברפה הוא מלך ע"ג, דוא"ו איהו ברפה, ודגש ביו"ד, נוק' (יהל אור).

⁷ ר"ל באצ"י, עד"א (יהל אור).

⁸ מט"ט ביצירה כמ"ש (יהל אור).

⁹ **ואשלים לתתא ואיהו מט"ט דאשלים עילא ותתא כגוונא דעד"א שמי' כשם רבי' כו'**. כצ"ל (יהל אור).

¹⁰ ר"ל בדכורא ונוק', אדם וחיות כנ"ל. ועליו נאמר נעשה אדם בצלמינו כדמותינו, כמ"ש בת"ז {קלח}: והוא זיהרא דאדם דירית הוא. ואמר **דאיהו כליל כל דרגין מעילא כו'**. דהוא כליל כל חיות, דהן רזא ד' אותיות השם. והוא בין בשמא דאקרי אדם בל"ב אנפין כו', והוא מעילא לתתא, באור ישיר, דכורא. ומתתא לעילא, בסוד חיה, נוק', כנ"ל. והוא בסוד בינה ומל', והוא בדרגא כולל שניהם, שילוב שניהם, וכמ"ש ל רכ"ח א' בסוד השרפים. וז"ש **ואיהו כו'**. ואמר **ואיהו כליל כו'**. מפרש מ"ש למעלה דאיהו כליל ל"ב אנפין וגדפין, והוא ב' מרכבות, חג"ת עם בינה דכליל ג"ר, ונה"י עם מל', וכמ"ש בריש ת"ז {א, א}. והן ח' חוטיין שבציצית, שהן ד' כפולין כנ"ל (יהל אור).

¹¹ שהוא באמצע (יהל אור).

¹² מכתר עד מל', באמצע (יהל אור).

¹³ שהוא בדרגא דעד"א, והוא ר"ת מט"ט ש"ר ה'פנים (יהל אור).

<p>באדם דאינון ל"ב אנפין וגדפין בחושבן א"ז ד' זמנין</p>	<p>וארבע כנפים, כדוגמא זה א"ז באריה, א"ז בשור, א"ז בנשר, א"ז באדם, שהם ל"ב פנים וכנפים בחשבון א"ז ארבע פעמים.</p>
<p>ואינון ד' אנפין יהו"ה ארבע גדפין אדני לקבל ד' בגדי זהב וארבע בגדי לבן דלביש כהנא לכפרא על ישראל לקבל אדני שפתי תפתח² וצלותא דתפלה³ יהו"ה בחתימה ח"י ברכאן דצלותא ותמני סרי זמנין⁴ יהו"ה אית בהון ע"ב אתוון בחושבן ויכלו דכלילין בצדיק⁵ ח"י עלמין</p>	<p>והם ארבע פנים יהו"ה, ארבע כנפים אדני, כנגד ארבעה בגדי זהב, וארבעה בגדי לבן שלובש הכהן לכפר על ישראל, כנגד אדני שפתי תפתח, ותפלה של תפלה יהו"ה בחתימה י"ח ברכות התפלה, ושמונה עשרה פעמים יהו"ה יש בהם ע"ב אותיות, בחשבון ויכלו, שכלולים בצדיק ח"י העולמים.</p>
<p>ובארבע חיון יהו"ה אדני תמני לכל סטרא אינון ל"ב אתוון וי"ג אתוון דאשתכחו⁶ מן והיו אני והיו הא תלת עשר דכלילין עילא ותתא בהון אשתלים אדם דאיהו מ"ה עמודא דאמצעייתא לעילא באילנא⁷ דחיי לית קליפין כי אין לבא אל שער המלך בלבוש שק לתתא אית קליפין במטטרון דאיהו בדיוקנא דעמודא דאמצעייתא דבזמנא דקודשא בריך הוא לבר ממלכותיה אתכסי בגדפין ואנפין דעבד דיליה הה"ד וירכב על כרוב⁸ ויעף</p>	<p>ובארבע חיות יהו"ה אדני, שמונה לכל צד, הם ל"ב אותיות, וי"ג אותיות שנמצאו מן וה"ו, אני וה"ו, הרי שלשה עשר שכלולים למעלה ולמטה, בהם נשלם אדם שהוא מ"ה עמוד האמצעי. למעלה בעץ החיים אין קליפות, "כי אין לבא אל שער המלך בלבוש שק" למטה יש קליפות, במטטרון שהוא בדמות העמוד האמצעי, שבזמן שהקדוש ברוך הוא מחוץ למלכותו מתכסה בכנפי ופני העבד שלו, זהו שכתוב "וירכב על כרוב ויעף".</p>
<p>ואינון קליפין דסחרין לד' חיון דמטטרון אינון⁹ תהו והנה¹⁰ רוח גדולה¹¹ וחזק מפרק הרים ומשבר סלעים, "לא ברוח ה'", "ואחר הרוח רעש לא ברעש י"י הא תרין קליפין ירוק וחורר</p>	<p>ואותן קליפות שסובבות לארבע חיות מטטרון, הן תהו, "והנה רוח גדולה וחזק מפרק הרים ומשבר סלעים", "לא ברוח ה'", "ואחר הרוח רעש לא ברעש ה'", הרי שתי קליפות, ירוק ולבן.</p>
<p>דקליפין דאגוזא חד תהו קו ירוק תניינא בהו¹² אבנין מפולמין קליפא תקיפא</p>	<p>שקליפות האגוז אחד תהו, קו ירוק, שני בהו אבנים מפולמות, קליפה</p>

1
 2 עי' שעה"כ סג ע"א
 3 ר"ל הפתיחה באדני, וסתירת הברכות בהו"ה (יהל אור).
 4 והן ע"ב קשרים [וחוליין] דציצית כנ"ל, ד"פ ח"י, והן כלולין במט"ט בט"ט דבי' כנ"ל, דהוא ח"י דכליל ד' חיות, הרי ע"ב דכליל בח"י, ויכלו כו'. והן ד' חיות דאשלים להון בוא"ו כנ"ל. ועתה מפרש אדם דאשלים, ואמר **ובארבע חיוון כו' וי"ג כו' וז"ש הא תלת עשר דכליל עילא ותתא** וכנ"ל. ואמר **ולעילא באילנא דחיי כו'**. לפי שרוצה לפרש הקליפין שראה יחזקאל כמש"ו (יהל אור).
 5 ל' ויכלו. וכן צדיק נק' כל. ותפלה בצדיק, ח"י ברכות, וברכות לראש צדיק (יהל אור).
 6 ר"ל בר"ת כנ"ל (יהל אור).
 7 עד"א (יהל אור).
 8 הוא מט"ט. ועל שמו נקראו החיות כרובים. וזהו וירכב, שהוא רכב כנ"ל (יהל אור).
 9 שאמר לעיל כד חמא כו' (יהל אור).
 10 דהוא ירוק, רוח. ובהו ענן חיוור (יהל אור).
 11 עי' סדרן דד' קליפין בזהר הרקיע דף נו ע"ב (לש"ו).
 12 בעת מלכותם [של המלכין קמדאין] הנה ע"י חסרון אור יחודו בהם היו נפרדות זו מזו, וכמ"ש אליהו זל"ט (תיקו"ז יט ע"א) ובר מינך לית יחודא בעילאי ותתאי¹², ונעשה עי"ז בסוד רה"ר כמ"ש בשער המלכים (סוף פרק ה), ונתחשכו עי"ז הרבה (ע' רע"מ פינחס רמד רע"א), והוא מה שאמרו

<p>כאבנא מפולמא לקבל תרין קליפין אלין מוין ותבן דחטה קליפא תליתאה דקיקא לקבל סובין דחטה דהכא איהו מתדבק בחטה ולא יכיל לאתפרשא מתמן עד דסתנין ליה בריחייא דאינון לקבל טוחנות דפומא דב"נ דצריך למטחן בהון מלין דאורייתא עד דיהון כקמח סלת נקיה ובנפה דאיהי שפה אתבריר פסולת דאיהי סובין (דאורייתא) עד דישתכח הלכה סלת נקיה</p>	<p>חזקה כאבן מפולמת, כנגד שתי קליפות אלו מוין ותבן של חטה. קליפה שלישית דקיקה כנגד סובין של חטה, שכאן הוא נדבק בחטה, ולא יכול להיפרד משם עד שטוחנים אותו ברחיים, שהן כנגד טוחנות הפה של האדם, שצריך לטחון בהן דברי תורה עד שיהיו כמו קמח סולת נקיה, ובנפה שהיא השפה מתבררת הפסולת שהוא סובין (של התורה), עד שתמצא הלכה סולת נקיה.</p>
<p>בההוא זמנא נטיל לה לבא ומוחא וכל אברין דגופא דאתפשט בהון נשמתא ואתפרנסת בה נשמתא כגוונא דגופא אתפרנסת במלין דעלמא דזה לעומת זה עשה אלהים נחמא דגופא ונהמא דאורייתא הדא הוא דכתיב לכו לחמו בלחמי והאי קליפא איהו כקליפא דמתדבקא במוחא דאנוזא ובזמנא דאנוזא איהי רכיכא אתפרש ההיא קליפא ממוחא דאנוזא בלא קושיא ובזמנא דאנוזא איהי</p>	<p>באותו זמן נוטל אותה הלב והמח וכל אברי הגוף שהנשמה מתפשטת בהם, והנשמה מתפרנסת ממנה, כדוגמא הגוף מתפרנס בדברי העולם, ש"זה לעומת זה עשה אלהים", לחם הגוף ולחם התורה, זהו שכתוב "לכו לחמו בלחמי". וקליפה זו היא כמו קליפה שנדבקת למח האגוז, ובזמן שהאגוז רך, נפרדת אותה קליפה ממח האגוז בלי קושי. ובזמן שהאגוז</p>
<p>רכז/ב רע"מ</p>	
<p>יבשה קשה לב"נ לאעברא ליה מתמן כי עדיין הקושיא² במקומה עומדת ובגין דא מני קב"ה לב"נ לאהדרא בתיובתא בבחרותיה קודם דיוזקין ביה יצר הרע הה"ד מפני שיבה תקום קודם שיבה דילך והאי קליפה איהי אש ואתמר בה ואחר הרעש אש לא באש יי רביעאה תהום³ חלל דאנוזא ביה קול דממה דקה תמן קא אתי מלכא ומתוכה כעין החשמל מתוך האש</p>	<p>יבש קשה לאדם להעבירה משם, כי עדיין הקושיא במקומה עומדת, ולכן צוה הקדוש ברוך הוא לאדם לחזור בתשובה בבחרותו לפני שיזקין בו יצר הרע, זהו שכתוב "מפני שיבה תקום" קודם שיבה שלך, וקליפה זו היא אש, ונאמר בה "ואחר הרעש אש לא באש ה'", רביעית תהום חלל האגוז, בו "קול דממה דקה" שם בא המלך ומתוכה "כעין החשמל מתוך האש".</p>
<p>ואינון קליפין אינון רשימין בד' אברים דגופא בריאה תמן ליחא⁴ דמינה אשתכחו סרכות דריאה רגליה יורדות⁵ מות שאול</p>	<p>ואותן קליפות רשומות בארבעה איברים של הגוף, בריאה שם ליחה שממנה יוצאות סרחות הריאה,</p>

בתיקונים (תיקון כא סז ע"ב) ובההוא זימנא דאיהו בחשוכא מתלבש בתהו ובהו וחשך ותהום, והם סוד רוח סערה ענן גדול ואש מתלקחת ונוגה לו סביב, כמ"ש בתיקונים (תיקון יח דף לה ע"א) וברע"מ (פינחס רכז ע"א וע"ב) (כללים ח"ב מד ע"ד).

¹ דב' הראשונות הן במקרא ובמשנה, אבל בגמרא צריך למטחן בקושיות ותירוצין. וז"ש למטה הקושיא במקומה כו'. והרביעי קדש הילולים, דתמן עייל ר"ע, יורד עד התהום (יהל אור).

² הן תיקו וקושיות שנשארין בקושיא (יהל אור).

³ וכן אמר ביחזקאל ונוגה סביב לאש, והחשמל הוא מתוך האש, שכן הוא פשטי' דקרא. וכן מ' בקרא דחשך הוא ע"פ התהום למטה, ותהו ובהו למעלה. ולכן אפסיק בטעמא על ובהו. ועבפ' ויקהל {רג:} (יהל אור).

⁴ ליחא. צ"ל ליחה (יהל אור).

⁵ שאין סופו לחיות. [מ"כ עה"ג. וז"ש תמן רוח חזק מפרק כו'. כי טרפות הסירכא הוא מפני שסופו להתפרק (כדעת התוס' {חולין מו:}) (יהל אור).

<p>צעדיה יתמוכו ותמן רוח חזק מפרק דדפיק בכנפי ריאה דב"נ והאי איהו רוחא דאסעיר¹ גופיה דב"נ מה דכפף ליה אליהו תחותיו וסליק לעילא ביה הה"ד ויעל אליהו בסערה השמימה והאי דפיק על ריאה דשותה כל משקין ובהון ורוח אלהים מרחפת על פני המים האי איהו קליפה לרוחא דקודשא לשמאלא² רוח סערה³ עליהו אתמר לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו</p>	<p>"רגליה יורדות מות", "שאל צעדיה יתמוכו", ושם רוח חזק מפרק שדופק בכנפי הריאה של האדם, וזהו רוח שמסעיר את גוף האדם מה שכופף לו אליהו תחתיו, ועולה בו למעלה, זהו שכתוב "ויעל אליהו בסערה השמימה", וזהו דופק על הריאה, ששותה כל משקים, ובהם "ורוח אלהים מרחפת על פני המים", זוהי קליפה לרוח הקודש לשמאל, רוח סערה, עליהם נאמר "לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו".</p>
<p>דוד אעבר ליה מלבו וקטיל ליה הה"ד ולבי חלל⁴ בקרבי ובגין דא זכה לנשבא רוח צפונית⁵ בכנור דיליה ואתמר ביה כה אמר יי' מארבע רוחות באי הרוח והוה מנגן ביה בכנור בד' מיני נגונים בשיר פשוט דאינהו י' ובשיר כפול דאינהו י"ד ובשיר משולש דאינהו יד"ו ובשיר מרובע דאינהו יהו"ה הא אינון עשר אתוון דעבד דוד לקבליהו י' מיני תלים וסלקין לע"ב אנפין כחושבן י' אתוון אליו ומתי סליקו בע"ב מיני נגונא כד אתעבר שולטנותא דעון משחית אף וחימה דבהון דפיק רוח סערה בארבע סטרין דסלקין ליה כתרין⁶ ולע"ב אומין⁷ הה"ד ובאבוד רשעים רנה⁸</p>	<p>דוד העבירו מלבו והרג אותו, זהו שכתוב "ולבי חלל בקרבי", ולכן זכה לנשוב רוח צפונית בכנורו, ונאמר בו "כה אמר ה' מארבע רוחות באי הרוח", והיה מנגן בו בכנור בארבעה מיני נגונים בשיר פשוט, שהוא י', ובשיר כפול שהוא י"ה, ובשיר משלש שהוא יה"ו, ובשיר מרובע שהוא יהו"ה, הרי הן עשר אותיות שעשה דוד כנגדן עשרה מיני תלים, ועולים לע"ב פנים כחשבון עשר אותיות אלו. ומתי עלו בע"ב מיני נגון, כשעבר שלטון עוון משחית אף וחמה, שבהם דופקת רוח סערה בארבעה צדדים, שעולים לעשרה כתרים לע"ב אומות, זהו שכתוב "ובאבוד רשעים רינה".</p>
<p>דמיכאל גבריא"ל נוריא"ל רפא"ל שלטין על ד' סטרין (ס"א יסודין) טבין דב"נ דאינון מיא ואשא ורוחא ועפרא⁹ וכל חד אית ליה¹⁰ ד' אנפין עון משחית אף וחימה תליין</p>	<p>שמיכאל גבריא"ל נוריא"ל רפא"ל שולטים על ארבעת הצדדים (היסודות) הטובים של האדם, שהם מים ואש ורוח ועפר ולכל אחד יש לו</p>

¹ בחליו. והכל הוא בחולה. וכן אש וענן דאסתתים ריאה, והוא הגסיסה. ואמר דכפף כו'. שלא היה כח לאחוז בגופו, כי האחיזה דיליה מצד העונות, אין מיתה בלא כו' { חטא. שבת נה: } (יהל אור).

² ע"פ המים ואיהו רוחא דקודשא דשמאלא כו'. כצ"ל. ור"ל בב' בתי לבא (יהל אור).
³ בעת מלוכתם [של המלכים קדמאין] הנה ע"י חסרון אור יחודו בהם היו נפרדות זו מזו, וכמ"ש אליהו זל"ט (תיקון יט ע"א) ובר מינך לית יחודא בעילאי ותתאי³, ונעשה ע"ז בסוד רה"ר כמ"ש בשער המלכים (סוף פרק ה), ונתחשכו ע"ז הרבה (ע' רע"מ פינחס רמד רע"א), והוא מה שאמרו בתיקונים (תיקון כא סז ע"ב) ובהווא זימנא דאיהו בחשוכא מתלבש בתהו ובהו וחשך ותהום, והם סוד רוח סערה ענן גדול ואש מתלקחת ונוגה לו סביב, כמ"ש בתיקונים (תיקון יח דף לה ע"א) וברע"מ (פינחס רכו ע"א וע"ב) (כללים ח"ב מד ע"ד).

⁴ שלאדם ב' לבבות, והוא קטיל לב א' (יהל אור).

⁵ לשמאלא (יהל אור).

⁶ מסאבין (יהל אור).

⁷ עם עשו וישמעאל שנאמר בהן גוים, והן כוללין כל הע' אומין (יהל אור).

⁸ דכינור הנ"ל (יהל אור).

⁹ ורוחא ועפרא ולקבליהו אית ד' סטרין עון כו'. כצ"ל (יהל אור).

¹⁰ שמצד זה כלילין ד' יסודין זב"ז (יהל אור).

<p>(ד"א שלמיין¹) על מרה לבנה דריאה דעביד סרכא ובמרה סומקא דכבד דאתאדם במאדים ובמרה ירוקא² דאחידא בכבדא דאיהו חרבא³ דמלאך המות דאתמר בה ואחריתה מרה כלענה חדה כחרב פיות ובמרה שחורה לילית שבתי שולטנותא בטחול דאיהו עציבו שאול תחתית⁴ עניותא וחשוכא בכיה והפסדא ורעבון</p>	<p>ארבע פנים עוון משחית אף וחמה תלויים (שולטים), על מרה לבנה, שריאה עושה סרכא ובמרה האדום של הכבד שהתאדם במאדים, ובמרה ירוקה שאחזזה בכבד, שהוא חרב מלאך המות שנאמר בה "ואחריתה מרה כלענה חדה כחרב פיות", ובמרה שחורה לילית, שבתי שלטון בטחול שהוא עצבות שאול, תחתית עניות וחושך בכיה והספד ורעבון.</p>
<p>מיד דמתעברין אלין קליפין מב"נ שלטא עליה אילנא דחיי בע"ב אנפין דאינון י"ד יד"ו ידו"ד דאשתכחו עשרה תליין מארבע⁵ רוחות דאינון ידוד דאתמר בהון כה אמר ידוד מארבע רוחות באי הרוח דא הוא רוחו דמשיח דאתמר ביה ונחה עליו רוח יי"ב כד איהו מנשב באזן ימינא דלבא דתמן חכמה מסטרא דחסד דביה הרוצה להחכים ידרים בחכמה וחס"ד נשב בבינה⁷ דבחכמה י' בבינה ה' בתפארת ו' במלכות ה' יהו"ה דפיק בכלהו⁸ ארבע דסלקין לעשר ולע"ב מחשבה דלבא דא יו"ד ה"א וא"ו ה"א ימינא⁹ איהו מים ואיהו יד הגדולה משמאלא אש ואיהו יד החזקה בעמוד</p>	<p>מיד כשעוברות קליפות אלו מהאדם, שולט עליו עץ החיים בע"ב פנים, שהם י' ה"ה יה"ו יה"ה, שנמצאו עשרה תלויים מארבע רוחות, שהם יהו"ה שנאמר בהם "כה אמר ה' מארבע רוחות באי הרוח", זהו רוחו של משיח שנאמר בו "ונחה עליו רוח ה'", כשהוא מנשב באזן ימין של הלב, ששם חכמה מצד החסד, שבו הרוצה להחכים ידרים בחכמה, וחס"ד נושב בבינה, שבחכמה י' בבינה ה' בתפארת ו' במלכות ה', יהו"ה, דופק בכל הארבעה שעולים לעשרה, ולע"ב מחשבת הלב. זה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ימין הוא מים והוא יד הגדולה, משמאל אש והיא יד החזקה, בעמוד</p>

¹ שהן שמרי ד' יסודות (יהל אור).

² קליפה ירוקה שעל האגוז, והשני' הקשה ששוברין אותה (יהל אור).

³ ר"ל הכבד, שהוא מאדים, קטולא, על חרבך תחיה. ומרה דאחידא בחרבא דמ"ה, הוא המרה דאחיד בכבדא (יהל אור).

⁴ והן סודרין במשלי {ה, ד} ואחריתה מרה (ירוקה), חדה כו' (אדומה), רגלי' כו' (לבנה) סרכא כנ"ל, שאול צעדי' כו' (שחורה). והן בכוכבים. שבתאי טחול, מאדים כבד, חמה מרה ירוקא, לבנה סרכא לבנה. שעליהם נאמר וחפרה הלבנה כו' (יהל אור). דמדורי' בתחתית האדם, והוא קליפה דתהום הנ"ל. והן ד' עונשין. מות תמות בעוה"ז ובעוה"ב, יצה"ר דתאוני וכעסני, שור וחמור, טו"ר. והן כפולין לד' מיתות. ועמ"ש בז"ח רות. ב' בעוה"ז. רגלי' כו' שאול כו', והוא המות וקבר, שהן דתאוני מים, וכן לטחול שחוק ושמחה בעוה"ז, לשחוק עושים לחם ויין ישמח כו'. וב' בעוה"ב, ואחריתה כו', שהוא הגיהנם, נורא דגיהנם דמרה כמ"ש בתיקונים {נט.}, ולקמן ברע"מ. חדה כו', הוא הכרת, וזהו פיות מעוה"ז ומעוה"ב, הכרת תכרת כו'. ואף בחולה ד' כנ"ל, ב' בחליו וב' במיתה כנ"ל. וכל אלו ד' בחיים בקדושה, מארבע רוחות כמשי"ו (יהל אור).

⁵ ר"ל העשר תליין מד' אותיות הו"ה, שהן ד' סטרין טבין הנ"ל (יהל אור).

⁶ ד' רוחות שם בפסוק. והן בד' אותיות הו"ה. וג' כפולין בשית כתרין (נ"א רוחין) כמ"ש באד"ר {קל:}. וז"ש כד איהו נשיב כו'. ב' (אצ"ל בד'. כ"מ עה"ג) אתוון כו' נגד ד' הנ"ל, ד' חיוון כו'. ומפ"ו ימינא איהו מים כו'. ואע"ג דכאן הכל ברוח, משום דכליל להון כמשי"ו. וז"ש וכלא בן י"ה. ר"ל דכולל י"ה, דאינון מים ואש, והן המוחין דכליל לון כידוע. ואמר בערקין דמוחא כו'. שג' אלו מוחא וריאה ולבא, כלל הכל, כמ"ש בסוף תכ"א {ע ע"ב} והן אמ"ש, רוח מים אש, ברב"ג. והרוח כולל הכל, שהוא באמצע, וסליק ונחית בסולם דקנה במוחא ולבא. ומפ"ו בכל האברים. וכנגלן העופין דאינון מלאכים כמשי"ו (יהל אור).

⁷ נשב בבינה. צ"ל בשמאלא נשב כו' (יהל אור).

⁸ ר"ל הרוח הנ"ל (יהל אור).

⁹ וכן ג' קליפות הנ"ל, רוח סערה רוח, ענן גדול מים, ואש כו' אש. וכן והנה רוח גדולה רוח, ורעש הוא מים, כמ"ש הרעים על מים רבים. ועל מה שהקדים הרוח, הוא כמ"ש בפ' בא {מב.} שהכל לפי ההנהגה (יהל אור).

<p>האמצעי י"ד רמה שהיא רוח הקודש והכל בן י"ד.¹</p>	<p>דאמצעייתא י"ד רמה דאיהי רוחא דקדשא וכלא בן י"ד¹</p>
<p>"כי רוח החיה באופנים אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו ביה מתנהגים² מיא ואשא דאחיד בתרווייהו ודפיק בערקין דמוחא דאיהו מים ובערקין דלבא דאיהו אש ורוח בכנפי ריאה בכל אבר ואבר של הגוף נמצאים גלגלי ים התורה וגלגלי הרקיע שהם אש, כולם עולים ויורדים בו והוא מקומו בין רקיע וים, כלי שלו ארץ שהיא שכינה.</p>	<p>כי רוח החיה באופנים אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו, בו מתנהגים מים ואש שאוחז בשניהם, ודופק בעורקי המח שהוא מים, ובעורקי הלב שהוא אש ורוח בכנפי ריאה. בכל אבר ואבר של הגוף נמצאים גלגלי ים התורה וגלגלי הרקיע שהם אש, כולם עולים ויורדים בו והוא מקומו בין רקיע וים, כלי שלו ארץ שהיא שכינה.</p>
<p>וכדוגמת עופות פותחים כנפיהם לקבל רוח לפרוח בו, כך כל האברים אברי הגוף פתוחים בכמה מקורות בכמה פרקים, בכמה עורקים בכמה חדרי הלב חדרי המח כנגד³ לקבל אותו, שאם לא ינשב בבתי הלב היה אש הלב שורף כל הגוף, וכמה סולמות וחדרים של עורקי קנה הלב וקנה הריאה כולם מתתקנים אליו.</p>	<p>וכנוונא דעופין פתיחו גדפיהו לקבלא רוחא לפרחא ביה הכי כל אברים דגופא פתיחו בכמה מקורין בכמה פרקין בכמה⁷ ארקין בכמה אדרין דלבא אדרין דמוחא לקבלא ליה דאי לאו דנשיב בבתין דלבא⁸ הוה נורא דלבא אוקיד כל גופא וכמה סולמין ואדרין דערקין דקנה דלבא דריאה כלהו מתתקנין לגביה</p>
<p>כד סליק דבורא⁹ על כנפי ריאה אתעביד קול בההוא זמנא כי עוף השמים¹⁰ יוליך את הקול קול יי' על המים מסטרא דמיא דאיהו מוחא¹¹ דתמן סליק בכנפי ריאה קול יי' חוצב להבות אש מסטרא דלבא כד נפיק מפומא אתקרי דבור ולקבל תרין כנפי ריאה דפתחין גדפין לקבלא ליה הדא הוא דכתיב ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה¹²</p>	<p>כשעולה הדבור על כנפי הריאה נעשה קול, באותו זמן "כי עוף השמים יוליך את הקול", "קול ה' על המים" מצד המים, שהוא מח, ששם עולה בכנפי ריאה, "קול ה' חוצב להבות אש", מצד הלב, כשיוצא מהפה נקרא דבור. וכנגד שתי כנפי ריאה, שפותחות כנפים לקבלו, זהו שכתוב "ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה",</p>

¹ וכלא בן י"ה. ר"ל שעד"א שנק' בן י"ה כוללם, כי בן י"ה הוא יה"ו כידוע, והן ג' יסודין הנ"ל (יהל אור).

² ר"ל ברוח. וז"ש אל אשר יהיה שמה. ולכן ג"כ בקליפין מקדים הרוח כנ"ל שמתנהגין ע"י (יהל אור).

³ ר"ל הרוח בהם (יהל אור).

⁴ ר"ל זהו רוח החי' באופנים, גלגלי ימא ואשא (יהל אור).

⁵ ר"ל הרוח. כי הרוח ידוע מקורו בארץ, ומצוי בימים בין ים לרקיע. וכן הוא בספירות כידוע (יהל אור).

⁶ ערקין (מנטובא).

⁷ ביאורי מח, א סט ע, ד אות נט

⁸ רוחא (יהל אור).

⁹ הוא כנפי ריאה, שהן עפים ברוח (יהל אור). האומות. ובעל כנפים האונות, שש כנפים כו' (יהל אור).

¹⁰ ביאורים ח"א עד ע, ג סוף שליש עליון

¹¹ דוגמת כנפי ריאה שלמטה מחוברין ולמעלה פרודות (יהל אור).

כך שפתיים לוקחות הדבור ומפריחות אותו למעלה.	הכי שפון! נטלין ליה לדיבור ופרחין ליה לעילא
וכדוגמא שאותן חמש כנפי (ענפי) ריאה, כולן פתוחות בלא סרכא לקבל קול זה, כך גם צריכים להיות חמשה תקוני הפה, כולם פתוחים בלי סרכא בחמשה תקונים שהם	וכגוונא דאינון חמשה כנפי (ס"א ענפי) ריאה כלהו פתיחן בלא סרכא לקבלא האי קול הכי נמי צריכין למהוי חמשא תקונין דפומא כלהו פתיחן בלא סרכא בחמש תקונין דאינון
There is more yahel or	רכח/א
	רע"מ
אחה"ע בגרון, בומ"ף בשפתים, גיכ"ק בחיך, דטלנ"ת בלשון, זסשר"ץ בשיניים.	אחהע בגרון בומף בשפון גיכק בחיך דטלנת בלישנא זסשרץ בשינים
ודבור שיהיה בהם בלי סרכא ועכוב כלל, זהו שכתוב "ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת דא צלותא דאיהו דבור ובגיניה אתמר אם שגורה תפלתי בפי יודע אני שמקובל ואי אית סרכא ונפקא בעכובא יודע אני שמטורף בנין (ס"א כגון) סרכא בריאה דאיהו טרפה ³ וקול דא שמע ישראל דביה ואשמע את קול ⁴ כנפיהם ודא יהו"ה דאיהו קול ⁵ כד נפיק לקבלא שכינתא בצלותא בחשא ⁶ דאיהו דבור דביה אדניי שפתי תפתח כל אברין פתיחין ⁷ כלהו גדפייהו ברמ"ח תיבין דאינון בד' פרשיין ⁸ דק"ש דבהון נחית קלא	ודבור שיהיה בהם בלי סרכא ועכוב כלל, זהו שכתוב "ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת דא צלותא דאיהו דבור ובגיניה אתמר אם שגורה תפלתי בפי יודע אני שמקובל ואי אית סרכא ונפקא בעכובא יודע אני שמטורף בנין (ס"א כגון) סרכא בריאה דאיהו טרפה ³ וקול דא שמע ישראל דביה ואשמע את קול ⁴ כנפיהם ודא יהו"ה דאיהו קול ⁵ כד נפיק לקבלא שכינתא בצלותא בחשא ⁶ דאיהו דבור דביה אדניי שפתי תפתח כל אברין פתיחין ⁷ כלהו גדפייהו ברמ"ח תיבין דאינון בד' פרשיין ⁸ דק"ש דבהון נחית קלא
וכשירוד כמה ציפורים מצפצפות לו בכמה מיני ניגון, כולם על אברי הגוף שהם ענפי האילן, ובכל כנפי כל אבר, ששם דיור הצפור שהיא אדניי, בכל ענף וענף נמצאה פתוחה לבעלה.	וכד נחית כמה צפריין ⁹ מצפצפין לגביה בכמה מיני ניגון כלהו על אברין דגופא דאינון ענפי ¹⁰ אילנא ובכל גדפין דכל אבר דתמן דיורא דצפורה דאיהו אדניי בכל

¹ ר"ל כמו ריאה בקול, כן עניני הפה בדיבור (יהל אור). דדיבור הוא בדיוקנא דקול, דו"נ, לכן מפ"ו הכל בדיוקנא דיליה. וכגוונא דאינון חמשה כו'. והוא שם הו"ה, די' הוא דבור, ו' קול, ועתמ"ה {צג}. {יהל אור}.

² ר"ל בלא סרכא דאחיד בדיבור, והוא עכוב דלהון, והוא דוגמת הריאה בסירכא וכמש"ו (יהל אור).

³ ר"ל זהו שמטורף (יהל אור).

⁴ ר"ל זהו שמע, שבו צריך להשמיע קולו, והוא הו"ה, שמע ישראל עד"א (יהל אור).

⁵ באורים ח, א סט ע"ד אות ס' הקדו"ש ע"ח ע"א ד"ה והנה כל {צ"ע על מיקום של הקדו"ש}

⁶ ר"ל בלא קול. המשמיע קולו בתפלתו כו' {מקטני אמנה. ברכות כד:} {יהל אור}.

⁷ דהאדם הוא בדמות מט"ט, דנעשה מרכבה לקוב"ה ושכינתיה, והוא בגוף ונפש, ורמ"ח אברין דנפש פתיחין לאשפעא לגוף. והוא רוח ונפש, רוח לנפש, דנפש איהי שתופא דגופא. והוא בקריאת שמע ותפילה כמש"ו. וז"ש שיחת מ"ה. ברוחא, מלאכיו רוחות. שיחות עופות. בנפש. שיחת דקלים. בגופא, ע' ענפין כו'. והנפש הוא משרתיו אש לוחט, אש בלבא, מלאכיו בריאה כנ"ל, והמקרה במים במוחא. ונשמתא בשמים דהוא עליותו (יהל אור).

⁸ עם ושמתם. נגד ד' אותיות הו"ה (יהל אור).

⁹ בזמירות דפסד"ז כמש"ו (יהל אור).

¹⁰ שהן האברים עצמן כנ"ל (יהל אור).

<p>ענפא וענפא אשתכח פתיחא לגבי דבעלה אדנ"י שפתי תפתח איהו פתחא¹ לגביה בצלותא דעמידה לית אבר מרמ"ח אברים דשכינתא דלאו איהי פתיחא לקבלא ליה ובג"ד אתקריאת שיחת מלאכי השרת איהו צפצוף עופות דאינון נשמתין דשריין באברים איהי שיחת דקלים דאינון ענפין דאילנא</p>	<p>"אדנ"י שפתי תפתח" הוא פתח אליו בתפלת העמידה, אין אבר ממאתים ארבעים ושמונה אברי השכינה שלא פתוח לקבלו, ולכן נקראת שיחת מלאכי השרת, הוא צפצוף עופות שהם נשמות ששורות באיברים, היא שיחת דקלים שהם ענפי האילן.</p>
<p>ובהוא זמנא דנחית יהו"ה² לגבי אדנ"י בכל אבר אתמר בהו בעמדם תרפינה כנפיהם והאי רזא דחשמלי³ חיות אש עתים חשות ועתים ממללות ואמרו מארי מתניתין במתניתא תנא כשהדבור יוצא מפי הקב"ה חשות וכשאין הדבור יוצא מפי הקב"ה ממללות בההוא זמנא דמתיחדין⁴ קול ודבור כהדא דאינון יאהדונהי חשות אבל בזמנא דפניהם וכנפיהם פרודות יהו"ה מן אדנ"י בפרודא איהו אשתכח⁵ בארבע אנפי חיון כלהו פתיחן לקבליה ממללות למשאל מזונא בנין דמוזין⁶ לכלא ביה אדנ"י אשתכח בכנפי החיות כלהו פתיחן לגבי חיון⁷</p>	<p>ובאותו הזמן שיורד יהו"ה אל אדנ"י, בכל אבר נאמר בהם "בעמדם תרפינה כנפיהם", וזה סוד החשמלי, חיות אש, עתים חשות ועתים ממללות. ואמרו בעלי המשנה, במתניתא למדנו כשהדיבור יוצא מפי הקדוש ברוך הוא, הן חשות, וכשאין הדיבור יוצא מפי הקדוש ברוך הוא הן ממללות. באותו זמן שמתייחדים קול ודיבור כאחד, שהם יאהדונהי, חשות. אבל בזמן שפניהם וכנפיהם פרודות, יהו"ה מאדנ"י בפרוד, הוא נמצא בארבע פני החיות, כולם פתוחים לעומתן ממללות לשאול מזון, משום שמזון לכל בו. אדנ"י נמצא בכנפי החיות, כולם פתוחים לחיות.</p>
<p>שאנין⁸ בקול⁹ דאיהו יהו"ה כלהו בימינא אופנים מצפצפן בדבור¹⁰ דאיהו אדנ"י בשמאלא בשרפים מתחברים קול ודבור באמצעייתא יאהדונהי בהון ועוף יעופף¹¹ הה"ד ויעף אלי אחד מן השרפים ואתמר בהון ועוף השמים¹² יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר ושרפים שש כנפים לאחד</p>	<p>שואגים בקול שהוא יהו"ה, כולם בימין, אופנים מצפצפים בדיבור שהוא אדנ"י בשמאל, בשרפים מתחברים קול ודיבור באמצע יאהדונהי, בהם "ועוף יעופף", זהו שכתוב "ויעף אלי אחד מן השרפים". ונאמר בהם "ועוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר", "ושרפים</p>

¹ ר"ל זהו שפתי תפתח, שפ"ה גי' שכינה, תפתח לקבלא כו', והיא אדנ"י כו' (יהל אור).
² ר"ל בחזרת הש"ץ, דבלחש איהי פתיחא לקבלא כו' ושם ממללות, הדיבור. וכאן חשות בחזרה, תרפנה כו', כמש"ו. והואבחזרה, בשרפים, שלכן שם הקדושה. ובלחש אופנים. ובק"ש חיותכמש"ו (יהל אור).
³ ר"ל תפלה בקול רם, כלהו חשין ושותקין לשמוע מפי ש"ץ, ובלחש כלהו ממללין, שהש"ץ דוגמת הקב"ה. וז"ש {חגיגה יג:} כשהדבור כו' (יהל אור).
⁴ בתפלת הש"ץ שעונין אמן, שכולל ב' השמות, אבל בלחש הו"ה במחשבה, ובדבור אדנ"י, כמ"ש בת"ז {כו.} (יהל אור).
⁵ ר"ל הו"ה (יהל אור).
⁶ כידוע בעד"א, שהוא אילנא רבא ותקיף כו' (יהל אור).
⁷ וזהו ופניהם וכנפיהם פרודות (יהל אור).
⁸ עכשיו מפרש באופן אחר, שהחיות הו"ה, ואופנים אד"ני, ושרפים כולל שתייהן (יהל אור).
⁹ בק"ש (יהל אור).
¹⁰ בתפלה בלחש. וימינא ושמאלא הו"ה ואדנ"י פרודות, ובעד"א בתפלה בקול, מתייחדין שם הו"ה ואדנ"י בייחוד (יהל אור).
¹¹ שהן ימינא ושמאלא כידוע. [נעה"ג. כמ"ש {זוהר לעיל כו:} זה מיכאל וגבריאל] (יהל אור).
¹² שהן שרפים, ויעף כנ"ל, וכתוב יוליך את הקול, הרי קול, ובעל כנפים ג"כ שרפים כמש"ו שש כנפים כו', יגיד דבר, הרי דבור (יהל אור).

<p>מסמרא דאת ו' דאיהו עמודא דאמצעיתא כליל ימינא ושמאלא ואיהו כליל שית תיבין בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו ובשתים יעופף</p>	<p>שש כנפים לאחד" מצד האות ו', שהוא העמוד האמצעי כולל ימין ושמאל, והוא כולל שש תבות, "בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו ובשתים יעופף".</p>
<p>סימן תקונא תניינא² ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה רשימו דס"ת³ ואיהו כתפארת⁴ אדם לשבת בית ואוקמוה רבנן כל הקורא ק"ש ערבית ושחרית כאילו מקיים והגית בו יומם ולילה דטלית⁵ לבנה איהו לימינא מסמרא דחסד ואתמר אל מלך יושב על כסא רחמים ומתנהג בחסידות, "והוכן בחסד כסא" חסד עולה ע"ב חוליות וקשרי הטלית.</p>	<p>סימן תקון שני, "ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה", רושם של ספר תורה, והוא "כתפארת אדם לשבת בית". ופרשוה רבנן, כל הקורא קריאת שמע ערבית ושחרית כאלו מקיים "והגית בו יומם ולילה", שטלית לבנה היא לימין מצד חסד, ונאמר "אל מלך יושב על כסא רחמים ומתנהג בחסידות", "והוכן בחסד כסא", חסד עולה ע"ב חוליות וקשרי הטלית.</p>
<p>ואית טלית מסמרא דמטטרו"ן דאיהו ט"ט כליל ח"י בין קשרין וחוליינן לכל סמרא ה' קשרין לקבל ה' חומשי תורה ותליסר חוליינן לקבל תליסר מכילין דרחמי דאורייתא דאתמר בהון ב"ג מדות התורה נדרשת ובגינה⁶ אתמר כמראה אדם עליו מלמעלה בדיוקנא דתפארת דאיהו ת"ת אדם עליו מלמעלה ואתקרי בשמיה יו"ד ה"א וא"ו ה"א כל הנקרא⁷ בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו ולעילא⁸ כמראה אדם דא שכינתא דאיהו כחיוז דעמודא דאמצעיתא בד' אנפין ובעשר ספיראן דאינון אדם⁹ וארבע אנפין דאדם ארבע אתוון ואינון י"ד אתוון ובהון וביד הנביאים אדמה</p>	<p>ויש טלית מצד מטטרו"ן, שהוא ט"ט כולל ח"י, בין קשרים וחוליות לכל צד חמשה קשרים, כנגד חמשה חומשי תורה, ושלוש עשרה חוליות כנגד שלש עשרה מדות הרחמים של התורה שנאמר בהן, בשלוש עשרה מדות התורה נדרשת. ובגללה נאמר "כמראה אדם עליו מלמעלה", בצורת התפארת, שהוא "תפארת אדם עליו מלמעלה", ונקרא בשמו יו"ד ה"א וא"ו ה"א. "כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו", ולמעלה "כמראה אדם" זו שכינה, שהיא כמראה של העמוד האמצעי. בארבעה פנים ובעשר ספירות, שהם אדם, וארבעה פנים של אדם ארבע אותיות, והם י"ד אותיות, ובהן "וביד הנביאים אדמה".</p>
<p>ועוד אתקרי ח"י מסמרא דצדיק וביה קב"ה ושכינתיה אתקרי אז אדם דאיהו עמודא דאמצעיתא ט"ל ושכינתיה ה' ובה' ושכינתו ה"י, ובה' הוא אדם, משום</p>	<p>ועוד נקרא ח"י מצד של צדיק, ובו הקדוש ברוך הוא ושכינתו נקרא "אז". אדם שהוא העמוד האמצעי "טל", ושכינתו ה"י, ובה' הוא אדם, משום</p>

¹ דק"ש, פ' א' כלול מו"ק, ימינא ושמאלא ואמצעיתא, ש"א בו הו"ה ואד"ני. וזהו בשתים יכסה פניו. אנפי החיות, קול. בשתים יכסה רגליו. גדפי החיות, דבור, ש"א כלול משתים כנ"ל. ובשתים יעופף. שרפים, ועוף יעופף כנ"ל (יהל אור).

² שאמר לעיל {רכו:} עד דתחזון ב' סימנים כו' כו' תיקונים כו'. והוא מראה תניינא, ת"ת כמש"ו (יהל אור).

³ וזהו דמות כמראה אדם, והוא ק"ש כמש"ו (יהל אור).

⁴ ראי' שת"ת הוא אדם, לשבת בית מל', וכן כאן יושב על הכסא, מל' (יהל אור).

⁵ ר"ל דכסא הוא טלית, והיושב על הכסא הוא ק"ש. וזהו יושב על כסא כו' כמש"ו (יהל אור).

⁶ צ"ל ובגיני'. ור"ל כמראה אדם ג"כ במט"ט, בט"ט כמש"ו (יהל אור).

⁷ שכולם נקראים בשמו (יהל אור).

⁸ באצילות (יהל אור).

⁹ ע"ש י' אותיות דשמה מפרש נק' אדם (יהל אור).

<p>איהו אדם בגין דט"ל הכי סליק בחושבן יו"ד ה"א וא"ו והאי איהו מוריד הט"ל לגבי ה"א קשר דטלית ח"י עלמין דקשיר קב"ה ושכינתיה בכל סטרין בארבע כנפות דטלית</p>	<p>שט"ל כך עולה בחשבון יו"ד ה"א וא"ו, וזהו "מוריד הטל" לגבי ה"א, קשר הטלית, ח"י העולמים. שקושר הקדוש ברוך הוא ושכינתו בכל הצדדים בארבע כנפות הטלית.</p>
<p>תפלין משמאל הה"ד (ישעיה סב &) נשבע יי בימינו ובזרוע עזו בימינו זו תורה ובזרוע עזו אלו תפלין יהו"ה בד' פרשיין אדנ"י היכלא לד' אתון בד' בתי דתפלין קשר של תפלין דיד דא צדיק ח"י עלמין דאיהו קשורא דתרווייהו בזרוע שמאלא קשר דרישא דא עמודא דאמצעיתא דאחיד ביה יהו"ה אהי"ה לעילא דאינון (כת"ר) חכמ"ה ובינה</p>	<p>תפלין משמאלו, זהו שכתוב "נשבע ה' בימינו ובזרוע עוזו", בימינו זו תורה, ובזרוע עוזו אלו תפלין. יהו"ה בארבע פרשיות, אדנ"י היכל לארבע אותיות, בארבעה בתי התפלין, קשר של תפלין של יד, זה צדיק ח"י העולמים, שהוא קשר של שניהם בזרוע שמאל. קשר של ראש זה העמוד האמצעי, שאחוז בו יהו"ה אהי"ה, למעלה שהם (כת"ר) חכמה ובינה.</p>
<p>ק"ש דאיהו יחודא באמצעיתא ואיהו אחיד בין ציצית ותפלין דכלהו פרשיין דציצית ותפלין אינון כלילין ביחודא דק"ש ומסטר² דעמורא דאמצעיתא דאיהו טלית ותפלין דאתמר בהו והיה לאות על ידכה ולטוטפות בין עיניך ועשו להם ציצית</p>	<p>קריאת שמע שהיא היחוד באמצע, והיא אחוזה בין ציצית ותפלין, שכל הפרשיות של ציצית ותפלין הן כלולות ביחוד של קריאת שמע, ומצד של עמוד האמצעי שהוא טלית ותפלין, שנאמר בהן "והיה לאות על ידכה ולטוטפת בין עיניך", "ועשו להם ציצית".</p>
<p>רכח/ב</p>	<p>There is more yahel or</p>
<p>רע"מ</p>	
<p>ש של תפלין הלכה למשה מסיני (דברים כח י) וראו כל עמי הארץ כי שם יי נקרא עליך ויראו ממך ואוקמוה מאי שם יהו"ה אלו תפלין שבראש ששל תפלין תרין שינין שית מאה ש שית דרגין³ ושבע ענפין דתרין שינין הא יש תלת עשר וכלא תרי"ג ולית פקודא דלאו יש איהי שקילא לכל אורייתא</p>	<p>ש' של תפלין הלכה למשה מסיני, "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך". ובארוהו, מהו "שם ה'", אלו תפלין שבראש, ש' של תפלין. שתי שינין, שש מאות, שש מדרגות ושבעה ענפים של שתי שינין, הרי ש' יש, שלשה עשר, והכל תרי"ג, ואין מצוה שאינה ש' יש שקולה לכל התורה.</p>
<p>כגוונא דא כל מצוה איהי יהו"ה י"ה עם שמ"י שס"ה ו"ה עם זכרי רמ"ח ובג"ד כל מצוה איהי שקילא לתרי"ג והא אוקמוה שמע ישראל כליל תרי"ג מסטרא דציצית</p>	<p>כדוגמא זה כל מצוה היא יהו"ה, י"ה עם שמ"י שס"ה, ו"ה עם זכרי רמ"ח. ומשום זה כל מצוה היא שקולה לתרי"ג, והרי פרשוהו. שמע ישראל כולל תרי"ג מצד של ציצית, ותרי"ג</p>

¹ מ'וריד הטל ר"ת מ"ה (יהל אור).

² מסטרא (יהל אור).

³ ר"ל דב' שינין ש' ש' הוא שש, ששה. וז' ענפין ז' קוין, והוא ו"ק דיליה, וד' דילה, דבה נהי"ם מרכבה אחרונה, ולכן ש"ן בד' ענפין, משא"כ דיליה הכל בתלת, דהיא המשלמת. וע' בז"ח ש"ה {מרגליות סג. ליורנו עז:}. וזהו שית דרגין ושבע כו' (יהל אור).

<p>ותר"ג מסטרא דתפלין איהו בכל אתר והיו לטוטפות! טטפת טט ח"י עלמין צדיק לקבליה? מטטרון פת תפארת מטטרון סוס דתפארת דביה כל ספיראן מתלבשין והכי איהו כגופא לנשמתא וכד קב"ה אסתלק מניה אשתאר אלם לית ליה קול ולא דבור</p>	<p>מצד של תפלין, הוא בכל מקום. והיו לטוטפות, טטפת, ט"ט ח"י עולמים, צדיק כנגד מטטרון, פ"ת תפארת. מטטרון, סוס של תפארת, שבו כל הספירות מתלבשות, וכך הוא כגוף לנשמה. וכאשר הקדוש ברוך הוא מסתלק ממנו, נשאר אלם, אין לו קול ולא דיבור.</p>
<p>אשתכח דקב"ה ושכינתיה איהו קול ודבור³ דכל מלאך ומלאך ובכל קלא ודבור דאורייתא ובכל קלא דצלותא ובכל פקודא ופקודא בכל אתר שולטנותיה בעלאין ותתאין איהו חיים דכלא איהו סביל כלא ולית אדני בלא יהו"ה כנוונא דלית דבור בלא קול ולית קול בלא דבור והאי איהו קשוי בעלמא דאצילות אבל בעלמא דפרודא אית קול בלא דבור</p>	<p>נמצא שהקדוש ברוך הוא והשכינה הם קול ודיבור של כל מלאך ומלאך, ובכל קול ודיבור של תורה, ובכל קול של תפלה, ובכל מצוה ומצוה, בכל מקום שליטתו בעליונים ובתחתונים הוא חיים של הכל והוא סובל הכל. ואין אדני בלא יהו"ה, כדוגמא שאין דיבור בלא קול. ואין קול בלא דיבור, וזהו אמת בעולם האצילות, אבל בעולם הפרוד יש קול בלא דיבור.</p>
<p>קשר של תפלין שדי אחיד⁴ ביה עילא ותתא ודא צדיק חי עלמין אחיד (ס"א ביה) בין קול ודבור אדהכי הא רעיא מהימנא אזדמן לגבי סבא ואמר סבא סבא תפלין וציצית ופרשת מזוזה אינון ג' פקודין כלילין בק"ש וק"ש פקודא רביעאה וציצית אדכר ג' זמנין ובתפלין אדכר בהו תרין זמנין אות ובציצית ז' של תזכרו דצריך להתיו בה ובמזוזה שדי מלבד יהו"ה מלגו</p>	<p>קשר של תפלין שד"י, אחוז בו העליון והתחתון, וזה צדיק חי העולמים, אחוז (בו) בין קול ודבור. בתוך כך הרועה הנאמן נזדמן אצל הזקן ואמר, זקן זקן תפלין וציצית ופרשת מזוזה הן שלש מצוות כלולות בקריאת שמע, וקריאת שמע היא מצוה רביעית. וציצית נזכרת שלש פעמים, ובתפלין נזכרת בהן שתי פעמים אות, ובציצית ז' של תזכרו, שצריך להתיו בה, ובמזוזה שד"י מבחוץ יהו"ה מבפנים.</p>
<p>ופרשיין סתימין ופתיחן אמאי ושיעור ארכה דציצית ורוחבה דתקינן ארך כל הציצית תרין עשר אצבעאן בגודל מצות תכלת שלישי גדיל ושני שלישי ענף ובין קשר לקשר כמלא גודל וכל חוליא וחוליא תהיה משולשת והכי תפלין אמאי במוחא ולקבל לבא ושיעור רצועתהון אמאי אינון עד לבא לשמאלא ועד טבורא לימינא⁵</p>	<p>ופרשיות סתומות ופתוחות מדוע. ושיעור אורכה של ציצית ורוחבה, שתקנו אורך כל הציצית שתיים עשרה אצבעות בגודל. מצות תכלת שלישי גדיל, ושני שלישי ענף, ובין קשר לקשר כמלא גודל, וכל חוליה וחוליה תהיה משולשת. וכך תפלין מדוע במח וכנגד הלב, ושיעור הרצועות מדוע הן עד הלב לשמאל ועד הטבור לימין,</p>

¹ כנוונא דא איהו כל מצוה בכל אתר יהו"ה כו' ותר"ג מסט' דתפלין והיו לטטפת כו'. כצ"ל. ומפ"ו הפסוק לטטפת, והכל במט"ט, דביה כל התיקונין כו"ל. ואמר ט"ט ח"י עלמין כו'. וז"ש {מנחות לד:} טט שנים, דהוא קשר הו"ה ואדני, ופת שנים, דהוא קשר הו"ה ואה"ה. והן ד' נגד ד' בתים. ואמר בתפארת ב' אותיות הראשונות. ואמר סוס דתפארת, ורכב הוא דצדיק, נהר כבר, הנהר, וז"ש דביה כו' (יהל אור).

² ר"ל לקבל מט"ט. וז"ש {מנחות לד:} טט שתיים, שכולל נו"ה. פת שתיים שכולל חו"ג. וכן יסוד כולל עד"א ושכינה, ות"ת כולל או"א כנ"ל, שהן ד' אותיות השם, ד' פרשיות שבתפלין (יהל אור).

³ ביאורים ח"א עב ע"ג אות פב

⁴ דהן ב' קשרים, ד"י, אחיד עילא ותתא, והן בת"ת וצדיק, ט"ט פ"ת. והשי"ן הוא ת"ר דתפארת, וא' הוא כללא דלהון. וז"ש קול ודבור, קול קשר ש"ר, ודבור קשר ש"י (יהל אור).

⁵ כבר נתבאר לעיל בתקונין ד"ט ע"א ע"ש גם יתבאר באדרת האזינו בע"ה (שער מאמרי רשב"י).

<p>ורצועא דיד עד דיכרוך וישלש תלת זמנין באצבע צרדא אלא ודאי בגד חשוב לאו איהו אלא שלש על שלש לכל סמרא אינון תריסר¹ לקבל ד' בגדי לבן וד' בגדי זהב וד' בגדי דכהן הדיוט ומסמרא דברכת כהן הדיוט קא רמיז אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך</p>	<p>ורצועא של יד עד שיכרוך וישלש שלש פעמים באצבע צרדא. אלא ודאי בגד חשוב אין הוא אלא שלש על שלש לכל צד, הם שנים עשר, כנגד ארבעה בגדי לבן, וארבעה בגדי זהב, וארבעה בגדי כהן הדיוט, ומצד של ברכת כהן הדיוט הוא רומז "אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך".</p>
<p>שליש גדיל ושני שלישי ענף דאיהו תכלת וכל חוליא משולשת כל משולש מסמרא דקדושה הה"ד קדושה לך ישלשו וישאל שלישיה² בגין דושלישים על כלו דציצית מסמרא דעמודא דאמצעיתא דאיהו תליתאה לאבהן וכל דבר משולש וה"ו יל"י כל תיבה משולשת מסמרוי חוליא³ כלילא מתלת כריכות משלשין דא שכינתא⁴ קדושה לך ישלשו ואיהי משולשת בעמודא דאמצעיתא כליל תלת ענפי אבהן דאינון ש מן שבת שכינתא בת יחידה (ס"א מליא מן) חוליא תכלת שבציצית⁵</p>	<p>שליש גדיל, ושני שלישי ענף שהוא תכלת. וכל חוליה משולשת, כל משולש מצד הקדושה, זהו שכתוב "קדושה לך ישלשו", וישאל שלישיה משום ש"ושלישים על כולו", שציצית מצד העמוד האמצעי שהוא שלישי לאבות, וכל דבר משולש, וה"ו יל"י, כל תיבה משולשת, מצדו חוליה כלולה משלש כריכות משולשות זו השכינה, קדושה לך ישלשו, והיא משולשת בעמוד האמצעי כלול משלשה ענפי האבות, שהם ש' משבת, שכינה בת יחידה, (מלאה מן) חוליה תכלת שבציצית.</p>
<p>זכאה גופא דהכי איהו רשים בשכינתא וקודשא בריך הוא על כנפי דמצוה⁶ רשים ברצועא דאיהו תפלה דיד בתלת כריכות באצבע צרדא דאיהו כנונא דחוליא כריכא בתלת כריכות באצבעא רשים בקשר דתפלין כליל בתרין קשרין סלקין חמשה עשר משולשין⁷ תרין בקשרא דר' שלשה</p>	<p>אשרי הגוף שכך הוא רשום בשכינה והקדוש ברוך הוא על כנפי המצוה, רשום ברצועה שהיא תפלה של יד בשלש כריכות באצבע צרדה, שהיא כדוגמת החוליה כרוכה בשלש כריכות באצבע, רשום בקשר של תפלין, כלול בשני קשרים עולים חמשה עשר</p>

¹ והוא שם "ב, וכן תריסר גודלין. ואמר **שעורא דבגד דכתיב על כנפי בגדיהם**. דבכל כנף צריך להיות שיעור בגד. וד' [בגדי] לבן וזהב הן ז'ו', באצילות ובריאה, וד' הדיוט במט"ט, שהוא הדיוט, כמ"ש ברע"מ פ' בהעלותך ע"ש. והן "ב, כמ"ש בר"פ וארא {כד.} בענין ד' יסודות וד' רוחות וד' מתכות. וז"ש **אל תהי ברכת הדיוט כו'**. שהוא בדרגא דקשיר להו, והוא נגד ג'ר, דמזווג לון, ולכן בברכת כהנים שהוא ברכת הדיוט, כליל כל ה"ב כידוע (יהל אור).

² פסוק הוא. אע"ג דאמר שלישי' לאשור ולמצרים, אמר **בגין שלישים כו'**. שהוא על כולם. וכן ישראל ת"ת, והוא כולל חו"ג, ולפיכך שלישי גדיל בת"ת, שבו מתחברין שני שלישי ענף, חו"ג, ששם וכנפיהם פרודות כנ"ל. ולכן צריך לאפרודי, מסמרא דעד"א (יהל אור).

³ ר"ל החוליא עצמה שכינה (יהל אור).

⁴ ר"ל החולי' עצמה הוא השכינה, כלילא מתלת כריכין הן האבהן. וכמו בשם ע"ב, דבכל א' ע"ב אתוון, ובה ע"ב תיבין, כלילא מכלהו, ובה קדושה ישלשו, דאיהי נק' קדושה, בלשון נקבה, כלל הקדושה. וכן בת דשבת כמ"ו. ולכן כלילא מג' יום השביעי, ג' אלקים, ג' סעודות, הכל בג' (יהל אור).

⁵ ר"ל דחוליא הראשונה לבן, ג' כריכות, ג' אבהן, ואח"כ חוליא דתכלת ג"כ כלילא מנהון. ויותר נראה דל"ג כלל חוליא, אלא כצ"ל **בת יחידה תכלת שבציצית**. והוא חוט הרביעית, כדעת הראב"ד {פ"א מציצית ה"ו}, וכמ"ש ש"ש עיקר. וכ"ה בספרי שלנו {תצא רלד}. כלילא מג' חוטיין לבן, אות ד' שבשם. וכן עיקר (יהל אור).

⁶ ר"ל בלבן ותכלת, וכריכות וחוליא כנ"ל. וז"ש **רשים ברצועה כו'** ג"כ כנ"ל, הרצועה כלילא מתלת כריכין, וכן הקשר מתלת רצועין כמ"ו **רשים בקשר כו'**. והכל ג' דקוב"ה, וא' דשכינתא כלילא מנהון כנ"ל (יהל אור).

⁷ י"ג בציצית כמ"ו, וא' בג' כריכות דתפלין, וא' בקשר (יהל אור).

<p>עשר² חולייין אית בהון תשעה ושלשים כריכן כחושבן ט"ל ושלשה עשר חליין כחושבן אחד סלקין ב"ן והאי איהו בן י"ה³ עמודא דאמצעיתא</p>	<p>משולשים, שנים בקשר אחד. שלש עשרה חוליות יש בהן תשע ושלשים כריכות כחשבון ט"ל, ושלש עשרה חוליות כחשבון אח"ד, עולים ב"ן, וזהו בן י"ה, העמוד האמצעי.</p>
<p>כל קשר בדיוקנא דכף ימינא כל חוליא בדיוקנא דאצבע דאית ביה תלת פרקין לקבל תלת⁴ כריכות והכי בכל אצבע תלת פרקין לבר מגודל דאיהו שיעור בין קשר לקשר דציצית כמלא גודל איהו מדה דחוטמא ומדה דעין ימינא ושמאלא ואיהו מדה בין עין לעין ומדה דאזן ימינא ושמאלא ומדה דכל שפה ושפה ומדה דלישנא מדה אחת לכל היריעות</p>	<p>כל קשר בצורה של כף ימין, כל חוליה בצורה של אצבע שיש בה שלשה פרקים, כנגד שלש כריכות, וכך בכל אצבע שלשה פרקים, חוץ מגודל שהוא שיעור בין קשר לקשר של הציצית, כמלא גודל היא מדה החוטם, ומדה של עין ימין ושמאל, והיא מדה בין עין לעין, ומדה של אזן ימין ושמאל ומדה של כל שפה ושפה, ומדת הלשון "מדה אחת לכל היריעות".</p>
<p>אמה שיעור דגופא לארבע סטריין⁵ ועילא ותתא דאינון שית אמות ובכל אמה ואמה שלשה פרקין ח"י פרקין בשית אמין ואינון רזא דח"י נענועין דלולב לשית סטריין תלת נענועין לכל סטרא ועלייהו אתמר זאת קומתך דמתה לתמר⁶ ודא שיעור קומה מקוה ישראל בשכינתא איהו ח"י ארבע זמנין⁷ דאינון ארבע סלקין שבעים ושנים⁸</p>	<p>האמה היא שיעור הגוף לארבעה צדדים ומעלה ומטה, שהם שש אמות, ובכל אמה ואמה שלשה פרקים ח"י פרקים בשש אמות, והם סוד של ח"י נענועים של הלולב לששה צדדים, שלשה נענועים לכל צד, ועליהם נאמר "זאת קומתך דמתה לתמר", וזה שיעור קומה מקוה ישראל בשכינה, הוא ח"י, ארבע פעמים, שאלו הארבע עולים לשבעים ושתיים.</p>
<p>ורזא דחיון קומה דלהון</p>	<p>וסוד של החיות הקומה שלהן</p>
<p>רכמ"א</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>וגביהם וגובה להם ויראה להם וגבותם וגו' וגביהם ארבע חיון דמרכבתא תתאה⁹ וגובה להם ד' חיון דמרכבתא מציעתא¹⁰</p>	<p>"וגביהן וגובה להם ויראה להם וגבותם וגו'", וגביהן ארבע חיות של המרכבה התחתונה, וגבה להם ארבע</p>

¹ ר"ל תרין רצועות כלול בקשר ש"ר, וא' בש"י, הרי ג' בקשר (יהל אור).
² כריכות רשים בקשר דתפילין בתרין קשרין כליל תרין רצועין בקשרא חד סליק חמשה עשר משולשין שלשה עשר כו'. כצ"ל. ור"ל ג' רצועין כלילין בב' הקשרין. ואמר שלשה עשר כו'. ר"ל דלכן נק' בן, והוא הכריכות והחוליות דנטיל ב' חולקין, דבת ג"כ, דאינון החוליות, ונותן לה חולקהא אחד, וכשהיא כלולה מכולם היא ס"ה, אדנ"י, היכ"ל דיליה. ואמר בן י"ה. כמש"ו נגד י"ה קשרים. אבל עיקר הענין כי בט"ל כריכות כולל ג"כ י"ה מלא כמ"ש למעלה. (בדיוקנא דכף כל אצבע כו'. כצ"ל ור"ל בכל קשר ד' חוליות, וכן ד' אצבעות, ובכ"א ג' פרקין שהן ג' הכריכות, והקשר הוא כף היד קושר כל החוליות) (יהל אור).
³ ר"ל י"ה משולשין כנ"ל (יהל אור).
⁴ כל קשר הוא בדיוקנא דאצבע כו' לקבל תלת חוליות והכי בכל אצבע וכו'. (יהל אור)
⁵ שכל דבר יש לו ו"ק (יהל אור).
⁶ שהוא לולב (יהל אור).
⁷ כלילה מד' חיוון, בכ"א ח"י (יהל אור).
⁸ לאינון ארבע סלקין פצעים ופנים ולא רזא דחיון בקומה דלהון כו' (יהל אור).
⁹ נה"ם (יהל אור).
¹⁰ חגת"ם (יהל אור).

<p>וגבותם¹ ארבע חיון דמרכבתא תליתאה² וכלהו י"ב ואינן מלאות עינים³ כגוונא דא סביב לארבעתן יהו"ה יהו"ה יהו"ה ומארי דקומה רשימין בהון בצלותא באן אתר אלא כל הכורע כורע בברוך וכל הזוקף זוקף בשם</p>	<p>חיות של המרכבה האמצעית, וגבותם ארבע חיות של המרכבה השלישית, וכולן שתיים עשרה, והן מלאות עיניים כדוגמא זו סביב לארבעתן יהו"ה יהו"ה יהו"ה. ובעלי הקומה רשומים בהם בתפלה באיזה מקום, אלא כל הכורע כורע בברוך, וכל הזוקף זוקף בשם.</p>
<p>זקיפות ארבעה וכריעות ד' הא הכא קא רמיז⁴ באלין זקיפות וכריעות מוליך ומביא למי שד' רוחות העולם שלו מעלה ומוריד למי שהשמים והארץ שלו ואינן שית סטרין שמים וארץ וד' רוחות לקבל תלת ברכאן קדמאין ותלת בתראין בעושה שלום במרומו ד' כריעה וזקיפא לשמאלא וכריעה וזקיפא לימינא והאי איהו נותן שלום לשמאלו וימינו⁵ לשמאל רבו ולימין רבו</p>	<p>זקיפות ארבע, וכריכות ארבע, הרי כאן רומז באלו הזקיפות והכריעות, מוליך ומביא למי שארבע רוחות העולם שלו, מעלה ומוריד למי שהשמים והארץ שלו. ואלו הם ששה צדדים שמים, וארץ, וארבע רוחות, כנגד שלש ברכות ראשונות, ושלוש אחרונות, בעושה שלום במרומו ארבע, כריעה וזקיפה לשמאל, וכריעה וזקיפה לימין, וזהו נותן שלום לשמאלו וימינו, לשמאל רבו ולימין רבו.</p>
<p>הא אינן תריסר בין (כריכות) וכריעות וזקיפות ובהון ע"ב עיינין⁶ ו' כריעות⁷ בהון ח"י נענועין ג' בכל פעם ראש וגוף וזנב דצריך למכרע בח"י חולין סלקין ע"ב⁸ באלין ע"ב⁹ עיינין דקב"ה נהרין ע"ב גרפיין דשכינתא¹⁰ וקמת עלייהו¹¹ ואתקריאת עמידה דבקדמיתא נפילה איהי וצריך לאקמא לה בשם יהו"ה בח"י עלמין¹² ובארבע זקיפות בשית ברכאן דאיהו תפארת כליל תלת ברכאן קדמאין ותלת</p>	<p>הרי הן שתיים עשרה, בין (כריכות) וכריעות וזקיפות, ובהון ע"ב עיניים, שש כריעות בהן שמונה עשר נענועים, שלש בכל פעם, ראש וגוף וזנב, שצריך לכרוע בשמונה עשרה חוליות, שעולות שבעים ושתיים, באלו השבעים ושתיים עיניים של הקדוש ברוך הוא מאירים שבעים ושתיים כנפי השכינה, ועומדת עליהם ונקראת עמידה, שבתחילה היתה נפילה וצריך לזקפה בשם יהו"ה בח"י</p>

¹ ביאורים ח"ב פ ע"ד אות יב
² כחב"ם. שמל' רביעית לכל תלת כידוע (יהל אור).
³ ר"ל כל הג' מרכבות. והן ג' הויות כמש"ו, דכל ג' ספירות הן יק"ו, ומל' ה' אחרונה משלמת לכולם כידוע (יהל אור).
⁴ בכל כריעה וזקיפה בשית סטרין דגופא כנ"ל (יהל אור).
⁵ שאמרו בגמרא (יומא נג): לשמאל דקוב"ה ימין דידך, לימין דקוב"ה, שמאל דידך. ורמזו על כריעה וזקיפה שא' לקב"ה וא' לעצמו (יהל אור).
⁶ שבכל כריעה וזקיפה שית סטרין כנ"ל. והן נגד י"ב חיוון, י"ב אותיות הו"ה, שבהן ע"ב עיינין כנ"ל (יהל אור). הקדו"ש מו ע"ד בתחילה, הקדו"ש סג ע,ד בסופו, הקדו"ש עח ע"א ד"ה והנה כל
⁷ ר"ל בכל כריעה בפרקים ראש וגוף וזנב, שהן תלת פרקין שאמר לעיל, בכל אחד תלת פרקין, הרי י"ח, נגד ח"י נענועין דלוב, שאמר לעיל ואינן רזא כו' דשית סטרין תלת כו' (יהל אור).
⁸ הוא ענין בפ"ע. ור"ל ד' כריעות דח"י ברכות, שבכל כריעה ח"י חולין, הן ע"ב. נגד מ"ש לעיל {רכ"ח סוף ע"ב} איהו ארבע זמנין כו' סלקין ע"ב (יהל אור).
⁹ ר"ל ע"י ע"ב עיינין, נהירין ע"ב גרפיין (יהל אור).
¹⁰ עי' שעה"כ כד ע"ב: א"א לה לעלות אם לא יהיה בנו צדיקים גמורים אשר נשמותיהם קדושות וטהורות, שיש להם כח לעלות עד מקום אימא, וע"י תעלה המלכות כנז' בתיקונים, כי ישראל נק' גרפיין דשכינתא להעלותה למעלה.
¹¹ בד' זקיפות ע"ב ג"כ כנ"ל (יהל אור).
¹² שבתפלה שם הו"ה ח"י פעמים, ח"י עלמין (יהל אור).

<p>ברכאן בתראין</p>	<p>עולמות, ובארבע זקיפות בשש ברכות, שהוא תפארת כלול שלש ברכות ראשונות ושלוש ברכות אחרונות.</p>
<p>ולמכרע בח"י עלמין והאי איהו ו"ו ו' כל הכורע כורע בברוך וכל הזוקף זוקף בשם יהו"ה עמודא דאמצעייתא וצדיק ו"ו ו' עלאה בינה² בן י"ה ואינון רמיוזין³ בויעסע ויבא ויט עלאה בן י"ה אחיד בזקיפה וכריעה⁴ וכלהו⁵ סלקין ח"י ברכאן דצלוחתא ד' כריעות⁶ באדני ד' זקיפות ביהו"ה עמודא דאמצעייתא ושכינתא חי עלמין קשיר לון ודא יאהדנוה"י אמין⁷ בכל ברכתא מח"י ברכאן ח"י זמנין יהו"ה אינון ע"ב עיינין דנהרין בע"ב גרפיין דאינון ח"י זמנין אדני⁸</p>	<p>ולכרע בח"י עולמות, וזהו ו"ו ו' כל הכורע כורע בברוך וכל הזוקף זוקף בשם. יהו"ה העמוד האמצעי, וצדיק ו"ו, ו' עליונה בינה, בן י"ה, ואלו רמוזים בו"יעסע ויבא ויט, ו' עליונה בן י"ה, אחוז בזקיפה וכריעה, וכולם עולים ח"י ברכות של התפלה. ארבע כריעות באדני, ארבע זקיפות ביהו"ה העמוד האמצעי, והשכינה ח"י העולמים קושר אותם, וזה יאהדנוה"י, אמין, בכל ברכה מח"י ברכות, ח"י פעמים יהו"ה שהם ע"ב, עיניים שמאירים בע"ב כנפים, שהם ח"י פעמים אדני¹.</p>
<p>ורוא דמלה וגביהן וגובה להם וגבותם וגביהן גרפיין וגובה להם אנפיין וגבותם דאינון⁹ עליהו מלאות עינים סביב לארבעתן כלהו מרובעות וכלא קשוט¹⁰ ע' ענפיין (נ"א אנפיין) לאורייתא גרפיין אדני אנפיין יהו"ה עיינין אהיה וסלקין יב"ק בחושבן אדני במעשה יהו"ה בדבור אדיד במחשבה</p>	<p>וסוד הדבר "וגביהן וגובה להם" "וגבותם וגביהן" כנפים, וגובה להם פנים, וגבותם שהם עליהם מלאות עיניים סביב לארבעתן, כולם מרובעות, והכל אמת. שבעים ענפים (פנים) לתורה, כנפים אדני, פנים יהו"ה, עיניים אה"ה, ועולים יב"ק, בחשבון אדני במעשה, יהו"ה בדבור, אה"ה במחשבה.</p>
<p>בכל עין ועיין¹¹ שיעור גודל ודא ו' בינוני וב' פרקין בגודל אינון י' ¹² לקבל חוטמא ו' לקבל ב' נוקבי חוטמא י' ו' וסלקין י"ה ודא וייצר¹³ שיעור דכל מדה ומדה י"ה בכל אתר שלטנותיה בכל אבר ואבר כל אבר</p>	<p>בכל עין ועיין שיעור גודל, וזה ו' בינונית, ושני פרקים בגודל הם י', י' כנגד החוטם, ו' כנגד שני נקבים של החוטם, י' ו' ועולות י"ה, וזה "וייצר". שיעור של כל מדה ומדה י"ה, בכל מקום שליטתו בכל אבר ואבר, כל</p>

¹ שבשם, שכנגדן ו' כריעות ו' זקיפות, בצדיק ות"ת כמש"ו (יהל אור).
² ר"ל ו' שלישי בן י"ה, אותיות בינה. ור"ל שכולל ו' בעד"א בבינה שהיא י"ק (יהל אור).
³ ג' וו"ן דר"ת ג' הפסוקים (יהל אור).
⁴ בת"ת ויסוד (יהל אור).
⁵ כל הג' וו"ן הנ"ל. ואלו הג' וו"ן הן ג' מרכבות הנ"ל, שייסוד כולל נה"י, ות"ת חג"ת, ובינה כח"ב כידוע (יהל אור).
⁶ ר"ל וח"י עלמין קשיר בכל כריעה וזקיפה כמש"ו, הרי ע"ב בכל כריעה וזקיפה. וז"ש ח"י זמנין יהו"ה אינון כו' (יהל אור).
⁷ ג' אלו ב' שמות הנ"ל כידוע (יהל אור).
⁸ אדני. יהו"ה ל"ג (יהל אור).
⁹ ו' תליתאה בינה, מרכבתא תליתאה כנ"ל (יהל אור).
¹⁰ ובלא קשוטה. צ"ל וכלא קשוט. ור"ל אע"ג דלעיל אמר דת"ת הוא עיינין, וכאן אמר שהוא אנפיין ע' פנים כו' (יהל אור).
¹¹ חוזר למעלה שאמר לעיל איהי מדה דחוטמא כו', ר"ל הגודל (יהל אור).
¹² ר"ל העינים עצמן הן י' י', הרי כ"ו, כמנין השם. וכ"ה בחוטם כמש"ו לקבל כו'. וסלקין י"ק. צ"ל יהו"ה. וכן למטה ומדה י"ק צ"ל ג"כ יהו"ה (יהל אור).
¹³ ר"ל וייצר כל האברים כנ"ל (יהל אור).

<p>כגון יפרוש כנפיו יקחהו ישאהו על אברתו¹</p>	<p>אבר כגון "יפרש כנפיו יקחהו ישאהו על אברתו".</p>
<p>לית אבר בכל מרכבתו דלאו כל אבר בדיוקניה ובכל אתר אשתכח ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה לקבל פרשיין פתיחן דתפלין לקבל תורה וכד לתתא אינון סתימין פרשיין לקבל יאדרונדי עליהו באנפוי וגדפוי וקב"ה רשים בישראל לקבליהו בצלותא למהוי חברים בהדיהו למכרע בכל גופייהו בתמני סרי ברכאן דצלותא לאמלא עלייהו אמן² ואיהו יאהדונהי בכל אבר ואבר דלהון</p>	<p>אין אבר בכל מרכבתו שאין כל אבר בצורתו, ובכל מקום נמצא "ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה" כנגד הפרשיות הפתוחות של התפלין, כנגד התורה, וכאשר הן למטה, הן סתומות, הפרשיות כנגד יאהדונה"י עליהם בפניו ובכנפיו. והקדוש ברוך הוא רשם בישראל כנגדם בתפלה להיות חברים עמהם, לכרוע בכל גופם בשמונה עשרה ברכות של התפלה, להמליך עליהם אמן, והוא יאהדונה"י בכל אבר ואבר שלהם.</p>
<p>ואמר קב"ה מאן דלא הוי רשים קדמיכו למהוי כורע בברוך וזוקף ביהו"ה בקומה דגופא לא ייעול צלותיה בהיכלא דילי דאיהו אדני לא תקבלון מלין דיליה על גדפייכו ואנפייכו דכל מאן דמצלי באדני ומצרף ליהו"ה אנפין (ס"א ענפין) דמלאכין ופניהם וכנפיהם פרודות לעילא לעילא (ס"א לנטלא) יאהדונהי במלין דצלותא דנפקין מפומי דב"נ</p>	<p>ואמר הקדוש ברוך הוא, מי שלא יהיה רשום לפניכם להיות כורע בברוך וזוקף ביהו"ה בקומת הגוף, לא תכנס תפלתו בהיכל שלי, שהוא אדני³, לא תקבלו דיבורים שלו. "על כנפיהם ופניהם", שכל מי שמתפלל באדני⁴ ומצרף ליהו"ה, פנים (ענפים) של המלאכים, ופניהם וכנפיהם פרודות למעלה למעלה (ליטול) יאהדונה"י בדברי התפלה שיוצאים מפיו של האדם.</p>
<p>וגדול העונה אמן יותר מן המברך דלגבי אדני יהו"ה בצלותא ופניהם וכנפיהם פרודות לקבל יהו"ה באנפין אדני בגדפין כרוב אחד מקצה מזה וכרוב אחד מקצה מזה אבל כד חזר ש"צ צלותא³ ועונה אמן איהו במחברת השנית⁴ מתחברין תרין שמהן במחברת השנית בקדמיתא מקבילות הלולאות אחת אל אחת בקרשים דאינון קשר אצבעאן אבל באמן⁵ והיה</p>	<p>וגדול העונה אמן יותר מן המברך, שלגבי אדני⁵ יהו"ה בתפלה, "ופניהם וכנפיהם פרודות", כנגד יהו"ה בפנים, אדני⁶ בכנפים, "כרוב אחד מקצה מזה וכרוב אחד מקצה מזה". אבל כאשר חוזר שליח צבור התפלה ועונה אמן, הוא "במחברת השנית", מתחברים שני שמות במחברת השנית, בתחלה "מקבילות הלולאות אחת אל אחת בקרשים", שהם קשרי האצבעות, אבל</p>

¹ ר"ל על אברים (יהל אור).

²

³ פי' כי בצלותא בלחש הוא ברכה בלבד ולכן כנפיהם שהם אדני³ ופניהם שהם פרודות כי היה בחסד ואדני³ בגבורה. וז"ש (שמות כו ה) מקבילות הלולאות שהם ב' שמות הנז'. ומ"ד בקרשים דאינון קשרי אצבען ר"ל כי קשרי אצבעות הימין שהם כנגד יוד הא ואו הא שהם יר"ד אותיות וקשרי יוד אצבעות השמאל שהם א' אד' אדנ' אדני³ אך בחזרת הש"ץ יש ברכה ויש ג"כ אמן שהוא הת"ת ושם מתחברין. (זוהר הרקיע).

⁴ ר"ל בתפילה השנית הן במחברת (יהל אור).

⁵ זקיפות וכריעות ד' ובעושה שלום במרומיו ד' כו' תיכסר בין כריעות וזקיפות ובכל כריעה וזקיפה מוליך ומביא למי כו' ותלת בתראין סלקין ע"כ ד' (כתעל) [כ"ל כריעות] ובכל כריעה ח"י נענועין ג' ככל סטרא ראש וגוף וזנב וכן כריך למכרע בח"י חולין ד' כריעות ע"כ ג' ג' ג' וד' זקיפות ע"כ עיינין ד' כריעות בלדני⁵ וד' זקיפות ביהו"ה קודשא כריך הוא ופנינתא בלדני ע"כ עיינין דקוב"ה נהרין ע"כ ג' ג' ג' דשכינתא וקמת עלייהו דבקדמיתא כו' וכריך לאוקמא לה

<p>המשכן אחד דביה חוברות אשה אל אחותה</p>	<p>באמן, "והיה המשכן אחד" שבו "חוברות אשה אל אחותה".</p>
<p>תקונא תליתאה סדר דבורא (ס"א הדר דבורא) דצלותא דביה חיון אשא ממללן והאי היא וארא כעין חשמל כמראה אש בית לה סביב האי איהו רזא דחשמל דאינון חיון אשא עתים חשות עתים ממללות ואינון דחשות לס"ת בזמנא דדבור נפיק מפי הקורא איהו חשיב לנבייהו כאלו מקבלים אורייתא בטורא דסיני ובזמנא דאמר איהו אנכי לא אשתמע קלא ולא דבורא אחרא דחיון אלא דיליה</p>	<p>התיקון השלישי, סדר הדיבור (חדר של הדיבור) של התפלה, שבו חיות אש מדברות, וזהו "וארא כעין חשמל כמראה אש בית לה סביב", זהו סוד החשמל, שהן חיות אש, "עתים שותקות עתים מדברות", והן שותקות לספר תורה, בזמן שדיבור יוצא מפי הקורא, הוא נחשב להן כאלו מקבלים התורה בהר סיני, ובזמן שהקדוש ברוך הוא אמר "אנכי", לא נשמע קול ולא דיבור אחר של החיות אלא שלו.</p>
<p>כגוונא דא כד דבורא דא נפיק מפומיה דקב"ה חיות אש חשות ובזמנא דשתיק חיות אש ממללות חדא הוא דכתיב וכל העם רואים</p>	<p>כדוגמא זה, כאשר דיבור זה יוצא מפיו של הקדוש ברוך הוא, חיות אש שותקות, ובזמן ששותק, חיות אש מדברות, זהו שכתוב "וכל העם רואים</p>
<p>רכט/ב</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>את הקולות קלין דחיון דהו שאגין ואת הלפידים דהו נפקין בדבור דחיון² בכמה מיני נגון קדם מלבא ואלין אינון דחשות לס"ת אינון בדיוקנייהו דחיון ומני לון קב"ה לאעלא לון בחדר דמראה אש בית לה</p>	<p>את הקולות", קולות של החיות שהיו שואגות. "ואת הלפידים", שהיו יוצאים בדיבור של החיות בכמה מיני נגונים לפני המלך, ואלו שהן שותקות לספר תורה הן בצורה של החיות, וממנה אותם הקדוש ברוך הוא להעלות אותן בחדר של מראה אש בית לה.</p>
<p>ועוד אינון דחשות (ס"א ועוד אינון דנפיק מנייהו דבורא בצלותא דביה חיון אשא ממללן ואינון דחשות) בצלותא בח"י ברכאן ייעלון בחדר דמראה דא ועוד אינון דחשות להלכה דאתמר בה אנרא דשמעתא</p>	<p>ועוד שאלו ששותקות (ועוד אלו שיוצא מהם דיבור בתפלה שבו חיות אש מדברות, והן שותקות) בתפלה בח"י ברכות יכנסו בחדר של מראה זה. ועוד אלו ששותקים להלכה שנאמר בה, שכר השמועה הבנה,</p>

בסם יהו"ה בל' זקיפות בסיט כו' ח"י ברכאין ללכותא ח"י זמנין יהו"ה אינון ע"ב עיינין כו' זמנין אלני עד"א וסכינתא ח"י עלמין קשיר כו' מח"י ברכאין וכלא קשוט ע' אנפין לאורי' ורזא למילה וגביהן כו' כלהן מרובעות גדפין אלני כו' וסלקין יב"ק בחושבן כו' קעור גדל צינוני ודא ו"ו ב' פרחין דגודל אינון לקבל ב' עיינין י"י והכי חוטמא ו"ו ב' נוקבין דחוטמא י' י' וסלקין יהו"ה ויילך שיעור לכל מדה ומדה יהו"ה כו' ולצר הה"ד יפרוש כו' לית אצר בכל מרכבה ללאו איהו דזיוקנא ובכל כו' פתיחין דתפילין לקבלא יהו"ה אלני ולתתא לקבל פרשין סתימין דתפילין לקבלא יאהדנוה"י באנפין וגדפין כו' למכרע בכל גופייהו ולכרד ח"י ברכאין ללכותא ולתתא אמן לאמלכא עלייהו בכל כו' (ואנפיהו) (ואנפיהו) וכל מאן למלכי באדני ומכוון להו"ה אנפין וגדפין למלכאים ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה לקבלא מילין ללכותא דנפקין מן פומא דב"נ כו' מן המכרד לגבי מכרד ללכותא יהו"ה אלני ופניהם וכנפיהם פרודות לקבל כו' מתחברין תרין שמהן בקדמייתא מקבילות הלולאות אחת אל אחת אצל באמן כו'. (יהל אור).

¹ ע"י ע"ח שער ט"ל פרק ד' (לש"ו).
² ר"ל קולות ולפידים, קול ודבור (יהל אור).

<p>סברא ייעלון בחדר דאיהו היכל דמראה דא דאורייתא עלה אתמר דאתמר בה אנרא דשמעתא סברא ייעלון בחדר דאיהו היכל דמראה דא דאורייתא עלה אתמר הלא כה דברי כאש נאם יי' וכפטיש יפוצץ סלע ודא סלע¹ ביה ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו</p>	<p>יכנסו בחדר שהוא היכל של מראה זה, שהתורה עליה נאמר "הלא כה דברי כאש נאום ה'", "וכפטיש יפוצץ סלע", וזה הסלע בו, "ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו".</p>
<p>אלין דמשתדלין בה לשמה נפיק לון מיא דאורייתא מתיקן ואתמר בהון ותשת העדה ובעירם ואלין דלא משתדלין בה לשמה נפיק לון מיא מרירין דאתמר בהון וימררו את חייהם בעבודה קשה דא קושיא בחומר דא קל וחומר ובלבנים בלבון הלכה</p>	<p>אלו שעוסקים בה לשמה, יוצא להם מים של התורה מתוקים, ונאמר בהם "ותשת העדה ובעירם". ואלו שלא עוסקים בה לשמה, יוצא להם מים מרים, שנאמר בהם "וימררו את חייהם בעבודה קשה" זה קושיא, "בחומר" זה קל וחומר, "ובלבנים" בליבון הלכה.</p>
<p>תקונא רביעאה וחמשהא ממראה מתניו ולמעלה וממראה מתניו ולמטה דבהון שוקי² החיות כנגד כלן ובספירן נצח והוד מטטרון אות בצבא³ דיליה ואיהו דיוקנא דצדיק דצדיק אות בצבא דלעילא ומטטרון איהו אות בצבא דלתתא מטטרון שדי⁴ ביה והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק</p>	<p>תקון רביעי וחמישי, "ממראה מתניו ולמעלה וממראה מתניו ולמטה", שבהם שוקי החיות כנגד כולם. ובספירות נצח והוד. מטטרון הוא אות בצבא שלו, והוא צורת הצדיק. שהצדיק הוא אות בצבא שלמעלה, ומטטרון הוא אות בצבא של מטה. מטטרון, שדי, בו נאמר "והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק".</p>
<p>ורגליהם רגל ישרה דרגלין דמזיקין כלהו עקלתון⁵ ורגליהן⁶ ורגלין דחיון קדישין אתמר בהון ורגליהם רגל ישרה מצד חיה דאיהו ישראל⁷ ישראל כליל תלת חיון דאתמר בהון האבות הן הן המרכבה וכף רגליהם ככף רגל עגל מסטרא דחיה דאיהו שור ונוצצים כעין נחושת קלל מסטרא דנחש בריח⁸ דימא דאיהו סליק לגבי ביבשתא רצוא מסטרא דנוריא⁹ דסליק רצוא ושוב מסטרא דשדי דהכי סליק בחושבן ואיהו סליק מטטרון¹⁰</p>	<p>"ורגליהם רגל ישרה", שרגליהם של המזיקים כולם עקלתון, ורגליהם והרגלים של חיות הקודש נאמר בהן "ורגליהם רגל ישרה", מצד חיה שהיא ישראל, ישראל כלול בשלש חיות, שנאמר בהם, האבות הן הן המרכבה. "וכף רגליהם ככף רגל עגל", מצד החיה שהיא שור, ונוצצים כעין נחושת. קלל מצד הנחש, בריח של הים שהוא עולה אצל זה שביבשה, רצוא מצדו של נוריא, שעולה רצוא, ושוב מצד שם שדי, שכך עולה בחשבון, והוא עולה מטטרון.</p>

¹ תורה שבע"פ (יהל אור). דע"ה ח"ב קכח ע"א ריש ענף ג'

² דמעלה נק' נצח, ומטה הוד כידוע (יהל אור).

³ אות ברית, וצבאות נק' נר"ה (יהל אור). יסוד ביניהם בצבאות (יהל אור).

⁴ ר"ל בגי' שד"י כמש"ו (יהל אור).

⁵ וזהו נחש עקלתון (יהל אור).

⁶ נמחק ציהל אור.

⁷ ר"ל בו אותיות ישר, והוא ת"ת, כולל ג' חיון חג"ת כמש"ו (יהל אור).

⁸ ר"ל לשון נחשת (יהל אור).

⁹ ר"ל גימ' (יהל אור).

¹⁰ ??מקום דאיהו ארי' כו'. דכל שביבשה נגדו בים. ונגד ארי', נחש בריח. וזהו נחש בריח ונחש עקלתון. ותנין נגד כף רגליהם (יהל אור).

<p>וכד הוּוּ יִשְׂרָאֵל שְׁמַעִין קְלָא מְזַרְחָ הוּוּ רִצִּין תַּמְן וּלְמַעַרְבַּב הָכִי וְכֵן לְדֶרוּם וּלְצַפּוֹן אָמַר קַבְ"ה לְמִלְאכֵי הַשְּׂרָת אֲלֵין דְּרַהֲטִין לְצִלּוֹתָא דְּמִצְוָה וְרַהֲטִין לְפִרְקָא בְּשַׁבְּתָא וְרַהֲטִין לְמַעַבְד רַעוּתָא דִּילֵי וְתִיבִין בְּתִיּוּבְתָא! קְבִילוּ לֹון בְּהִיכְלָא דְהָאֵי מְרָאָה דְבִאֲלִין סִימְנִין אֵינֹון חֲבֵרִים בְּהַדִּיכּוֹ אֵינֹון דְּרִצִּין וְשִׁבִין בְּאֹורֵיתָא בְּדִבּוּרָא דְהִלְכָה אֵינֹון רְשִׁימִין בְּהַדִּיכּוֹ וְאֵעִילוּ לֹון בְּהָאֵי הִיכְלָא</p>	<p>וכאשר היו ישראל שומעים קול ממזרח, היו רצים שם, ולמערב כך, וכן לדרום ולצפון. אמר הקדוש ברוך הוא למלאכי השרת, אלו שרצים לתפלה של מצוה, ורצים לדרשה בשבת, ורצים לעשות רצון שלי, ושבים בתשובה, קבלו אותם בהיכל של זה המראה, שבאלו הסימנים הם חברים אתכם. אלו שרצים ושבים בתורה בדיבור של הלכה, הם רשומים אתכם, ותכניסו אותם בהיכל הזה.</p>
<p>הָכִי כֵד מְצִלִין יִשְׂרָאֵל מִיכָא² לְטָאָס עֲלֵמָא בְּמִיסָא חֲדָא וְגַבְרִיאֵ"ל טָאָס בְּתִרִין טָאָסִין וְכֵד נִפִיק דְּבוּרָא מִיִּשְׂרָאֵל בְּהִלְכָה בְּצִלּוֹתָא וּבְכָל פְּקוּדָא דְשִׁכִּינְתָא תַּמְן אֵינֹון רִצִּין לְגַבְהָ וְשִׁבִין בַּהּ בְּשִׁלְיַחוֹת מְאָרִיחוֹן וּבְכָל אַתְרָא דְשְׁמַעִין קְלָא דְאֹורֵיתָא דְתַמְן קַבְ"ה אֵינֹון רִצִּין לְגַבֵּי הָהוּא קְלָא וְתִיבִין בַּהּ בְּשִׁלְיַחוֹתָא דְמְאָרִיחוֹן דְּבְכָל קְלָא דְשֵׁם יְהו"ה לִית תַּמְן בְּדִבּוּרָא דְלִית תַּמְן אֲדַנִּי לֹא רִצִּין וְשִׁבִין תַּמְן</p>	<p>כך כאשר מתפללים ישראל, מיכאל עף את העולם במעוף אחד, וגבריאל עף בשתי עפיפות. וכאשר יוצא דיבור מישראל בהלכה בתפלה ובכל מצוה שהשכינה שם, הם רצים אצלה, ושבים בה בשליחות אדונם. ובכל מקום ששומעים קול התורה, ששם הקדוש ברוך הוא, הם רצים אצל הקול ההוא ושבים בה בשליחות אדונם, שבכל קול ששם יהו"ה אינו שם, בדיבור שאין שם אדני, לא רצים ושבים שם.</p>
<p>וּבְגִיד וְרַגְלֵיהֶם רַגְלֵי יִשְׂרָאֵל כִּי יִשְׂרִים דְּרַכֵּי יְהו"ה בְּאַתְרֵי דִּיהו"ה תַּמְן אֵיחֹו דְּרַךְ יִשְׂרָה וְאֵי לִית תַּמְן יְהו"ה לֹאֹו אֵיחֹו דְּרַךְ יִשְׂרָה וְעוּד רַגְלֵיהֶם רַגְלֵי יִשְׂרָה אָמְרוּ מְאָרֵי מִתְנִיתִין דְּמָאָן דְּמִצְלֵי בְּעֵי לְתַקְנָא רַגְלוֹי בְּצִלּוֹתֵיהֶם כְּמִלְאכֵי הַשְּׂרָת כְּכַף רַגְלֵ עַגְלֵ לְמַהוּי³ רְשִׁים בְּהַדִּיחֹו וּבְגִין דָּא אֹוקְמוּהָ רַבְנֵן הַמְתַּפְלְלֵי צְרִיךְ לְכוּן אֶת רַגְלוֹי שְׁנֵאמַר וְכַף רַגְלֵיהֶם כְּכַף רַגְלֵ עַגְלֵ וְאָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲלֵין דְּאֵינֹון רְשִׁימִין בְּצִלּוֹתֵיהֶם הָכִי לְכוּן רַגְלוֹי כּוּוֹתֵיכּוֹן אַפְתַּחוּ לֹון תְּרַעֵי הִיכְלָא לְאַעְלָא בְּמְרָאָה דָּא</p>	<p>ומשום זה "ורגליהם רגל ישרה", כי ישרים דרכי ה", במקום ששם יהו"ה שם היא דרך ישרה, ואם אין שם יהו"ה, אין היא דרך ישרה. ועוד "רגליהם רגל ישרה", אמרו בעלי המשנה שמי שמתפלל צריך לתקן רגליו בתפלתו כמלאכי השרת ככף רגל עגל, להיות רשום עמהם, ומשום זה פרשוהו חכמים, המתפלל צריך לכוון את רגליו, שנאמר וכף רגליהם ככף רגל עגל. ואמר הקדוש ברוך הוא, אלו שהם רשומים בתפלה כך לכוון רגליו כמותכם, פתחו לו שערי ההיכל להיכנס במראה זו.</p>
<p>תַּקְוָנָא שְׁתִּיתָא⁴ רֵאִיתִי כְּמְרָאָה אֵשׁ הַכָּא רֵאִיָּה מִמֶּשׁ אָמַר קַבְ"ה מָאָן דִּיעוּל בַּחִיזוּ דָּא וִיחָא בְּצִלּוֹתֵיהֶם לְבִיהָ לְעִילָא לְשֵׁם יְהו"ה וְעֵינֵינוּ לְתַתָּא בְּשִׁמְאָ דְאֲדַנִּי תִיעִלוּן בְּהִיכְלָא דָּא כְּגוּוֹנָא דְּמִלְאכֵין וְגַבִּיהֶן לְעִילָא</p>	<p>תקון ששי ראיתי כמראה אש, כאן ראיה ממש. אמר הקדוש ברוך הוא, מי שיכנס במראה זה ויהיה בתפלתו לבו למעלה לשם יהו"ה, ועיניו למטה בשם של אדני, תכניסו בהיכל הזה כדוגמת המלאכים וגביהן למעלה,</p>

¹ ר"ל ז"ש ושוב. רצוא במצות, ושוב בתשובה (יהל אור).

² ר"ל דבזה הן חברים, דאינון ג"כ רצוא ושוב לקבל התפלות. והוא מסט' דעד"א ושכינתא, רצוא כו', כמ"ש למעלה. ועי' סוף ח"א בהשמטות {סי' נ'} ויחלוס כו' (יהל אור).

³ ר"ל כששני הרגלים יחד, נראה כרגל עגל, סדוק מלמטה מפריס. וזו המראה נו"ה, ומראה השלישית יסוד, והשניה ת"ת, והראשונה מל', הרי תנה"ם (יהל אור).

⁴ גבורה. ושיעאה חסד, וזהו בענן כו' (יהל אור).

<p>ויראה להם לתתא לקבל שכינתא דאיהי יראת יהו"ה ובראייה¹ ושמיעה וריחא ודיבור שריא יהו"ה בעשייה² במשוש שמוש הלוך שריא אדני ודא ראייה דאור ונר (ס"א דאורייתא) דאתמר ותורה אור³</p>	<p>ויראה להם למטה כנגד השכינה שהיא יראת יהו"ה. ובראייה ושמיעה וריח ודיבור שורה שם יהו"ה, בעשייה במשוש שמוש הלוך שורה אדני, וזו ראייה של אור ונר (של התורה) שנאמר "ותורה אור".</p>
<p>ריחא דקרבנין דאינון צלותין דבור באורייתא דבור בצלותא ועשייה דמצוה ושמוש דילה ומשוש דילה והלוך דילה וראייה ושמיעה דלית תמן אורייתא ומצוה קב"ה ושכינתיה לא שריא תמן דקב"ה שריא בראייה וכן שכינתיה דאורייתא ותורה אור שכינתיה ראייה דילה יהו"ה במראה אליו אתודע (קב"ה במראה אליו אתודע שכינתיה)⁴</p>	<p>ריח הקרבנות שהם תפלות, דיבור בתורה דיבור בתפלה ועשייה של מצוה, ושמוש שלה ומשוש שלה והלוך שלה וראייה ושמיעה, שאין שם תורה ומצוה הקדוש ברוך הוא ושכינתו אינה שורה שם, שהקדוש ברוך הוא שורה בראייה, וכן השכינה שהתורה "ותורה אור", והשכינתו היא ראייה שלו, "ה' במראה אליו אתודע" (הקדוש ברוך הוא במראה אליו אתודע שכינתו).</p>
<p>במחשבה מלגו⁵ בינה בן יה ישראל עלה במחשבה⁶ הרהור חכמה לחכימא ברמיזא חכמה עלה במחשבה דאיהו בינה מחשבה והרהור בלא חד חכמה לא אשתמודע אלא בבינה ובינה בלב ובגין דא מחשבה בלב הרהור בלב וכן אורייתא⁷ ס"ת מצוה⁸</p>	<p>במחשבה מבפנים, בינה בן "ה, ישראל עלה במחשבה, הרהור חכמה, לחכם ברמז, חכמה עלה במחשבה שהוא בינה, מחשבה והרהור, הכל אחד. החכמה לא נודעת אלא בבינה, והבינה בלב, ומשום זה המחשבה בלב, הרהור בלב. וכן התורה, ספר תורה מצוה</p>
<p>רל/א⁹</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>לשמוע וכן בחוטמא ריח ניהח ליהו"ה שכינתא¹⁰ איהי קרבן דיליה עולה דיליה</p>	<p>לשמוע, וכן בחוטם "ריח ניחוח לה". השכינה היא קרבן שלו, עולה שלו,</p>

¹ בד' תקוני רישא, ע' א' ח' פ' (יהל אור).

² בד' תקוני גופא, ידים וגופא וברית ורגלים כסדר (יהל אור).

³ ר"ל דעל אורייתא נאמר ותורה אור (יהל אור).

⁴ ודא ראי' כו' ותורה אור ובשמיעה לאורייתא וריחא דקורבנין כו' והילוך דילה וראי' דלית תמן אורייתא קב"ה כו' דקוב"ה אורייתא ותורה אור ושכינתיה ראי' דילי' במראה אליו אתודע ה' קוב"ה במראה אליו אתודע שכינתא. כל"ל (יהל אור).

⁵ ר"ל הראי' הוא שכינתא, וכן כל הד' חושים, אע"ג דאינון בהוי', מ"מ הכל בשכינה, שהיא גוף להון. והיא גוף החושים, ה' במראה כו'. והתורה עצמה שבראי' ונשמע כו' בכל החושים הוא עד"א, ומחשבה והרהור חו"ב כמש"ו, והחכמה ברמז, לחכימא ברמיזא כו'. וכן בכל הד' חושים, כ"א כולל מד' אלו, וד' פני' לאחת. ואמר וכן אורייתא מצוה לשמוע כו'. ר"ל דכ"ה בשמיעה דאורייתא עצמה כנ"ל. והשמיעה בה, דמצוה לשמוע, והוא בה. וכן הריח עצמו, וכמ"ש וכן בחוטמא כו' (יהל אור).

⁶ ישראל עלה במחשבה דאיהו בינה הרהור חכמה לחכימא ברמיזא מחשבה והרהור כולא כו'. כצ"ל. ור"ל בן "ה הוא ישראל, עד"א, עלה לבינה, שלכך נק' בינה בן "ה, שכולל עד"א בן. ברמיזא זהו הרהור, והוא יותר דקות ממחשבה, שהרהור הוא בלא ציור הדבר, ואין מתארך, מ"מ כל אחר, (הלשון מוטעה). ואפשר צ"ל ואין ניכר כ"א לאחר כן במחשבה. דברי דוד), כמש"ו חכמה לא אשתמודע כו' (יהל אור).

⁷ עכשיו מפרש שמיעה (יהל אור).

⁸ בשכינה (יהל אור).

⁹ ותני ל"ג (יהל אור).

¹⁰ ר"ל מ"ש ריח ניחוח לה, ה"פ ריח ניחוח שהוא שכינה, לקרב לה' עד"א. וזהו קרבן כמש"ו (יהל אור).

<p>וצלותא איהי בקרבן וכריח ניהח סליקת לגביה ואתקריבת לגביה בצלותא¹ והכי בדבור הלא כה דברי כאש נאם יהוה ה' שכינתא דבור דיליה² כנוונא דשכינתא איהי מראה דיליה שמיעה דיליה ריח ניהח דיליה דבור דיליה ברישא</p>	<p>והתפלה היא כמו קרבן, ועולה כריח ניחוח אצלו, ומתקרבת אצלו בתפלה, וכן בדיבור "הלא כה דברי כאש נאום יהוה", ה' שכינה דיבור שלו. כדוגמת שהשכינה היא מראה שלו, שמיעה שלו, ריח ניחוח שלו, דיבור שלו בראש.</p>
<p>הכי⁴ איהו בידין עשיית מצוה דיליה בגופא⁵ כריעא דיליה בצלותא זקיפ⁶ דיליה בצלותא עמידה דיליה דאיהו (דאיהי מזליה) דקיימא קמיה בכל אתר וכרעת לגביה ואתנפלת לרגלוי בנפילת אפיין למשאל מניה רחמים על בנהא איהי ענוה לגביה ואית לה בשת פנים מיניה ולא כשפחה בישא לילית הצופה בלא ענוה לית לה בשת פנים אימא דערב רב</p>	<p>כך הוא בידיים, עשיית מצוה שלו בגוף, כריעה שלו בתפלה, זקיפה שלו בתפלה, עמידה שלו (שהיא מזל שלו) שהיא שעומדת לפניו בכל מקום וכורעת לגביו ונופלת לרגליו בנפילת אפים לשאול ממנו רחמים על בניה, היא ענוה לגביו, ויש לה בושת פנים ממנו. ולא כמו שפחה רעה, לילית, חצופה בלי ענוה, אין לה בושת פנים, אמם של הערב רב.</p>
<p>ובנין דא אמר שלמה אשת חיל עמרת בעלה וזרקב בעצמותיו מבישה דשכינתא איהי מטרוניתא שפחה דילה לילית ליה לה ענוה ולא בשת אנפין מקב"ה והכי בנהא ערב רב וקב"ה עתיד לאעבר' לה ולבנהא מעלמא דממזרים אינון מבני ט' מדות אסנ"ת משגח"ת (ר"ת אנוסה שנואה נידוי תמורה מורדת שכורה גרושת הלב הצופה תערובת) ממזרי דרבנן</p>	<p>ומשום זה אמר שלמה "אשת חיל עטרת בעלה וזרקב בעצמותיו מבישה", שהשכינה היא מלכה, השפחה שלה לילית, אין לה ענוה ולא בושת פנים מהקדוש ברוך הוא, וכך בניה ערב רב. והקדוש ברוך הוא עתיד להעביר אותה ואת בניה מהעולם, שממזרים הם, מבני ט' מדות, אסנ"ת משגח"ת (ראשי תבות אנוסה שנואה נדוי תמורה מורדת שכורה גרושת הלב חצופה תערובת) ממזרים מדרבנן.</p>
<p>וכן שכינה איהו שמוש⁷ דקב"ה יהוד דיליה בצדיק חי עלמין ואיהי הליכה דיליה צדק לפניו⁸ יהלך למעבד רעותיה ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת רהיטת לגביה למעבד רעותיה בראיה בשמיעה⁹</p>	<p>וכן שכינה היא שמוש של הקדוש ברוך הוא, היחוד שלו, על ידי הצדיק חי העולמים, והיא ההליכה שלו, "צדק לפניו יהלך" לעשות רצונו. "ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת", רצה לקראתו לעשות רצונו,</p>

¹ כגלותא. כ"ל כגלותא (יהל אור).

² דיבור דיליה דשכינתא איהי (יהל אור).

³ ר"ל זהו דברי. וזהו כמראה אש הנאמר לעיל, כחיות אש ממללות (יהל אור).

⁴ עכשיו מפרש ב' תקונין דגופא (יהל אור).

⁵ זהו ממוש (יהל אור).

⁶ זקיפה דיליה כגלותא עמידה דיליה דאיהי קיומא עמי' ככל כו'. כ"ל (יהל אור).

⁷ עכשיו מפרש שמוש והלוך (יהל אור).

⁸ ר"ל צדק שכינה כידוע (יהל אור).

⁹ מכאן דראיה למעלה משמיעה, אמנם דעת הרמב"ן בספר האמונה והבטחון פ' י"ח, וכן שם ר"פ כ"ד, כי השמיעה הוא למעלה מהראיה, העיקר הוא שהראיה גדולה מהשמיעה הרבה, אלא באשר כי שורשה ומקורה הוא מאור הנשמה לנשמה שאין לה כלי בהגוף כלל, כי הכלים הם רק ג', מח לב כבד, שהם כלים לנר"נ כנוודע, לכן אין לה גילוי בהגוף אלא רק אחר שמתפשטת למטה ומתלבשת בנצח הוד, ומשם חוזרת ועולה בדרך אור חוזר ויוצא תמצית הארה ממנה דרך העינים, והוא כל הראיה שמשמש בה האדם (דע"ה ח"א ד ע"ג).

<p>בריהא בדבור בעשיה בגופא בשמוש בהלוך בכל אבר אייה מצוה לשמשא ליה ולמעבר רעותיה ובנהא¹ הכי אינון בדיוקנהא בני ענוה² בני בשת אנפין כמדות דילה ובגין דא מני קב"ה למשה ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלהים אנשי אמת שונאי בצע</p>	<p>בראיה בשמיעה בריח בדיבור בעשיה בגוף בשמוש בהלוך, בכל אבר היא מצוה לשמש אותו ולעשות רצונו. ובניה כך הם בצורתה, בני ענוה בני בושת פנים כמו המדות שלה, ומשום זה צוה הקדוש ברוך הוא למשה "ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלהים אנשי אמת שונאי בצע".</p>
<p>אנשי חיל מסטרא דימינא דאברהם דתמן ראייה דאורייתא מימינו אש דת³ למו יראי אלהים מסטרא דיצחק דתמן שמיעה דאמר חבקוק נביאה יי שמעתי שמעך יראתי אנשי אמת מסטרא דיעקב דתמן ריח ניחח ליהו"ה בחוטמא שונאי בצע מסטרא דדבור סמכא רביעאה דאדם הראשון דאתחבר באבהן תלת חיון אינון אריה שור נשר בראייה שמיעה ריחא אדם בדבור</p>	<p>"אנשי חיל" מצד ימין של אברהם, ששם ראייה של התורה, "מימינו אש דת למו", "יראי אלהים", מצד של יצחק, ששם שמיעה שאמר חבקוק הנביא "ה' שמעתי שמעך יראתי". "אנשי אמת" מצד של יעקב, ששם "ריח ניחוח לה" בחוטם. "שונאי בצע" מצד של הדבור, רגל רביעית של אדם הראשון, שהתחבר באבות. שלש חיות הן, אריה שור נשר, בראייה שמיעה ריח, אדם בדבור.</p>
<p>ושמת עליהם שרי אלפים מסטרא דאת א' ושרי מאות מסטרא דאת ד' ד' מאות⁴ שנה דאשתעבידו ישראל במצרים (בדלות דאורייתא) שרי חמשים ג' ושרי עשרות י' ישראל באינון מדות אשתמודעון דאינון בנוי דקב"ה ושכינתיה למהוי בהון אנשי חיל כגון אשת חיל עטרת בעלה</p>	<p>"ושמת עליהם שרי אלפים" מצד האות א', "ושרי מאות" מצד האות ד', ארבע מאות שנה שנשתעבדו ישראל במצרים (בעניות של תורה), "שרי חמשים" אות נ', "ושרי עשרות" אות י'. ישראל באלו המדות ניכרים שהם בנים של הקדוש ברוך הוא ושכינתו, להיות בהם אנשי חיל, כגון "אשת חיל עטרת בעלה".</p>
<p>מארי דחסד יראי אלהים אנשי אמת ולא אנשי שקר דבני ישראל לא יעשו עולה ולא ידברו כזב ולא ימצא בפייהם לשון תרמית ושונאי בצע כב"נ שמח בחלקו ולא כערב רב בנוי דשפחה בישא דאינון כחויא דכל ארעא קדמיה הה"ד ונחש עפר לחמו ודחיל למשבע מעפרא דדחיל דתחסר ליה והכי מארי בצע דלא שבעין מכל ממון דעלמא</p>	<p>בעלי חסד, יראי אלהים, אנשי אמת, ולא אנשי שקר, שבני ישראל לא יעשו עוולה ולא ידברו כזב, ולא ימצא בפייהם לשון תרמית, ושונאי בצע כאדם השמח בחלקו. ולא כערב רב בני השפחה הרעה, שהם כנחש, שכל הארץ לפניו, זהו שכתוב "ונחש עפר לחמו" ומפחד לשבוע מהעפר, שמפחד שיחסר לו, וכך בעלי בצע שלא שבעים מכל ממון שבעולם.</p>
<p>ובג"ד אוקמוה מארי מתניתין לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה בגין דקב"ה איהו סתים⁵ בסתרי התורה במאי אשתמודע במצות דאיהי שכינתיה דאיהי דיוקניה</p>	<p>ומשום זה פרשוה בעלי המשנה, לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה. משום שהקדוש ברוך הוא הוא נסתר בסתרי התורה, במה ניכר, במצוות,</p>

¹ בני עד בדיוקנהא ל"ג (יהל אור).

² בני ערוה. ל"ג (יהל אור).

³ התורה (יהל אור).

⁴ והענין בא"ת ב"ש ד' הוא ק', וד' אותיות הוא בד"ס, כחב"ס, כי היא איומה כנדגלות כידוע. ואי"ן הוא בכח"ב, א' בכתר כידוע, י' בחכמה, ו' בבניה, ו' תרעין, וד' במל'. והיא ק', ק' ברכות, ק' אדנים, ונתחלפה בד', כי שם מחליפין כידוע (יהל אור).

⁵ שעד"א הוא תוקה ואיהי מצוה (יהל אור).

<p>כגוונא דאיהו ענו² שכינתיה ענוה איהו חסיד ואיהי חסידה איהו גבור ואיהי גבורת על כל אומין דעלמא איהו אמת ואיהי אמונה איהו נביא ואיהי נביאה איהו צדיק ואיהי צדקת איהו מלך ואיהי מלכות איהו חכם ואיהי חכמתא איהו מבין ואיהי תבונה דיליה איהו כתר ואיהי עטרה דיליה³ עטרת תפארת ובג"ד אוקמוה רבנן כל מי שאין תוכו כברו אל יכנס לבית המדרש כדיוקנא דקב"ה דאיהו תוכו ושכינתא ברו איהו</p>	<p>שהיא שכינה, שהיא צורתו. כדוגמא שהוא עניו, שכינתו ענוה, הוא חסיד והיא חסידה, הוא גבור והיא גברתוגיבורה¹ על כל אומות העולם, שהוא אמת והיא אמונה, הוא נביא והיא נביאה, הוא צדיק והיא צדקת, הוא מלך והיא מלכות, הוא חכם והיא חכמה, הוא מבין והיא התבונה שלו, הוא כתר והיא עטרה שלו, עטרת תפארת, ומשום זה פרשוהו חכמים, כל מי שאין תוכו כברו אל יכנס לבית המדרש, כדמות הקדוש ברוך הוא שהוא תוכו, והשכינה היא ברו.</p>
<p>תוכו מלגו ואיהי ברו מלבר ולא אשתניאת איהי דלבר מההוא דלגו לאשתמודעא דהיא אצילותיה ולית אפרשותא תמן כלל דמבית ומחוץ תצפנו ובגין דאיהו יהו"ה סתים מלגיו לא אתקרי אלא בשכינתיה אדני ובגין דא אמרו רבנן לא כשאני נכתב אני נקרא בעוה"ז נכתב אני ביהו"ה ונקרא אני באדנ"י אבל בעוה"ב נכתב ביהו"ה ונקרא ביהו"ה למהוי רחמי מכל סטרא ובגין דא מני קב"ה למלאכי השרת מאן דלא יהא תוכו כברו בכל אברין פנימאין וחצונין לא ייעול בהיכלא דא ובגין דא אמר קרא הצור תמים פעלו תמים תהיה עם יי' אלהיך</p>	<p>הוא תוכו מבפנים, והיא ברו מבחוץ, ולא משתנית היא שבחוץ מאותו שבפנים, להכיר שהיא אצילותו ואין פירוד שם כלל, ש"מבית ומחוץ תצפנו". ומשום שהוא יהו"ה נסתר מבפנים ולא נקרא אלא בשכינתו אדני, ומשום זה אמרו חכמים, לא כשאני נכתב אני נקרא, בעולם הזה נכתב אני ביהו"ה ונקרא אני באדנ"י, אבל בעולם הבא נכתב ביהו"ה ונקרא ביהו"ה, להיות רחמים מכל צד, ומשום זה צוה הקדוש ברוך הוא למלאכי השרת, מי שלא יהיה תוכו כברו בכל איברים פנימיים וחיצוניים, לא יכנס בהיכל זה, ומשום זה אמר הפסוק "הצור תמים פעלו", "תמים תהיה עם ה' אלהיך".</p>
<p>תקונא שביעהא כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם אמרו רבנן מן וארא עד כמראה הקשת הן הן מעשה המרכבה ואמרו חכמים כשהיה ר"ע⁴ דורש במעשה</p>	<p>התקון השביעי כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם, אמרו חכמים מן וארא עד כמראה הקשת, הן הן מעשה המרכבה, ואמרו חכמים, כשהיה רבי עקיבא דורש במעשה</p>

1

² חשב עשר מדות בע"ס. וענו הוא בהוד דרגא [דמשה], דאיהו ענו מכל כו'. [מ"כ עה"ג. והאיש משה עניו מאד ס"ת הוד. ע"כ] ומכאן ואילך חשיב ר"ק, ואח"כ ג"ר עד כמראה הקשת. ועד בכלל. ר"ל אלו ב' פסוקים (יהל אור).

³ ענין המלכות למה נקרא שמה עטרא כבר ידעת ששרשה היא נקודה א' באצילות ומזאת הנקודה נעשה בחי' פרצוף שלם ונתפשטו אלו ה' נקודות בזה האופן שהנקודה הראשונה נשארת במקומה באצילות בבחי' כתר שלה וחב"ד שלה נתפשטו בבריאה ומהם נעשה הבריאה. וחג"ת נה"י שלה נתפשטו ביצירה ומהם נעשה היצירה ומלכות שבה נתפשטת בעשייה וממנה נעשית העשיה. נמצא שאלו הג' עולמות נבנו מצד המלכות ולכן נקראת עטרה לפי שבחי' הכתר שלה הוא בשרשו באצילות וז"ש לה הוי ראש לשועלים שהעולמות בריאה יצירה עשיה נקראים שועלים (זהר הרקיע).

⁴ רבי יהושע (יהל אור).

מרכבה, ירדה אש מן השמים וסבבה האילנות, והיו מתקבצים מלאכי השרת כשמחת	מרכבה ירדה אש מן השמים וסבבה האילנות! והיו מתקבצין מלאכי השרת כבמזמתי
רל"ב	רע"מ
חתן וכלה, בגלל שאין יחוד וקשור ומרכבה לשם יהו"ה באדנ"י בצדיק שהוא קשת שהיא (שבו) מרכבה שלימה שלמעלה יאהדונה".	חתן וכלה בנין דלית יחודא וקשורא ומרכבה לשם יהו"ה באדנ"י בצדיק ² דאיהו קשת דאיהי (ד"א דביה) מרכבתא שלימתא דלעילא יאהדונה"י
שכינה היא מעשה בראשית, ובארוהו אין דורשין במעשה בראשית בשנים, משום שענפי האילן הם פרודים מלמעלה בכנפי החיות, יהו"ה לימין אדנ"י לשמאל, חתן לימין כלה לשמאל. כאשר מביאים אותה לחופה, בכמה מיני נגונים צריכים ישראל לעורר אותם למטה בשירות ותשבחות, בכל מיני נגון בתפלה הנה הם באים לחופה.	שכינתא ³ איהי מעשה ⁴ בראשית ואוקמוה אין דורשין במעשה בראשית בשנים בנין דענפין דאילנא אינון פרודות מלמעלה בכנפי חיון יהו"ה לימינא אדנ"י לשמאלא חתן לימינא כלה לשמאלא כד אתיין לה לחופה בכמה מיני ⁵ נגונא צריכין ישראל לאתערא ⁶ לון לתתא בשירות ותשבחות בכל מיני נגונא בצלותא ⁷ הא קא אתיין לחופה
וצריכים ישראל לתת קדושין לכלה מהחתן בקשירת תפלה של יד, להיותה קשורה לו, ולעטר אותם בתפלין של ראש, שהיא פאר, זהו שכתוב "פארך חבוש עליך", ושלוש כריכות של רצועה כנגד שלש קדושות, שהן קדוש קדוש קדוש, (רצועה) קדושה לך ישלשלו, וצריך לברך אותן בשבע ברכות, שהן שבע ברכות של קריאת שמע בשחר, שתיים לפניו ואחת לאחריה, ובערב שתיים לפניו ושתיים לאחריה.	וצריכין ישראל למיהב קדושין לכלה מהתנא בקשורא דתפלה דיד למהוי קשירא ליה ולעטרא לון בתפלין דרישא דאיהו פאר הה"ד פארך חבוש עליך ותלת כריכין דרצועה לקבל ג' קדושות דאינון קדוש קדוש קדוש (רצועה) קדושה לך ישלשלו וצריך לברכא לון בשבע ברכאן דאינון שבע ברכות דק"ש בשחר שתיים לפניו ואחת לאחריה ובערב שתיים לפניו ושתיים לאחריה
וכלה בחופה שהיא בצורת כנפי מצוה, בציציות מזוהבות ותכלת ולבן, כסא דין וכסא רחמים, כלול זה בזה,	וכלה בחופה דאיהי בדיוקנא דכנפי מצוה בציציות ⁸ מזוהבות ותכלת ולבן כסא דין ⁹ וכסא רחמים כליל דא בדא וכמה קשרים

¹ ירדה אש מן השמים וסבבה האילנות" נמחק ציהל אור, ובמקומו איתא "נתקשרו שמים בעצים ונרלאתה כמין קשת בענן והיו מתקבצים"

² וזהו מרכבה, היחוד. ולכן נרא' הקשת (יהל אור).

³ ר"ל למעלה בחו"ג דשם ענפין מתפרדין כמש"ו ובצדיק מתייחדין דשם מעשה מל' מרכבה לת"ת ביחוד כנ"ל (יהל אור).

⁴ דלעילא איהו מעשה כו'. כצ"ל. ור"ל אין דורשין בשניהם, דאינון תלתא כו' כמש"ו: (יהל אור).

⁵ וזהו מזמתי כו' (יהל אור).

⁶ בפסיקי דזמרה, וזהו שירות, וישתבח תשבחות כמ"ש בת"ז { עיין סוף תיקון י' ותז"ח יג, ב } (יהל אור).

⁷ ששם היחוד. וחופה הוא הטלית. ותפלין ש"י הוא קדושין, ג' כריכות באצבע, כעין טבעת באצבע. ותש"ר עטרה לחתן. וז' ברכות של ק"ש, שבע ברכות של החופה כמש"ו. ונגד ז' ברכות, אנו כורכין שבע כריכות על הזרוע כידוע. וכ"ז עושין במעשה, וכן בדבור כמש"ו (יהל אור).

⁸ צ"ל בטלית. ור"ל נגד בגדי זהב וטלית לבן נגד בגדי לבן. וכן תכלת ולבן כמש"ו (יהל אור).

⁹ מל' ות"ת כמש"ו (יהל אור).

<p>וחליין סחרניה בכמה מרגלאן ואבנין יקירין מליין סגולות סחרין לגביה כדיוקנא דוגין ורמונין דלבושי מלכא ומטרוניתא דאינון ד' בגדי לבן וד' בגדי זהב מסטרא דתרין שמהן יהו"ה אדנ"י</p>	<p>וכמה קשרים וחוליות סביבה בכמה מרגליות ואבנים יקרות מלאות סגולות, סובבים אצלו כדמות פעמונים ורימונים של לבושי המלך והמלכה, שהם ארבעה בגדי לבן וארבעה בגדי זהב, מצד של שני שמות יהו"ה אדנ"י.</p>
<p>כשמו¹ כן כסאו כן חופתו כן לבושו רשים שמייה בכלא כד בעי לאעלי' בהיכליה למהוי תמן חתן בכלתיה בח"י ברכאן דצלותא דאיהי (נ"א בהיכלא ליחדא תמן בצלותא בח"י ברכאן דצדיק דאיהו) כמראה הקשת</p>	<p>כשמו כן כסאו, כן חופתו, כן לבושו, רשום שמו בכל, כאשר רוצה לעלות בהיכלו להיות שם חתן בכלתו, בח"י ברכות התפלה שהיא (בהיכל להתייחד שם בתפלה בח"י ברכות של הצדיק שהוא) כמראה הקשת.</p>
<p>אין דורשין במרכבה ביחיד בגין דהדורש² ליחיד עמיה הא אינון שנים בדרשא ולא צריך תמן למשמע קלא בצלותיה אלא רק שפתיה נעות וקולה לא ישמע ובהאי רוא והזר³ הקרב יומת והכי באצילות (ד"א בצלותא) כל חד מצלי בחשאי דלא אשתמע צלותיה לגבי חבריה כגון מאן דדריש לחבריה וישתיק דבור לגביה⁴ לא צריך⁵ למעבד אלא דבור בחשאי דלא ישמע חבריה ובג"ד אוקמוה רבנן כל המשמיע קולו בתפלתו ה"ז מקטני אמנה</p>	<p>אין דורשין במרכבה ביחיד משום שהדורש יחיד עמו, והרי הם שנים בדרשה, ולא צריך להשמיע קול בתפלתו, אלא "רק שפתיה נעות וקולה לא ישמע", ובסוד זה "והזר הקרב יומת", וכך באצילות (בתפלה) כל אחד מתפלל בחשאי, שלא תשמע תפלתו לגבי חבריו, כמו מי שדורש לחברו וישתיק הדיבור לו, לא צריך לעשות כך, אלא לדיבור בחשאי, שלא ישמע חבריו, ומשום זה פרשוהו חכמים, כל המשמיע קולו בתפלתו הרי זה מקטני אמנה.</p>
<p>ובג"כ חיוון אשא לעילא ממללן כענפיין דאילנא דהוו מתקבצין תמן במזמושי חתן וכלה באן אתר בק"ש דתמן ואשמע⁷ את קול כנפיהם דאינון ס"ד לד⁸ גדפיין ד' זמנין ס"ד סלקין רנ"ו והאי איהו רנו ליעקב שמחה אימתי⁹ לבתר דנטיל נוקמא משנאווי ויוקיד טעוון דלהון הה"ד ובאבוד רשעים רנה איהו הנר (ס"א מ' שניין¹⁰) לאשלמא ע"ב ע"ב ע"ב</p>	<p>ומשום זה חיות אש למעלה מדברות כענפי האילן, שהיו מתקבצות שם כמו בשחוק חתן וכלה. באיזה מקום, בקריאת שמע, ששם "ואשמע את קול כנפיהם" שהם ס"ד לארבע כנפים, ארבע פעמים ס"ד עולים רנ"ו, וזהו "רנו ליעקב שמחה", מתי, לאחר שנוטל נקמה משונאיו, וישרף האלילים שלהם, זהו שכתוב "ובאיבוד רשעים רנה" שהוא הנר (מ' שנים) להשלים ע"ב ע"ב ע"ב.</p>

¹ ר"ל ד' עולמות אב"ע (יהל אור).

² כמ"ש ליחיד (יהל אור).

³ דמתרחקין הס"א בשעת יחוד כידוע, דלא נשאר אלא מלכא ומטרוניתא בייחוד (יהל אור).

⁴ וישתיק דבור לגביה (נמחק ביהל אור).

⁵ ר"ל כשמגיע למרכבה (יהל אור).

⁶ צ"ל בענפיין. ור"ל כשמגיע לק"ש כמ"ש (יהל אור).

⁷ ר"ל שמע ישראל (יהל אור).

⁸ כמ"ש בת"י ורש"י {יחזקאל א, ו}. סלקין רנ"ו. ר"ל רנה ושבח דגדפי החיות (יהל אור).

⁹ ר"ל דזמן רנ"ו הוא הקץ, כמ"ש בתז"ח {ג, ד} (יהל אור).

¹⁰ ר"ל דג' ע"ב, דג' חיון חג"ת, ג"פ ע"ב הוא ר"ו, נשאר מ' שנין עד רנ"ו, והוא מ' שנין בתראין (יהל אור).

<p>ותליין ס"ד¹ מן תמני א"ז והכי ס"ד² מסתמני א"ז לר' סמרי רנ"ו וכד מטי לל"ב³ דאינון א"ז א"ז א"ז דאינון ח' ח' אתחבר י⁴ לכל סטר למהוי ח"י יהו"ה בח"י ברכאן דצלותא דאית בהון ח"י זמנין יהו"ה דסלקין ע"ב בההוא זמנא דמתחברא יהו"ה באדנ"י בח"י עלמין יאהדונהי מיד דחיון דאש חשות מה כתיב בהון בעמדס תרפינה כנפיהם בעמדס ישראל בגלותא (נ"א בצלותא) תרפינה כנפיהם דלא ישתמודעון עד ההיא 5 שעתא</p>	<p>ותלויים ס"ד משמונה א"ז, וכך ס"ד משמונה, א"ז לארבעה צדדים, רנ"ו, וכאשר מגיע לל"ב, שהם א"ז א"ז א"ז א"ז, שהם ח' ח' ח' ח', מתחברת י' לכל צד, להיות ח"י, יהו"ה בח"י ברכות של התפלה, שיש בהן ח"י פעמים יהו"ה שעולים ע"ב, בזמן ההוא שמתחבר יהו"ה באדנ"י, בח"י העולמים יאהדונהי, מיד חיות של אש שותקות. מה כתוב בהן, "בעמדס תרפינה כנפיהן" בעמידתם של ישראל בגלות, (בתפלה) תרפינה כנפיהן, כדי שלא יכירו עד השעה ההיא.</p>
<p>והאי איהו רק שפתיה נעות דאינון כנפי החיות וקולה לא ישמע מה דהוי חשמל חיון אשא ממללן אינון חשות ובג"ד תקינו צלותא בחשאי והכי מעשה מרכבה בחשאי למללא תמן בחשאי בינו לבין עצמו ג' צלותין תקינו ובכלהו ח"י יהו"ה דאינון ע"ב אתוון בכל צלותא בתמני סרי ברכאן דאינון רי"ו וכלילן בחסד בע"ב עם ל"ב נתיבות והיינו ר"ן⁷ חסרין ב' דכלילן בעמודא דאמצעיתא</p>	<p>וזוהו "רק שפתיה נעות" שהן כנפי החיות, "וקולה לא ישמע", ומה שהיה חשמל חיות אש מדברות הן שותקות, ומשום זה תיקנו תפלה בלחש, וכן מעשה מרכבה בלחש לדבר שם בלחש בינו לבין עצמו. שלש תפלות תקנו, ובכלן ח"י יהו"ה שהן ע"ב אותיות, בכל תפלה בשמונה עשרה ברכות שהן רי"ו, וכלולות בחסד בע"ב עם ל"ב נתיבות, והרי הן ר"נ חסר שתיים שכוללות בעמוד האמצעי.</p>
<p>דמקרבנא אשתמע צלותא צלותא מקרבנא כגוונא דאתמר בהון ואשמע את קול כנפיהם הכי בכרובים וישמע את הקול מדבר אליו כגוונא דכבש סלקין ונחתין ביה קרבנין ועלוון הכי בצלותא מלאכין סלקין תרי⁸ ונחתין תרי וכגוונא דסיני דביה משה ואהרן סלקין ונחתין סלקין תריין ונחתין ב' ובפקודא דא אתרמיזו כל פקודין דאורייתא והכי כד הוה פתח ר"ע במעשה מרכבה פומיה הוה סיני וקליה הוה סלם⁹ דביה מלאכין סלקין ונחתין בכל דבור ודבור דיליה הוה רכיב עליה מלאך מטטרו"ן איהו רכב לשכינתא דכלילא ביה ספירן עמודא</p>	<p>ומהקרבנות נשמע על התפלה, התפלה לקרבן, כדוגמא שנאמר בהם "ואשמע את קול כנפיהם", כך בכרובים "וישמע את הקול מדבר אליו", כדוגמת הכבש שעולים ויורדים בו, קרבנות ועולות, כך בתפלה מלאכים עולים שנים ויורדים שנים, וכדוגמא סיני, שבו משה ואהרן עולים ויורדים, עולים שנים ויורדים שנים, ובמצוה זו נרמזו כל מצוות התורה. וכך כאשר היה פותח רבי עקיבא במעשה מרכבה פיו, היה סיני, וקולו היה סולם שבו מלאכים עולים ויורדים, בכל דיבור ודיבור שלו היה רוכב עליו מלאך מטטרו"ן, הוא רכב</p>

¹ עכשיו מפרש למה ס"ד בכל סטרא, ואמר מתמניא אז. שבצדיק א"ז, תמניא אתוון של ב' שמות, וצדיק כליל מח' ספירות (יהל אור).
² עכשיו חוזר ומפרש רנ"ו (יהל אור).
³ לאשלמא לד"פ ע"ב חיה רביעית (יהל אור).
⁴ מן מ' הנ"ל (יהל אור).
⁵ עד ההיא נמחק זיהל אור, ובמקומו איתא זכהיא
⁶ ר"ל חסד גי' ע"ב, והוא ע"ב שמות, רי"ו אותיות (יהל אור).
⁷ רמ"ח איברים (יהל אור).
⁸ קרבן עולה ויורד, י"ו ה"ה כידוע (יהל אור).
⁹ גי' סיני (יהל אור).

<p>דאמצעיטא דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א מלגו דשכינתא כלילא מי' ספירן דלבר</p>	<p>לשכינה שכלולה בו ספירות, עמוד האמצעי, שהוא שם יו"ד ה"א וא"ו ה"א מבפנים, והשכינה שכלולה מעשר ספירות מבחוץ.</p>
<p>וקב"ה ושכינתיה רכב ומרכבה (לעלת העלות) עמודא דאמצעיטא רכב לעלת העלות ושכינתיה רכב לעמודא דאמצעיטא ועלת העלות איהו דמיוחד לכלא ומסדר לכלא ונהיר בכלא נהוריה אעבר² בנשמתא וגופא ולבושא ולית ביה³ שנוי ושותפו וחושבן ותמונה ודמיון מכל מרכבתא ומראה ודמיון דאתחזיין בעין⁴ השכל דרגין⁵ עלאין ותתאין אינון רכב ומרכבתא לגביה ועליה לית מאן דרכיב</p>	<p>והקדוש ברוך הוא ושכינתו הם רכב ומרכבה, (לעלת העלות) העמוד האמצעי הוא רכב לעילת העילות, והשכינה היא רכב לעמוד האמצעי, ועילת העילות הוא המיוחד לכל, ומסדר לכל ומאיר בכל אורו, עובר בנשמה וגוף ולבוש ואין בו שנוי ושותפות וחשבון ותמונה ודמיון מכל המרכבות, ומראה ודמיון שנראה בעין השכל מדרגות עליונות ותחתונות, הן רכב ומרכבה אצלו ועליו אין מי שרוכב.</p>
<p>קשת סימן תקיעה שברים תרועה ואינון סימן מרכבה דאבהן תקיעה דאברהם שברים דיצחק תרועה דיעקב דאתמר ביה ותרועת מלך בו וג' גוונין⁶ אתחזיין ביה חוורו סומק וירוק ומסטרטא דגבורה אתקרי</p>	<p>קש"ת, סימן תקיעה שברים תרועה, והם סימן המרכבה של האבות, תקיעה של אברהם, שברים של יצחק, תרועה של יעקב, שנאמר בו "ותרועת מלך בו", ושלשה צבעים נראים בו, לבן אדום וירוק, ומצד הגבורה נקרא</p>
<p>רל/א</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>קשת גבורים חתים ומסטרטא דימינא כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם⁷ כד אתחזי ביום הגשם אחזי רחמי וכד אתחזי בלא מטרטא אחזי דינא מעורב בין מטרטא ושמשא אחזי דינא ורחמי כליל והאי איהו ש מן שדי תלת ענפי אבהן דאינון יהו"ה אלהי"נו יהו"ה תלת שמהן לקבל תלת ענפי אבהן ובהון י"ד אתוון בחושבן ד"י מן שדי ולבוש דשדי מטטרון דהכי סליק בחושבן שדי ע"ב</p>	<p>"קשת גיבורים חתים", ומצד הימין "כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם", כאשר נראה ביום הגשם מראה רחמים, וכאשר נראה בלי מטר מראה דין מעורב בין גשם ושמש, מראה דין ורחמים כלולים, וזוהי ש' משדי, שלשה ענפי האבות שהם יהו"ה אלהי"נו יהו"ה, שלשה שמות כנגד שלשה ענפי האבות, ובהם י"ד אותיות בחשבון אותיות ד"י משדי, ומלבוש של שדי הוא מטטרון, שכך עולה בחשבון שדי.</p>
<p>זהר</p>	
<p>אמר רבי יהודה לימא לן מר (ס"א מאלין) מלין מעליתא דראש השנה</p>	<p>אמר רבי יהודה, יאמר לנו הרב (מאלו) דברים עליונים של ראש השנה.</p>

¹ וסכינתא (יהל אור).

² ר"ל נהורי' של עלת העלות (יהל אור).

³ ר"ל באור עצמו (יהל אור).

⁴ כעין ל"ל צעין (יהל אור).

⁵ ר"ל לעלת העלות (יהל אור).

⁶ ר"ל בקשת שהוא יסוד, כלול מג' אבהן חג"ת (יהל אור).

⁷ הגשם הוא מורה על הורדת הטיפה הניתן מהיסוד להמלכות (דע"ה ח"ב פח ע"ב).

<p>פתח רבי שמעון ואמר "ויהי היום בכל אתר דכתיב ויהי איהו צער¹ ויהי בימי צער ודאי² ויהי היום יומא דאית ביה צער ודא הוא ראש השנה יומא דאית ביה דינא קשיא על עלמא ויהי היום ויעבר אלישע אל שונם יומא דראש השנה הוה ובכל אתר ויהי היום דא ראש השנה ויהי היום ויבאו בני האלהים יום ראש השנה הוה בכל זמנא תרין יומין אינון³ מאי טעמא בגין דלהוי יצחק כליל דינא ורחמי⁴ תרין יומין ולא חד דאלמלא ישתכח יחידאי יחריב עלמא ועל דא כתיב תרין זמנין ויהי היום ויהי היום⁵</p>	<p>פתח רבי שמעון ואמר "ויהי היום" בכל מקום שכתוב "ויהי" הוא צער, "ויהי בימי" צער ודאי, "ויהי היום", יום שיש בו צער, וזהו ראש השנה, יום שיש בו דין קשה על העולם. "ויהי היום ויעבר אלישע אל שונם", יום של ראש השנה היה, ובכל מקום "ויהי היום", זה ראש השנה. "ויהי היום ויבאו בני האלהים", יום ראש השנה היה. בכל פעם, שני ימים הם, למה כדי שיהיה יצחק כלול מדין ורחמים, שני ימים ולא אחד. שאלמלא ימצא יחיד, יחריב העולם, ועל זה כתוב שתי פעמים "ויהי היום" "ויהי היום".</p>
<p>ויבאו בני האלהים אלין ב"ד רברבא בני האלהים ודאי בנוי דמלכא קריבין לגביה⁶ ואינון שבעין ממנן דסחרין תדירא למלכא ואינון התכין דינא על עלמא להתיצב על יי וכי על יי קיימי אלא בשעתא דאלין קיימי על דינא דינא קדמאה דכלא ביה מאן הוא דלא יוקיר לשמא דקודשא בריך הוא ודלא יוקיר לאורייתא ולעבדוי אוף הכי מאן הוא דלא חייש על יקרא דשמא קדישא דלא יתחלל בארעא מאן הוא דלא חייש ליקריה</p>	<p>"ויבאו בני האלהים", אלו בית דין הגדול, "בני האלהים" ודאי, בניו של המלך, קרבים אליו, והם שבעים ממונים שסובבים תמיד את המלך, והם חותכים דין על העולם להתיצב על ה', וכי על ה' עומדים, אלא בשעה שאלו עומדים בדין, דין הראשון שהכל בו, מהו, מי שלא מכבד לשם הקדוש ברוך הוא, ושלא מכבד לתורה ולעבדיו, כמו כן כאן, מי הוא שלא חושש על כבודו של השם הקדוש שלא יתחלל בארץ, מי הוא שלא</p>

¹ עיקר אחיזת החיצונים בקדושה הוא כשמתעלם ונסתר אור אבא, עיי"ש. וה"ס (יחזקאל ז, כו) הוה על הוה, דהיינו שחסר ' דהו"ה, והיינו שד' המוחין הם ד' אותיות הו"ה, ופרצוף זעיר הוא הו"ה, ואם בר מינן חסר אות ה' גם חכמה דד"א לא תאיר, וזהו הוה על הוה. וה"ס (נ"א וכן) כשחסר יו"ד משם ב"ן אז נשאר ה"ה ו"ו ה"ה, שהוא הוה על הוה. וזהו ענין ו"י, דהיינו שאור אבא דיסד ברתא, מסתלק לו' דהיינו ו"ק זעיר העליונים חב"ד גג"ת, אבל מכל מקום עדיין (הוא) אור ה' בתוך הזעיר, ולכן עדיין ניכרת הברת והזכרת ה' דהיינו ו"י, אך אם חוזר ומסתלק מן זעיר לגמרי ומתעלם באי' אז הוא ה"י, כי נעלמה הזכרת ה', והיינו ו"י ה"י שתי לשונות של צער על שני ההעלמות. והנה בזה בחינות שונות, כי יוכל להיות שיתעלם האור לשעה וכיוצא, על דרך כמו שהיה בזמן קריעת ים סוף שהיו ישראל נתונים בדין בשעת עוברם את הים דכתיב (שמות יד, כט) והמים להם חמה, כאשר חז"ל הגידו תקיא), ועל כן נאמר (שם טו, ב) עזי וזמרת י"ה, שהוא חכמה, אבל ויה"י לי לישועה, כי אותו הדין נמתק והושיעם. ולעומת כן אמר רבי שמעון ויהי איהו צער, כלומר בחינת דין על דרך עראי. אבל ויהי בימי צער ודאי, והוא היותר קשה, כי בימי רבים הם, והוא דין קבוע וכולל בכל המדות שהן מושלות בזמנים ההם, וזהו ויהי בימי פלוני, והוא רמז (תהלים צ, י) לימי שנותינו שבעים שנה, והכל לפי מדרגת ההנהגה שבימי אותו הנזכר (רמ"ז), פי' צער קצת (מ"מ).

² ויהי בימי הוא צער גדול. ולא כמ"ש בגמרא ויהי איכא הכא ואיכא להכא (מ"מ).

³ פי' בין בח"ל בין בא"י ואי אפשר לומר בכל זמן שהרי קודם ריב"ז לא היו עושים רק יום א' כדאיתא בר"ה וצ"ע איך היה קודם לזה יצחק יחידאי ואפשר כי קודם לא היה שום פחד משא"כ עתה בגלות (רח"ו).

⁴ פי' שיום א' דר"ה דינא קשיא ויום ב' דינא רפיא כמ"ש הרב בדרוש ר"ה (מ"מ).

⁵ בח"י דף קל"ז כתוב וז"ל פשוטו הוא לומר כי יום ראשון סוד דינא דמלכותא. ויום ב' ה"ס ת"ת ישראל ושניהם נרמזים בפ' כי חק לישראל הוא חק הוא בסוד מש"ה ותתן טרף לביתה וחוק לנערוותיה. ומשפט הוא קו הרחמים ואם היה ר"ה יום א' היה כל העולם כולו בדין. ולכן צריך להיות ב' ימים לחבר עמה הרחמים שהוא המשפט (מ"מ).

⁶ תבין כי בני אלה"ם הם בבינה דרוחא דנפיק משופר שהוא בינה כן אלו בני אלה"ם. (זהר הרקיע).

<p>דקב"ה מאן הוא דלא שוי יקר לשמא דא ויבא גם השטן בתוכם גם לרבות¹ ההיא נוקבא דיליה אוף הכי להתיצב על יי דאיהו חייש נמי ליקרא דשמא דא</p>	<p>חושש לכבודו של הקדוש ברוך הוא, מי הוא שלא נותן כבוד לשם זה, "ויבוא גם השטן בתוכם", גם לרבות אותה הנקבה שלו. כמו כן כאן "להתיצב על ה'", שהוא חושש גם לכבודו של שם זה.</p>
<p>הכא אפליגו עמודין קדמאין דעלמא חד אמר איוב מחסידי אומות העולם הוה וחד אמר מחסידי ישראל הוה?² ואלהי לכפרא על עלמא דהא יומא חד אשכחית רב המנונא לאליהו א"ל ודאי תנינן דאית צדיק³ ורע לו רשע וטוב לו אמר צדיק⁴ כל שממועטין לו חובותיו נותנין לו בעולם הזה חובו ועל בן צדיק ורע לו וכל שמרובין עוונותיו וממועטין זכויותיו נותנין לו שכרו בעולם הזה רשע וטוב לו א"ל דינוי דמארי עלמא⁵ עתיקין (ס"א עמיקין) אבל בשעתא דבעי קודשא בריך הוא לכפרא חובין דעלמא אלהי בדרועא דלהון ואסי לכלהו מתל לאסייא דאלהי לדרועא לשיזבא לכל שייפין כמה דכתיב והוא מחולל מפשעו וגו'</p>	<p>כאן נחלקו עמודי עולם הראשונים, אחד אמר איוב מחסידי אומות העולם היה, ואחד אמר מחסידי ישראל היה, ולקה לכפר על העולם, שהרי יום אחד מצאו רב המנונא לאליהו, אמר לו ודאי למדנו שיש צדיק ורע לו רשע וטוב לו. אמר צדיק כל שממועטין לו חובותיו נותנים לו בעולם הזה חובו, ועל בן צדיק ורע לו, וכל שמרובים עוונותיו וממעוטים זכויותיו, נותנים לו שכרו בעולם הזה, רשע וטוב לו. אמר לו, דינוי של רבונו של עולם עתיקים (עמוקים), אבל בשעה שרוצה הקדוש ברוך הוא לכפר חובות של העולם, מלקה בזרוע שלהם ומרפא לכלם. משל לרופא שהלקה לזרוע להציל כל האיברים, כמו שכתוב "והוא מחולל מפשעו וגו'".</p>
<p>כמה דאתמר בההוא יומא של ראש השנה דקיימין שבעין קתדראין למידן דינא לעלמא כמה אינון מארי תריסין קטיגורין דקיימי לעילא אלין מיימינין לזכו ואלין משמאלין לחובה לאדכרא חובין דעלמא חובין דכל חד וחד ועל דא אצטריך לב"נ לפרשא חובו⁶ כל חד וחד כמה דאיהו בגין דמאן דמפרש הטאוי לא אתמסר דיניה אלא בידא דמלכא קב"ה בלחודוי ומאן דדאין ליה קב"ה איהו לטב וע"ד בעא דוד מלכא (ואמר) שפטני אלהים אנת ולא</p>	<p>כמו שנאמר, באותו יום של ראש השנה שעומדים שבעים כסאות לדון דין העולם, כמה הם בעלי מגנים קטגורים שעומדים למעלה, אלו מימינים לזכות, ואלו משמאלים לחובה, להזכיר חובות העולם, חובות של כל אחד ואחד. ועל זה צריך האדם לפרש חובותיו, כל אחד ואחד כמו שהוא, משום שמי שמפרש חטאיו לא נמסר דינו אלא בידי המלך הקדוש ברוך הוא בלבדו. ומי שהקב"ה דן אותו, הוא לטוב, ועל זה בקש דוד המלך (ואמר) "שפטני אלהים אתה</p>

¹ פירוש השטן הוא ס"מ גם לרבות נוקבא דיליה (מ"מ).

² עי' ח"ב לג ע"א (לש,ו).

³ פירוש אליהו קא מקשה לרב המנונא מ"ט צדיק ורע לו רשע וטוב לו (מ"מ).

⁴ פירוש ר"ה תירץ כן לאליהו דצדיק ורע לו היינו שרובו זכויות וכדי למרק מיעוט עוונותיו לכר רע לו. וצדיק וטוב לו היינו שאין לו שום עון ורשע ורע לו שאין לו שום מצוה ורשע וטוב לו הוא שרובו עונות ואוכל זכויותיו בעו"הז (מ"מ).

⁵ פירוש אליהו מתרץ לר"ה תירוץ אחר צדיק ורע לו היינו כדי לכפר על הדור ואזי רשע וטוב לו הם הדור. וצדיק וטוב לו היינו כשאין הקב"ה רוצה בכפרת הדור אזי צדיק וטוב לו. ורשע ורע לו הם הדור וכמו שתירץ ר"ש לעיל דף ר"ח. ומתי' זה מביא ר"ש דאיהו שאיוב מחסידי ישראל הוא ואלקי לכפרא על עלמא, ולכך אמר לעיל "דהא יומא חד אשכחיה" וכו', דהיינו מתירוצן של אליהו נלמד זה. (מ"מ).

⁶

<p>ואחרא וכן שלמה אמר "לעשות משפט עבדו הוא ולא אחרא וכל ב"ד בדלין ממנו¹</p>	<p>ולא אחר, וכן שלמה אמר "לעשות משפט עבדו", הוא ולא אחר, וכל בית דין מתרחקים ממנו.</p>
<p>וע"ד אצטריך לון לפרשא חובנ² דכל שיפא ושיפא וכל מה דעביד בפרט הה"ד חטאתי אודיעך וגו' לבתר ואתה נשאת עון חטאתי סלה מנלן ממשא דכתיב אנא חטא העם הזה וגו' בישראל כתיב חטאנו כי עזבנו את יי' דאי תימא האי ביחיד³ אבל בצבור לא הא כתיב קרא דא</p>	<p>ועל זה צריך לנו לפרט העבירות של כל אבר ואיבר, וכל מה שעושה בפרט, זהו שכתוב "חטאתי אודיעך וגו'", ולבסוף "ואתה נשאת עון חטאתי סלה". מנין לנו, ממשא שכתוב "אנא חטא העם הזה וגו'", בישראל כתוב "חטאנו כי עזבנו את ה'", שאם תאמר זה ביחיד, אבל בצבור לא, הרי כתוב פסוק זה.</p>
<p>ואי תימא הא בצבור אבל שליחא דלהון לא הא כתיב וישב משה אל יי' וגו' וכתוב ויעשו להם וגו' מ"ט מאן דמפרש חוביה בי דינא בדילין מיניה בגין דב"נ קריב לגרמיה ולא אתדן על פומיה ותו לא שביק למקטרגא לאולפא עליה חובא מומא דבר נש יקדים</p>	<p>ואם תאמר זה בצבור, אבל שליח שלהם לא, הרי כתוב "וישב משה אל ה' וגו'", וכתוב "ויעשו להם וגו'". למה, מי שמפרש חובותיו, בית דין מתרחקים ממנו, משום שאדם קרוב לעצמו, ולא נדון על פיו. ועוד, לא עוזב למקטרג ללמד עליו חוב, ומום שאדם יקדים</p>
<p>רלא/ב</p>	
<p>זהר</p>	
<p>ויימא ולא יהיב דוכתא לאחרא למימר כדין קב"ה מחיל ליה הה"ד ומודה ועזב ירוחם</p>	<p>ויאמר ולא יתן מקום לאחר לומר, ואז הקדוש ברוך הוא מוחל לו, זהו שכתוב "ומודה ועזב ירוחם".</p>
<p>ביומי דר"ה מתקנין בי דינא כורסייא למלכא למידן⁴ כל עלמא וישראל עאלין</p>	<p>בימי ראש השנה מתקנים בית דין כסא למלך לדון את כל העולם,</p>

¹ בס' ח"י דף קמ"ז ע"ב כתו' וז"ל מכאן משמע דיש להתודות בר"ה, וחכמי האמת אמרו שלא להזכיר בר"ה שום חטא ופשע. כבר השמיענו מורינו האר"י ז"ל דהיינו דווקא בלחש בין שפתיו שלא ישמעו דבריו. ואף אין זו כי אם בעת תקיעת שופר מיושב כי אז השטן מעורבב ודברי הוידוי עולין למעלה ע"י קול השופר ולא יש קטרוג עליו. לכן טוב שיתודה בין תש"רת לת"שת ובינה לת"רת. ולבתר ואתה נשאת עון וכו' (מ"מ).

² בכוונות כתב שיאמר בלחש בעת תקיעת שופר (רח"ו).

³ פי' אלו מפ' חטאתי אודיעך לחודיה הוה אמינא דווקא ביחיד אבל ציבור לא שאין כבוד צבור לפרט החטא. לכך כתיב חטאנו כי עזבנו וכו' (מ"מ).

⁴ סוד הענין כי בראש השנה נעשית הנסירה וניתנים הדינים לנוק', ואז היא כסא דין, ואז מתעוררים כל בעלי הגבורות. ואמנם הכל תלוי במעשה התחתונים להרבות עוצם הדינין או להמעיטן. וידוע שלצורך הנסירה מקדמת השינה לז"א, שאז עולה נשמתו למעלה, ואז יש לו מעלה יתירה דהיינו מוחין דאו"א עילאין, ונה"י דתבונה נכנסים בנוק', ואחר כך ע"י השופר הזעיר חוזר וניעור, ואז יש לנוק' שני מיני דינין, מין אחד מה שמקבלת מאי' לבדה והם מתוקין, והמין השני מה שננסרין מן זעיר וניתנים לה ואינם כל כך מתוקים. והנה דינם של ישראל הוא בעת שיש יותר בחינת רחמים, היינו כשהזעיר יש לו מוחין העליונים והנוק' הדינים דאי'. והיינו דקאמר דליפוש רחמי, והוא קודם שנעשה הנסירה שאז יש בנוק' דינין הרבה, וז"ש הס"א מקמי דליפוש רוגא, ולכן ראוי ונכון להתודות בשעת התקיעת שופר כדלעיל, כי אז באותו הרגע הוא ריבוי הרחמים, והוא ממש קודם שירבו הדינין בנוק', וגם שאז מתמתקות גבורות לאה דינא עילאה ושל רחל דינא תתאה. וזה בשתי בחינות, האחת היא בכניסת נה"י דאי' בתוכן שאז מחברת את שתי הנקבות יחד וכנודע ממקומות הרבה. ולכן אמר תרי בי דינא דמתחברן, והיינו יום ביומו, פי' שתי בחינות דשני בתי דינין שמתחברין יחד ונעשים יומא אריכתא (רמ"ז).

<p>בקדמיתא בדינא קמיה דליפוש רחמי¹ (ס"א קמי דליפוש רוגוא) תנן ומשפט עמו ישראל דבר יום ביומו יום ביומו מאי הוא אלא הני תרי יומין דר"ה אמאי תרי יומין בגין דאינון תרי בי דינא דמתחברן כחדא דינא עלאה דאיהו קשיא² בדינא תתאה דאיהו רפיא ותרואיהו משתכחי</p>	<p>וישראל נכנסים בראשונה בדין לפניו, שירבו הרחמים (לפני שירבה הרוגז). למדנו, "ומשפט עמו ישראל דבר יום ביומו", מהו "יום ביומו", אלא אלו שני ימים של ראש השנה. מדוע שני ימים, משום שהם שני בתי דין שמתחברים כאחד, דין עליון שהוא קשה, בדין תחתון שהוא רפה, ושניהם נמצאים.</p>
<p>ועל דא לא ידעי הני בבלאי רזא דיבבא ויללותא ולא ידעי דתרואיהו אצטריכו³ יללותא דאיהו דינא תקיפא⁴ תלת תבירין דאיהו דינא רפיא גנחי גנה רפיא אינון לא ידעי ועבדין תרואיהו ואנן ידעינן ועבדינן תרואיהו (ס"א וע"ד רזא דיבבא ויללה ותרואיהו אצטריכו הני בבלאי אינון לא ידעי ועבדין תרואיהו) וכלא נפקין לארח קשוט</p>	<p>ועל זה לא יודעים אלו הבלים סוד של היבבה והיללה, ולא יודעים ששניהם צריכים. יללה שהוא דין תקיף, שלשה שברים שהוא דין רפה, גניחות שגונח ברפיון, הם לא יודעים ועושים שניהם, ואנו יודעים ועושים שניהם, (ועל זה סוד היבבה והיללה, ושניהם צריכים אלו הבלים אינם יודעים ועושים שניהם) והכל יוצא לדרך אמת.</p>
<p>פתח ואמר תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו תקעו בחדש שופר מאי בחדש דא בי דינא רפיא דאקרי חדש בכסה (כס דעלמא עלאה כ"ס ה"י⁵ דא פחד יצחק⁶ דאיהו כס למלכא עלאה⁷ תו בכסה) דא דינא קשיא⁸ פחד יצחק דינא דאתכסיא תדיר דלאו איהו דינא באתגלייא⁹ כי הק דא דינא רפיא¹⁰ ומשפט דא דינא (קשיא¹) ברחמי²</p>	<p>פתח ואמר "תקעו בחודש שופר בכסה ליום חגנו", "תקעו בחדש שופר" מהו "בחודש", זה בית דין רפה, שנקרא חודש, "בכסה" (כסא של העולם העליון, כסא ה', זה פחד יצחק, שהוא כסא למלך העליון. עוד "בכסה") זה דין קשה, פחד יצחק, דין שמתכסה תמיד, שאינו דין בגלוי, "כי חק", זה דין רפה, "ומשפט" זה דין</p>

¹ ב' הנסתאות טובות. נסחא ראשונה ר"ל לפניו של הקב"ה כדי שירבו רחמיו. ונ"א ר"ל קודם שיתרבה הרוגז וזה גורם את זה (רח"ו).

² ר"ל שבינה בונה את הצלע ונותנת הגבורות לבנין הנוקבא. וז"ש דמתחברן כחדא דינא עילאה אימא בדינא תתאה מלכות (רח"ו)

³ שכן בראש השנה ננסרין כל דיני לאה וגם דשל כתר רחל כנודע אצלנו, ולכן נקראת חדש דהיינו סוד הראש והוא ראש חדש. אבל לאה נקראת כס"ה לשני הטעמים שאמר, אחד כ"ס ה' דא פחד יצחק, ה"ס גבורה דז"א שמשם עיקר בניינה בשל רחל מההוד, והיא כ"ס ה', שכן שרשה ממלכות תבונה. והטעם השני הוא פשוטה של מלת כסה, שכן הוא במקום המכוסה, ואז נמתקין שני בתי הדינין בתקיעות (רמ"ז).

⁴ אל תחשוב שזה סותר למאי דקיל"ן בכמה מקומות שהתרועה היא ברחל דינא רפיא, אלא הכוונה לומר שנסירת רחל צריכה כח גדול יותר משל לאה, וז"ש דינא תקיפא, ולא אמר דינא קשיא. והענין שנסירת לאה נעשית יותר בנקל כמו שירמזנו ענין השברים שהם גנחי גנח רפיא, פי' פועל יותר רפיא, וידוע שהיא ננסרת תחילה בברכת אבות, שזווג אלו הימים הוא בלאה, אבל של רחל בראש השנה היא מעט מעט בכל יום מעשרת הימים. וזה לעוצם דיבוק אחוריה בשל זעיר. ואמנם קודם התקיעה שמסתלקים מוחי זעיר, חוזרת לאה לאחור ורחל מתעלה עד כתר זעיר באחור כנזכר ולפי שעיקר השופר הוא לרחל לכן הקדים פועל היללותא לתלת תבירין. וכל זה דרוש ולא כוונה, שעיקרה בפרשת אמור כנודע וכנזכר בסה"כ (רמ"ז). פי' תרועה (מ"מ).

⁵ פי' גבורה היא כסא לבינה שהיא ה' ראשונה דהו"ה (מ"מ).

⁶ גבורה (רח"ו).

⁷ בינה (רח"ו).

⁸ בינה (רח"ו).

⁹ כמו רחל עלמא דאתגלייא (רח"ו).

¹⁰ רחל (רח"ו).

<p>ותרווייהו אינון כחדא בג"כ תרין יומין ותרווייהו ברוא חדא</p>	<p>(קשה) ברחמים, ושניהם הם כאחד. בגלל זה, שני ימים ושניהם בסוד אחד.</p>
<p>אשרי העם יודעי תרועה וגו' לא כתיב שמעי או תקעי תרועה אלא יודעי תרועה בגין (ס"א כגון) חכימין דדיירין באורא דארעא קדישא אינון ידעי תרועה רוא דתרועה כמה דכתיב תרועם בשבט ברזל מאן עמא כישראל דידעין רוזין עלאין דמאריהון למיעל קמיה ולאתקשרא ביה וכל אינון דידעי רוא דתרועה יתקרבו למהך באור פניו דקב"ה ודא אור קדמאה דגניז קב"ה לצדיקיא וע"ד אצטריך למנדע לה</p>	<p>"אשרי העם יודעי תרועה וגו'", לא כתוב "שומעי" או "תוקעי תרועה", אלא "יודעי תרועה" בגלל (כגון) החכמים שדרים באור של הארץ הקדושה, אלו "יודעי תרועה", סוד של התרועה, כמו שכתוב "תרועם בשבט ברזל". מי עם כישראל שיודעים סודות עליונים של רבונם, לעלות לפניו ולהתקשר בו, וכל אלו שיודעים סוד התרועה, יתקרבו ללכת באור פניו של הקדוש ברוך הוא, וזה האור הראשון שגנז הקדוש ברוך הוא לצדיקים, ועל זה צריך לדעת אותה.</p>
<p>כתיב היותרת מן הכבד⁵ וכתיב ואת היותרת על הכבד (בתר דעבידת ניאופא אסתליק עליה) יותרת מן הכבד דא אשת זנונים דאזלא ונפקא מן הכבד לאסטמא בני עלמא ולאסטמא עליהו ושבתק לדכורא למעבד זנונים ובג"ד היותרת מן הכבד יותרת על הכבד בתר דעבדת ניאופא אסתלקת עליה</p>	<p>כתוב "היותרת מן הכבד" וכתוב "ואת היותרת על הכבד" (אחר שעשתה נאוף עולה עליו). "יותרת מן הכבד" זו אשת זנונים שהולכת ויוצאת מן הכבד³ להסטות ולפתות ולהטעות בני העולם⁴ ולהשטיין ולקטרג עליהם, ועוזבת את הזכר לעשות זנונים. ומשום זה היותרת מן הכבד, יותרת על הכבד, אחר שעשתה נאוף עולה עליו.</p>
<p>מצח אשה זונה אתגברת על בעלה דאיהו כבד בכעס דמרה אשת מדנים וכעס דשלמא איהי על דכורא דילה⁶ מצח אשה</p>	<p>"מצח אשה זונה" מתגברת על בעלה, שהוא כבד בכעס של המרה, אשת מדנים וכעס ששולטת על הזכר שלה.</p>

¹ בינה (רח"ו), ונלע"ד לפרש מש"ל דינא עילאה דאיהו דינא קשיא היא לאה שמתחברת עם רחל כנודע שעקבי לאה בראש רחל והם ב' ימים של ר"ה יום א' כנגד לאה שהיא דינא קשיא. ויום ב' כנגד רחל שהיא דינא רפיא וכן כתב הרב בהדיא בדרוש ר"ה, וכן מ"ש יללותא דאיהו דינא תקיפא היא לאה ג"כ. וכן מ"ש תו בכסה דא דינא קשיא. היינו לאה הנקרא עלמא דאתכסיא כמ"ש בפ' ויצא. וכן מ"ש ומשפט דא דינא קשיא דהיינו לאה, כי אי אפשר לומר בינה כדברי הרב המגיה. שהרי בינה אינה נקרא דינא קשיא בשום מקום. ועוד שהרב באר בהדיא יום א' כנגד לאה. ויום ב' כנגד רחל. ואולי שגם המגיה נתכוון לזה כי נודע מדברי הרב שפרצוף לאה נעשה ממלכות דבינה. וא"כ מ"ש המגיה בינה דינא קשיא הכוונה על לאה שנעשית ממלכותה (מ"מ).

² ח'

³

⁴

⁵ ולמה פעמים אומר על הכבד. ועוד יותרת מן הכבד אתקריאת מצד אחר לפי שהיא משיירת לבעלה באחרונה. ושיעור הכתוב יותרת מן הכבד ר"ל למה נקרא יותרת מסבת הכבד דהיינו לפי שמשירת לבעלה. אבל פסוק היותרת על הכבד הוא כמ"ש בפ' הראשון דאתגברת על בעלה דאיהו כבד. נמצא שאין הפרש בין ב' הפירושים אלא בפ' היותרת מן הכבד שלפי' א' מן הכבד נפקא דהיינו שהארותיה הם מבעלה ואח"כ אתגברת עליה וזהו על הכבד ולפי' הב' היותרת מן הכבד ר"ל למה נקרא יותרת מסיבת הכבד שמשירת אותו. אבל פסוק על הכבד הוא כפי' הא' שמתגברת על בעלה (מ"מ).

⁶ הנה כבר ידעת כי ספי' היסוד הוא למעלה מן הנוק' מלכות והוא נותן לה שפע ומזון בסוד (בראשית מא לו) והיה האוכל לפקדון לארץ ר"ל לפקדו ליסוד ליתן לארץ מלכות וממנה נמשך השפע לתחתונים והוא ימשול בה כי היסוד הוא למעלה ומושל עליה. ובסט"א הוא להיפך כי שלטא היא על דכורא דילה בסוד (ירמיה ג ג) ומצח אשה זונה וכו' אתגברת על בעלה (זהר הרקיע).

<p>זונה שלמא על הכבד אשת מדנים וכעס יותרת מן הכבד מן הכבד נפקא לאבאשא לכל עלמא ולמעבד ניאופין עם כלא לבתר איהי סלקא לגבי דכורא</p>	<p>"מצח אשה זונה", שולטת על הכבד, אשת מדנים וכעס. יותרת מן הכבד, מן הכבד יוצאת להרע לכל העולם, ולעשות נאופים עם הכל. לבסוף היא עולה לגבי הזכר.</p>
<p>מצח אשה זונה בעזותא דאנפין וכדין איהי על הכבד ועוד יותרת מן הכבד אתקריאת מסטרא אחרא בתר דנפקת לנאפא עם כלא יהיבת שיורין לבעלה והאי איהי יותרת מן הכבד מגו כבד ויותרת דילה נפקת מרה¹ ואיהי חרבא דמלאך המות דנפקו מנה טפין מרירן לקטלא בני נשא הה"ד ואחריתה מרה כלענה ואיהי תליא בכבד כל מרעין ומותא ביה תליין וההוא יומא דר"ה (משטנא) ומשטמא בעלמא למכנש כל חובי עלמא וכדין כל אברין דאינון ישראל אינון בעאקו דאינון אברי דמטרוניתא נר יי' נשמת אדם² שכינתא קדישא וכדין כל ישראל בעאקו ונטלי שופר לאתערא ביה ההוא תקיעה ושברים ותרועה</p>	<p>"מצח אשה זונה" בעזות פנים, ואז היא על הכבד. ועוד יותרת מן הכבד נקראת מהצד האחר, אחר שיוצאת לנאף עם כולם, נותנת שיורים לבעלה, וזוהי יותרת מן הכבד. מתוך הכבד והיותרת שלה, יוצאת מרה והיא חרב של מלאך המות שיוצאות ממנה טיפות מרות להרוג לבני אדם, זהו שכתוב "ואחריתה מרה כלענה", והיא תלויה בכבד, וכל החלאים והמיתות תלויות בו, ואותו יום של ראש השנה (המשטין) משוטט בעולם לאסוף את כל חובות העולם, ואז כל האיברים שהם ישראל הם בצרה, שהם איברים של המלכה, "נר ה' נשמת אדם", השכינה הקדושה. ואז כל ישראל בצרה, ולוקחים שופר לעורר בו אותה תקיעה ושברים ותרועה.</p>
<p>רע"מ</p>	
<p>אמר רעיא מהימנא ודאי בתר דאברים וערקין דלבא דדמיין לישראל אינון בעאקו צריכין לאתערא בקנה דאיהו שופר ודא קנה דריאה³ בתר דכנפי ריאה לא יכלין לשככא</p>	<p>אמר הרועה הנאמן ודאי אחר שהאברים והעורקים של הלב שדומים לישראל הם בצרה, צריכים לעוררם בקנה שהוא שופר, וזה קנה של ריאה. אחר שכנפי ריאה לא יכולות להשקיט</p>
<p>רלב"א</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>רוגזא דמרה דאתגברת על ערקין דלבא ועל כל ערקים דאברים דגופא ההוא רוחא דנשיב בהון סליק בקנה דאיהו שופר עלמא דאת⁴ דהכי אוקמוה ושט דומה לעלמא דין דביה אכילה ושתיה קנה דומה לעלמא דאתי דלית ביה אכילה ושתיה</p>	<p>רוגז המרה שמתגברת על עורקי הלב ועל כל העורקים של האברים של הגוף, אותה הרוח שנושבת בהם עולה בקנה שהוא שופר, עולם הבא, שכך פרשוהו, ושט דומה לעולם הזה, שבו אכילה ושתיה, קנה דומה לעולם הבא שאין בו אכילה ושתיה.</p>
<p>ולבחר דשט ו' מן ושט ברבוי אכילה דגזל אתארך ואתעביד שטן ומאן גרים דא שטו העם⁵ ולקטו שמותא דלהון דאתערבו בערב</p>	<p>ואחר ששט ו' מן ושט ברבוי אכילה של גזל, נתארך ונעשה שטן, ומי גרם את זה "שטו העם ולקטו", השטות</p>

¹ פי' מיני קליפות הרבה יש (מ"מ).

² השכינה נקרא נר ה' היא נשמה של ישראל הנקרא אדם. וא"כ כשהיא הנשמה הם האיברים שלה (רח"ו).

³ ר"ל לעסוק בקול תורה ותפלה (יהל אור).

⁴ עד"א (יהל אור).

⁵ אותיות ושט. ולשון שט, ללקוט גזל, ולשון שטות (יהל אור).

<p>רב שטיין דתאווה דלהון אכילה ושתיה דגזל והמס דשוד עניים ואנקת אביונים בנזון כפופה שטיין דאכלין בלא טחינה! מה כתיב בהו הבשר עודנו בין שיניהם טרם יכרת ואף יי' חרה בעם אתפשט ו' דשמו איהו דרוחיה כפוף ואיהו נ' ודא גרם דאתפשט שמן באכילה ושתיה ואתגבר על כל אברין וערקין בשם"ה לא תעשה כחושבן השמ"ן חסר חד דא יום הכפורים דלית ביה אכילה ושתיה</p>	<p>שלהם שנתערבו בערב רב, השוטים שהתאווה שלהם היא אכילה ושתיה של גזל וחמס של שוד עניים ואנקת אביונים, בנו"ן כפופה. השוטים שאוכלים ובלי לטחון, מה כתוב בהם "הבשר עודנו בין שיניהם טרם יכרת ואף ה' חרה בעם", נתפשטה ו' של "שטו", אותו שרוחו כפוף, והוא אות נ', וזה גרם שהתפשט השטן באכילה ושתיה, ומתגבר על כל אברים ועורקים בשלש מאות ששים וחמש [מצוות] לא תעשה, כחשבון השט"ן חסר אחד, זה יום הכיפורים שאין בו אכילה ושתיה.</p>
<p>ואיהו כגונא דקנה ואיהו ו' בן י"ה מן בינה ובניניה אוקמוה מארי מתניתין הרואה קנה בחלום זוכה לחכמה הה"ד קנה חכמה קנה בינה דלית קנה דאיהו פחות מתרווייהו דאינון י' חכמה ה' בינה ובג"ד צריך לאתערא בשופר דאיהו קנה עלמא דאתי עולם ארוך ארך אפים דמשתכחי מיניה י"ג מכילין דרהמי כחושבן וא"ו א' ארך ו' ו' אפים</p>	<p>והוא כדוגמת הקנה, והוא ו', בן י"ה, מבינה, ולכן בארו בעלי המשנה, הרואה קנה בחלום זוכה לחכמה, זהו שכתוב "קנה חכמה קנה בינה", שאין קנה שהוא פחות משניהם, שהם י' חכמה ה' בינה, ומשום זה צריך לעורר בשופר שהוא קנה עולם הבא, עולם ארוך, ארך אפים, שנמצאים ממנו שלש עשרה מדות של רחמים, כחשבון וא"ו, א' ארך, ו' ו' אפים.</p>
<p>ואימא עלאה איהי תקיעה מסטרא דאברהם שברים מסטרא דיצחק תרועה מסטרא דיעקב שכינתא תתאה קשר דכלהו דהיינו ק' תקיעה ש' שברים ר' תרועה וכלהו משלשין לגבי שכינתא</p>	<p>ואמא עליונה היא תקיעה, מצדו של אברהם, שברים מצדו של יצחק, תרועה מצדו של יעקב, שכינה תחתונה קשר של כולם, כלומר ק' תקיעה ש' שברים ר' תרועה, וכולם משלשים לגבי השכינה.</p>
<p>הה"ד קדושה לך ישלשו דלית קלא יכיל לנפקא לבר אלא מן הפה אוף הכי לית לאפרשא שכינתא מן קב"ה דקב"ה אתמר ביה קול יי' חוצב להבות אש ושכינתא תפלת כל פה ואינון סימנין² קשר"ק קשר"ק קר"ק ובחבורא קדמאה</p>	<p>זהו שכתוב, קדושה לך ישלשו, שאין קול יכול לצאת החוצה אלא מן הפה, כמו כן כאן אין להפריד השכינה מהקדוש ברוך הוא, שנאמר בהקדוש ברוך הוא "קול ה' חוצב להבות אש" והשכינה תפלת כל פה, ואלו סימנים קשר"ק קשר"ק קר"ק ובחבור הקדמון.</p>
<p>זהר</p>	<p>לוקחים שופר לעורר בו תרועה ותקיעה, דין קשה ברחמים, ושברים</p>

¹ שאין טוחנין ד"ת במלות שלמות (יהל אור).

² ר"ל עשרה שופרות כמש"ו (יהל אור).

³ כי מעשה התחתון יעורר העליון, ושופר תחתון יעורר שופר עליון, ותוקע תחתון יעורר תוקע עליון, וקולות תחתונים יסתלק דרך כל העולמות ויעורר מפנמיות הבינה הקולות הנעלמים בה אל מציאותם בחסד וגבורה ותפארת וקשרם במלכות, וסוד התקיעות כולם מצד הדין, כי פעולת הענין כולו בכלל מצד הדין כאומרו אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו, ולכן תקיעה שהיא בחסד ותרועה שהוא ביעקב (או ריקר).

⁴ מזוג ברחמים, אמנם שברים שהם בגבורה אין בהם רחמים כלל (או ריקר).

בלא רחמי (ס"א ודינא רפיא ברחמי) וכדין הכי יתערו לעילא לאתערבא דא בדא	דין קשה בלי רחמים, (ודין רפה ברחמים) ואז כך יעוררו למעלה להתערב זה בזה.
רע"מ	
אמר רעיא מהימנא בהאי אתבסס ² שטן וקמיט ³ נו"ן מן ושט מה דהוה שטן לפנים תב לאחורא ואתהדר ושט כדבקדמיתא בגין דהקול קול יעקב ישראל לית חיליהון באכילה ושתיה כשאר עמין דירתין עלמא דין דחיליהון באכילה ושתיה אלא חיליהון בקול דא דאיהו עלמא דאתי עולם ארוך דאתברי באת יו"ד ובגין דקול שופר מניה נפיק ⁴ אמרו רבנן אין פוחתין מעשרה שופרות ⁵	אמר הרועה הנאמן בזה מתמתק השטן ומתקצרת נו"ן מן ושט, מה שהיה שטן מקדם שב לאחוריו, וחזר ושט כבראשונה, משום שהקול קול יעקב. ישראל שאין כחם באכילה ושתיה כשאר האומות שיורשים עולם הזה, שכחם באכילה ושתיה, אלא כחם בקול זה, שהוא עולם הבא, עולם ארוך שנברא באות יו"ד. ומשום שקול שופר ממנו יוצא, אמרו חכמים, אין פוחתין מעשרה שופרות.
ובאות יו"ד ודאי אתעביד עולם ארוך דאיהו ו' עלמא דאתי ⁷ ובאת ה' ברא עלמא דין דאיהי ה' זעירא ⁸ דבה אכילה ושתיה דאורייתא ⁹ ועוד רזא אחרא בתר דאתגזר גזרה בתרין אתוון דאינון ה' ה' תרין בתי	ובאות י' ודאי נעשה עולם ארוך, שהוא אות ו', עולם הבא. ובאות ה' ברא עולם הזה, שהיא אות ה' קטנה, שבה אכילה ושתיה של התורה. ועוד סוד אחר, אחר שנגזרה גזרה בשתי

¹ יצחק ממותק ביעקב (רח"ו). ור"ל שתרועה היא דינא קשיא. כמש"ל ילותא דינא תקיפא. וכשמתחברת עם התקיעה שהיא רחמים אזי דינא קשיא ברחמי. ושברים דינא קשיא בלא רחמי קשה דלעיל אמר גנוחי גנח רפיא. ובשלמא לס"א א"ש שאמר דינא רפיא ברחמי ששברים ותקיעה הם דינא רפיא ברחמי: אבל לנוסחא ראשונה קשה. וי"ל דלעיל דקארי לשברים רפיא היינו לגבי תרועה שהיא קשיא: והכא לגבי תקיעה קרי לשברים רפיא. וז"ש דינא קשיא בלא רחמי דהיינו כשהיא לבדה בלא תקיעה (מ"מ).

² כי מה שנתפשטו הקליפות ויצאו מנוקבא דתהומא רבא ועלו למקום שעלו להשטין על ישראל בסוד השופר יורדים ומתקמטים ונכנסים בנקב התהום שהוא תחת היכל לבנת הספיר, ומפנין דרך לתפלתן של ישראל, והיינו סוד "ושט" שהוא התפשטות הקליפות ותגבורת החומר, והקנה שבו סוד הקול דהיינו סוד העולם הבא כדפירשנו לעיל נעלם כי הקדושה מצטמצמת לפני החצונים בהתפקדם במעשה הרע שבתחתונים, אמנם בהתאסף הנחשים אל נקביהם אז הקדושה מתפשטת שהוא סוד הקול סוד עולם הבא ומתפשטת הקדושה בכל העולמות, והיינו סוד התוקע חכמה, בסוד הקנה דעת, בסוד השופר בינה, בסוד הקולות חסד גבורה תפארת, בסוד הפה מלכות, הכל סוד יהו"ה נקשר בקשר אמיץ ומתפשט סוד שפע חכמה המתארך בסוד אריך אנפין דרך וא"ו שבסוד הדעת אך אפים עולם הבא ונמשך, וזהו שאמר "בקול דאיהו עלמא דאתי" וכו' (אור יקר).

³ אתקצר (יהל אור).

⁴ כלומר מעולם ארוך הנמצא מאות י' ונקשר עמו (אור יקר).

⁵ שהם רמז לעשרה קולות היוצאים משופר כדפירשנו בשלשה סימנין, וקשיא ליה כי עולם הבא בינה ואין שופר באות י' (או ריקר).

⁶ דהיינו חכמה אתעביד התפארת בסוד הדעת "עולם ארוך" בסוד האורך הנשפע לו מאריך אנפין (אור יקר).

⁷ שהוא מתחיל מסוד הי"ד ונמשך בסוד הדעת עד ו' שבתפארת והכל נכלל בסוד עולם הבא עד היסוד, וכן פירשו בזוהר פרשת ויצא, אם כן עולם הזה היא המלכות, ועולם הבא נמשך כל משך וא"ו (או ריקר).

⁸ כיון שעולם הבא נמשך כל אות וא"ו כדפירשנו ונודע שבה תפושם כל החצונים וכל השרים ולכן בה אכילה ושתיה והנאות העולם התחתון, והטעם מפני שהיא ספירה נגלית והדברים הדבקים בה בגלוי וזהו שאמר "דאיהי ה' זעירא" מפני גילוייה והתפשטה בתחתונים וסודות הדקים בה בעביות, עד שעולם הבא שפעה בדקות לא יצדק בו אכילה ושתיה (אור יקר).

⁹ דהיינו שפע התפארת בעביות מפני היותה מדה נגלת מתפשטת בכל הבחינות, ובה אחיזת כל העמים לא בה ממש אלא תחת ממשלתה, והיינו על ידי מלאכיה המתפשטים מבחינה אל בחינה עד החוץ, והיינו מלך אלהים על גוים, אלהים ולא יהו"ה ולא אדנ"י שהם בחינות למעלה אלא אלהים שהם בחינותיה למטה ובעביות כדפירשנו (אור יקר).

<p>דינין מאן יכיל לבטלא גזרה דתרווייהו י"ו דאת ה"א אימא עלאה י' אב ומה כתיב כל נדר¹ וכל שבועת² אסר לענות נפש דאיהי ה' אישה יקימנו ואישה יפרנו ובג"ד צריך לאתערא קלא דאיהו ו' בעשרה שופרות דאינון י' ועקרא דלהון בנשימה אחת כל סימן וסימן בפה דאיהי י' מעשרה</p>	<p>אותיות, שהם ה' ה', שני בתי דינים, מי יכול לבטל גזרה של שניהם, י' ו', שאות ה"א היא אמא עליונה, י' אב. ומה כתוב "כל נדר וכל שבועת איסור לענות נפש", שהיא ה', "אישה יקימנו ואישה יפרנו", ומשום זה צריך לעורר הקול, שהוא אות ו' בעשרה שופרות, שהם י', והעיקר שלהם בנשימה אחת, כל סימן וסימן בפה, שהיא אות י' מעשרה.</p>
<p>מיד דשמעו מלין ר"ש וכל חברייא אמרו בריך אלהא דזכינא למשמע מלין מההוא דאתקרי רבן של נביאים רבן דחכמים רבן דמלאכי השרת דקב"ה ושכינתיה מדבר על פומי וכתב על ידוי ריון אלין דלא אשתמעו כוותיהו ממתן תורה ועד כען</p>	<p>מיד ששמעו דברים אלו רבי שמעון וכל החברים אמרו, ברוך ה' שזכינו לשמוע דברים מאותו שנקרא רבם של נביאים, רבם של חכמים, רבם של מלאכי השרת, שהקדוש ברוך הוא ושכינתו מדבר על פיו, וכתב על ידיו סודות אלו שלא נשמעו כמותם ממתן תורה ועד כאן.</p>
<p>א"ל בוצינא קדישא אשלים מלולי דריון דחבורא קדמאה לפרשא לון דהא כל מארי מתיבתאן דלעילא ומארי מתיבתאן דלתתא כלהו מזומנין למשמע מלין אלין מפומך ופירושין דילך דהא חדוה ופורקנא יתער בהון לעילא ותתא אל תתנו דמי לא אנת וכל סיעתא דילך עוד אמר בחבורא קדמאה</p>	<p>אמר לו נר קדוש, השלם דברי הסודות של החיבור הראשון לפרש אותם, שהרי כל בעלי הישיבות של מעלה ובעלי הישיבות של מטה, כולם מזומנים לשמוע דברים אלו מפיק, ופרושים שלך, שהרי שמחה ופדיון יתעורר בהם למעלה ומטה, אל תתנו דמי לו, אתה וכל החבורה שלך, עוד נאמר בחיבור הקדמון.</p>
<p>זהר</p>	
<p>³בתרועה ותקיעה ושברים נמתק הכל דא בדא וכל מה דההוא כבד נקיט אקריב לגבי לב דאיהו מלכא לזינא (ס"א לדיינא) וההוא לב לאו אורחיה ולא תיאובתיה בעכירו דעובדין דעמיה אלא נקיט כל ברירו וכל צחותא</p>	<p>בתרועה ותקיעה ושברים נמתק הכל זה בזה, וכל מה שאותו כבד לוקח מקריב אל הלב, שהוא מלך, לזון (לדון). ואותו הלב אין דרכו ואין תשוקתו במעשים העכורים של עמו, אלא לוקח כל בירור וכל הצח</p>
<p>רלב/ב</p>	
<p>זהר</p>	
<p>וכל זכייין וכל עובדין טבין וכל ההוא עכירו וטנופין ולכלוכא דאינון עובדין בישין (בס"א ליתא) (זריק לון לשאר עמין עכו"ם ההוא כבד) אנה לכבד דאתמר ביה עשו איש שעיר וכל ערקין דיליה דאינון שאר עמין עכו"ם הה"ד ונשא השעיר עליו את כל עונותם מאי עונותם עונות תם דאתמר ביה</p>	<p>וכל הזכויות וכל המעשים טובים, וכל אותה העכירות והטינוף והלכלוך, שהם מעשים רעים (אין נ"א זורק אותם לשאר עמים עובדי כוכבים ומזלות אותו כבד) משאיר לכבד, שנאמר בו "עשו איש שעיר", וכל העורקים שלו, שהם שאר אומות עובדי כוכבים ומזלות, זהו שכתוב</p>

¹ ה' עילאה (יהל אור).

² ה' תתאה (יהל אור).

³ מהזהר משמע שזה לא רע"מ אבל מהנפה"ח שער ב פרק ז' משמע שזה רע"מ וצ"ע

<p>ויעקב איש תם וחובין דעמודא (ס"א דעמיה) דאינון ערקין ודפקין דלבא¹</p>	<p>"ונשא השעיר עליו את כל עוונתם", מהו עוונתם, עוונות תם, שנאמר בו "ויעקב איש תם". והחובות של העמוד (של עמו) שהם עורקים ודפקים של הלב.</p>
<p>ובג"ד שחין וצרעת וספחת² לכל אינון אברין מכבד אשתכחו מאילין לכלוכין דאשתארו ביה מלבא אתי כל בריאותא לכל אברין דהכי הוא כיון דלבא נטיל כל זכיבו וברירא וצחותא כבד נטיל כל מה דאשתכח ואשתאר מן לכלוכא וטנופא וזריק לכל שאר שייפינ³ דאינון שאר עמין עכו"ם אחרנין בעל כרחיהו⁴ ומפסולת דפסולת⁵ דכבד נטיל מחול⁶ דאתמר ביה יהי מארת מארת יי' בבית רשע</p>	<p>ומשום זה, שחין וצרעת וספחת לכל אותם אברים מוצאם מהכבד, מאותם לכלוכים שנשארו בו מהלב, באה כל הבריאות לכל האברים, שכך הוא, כיון שהלב נוטל כל הזך והמבורר והצח, הכבד נוטל כל מה שנמצא ונשאר מהלכלוך והטנופת, וזורק לכל שאר האברים, שהם שאר אומות עובדי כוכבים ומזלות, אחרים בעל כרחם, ומפסולת של פסולת הכבד נוטל הטחול, שנאמר בו "יהי מארת" "מארת ה' בבית רשע".</p>
<p>רע"מ</p>	<p>רע"מ</p>
<p>אמר רעיא מהימנא והא אוקמוה רבנן עליה טחול שוחק⁷ ואיהו שחוק הכסיל ובג"ד אוקמוה רבנן דמתניתין אוי לו למי שהשעה משחקת לו וקהלת אמר טוב כעס משחוק טוב כעס דכבד דאיהי מרה רצועה דקב"ה רצועה לאלקאה בה צדיקיא בעלמא דין במרעין בישין במכתשין משחוק דשחיק לון בטחול בכלוכא דהאי</p>	<p>אמר הרועה הנאמן והרי בארו חכמים על זה, טחול שוחק, וזהו שחוק הכסיל. ומשום זה פרשוהו חכמי המשנה, אוי לו למי שהשעה משחקת לו. וקהלת אמר "טוב כעס משחוק". טוב כעס של הכבד שהיא מרה רצועה של הקדוש ברוך הוא, רצועה הלהקות בה הצדיקים בעולם הזה, בחלאים רעים בנגעים, משחוק</p>

¹ פי' ישראל שהם עמו של יעקב (מ"מ).

² שהם נגעים על מתיקות העונות, וטוב יותר כבד ומרה בהיותם מלקים לאדם שמנקים אותו מעונותיו משחוק לילית המפתה אותם לחטא ולהרשיע, כי העונש מזכה אותם לחיי העולם הבא והשחוק מאבדם ממנו, ועם כל זה יש להם כחות, סמאל אבריו הם בשבעים אומות, ולילית כחותיה ואבריה הם רשעי ישראל ערב רב, וכן מעשה אבות יעשו בנים, אומות העולם מצערין לישראל ואין ישראל למדים ממעשיהם ולכן אינם מעכבים הגאולה אלא אדרבה מקרבין מפני שמחזרים אותם בתשובה על ידי הצער, אמנם ערב רב קשים לישראל שהם למדים ממעשיהם וחוטאים כהם ומעכבין הגאולה (אור יקר).

³ היינו ערקין דכבד דאינון חילין דיליה דאינון שבעין רברבין ממנן דשאר עמין שהם נכללים בכלל מצולות"ם וכן פירשנו בתיקונים חלק שני (אור יקר). מקום??

⁴ שהוא הי' מכוון להשליט האומות על ישראל ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם (אור יקר). מקום??

⁵ "טחול" לילית שהוא נוטל מה שדוחה אליה סמאל דהיינו "פסולת הפסולת", שהקליפות נהנות מהטינוף כענין מים אחרונים וכיוצא, וכן פגם המעשה הרע כאומרם ותשלך במצולות ים כל חטאתם (אור יקר).

⁶ משמע שהזכר קרוב לקדושה יותר מהנקבה וזה פלא (רח"ו), ונלע"ד שאין זה פלא שהזוהר בפ' זו דף רנ"א ע"ב אמר וז"ל נוקבא דאיהי אסטיאת אורחה באזהרה ודאי דכר דאיהו אחיד בחוטא דדכיו יתיר בבקשה לא יאכל. מוכח בהדייא שדכורא דקליפה יש בו חוטא דדכיו יותר מהנוקבא. וכן אמר הזוהר בפ' בא ראש פתנים אך זר. ממועט בו הזר שהיא הטומאה וכן כתב האוצ"ח שבקדושה כל מי שהוא עליון יותר קדושה ובקליפה כל מי שהוא תחתון הוא טמא יותר (מ"מ).

⁷ כלומר הם שני קליפות האחד כבד עם מרה והשני טחול, וכבר פירשנו לעיל כי מרה היינו טחול שנעשה מרה להעניש כדפירשנו אבל טחול היא לילית בעוד שמזנה עם בני אדם כדפירשו בזוהר פרשת ויצא ופרשת פקודי שאז היא שעה משחקת להם עד שמשכרם ביין גזל וחמס ועבירות (אור יקר).

<p>עלמא דשוחק לון שעתא בעותרא ועוד ארם דטחול איהו זחיל עפרי ואיהו תקיף יתיר מארם דמרה</p>	<p>ששוחק להם בטחול, בלכלוך של העולם הזה ששוחקת להם השעה, בעושר. ועוד ארס הטחול שהוא הזוחל בעפר, והוא חזק יותר מארס המרה.</p>
<p>ובנין דערב רב אינון שאור שבעיסה² ואינון אומין דעלמא דמיין למוין יתיר מעכבין בגלותא ערב רב לישראל מאומין עכו"ם כמה דאוקמוה רבנן מי מעכב שאור שבעיסה מעכב דאינון דבקין בישראל כשאור בעיסה אבל אומין עכו"ם לא אינון אלא כמוין אשר תדפנו רוח</p>	<p>ומשום שערב רב הם שאור שבעיסה, ואלו אומות העולם דומים למוין, יותר מעכבים בגלות הערב רב את ישראל מאומות עובדי כוכבים ומזלות, כמו שפרשוהו חכמים, מי מעכב שאור שבעיסה, מעכב, שהם דבקים בישראל כשאור בעיסה. אבל אומות עובדי כוכבים ומזלות, אינם אלא "כמוין אשר תדפנו רוח".</p>
<p>ועוד ונשא השעיר עליו כד רעותיה למעבד קורציה לקב"ה עם ישראל דאיהו נשא כל חובין דיכיל למסבל לון עד דאתעביד כבד כמשא כבד יכבדו ממנו חובין על גדפוי מה עביד סליק לטורא עלאה⁴ כחמרא כד איהו בעי לסלקא לטור גבוה כמשא כבד יכבד עליה כד איהו לעילא ובעי לסלקא לפי מעוט דאשתאר ליה אתיקר עליה מטולא ונפיל ואפיל גרמיה לתתא ובכבד משא דאתתקף עליה אתעבידו כל אברין דיליה פסקות דלא אשתאר אבר שלים אוף הכא אירע לסמאל ונחש כבד ויותרת הכבד יצר הרע ובת זוגיה זונה מתמן כל בת אל נכר זונה</p>	<p>ועוד "ונשא השעיר עליו" כאשר רצונו לעשות רכילות³ להקדוש ברוך הוא עם ישראל, והוא נושא כל העוונות שיכול לסבול אותם, עד שנעשה כבד, שנאמר "כמשא כבד יכבדו ממנו" עבירות על כנפיו, מה עושה, עולה להר עליון כחמור, כאשר הוא רוצה לעלות להר גבוה, "כמשא כבד" יכבד עליו, כאשר הוא למעלה ורוצה לעלות, לפי המעט שנשאר לו כבד עליו משאו ונופל, ומפיל עצמו למטה, ובכבד המשא שהתחזק עליו, נעשו כל האברים שלו חתיכות, שלא נשאר אבר שלם. גם כך נעשה לסמאל ונחש, הכבד ויותרת הכבד, יצר הרע ובת זוגו, זונה משם כל בת אל נכר זונה.</p>
<p>זהר</p>	<p>זהר</p>
<p>אמר רבי פנחס אורחא דא הוה מתקנא לי למשמע מלין אלין מעתיק יומין זכאה עלמא דאנת שארי בגויה ווי לעלמא דישתארון יתמין ולא ידעין מלי דאורייתא כדקא יאות ודאי הכי הוא דכבד נטיל כלא⁵ טב וביש</p>	<p>אמר רבי פנחס, דרך זו היתה מתוקנת לי לשמוע דברים אלו מעתיק הימים. אשרי העולם שאתה שורה בתוכו, אוי לעולם שישארו יתומים ולא יודעים דברי תורה כראוי, ודאי</p>

¹ דד' מרות אינון שמרי ד' יסודין, וטחול מיסוד עפר (יהל אור).
² שהיא בתוך העיסה, דוגמת ערב רב בתוך ישראל, משא"כ מוץ, שהוא מבחוץ, דוגמת אר"ה. וז"ש שאור שבעיסה ושעבוד מלכיות {ברכות יז.} (יהל אור).
³

⁴ עולה אל תוך היכלי הקדושה מבחוץ להלשין על ישראל, וכאשר רוצה לעלות יותר בסוד יום הכפורים אז ברחמי יום הכפורים ותיקונם של ישראל נדחה ואין מלשינות מועיל ונופל מעצתו ומשליכים אותו עם משא העונות אל מצולות ים אל נוקבא דתהומא רבא, וחלקו מכל עמלו לו ולאבריו שהם אומתו אותם העונות (אור יקר).

⁵ שכמו שמלמד קטיגוריא על ישראל במעשיהם המכוערים גם מעלה מעשיהם הטובים, והטעם כי שליטת החצונים בגשמיות והחומר והמצות עם היותם רוחניות יש להם חלק למטה בחומר שמעשיהם בעולם הגשמי, ומה גם מצות שעיקרם ומעשיהם על ידי יצר הרע כגון מצות עונה

<p>ואע"ג דמשמטא ולקיט כל הוביהון דישראל ה"ג זכיינ דלהון לקיט בגין לקיימא קורציה! וכלא האי והאי מקריב לגבי לב ואורחוי דלב לא נטיל אלא זכיכו וברירו וצחותא דכלא כמה דאמרת ושאר טנופא ולכלוכא אהדר לכבד ונטיל כלא בעל כרחיה דכתיב ונשא השעיר עליו וגו' מלה דא אהדרנא בגין דיתבסס לפומי כמתקא דדובשא זכאה חולקי דזכינא להאי למחמי דא בעיני</p>	<p>כך הוא שהכבד נוטל הכל, טוב ורע, ואף על גב שמשוטט ואוסף כל עבירות של ישראל, כך גם זכויותיהם אוסף, כדי להעמיד רכילותו, והכל זה וזה מקריב לגבי הלב, ודרך הלב שלא נוטל אלא הזך והמבורר והצח של הכל, כמו שאמרת, ושאר הטינופת והלכלוך מחזיר לכבד, ולוקח הכל בעל כרחו, שנאמר "ונשא השעיר עליו וגו'", דבר זה חזרתי כדי שיתמתק לפי כמתיקות הדבש, אשרי חלקי שזכיתי לזה, לראות זה בעיני.</p>
<p>אוף הוא פתח² ואמר יי' לא גבה לבי ולא רמו עיני וגו' האי קרא אמר דוד בשעתא דהוה אזיל על כיף נהרא (והוה אמר) רבש"ע כלום הוה ב"ג בעלמא דאודי ומשבח למאריה כוותי אזדמנת ליה צפרדע א"ל דוד לא תתגאה דאנא עבדית יתיר מנך דמסרית גופאי על מימרא דמארי דכתיב ושרץ היאור צפדעים והא אוקמוה ותו דאנא משבחה ומזמר³ ליליא ויומא בלא שכיכו בההיא שעתא אמר דוד יי' לא גבה לבי ולא רמו עיני יי' לא גבה לבי⁴ (כאן חסר)⁵</p>	<p>אף הוא פתח ואמר "ה' לא גבה לבי ולא רמו עיני וגו'", פסוק זה אמר דוד בשעה שהיה הולך על שפת הנהר, (והיה אומר) רבונו של עולם כלום היה אדם בעולם שהודה ושבח לאדונו כמוני, הזדמנה לו צפרדע, אמרה לו דוד לא תתגאה שאני עשיתי יותר ממך, שמסרתי גופי על דבר קוני, שנאמר "ושרץ היאור צפרדעים", והרי פרשוהו. ועוד שאני משבחת ומזמרת לילה ויום בלי הפסקה, באותה שעה אמר דוד "ה' לא גבה לבי ולא רמו עיני ה'". לא גבה לבי.</p>
<p>דא הוא קרבנא⁷ דבכל יומא ובכל זמן וזמן לגבי קביה דאתכלילת כנ"י ביה בין כל שאר אכלוסין וכל אילין פולחנין אפיקו לה מבין גובין ומבין</p>	<p>זהו קרבן שבכל יום ובכל זמן וזמן אצל הקדוש ברוך הוא שנכללת כנסת ישראל, בו בין כל שאר⁶ חיילותיה, וכל אותן העבודות מוציאים אותה מבין הקוצים ומבין</p>
<p>רלג/א</p>	
<p>שאר עמין כך ישראל כל זמן דאינון אטימי לבא⁸ ולא פתחין בתיובתא לא סלקין ריחא</p>	<p>שאר האומות, כך ישראל כל זמן שהם אטומי לב ולא פותחים</p>

ומצות ענג שבת וכמה אחרות, וגס כולם יש להם מעשה גשמי וחלקים אלו הכבד משיג בהם ומראה אותם מצדו (אור יקר).

¹ כל שקר שאין בו אמת אינו מתקיים לכן הוא מספר גם במעשיהם הטובים כדי להאמין בלישנא בישא (רח"ו).

² פי' ר' פנחס (מ"מ).

³ כל זה על ידי המלאך הממונה עליה בסוד פרק שירה דהיינו שבח הכחות הממונים על כל הדברים הגשמיים (אור יקר).

⁴ נקט קרא דא שלא להתגאות שהיה רשב"י ע"ה חתנו ור' אלעזר בן בתו (אור יקר).

⁵ אינו חסר במ"מ אצל הוא חסר בלאור יקר.

⁶

⁷ פי' אע"פי שע"י הקרבן שאנו עושים מעלים השכינה וכוללים אותה עם בעלה ועושים תיקון גדול עכ"ז לא גבה לבי (מ"מ)

⁸ עי' רש"י שמות ו יב: ערלי לב – אטומים מלהבין. עי' ח"א קסה ע"א. ועי' בהגר"א על תיקון, פא ע"ג: נגד י"ה, אמר סתימין עיינין ביר"ד, אטימין דלבא שהוא באזן ה', דלבא תליא ג"כ בה' בינה, לב מבין (ברכות סא ע"א). ועי' בהגר"א על תז"ח ו ע"ד: אטימין כו' - כמ"ש (משלי כג כו') תנה עינד ולבך לי כו' ועין להבין העה"ז ולב העה"ב. ועי' פת"ש תיקון פתח ד: כי כל וגו' בית ישראל ערלי

<p>ולא אפיק לון מגו גובין אבל כד פתחין בתיובתא מיד סלקין ריהא ויפיק לון מבין גובין ויתהני בהו כנסת ישראל דכתיב פתחי לי אחותי רעיתי דכל זמן דשושנה אטימא! לית לה ריהא ולא סליקא מבין גובין ודיוורהא בנייהו כמה דאתמר וקב"ה לא שדר לן למהך אורחא דא אלא לאוליהף מלין אלין</p>	<p>בתשובה, לא מעלים ריח ולא מוציא אותם מבין הקוצים. אבל כאשר פותחים בתשובה, מיד מעלים ריח ויוציא אותם מבין הקוצים, ותהנה בהם כנסת ישראל, שנאמר "פתחי לי אחותי רעיתי". שכל זמן שהשושנה אטומה, אין לה ריח ולא עולה מבין הקוצים, ודירתה ביניהם, כמו שנאמר, והקדוש ברוך הוא לא שלח אותנו ללכת דרך זו אלא ללמד דברים אלו.</p>
<p>עד דהוו יתבי אתא נשרא ומאיך ונטיל חד שושנה מביניהו ואזלת ואמרו מכאן ולהלאה נהך לאורחין קמו ואזלו עד הכא אורחא דר' פנחס ור"ש אזל ליה איהו ור' אלעזר ושאר חברייא ור' פנחס ושאר חברייא</p>	<p>עד שהיו יושבים, בא נשר וירד ונטל שושנה אחת מביניהם והלך. אמרו מכאן והלאה נלך לדרכים. קמו והלכו, עד כאן דרכו של רבי פנחס, ורבי שמעון הלך לו, הוא ורבי אלעזר ושאר החברים ורבי פנחס ושאר החברים.</p>
<p>פתח ואמר ר' פנחס על זה למנצח על שושן עדות מכתם לדוד ללמד מאי ללמד לאולפא לבני עלמא חכמתא² והא אוקמוה שושן עדות אלין סנהדרין גדולה דכתיב בה סוגה בשושנים³ מכתם לדוד סימנא דאחזיאו ליה לדוד כד שדר ליואב לארם נהרים ולארם צובא לאגחא בהו א"ר פנחס דא איהו שושן עדות דקימא כאן הא ככביא בשמיא שכינתא עלן ודרגין עלאין בהרה וסייעתא קדישא לתושבחתא דא איהו שושן בשלימו כדקא יאות</p>	<p>פתח ואמר רבי פנחס, על זה "למנצח על שושן עדות מכתם לדוד ללמד", מהו "ללמד", ללמד לבני העולם חכמה, והרי פרשוהו. "שושן עדות", אלו סנהדרין גדולה, שכתוב בה "סוגה בשושנים". "מכתם לדוד" סימן שהראו לו לדוד כאשר שלח ליואב לארם נהרים ולארם צובה להלחם בהם. אמר רבי פנחס זהו "שושן עדות" שקיים כאן, הרי הכוכבים בשמים, שכינה עלינו, ומדרגות עליונות עמה, ועזרה קדושה לשבח, זהו שושן בשלמות כראוי.</p>
<p>קמו ואזלו אלין הכא ואלין הכא אזל ליה ר' פנחס ובת בכפר עקימין ור' יצחק ור' חייא בהדיה עד דאקדימו למיזל יתבו</p>	<p>קמו והלכו אלו לכאן ואלו לכאן. הלך לו רבי פנחס ולן בכפר עקימין, ורבי יצחק ורבי חייא עמו. עד שהקדימו ללכת, ישבו וחכו לאור</p>

לב, והוא מלשון כיסוי ואוטם, שכל מדות טובות שברוח הקדושה שבו, הם סתומים וחתומים והם כל ימי הקטנות, שאז יצה"ר שולט באדם בסוד שם ב"ן לבד.
¹ עי' תיקו"ז כג ע"ב: שכינתא סתימא עמיה ביומא דחולא כשושנה דאיהי אטימא וביומא דשבתא וביומא דחדשא וביומין טבין אתפתחת לקבלא ריחין ובוסמין ולירתא נפשין וענוגין לבנייהו, ע"כ. מיירי שהזכר שואל על פתיחת ההיכל כדי שיכנס הוא בתוכה וא"כ שושנה אטומה קודם הפתיחה (רח"ו).

² ופי' בתנחומא בפ' דברים ובשוחר טוב גרסי' כשהלך יואב להלחם עם ארם נהרים וארם צובה יצאו לקראתו ואמרו לו אתה מבני בניו של יעקב ואנו מבני בניו של לבן והרי תנאי שלהם דכתיב עד הגל הזה וכו' כששמע יואב כך חזר אצל דוד אמ"ל מה אתה אומר מיד הושיב הסנהדרין שושן עדות ללמד. למדוהו ואמרו לו באמת כך היה התנאי אלא שהם עברו תחלה בלעם הרשע לא אמר מן ארם ינחני בלק וכו'. כיון שהורו להם הסנהדרין כך חזר עליהם והרגן שנא' בהצותו את ארם נהרים וכו' עכ"ל ובמדרש רבה כתוב בענין אחר: אבל הזוהר ס"ל כמ"ש בתנחומא ובשוחר טוב שהשאלה היא על ארם נהרים וארם צובה והסנהדרין הוא שהורו לו להתיר והביאו לו ראייה מבלע" שיעבר על השבועה. וז"ש הזוהר ללמד לאולפא לבני עלמא חכמתא שהסנהדרין הם המלמדים הורה ומ"ש סימנא דאתחזיאו ליה לדוד היינו הראייה שהביאו לו כדי לאגחא קרבא בהו (מ"מ⁹).

³ אל תקרי בשושנים אלא ששונים שהם שבעין סנהדרין שהם מתקינים סייגי התורה (אור יקר).

<p>ומתכו לנהורא דצפרא זקיף עיניו ר' חייא והמא אלין כוכבייא דשרביטא דקא מרהטן ואולן אמר ודאי בכמה זמנין שאלנא על אלין כוכבייא</p>	<p>הבוקר. רבי חייא זקף עיניו וראה אלו כוכבים של שרביט שרצים והולכים, אמר ודאי בכמה פעמים שאלתי על אלו הכוכבים.</p>
<p>א"ר פנחס אלין כוכבייא דשרביטא ידיען בסוכלתנו דחברייא דהא קב"ה ברא כל אינון כוכבי רקיעא רברבין וועירין וכלהו אודן ומשבחן לקב"ה (דכתיב מונה מספר לככבים) וכד מטא זמנייהו לשבחא קרא לון קב"ה בשמא דכתיב לכולם בשם יקרא וכדין רהטי ואושיטו שרביטא דנהורא¹ לשבחא² למאריהון בההוא אתר דאתפקדן הדא הוא דכתיב שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה וגו' אדהכי אתא נהורא קמו ואולו</p>	<p>אמר רבי פנחס אלו הכוכבים של שרביט ידועים בהבנה של החברים, שהרי הקדוש ברוך הוא ברא את כל אותם כוכבי הרקיע גדולים וקטנים, וכולם מודים ומשבחים להקדוש ברוך הוא (שכתוב "מונה מספר לכוכבים"), וכאשר מגיע זמנם לשבח, קורא להם הקדוש ברוך הוא בשם, שנאמר "לכלם בשם יקרא", ואז רצים ומושיטים שרביט של אור לשבח לקונם באותו מקום שנצטוו, זהו שכתוב "שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה וגו'", תוך כדי כך בא האור קמו והלכו.</p>
<p>עד דהוו אזלי אתא נשרא רברבא אסחר על רישייהו וקיימא עלייהו א"ר פנחס ודאי עידן רעותא הוא השתא בה שעתא אתפתחו תרעי דרחמי לכל אינון בי מרעי והוא זמנא לאסותא לון ואע"ג דאינון אסירין למלכא³ (ס"א דמלכא) דהא נשרא דא סימנא דרחמי איהו⁴</p>	<p>עד שהיו הולכים, בא הנשר הגדול הקיף על ראשיהם ועמד עליהם. אמר רבי פנחס, ודאי זמן רצון הוא עתה, אותה שעה נפתחו שערי רחמים לכל אותם שבבית חולים, והוא זמן לרפואה שלהם. ואף על גב שהם אסורי למלך (המלך), שהרי נשר זה סימן של רחמים הוא.</p>
<p>פתח ואמר כנשר יעיר קנו על גוזליו וגו' ליכא בעלמא מאן דאיהו ברחמי על בנוי⁵ כנשרא והא אוקמוה דכתיב ויאכלוה בני נשר⁶ דאיהו רחמנא על בנוי ומגו דהשתא עידן דרחמי אתא נשרא דא ואסחר עלנא בשעתא דא איהו רחמי לכל אינון בי מרעי ודא איהו דכתיב יי' בקר תשמע קולי ודא בקר דאברהם⁷ ואתערותא דיליה אדהכי אסחר נשרא ואעבר לקמייהו</p>	<p>פתח ואמר "כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף וגו'", אין בעולם מי שהוא ברחמים על בנוי כנשר, והרי פרשו הפסוק שנאמר "ויאכלוה בני נשר", שהוא מרחם על בנוי, ומתוך שעתה זמן של רחמים, בא נשר זה וסובב עלינו, בשעה זו היא רחמים לכל אותם שבבית חולים, וזהו שכתוב "ה' בוקר תשמע קולי", וזה בוקר של אברהם והתעוררות שלו. תוך כדי כך, סיבב הנשר ועבר לפניו, אמר רבי</p>

¹ לחוואו צמהך (נוסף צאור יקר).

² אף עלי גב דקיימא לן בפרשת אחרי מות כי קודם חצות אין שירה אפשר דר' פנחס קיימא ליה הכא כמא דסבירה ליה התם דאית שירה, אי נמי שירת מלאכי השרת ליתא אמנם שירת ככבים איכא שאין זמנם אלא בלילה והכי מוכח (אור יקר).

³ שאין הקב"ה שולח להם רפואה שעדיין הם מאריכים בחוליים עם כל זה בבוקר הם מקלים מחוליים והקב"ה שולח להם רפואה קצת (אור יקר).

⁴ דהיינו מלכות בהיותה בתפארת ששם היא מדת רחמים ובמקום אחר הארכתני (אור יקר).

⁵ ופירוש הכתוב עין שתלעג לאב וכו' יקרוה עורבני נחל שהם אכזרים מנקרים אותה ממקומה אבל לא יאכלוה ויבואו בני נשר שהם רחמנים ויאכלוה (מ"מ).

⁶ רישא דקרא עין תלעג לאב וכו' אם כן עונשו על ידי בני נשר שידעו רחמי אב על בנים ואלו אינם מכירים (או ריקר).

⁷ חסד משום דאית בוקר דיוסף יסוד (אור יקר).

<p>א"ר פנחס נשרא נשרא מה אנת לנבן אי בשליחותא דמרח אתית הא אנן הכא¹ אי בנין מלה (ס"א סימנא) אחרא אתיתא הא אנן הכא זמינין² אתרם נשרא לעילא ואתכסי מנייהו ואינון יתבו</p>	<p>פנחס, נשר נשר מה אתה אצלנו, אם בשליחות קונך באת, הרי אנו כאן, אם בגלל דבר (סימן) אחר באת, הרי אנו כאן מוכנים לשמוע, התרומם הנשר למעלה ונתכסה מהם והם ישבו.</p>
<p>א"ר חייא הא דשלמה מלכא זוטרת³ (ס"א תיזאה) הוא³ דתנינן נשרא רברבא⁴ הוה אתי לגביה שלמה מלכא⁵ מכל יומא ויומא והוה שלמה מלכא רכיב על גדפהא⁶ ואוביל ליה ד' מאה פרסי בשעתא דהא לאן אוביל ליה לתרמו⁷ ד במדבר בהרים אתר חד איהו לגבי טורי דהשוכא⁷ דאקרי תרמוד במדבר ולא איהו אתר דתרמודאי אלא תרמוד דאיהו במדבר בהרים ותמן מתכנשי כל רוחין וסטרין אחרנין והוה נשרא הוה טאס לתמן בשעתא דהא</p>	<p>אמר רבי חייא, זה של שלמה המלך קטן (תמוה) הוא, שלמדנו הנשר הגדול היה בא אצל שלמה המלך בכל יום ויום, והיה שלמה המלך רוכב על כנפיו ומוביל אותו ארבע מאות פרסאות בשעה אחת, לאן הוביל אותו, לתרמוד במדבר בהרים, מקום אחד יש אצל הרי החושך שנקרא תרמוד במדבר, ואין הוא מקום של אנשי תרמוד, אלא תרמוד שהוא במדבר בהרים, ושם מתאספים כל הרוחות והצדדים האחרים, ואותו נשר היה טס לשם בשעה אחת.</p>
<p>כיון דקאים על ההוא דוכתא אנבה נשרא ושלמה כתב פתקא וארמי תמן ואשתויב מאינון רוחין ונשרא הוה מסתכל גו השוכא דטורין לאתר דתמן עזא ועזאל דאינון תמן אסירין בשלשלאי דפרזלא נעינן גו תהומי ולית יכילו (ס"א רשו) לב"נ בעלמא</p>	<p>כיון שהיה עומד על המקום ההוא, הגביה הנשר, ושלמה כתב פתק והשליכו לשם ונצול מאלו הרוחות, והנשר היה מסתכל תוך החושך של ההרים, למקום ששם עזא ועזאל, שהם שם אסורים בשלשלאות של ברזל קבועות תוך התהום, ואין יכולת (רשות) לאדם בעולם</p>
<p>רלג/ב</p>	
<p>למיעל תמן ואפי' עופי שמיא בר בלעם וכיון דנשרא מסתכל גו השוכא רברבא מאיך לתתא ונטיל ליה לשלמה מלכא תחות גדפהא שמאלא ומכסייא ליה וקיימא על אלין שלשלאי ואזלא ומקרבא לגבייהו</p>	<p>להיכנס לשם, ואפילו עופות השמים חוץ מבלעם. וכיון שהנשר מסתכל תוך החושך הגדול, יורד למטה ולוקח את שלמה המלך תחת כנף השמאלי ומכסה אותו, ועומד על אלו השלשלאות והולך ומתקרב אליהם.</p>
<p>ושלמה כדין אפיק עזקא (ס"א שורטינא) דחקיק עליה שמא קדישא ושוי בפומא דנשרא ומיד אינון הוו אמרי כל מה דבעי</p>	<p>ושלמה אז מוציא טבעת (שורטינא⁸) שחקוק עליה שם קדוש, ושם בפי הנשר, ומיד הם היו אומרים כל מה</p>

¹ ואמור השליחות (או ריקר).

² ממתנין לך, בענין עזא ועזאל האריך הרבה הזוהר בפרשת בלק עיין שם שלהי 'פרשתא ובענין שלמה בהרי חשך ונש"ר זה האריך בהוה עובדא דסבא עיין שם (אור יקר).

³ זוטרת³ היא – בתמיה (מ"מ).

⁴ פירוש בינה דקליפה ועין בסבא דמשפטים ותבין (מ"מ).

⁵ משפטים קיב ע"ב (לש"ו).

⁶ הכניס שלמה את עצמו בהנסיון הנורא הזה [לחקור בכל כחות החיצונים ושימושיהם ופעולותיהם] יותר מכולם, ועסק בזה ימים ושנים והעמיק בזה הרבה, וכמו שמבואר בפ' משפטים (דף קיב ע"ב) ופ' פנחס (רלג ע"א), כי סמך על חכמתו הגדולה, אבל שגה בזה הרבה (דע"ה ח"ב פז ע"ב), ועי' זוה"ק (פ' חיי שרה קלג סע"ב, ופ' ויחי רכג) (דע"ה ח"ב קמו ע"ב).

⁷ שם הוא המדור דשורש כולם [הקלי], וכמ"ש בפ' משפטים (קיב ע"ב) בלק (רח ע"א ריב ע"א) פנחס (רלג ע"א) (דע"ה ח"ב דף קכה ע"ב).

⁸

131 | Page

<p>שלמה מלכא ומתמן הוה ידע שלמה חכמתא (עלאה) הה"ד ויבן וגו' את תרמוד במדבר בארץ וכי בניינא הוה עביד בארץ אלא מהו ויבן! אסתכל בסכלתנו וידע להוה דוכתא למנדע ביה חכמתא (עלאה כד"א ויבינו במקרא)</p>	<p>שרוצה שלמה המלך, ומשם היה יודע שלמה חכמה (עליונה), זהו שכתוב "ויבן וגו' את תרמוד במדבר בארץ", וכי בנינים היה עושה בארץ, אלא מהו "ויבן", התבונן בתבונתו וידע לאותו מקום לדעת בו חכמה (עליונה כמו שנאמר "ויבינו במקרא").</p>
<p>עד דהוו יתבי הא נשרא אתיא לגבייהו ושושנה חדא בפומה ושדי קמיהו ואזלת לה חמו וחדו א"ר פנחס ולאן אמיןא לכו דנשרא דא בשליחותא דמארה אזלא ואתיא שושנה דא איהי שושן עדות דקאמיןא וקב"ה שדר ליה לגבן</p>	<p>עד שהיו יושבים, אותו נשר בא אליהם ושושנה אחת בפיו, והשליך לפנייהם והלך לו. וראו ושמו, אמר רבי פנחס, ולא אמרתי לכם שנשר זה בשליחות של אדונו הולך, ובא שושנה זו, היא שושן עדות שאמרתי, והקדוש ברוך הוא שלח אותה אצלנו.</p>
<p>פתח כמלקדמין ואמר למנצח על שושן עדות מכתם לדוד ללמד וכי שושן עדות מאי סהדותא סהיד אלא שושן דא איהי סהדותא למעשה בראשית ואיהי סהדותא לכנ"י סהדותא ליחודא עלאה ודא איהו בגין דשושנה דא אית בה תליסר עלין² וכלהו קיימין בעקרא חדא ואית בה חמש עלין לבר תקיפין דהפיין לדא שושנה ואנינו עלה³</p>	<p>פתח כמקדם ואמר "למנצח על שושן עדות מכתם לדוד ללמד", וכי שושן עדות, איזו עדות מעיד. אלא "שושן" זוהי עדות למעשה בראשית, והיא עדות לכנסת ישראל, עדות ליחוד העליון. וזהו בגלל ששושנה זו יש בה שלשה עשר עלים, וכולם עומדים בשורש אחד, ויש בה חמשה עלים מבחוץ חזקים שמחפים לשושנה זו ומגנים עליה.</p>
<p>וכלא ברזא דחכמתא הוא תליסר עלין אלין תליסר מכילין דרחמי⁴ דירתא כנסת ישראל מלעילא וכלהו אחידן בעקרא חדא⁵ (ד"א דאינון י"ג תיקונין דדיקנא תתאה דא"א דאינון י"ג תיקו' עלאין דז"א) ואיהו ברית חדא</p>	<p>והכל בסוד החכמה הוא, שלשה עשר עלים, אלו הם שלש עשרה מדות הרחמים שיורשת כנסת ישראל מלמעלה וכולם אחוזים בשורש אחד, (שהם י"ג תקונים של הזקן התחתון של אריך אנפין, שהם י"ג תקונים עליונים של זעיר אנפין) והוא ברית אחת.</p>

¹ דייק מדלא כתיב ויבנה (רח"ו).

² זה יובן ביאור מאמר ר' חזקיה בדף א מזהר בראשית (רח"ו).

³ דע כי אלה"ם במלוי יודין הוא גימ' ברחמים כמנין מצפ"ץ והוא בין אצילות לבריאה ושם זה נעשה מושיע לשכינה מכל סטרא והוא בסוד ה' עלין תקיפין דסחרין לשושנה. ושם אלה"ם במילוי אלפין שהוא גימ' ארץ הוא בין בריאה ליצירה ושם זה נעשה מושיע לשכינה, וז"ס (תהילים פב ח) קומה אלהים שפטה הארץ כי אתה תנחל בכל הגוים בסוד אלה"ם אחרים. ושם אלה"ם דהה"ן שהוא גימ' רצ"ה וכמנין צר"ה הוא בין יצירה לעשיה. ואלו השמות אלה"ם הם וצירופיהם מגינים מן הקליפות (במדבר ג י, לח) והזר הקרב יומת. וכל צירוף נקרא פרסה אחת ולפי שהם שמות אלה"ם הוא פרסה סוד הדינים פ"ר גימ' ה"ג מנצפ"ך וס"ה היינו אדנ"י ואלו הם פרסאות הנזכר בהיכלות (זהר הרקיע).

⁴ פירוש עכשיו מפרש סהדותא לכנסת ישראל שהמלכות יש בה הארת י"ג תיקוני דיקנא כמ"ש שם בדף א' הנז' (מ"מ).

⁵ פירוש ש"ג תיקוני דיקנא תתאין דאריך הם עילאין דזעיר בסוד גדולה מילה שנכרתו עליה י"ג בריתות. וז"ש ואיהו ברית חדא ודוגמא דברית שיסוד דאריך שיש בו י"ג תיקוני דיקנא תתאה הוא דוגמא דברית ואינו יסוד ממש מפני העלמו וכמ"ש שם בדף א' וכמה דדיוקנא דברית וכו' והיינו יסוד דאריך. ואעפ"י שמדברי הרב משמע שהמ' באה לה הארה מ"ג תיקוני דיקנא עילאה דאריך. איפשר גם מדיקנא תתאה דאריך יש לה הארה. כי י"ג העליונים משפיעים ב"ג התחתונים ומשם יש לה הארה (מ"מ).

<p>ודוגמת ברית היסוד (היחוד) של הכל, חמשה חזקים שסובבים עליה, אלו חמשים שערים, חמש מאות שנה (של היסוד יסוד (בבית המקדש) ברית קודש) שעץ החיים הולך בהם.</p>	<p>ודוגמת ברית היסוד (היחוד) של הכל, חמשה חזקים שסובבים עליה, אלו חמשים שערים, חמש מאות שנה (של היסוד יסוד (בבית המקדש) ברית קודש) שעץ החיים הולך בהם.</p>
<p>סהדותא לעובדא דבראשית כל עובדא דבראשית כלהו (ס"א חמש מאה שנין דיסודא ברית קדישא כלהו עובדא דבראשית תייבין וכו') תיבין ידיען² בסוכלתנו וקיימא בחושבנא אלהים דמעשה בראשית אחזי לעילא ואחזי לתתא אחזי לעילא³ ברזא דעלמא דאתי ואחזי לתתא ברזא דכנסת ישראל</p>	<p>עדות למעשה בראשית, כל מעשה בראשית כולם (חמש מאות שנה של היסוד, ברית קודש כולם מעשה של בראשית, שבים וכו') תבות ידועות בהבנה ועומדים בחשבון אלהים של מעשה בראשית, נראה למעלה ונראה למטה, מראה למעלה בסוד של העולם הבא, ומראה למטה בסוד של כנסת ישראל.</p>
<p>שושנה סהדותא לעובדא דבראשית⁴ דקיימא⁵ בכל הני סימנין דכתיב (ס"א דא) בראשית ברא אלהים⁶ (בראשית א א) דא שושנה תליסר עלין (נ"א אינון) תליסר תיבין עד אלהים תניינא ואינון את השמים ואת הארץ והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח הא תליסר עלין דשושנה חמש תקיפין דסחרן לאלין אינון מרחפת על פני המים ויאמר הא חמש אחרנין לבתר יהי אור הא עיקרא ושרשא דשושנה דכלא ואחידן בה</p>	<p>שושנה עדות למעשה בראשית שעומדת בכל אלו הסימנים, שכתוב (זה) "בראשית ברא אלהים" זו שושנה, שלשה עשר עלים (הם) שלש עשרה תיבות עד אלהים השני, ואלו הם "את השמים ואת הארץ, והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח", הרי שלשה עשר עלים של השושנה, חמשה חזקים שסובבים לאלו, הם "מרחפת על פני המים ויאמר", הרי חמשה אחרים. אחר כך "יהי אור" הרי עיקר ושורש של השושנה, שהכל אחוז בה.</p>
<p>סהדותא ליחודא חמש עלין תקיפין שרשין ויחודא דאחידן ביה תריסר עלין⁷ אלין שמע ישראל יי אלהינו יי⁸ (דברים ו ד) הא חמש עלין דשושנה אחד דא היא עיקרא ושרשא</p>	<p>עדות ליחוד, חמשה עלים חזקים השורש והיחוד שאחוזים בו שלשה עשר עלים, אלו "שמע ישראל ה' אלהינו ה'", הרי חמשה עלים של שושנה אחד, זהו העקר והשרש שהכל</p>

¹ פירוש ה"ג שנקרא' ת"ק שנים לפי שכל א' כלולה ממאה והם יורדים מיסוד דאימא ליסוד דזעיר. וז"ש ת"ק שנין דיסודא ומפרש מהו יסודא שאמרנו. ואמר יסודא ברית קדישא שהוא יסוד דזעיר. ומ"ש דאילנא דחיי אזלא בהו. פירוש שבזעיר מתפשטים גם ה' גבורות כמו שמתפשטים בו ה' חסדים כמ"ש הרב ובכוחם הוא הולך. וז"ש דאילנא דחיי אזלא בהו (מ"מ) 9.

² והוא מלשון תיבות (מ"מ) 9.

³ פירוש אצילות ע"י אלהים שהיא בינה ברא אותה ובי"ע ע"י המ' הנקרא אלהים ג"כ נבראו וז"ש ואחזי לתתא (מ"מ).

⁴ סהדותא לעובדא דבראשית נמחק צמ"מ, ובמקומו איתא לסהדותא

⁵ והיא המ' (מ"מ).

⁶ פירוש בכח ראשית שהיא אבא ברא אלהים שהיא בינה. למ' הנקרא שושנה: כמ"ל שפרצופי אצילות ע"י הבינה הנקרא אלהים נבראו, והזכיר י"ג תיבות נגד י"ג מכילן שמקבלת המלכות מאריך ע"י הבינה הנקרא אלהים ואח"כ הזכיר אלהים תניינא והזכיר ה' תיבות אחרות שהם כנגד ה' גבורות שמקבלת המלכות. אח"כ הזכיר אלהים פעם ג' דכתיב ויאמר אלהים יהי אור נגד החסדים המכוננים אותה בסוד והוכן בחסד כסא. וכל זה מקבלת ע"י הבינה הנקרא אלהים. ועיין בפ' בראשית דף א' (מ"מ).

⁷ ור"ל ה' עלין ירוקין של השושנה שהם בחוץ שבהם אחוזים י"ג הפנימיים אותם החמשה הם נגד ה' תיבות שמ"ע ישראל ה' אלהינו ה' (מ"מ).

⁸ ע"י תיקו"ז ריש תיקון כו.

<p>דכלהו אחידן ביה רוא (ס"א סהדותא ליהודא חמש תיבין שמע ישראל יי אלהינו יי אינון חמש עלין תקיפין דשושנה! שרשא ויסודא דאחידן ביה דא הוא אחד ואיהי עיקרא ושרשא דכלהו אחידן ביה תליסר עלין אלין רוא) דתליסר בחושבנא גושפנקא דמלכא</p>	<p>אחוז בו, סוד (עדות ליחוד חמש תבות "שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד" אלו חמשה עלים חזקים של השושנה, שרש ויסוד שאחוזים בו, זהו אחד, והוא עיקר ושורש שהכל אחוזים בו שלשה עשר עלים אלו סוד) של שלש עשרה בחשבון חותם המלך.</p>
<p>ת"ה כגוונא דשושנה בין החוחים הכי אינון ישראל בין עמין עכו"ם והכי כנסת ישראל בין שאר אכלוסין רברבן ממנן כל זמן דשושנה קיימא אטימא דלא פתיחא לית בה ריחא ולא סלקין לה ולא מפקין לה מגו גובין</p>	<p>בא וראה, כדוגמת השושנה בין החוחים כך הם ישראל בין העמים עובדי כוכבים ומזלות, וכך כנסת ישראל בין שאר המוני השרים הממונים, כל זמן שהשושנה עומדת סגורה ואינה פתוחה, אין בה ריח ולא מעלים אותה ולא מוציאים אותה מתוך הקוצים.</p>
<p>בשעתא דשושנה פתיחא סלקא ריחא כדין אפיקו לה מגו גובין ויתהני בהו כ"י שנאמר פתחי לי אחותי רעיתי וקב"ה לא שדרה לן אלא למיהך לאורחן</p>	<p>אבל בשעה שהשושנה פתוחה, מעלה ריח, ואז מוציאים אותה מתוך הקוצים ונהנית מהם כנסת ישראל, שנאמר "פתחי לי אחותי רעיתי", והקדוש ברוך הוא לא שלח אותה לנו אלא ללכת לדרכנו.</p>
<p>ובחבורה קדמאה אמר ר' אלעזר לאבוהי הא שמענא אלין שייפין אטימין ברוזא דקרבנין שייפין אחרינן רוא דלהון מאי א"ל רבי</p>	<p>ובחיבור קדמון אמר רבי אלעזר לאביו, הרי שמעתי על אלו האברים האטומים בסוד הקרבנות, אברים אחרים הסוד שלהם. מהו, אמר לו רבי</p>
<p>רע"מ</p>	
<p>אמר רעיא מהימנא בוצינא קדישא כל מה דאמרת שפיר אבל מוחא איהו מים לב איהו אש² ותררוייהו איהו רחמי ודינא דא</p>	<p>אמר הרועה הנאמן, הנר הקדוש כל מה שאמרת נכון, אבל המח הוא מים והלב הוא אש ושניהם הם רחמים, ודין זה</p>
<p>רלד/א</p>	
<p>זהר</p>	
<p>שמעון לר"א אלעזר ברי כל שאר שייפין דלגו רוא עלאה איהו</p>	<p>שמעון לרבי אלעזר, אלעזר בני, כל שאר אברים שמבפנים סוד עליון הוא.</p>
<p>ת"ה לבא הא אתמר אבל לב דא איהו</p>	<p>בא וראה הלב הרי נאמר, אבל לב</p>

¹ ישנם בחי' י"ג תיקונים בכל הפרצופים כולם, [וכמ"ש הרב בשער א"א (פרק ו') וע' ברע"מ (פנחס רל"ג ע"ב) ובריש הקדמת זוהר בראשית (א ע"א) ובהגר"א בתיקונים (קכ"ז ע"א בסוף ד"ה לההוא דאיתמר) [ע"י עוד ביאורים ח"ב סה ע"ב] [דע"ה ח"א סט ע"ד].

² ע' בהגר"א בתיקון כ"ה (דף עח ע"א) כי הנורא דלבא הוא החום הטבעי שבלב, וכמ"ש בסוף תיקון כא (דף כב ע"א) שהוא האש היסודי דלבא, ועל זה אמר הרב כי האש היסודי והחום הטבעי שהוא בלב הנה הוא מצד הלב אלה"ם דקטנות אשר מתקבץ הארתם בו וכנ"ל. וע' עוד בהגר"א בספר יצירה (פרק א משנה ה בד"ה ועומק אחרית) שאותו האש היסודי הוא סבת כל דבר וגמרו, וכן על ידו ישוב כל דבר לשרשו ע"ש, כי שרשו הוא מהבלי דגרמי שהוא הנפש דנפש, ולכן הוא סבת כל דבר ושרשו (ביאורים ח"א סט ע"ד), החכמה הכללי שהיא נקראת מים, כי כן החכמה הקדומה שהיא מ"ס, הנה עליה נאמרה (ישעיה מג טז) ובמים עזים נתיבה וכמ"ש הגר"א בריש ספר יצירה (א ע"א), וכן חכמה מוחא היא מים כמ"ש ברע"מ (פנחס רכח ע"ב, ורלג סע"ב) (ביאורים ח"א ע"ג), הוא מים מרוח שאמר בס"י (פ"א מ"א) (ביאורים ח"א פ ע"ג).

<p>נורא דדליק¹ ואלמלא דזמין לגביה מלכא עלאה כנפי ריאה דאיתין לקמיה רוחא מרוחא² דנשיב מגו בוסמין עלאין³ הוה אוקיד לעלמא ברנעא הדא</p>	<p>זהו אש ששורף, ואם לא שהזמין אליו המלך העליון את כנפי הריאה שמביאים לפניו הרוח מרוח שנושבת מתוך בשמים עליונים, היה שורף את העולם ברגע אחד.</p>
<p>פתח ואמר ויי' המטיר על סדום ועל עמורה גפרית ואש אמאי אוקיד לון בגין דכנפי ריאה לא נשיבו בההיא שעתא וסתרא דכנפי ריאה דא כנפי יונה נחפה בכסף ואינן רפאל וצדקיאל ועליהו אתמר עושה מלאכיו רוחות לנשבא תדיר קמי מלכא (ס"א לבא)</p>	<p>פתח ואמר "וה' המטיר על סדום ועל עמורה גפרית ואש". מדוע שרף אותם, משום שכנפי ריאה לא נשבו באותה שעה, והסוד של כנפי הריאה זה "כנפי יונה נחפה בכסף" ואלו הם רפאל וצדקיאל, ועליהם נאמר "עושה מלאכיו רוחות" לנשב תמיד לפני המלך (הלב).</p>
<p>רעיא מהימנא</p>	
<p>כסא רחמי ודא כסא דינא וקב"ה מלך עומד מכסא דין דאיהו לב ויושב על כסא רחמים דאיהו מוחא</p>	<p>כסא רחמים וזה כסא דין, והקדוש ברוך הוא מלך עומד מכסא דין שהוא הלב, ויושב על כסא רחמים שהוא המח.</p>
<p>וכד חובין מתרבין על אברים ועל ערקין דלבא דאיהו כרסיא דדינא אתמר בלבא והמלך קם בחמתו ממשתה היין⁴ דאיהו יינא דאורייתא ובזמנא דכנפי ריאה נשבין על לבא וחמת⁵ המלך⁶ שככה דתרין כנפי ריאה והיו הכרובים פורשי כנפים למעלה סוככים בכנפיהם על הכפרת דא כפורתא</p>	<p>וכאשר העבירות מתרבים על האברים ועל העורקים של הלב, שהוא כסא של דין, נאמר בלב "והמלך קם בחמתו ממשתה היין", שהוא יינה של תורה, ובזמן שכנפי ריאה נושבות על הלב, "וחמת המלך שככה" ששתי כנפי ריאה, "והיו הכרובים פורשי כנפים למעלה סוככים בכנפיהם על</p>

¹ בינה נקרא ל"ב (רח"ו).

² הריאה ולבא הם סוד ח"ב, דלא מתפרשין דא מן דא (זהר ויקרא ד ע"א) [ולבא סוד בינה, ה' עלאה, מינה נפיק מלכות ה' תתאה, והוא סוד הנפש שבכבד המתפשט מן הלב כנז]. וברע"מ שם אמרו כי על סוד כנפי ריאה דנשבין על לבא, והוא רוחא מרוחא דנשיב מגו בוסמין עלאין שהם אר"א עלאין על אשא דבינה שבלב, הנה על זה נאמר (שמות כה כ) והיו הכרובים פורשי כנפים למעלה סוככים בכנפיהם על הכפורת, דא כפורתא דלבא (הקדר"ש קה ע"ד), הקדמת תיקונים (יד ע"ב) לב נור דליק, וכן בתיקון י"ג (כט ע"א) לבא איהו אש אכלה כו', ואי לאו כנפי ריאה דנשבין על לבא הוה אוקיד כל גופא², וכן הוא ברע"מ (פנחס דף רכז ע"ב) דאי לאו (כנפי ריאה) דנשיב בבתינ דלבא הוה נורא דלבא אוקיד כל גופא. וע"ש עוד (דף רלג סע"ב) כי מוח ולב הם מים ואש רחמי ודינא, וע' בהגר"א בתיקון כ"ה (דף עח ע"א) כי הנורא דלבא הוא החום הטבעי שבלב (ביאורים ח"א סט ע"ד).

³ שהוא החיות הנמשך מחכמה ואינן רפאל וצדקיא"ל שהם חיילותיה מביאים לה הארה (רח"ו). [ז"ל הגר"א בתיקונים קכד ע"ד: **אשא דלבא ו' רוחא כו' - ר"ל, כנ"ל דהן עולה ויורד ומפרש הטעם למה היא אצל אביה והוא אצל אמו ומפרש היא למנטר לה דבגלותא היא בת הקטנה ושדים אין לה והיא ברשות אביה והוא אצל אימא למנשב לה רוחא ובעא מינה דלא כו' ועי' בפרשת פנחס רל"ד א' ובר"מ שם ואמר ומאריך רוגזאה דוא"ו הוא אריך אנפין ועיין בזוהר שם לב דא איהו נורא דדליק ואלמלא דזמין לגבי' מלכא עילאה כנפי ריאה דאיתתי לקמי' רוחא מרוחא דנשיב מגו בוסמין עילאין הוה אוקיד לעלמא כו' ור"ל מע"ק דרוחא נשיב בי' כנ"ל קט"ו ב' בגין דאור קדמאה נטיל בעמודא דאמצעיתא ואימא היא לשמאלא בחמימו סגי כנ"ל ובזמן שהיא מקרבא בבעלה דהוא מים בקרירו היא נתקררה אבל בגין דמרחקה מבעלה לכן ו' רוחא דנשיב כו' ולזמנא דיתתי פורקנא כו': ו' אזיל לימינא להתחבר לה"א תתאה וי"ד הולך לשמאלא לה"א עילאה ואמר: כאן לסמכא וכאן לזקפא כמ"ש (תהלים קמה יד) סומך ה' לכל הנופלים סוכת דוד הנופלת זזוקף לכל הכפופים. ור"ל מע"ק דרוחא נשיב ביה, כמ"ש בתי' קט"ו ב' בגין דאור קדמאה נטיל בעד"א] (יהל אור).**

⁴ ר"ל על דלא עסקין באורייתא (יהל אור).

⁵ חמימות (יהל אור).

⁶ של הלב (יהל אור).

דלבא	הכפורת" זו הכפורת של הלב.
<p>ובמאי וחמת המלך שככה בנין (דואשמע את קול כנפיהם) וישמע את הקול דא קול תורה קול דק"ש וידבר אליו בצלותא דפומא דאיהו אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך</p>	<p>ובמה "חמת המלך שככה" בגלל (ש"ואשמע את קול כנפיהם") "וישמע את הקול" זה קול התורה, קול של קריאת שמע, "וידבר אליו" בתפלות הפה, שהוא "אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך".</p>
<p>והוא רוחא דנשיב בכנפי ריאה¹ איהו אפיק קלא בקנה² דאיהו קנה חכמה קנה בינה ואתמר בה כה אמר יי מארבע רוחות³ באי הרוח דאינון ארבע אתוון יהו"ה והאי איהו רוח דדפיק בכל ערקין דלבא דאתמר בהון אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו</p>	<p>ואותה הרוח שנושבת בכנפי הריאה, היא מוציאה קול בקנה שהוא "קנה חכמה קנה בינה", ונאמר בה "כה אמר ה' מארבע רוחות באי הרוח" שהן ארבע אותיות יהו"ה, וזוהי רוח שדופקת בכל עורקי הלב, שנאמר בהם "אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו".</p>
<p>אמר בוצינא קדישא ודאי רעיא מהימנא דרגא דילך איהו דביה וחמת המלך שככה אשרי העם שככה בנימטריא משה אמר ליה בריך אנת בוצינא קדישא בוצינא דדליק קמי מלכא ומטרוניתא נר יי איהו נשמה דילך</p>	<p>אמר הנר הקדוש, ודאי רועה נאמן דרגה שלך היא, שְׁבֵה "וחמת המלך שככה", "אשרי העם שככה" בגימטריא משה. אמר לו ברוך אתה הנר הקדוש, נר שדולק לפני המלך והמלכה, נר ה' היא נשמה שלך.</p>
<p>אל הא אמרת מוחא ולבא וכנפי ריאה תרי כוליינ מאי ניהו אמר רעיא מהימנא הא אוקימנא בכנפי ריאה עושה מלאכיו רוחות כוליינ משרתיו אש לוחט ואינון תרין כנפי ריאה ותרין כוליינ לקבל ד' חיון דכרסייא כרסייא איהו לבא באמצעיתא</p>	<p>אמר לו הרי אמרת מח ולב, וכנפי ריאה שתי כליות מהן. אמר הרועה הנאמן, הרי בארנו בכנפי ריאה "עושה מלאכיו רוחות", והכליות "משרתיו אש לוחט", והן שתי כנפי ריאה ושתי כליות כנגד ארבע חיות של הכסא, הכסא הוא הלב באמצע.</p>
<p>וכן מוחא אית ליה ארבע חיון דאיהו כרסייא דרחמי ומאי ניהו ראייה שמיעה ריחא דבור ראייה אריה שמיעה שור ריחא</p>	<p>וכן המח יש לו ארבע חיות, שהוא כסא של רחמים, ומהן ראייה שמיעה ריח דיבור. ראייה אריה, שמיעה שור, ריח נשר, וארבע פנים וארבע כנפיים</p>

¹ חיות האדם וקיומו דבחי' נפש הוא ע"י החום הטבעי שבלב, והוא מהל"ב אלה"ם דקטנות שהוא בחי' נפש מלכות, אשר שרשם הוא מבינה. אך הקול והדבור הוא מהרוח שבלב, והוא מהכנפי ריאה דנשבין תמיד על לבא, ומזה נמשך הרוח ללב, ומשם הוא הקול, והוא מהד' אותיות דהשם הוי"ה ב"ה, שהוא בחי' רוח ז"א, אשר שרשו הוא מחכמה, וכמ"ש ברע"מ (פנחס דף רלד ע"א) וכו', וכן שם (דף רכח ע"א) ודא יהו"ה דאיהו קול כו', וכן בתיקונים (תיקון כה דף עח ע"א) וכד ייתי רוחא לגבי לבא דתמן נפשא אתמר ביה קול דודי דופק' כו'. והנה מזה נמשך החיות דבחי' רוח לכל הגוף ע"י העורקים הדופקים הנמשכים מן הלב לכל האברים, וכמ"ש בתיקונים (תיקון סט דף קכב ע"א) וכל ערקין וורידי גופא דאינון דפקין מלבא אינון דפקין, ושם מתלבש כל המוחין דגדלות שהם כל הל"ב נתיבות חכמה הכלולים בלב ג"כ (ביאורים ח"א סט ע"ד).

² הרוח הנה הוא אור חוזר מתתא לעילא, כי הנה הוא נמשך ובא מהמוח אל הריאה ומשם ללב וכמ"ש בפ' פנחס (רל"ד ורל"ה) ובכ"מ שם. ואח"כ הנה הוא חוזר מתתא לעילא דרך הקנה להפה וחוטם, וכ"ז הוא רק ע"י שכל הרוח הוא מבחי' הגבורות שבחכמה, שהם הנקודות, ולכך הם נקודות קטנות, משום שהם מבחי' הגבורות, וכל גבורות דרכם הוא להצטמצם כנודע. וכן כל גבורות תשוקתם תמיד לחזור למעלה (ביאורים ח"א עג ע"ב).

³ קול ודבור, וקנה חכמה, וקנה בינה (יהל אור).

נשרא וד' אנפין וד' כנפין לכל חר דבור אדם איהו אחיד עילא ותתא ¹ דרועין דבהון וידינו פרושות כנשרי שמים	לכל אחד. דיבור הוא אדם, אחוז למעלה ולמטה, זרועות שבהן "וידינו פרושות כנשרי שמים".
גוף אריה ושוקים וכף רגליהם ככף רגל עגל ועל גופא אתמר מרכבת המשנה משנה כתיב לישנא דמתניתין ובחבורא קדמאה	גוף אריה, ושוקים עליהן, "וכף רגליהם ככף רגל עגל", ועל הגוף נאמר "מרכבת המשנה". משנה כתוב, לשון המשנה ובחיבור קדמון.
זהר	טחול.
טחול	פתח הנר הקדוש ואמר "ואראה את כל העשוקים שנעשו תחת השמש והנה דמעת העשוקים מאן אינון עשוקים אלין ינוקין דאינון בתוקפא דאמהון דסלקין מעלמא ע"י מלאך המות.
וכי מלאך המות קטיל לון דאיהו עושק אלא הדר ואמר ומיד עושקיהם כח ואין להם מנחם מאן ההוא כח דא הוא דכתיב יהי מארת ברקיע השמים ודא הוא מארת חסר ואו ודא לילית דאיהי ממנא דההוא עושק	וכי מלאך המות הורג אותם, שהוא עושק, אלא חזר ואמר "ומיד עושקיהם כח ואין להם מנחם", מי הוא אותו כח, זהו שנאמר "יהי מארת ברקיע השמים", וזהו מארת חסר וא"ו, וזו לילית, שהיא ממונה על אותו העושק.
ואיהי אקרי טחול ואיהי אזלת וחייכא בינוקי ובתר עבדת בהו רוגזא ודמעה למבכי עליהו טחול לזינא דכבד אזלא דא אברי בשני ודא ברביעי בעובדא דבראשית ובג"ד לית סימנא טבא בשני וברביעי	והיא נקראת טחול, והיא הולכת ומצחקת בתינוקות, ואחר כך עושה בהם רוגז ודמעות לבכות עליהם. הטחול למין של הכבד הולך, זה נברא בשני וזה ברביעי במעשה בראשית, ומשום זה אין סימן טוב בשני וברביעי.
כבד מותא דרברבי טחול מותא דזוטרי	כבד מיתה של הגדולים, טחול מיתה של הקטנים.
רע"מ	
אמר רעיא מהימנא ודאי הכי הוא דכבד איהו דרגא דעשו ² עשו הוא אדום הוא כניש כל דמין בין צלולין בין עכורין ולא אבחיין בין טב לבייש לא עביד אפרשותא בינייהו	אמר הרועה הנאמן ודאי כך הוא, שהכבד הוא מדרגה של עשו, "עשו הוא אדום", הוא כונס את כל הדמים, בין הצלולים בין העכורים, ולא מבחין בין טוב לרע, לא עושה הבדלה ביניהם.
לבא איהו ישראל דאבחיין בין טב לבייש בין דם טמא לדם טהור ³ ולא נטיל אלא	הלב הוא ישראל, שמבדיל בין טוב לרע, בין דם טמא לדם טהור, ולא

¹ ר"ל לעילא בד' חושים דמוחא, ולתתא בגופא, שהפה אדם, והידיים נשר, וגוף ארי', ורגלים שור כמש"ו, שמל' אחיד עילא ותתא כמש"ל (יהל אור).

² הוא כמו שמבואר בדברי הרב בשער המוחין (פרק ה) כי הדם הממשי העיקרי אשר בכבד, ונמשך ומתברר היותר מובחר והזך שבו ועולה אל הלב, והוא בחי' דם חומרי ג"כ, אלא שהוא הזך והיותר מובחר שבו, כי הוא מבחי' הל"ב אלה"ם דיניקה כנז', וכשירדין הם בראש הבריאה נעשה דין גדול בכל שונאי ישראל, וע"ז נאמר (ישעיה סג ד) כי יום נקם בלבי ודם עבדיו יקום וכנ"ל מתז"ח (ביאורים ח"א ע ע"ג).

³ כמ"ש בין דם לדם כו' (יהל אור).

<p>ברירו ונקיו דההוא דמא כבורר אוכל מגו פסולת ולבתר דנטיל לבא דאיהו יעקב ברירותא דדמים דאיהו לעילא ואשתאר כבד דאיהו</p>	<p>לוקח אלא המבורר והנקי של אותו דם, כבורר אוכל מתוך פסולת. ואחר שנוטל הלב שהוא יעקב ברור של הדמים שהוא למעלה, ונשאר כבד שהוא</p>
<p>רלד/ב רע"מ</p>	
<p>עשו בפסולת איהו כעיס¹ עליה במרה דאיהי גיהנם דאתבריאת ביומא תניינא מותא דרברבי ואיהי נוקבא בישא אש זרה עבודה קשה ע"ז קרינן לה ובגין דמינה אתער כעס לכבד אוקמוה רבנן במתני' כל הכועס כאילו עובד ע"ז²</p>	<p>עשו עם הפסולת, הוא כועס עליו במרה שהיא גיהנם, שנבראה ביום השני. מיתת הגדולים, והיא נקבה הרעה אש זרה עבודה קשה עבודה זרה קוראים לה. ומשום שממנה מתעורר כעס לכבד, פרשוה חכמי המשנה, כל הכועס כאלו עובד עבודה זרה.</p>
<p>ולא עוד אלא דלית שריפה וחמימות בכל מרעין דאברין דגופא אלא ממרה דאיהי אדליקת בשלהובין על ערקין דכבד ובעי לאוקדא כל גופא ואיהו כגוונא דימא כד איהו כעיס דגלי ימא סלקין עד רקיעא ובעו לנפקא מגבוליהו לתברא (נ"א להרבא) עלמא אי לאו שכינתא דאיהי לחולה כחול דאסחר לימא דלא נפקת מפומהא אוף הכי שכינתא אסחרת לגופא וסמיך ליה כד"א יי יסעדנו על ערש דוי</p>	<p>ולא עוד אלא שאין שריפה וחמימות בכל המחלות של אברי הגוף אלא ממרה, שהיא מדליקה בשלהבות על העורקים של הכבד, ורוצה לשרוף את כל הגוף, והיא כדוגמת הים, כאשר הוא כועס, שגלי הים עולים עד לרקיע ורוצים לצאת מגבולם לשבור (להחריב) העולם, אם לא השכינה שהיא לחולה כחול המקיף את הים, שלא יוצא מפיו, כמו כן כאן השכינה סובבת לגוף וסומכת אותו כמו שנאמר "ה' יסעדנו על ערש דוי".</p>
<p>ובג"ד אוקמוה מארי מתני' המבקר את החולה לא ליתבי למראשותיו משום דשכינתא על רישיה ולא לרגלוי דמלאך המות לרגלוי האי לאו לכל ב"נ אלא לבינוני אבל לצדיק גמור יי יסעדנו על ערש דוי על רישיה ושכינתא אסחר גופיה עד רגלוי ובג"ד אתמר ביעקב ויאסף רגליו אל המטה ודא שכינתא דאתמר בה והארץ הדום רגלי</p>	<p>ומשום זה בארוהו בעלי המשנה, המבקר את החולה לא ישב למראשותיו משום ששכינה על ראשו, ולא למרגלותיו כיון שמלאך המות למרגלותיו. וזה לא לכל בן אדם, אלא לבינוני, אבל לצדיק גמור "ה' יסעדנו על ערש דוי" על ראשו, והשכינה מקיפה את גופו עד רגליו. ומשום זה נאמר ביעקב "ויאסף רגליו אל המיטה", וזו השכינה שנאמר בה "והארץ הדום רגלי".</p>
<p>לרשע גמור מלאך המות אסחר ליה בכל סטרא ודא יצה"ר דמ"ה אסחר ליה בכל סטרא הרבא דיליה דפניו מוריקות בטפה חדא מאינון ג' טפות דזריק ביה הה"ד</p>	<p>ולרשע גמור מלאך המות מקיף אותו בכל צדדיו, וזה יצר הרע שמלאך המות מקיף אותו בכל צדדיו חרב שלו, שפניו מוריקות בטפה אחת מאותן שלש טפות שזורק בו, זהו</p>

¹ וזהו עשו ששונא ליעקב (יהל אור).

² עי' תיקר"ז נה ע"א: כבד וטחול דא סמא"ל ונח"ש כבד אשא סומקא מרה אשא ירוקא טחול אשא אוכמא יותרת כלילא דכלהו כבד וטחול סמא"ל ונחש כבד אל אחר מרה סם מות דיליה טחול נחש נוקבא דיליה חלב טמא ומרה איהו חרבא דמלאך המות. בהגר"א: כבד כו' - לפי שלמעלה פ' מוח ריאה ולב, שכנגדם מרה כבד טחול, מרה וטחול הם ב' נוקבין כמש"ל בתיקון מ"ח בארוכה (צו ע"א) נגד בינה ומלכות. וכבד הוא נגד עמודא דאמצעיתא.

<p>שכתוב "ואחריתה מרה כלענה", הכבד זה הזכר, יותרת הכבד נקבה.</p>	<p>ואחריתה מרה כלענה כבד דא דכורא יותרת הכבד נוקבא</p>
<p>זהר</p>	<p>זהר</p>
<p>הקיבה היא דרגה אחת משישים ממתה, וזה נקרא תרדמה עסטיראה (עסירטא), דרגה שיטית של מלאך המות, ומתוך שבא מרחוק הוא מצד המות ולא מות, רמז אחד משישים ממתה.</p>	<p>קיבה איהו דרגא חד משתינ דמותא ודא אתקרי תרדמה עסטיראה (נ"א עסירטא) דרגא שתיתאה דמלאך המות ומגו דאתי מרהיק! איהו מסטרא דמותא ולא מותא רמזא חדא משתינ דמותא</p>
<p>רע"מ</p>	<p>רע"מ</p>
<p>אמר הרועה הנאמן, מאחר שהגוף הוא מעץ של טוב ורע, אין אבר בגוף שאין בו יצר הרע ויצר הטוב לבינוניים. ולצדיקים גמורים שתי יצירות של זכר ונקבה ושניהם טובים, כדוגמת חתן וכלה.</p>	<p>אמר רעיא מהימנא בתר דגופא איהו מאילנא דטוב ורע² לית אבר בגופא דלא אית ביה יצר הרע ויצר טוב לבינוניים ולצדיקים גמורים תרינ יצירות דכר ונוקבא תרווייהו טובים כגוונא דחתן וכלה</p>
<p>ולרשעים גמורים שתי יצירות רעות, זכר ונקבה בכל אבר ואבר מצד של סמא"ל ונחש. ומשום זה מצד של עץ טוב ורע, היא הקיבה שיש בה שתי דרגות, שכך בארוהו חכמים, קיבה ישן.</p>	<p>לרשעים גמורים תרינ יצירות בישין דכר ונוקבא בכל אבר ואבר מסטרא דסמאל ונחש ובג"ד מסטרא דאילנא דטוב ורע קיבה אית בה תרינ דרגין³ דהכי אוקמוה רבנן קיבה ישן</p>
<p>ויש שינה אחת משישים במיתה, ושינה אחת משישים בנבואה, ומשום זה פרשוהו חכמים בעלי הישיבה, חלומות "שוא ידברו", והרי כתוב "בחלום אדבר בו" לא קשה, כאן על ידי שד, כאן על ידי מלאך.</p>	<p>ואית שינה אחת משתינ במותא ושינה אחת משתינ בנבואה ובג"ד אוקמוה רבנן מארי מתיבתא החלומות שוא ידברו והכתיב בחלום אדבר בו לא קשיא כאן על ידי שד כאן על ידי מלאך</p>
<p>חלום על ידי מלאך אחד משישים בנבואה, חלום על ידי שד הוא שוא מצד של המות, והוא תבן. שכך בארוהו, כשם שאי אפשר לבר בלא תבן, כך אי אפשר לחלום בלא דברים בטלים.</p>	<p>חלום ע"י מלאך חד משתינ בנבואה חלום על ידי שד איהו שוא מסטרא דמותא ואיהו תבן דהכי אוקמוה כשם שאי אפשר לבר בלא תבן כך אי אפשר לחלום בלא דברים בטלים</p>
<p>האצטומכה זה קרקבן נקלף, ובארו חכמים קרקבן טוחן, שהוא לוקח הכל</p>	<p>אצטומכא דא קרקבן נקלף⁴ ואוקמוה רבנן קורקבן טוחן! דאיהו נטיל כלא ושחק</p>

¹ פירוש כיון שהקיבה היא אחד משתינ ממותא ולא א' משנים או מג' נמצא שהיא רחוקה מן המות לכך אינו מיתה ממש רק רמז א' מס' במותא כי הקיבה היא ישינה כמר"זל והשינה א' מס' במותא (מ"מ).

² מתחלת בריאתו היולי שיש בו כח לנטות כולו לטוב או כולו לרע או לעמוד בנוני, אי יצדיק עצמו יטה כולו לטוב ויעלה שני יצירות להיותן כולן לטוב, "דא רחמי ודא דינא" דהיינו זכר ונקבה מצד התפארת והמלכות דהיינו ר"ח ונפ"ש, אם ירשיע יהיו שתיים רעות, אם יטה עצמו כולו אל הרע וידחה הקדושה ממנו ושתי יצירות הם "סמאל ולילית", ואם בנוני עומד בשתי יצירותיו ר"ע וט"ב, ולזה ימצא באברים בחינה טובה רומזת למעלה בסוד מדרגות הקדושות ובחינה רעה מצד החצונים (אור יקר).

³ ושתי המדרגות הם עץ הדעת טוב ורע דא מטטרון, והיינו חלום על ידי מלאך ורע דא סמאל דהיינו חלום על ידי שד (אור יקר).

⁴ ר"ל סימן טהרה טוב כנ"ל (יהל אור).

<p>ומשדר לכל אברין אי אברין בלא חובין² כגוונא דאוקמוה רבנן דאית מלין³ דמעכבין ית קרבנא דלא נחית לקבלא ליה ההוא דשדר קב"ה לקבלא דורונא דיליה דאית דמקבל ליה קב"ה על ידי אריה דאתמר ביה ופני אריה אל הימין לארבעתן וקב"ה רכיב עליה ונחית ביה לקבלא ההוא דורונא</p>	<p>ושוחק ושולח לכל האברים, אם האברים בלי עוונות כדוגמא שבארו חכמים, שיש דברים המעכבים את הקרבן שלא יורד לקבל אותו, ההוא ששלח הקדוש ברוך הוא לקבל המתנה שלו, שיש שמקבל אותו הקדוש ברוך הוא על ידי אריה, שנאמר בו "ופני אריה אל הימין לארבעתן" והקדוש ברוך הוא רוכב עליו ויורד בו לקבל אותו דורון.</p>
<p>ואית דורונא דמקבל ליה על ידי שור דאתמר ביה (יחזקאל א י) ופני שור מהשמאל לארבעתן ואית דורונא דמקבל על ידי דנשר דאתמר ביה ופני נשר לארבעתן דאינון שתי תורים או שני בני יונה ואית דורונא דמקבל ליה ע"י דאדם דכתיב ביה (ויקרא א ב) אדם כי יקריב מכם קרבן ליי' בדיוקנא דההוא דאתמר ביה ודמות פניהם פני אדם יהו"ה נחית עלייהו לקבלא דורונא</p>	<p>ויש דורון שמקבל אותו על ידי שור, שנאמר בו "ופני שור מהשמאל לארבעתן", ויש דורון שמקבל על ידי נשר, שנאמר בו "ופני נשר לארבעתן", שהם שתי תורים או שני בני יונה, ויש דורון שמקבל אותו על ידי אדם שכתוב בו "אדם כי יקריב מכם קרבן לה'", בדמות של זה שנאמר בו "ודמות פניהם פני אדם" יהו"ה יורד עליהם לקבל המתנה.</p>
<p>ואית חיון טבעיות⁵ ממנן על גופין דאינון מארבע יסודין ואינון דכיין ולקבלייהו ארבע חיון דורסין מסאבין (נ"א מלאבין ממנן) על ד' מרירין דאינון מרה חוורא מרה סומקא מרה ירוקא מרה אוכמא ואית חיון שכליות⁶ דסחרין לכרסייא ואית לעילא מנייהו וגבוהים עליהם ואינון חיון אלהיות מסטרא דקדושה ואית חיון דסטרא אחרא ואתקריאו אלהים אחרים ואלהיות דקודשא אלהים חיים ואלין אלהיות דקדושה</p>	<p>ויש חיות טבעיות ממונות על הגופים שהם מארבעה יסודות והן טהורות, ולעומתן ארבע חיות דורסות טמאות (מלאכים ממונים) על ארבע מרות⁴, שהן מרה לבנה מרה אדומה מרה ירוקה מרה שחורה, ויש חיות שְׁכָלִיּוֹת שסובבות הכסא, ויש למעלה מהן וגבוהות עליהן, והן חיות אלהיות מצד הקדושה, ויש חיות מהצד האחר ונקראות אלהים אחרים, האלהיות מצד הקדושה [נקראות] אלהים חיים, ואלו האלהיות של הקדושה נקראות</p>

¹ הענין כי המזון העליון הוא המעשים הטובים מלמטה כגון התפלות או הקרבנות וכל מעשה המצות, ושכינה מקבלת הכל וכוחותיה מכינות מעשה התחתונים לעכלו בסוד רוחניות נעלם לסלקו למעלה, ובחינה המהפכת ומעכלת זה נקרא קרקבן והוא סוד קבלת הקרבנות או התפלות, ובהיות זכות בתחתונים מתקבל קרבנם לרצון ומתחלק מלפני המלך כראוי (או ריקר).

² שאינם פגומים בעונותיהם של ישראל, ובהיות שאין זכות בתחתונים חס ושלום אז אין התפלות ולא הקרבנות מתקבלים ברצון (אור יקר).

³ הכל לפי העון, ואז אינו יורד אריה אלא כלב כדפירשו בזוהר, וקבלת הקרבנות בחינות שונות, בבוקר תמיד של שחר מקבל על ידי מיכאל אריה ובערב על ידי גבריאל שור ובלילה על ידי נשר הפאל, או גם כן לפי בחינת הקרבן כבש על ידי אריה פר על ידי שור תורים ובני יונה על ידי נשר, וסוד תבירו דלבא על ידי אדם והיינו אדם כי יקריב מכם דהיינו התשובה והדבר הנאות לפני קונו כפי שיעור. הקרבן והחטא (או ריקר).

⁴ הם סוד ארבע יסודות רוחניים שהם מרכבה לארבע חיות בסוד העשיה שהיא לבוש ליצירה (אור יקר).

⁵ היינו סוד כסא הכבוד דהיינו הבריאה כדפי' לעיל סימן ה', וכנגד שלשה בחינות אלו יש נגדיים דהיינו יסודות חומריים נגד ארבעה יסודות רוחניים, והיכלות טמאים נגד היכלות קדושים, ועשר ספירות טמאות נגד הכסא, אבל בעשר ספירות עצמן ואין סוף אין נגדיי אליהם חס ושלום, וכבר פירשנו בספ"ר ספירות התמורות והיכלות התמורות (אור יקר).

אתקריאו אלהי האלהיות	אלהי האלהיות.
<p>ועלת על כלא אל אדון על כל המעשים וכל זינא אויל לזיניה ובגין דאית אלהים אחרים אמר עליהו זובח לאלהים יחרם בלתי ליהויה לברו' בגין דלא יתערב אלהים חיים עם אלהים אחרים (ס"א ובחבורא קדמאה)</p>	<p>ועילת על הכל, אל אדון על כל המעשים, וכל מין הולך למינו, ומשום שיש אלהים אחרים אמר עליהם "זובח לאלהים יחרם בלתי לה' לבדו" כדי שלא יתערב אלהים חיים עם אלהים אחרים (ובחבור קדמון)</p>
<p>רלה/א</p>	
<p>זהר</p>	
<p>אצטומכא דא נטיל ושחיק ומשדר לכל סמרי' דלתתא² ומניה אתזני תתאי³ מאינון שתין שמרים לתתא כל אינון רוחין וסמרי' אחרנין⁴ דאיתזנו בליליא מאינון אברים ופדרים ושאר נטלין כל שייפין ונטיל כלא כבד וקריב ללב כמה דתאמר ודא איהו דכתיב ופני אריה אל הימין ועל דא אתחזי על מדבחה⁵ כגוונא דאריה אכיל קרבנין מכאן ולהלאה כל שאר שייפין⁶ ברזא דגופא כגוונא דלעילא</p>	<p>אצטומכה זו לוקחת ושוחקת ושולחת לכל הצדדים של מטה וממנה נזונים התחתונים, מאלו שותים השמרים למטה, כל אותן רוחות וצדדים אחרים שנזונים בלילה מאותם אברים ופדרים, והשאר נוטלים כל האברים, ונוטל הכל הכבד ומקריב ללב, כמו שנאמר, וזהו שכתוב "ופני אריה אל הימין" ועל זה מתראה על המזבח כדוגמת אריה שאוכל קרבנות, מכאן ולהלאה כל שאר האברים בסוד של הגוף כדוגמא של מעלה.</p>
<p>רעיא מהימנא</p>	
<p>אמר רעיא מהימנא בוצינא קדישא ודאי אצטומכא בקדמיתא נטיל כלא עד שית שעתי' ואופה קרקבן איהו אופה וריאה איהי משקה לבא מלכא⁸ ואינון תרין אינון ודאי אופה⁹ ומשקה¹⁰ למיהב למלכא משפירו דכל מאכלין ומשקין רישא דכלהו מבחר לכלהו והיינו דכתיב (שיר ה א) אריתי¹¹ מורי עם בשמי אכלתי יערי עם</p>	<p>אמר הרועה הנאמן נר הקדוש, ודאי אצטומכה בראשונה לוקחת הכל עד שש שעות ואופה, קרקבן הוא אופה והריאה היא משקה הלב המלך, ואלו השנים הם ודאי אופה ומשקה לתת למלך מהטוב של כל מאכלים, ומשקים מהראש של כולם מהמובחר של כולם, וזהו שכתוב "אריתי מורי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי</p>

¹ שהוא המתלבש בבריאה יצירה ועשייה ודוחה כל שלשה מינים טמאים (אור יקר).
² הם הכחות החצובים שהם אוכלים דחיית הטבע והמותר מזיעתן של חיות, ככ"ד הכא משמע דאיהו אוריאל אל הימין פני אריה ודאי שבמיכאל כדפירשנו לעיל שער(?) ולקמן מפרש לה דלאו היינו אוריאל אלא בסוד הגלות שהכחות הקדושים גולים ומתלבשים בחצונים ולעולם כבד סמאל (אור יקר).
³ פירוש מהאצטומכא ניזונים מלאכים תחתונים שהם קדושים ומ"ש מאינון שתין שמרים לתתא וכו' מהמלאכים התחתונים הנז' שותים שמרי הדינים (מ"מ).
⁴ שהם הקליפות שניזונים בלילה (מ"מ).
⁵ משמע שקורא למלאך אוריאל כאן ובאיברים הפנימיים איך יצדק זה (רח"ו). ויש לתרץ שהאצטומכא רומז לאריה שאוכל קרבנות. אך אצטומכא היא ניטלת הכל (מ"מ).
⁶ כלומר ראש וזרועות ושוקיים וכו' בסוד האצילות כמבואר בכמה מקומות (אור יקר).
⁷ ר"ל עד חצות הלילה שאז נוטלין השאר חלקם (יהל אור).
⁸ מלכות (אור יקר).
⁹ אופה כבד - דהיינו מצד האש כדי להעלות כל צד הגבורה ממטה למעלה (אור יקר).
¹⁰ משקה ריאה - להעלות למעלה כל סוד הנסכים דהיינו בסוד ניסוך מים ויין, ולכן צודק אל ק"ו האמצעי כדמסיק (אור יקר).
¹¹ ר"ל אכלתי כו' שתיתי כו' (יהל אור).

<p>דבשי שתיתי ייני עם חלבי", אחר כך "אכלו רעים" שאר האברים שהם חיילות ומחנות המלך שמחלק להם מזון על ידי שר האופים, "שתו ושכרו דודים" על ידי שר המשקים.</p>	<p>והכבד הוא לימין האדם, ומשום זה "ופני אריה אל הימין לארבעתם", לימין המלך, שהוא הלב. הטחול לשמאל. אלו הם מהצד האחר, "ופני שור מהשמאל", משקה יין מזוג במים למלך, ואריה אוכל, זה כבד שאוסף מזון לפני המלך שהוא הלב.</p>
<p>וכבד איהו לימינא דב"נ ובג"ד ופני אריה אל הימין לארבעתן לימינא דמלכא דאיהו לבא טחול לשמאלא אלין אינון מסמרא אחרא¹ (יחזקאל א י) ופני שור מהשמאל משקה חמרא מזוג במיא למלכא ואריה אכיל דא כבד² כניש מזונא קמי מלכא דאיהו לבא</p>	<p>ויש להקשות על זה, אם כבד הוא עשו, איך הוא מתקן מזון ללב. אלא ודאי הלב הוא כדוגמתו של יצחק, כבד עשו שהוא הצד ציד, "ויאמר לו יקום אבי ויאכל מציד בנו", אלו הן התפלות שהולכות ומתגרשות מעניים, ויצחק בצער וביגון שלא יכולים לכוון לתפלה, ומשום זה לא אמר "ויאכל מציד", אלא "ויאכל מציד בנו", "בני בכורי ישראל" כדוגמא זה אין להם לישראל מזון בגלות אלא על ידי אומות העולם.</p>
<p>ואית לאקשווי על האי אי כבד איהו עשו איך הוא מתקן מזונא ללבא ודאי לבא איהו כגוונא דיצחק³ כבד עשו דאיהו הצד ציד ויימא ליה יקום אבי ויאכל מציד בנו⁴ אלין אינון צלותין דאזלין ומתתרכין⁵ מעניים ויצחק בצערא וביגונא דלא יכלין לכוונא לצלותא ובגין דא לא אמר ויאכל מציד אלא ויאכל מציד בנו בני בכורי ישראל כגוונא דא לית לון לישראל מזונא בגלותא אלא ע"י אומין דעלמא</p>	<p>אבל כאשר הם בארץ ישראל, מזונותם על ידי השכינה. ויהיו שתי כנפי הריאה משקות אומה, שר המשקים, ושתי הכליות האופים שמבשלות הזרע היורד מן המח, ומבשלות מים שמקבלות מכנפי הריאה, ולבסוף שיאכל המלך שהוא הלב, נאמר בשתי הכליות שלו "אכלו</p>
<p>אבל כד אינון בארעא דישראל מזוניהון ע"י שכינתא ויהון תרין כנפי ריאה משקין אומה שר⁶ המשקים ותריין כולייין האופים דמבשלין הזרע דנחית מן מוחא ומבשלין מיא דמקבלין מכנפי ריאה ולבתר דייכול מלכא⁷ דאיהו לבא אתמר בתרין כליין דיליה אכלו רעים ולתריין כנפי ריאה שתו</p>	<p>אבל כד אינון בארעא דישראל מזוניהון ע"י שכינתא ויהון תרין כנפי ריאה משקין אומה שר⁶ המשקים ותריין כולייין האופים דמבשלין הזרע דנחית מן מוחא ומבשלין מיא דמקבלין מכנפי ריאה ולבתר דייכול מלכא⁷ דאיהו לבא אתמר בתרין כליין דיליה אכלו רעים ולתריין כנפי ריאה שתו</p>

¹ דריאה וקורקבן אינון אופה ומשקה דקדושה (יהל אור).
² כלומר בהכרח גמור נודע היות הכבד המקבץ המזון אפילו משקין כל זמן שהם מזון, אבל קשה דהא אמרן שהוא "סמאל והוא עשר" (אור יקר).
³ מלכות מצד הגבורה דהיינו היותה בדין (או ריקר), בינה, משמאל דגבורה (יהל אור).
⁴ שהוא מבקש פרנסתם, שהן ניזונין בגלות ע"י סט"א מתמצית, לכך הוא מבקש ליטול תחלה (יהל אור).
⁵ הענין כי כל תפלה שיש בה מחשבה בלתי הגונה אינה מתקבלת למעלה, וכאשר יש בישראל חוטאים שהם עניים מצד עוני כוונתם ועוני מצותם אז תפלתם מתקבלת על ידי בחינת הכבד שהוא סוד שכינה בגלות, ותועלת נמשך מזה לסמאל שהוא נהנה מאותה תפלה כענין שנהנים אומות העולם בהיותנו בגלות שהם ראשונים לקבלת השפע, מפני שאי אפשר לאמנו להשפיע לנו ברכה אלא על ידי האומה אשר אנו גולים בה, וכן שכינה בתוך השר ההוא גולה עמנו, והיינו אומרה שמוני נוסרה את הכרמים, ויש לו כח שבאותו כח מתלבש הממונה על התפלות, ואם יש שלום כיוצא בזה לרשעים או עניים משוקעים ביסורין הרעים מסטרא דרע שהם מצדם בגלות ואז ממש כבד מעלה תפלתם מן הטעם הנזכר (או ריקר).
⁶ ר"ל האומה שר האונות, שהן משקים. וכן קורקבן של הכוליות, שהן אופים (יהל אור).
⁷ כלל דבריו כי "הראש" הוא התפארת "והלב" מלכות "ותרי כולייין" הם מיכאל גבריאל אש ומים, ושתיים מהם מבשלים השפע היורד מהתפארת למלכות, ואחר שהתפארת והמלכות מקבלים השפע חסד וגבורה ונצח והוד עליהם נאמר "אכלו" וכו' (או ריקר).

<p>ושכרו דודים</p>	<p>רעים", ולשתי כנפי הריאה "שתו ושכרו דודים".</p>
<p>דלבא איהו כסא דין ארבע חיון שליחן דיליה תרין כנפי ריאה ותרין כליין דכנפי ריאה ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה לקבלא עליהו מלכא¹ דאיהו רוח² חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת³ ויראת יי⁴ דיתב על כרסיא דאיהו לבא דכל אינון דפיקין⁵ מתנהגין אבתריה כחיילין בתר מלכיהו</p>	<p>שהלב הוא כסא דין, ארבע חיות שלוחים שלו, שתי כנפי ריאה ושתי כליות של כנפי ריאה, "ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה", לקבל עליהם את המלך, שהוא "רוח חכמה ובינה, רוח עצה וגבורה, רוח דעת ויראת ה'" שיושב על כסא שהוא הלב, שכל אותם דפיקות מתנהגים אחריו כחיילים אחר מלכם.</p>
<p>ורוחא דנשיב מכנפי ריאה נשיב על תרי נוקבי חוטמא ואיהו קריר⁶ וצנינא משמאלא וחם מימינא ומסטרד דמוחא דאיהו כרסיא דרחמי איהו רוח קר לימינא דחסד וחם משמאלא דגבורה דתמן לבא ומוחא מויג ביה באמצעיתא דתרווייהו אוף הכי לבא מויג מקור וחום ומוחא אוף הכי דמקבלין דין מדין</p>	<p>והרוח שנושבת מכנפי הריאה, נושבת על שני נקבי החוטם, והיא קרירה וצוננת מהשמאל וחמה מימין, ומצד המח שהוא כסא של רחמים היא רוח קרה לימין החסד, וחמה משמאל הגבורה, ששם הלב, והמח מזוג בו באמצע של שניהם, כמו כן כאן, הלב ממוזג מקור וחום, והמח גם כך שמקבלים זה מזה.</p>
<p>ושמרים דכלא נטיל טחול ומשריין דיליה דאינון עבדים ושפחות דאמר עליהו שלמה קניתי לי עבדים ושפחות</p>	<p>ואת השמרים של הכל נוטל הטחול והמחנות שלו, שהם עבדים ושפחות שאמר עליהם שלמה "קניתי לי עבדים ושפחות".</p>
<p>תרין כליין אתקריאו אשים על שם אשים דלעילא דאתמר בהו אשי יי ונחלתו יאכלון ובקנה שית עזקאן דעליהו אתמר הבו ליי בני אלים⁷ דבהון סליק קלא דאתפליג לוי קלין דשכינתא ושביעאה סליק לפומא דאיהו כרסיא</p>	<p>שתי כליות נקראות אשים, על שם אשים של מעלה, שנאמר בהם "אשי ה' ונחלתו יאכלון". ובקנה יש שש טבעות, שעליהן נאמר "הבו לה' בני אלים", שבהן עולה הקול שנחלק לששה קולות של השכינה, והשביעי עולה לפה, שהוא כסא.</p>
<p>ושית עזקאן דקנה אינון כגוונא דשית דרגין דכרסיא דמלכא וקנה איהו סלם דביה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו דאינון הבלים סלקין ביה מלכא (נ"א מלבא) ורוחין דאוירא (חורין נפקין) נחתין ביה בלבא לקררא חמימותא דלא לוקיד נופא</p>	<p>ושש טבעות של קנה, שהם כדוגמת שש מדרגות של כסא המלך, וקנה הוא סולם שבו "מלאכי אלהים עולים ויורדים בו", שאותם הבלים עולים בו המלך (מהלב), והרוחות שבאור (חורים יוצאים) יורדות בו בלב לקרר חמימותו שלא ישרף הגוף.</p>

¹ וכנגדם הארבעה הנזכרים כסא דין מלכות מצד הגבורה "לקבלא עליהו מלכא" תפארת כלול מכל הספירות והוא נקרא הבא אל המלכות, וארבע חיות נעשות מרכבה אליהם יחד בסוד יאהדונה"י (אור יקר).

² תפארת כלול חכמה ובינה בסוד הדעת רוח תפארת עצמו כלול חסד וגבורה והיינו עצה וגבורה (אור יקר).

³ הוא בעצמו (או ריקר).

⁴ במלכות והוא כלול מהכל (או ריקר).

⁵ הפעולות והנהגות שהמלכות פועלת חסד או דין וכיוצא הכל ברצון בעלה (אור יקר).

⁶ לפי שהלב מסט' דגבורה, ולכן ימינא חם, [מ"כ עה"ג. פי' כי לעולם ימין הוא גובר. ע"כ] ובמוח להיפך (יהל אור).

⁷ שופר של איל דסליק מלבא (יהל אור).

<p>וכד רוחא נחית נחית בכמה רוחין כמלכא עם היליה וכנפי ריאה! מקבלין לרוחא דאיהו מלכא עליהו כמה דאמינא ופניהם וכנפיהם פרודות והיו הכרובים פורשי כנפים למעלה</p>	<p>וכאשר הרוח יורדת, יורדת בכמה רוחות, כמלך עם חיילותיו, וכנפי הריאה מקבלות לרוח שהוא מלך עליהן, כמו שנאמר "ופניהם וכנפיהם פרודות והיו הכרובים פורשי כנפים למעלה".</p>
<p>אי זכאן אברין דבר נש בפקודין דעשה דמלכא עלאה דאיהו רוח הקדש נחית בסלם דאיהו גרון בכמה רוחין קדישין דאתמר עליהו עושה מלאכיו רוחות וסלקין לקבל אלין הבלים דלבא דאתמר עליהו משרתיו אש לוהט ועליהו אתמר קול יהו"ה חוצב</p>	<p>אם זכאים האברים של האדם במצוות עשה של המלך העליון, שהוא רוח הקודש, יורד בסולם שהוא הגרון בכמה רוחות קדושות, שנאמר עליהן "עושה מלאכיו רוחות", ועולים לעומת אלו ההבלים של הלב, שנאמר עליהם "משרתיו אש לוהט", ועליהם נאמר "קול יהו"ה חוצב</p>
<p>רלה/ב רע"מ</p>	
<p>להבות אש² בגין דלבא אדני³ דמניה סלקין להבות אש בפומא דאיהו יהו"ה⁴ דנדתינ עמיה כמה רוחין דקדושה מארבע אתוון יהו"ה⁵ דאתמר עליהו כה אמר יהו"ה מארבע רוחות באי הרוח</p>	<p>להבות אש", משום שהלב אדני¹, שממנו עולים להבות אש בפה שהוא יהו"ה, שיורדות עמו כמה רוחות של קדושה מארבע אותיות יהו"ה, שנאמר עליהן "כה אמר יהו"ה מארבע רוחות באי הרוח".</p>
<p>קנ"ה איהו קנה חכמה קנה בינה דאינון לימינא דחסד ולשמאלא דגבורה תפ"ארת סלם באמצעיתא בגופא כליל תרין דרועין וגוף וברית ותריין (סטריין) שוקין לקבל שית עזקאן דקנה</p>	<p>קנ"ה הוא "קנה חכמה קנה בינה", שהם לימין החסד, ולשמאל הגבורה, תפארת סולם באמצע בגוף כלול משתי זרועות, וגוף וברית ושתי (צדדים) שוקים כנגד שש הטבעות של הקנה.</p>
<p>וכד נחית יהו"ה ללבא לגבי אדני מתחברין דינא ברחמי בלבא דאיהו יאהדונהי וכד סליק אלהים לפומא דאדני שפתי תפתח לקבלא יהו"ה בפומא לאתחברא תמן תרין שמהן בחבורא הדא יאדדונדי כנוונא דמתחבראן בלבא ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין מי שאין תוכו כברו אל יכנס לבית המדרש אי לית לון פומא ולבא שוין ובחבורא קדמאה</p>	<p>וכאשר יורד יהו"ה ללב לגבי אדני¹, מתחברים הדין ברחמים בלב שהוא יאהדונהי², וכאשר עולה שם אדני לפה של אדני שפתי תפתח לקבל יהו"ה בפה, להתחבר שם שני שמות בחיבור אחד יאהדונהי³, כדוגמא שמתחברים בלב, ומשום זה בארו בעלי המשנה, מי שאין תוכו כברו אל יכנס לבית המדרש, אם אין להם פה ולב שוים ובחיבור הראשון.</p>
<p>זהר</p>	

¹ עי' לעיל דף רלד בהערה בשם הביאורים.

² כי ה' היינו דכורא והוא חוצב להבות אש דהיינו סוד ענפי הנקבה (או ריקר).

³ מלכות (אור יקר).

⁴ והרי נמצא שם אדני¹ בשם יהו"ה וכן נמצא שם יהו"ה בשם אדני¹ (או ריקר).

⁵ ובזה נמצא שם יהו"ה בשם אדני¹, והעד היות הרוחות ארבע כמספר ארבע אותיות, ומשם נקיש ללהבות אש היותם ארבע כאותיות שם אדני¹ (או ריקר).

<p>קנה שית עזקאן בקנה מתחבראן כחדא ואינון אקרון בני אלים¹ מפקי רוחא לנשבא על עלמא ואתיין מסטרא דגבורה</p>	<p>קנה שש טבעות בקנה שמתחברות כאחת, והן נקראות בני אלים, מוציאות רוח לנשב על העולם, ובאות מצד הגבורה.</p>
<p>וכד אינון מתחברן² כחדא אינון כגוונא דשופר ואלין אקרו שופר שופר של איל של יצחק אלים בני בשן הבו ליי בני אלים אלים דיצחק ומפקין רוחא וקלא וההוא קלא נפיק ואערע בעבי מטרא ואשתמע לברייתא לבר וע"ד כתיב ורעם גבורותיו³ מי יתבונן דודאי מסטרא דגבורה קא אתיין ובגין דא (ס"א ומה אמר ההוא קלא קול יי על המים⁴ אל הכבוד וגו') אל הכבוד הרעים⁵ יי על מים רבים אל יי רועם לא כתיב אלא אל הכבוד הרעים⁶ על ידא דבני אלים ולית מאן דידע בשבחה דהאי קלא הה"ד מי⁷ יתבונן</p>	<p>וכאשר הן מתחברות כאחת, הן כדוגמת השופר, ואלו נקראים שופר, שופר של איל של יצחק, אלים בני בשן, "הבו לה' בני אלים", אלים של יצחק ומוציאות רוח וקול, ואותו קול יוצא ופוגע בענני גשם, ונשמע לבריות שבחוץ, ועל זה נאמר "ורעם גבורותיו מי יתבונן", שודאי מצד הגבורה הם באים, ומשום זה (ומה אומר הקול ההוא "קול ה' על המים אל הכבוד וגו'") "אל הכבוד הרעים ה' על מים רבים" לא כתוב "אל הכבוד רועם", אלא "אל הכבוד הרעים", על ידיהם של בני אלים, ואין מי שמכיר בשבח של הקול הזה, זהו שכתוב "מי יתבונן".</p>
<p>רע"מ</p>	
<p>פתח רעיא מהימנא ואמר ווי לון לבני נשא דאינון אטימין לבא סתימין עיינין דלא ידעין אברים דגופיהון על מה אינון מתתקנין דהא קב"ה (נ"א קנ"ה) תלת חילין כלילן ביה חד הבל דאיהו להב אש דנפיק מן לבא ואתפלג לזי הבלים דאמר קהלת</p>	<p>פתח הרועה הנאמן ואמר, אוי להם לבני אדם שהם אטומי לב סתומי עיניים, שלא יודעים אברי הגוף שלהם על מה הם מתקנים, שהרי הקדוש ברוך הוא (הקנ"ה) שלשה חיילות כלולים בו, אחד הבל שהוא להב, אש שיוצא מן הלב ונחלק לשבעה הבלים שאמר קהלת.</p>
<p>תניינא אויר דעאל לגביה מלבר</p>	<p>שני אויר שנכנס בתוכו מבחוץ.</p>
<p>תליתאה מים דכנפי ריאה דאינון דבוקים בקנה ומתלת אלין אתעביד קול מים ורוח ואש ומתפלג כל חד לזי ואינון זי להבים זי אוירות זי נחלים</p>	<p>שלישי מים של כנפי ריאה שהם דבוקים בקנה, ומשלשת אלו נעשה קול מים ורוח ואש, ומתחלק כל אחד לשבעה, והם שבע להבות, שבעה אוירים, שבעה נחלים.</p>
<p>וכד אערעו להבים דלבא בעבי מטרא דאינון כנפי ריאה ארה קנה דריאה האי</p>	<p>וכאשר פוגעות להבות הלב בענני גשם שהם כנפי ריאה, דרך קנה הריאה, זהו "ורעם גבורותיו מי</p>

¹ ואי נמי מילוי א"ל עולה קנ"ה ע"ה. גם א"ל עם ניקודו הוא ב"ן ע"ה, והיינו בני אלי"ם, וא"ל מלא עולה הק"ף בסוד הבל המקיף. וז"ס הפסוק (תהלים כט, א) ה'בו לה' בני ר"ת הבל. וא"ל פשוט ומלא גי' ר"ו היינו גבור"ה. וראה כי כל המקיף סודו גבורה, ועיין בכוונת השופר (רמ"ז). פירוש שית עזקאן דקנה נקראים בני אלים (מ"מ).

² כיון שמתחברים אותם השית עזקאן שהם בני אלים נעשים כמו שופר שהוא הקצה דוגמת השופר (מ"מ).

³ של לבא בשמאלא (יהל אור).

⁴ כולל ג' קולות. ואש ג' קולות, והרוח הוא קול ה' שובר ארזים באמצע כליל לון. והוא נגד רוח מפרק כו'. וכאן שובר לס"א כמ"ש בתז"ח {כו, ב} {יהל אור}.

⁵ ור"ל מדהזכיר אל ש"מ שעל אלים מדבר שהם משמיעים קול מצד הגבורה (מ"מ).

⁷ שהוא בינה, לבא, בו יתבונן (יהל אור).

<p>איהו ורעם גבורותיו מי יתבונן דביה לב מבין בבינה דאיהי בלבא לשמאלא גבורה וחסד לימינא מים דכנפי ריאה ותמן חכמה מוחא ומניה מעין גנים באר מים חיים ונוזלים מן לבנון דאיהו לבונא דמוחא נוזלים על קנה דריאה בתר דאסתלקו עננים דבינה לגבי מוחא</p>	<p>יתבונן, שבה הלב מבין בבינה, שהיא בלב לשמאלו גבורה, וחסד לימין, מים של כנפי ריאה, ושם חכמה המח, וממנו "מעין גנים באר מים חיים ונוזלים מן לבנון", שהוא לובן המח, נוזלים על הקנה של הריאה, אחר שעלו ענני הבינה לגבי המח.</p>
<p>ורוא דמלה מי זאת עולה מן המדבר כתימרות עשן ודא עשן המערכה דסליק מן לבא למוחא דכל רוחין דעלמא לא זיין ליה מאתריה חכמה כח מ"ה כח בלבא¹ מה במוחא קנה תפארת כליל ו' ספיראן ו' דרגין אינון לכרסייא דאיהי אימא לנחתא חכמה לגבה מן מוחא ללבא דבה לב מבין ובגין דא קנה חכמה קנה בינה ביה אבא נחית ביה אבא סליק והאי איהו סלם דביה (ס"א עולים ויורדים בוי²) עולים תרי ויורדים תרי ובחבורה קדמאה</p>	<p>וסוד הדבר "מי זאת עולה מן המדבר כתימרות עשן", וזה עשן המערכה שעולה מן הלב למח, שכל הרוחות של העולם לא מזיזות אותו ממקומו, חכמה כ"ח מ"ה, כ"ח בלב, מ"ה במח, קנה תפארת כולל שש ספירות, שש מדרגות הן לכסא, שהיא אמא שתד החכמה אצלה מן המח ללב, שבה הלב מבין, ומשום זה "קנה חכמה קנה בינה", בו אבא יורד, בו אבא עולה, וזהו סולם שבו (עולים ויורדים בו) עולים שנים ויורדים שנים ובחבור הקדמון.</p>
<p>זהר</p>	
<p>ושט דבלע מיכלא ומתמן עאל לכלהו שיפיין דאיהי (ס"א דא איהו רוא) בדרנא דאשים אשים אינון קרבין מיד ובלעי ונטלי</p>	<p>ושט שבלע מאכל, ומשם נכנס לכל האברים שהיא (זהו סוד) במדרגה של אשים, אשים הם קרבים מיד ובולעים</p>

¹ כ"ח אתוון דמלוי המלוי דמ"ה (יהל אור).

² והנה אף שהזוהר פי' על פ' מי זאת עולה כתימרות עשן. ממנו נקח ראייה גם על זה הפסוק שג"כ על עליית אמא מדבר או על ירידת אבא למטה בזעיר. ויובן במ"ש בע"ח כי יש ב' מיני זוגים א' הוא לזווג הנשמות ואז תבונה ובינה עולים לחכמה אבא עילאה ומתחברים יחד בסוד פרצוף אחד כדי להוציא מוחין הוי"ת לזעיר ומקודם הוא נקרא אלה"ם ע"ש מוחין דיניקה שהם שמות אלה"ם ולפיכך צריכים ה"שס ותבונה לירד למטה לחו"ב דזעיר והוא נקרא זווג של רביצה לשמור את האפרוחים דלית לון דגפין שלימין והם צריכים לאמם מחמת פחד החיצונים וזה נרמז בזוהר הנז"ל שזעיר נקרא סולם שמלאכי אלה"ם שהם אר"א בסוד יש"ס ותבונה לפעמים יורדים בסוד רביצה על האפרוחים ולפעמים עולים למעלה להיות זווג שלם של המוחין דגדלות שנכללים יחד בפרצוף אחד כדי להוליד המוחין לזעיר ובזה יבואר הם' מי זאת עולה שהיא סוד בינה עילאה הנקרא מ"י ותבונה נקרא זאת בסוד מלכות דבינה. ומתחברים שניהם ולכן אמר לשון יחיד עולה. ומפרש מאיזה מקום עולה מן המדבר שהוא זעיר שבו שמות אלה"ם סוד מוחין דיניקה. קודם שיורדים מוחין דגדלות תבונה עולה לבינה למעלה להתחבר עם החכמה ונרמז שמות אלה"ם במלת מדבר וכו' ונמצא שהם עולים מן המדבר שהוא זווג של רביצה מתרפקת על דודה לשון חיבור כמ"ש שבינה ותבונה מתחברים יחד להיות זווג הפנימי שהוא נפסק לפעמים ונקרא דודים והיא רוצה להתחבר עם החכמה בזיווג הפנימי הנז"ל אך כדי להוריד מוחין לזעיר צריך מקודם להעלות מ"ן לאימא עילאה וידוע בכוונת ר"ה שעליית מ"ן של מלכות מעורר מ"ן לבינה להוריד מוחין לזעיר ולכן השכינה אומרת תחת התפוח עוררתיך פירוש כמ"ש בזוהר תחת התפוח ר"י אומר דא יובלא: ומבואר בע"ח שיובלא נקרא יסוד הבינה עוררתיך במ"ן ליסודה והוא לצורכך ולכן אומרת עוררתיך לנוכח ואחר המ"ן אז מתחברת הבינה עם חכמה בזיווג להוריד מוחין שלימים ולכן אומרת שמה חבלתך אמך לשון חבלי לידה כמ"ש בע"ח אין התורה מתקיימת אלא במי וכו': דאיהי בדרגא דאשים אשים הם נקרא וושט כמו בני אלים שהם קנה. ומ"ש ושאר לא אכלי הכי: פירוש בני אלים שהם בחי' הקנה: ה"ג וכל בני עלמא לבר לא ידעין פירוש בני אדם אינם יודעים בחי' אשים הנזכרים כיצד היא סדר אכילתן. אבל מלאכים הפנימיים שמקבלים מהם הם יודעים וז"ש אלא דרגין דלגו אינון ידעין ונטלין מנייהו. מאלץ אשים נפקין דרגין דאקדמי וכו'. פי' מאשים יוצאים מלאכים אחרים שנקראים טוחנות והם קטנים במעלה מהם והטוחנות הנז' הם מכינים המאכל ונותנים לאישים וז"ש כיון דאתטחנן אינון דשלטי עלייהו בלעי (מ"מ בשם ע"ה).

<p>כליל (ס"א כלא) מנו אשא עלאה דכליל לאשים ורזא דא אשי יי' ונחלתו יאכלון אלין אכלין ובלעין ושאר לא אכלין הכי</p>	<p>ונוטלים כליל (הכל) מתוך האש העליונה שכליל לאשים, וסוד זה "אשי ה' ונחלתו יאכלון" אלו אוכלים ובלעים והשאר לא אוכלים כך.</p>
<p>וכל בני עלמא (ס"א לבר) לבד לא ידעין איך אכלין ולא רזא דלהון אלא דרגין דלגו אינון ידעין ונטלין מנייהו ושט לית ליה בדיקה מבחוץ דלא ידעי אלא מבפנים</p>	<p>וכל בני העולם (שבחוץ) לבד לא יודעים איך אוכלים, ולא הסוד שלהם אלא מדרגות שבפנים הם יודעים ולוקחים מהם. ושט אין לו בדיקה מבחוץ, שלא יודעים אלא מבפנים.</p>
<p>ידעי ונטלי עד דעאל לבי טוחנא ואשתחיק ואתבשל ונטיל כלא כבד כמה דאתמר מאלין אשים נפקי דרגין דאקדמי ונטלי מכבד בקדמיתא (ומאן אינון אלין) הטוחנות אכלי קרבנין וטחני</p>	<p>יודעים ונוטלים עד שנכנסים לבית הטחינה, ונשחק ומתבשל ולוקח הכל הכבד, כמו שנאמר מאלו האשים יוצאות מדרגות שמקדימות ונוטלות מהכבד בראשונה, (ומהן אלו) הטוחנות שאוכלים הקרבנות וטוחנים [אותם].</p>
<p>וע"ד מדאתחרב בי מקדשא כתיב ובטלו הטוחנות כי מעטו אלין טחנין בקדמיתא כיון דאתטחנן אינון דשלטי עלייהו בלעי ונטלי ואקרון וש"ט אמאי אלא ושט דיוקנא דוא"ו</p>	<p>ועל זה משחרב בית המקדש כתוב ובטלו הטוחנות, כי מעטו אלו הטוחנות בתחלה. כיון שנטחן הם ששולטים עליהם, בולעים ונוטלים ונקראים וש"ט. מדוע, אלא ושט צורה של וא"ו</p>
<p>רלו/א</p>	
<p>זהר</p>	
<p>איהו ושט כפוף ולבתר שט למיכל משתיא חמרא ומיא דכתיב שטו העם ולקטו מיכלא למיכל משתיא חמרא ומיא נסוכא דיין ונסוכא דמים</p>	<p>הוא ושט כפוף, ולאחר מכן משוטט לאכול ולשתות יין ומים, שנאמר "שטו העם ולקטו" אוכל לאכול שתיה של יין ומים נסוך היין ונסוך המים.</p>
<p>בהאי ושט עאל ואשתאיב בריאה אלין שרפים (ס"א שייפין) בשלהוביתא דלהון נטלי משתיא ואקרון ריאה בחבורא חדא ואשתאיב כלא בהון</p>	<p>בזה הושט נכנס ונשאב בריאה [על ידי] אלו השרפים (האברים) בשלהבת שלהם, לוקחים המשקה ונקראים ריאה בחיבור אחד, ונשאב הכל בהם.</p>
<p>וכל אלין נטלין כל חד וחד כדקא חזי ליה ומדחרב בי מקדשא ובטלו הטוחנות כי מעטו כלהו דאזעירו דיוקנייהו ומזונייהו ולית יומא דלית ביה מארה</p>	<p>וכל אלו לוקחים כל אחד ואחד כמו שראוי להם, ומשחרב בית המקדש ובטלו הטוחנות, כי מעטו כולם, שהמעטו דמותם ומזונם, ואין יום שאין בו קללה.</p>
<p>ארים קליה ר"ש ואמר ווי ירושלם קרתא קדישא ווי לעמא דכל טבאן אלין אבדין רברבן גיברין ממנן אזעירו דיוקנייהו על דא בכו</p>	<p>הרים רבי שמעון קולו ואמר, אוי ירושלים עיר הקדוש, אוי לעם שכל טובות אלו אבדו, שרים גיבורים ממונים, הקטינו דמותם, על זה בוכים.</p>
<p>חברייא אמרו ווי רבי כד תסתלק מן עלמא מאן יגלה רזין סתימין עמיקין כאלין דלא אשתמעו מן יומא דשלמה מלכא ועד</p>	<p>החברים אמרו אוי רבי כאשר תסתלק מן העולם, מי יגלה סודות נסתרים עמוקים כאלו שלא נשמעו מימיו של שלמה המלך ועד עתה.</p>

השתא זכאה דרא דשמעין מלין אלין וזכאה דרא דאנת בגוויה ווי לדרא דישתארון יתמיד מנד	אשרי הדור ששומעים דברים אלו, ואשרי הדור שאתה בתוכו, אוי לדור שישארו יתומים ממך.
רעיא מהימנא	
פתח רעיא מהימנא ואמר והא כתיב ושפתותינו ¹ שבה כמרחבי רקיע ² ושבע רקיעין אינון וילון רקיע שחקים זבול מעון מכון ערבות	פתח הרועה הנאמן ואמר, והרי כתוב "ושפתותינו שבה כמרחבי רקיע" ושבעה רקיעים הם וילון רקיע שחקים זבול מעון מכון ערבות.
שחקים דבהון ריהים דטוחנים מן לצדיקים ³ לעתיד לבא ואינון אקרונ שחקים ע"ש ושחקת ממנה הרק ואינון נצח והוד ⁴ עלייהו אתמר ושחקים יזלו צדק דאיהי שכינתא תתאה ⁵	שחקים שבהם רחיים שטוחנים מן לצדיקים לעתיד לבא, ואלו נקראים שחקים על שם "ושחקת ממנה הרק", ואלו נצח והוד, עליהם נאמר "ושחקים יזלו צדק", שהיא שכינה תחתונה.
וילון דביה מכנים ערבית ומוציא שחרית ⁶	וילון, שבו מכניס ערבית ומוציא שחרית.
רקיע ⁷ איהו יסוד דביה נהרין שמשא וסהרא דאיהו עמודא דאמצעייתא ושכינתא תתאה הה"ד ויתן אותם אלהים ברקיע השמים ⁸ להאיר על הארץ וצדיק אות בין ⁹ נצח והוד ¹⁰ ועדות ¹¹ בין תפארת ומלכות	רקיע הוא יסוד, שבו מאירים השמש והירח, שהוא העמוד האמצעי ושכינה תחתונה, זהו שכתוב "ויתן אותם אלהים ברקיע השמים להאיר על הארץ", וצדיק אות בין נצח והוד, ועדות בין תפארת ומלכות.

¹ הם נצח והוד (או ריקר).

² ומה יחס לשפתים עם הרקיע ומה ענין רקיע, לזה פירש "שבעה רקיעים אינון" וכל כוונת הענין לפרש טחנות ושט בסוד הספירות העליונות כדמפרש ואזיל, שחקים הקדים שחקים שעל ידם יתבאר סוד וילון רקיע, ואמר ששםם יעיד היותם מכינים השפע לצדיקים שהם מלכות ויסוד וכוונת שחקים פירושו מלשון ושחקת וכו', והכנת המאכל השחיקה והכנת השפע גם כן בדרך זה והכנתו יקרא שחיקה, והשחקים הם נצח והוד שהם נוטלים שפע עליון, ועל ידי שתי מדות אלו יוכן בדין ורחמים ועביות בענין שיהיה נאות למלכות, והיינו אומרו ושחקים יזלו צדק השפע למלכות הנקרא צדק דהיינו מדת המלכות בבחינתה למטה מהיסוד להנהיג התחתונים (אור יקר).

³ לצדיק וצדק. תרין כולין שמבשלין וטוחנין הזרע לצדיק, וממנו נוזלין לצדק. וז"ש ושחקים יזלו כו' (יהל אור).

⁴ ביאורים ח"א נט ע"ב בתחילתו, ביאורים ח"ב פט ע"ד בתחילתו

⁵ והיינו רקיע ראשון משבעה רקיעים שהוא נקרא וילון (אור יקר).

⁶ וירצה שיש לה שתי בחינות משתי מדות אלו, שחר מצד הנצח ערב מצד הוד כנודע, "והיא מכנים ערבית" כל כחות הקדושה בתוך ההיכלות ונועל פתח היכל לבנת הספיר, ומכניס לעולם כל כחות החצונים ואילנא דמותא פריש על עלמא כנודע, "ומוציא שחרית" כל כחות חצונים מן העולם אל מעונותם, וכך מוציא כחות הקדושה לעולם ופותח שערי ההיכלות להנהיג העליונה (אור יקר).

⁷ הוא רקיע שני דהיינו יסוד שעל ידו ייחוד תפארת ומלכות כנודע ושניהם אחוזים בו זה מלמעלה וזה מלמטה (אור יקר), דז' רקיעין הן ממל' עד בינה, אלא דמעון חסד, ומכון בגבורה. ורקיע שעל ראשי החיות חכמה. מכאן ואילך במופלא ממך כו', כתר (יהל אור).

⁸ יסוד התפשטות התפארת. ואל היסוד שתי בחינות בבחינת ארבעה מדות, הוא בין נצח והוד ובסבתם ובחינתם יקרא אות, והוא בין תפארת ומלכות יקרא עדות (אור יקר).

⁹ וזהו צבאות, אות בצבא, שהן נ"ה (יהל אור).

¹⁰ וכאשר יהיה היסוד בין שניהם לזווגם אל פעולה אחת בהיות היסוד עדות בין שניהם לזווגם אל פעולה אחת בהיות היסוד עדות בין תפארת ומלכות שהוא מייעד ומייחד הזכר עם הנקבה (או ריקר).

¹¹ זהו ונתת אל הארון את העדות (יהל אור).

<p>נצח והוד תרין פלגי גופאי¹ אינון כגוונא דתרין תאומים² ובגין דא אתקריאו שחקים תרווייהו כחדא ו' ו' אינון מן ושט מסטרא דשמאלא ואינון תרין טוחנות מסטרא דימינא</p>	<p>נצח והוד, שני חצאי גוף הם, כדוגמת שני תאומים, ומשום זה נקראים שחקים שניהם כאחד, ו' ו' הם מן ושט מצד השמאל, והם שתי הטוחנות מצד הימין.</p>
<p>ויקח משה³ את עצמות יוסף עמו⁴ עצמות צדיק יסוד עלמין דרנא דיוסף הצדיק ועלייהו אתמר את קרבני לחמי לאשי⁵ ולית לחם אלא אורייתא לכו לחמו בלחמי ואינון אשכולות דצדיק⁶</p>	<p>"ויקח משה את עצמות יוסף עמו" עצמות צדיק יסוד עולם, דרגה של יוסף הצדיק, ועליהם נאמר "את קרבני לחמי לאשי", ואין לחם אלא תורה, שנאמר "לכו לחמי בלחמי", והם אשכולות של הצדיק.</p>
<p>וצדיק עץ פרי ובגיניה אתמר וישאווהו במוט בשנים ואמאי במוט בגין דלא הוה תמן צדיק ובגיניהו אתמר ביה לא יתן לעולם מוט לצדיק דאיהו עץ דאתמר ביה היש בה עץ אם אין</p>	<p>וצדיק עץ פרי, ובגללו נאמר "וישאווהו במוט בשנים", ומדוע במוט, בגלל שלא היה שם צדיק. ובגללם נאמר בו "לא יתן לעולם מוט לצדיק" שהוא עץ שנאמר בו "היש בה עץ אם אין".</p>
<p>אעקרו עץ דאיהו צדיק אלין דאפיקו שום ביש על ארעא וגרמו וישאווהו במוט בשנים ו' עלייהו אתמר סחטה ענבים⁷</p>	<p>עקרו עץ שהוא צדיק, אלו שהוציאו שם רע על הארץ, וגרמו וישאווהו במוט בשנים, ו' ו'. עליהם נאמר "סחטה ענבים".</p>
<p>צדיק יסוד ביה סוד דאיהו יין המשומר בענביו מששת ימי בראשית דאינון ו' דרגין⁸ דאת ו' ואינון שרפים ו' שש כנפים לאחד משמאלא⁹ ואינון אפיקו מים מימינא וצחין בשלהוביתא דלהון מסטרא דגבורה ושואבין מסטרא דחסד</p>	<p>צדיק שהוא יסוד, בו סוד שהוא יין המשומר בענביו מששת ימי בראשית, שהם שש מדרגות של האות ו', והם שרפים ו' ו', שש כנפים לאחד מהשמאל, ואלו המוציאים מים מהימין וצמאים בשלהבת שלהם מצד הגבורה, ושואבים מצד החסד.</p>
<p>ועלייהו אתמר¹⁰ עושה מלאכיו רוחות מסטרא דעמודא דאמצעיתא דנשבין על</p>	<p>ועליהם נאמר "עושה מלאכיו רוחות" מצד העמוד האמצעי, שנושבים על הלב שהוא מדרגה</p>

¹ כלומר שאין לאחד פעולה בלי חבירו שני כלים משמשים פעולה אחת יחד כריחים שהם ריחים ורכב והיינו שחקים, ולכן בשתי מדות אלו שם משותף אפיקי מים, שחקים, צבאות וכיוצא (או ריקר).

² לא שיהיה הכוונה שהם מדה אחת חס ושלוש שאם כן הם תשעה ספירות אבל הכוונה שהם תאומים בכל פעולותם והאחד מסכים עם חבירו לעולם, ויהיה הסבה לזה התפארת הפועל על ידם וזהו שאמר תרי תאומים מצד המוליד אותם שהם נמצאים מהתפארת המתחים אותם ומסכימם אל פעולה אחת והיינו על ידי היסוד קושרם יחד, ולכן שם צבאות שם משותף לשניהם יורה אות הוא היסוד בצבא שלו שהם נצח והוד (או ריקר).

³ דגוף וברית אינון כחדא (יהל אור).

⁴ עם ו', נ"ה כנ"ל (יהל אור).

⁵ ר"ל לכולין, שנק' אשי כנ"ל. ובהן יורד הלחם, המן מן השמים, אל צדיקים כנ"ל, והוא התורה כמש"ו (יהל אור).

⁶ ר"ל נ"ה. והן שנשאו המרגלים בפרודא בלא צדק כמש"ו (יהל אור).

⁷ כמ"ש והימים ימי בכורי ענבים. ור"ל שיהן המשומר ביסוד, סחטו שלא ע"י יסוד כנ"ל כמש"ו (יהל אור).

⁸ שוקיו עמודי שש (יהל אור).

⁹ שרפים מגבורה (יהל אור).

¹⁰ על נ"ה. ור"ל שהן כלולין מחג"ת (יהל אור).

<p>לבא דאיהו דרגא עשיראה ברוחא דקודשא דאיהו בינייהו ואיהו ו' אות בצבא דיליה כליל ו' פרקין דתריין שוקין דכתיב בהו שוקיו עמודי שש ודא צדיק אות ברית</p>	<p>עשירית ברוח הקודש, שהוא ביניהם, והוא ו', אות בצבא שלו, כולל ו' פרקים של שתי שוקים, שכתוב בהן "שוקיו עמודי שש", וזה צדיק אות ברית.</p>
<p>ו' עלאה תפארת בין שית פרקין דתריין דרועין ובגין דא ו' ו' גוף וברית חשבינן חד ואינון פורשי כנפים למעלה לקבל ו' עלאה עלייהו ומסטריה אתקריאו נביאי האמת סוככים בכנפיהם על ברית² דאיהו ו' תניינא וצדיק יסוד עולם</p>	<p>ו' עליונה תפארת בין ששה פרקים של שתי זרועות, ומשום זה ו' ו' גוף וברית נחשבים כאחד, והם "פורשי כנפים למעלה" כנגד ו' עליונה, שעליהם ומצדה נקראים נביאי אמת, סוככים בכנפיהם על הברית, שהיא אות ו' שניה, וצדיק יסוד עולם.</p>
<p>ובגין דא נצח והוד טוחנים מן לצדיקייא דאינון מסטרא דצדיק יסוד עולם דאיהו בינייהו ובגין דא אתקריאו טוחנות</p>	<p>ומשום זה, נצח והוד טוחנים מן לצדיקים שהם מצד של צדיק יסוד עולם שהוא ביניהם, ומשום זה נקראים טוחנות.</p>
<p>ומסטרא דושט שטו העם ולקטו אינון לקומות דפסקות דמתניתא וטחנו בריחים מהכא מאן דאפיק מלין דאורייתא צריך למטחן לון בשניים ולאפקא מלין שלימין ואינון מלין אתקריאו שלמים ואחרנין דאינון שטיין דאכלין מלין בהלעטה ולא טוחנין לון בטוחנות דלהון ובשיניהון מה כתיב בהו הבשר עודנו בין שניהם ואף יי' חרה בעם דאינון מגזעא דמאן דאמר הלעיטני נא ונצח והוד אתקריאו כרובים</p>	<p>ומצד של הושט "שטו העם ולקטו", אותם המלקטים פסקים של המשנה, וטחנו בריחים, מכאן מי שמוציא דיבורים של תורה צריך לטחנם בשניים ולהוציא דיבורים שלמים, ואלו הדיבורים נקראים שלמים, ואחרים, אותם שהם שוטים, שאוכלים דיבורים בהלעטה ולא טוחנים אותם בטוחנות שלהם ובשניהם, מה כתוב בהם "הבשר עודנו בין שניהם ואף ה' חרה בעם" שהם משורש של מי שאמר "הלעיטני נא", ונצח והוד נקראים כרובים.</p>
<p>ותמניא אינון חכמה בינה גדולה גבורה תפארת מלכות נצח הוד צדיק עטרה על³ רישיה דאיהו לית ליה זוג ומאי עטרה דיליה כ"ע ובגיניה</p>	<p>ושמונה הם, חכמה בינה גדולה גבורה תפארת מלכות נצח הוד צדיק עטרה על ראשו, שהוא אין לו זוג, ומה העטרה שלו כתר עליון, ובגללו</p>
<p>רל/ב</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>אוקמוה מארי מתניתין העולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם והיינו דאוקמוה אמרה שבת קמי קב"ה לכלהו יומי נחת בן זוג ולי לא נתת בן זוג</p>	<p>פרשוהו בעלי המשנה, העולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם, וזהו שבארו, אמרה שבת לפני הקדוש ברוך הוא לכל הימים נתת בן זוג ולי לא נתת בן זוג.</p>
<p>זהר</p>	

¹ דאיהו. וצ"ל ואיהו. ור"ל יסוד הוא דרגא עשיראה, כמ"ש למטה דמל' תחת ת"ת (יהל אור).

² וזהו על הכפורת, דמכסי פתחאא כידוע (יהל אור).

³ ר"ל דכולם יש להם זוג, חו"ב, ג"ג, תו"מ, נו"ה, וצדיק כ"ע על רישי' (יהל אור).

<p>פתח ר"ש ואמר¹ (דברים ו ד) שמע ישראל יי' אלהינו יי' אחד ע' רברבא ד' אוף הכי וסימנא דא עד היינו דכתיב (שמואל א' יב &) עד יי' בכם אשתארו אנתון ש"מ מ' פתוחא מ"ט לא סתימא בנין דס' סתימא מלכא (ס"א עלמא) עלאה² מ' פתיחא מלכא (ס"א עלמא) תתאה³ אנתון אחרנין אשתארו א"ח (משלי כה &) כבוד אלהים⁴ הסתר דבר כתיב</p>	<p>פתח רבי שמעון ואמר "שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד", ע' גדולה, ד' גם כן, וסימן זה "עד", וזהו שכתוב "עד ה' בכם", נשאר אותיות ש"מ, מ' פתוחה למה לא סתומה, משום שם' סתומה היא מלך (עולם) עליון, מ' פתוחה היא מלך (עולם) תחתון. אותיות אחרות נשארו א' ח' [עליהן] כתוב "כבוד אלהים הסתר דבר".</p>
<p>אשכחנא בספרא דרב המנונא סבא כל מאן דמיחד יחודא דא בכל יומא חדוה⁵ זמינא ליה מלעילא מרזא דאתון אלין ש"מ מהאי ספרא א"ח מהאי ספרא ומצרף אתון למפרע (שדי) שרי ובמישר (חיים) סיים וסימן אשמה דכתיב (תהלים קד &) אנכי אשמה ביי' ממש דא⁶ יחודא קדישא ושפיר איהו והכי הוא בספרא דחנוך דאמר כי האי גוונא דמאן דמיחד יחודא דא בכל יומא חדוה שמינא ליה מלעילא</p>	<p>מצאנו בספרו של רב המנונא סבא, כל מי שמייחד יחוד זה בכל יום, שמחה מזומנת לו מלמעלה מסוד אותיות אלו, ש"מ מצד זה, א"ח מצד זה, ומצרף האותיות למפרע (שדי) מתחיל, וביושר (חיים) מסיים, וסימנא אש"מ, שנאמר "אנכי אשמה בה", ממש זה יחוד הקדוש ויפה הוא, וכך הוא בספרו של חנוך, שאמר כדוגמא זה, שמי שמייחד יחוד זה בכל יום שמחה מזומנת לו מלמעלה.</p>
<p>תו אית ביה ש"מ דאתכליל מן ע' רברבא⁷ אלין שבעין שמה⁸ ברזא דאבהן קדישין ודא הוא שמע שם ע' ישראל יי' אלהינו יי' אלין ארבע בתי⁹ דתפלין דאחיד לון א"ח</p>	<p>עוד יש בו ש"מ שנכלל מן ע' גדולה, אלו שבעים שמות בסוד האבות הקדושים, וזהו שמע, שם ע', ישראל ה' אלהינו ה', אלו ארבעה בתי</p>

¹ [מגכ"ק] פתח ר"ש ואמר כו' אשתארו א"ח וא"ר המנונא סבא כו' למפרע שארי ובמישר סיים וסי' כו' דא קשר של תפילין דהיא אחידת בהו כבוד אלקים הסתר דבר כתיב רזא לחכימין דלא כו'. כצ"ל. והענין כי ש"מ וא"ח הן ז"נ, וע"ד הוא בינה, ולכן [הן] אתון רברבין שהן משם, ולכן הן מכאן ומכאן, שהוא יחודא דתרוויהו, ושם העדות, עבד תליתאה, ויאמר לי עבדי אתה כו' {לעיל קצה ע"ב קצו}. והן ג' דרגין כלילין כולא (יהל אור מגכ"ק).

² בינה (רח"ו).
³ מלכות (רח"ו).

⁴ ר"ל דלכן בשכמל"ו בחשאי. כי ב' בחינות. א' ה' אחרונה, והיא ד' ש"ר, ושם כבוד מלכים חקור דבר, כי שם המאור הגדול. וכאן בכורסייא, את המאור כו' כבוד כו', מפני דהיא ע"ה, וכאן והיו למאורות, ה' הוא האלקים, אור בייחודא כו' וז"ש רזא דרזין דלא כו'. והד' ש"ר הוא מתפסט בנ"ה, דהוא ד', ב' קווין, ב' מזוזות, דשם הד'. וד' ויר"ד הוא נה"י. וש', חג"ת ג' וויין, וג' ראשין כח"ב, סוד שם ע"ב, דהוא מ"ח, ג' וויין וג' יודין, ויסע כו', דהן משמשין בראשי הפסוקים, וכלל השם מלכות. (ע"כ מגכ"ק) (יהל אור).

⁵ דנוק' כלילת בדכורא, חסד יסובבנו, מיתוק הגבורות זהו השמחה (יהל אור).

⁶ והן ד' תיבות ישראל כו' שהן ד' בתי דתפילין, ד' אותיות הו"ה כמש"ו (יהל אור).

⁷ מלכות מקבלת מן ע' שמות דויסע ויבא ויט שהם סוד ג' פסוקים נגד ג' אבות (רח"ו).

⁸ והוא יין דחדי לכולא, כמ"ש בז"ח ש"ה {מרגליות ס"ד א' וב'} כי טובים דודין כו', והוא שם ע"ד, עם הנשיקות. ע"ד הוא כלילת דו"נ בה, ע' הוא שבעין שמהן דאבהן, ע' נפש דיעקב. וד' נוק'. והן ו' דרגין, ז' היכלות וד' רגלין, והכל בכסא דבינה. ש"מ א"ח, {א"ח} ידוע, ט"ס דיליה, והוא ו' הנ"ל עם עטרין דיליה, וח' הוא דכורא, א' כתנר מלכות, דלא נחית עליה עד כו' {תז"ח טו, ד}. ש"מ ש' דשבת דאבהן, ומ"ם בה, וכמש"ו מ' פתיחא כו', רגל רביעי דאתכלילת מד' כמ"ש בז"ח ש"ה {מרגליות סג.} אופן (או) {אן} פן כו' פני אדם (יהל אור).

⁹ והכל מרומז בתפילין, דיחודא דק"ש הכל הוא בתפילין בעובדא. ד' תיבות ד' בתים. שמ"ע ש"מ ע' הוא ב' שינין דתפילין, שעליו נאמר וראו כל עמי הארץ כי שם ה', והוא כי בז' ענפין דבהון הוא שם מ"ב, ב' ההין וא"ו באמצע, ז' קני מנורה, וז' נרות עלייהו יר"ד דשם, ז' הן ע', שם ע"ב, והוא ע' ומ"ב, שהוא יב"ק. וזהו שמע, ש' השינין, מ"ב הוא מ"ם עם ב' אודנין, וע' כנ"ל. ובג' מקומות מקום

<p>ההוא דאמר (שיר ה' &) פתחי לי אחותי רעיתי ד'1 דא קשר של תפלין2 דהיא אחידת בהו3 רוא להכימין אתמסר דלא לגלאה</p>	<p>התפלין שמאחד אותם, א"ח אותו שאמר "פתחי לי אחותי רעיתי", ד' זה קשר של תפלין, שהיא אחוזה בהם, סוד לחכמים שלא לגלות.</p>
<p>שתיק ר' שמעון בכה וחיך אמר אימא דהא ודאי רעוא אשתכה ולית כדרא דא עד דייתי מלכא משיחא דיהא רשו לון לגלאה</p>	<p>שתק רבי שמעון בכה וחיך, אמר אמור, שהרי ודאי עת רצון נמצא ואין כדור זה עד שיבוא מלך המשיח שיהיה להסולנו רשות לגלות.</p>
<p>תרין רצועין נפקין4 מסטרא דא ומסטרא דא רוא דתרין ירכין דלתתא דהאי א"ח דנביאי קשום אחידן בהו דהא מלעילא נפקין תרין רצועין רוא דתרין דרועין מימינא ומשאלא ודל"ת אתאחידת בהו5</p>	<p>שתי רצועות יוצאות מצד זה ומצד זה, סוד של שתי ירכים שלמטה של זה הא"ח, שנביאי האמת אחוזים בו, שהרי מלמעלה יוצאים שתי רצועות סוד של שתי זרועות מימין ומשמאל, ודל"ת אחוזה בהן.</p>
<p>לבתר נחתא ואתפשטו ירכין לתתא כיון דהיא אתאחידת לעילא כדקא יאות נחתא לתתא לאתאחדא באכלוסהא וכד איהי אתאחדת אחידא בשיפולי ירכין ורשימו דיוד ברית קדישא עלה מלעילא כדן איהי אתאחדת ביחודא חד</p>	<p>לבסוף יורדת ונתפשטו הירכים למטה, כיון שהיא אחוזה למעלה כראוי, יורדת למטה להתאחד עם עמהומוניהואוכלוסיה6, וכאשר היא מתאחדת, נאחזת בסוף הירכים, ורושם של [אות] יו"ד ברית קודש עליה מלמעלה, אז היא אחוזה ביחוד אחד.</p>
<p>יו"ד דא איהי רוא דברית (וע"ד) כל מאן דנטר ברית דא איהו אשתזיב לעילא ואשתזיב לתתא (מנלן) פנחס בנין דאיהו קני על ברית דא אשתזיב מן דינא עלאה ומן דינא דלתתא ובג"כ אתרשים יו"ד דא גוויה הה"ד פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן וגו'</p>	<p>יו"ד זהו סוד הברית, (ועל זה) כל מי ששומר ברית זו הוא ניצל למעלה וניצל למטה. (מנין לנו) פנחס משום שהוא קנא על ברית זו נצול מן הדין העליון ומן הדין שלמטה, ומשום זה נרשמה אות יו"ד זו בתוכו, זהו שכתוב "פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן וגו'".</p>

מל', בסוד חש"ח, ג' נקודות, בסוד שם (מ"ב) {י"ב}. והוא ג' אותיות דשד"י, ש' בג"ר, במקום בתי התפילין, ד' בחג"ת כמ"ש למטה, י' עטרת הברית בתש"י. ישראל ה' כו' ד' תיבין ד' בתים. א"ח הוא ת"ת, הרצועה, דאחיד בבתים, דבתים הן ג"ר, מוחין, והרצועה מקום התפילין הוא ת"ת דאחיד כל הד' עטרין. וב' רצועין שסובב הראש חו"ג. ומקום הקשר ג"כ בת"ת שהוא מבריש כו', הצואר למעלה מהם והגוף, ושם הדלת, בחי' לאה. ומשם נמשכין נו"ה. ורצועה ש"י יסוד, קרן א' ה"ל במצחו {תקו"ז יא. ע"ז ח.}, ושם יו"ד של שם, והוא קוצו של ד' של אחד, והוא עיקר הייחוד, דבי' נעשה שדי ואחד. וד' של אחד ד' של ראש. ושמע הוא שי"ן כנ"ל. ובשכמ"ו הוא תש"י עצמן, כמ"ש בפ' תרומה {קסד}. בשכ"מ ד' פרשיות. ואף דשם אמר דבש"כ הן ד', מ"מ אמר שם דמלכותו כוללם, והוא הבית. לעולם ועד התפשטותה ונהירו דילה בג' עלמין, כמ"ש בת"א {שמות טו, יח} לעלם ולעלמי עלמיה. והראשון לעלם, דשם עולם הייחוד כמ"ש בפ' שלח {קנט}. ויו"ד הקשר, הוא הייחוד, דכל הבחינות של ראש מאירין בה ומתייחדין בה, אלא דיסוד דבוק ונכלל בה, לכן הרצועה של יד נאחז בה (יהל אור).

¹ כללים ח"ב לב ע"ג סוף

² לאה (רח"ו), עי' ח"א רנו ע"ב ולעיל פרשת אמור צג רע"ב (לש"ו).

³ שמד' מוחין נמשכים לה ד' אלפי"ן (רח"ו).

⁴ נו"ה דבינה (רח"ו).

⁵ רצונות המקיפות חסד וגבורה דבינה (רח"ו) >מקומו?<

⁶ לאה שהיא קשר של תפילין (רח"ו).

<p>יו"ד דא אצטריך דלא יתעדי כלל מנו תפלה דיד דלא יעביד פרודא¹ וכל הדוה דיליה בהאי י' איהו יו"ד דא בדכורא איהי ולא בנוקבא איהו צדיק ואיהי צדק ובגין כך אתקריבת בהדה ומאן דרחיק ליה מאתר דא רחיק הוא מעדונא דעלמא דאתי</p>	<p>יו"ד זו צריך שלא תפרד כלל מתוך תפלה של יד, שלא תעשה פירוד, וכל שמחה שלה היא בי' זו, יו"ד זו היא בזכר ולא בנקבה, הוא צדיק והיא צדק, ומשום זה מתקרבת אצלה, ומי שמרחיק אותו ממקום זה, רחוק הוא מהעונג של העולם הבא.</p>
<p>בדכורא איהו צדיק ואיהי צדק בלא יו"ד איהו איש ואיהי אשה בלא יו"ד ובג"כ הדוה (נא תיאובתא) דילה לאתקרבא בה ולא תעדנא בהדה מאן דרחיק עדונא דא ירחקון ליה מעדונא דלעילא וע"ד כתיב (שמואל א' ב &) כי מכבדי אכבד וגו'</p>	<p>בזכר הוא צדיק והיא צדק בלי אות יו"ד, הוא איש והיא אשה בלי יו"ד, ומשום זה שמחה (תשוקה) שלה להתקרב אליו ולהתענג עמו, מי שמרחק עונג זה ירחיקו אותו מעונג של מעלה, ועל זה כתוב "כי מכבדי אכבד וגו'".</p>
<p>ת"ח פנחס קאים קמי דינא תקיפא דיצחק² וסתים פרצה בגין כך אשלים לגבי פנחס רזא דיצחק קם קמי פרצה דכתיב (תהלים קו &) ויעמוד פנחס ויפלל קם בפרצה קמי דינא דיצחק בגין דאגנא עליהו דישראל (ס"א פנחס קאים קמי דינא תקיפא דיצחק לאגנא עליהו דישראל דכתיב ויעמוד פנחס ויפלל מאי ויעמוד דקם בפרצה קמי דינא דיצחק בג"כ אשלים לגבי פנחס רזא דיצחק) וע"ד כליל דא בדא בחושבנא</p>	<p>בא וראה פנחס עמד בפני דין החזק של יצחק וסתם פרצה, בגלל זה השלים לגבי פנחס סוד של יצחק. עמד בפני פרצה, שכתוב "ויעמוד פינחס ויפלל", עמד בפרצה לפני דין של יצחק כדי להגן על ישראל. (פנחס עמד בפני דין החזק של יצחק להגן עליהם על ישראל, שכתוב "ויעמד פינחס ויפלל". מהו "ויעמוד", שעמד בפרץ בפני דין של יצחק, בגלל זה השלים לפנחס סוד של יצחק.) ועל זה כלול זה בזה בחשבון.</p>
<p>ואי תימא הא חושבנא לא תלייא אלא בעיינין דילה והכא חושבנא לעילא ביצחק אלא ודאי הכי הוא בגין דיצחק תליא ואשתמשא (ס"א ואתמשך) בההוא אתר דאינון עיינין³ דתמן דיינין דינין דכל עלמא דהא עיינין דילה אינון שבעין קתדראין אתר דדינין דעלמא ואקרונ סנהדרין וע"ד כלא חד בגין דיצחק ואינון כחדא אזלין וכלא שפיר</p>	<p>ואם תאמר, חשבון זה לא תלוי אלא בעיניים שלה, וכאן החשבון למעלה ביצחק, אלא ודאי כך הוא, משום שיצחק תלוי ומשתמש (ונמשך) באותו מקום שהם עיניים, ששם דנים דינים של כל העולם. שהרי העיניים שלה הם שבעים כסאות, מקום דיני העולם, ונקראים סנהדרין, ועל כן הכל אחד, משום שיצחק ואלו הולכים כאחד והכל יפה.</p>
<p>פנחס דא יצחק וקם פנחס ודאין דינא ומתלבש בגבורה תקפיא דאיהו שמאלא ובג"כ זכה לימינא הכא אתכליל שמאלא בימינא</p>	<p>פנחס זה יצחק, ועמד פנחס ודן דין ומתלבש בגבורה חזקה שהוא שמאל, ומשום זה זכה לימין. כאן נכלל שמאל בימין.</p>
<p>השיב את חמתי מאי השיב את חמתי</p>	<p>"השיב את חמתי", מהו "השיב את</p>

¹ עיי' הערה בסוף הספר.

² דע שיצחק נתגלגל בפנחס ומדה אחת להם סוד ק"ץ ח"י ועשו נתגלגל בזמרי. ולפי שהיה (בראשית כה כח) ציד בפיו ורימהו לכן עכשיו נתנקם ממנו פנחס שחזר למדתו הראשונה לזנו' לכן הרגו פנחס שהוא גלגול יצחק כל זכר (זהר הרקיע).

³ כי העינים מהגבורות ה"פ הוי"ה העולים ק"ל ונמצא כי עין שלה מיסוד יצחק שהוא סוד הגבורות (רח"ו).

דריש עין ל' שבעין (רח"ו) <מקומו?>

<p>אלא אלין אינון ג' ממונים דגיהנם משחית אף וחימה (ד"א חד על ש"ד חד על ג"ע וחד על ע"ז) בנין דחמא ההוא חמה דהוה פשיט ואתמשך מסטרא דיצחק מה עבד אתלבש איהו ביצחק ואחיד בההוא חימה כמאן</p>	<p>חמת"י, אלא אלו הם שלשה ממונים של הגיהנם משחית, אף, וחימה. (אחד על שפיכות דמים, אחד על גלוי עריות, ואחד על עבודה זרה) משום שראה אותו חימה שהיה מתפשט ונמשך מצדו של יצחק, מה עשה, התלבש הוא ביצחק ואחז באותה חימה, כמי</p>
<p>רלז/א זהר</p>	
<p>דאחיד בהבריה ואתיש ליה לאחורא</p>	<p>שאוחז בחבירו והשיב אותו לאחוריו.</p>
<p>וכדין דן דינא¹ ועביד דינא² דן דינא דכל בועל ארמית קנאין פוגעין בו ועביד דינא דכתיב וידקור את שניהם וע"ד כתיב הכא השיב את חמתי וכתיב התם (איכה ב &) השיב אחור ימינא מפני אויב מה להלן לאחורא ה"נ לאחורא וע"ד יו"ד דפינחס הכא יו"ד דיצחק וכלא הוא³ מעל בני ישאל דכד חמא ההוא חמה חמא ליה דהוה נחית על רישיהון דישראל</p>	<p>ואז דן דין ועשה דין, דן דין שכל בועל ארמית קנאים פוגעים בו, ועשה דין, שכתוב "וידקור את שניהם", ועל זה כתוב כאן "השיב את חמתי", וכתוב שם "השיב אחור ימינו מפני אויב", מה שם לאחוריו, כך גם כאן לאחוריו, ועל זה יו"ד של פינחס כאן יו"ד של יצחק, והכל הוא מעל בני ישראל, שכאשר ראה אותו חמה, ראה אותו שהיה יורד על ראשיהם של ישראל.</p>
<p>מאי חמא חמא מ'⁴ את דא דהוה טאם ברקיעא ודא הוא סימנא דמלאך המות דבעיא לאתבנאה באת וא"ו ואת ת' מה עבד פנחס מה דהוה מתלש ביצחק כדין נטיל ההוא את מ' וחטף ליה וחבר ליה בהדיה כיון דחמא מ"ה דנפחס חטף ליה לההוא מ' בהדיה מיד תב לאחורא</p>	<p>מה ראה, ראה מ', אות זו שהיתה טסה ברקיע, וזהו סימן של מלאך המות שרוצה להבנות באות וא"ו ואות ת'. מה עשה פנחס, שהיה מתלבש ביצחק, אז נטל אותו אות מ' וחטף אותו, וחיבר אותה עמו, כיון שראה מלאך המות שפנחס חטף לו אותו מ' עמו, מיד "שב לאחוריו".</p>
<p>מ"ט בנין דכד קני בלביה פינחס אתלבש ביצחק ואסתלק למהוי בחושבנא ר"ח והכי סליק שמיה ר"ח והכי סליק יצקה כיון</p>	<p>למה, משום שכאשר קנא פנחס בלבו, התלבש ביצחק והתעלה להיות בחשבון מאתים ושמונה, וכך עולה שמו במאתים ושמונה, וכך עולה</p>

¹ ופעולת החמה (אור יקר).

² ולפיכך השיב שאין דין נעשה למעלה אלא כשאין דין למטה (אור יקר).

³ קשיא ליה דהא לעיל פירש יו"ד דפנחס יסוד והשתא קאמר יו"ד דיצחק ותירץ "וכולא הוא" כי שתים אלו עניינם אחד דהיינו יצח"ק. קץ ח"י דהיינו יסוד כדפי' בתיקונים וכן. יצחק ביסוד כדפי' בזוהר (אור יקר).

⁴ ענין זה יתבאר במאי דמסיק מפריו מ' פריו והסוד במה שפירש בזוהר פרשת בראשית כי לא חטא אדם הראשון אלא במת שאכל בפרי עץ הדעת שאם היה אוכל מעץ הדעת בעצמו אינו חטא, והיינו דדייק קרא ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו דהיינו מפריו ולא אמר לא תאכל אותו דהיינו עצמותו והטעם כי עץ הדעת היא המלכות ובענין כנוי זה הארכתי בההוא עובדא דסבא, אמנם פריו דהיינו הקליפות המתפשטות למטה ממנו אמר רחמנא לא תאכל שלא ידבק בהם (אור יקר).

<p>דחמא לאת מ' טאס ברקיעא חטף ליה וחבר ליה בהדיה ואתעביד מיד רמ"ח¹ הה"ד ויקח רמח בידו</p>	<p>יצחק, כיון שראה לאות מ', עפה ברקיע חטף אותה וחבר אותה עמו, ונעשה מיד מאתים וארבעים ושמונה, זהו שכתוב "ויקח רומח בידו".</p>
<p>בגין דאות מ' הוה סימנא קדמאה לאדם הראשון למבני מות על עלמא בגין דאת דא הוה טאס על רישיה דאדם בשעתא דכתיב (בראשית ג &) ותקח מפריו מ' פרי² והוה מחכא ו"ת בזמנא דכתיב³ ותאכל ותתן ותפקחנה כדין אתבני מות על עלמא</p>	<p>משום שאות מ' היתה סימן ראשון לאדם הראשון לבנות מות על העולם, משום שאות זו היתה טסה על ראשו של אדם, בשעה שכתוב "ותקח מפריו", מ' פריו, והיו מחכות, ו"ת, בזמן שכתוב "ותאכל ותתן ותפקחנה", אז נבנה מות על העולם.</p>
<p>פנחס הוה חמי ליה השתא ההוא את יו"ד טאים על רישיהון דישראל והיאך חמא ליה חמא דיוקנא דמ' פתוחה חמי ליה חמא דיוקנא דמ' פתוחה מליא דמא כיון דחמא ליה אמר הא ודאי סימנא דמ"ה מיד חטף לה אדכר עלה שמא מפרש ונחית להאי את לגביה</p>	<p>פנחס היה נראה לו עכשיו אותה אות י' עף על ראשיהם של ישראל, ואיך ראה אותו, ראה צורת אות מ' פתוחה מלאה דם, כיון שראה אותו, אמר זה ודאי סימן של מלאך המות, מיד חטף אותה, הזכיר עליה שם המפורש, והוריד לאותה האות אצלו.</p>
<p>ומה דהוה ר"ח אתצריף רמ"ח כדין ויקח רמח בידו וע"ד כתיב מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי דקני לשמא קדישא דהו מחברין ליה ברשו אחרא</p>	<p>ומה שהיה מאתים ושמונה הצטרף להיות מאתים וארבעים ושמונה, ואז [נאמר] "ויקח רומח בידו", ועל זה כתוב "מעל בני ישראל", "בקנאו את קנאתי", שקנא לשם הקדוש, שהיו מחברים לו ברשות אחרת.</p>
<p>בתוכם מאי בתוכם בגין דהוה אזל ועאל בגו כמה אכלוסין כמה רברבן ומסר גרמיה למותא בינייהו אבל בתוכם בתוך מ' בתוך מ' הוה ההוא קנאה דקני</p>	<p>"בתוכם", מהו "בתוכם", משום שהיה הולך ונכנס בתוך כמה המונים וכמה שרים, ומסר עצמו למיתה ביניהם, אבל בתוכם, בתוך מ', בתוך מ' היה אותה קנאה שקנא.</p>
<p>מ"ט מ' בגין דאיהי סימנא דמות איהי סימנא דמ' מלקיות איהי סימנא דד' מיתות ב"ד ומתמן סליק ונחית⁴ נחית וסליק סליק</p>	<p>מה טעם מ', משום שהיא סימן של מות, היא סימן של מ' מלקיות, היא סימן של ד' מיתות בית דין, ומשם</p>

¹ בסוד היותה מתהפכת לימין והיינו בסוד ברוגז רחם תזכור שהוא סוד רמ"ח והוא סוד פטר רחם והכל ענין אחד (אור יקר).

² היינו הקליפות היינו החמת דקאמר, והנה לפי זה מ' היינו החמה שהיה טאס על ישראל לגרום להם המגפה, ואין לקליפה כח אם לא ישתתף לו רשות מהבית דין העליון דהיינו יוה' המטיר על י סדום וכו' ודרשינן וה' הוא ובית דינו דהיינו תפארת ומלכות, והיינו וא"ו תפארת תל"ו מלכות, ובהיות הקליפה מתייחדת עם ר"ת יעשה מות, אך לדרך זה קשה לי כי בזוהר פרשת בראשית קאמר דמ' לא בעא לאתחברא עם ר"ת עד שהקפות מארבעה צדדים ות'קח ות'תן ות'אכל ות'פקחנה ומ' מוקפת מארבעה צדדים, לכך נראה לפרש מ' היינו בינה, ר"ת ת"ת ומלכות והיינו סדר אותיות מות כסדרן לגמור הדין לרעה, והשתא נחא מאי דקאמר חמא את מ' פתוחה מליא דמא דהיינו מה שדרך אות מ' דאיהי אימא דנגיד חלבא לבנין לרחוץ עיניהם כדכתיב עיניך כיונים על אפיקי מים רוחצות בחלב דהיינו חלבא דנגיד מאימא כדפירש' בזוהר פרשת משפטים (אור יקר).

³ הקדמת בראשית יב ע"ב (הערת הזהר)

⁴ כי בה ארבעה בחינות שנים שהן ארבע, שנים רוחניות ארבע קליפות עון משחית אף וחימה, וארבעים חסר אחד, שהם ל"ט כחות שיש לרשעה, והיינו סליק ונחית, נחית לארבע וסליק לארבעים, וכן שנים גשמיות האחד ארבע מיתות בית דין סקילה שריפה הרג וחנק והם נגד ארבעה קליפות תה"ו בה"ו חש"ך תהו"ם כדפי' בתיקונים, והם עון משחיה אף חימה, ואל ארבעתם

<p>למ' ונחית לד' נחית מד' אינון ד' רוחין דמתפרשין! מגו דכר ונוקבא² ממסאבותא ובנינייהו ד' מיתות ב"ד ומתמן סלקין למ' והיינו מ' סימנא ומאנין דמלאך המות ודא נטיל פנחס וקם בתוך מ' וע"ד ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי*</p>	<p>עלה וירד, וירד ועלה. עלה למ' וירד לד', ירד מד' שהם ד' רוחות שנפרדות מתוך זכר ונקבה מהטומאה, ובגללן ד' מיתות בית דין, ומשם עולים למ', כלומר מ' סימן וכלים של מלאך המות, וזה לקח פנחס, ועמד בתוך מ', ועל זה [נאמר] "ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי".</p>
<p>וכי היאך השיב פנחס חמתיה דקב"ה והכתיב ויהיו המתים במגפה וגו' אי לא מית חד מנייהו הוה אמינא השיב את חמתי אבל כיון דכל הני מיתו מ"ט השיב את חמתי ולא כליתי את בני ישראל</p>	<p>וכי איך השיב פנחס את חמתו של הקדוש ברוך הוא, והרי כתוב "ויהיו המתים במגפה וגו'", אם לא מת אחד מהם הייתי אומר השיב את חמתי, אבל כיון שכל אלו מתו, למה "השיב את חמתי ולא כליתי את בני ישראל".</p>
<p>אלא ודאי ברירא דמלה ווי ליה לבר נש דפגים זרעיה ווי ליה למאן דלא נטיר זרעיה כדקא יאות חס ושלום דאפילו חד מישראל מית אלא שבטא דמשעון כד אתו אינון ער רב אתערבו בנשיין דשבטא דשמעון בתר דאתגייירו ואולידו בנין מנהון מיתו בעגל ומנהון מיתו במותא³ ואחרנין מיתו הכא אינון דאשתארו הדא הוא דכתיב ויהיו המתים מגפה אשר מתו לא כתיב אלא המתים מתים דמעיקרא הוו</p>	<p>אלא ודאי בירור הדבר, אוי לו לאדם שפוגם זרעו, אוי לו למי שלא שומר זרעו כמו שראוי, חס ושלום שאפילו אחד מישראל מת, אלא שבט שמעון, כאשר באו אותם ערב רב התערבו בנשים של שבט שמעון, לאחר שהתגייירו והולידו בנים, מהם מתו בעגל, ומהם מתו במוות, ואחרים מתו כאן, אלו שנשארו, זהו שכתוב "ויהיו המתים במגפה" לא כתוב אשר מתו אלא המתים, מתים שכבר היו.</p>
<p>ובנין דאסתמרו ישראל וכל אינון זרעא קדישא אתמנון כלהו בנין דלא חסר אפילו חד מנייהו וע"ד כתיב ולא כליתי את בני ישראל מכלל דאחרנין כלו וכן השבי את</p>	<p>ומשום ששמרו ישראל [את עצמם], וכל אותם זרע קדוש נמנו כולם, משום שלא חסר אפילו אחד מהם, ועל זה כתוב "ולא כליתי את בני ישראל", מכלל שאחרים כלו, וכן</p>

ארבעים כחות חסר אחד דהיינו ל"ט מלקיות דכתיב ארבעים יכנו לא יוסיף, והיינו סליק לארבעים ונחית לארבע כדפירש', ומפני שארבעים אלו מקורם מארבע לכך אומרים פסוק זה בשעת המלקות והוא רחום בזולת טעמים אחרים (אור יקר).

¹ פי' הם ד' הנז' בפ' והוא רחום וכו'. עון משחית אף וחימה והם מז'ון דקליפה (מ"מ).

² כי סמאל ונחש הם זכר ונקבה, וכמו שאל זכר ונקבה הקדושים למטה מהם ארבע מחנות שהם מיכאל גבריאל אוריאל רפאל כן למטת מזכר ונקבה חצונים הם ארבעה כחות אלו שהם מרכבתם, וכן פירשו ברעיא מהימנא שארבע אלו כנגדם בחוץ ער'ן משחית' א"ף וחימ"ה, «אנין ארבע קליפות וארבעים כחות הם ארבעים מלאכות חסר אחד שסימנם ל"ט לטותא וקללה, ולפי זה ימצא כי מ' היינו הקליפות כפי הפירוש הראשון שפירשתי לעיל, ואפשר לומר דכולהו איתנהו כי מ' הוא סוד הבינה וממנה הם ארבע כחות הקדושים חסד וגבורה ותפארת ומלכות שהם ארבע רגלי המרכבה, כי כנגדם מיכאל גבריאל אוריאל רפאל, והכסא שממנה ארבע חיות היא נגד הבינה כדפירשנו בתיקונים אימא ע"י מקננא בכורסייא, ובהיות האות הזו קדושת מלאה דם היא- מורה תגבורת ארבע קליפות וחולשת ארבע קדושות, ואין ספק שהקליפו' למטה הרבה מארבע חיות אך היותם מתהפכות לדין אינו אלא מצד החיות כי מזיעת החיות נעשה נהר די נור, וכבר ידעת שהזיעה הוא דחיית הגוף מבחוץ הטנופת, אם כן זיעה בחיות היינו סוד הטנופת והפסולת, ונמשך האש והדין הזה עד הגיהנם הרוחני שבארקא הרוחנית ששם משכן החצרנים, ואז על ידי הזיעה הזאת מתעוררים ארבע קליפות מארבע חיות, ובהיות מ' עילאה מליא דמא הרי הסימן הזה הוא ממש בתחתונים בארבעה קליפות (אור יקר).

³ מותנא (אמסטרדם וכן נראה במנטובא).

<p>חמתי מעל בני ישראל מעל בני ישראל השיב אבל מעל אהרנין דהוה ערב רב¹ לא השיב וע"ד רשים קרא ואמר מעל בני ישראל ובג"ד אתמנון בני ישראל כמלקדמין וחבר לון קב"ה בהדיא²</p>	<p>"השיב את חמתי מעל בני ישראל", מעל בני ישראל השיב אבל מעל אחרים, שהיו ערב רב לא השיב, ועל זה רשם הפסוק ואמר "מעל בני ישראל", ומשום זה נמנו בני ישראל כמקדם, וחיבר אותם הקדוש ברוך הוא עמו.</p>
<p>כגוונא דא בעובדא דעגל דכתיב (שמות לב &) ויפול מן העם וגו' כל אינון מערב רב³ הווי ולאחזאה דלא הווי מבני ישראל מה כתיב לברת (שם לה &) ויקהל משה את כל עדת בני ישראל</p>	<p>כדוגמא זה במעשה העגל שכתוב "ויפול מן העם וגו'", כל אלו מערב רב היו, ולהראות שלא היו מבני ישראל, מה כתוב אחר כך "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל</p>
<p>רע"מ</p>	
<p>אמר רעיא מהימנא השיב את חמתי מאי השיב את חמתי אלא ג' ממונים דגיהנם חד על ש"ד וחד על ג"ע וחד על ע"ז ואינון משחית אף וחימה</p>	<p>אמר הרועה הנאמן "השיב את חמתי" מהו "השיב את חמתי", אלא [יש] שלשה ממונים של הגיהנם אחד על שפיכות דמים, ואחד על גלוי עריות, ואחד על עבודה זרה. והם משחית, אף, וחמה.</p>
<p>הוא (חמה דיהו"ה) (ס"א חימה דהיה) טאם בעלמא אמר השיב את חמתי מעל בני ישראל ולא אמר מעל העם דאינון ערב רב דאתמר ויפול מן העם ביום ההוא כשלשת אלפי איש דהכי אוקימנא ושאיילי לבוצינא קדישא</p>	<p>הוא (ראה שיהו"ה נ"א חמה שהיה) עף בעולם, אמר "השיב את חמתי מעל בני ישראל" ולא אמר מעל העם, שהם ערב רב, שנאמר "ויפול מן העם ביום ההוא כשלשת אלפי איש", שכך בארנו, ושאלו לנר הקדוש.</p>
<p>רלז/ב</p>	
<p>זהר</p>	
<p>קחו מאתכם תרומה</p>	<p>קחו מאתכם תרומה".</p>
<p>ת"ח בקדמיתא כתיב⁴ מאת כל איש אשר ידבנו לבו כלא בכלל כיון דאינון ערב רב עבדו דא ומיתו מנייהו אינון דמיתו בעא קודשא בריך הוא לאתפייסא בהדייהו דישראל אמר לון אתחברו כלכו לסטר חד חדא הוא דכתיב ויקהל משה את כל עדת בני ישראל בלחודייהו אמר לון בני בכון אנא בעי למשרי עמכון תהא דיורא דילי</p>	<p>בא וראה בראשונה כתוב "מאת כל איש אשר ידבנו לבו", הכל בכלל, כיון שאלו הערב רב עשו זאת ומתו מהם אותם שמתו, רצה הקדוש ברוך הוא להתפייס עמהם עם ישראל, אמר להם התחברו כלכם לצד אחד, זהו שכתוב "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל" לבדם, אמר להם, בני בכם אני רוצה לשכון, עמכם תהיה הדירה שלי.</p>
<p>וע"ד קחו מאתכם תרומה ולא</p>	<p>ועל זה "קחו מאתכם תרומה",</p>

¹ עי' זוה"ק בראשית כ"ה א' כ"ז ב' כ"ח ב' כ"ט רע"א משפטים ק"כ ע"ב פנחס רל"ז א' ב' תצא רע"ז רפ"ב בהעלותך קנ"ג רע"ב תשא קצ"א וכל הענין שם, ובדברי הרב בשער הפסוקים פ' שמות בארוכה הרבה (הקדו"ש כג ע"ד).

² פי' כשמנה אותם מורה שהם חלקו ית' והם שלו כמרז"ל כצאן החביבה על בעלה (מ"מ).

³ עי' ח"ב קצא סע"ב (לש"ו).

⁴ מאת כל איש בפרשת תרומה ואם כן סבירא ליה מקרא ככתבו שקודם מעשה העגל נצטוו משה על ענין המשכן ולא הקהיל ישראל עד למחרת יום הכפורים (אור יקר). עי' ח"ב קצז ע"א ורכז ע"א (לש"ו).

<p>מאתכם ולא מאחרים, לא רוצה שתהיה שותפות לאחרים עמי ולא עמכם, ומשום זה כולם נכרתו. כמו כן כאן, הרי הם מאלו שורש הרע היו, "ויהיו המתים", המתים ודאי, מתים ולא מישראל, ומשום זה מנה אותם, שנאמר "שאו את ראש בני ישראל", הרימו ראשיהם.</p>	<p>מאתכם ולא מאחרים, לא רוצה שתהיה שותפות לאחרים עמי ולא עמכם, ומשום זה כולם נכרתו. כמו כן כאן, הרי הם מאלו שורש הרע היו, "ויהיו המתים", המתים ודאי, מתים ולא מישראל, ומשום זה מנה אותם, שנאמר "שאו את ראש בני ישראל", הרימו ראשיהם.</p>
<p>א"ר אלעזר אבא כמה יאות הוא אי לא אשכחנא פלוגתא על דא אמר ליה ברי אימא א"ל והא כתיב ויצמד ישראל לבעל פעור ותנינן דאתחברו ישראל בהדיה כצמידא דא דאתחבר בב"נ בקשוטוי הכי אתחברו ישראל בבעל פעור</p>	<p>אמר רבי אלעזר, אבא כמה נכון הוא, אם לא מצאתי חולקים על זה. אמר לו בני, אמור. אמר לו, והרי כתוב "ויצמד ישראל לבעל פעור", ולמדנו שהתחברו ישראל עמו כצמיד זה שמתחבר באדם בקשוטיו, כך התחברו ישראל בבעל פעור.</p>
<p>א"ל אלעזר הכי הוא ויצמד ישראל לבעל פעור אלא אנא לא אמרית דאתדכו ישראל מההוא חובה אלא דאתדכו ממותא דלא שריא עליהו מותא</p>	<p>אמר לו אלעזר כך הוא "ויצמד ישראל לבעל פעור", אלא אני לא אמרתי שנטהרו ישראל מאותו חוב, אלא שנטהרו ממות, שלא שרה עליהם מות.</p>
<p>א"ל והא כתיב קח את כל ראשי העם² והוקע אותם א"ל ראשי העם ודאי ולא ראשי בני ישראל ומן העם אית לן למילף כתיב הכא העם וכתיב התם וירא העם ויקהל העם ויפול מן העם</p>	<p>אמר לו, והרי כתוב "קח את כל ראשי העם והוקע אותם", אמר לו ראשי העם ודאי ולא ראשי בני ישראל, ומן העם יש לנו ללמוד, כתוב כאן העם, וכתוב שם "וירא העם" ו"יקהל העם" "ויפול מן העם".</p>
<p>אבל ת"ה ויצמד ישראל לבעל פעור ולא פלחו ליה אבל מן סיפיה דקרא אוכח דכתיב ויאכל העם וישתחו ויאכל כיון דכתיב ויצמד ישראל מאי ויאכל העם אלא ההוא זרעא בישא הוה חובה דישראל</p>	<p>אבל בא וראה "ויצמד ישראל לבעל פעור", ולא עבדו לו, אבל מסוף הפסוק מוכח שכתוב "ויאכל העם וישתחו", ולא כתוב ויאכל וישתחו ישראל, אלא העם. כיון שכתוב "ויצמד ישראל", מהו "ויאכל העם", אלא אותו זרע רע היו חובה לישראל.</p>
<p>רע"מ</p>	
<p>ומה כתיב קחו מאתכם תרומה ליי ולא מערב רב דלא אתקריאו קהלה וחבור עד דאתעבר מנהון ערב רב כביכול בזמנא דמתערבין בינייהו כאילו לא הוה גוי אחד ובג"ד קחו מאתכם תרומה ולא משותפו אחרא דלא בעינא לשתפא אחרנין ביני ובינייכו</p>	<p>ומה כתוב "קחו מאתכם תרומה לה", ולא מערב רב, שלא נקראים קהילה וחבור עד שעבר מהם ערב רב, כביכול בזמן שמתערבים ביניהם, כאילו לא היו גוי אחד, ומשום זה "קחו מאתכם תרומה" ולא משותפות אחרת, שאיני רוצה לשתף אחרים ביני וביניכם.</p>

¹ עי' ח"א כח ע"ב, שהוא עץ הדעת ט"ר.

² פי' וס"ל לר"א שישראל לפעמים נקרא העם וכתיב והוקע אותם לראשי העם. ותיקן ר"ש שהעם הם ערב רב וראשי העם הם ראשי ערב רב אותם הוקע. ואמר ומן העם אית לן למילף שהם ערב רב ולא ישראל. א"נ י"ל שר' אלעזר ס"ל שהעם הם ערב רב אבל ראשי הם ישראל שהם ראשים על ערב רב: וא"ל ר"ש כיון שהעם הם ערב רב גם ראשי העם הם ערב רב ראשים שלהם (מ"מ).

<p>ולא עוד אלא כד ערב רב אינון מעורבין בישראל מה כתיב היו צריה לראש¹ וישראל בתר דמתעברי מנייהו אלין מה כתיב שאו את ראש² כל עדת בני ישראל ולא עוד אלא דאמר קודשא בריך הוא אנא בעי לדיירא עמכון הדא הוא דכתיב ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם ולא עוד אלא כד בני ישראל בגלותא עלייהו אתמר מי מעכב שאור שבעסה³</p>	<p>ולא עוד אלא, כאשר ערב רב הם מעורבים בישראל מה כתוב "היו צריה לראש" וישראל אחר שעוברים מהם אלו, מה כתוב "שאו את ראש כל עדת בני ישראל", ולא עוד אלא שאמר הקדוש ברוך הוא, אני רוצה לדור עמכם, זהו שכתוב "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם". ולא עוד אלא כאשר בני ישראל בגלות, עליהם נאמר, מי מעכב שאור שבעסה.</p>
<p>והא אוקמוה מארי מתני' בזמנא דערב רב אינון ראשים על ישראל כביכול כאילו (ס"א עברין 4 שולטני דקב"ה) עבדין שלטנו בקב"ה וייעלון במשפטי ככביא ומזלי ובג"ד צווחין ואמרין יי' אלהינו בעלוננו אדונים זולתך</p>	<p>והרי בארוהו בעלי המשנה, בזמן שערב רב הם ראשים על ישראל, כביכול כאלו (מעבירים שלטון של הקדוש ברוך הוא) עושים שלטון בהקדוש ברוך הוא, ונכנסים במשפטי כוכבים ומזלות, ומשום זה צועקים ואומרים "ה' אלהינו בעלוננו אדנים זולתך".</p>
<p>ד"א פנחס וכו' קום בוצינא קדישא ואפתח מלי קמי שכינתא קם בוצינא קדישא ואמר בחבורה קדמאה אתמר הכי ת"ח פינחס קאים קמי דינא תקיפא דיצחק וקם קמי פרצה דכתיב ויעמוד פינחס ויפלל ותעצר המגפה בגין לאגנא עליהו דישראל ובגין דא כליל דא ודא בחושבנא פינחס כמנין</p>	<p>דבר אחר "פינחס וכו'" קום הנר הקדוש, ופתח בדברים לפני השכינה, קם הנר הקדוש ואמר בחבור הקדמון נאמר כך, בא וראה, פינחס עמד לפני הדין החזק של יצחק, ועמד לפני פרצה, שכתוב "ויעמד פינחס ויפלל ותעצר המגפה", כדי להגן עליהם של ישראל, ומשום זה כלולים זה וזה</p>

¹ אינון הערב רב (יהל אור). עי' תיקו"ז נט ע"א: בזמנא דגלותא כל ממנן דאומין דעלמא וערב רב אתמר בהון (איכה א ה) היו צריה לראש. ועי' בהגר"א שם סא ע,א: דאינון רישי דעמא בגלותא, שלכן נקראין רב, ערב רב, רב החובל, ע"כ. והוא סוד חותמו של הקב"ה (שבת נ"ה ע"א) שהוא גושפנקא דחתיים ביה שמיא וארעא בסוד שם אהו"ה הדעת שמחבר שמים וארץ, ואז היא נפקא מאתלטייא ומזדווגא ומתבסמא בחסדים דדכורא, ובגלותא שאז ט"ס דידה ירדו בקליפה בעוה"ר, וגם המוחין אין קבועין בז"א, אז כתיב (ישעיה נט טו) ותהי האמת נעדרת, וכתוב (דניאל ח יב) ותשלך אמת ארצה, ואז ועשתה והצליחה (שם) וכן כתיב בסוף דניאל (יב יא) ומעת הוסר התמיד ולתת שקוץ שומם ימים אלף מאתים ותשעים, שאחר החורבן אז נעשית בסוד נקודה וט"ס דילה ירדו למטה, והוא בסוד תה"ו בחינת רשות הרבים רוחב י"ו אמות כמ"ש (ירמיה ד כג) ראיתי את הארץ והנה תהו, והוא ר"ת ו"מעת ה"וסר ה"תמיד, וס"ת תר"ד, ואותיות הנשארים באמצע סוד כת"ר ו' שנשאר בחינת נקודת כתר שלה לבד, ונשאר לה (קצת) הארה מסוד ו' שבתוך ה' שהוא בסוד הספחים כידוע, והוא דרגא דרע"מ דאזיל בתר שכינתא בגלותא דהוא אסייא דקריב לה כמ"ש (שיה"ש ב ה) סמכוני באשישות רפדוני בתפוחים כי חולת אהבה אני, והוא ע"י התורה שעוסקים ת"ח בגלותא דעבדין לה סמך בגלותא כמ"ש בתיקונים בכ"מ, והוא ר"ת וס"ת הנ"ל, הוא ג"כ גי' כת"ר, והוא בעוה"ר סוד הכתר שניתן לאומות העולם (איכה א ה) היו צריה לראש וגו', וכתר מלכות דוד הוא בסוד (עמוס ט יא) סוכת דוד הנופלת ונבלע בכתר הנ"ל ואינו ניכר אלא בסוד אמונה לישראל, וז"ש (דניאל יב יא) ולתת שקוץ שומם, סוד מלכות הרשעה קרתא חייבתא, והם ימים אלף מאתים ותשעים שהאמת נעדרת, וע"ז מרמז בפסוק (בראשית א ב) והארץ היתה תהו, שנשאר ממנה רק בחינת כתר דידה שהוא קמץ כידוע, והאמת הוא בהעלם בסתימת הפה (עמוס ה יג) והמשכיל בעת ההיא ידום (תהלים לט ג) נאלמתי דומיה וגו', והוא בסוד י"ו רה"ר ר"ת ומעת הוסר התמיד כמ"ש, ועל זה אמר המקונן (איכה ב א) איכה יעבי באפו ה' את בת ציון השליך מ'שמים ארץ ת'פארת ישראל ר"ת אמת (פתחי שערים שבירה יט).

² לשון הרמת ראש (יהל אור).

³ שהיא בתוך העיסה, דוגמת ערב רב בתוך ישראל, משא"כ מוץ, שהוא מבחוץ, דוגמת אר"ה. וז"ש שאור שבעיסה ושעבוד מלכיות {ברכות יז}. {יהל אור לעיל רלב ע"ב}.

⁴ יהל אור גורם עברין

בחשבון, פינחס כחשבון יצחק, וכאן צריך לחדש דברים.	יצחק והכא צריך להדתא מלין
פתח ואמר, אליהו אהובו של המלך העליון ראה מ' מן מות עף באויר, חטף אותה ושתף אותה עם ר"ח שהוא יצחק, והוא בחשבון פינחס, ונשלם על ידה לרמ"ח.	פתח ואמר אליהו רחימא דמלכא עלאה חזא מ"ם מן מות ²¹ טאס באוירא ³ חטף לה ⁴ ושתף לה עם ר"ח ⁵ דאיהו יצחק ואיהו בחושבן פינחס ואשתלים בה רמ"ח
אחר כך ראה ו' מן מו"ת עף ברקיע, וחטף אותה, ושם אותה ברמ"ח, ונשלם לרמח, זהו שכתוב "ויקח רומח בידו". והוא במה יכול לחטף שתי אותיות אלו, בשתי רוחות שנשמרו (שהסתתרו) למעלה, שהשתתפו בפינחס, פנ"י ח"ס בשני פנים אלו, חס על ישראל שלא נאבדו בכח	לבתר חזא ו' מן מו"ת טס ברקיעא ⁶ וחטף ליה ושוי ליה ברמ"ח ואשתלים רומ"ח ⁷ הדא הוא דכתיב ויקח רומח בידו ואיהו במה יכיל לחטוף תרין אתוון אלין בתרין רוחין ⁸ דאשתמרו (ס"א דאתמרו ⁹) לעילא דאשתתפו בפנחס פנ"י ח"ס בתרין פנים אלין חס על ישראל ¹⁰ דלא אתאבידו בחילא
	רלח/א
	זהר
מהו שכתוב "ויצמד ישראל לבעל פעור".	מהו דכתיב ויצמד ישראל לבעל פעור
בא וראה לא כתוב "ויצמד ישראל לבעל פעור" אלא "לבעל פעור", קשוטים, וחוזק נתנו לבעל פעור בלי דעת, משום שעבודת פעור הוא	ת"ח ויצמד ישראל לבעל פעור לא כתיב אלא לבעל פעור קשוטין ותוקפא יהבו לבעל פעור בלא דעתא בנין דפולחנא

¹ חימא (או ריקר).

² הענין שמלת מות הם סוד היות הספירות העליונות מסכימות אל הדין, והם ת' מלכות שבה ת' תחיה מצד הרחמים או להפך מצד הדין, והיינו אומרו אנ"י דהיינו מלכות אמית ואחיה, ו' תפארת שהוא בסוד שש קצוות משפיע למלכות כל ענייני ההנהגה חיים ומות, מ' היא הבינה דהיינו אימא עילאה רביעא על בנין איהי רחמי ודינין מתערין מינה, ובהסכימם לדין יתייחדו ויעשה מו"ת, וראה מ' מן חימה דהיינו היות הבינה מעוררת דין שהיא משפעת לשמאל לעורר הדין והחצונים לפעול המיתה (אור יקר).

³ היינו או"ר תפארת להשפיעו הדין (או ריקר).

⁴ שלא ישפיע הדין אלא חטפה מאותה בחינה והפכה מדין לרחמים בסוד תשובה תשוב ה' (או ריקר).

⁵ דהיינו יצחק שהיא גבורה למתק דיני יצחק עמה אחר שהיא מתהפכת, ושלשתם רח"ם דהיינו סוד ברוגז רח"ם תזכור, ואחר שתקן צד זה חזר לשש קצוות למתק הדין הנשפע בהם מכבר (או ריקר).

⁶ שהוא סוד הנקרא רקיע להשפיע בו הדין מפני קנאת הברית והוא הפכו לרחמים במה ששתפה בסוד רח"ם ונעשה רומ"ח דהיינו שהדין העליון יושפע על ידי רמח אבריו במעשה התחתון שיפעול למטה, כי כאשר יש דין למטה אין דין למעלה (אור יקר).

⁷ לפעול הדין, ולהכי קשיא ליה ואיהו במה יכיל וכו' כי אפילו אחר המעשה הזה לא היה עולה אלא עד היסוד כדפירשנו בפסוק הנני נותן לו והיאך אפשר לו לעלות אל התפארת והבינה ולשתפם עמו (או ריקר).

⁸ נר"א [נוריאל ואוריאל? כמש"ו (יהל אור)].

⁹ הענין במה שפירשו בזוהר בפרשת אחרי מות כי שתי נשמות נדב ואביהו נתעברו בפנחס, ושם פירשו כי שתי נשמות אלו הם סוד עליון ד"ו פרצופין כדפירשנו שם בארוכה (אור יקר).

¹⁰ כי על ידי אותם הנשמות עלה בסוד המרכבה העליונה, והיינו שכל צדיק וצדיק על הרוב יתעבר בעבור קדוש עליון בהיותו עושה מצוה גדולה, ואם יעשה עבירה יתעבר בעבור רע (אור יקר).

<p>דפערור הוא למפרע גרמיה ולאפקא קמיה צואה רותחת¹ וההוא עיבידתא אהני ליה ואתתקף מניה וישראל כיון דהמו דא חשיבא דולולא דיליה איהו וקלקולא דיליה דהא בע"ז כתיב צא תאמר לו ואינון בגין זלולא דע"ז פרעו גרמיהו בלא ידיעה ועל הני כפר פנחס ובטל מותנא דכתיב ויכפר על בני ישראל</p>	<p>לפרוע עצמו, ולהוציא לפניו צואה רותחת, ואותה עבודה מועילה לו ומתחזק ממנה, וישראל, כיון שראו זאת חשבו שזה זלזול שלו הוא וקלקול שלו, שהרי בעבודה זרה כתוב "צא תאמר לו" והם בגלל הזלזול של העבודה זרה פרעו עצמם בלי ידיעה, ועל זה כפר פנחס וביטל המגפה, שנאמר "ויכפר על בני ישראל".</p>
<p>ומה כתיב² (ברך הקודם ע"ש)</p>	<p>מהו שכתוב</p>
<p>רעיא מהימנא</p>	
<p>דתרווייהו וידקור את שניהם בתרין אתוון מ"ו³ והיינו בקנאו את קנאתי בתוכם⁴</p>	<p>של שניהם, "וידקור את שניהם", בשתי אותיות מ"ו, וזהו שנאמר "בקנאו את קנאתי בתוכם".</p>
<p>ואמאי אשתתף ביצחק⁵ בגין דיצחק מסר גרמיה למיתה⁶ ובגין דא אשתתף ליה ליצחק למהוי ליה עזר דמסמרא דתריין⁷ עיזלי דאיילתא אשתתפי ביה אברהם ויעקב דאברהם דרגיה חסד אשתתף בח"ס דפנחס⁸ יעקב איהו פנ"י א"ל (ס"א יעקב איהו פנ"י דפנחס) בגין דאתמר ביה כאשר עבר את פניאל⁹ (ס"א שם המקום פנ"י) פנ"י¹⁰ א"ל בגין דכד עלמא איהו בדוחקא ואית צדיק בעלמא מקני על ברית אבהן אשתתפו ביה ובגיניהו אמר משה בדוחקא דיישראל זכור לאברהם ליצחק¹¹ ולישראל</p>	<p>ומדוע השתתף ביצחק, משום שיצחק מסר עצמו למיתה, ומשום זה שיתף את יצחק להיות לו לעזר, שמצד של שני עופרי האילים השתתפו בו אברהם ויעקב שאברהם דרגתו חסד השתתף בח"ס של פנחס, ויעקב שהוא פנ"י א"ל (יעקב הוא פנ"י של פינחס), שפנחס משום שנאמר בו "כאשר עבר את פניאל" (שם המקום פנ"י) פנ"י א"ל, ומשום שכאשר העולם הוא בצער, ויש צדיק בעולם המקנא על הברית האבות משתתפים עמו, ובגללם אמר משה בצערם של</p>

¹ כח הטומאה יש בהיכלות הטמאים והיא נקראת צואה רותחת ומשם יניקת בעל פעור, ובהיותם פוערים לפניו היה מתחזק בפעולה ההיא לינק משרו העליון הטמא, ואין ספק שהפעולות הגשמיות אי זו שתהיה יש לה דבר יתאחז בדק הפנימי או חיזון הכל לפי הפעולה, ובהיות הפעולה טובה מושך מהדק הטהור, ובהיות הפעולה כעורה או טמאה ימשוך מהטמאים, ולכך עובדי פעור היו מכוונים בעבודה זו להשפיעו מההיכל הטמא ההוא (או ריקר)..

² ומה כתיב לאמופיע בדאמסטורם ומנטובא.
³ הם הבינה והתפארת מהם השפיעו להם כה אל הפעולה הגדולה ההיא דכמה ניסים נעשו לו כדפרישו רבותינו ז"ל, והיינו שהקנאה והדין שהיה למעלה השפיעו עליו ובטלו מלמעלה ונפעל למטה על ידו (או ריקר).

⁴ ממש קנאה עליונה קנא ונתלבש, והשתא קשה כי לפי זה כיון שכל כוונתו לטהר הדין מלמעלה היה ראוי שלא ישתתף מ"ו עם ר"ח כי כיון שר"ח הוא יצחק אם כן אדרבה יעורר הדין והגבורה (או ריקר).

⁵ ותירץ דיצחק הוא סוד מרכבה לגבורה לא מצד הדין חס ושלום אלא מצד הפוכה לחסד, והיינו סוד ויעקוד את יצחק בנו היות הגבורה נכנעה אל החסד, והיינו סוד מיתת יצחק שהיא הגבורה שהיא הדין העליון נשפע למטה והמדה ההיא נתקנת (אור יקר).

⁶ ועל דרך זה ממש היה עושה הוא המעשה הזה כדפי' אם כן יעזר מצד עקידת יצחק ממש, ולזה שתף עמו ר"ח, ומצד ד"ו פרצופין שהם נדב ואביהו (אור יקר).

⁷ ר"ל גר"א. ומסט' דידי' ביצחק כנ"ל (יהל אור).
⁸ לשון חסד ורחמים (אור יקר).

⁹ אפשר היות הכוונה כי התפארת פנים תחתונים אל הכתר הנקרא אל, ועוד אפשר מפני שבתפארת שם יה"ה שהם פנים לשם יוד הי ואו הי שסודו יא"י דהיינו א"ל (אור יקר).

¹⁰ נשאר אל דיעקב, ועזר דיצחק, וזהו אלעזר, בן אלעזר, ועמ"ש בפ' נשא {קכד. ויה"א שם}. וד' חסד, הן ד' רוחין, שסימן אופן' כידוע (יהל אור).

¹¹ לי' ליצחק. צ"ל יצחק (יהל אור).

<p>עבדיך ובתלת אתוון¹ יהיו מן אליהו זכה לה' מן הנביא ודא איהו אליהו ה' נביא (ס"א ודא רזא אל יהו"ה נביא) ואשתלים ביה יהו"ה</p>	<p>ישראל, "זכור לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך", ובשלוש אותיות יה"ו מאליהו, זכה לה' מן הנביא, וזהו אליהו, ה' נביא (וזה סוד אל יהו"ה נביא) ונשלם בו יהו"ה.</p>
<p>י' הזכה פנחס² ביה בגין דקני על ברית זכה לברית ותריין יודין אינון יוד עלאה מן יהו"ה דכרת³ בה לאברהם בין י' אצבעות דידין יוד זעירא איהי מן אדני דכרת⁴ בה בין י' אצבעאן דרגלין ואיהי את קדישא דמתעטרא ברשימו עלאה⁵</p>	<p>י' שזכה בה פנחס, משום שקנא על הברית, זכה לברית. ושתי יודין הן, י' עליונה מן יהו"ה שכרת בה לאברהם בין עשר אצבעות ידיו, יו"ד קטנה היא מן אדני שכרת בה בין עשר אצבעות רגליו, והיא אות קדושה שמתעטרת ברושם העליון.</p>
<p>ודא אתרשים תמיד לעלמין איהי אות דשבת אות דתפלין אות דיומין טבין אות דשדי דרשים על מוזוות ביתך ובשעריך למהוי בה רשימין ישראל ברצועייהו בברית דלהון דאינון בנוי דמטרוניתא בנוי דהיכלא דמלכא קדישא ובאורייתא אינון רשימין באת י' עלאה דאינון בני מלכא עלאה כמה דאוקמוה והא אתמר בנים אתם ליי' אלהיכם</p>	<p>וזה רשום תמיד לעולמים, והיא אות השבת, אות התפלין, אות של ימים טובים, אות שם שדי, שרשום על מוזוות ביתך ובשעריך, להיות בה רשומים ישראל ברצועות בברית שלהם, שהם בני המלכה, בני ההיכל של המלך הקדוש, ובתורה הם רשומים באות י' עליונה, שהם בני המלך העליון כמו שבארוהו, והרי נאמר "בנים אתם ליי' אלהיכם".</p>
<p>ואות יוד דשדי איהו חוליא⁶ דשלשלת על קודלא דשד יצר הרע דלא לנזיק ליה לב"נ דעליה אמר דוד הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי איהו נחש איהו כלב איהו אריה דעליה אמר דוד יארוב במסתר כאריה בסכה</p>	<p>ואות י' של שדי היא חוליה של שלשלת על צוארו של שד, יצר הרע, שלא יזיק לו לאדם, שעליו אמר דוד "הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי" הוא נחש הוא כלב הוא אריה, שעליו אמר דוד "יארוב במסתר כאריה בסכה".</p>
<p>והנביא קרא ליה דוב הה"ד דוב אורב הוא לי ארי במסתרים נמשל כבהמות נמשל לכל חיון מסאבן דאינון דורסין אתמתיל לכל ב"נ כפום חובוי והא אתמר</p>	<p>והנביא קרא לו דב, זהו שכתוב "דב אורב הוא לי ארי במסתרים נמשל כבהמות" נמשל לכל חיות טמאות שהן דורסות, נמשל לכל אדם כפי עוונותיו והרי נתבאר.</p>

¹ דתלת רוחין דבו אשתתפו בג' אבהן, והן יק"ו מן אל"הו, ורוח רביעית שהוא אליהו הוא בה' בתראה, לכן אליהו בגי' ב"ן, בה' בתראה כידוע. והוא ה' דהנביא, בו נשלם השם כמש"ו. וא"ל דאליהו הוא דפניאל, שנשאר לעיל. הרי בפנחס ואל דאליהו מרומז אברהם ויעקב, ובחושבן דפינחס יצחק. ויק"ו דאליהו הן יק"ו דג' אבהן. והן ג' רוחין. והנביא, רוח דאליהו הנביא שנתוסף בו כשנכנס לנבואה כידוע. וה' דהנביא ה' בתראה כנ"ל, ואז נשתלם בד' רוחין, ובד' אותיות הו"ה (יהל אור).

² הוא ענין בפ"ע (יהל אור).

³ ברית הלשון וברית המעור כמ"ש בס"י {פ"א מ"ב} (יהל אור).

⁴ ככרת. צ"ל דכרת (יהל אור).

⁵ ברית בטיפין דמוחא עילאה, חכמה (יהל אור).

⁶ קשיא ליה דסוף סוף כיון שהם מסומנים בשתי יודין אלו למה צורך הוא תפילין שבת יום טוב מזוזה ברית מילה, ואל הנדרש שהכוונה בסתר ובגלוי תינח תפילין ושבתי ויום טוב ואות ברית אמנם מזוזה למה, לזה פירש כי סוד י' דברית היא "אות י' דשד" וסגולתו להכניע החצונים ולהכריחם, והעד כי שם שד"י הוא ש"ד י' כלומר שודד השדים ומכניעם ושד היינו יצר הרע, אם כן הוא בבשרו להכניע יצר הרע שלא יפתוהו בעריות (או ריקר). ר"ל אותו טבעת שסובב על הצואר, שהוא כמין יו"ד, והשלשלת עצמה מפרש למטה (יהל אור).

<p>והאי איהו כלב ונחש וחמור נוער, דמרכיבין עליה נפשא ומיד דאשתמודע ההוא דרכיב עליה דאיהו חייבא עליה כתיב ויפול רוכבו אחור ורוא דמלה כי יפול הנופל ממנו ובגין דא אמר איוב לא נופל אנכי מכס וצדיק דרכיב עליה קשיר ליה בקשירו דרצועין דתפלין אות תפלין דאיהו אות יוד דשדי חוליא על קדליה ש דתפלין שלשלת על קדליה</p>	<p>וזהו כלב ונחש וחמור נוער, שמרכיבים עליו נפש, ומיד שניכר זה שרוכב עליו, שהוא החוטא, עליו כתוב "ויפול רוכבו אחור". וסוד הדבר "כי יפול הנופל ממנו", ומשום זה אמר איוב "לא נופל אנכי מכס", וצדיק שרוכב עליו קושר אותו בקשירה של רצועות התפלין אות תפלין, שהיא אות יו"ד של שדי, חוליה על צוארו, ש' של התפלין היא שלשלת על צוארו.</p>
<p>וביה רכיב אליהו וסליק לשמיא הה"ד ויעל אליהו בסערה השמים וביה ויען יהו"ה את איוב מן הסערה ובגין דא אוקמוה רבנן דמתניתא עליה איזהו גבור הכובש את יצרו ואית למאן דמתהדר ליה חמור דלאו איהו מצטער רוכבו ואלין אינון דמשתדלין בקל וחומר ובגין דא אתמר באברהם ויחבש את חמורו ובגיניה אתמר על משיח עני ורוכב על חמור</p>	<p>ובו רכב אליהו ועלה השמימה, זהו שכתוב "ויעל אליהו בסערה השמים", ובו "ויען יהו"ה את איוב מן הסערה". ומשום זה בארוהו חכמי המשנה עליו "איזהו גבור הכובש את יצרו", ויש מי שנהפך לו לחמור שאינו מצטער רוכבו, ואלו הם העוסקים בקל וחומר, ומשום זה נאמר באברהם "ויחבש את חמורו" ובגללו נאמר על המשיח "עני ורוכב על חמור".</p>
<p>ובגין דא י' מן שד"י דאיהו חוליא דשלשלת מינה (ס"א מפחדין) מפוזרין כל שדין ומזיקין ומיד דחזיין ליה במזוזות דתרעין ברחין דבה אתמר לאסור מלכיהם בזיקים ונכבדיהם בכבלי ברזל כ"ש כד חזיין לה באות תפלין על דרועין ורשימין בה באות ברית בבשריהון והזר הקרב יומת לית זר אלא יצר הרע דמיא לכל חיון ועופין דורסין</p>	<p>ומשום זה י' מן שד"י, שהיא חוליה של השלשלת, ממנה (מפחדים) מפוזרים כל שדים ומזיקים, ומיד שרואים אותו במזוזות של הפתחים בורחים, שבה נאמר "לאסור מלכיהם בזיקים ונכבדיהם בכבלי ברזל", כל שכן כאשר רואים אותו באות של תפלין שעל הזרועות ורשומים בה באות ברית בבשרם "והזר הקרב יומת", אין זר אלא יצר הרע, שדומה לכל חיות ועופות דורסים.</p>
<p>ובגין דא זכור נא מי הוא נקי אבד דא פנחס דקני על ברית ואתרשים ביה דאיהו ברא דמלכא ומטרוניתא קני במחשבה וזכי לאת י' מן יהו"ה וקני בעובדוי וזכה לאות י' מן אדני" והאי איהו חכמה בראש וחכמה בסוף ובגין דאדם קדמאה הוה רשום בתרווייהו אוקמוה עליה רבנן דאיהו ראשון למחשבה אחרון למעשה אדהכי דאמר מלין אלין אתכסי מנייהו אמר</p>	<p>ומשום זה "זכור נא מי הוא נקי אבד" זה פנחס שקנא על הברית ונרשם בו שהוא בן של המלך, והמלכה קנא במחשבה וזכה לאות י' מן יהו"ה, וקנא במעשיו וזכה לאות י' מן אדני, וזוהי חכמה בראש וחכמה בסוף, ומשום שאדם הראשון היה רשום בשניהם בארוהו חכמים שהוא ראשון למחשבה ואחרון למעשה. תוך כדי שאמר דברים אלו נכסה מהם אמר</p>
<p>רלח/ב</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>ר' אלעזר (לחבריו) אשרי חלקנו שזכינו לשמוע דברים מבני העולם</p>	

<p>למשמע מלין מבני עלמא דאתי ובחבורא קדמאה¹ לכן אמר באומאה עלך אם הוא ברעותך² ואי לאו אימא ר' פנחס בן יאיר ההוא טולא בטש בעינוי דר' אבא וכי לא הוה ידע קב"ה אי הוה ברעותיה אם לאו א"ל אם ליה גלוי מי גלוי לאחריני ובג"ד לכן אמור³</p>	<p>הבא, ובחבור הראשון. לכן אמר בשבועה עליך אם הוא ברצונך ואם לא. אמר רבי פנחס בן יאיר אותו הצל הכה בעינוי של רבי אבא, וכי לא היה יודע הקדוש ברוך הוא אם היה ברצונו אם לאו. אמר לו אם לו גלוי, מי גלוי לאחרים, ומשום זה נאמר, לכן אמור.</p>
<p>ותו אמר בחבורא קדמאה מכתם לדוד⁴ סימנא⁵ דאחויאו ליה לדוד כד שדר ליואב לארם נהרים ולארם צובה לאנחא בהו קרבא אמר רעיא מהימנא שושן עדות דא סהדותא דשכינתא דאיהו שושן עדות דאיהו סהדותא דקיימא עלן וסהידת עלן⁶ קמי מלכא ודרגין עלאין קדישין⁷ בהדה וסייעתא קדישא לתושבתא</p>	<p>ועוד נאמר בחבור הראשון "מכתם לדוד", סימן שהראו לו לדוד כאשר שלח ליואב לארם נהרים ולארם צובה ללחום בהם קרב, אמר הרועה הנאמן, "שושן עדות" זו עדות של השכינה, שהיא שושן עדות, שהיא עדות שעומדת עלינו ומעידה עלינו לפני המלך, ומדרגות עליונות קדושות עמה, וסיוע קדוש לשבח.</p>
<p>אמר ר"מ שושן עדות דאינון סהדין על ישראל דאינון אברים ואיהו נשמתא עלייהו איהו סייעתא דשמיא דאתמר בה⁸ ואתה תשמע השמים איהו סייעתא קדישתא (ומנה תלייא) דאתמר עלה תניא דמסייע לך איתן מושבך⁹ ושים בסלע קנך איתן תני"א תמן קנא¹⁰ דנשרא עלאה ואיהו שכינתא ועלה אתמר כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף דאינון שוני¹¹ הלכות ומשניות וכל דבור ודבור דנפיק מפומי דההוא תני"א דאפיק בין לשמא דיהו"ה בין באורייתא בין בצלותא בין בברכה בין בכל פקודא ופקודא מה</p>	<p>אמר הרועה הנאמן, "שושן עדות" שהם מעידים על ישראל שהם אברים והיא נשמה עליהם, והיא סיוע של שמים, שנאמר בה "ואתה תשמע השמים", היא סיוע קדוש (וממונה תלוי) שנאמר עליה, תניא המסייעת לך. "איתן מושבך ושים בסלע קנך", איתן תני"א, שם הקן של הנשר העליון והיא השכינה, ועליה נאמר "כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף", שהם שוני הלכות ומשניות, וכל דיבור ודיבור שיוצא מפיו של זה התני"א, שמוציא אותו לשם יהו"ה, בין בתורה</p>

¹ קאי עמ"ש בזוהר ד' ר"כ א' אר"י אדכרנא כו' (יהל אור).

² "לכן" שבועה "אם ברעותך" למשה בעל ברית שלום שיתן אותו לפנחס כדפירשו בזוהר פרשת פנחס (אור יקר).

³ רוצה לומר בפה, ירצה כי הדברים כדי שיתקיימו לא יספיק גמר המחשבה אם לא יאמר בפה, והטעם שהמחשבה נעלמה שאין בה ידיעה לאחרים והמתנה הגמורה צריך שיהיה גלויה ומפורסמת, ולזה אמר לאחרים אינו גלוי ולא תהיה מתנה גמורה אלא שיוציא בפיו והיינו לכן השבעתיך שתאמר בפין מה שבלבך כדי שיתקיים במחשבה ודיבור להגלות לאחרים כדפירשונו (אור יקר).

⁴ קאי עמ"ש בזוהר ד' רל"ג א' פתח ואמר למנצח כו' (יהל אור).

⁵ מלת מכתם הוא לשון כתם וסימן (אור יקר).

⁶ בהיותה בתחתונים נוטלת מעשיהם הטובים בסוד מיין נוקבין מראה אותם כלפי מעלה ובחינתה "שושן" לבד אמנם בהיות דרגין עילאין בהדה שנכללים בה היא נקראת שושנה כענין צדק צדקה ליל לילה כן הוא שושן שושנה, כאשר היא נוטלת סימני הזכר עמה אז היא נקראת שושנה או צדקה או לילה כי ה' היא סוד שלשה ווין כזה ה' דהיינו סוד ו'יסע ו'יבא ו'יט (אור יקר).

⁷ ר"ל שהן ג"כ מעידין על ישראל בהדא. והן דוגמת האברים שאמרו ז"ל { חגיגה יא. טז. } אבריו של אדם מעידין עליו. ושכינה דוגמת הנשמה, דקיימת על אברים, שאמרו ז"ל { שם } נשמתו של אדם מעידה עליו (יהל אור).

⁸ ר"ל השמים עד"א ו' [מ"כ עה"ג. איהו סייעתא דשמיא ע"ד עזר כנגדו. ע"כ] (יהל אור).

⁹ ר"ל איתן אותיות תניא, והיא שכינה, וזהו דמסייע לך כנ"ל (יהל אור).

¹⁰ ר"ל באדם ששונה, שנק' תנא, שם קנא כו' (יהל אור).

¹¹ ר"ל הן גוזליו ירחף, ששורה השכינה עליהם (יהל אור).

<p>כתיב ביה יפרוש כנפיו ההוא נשרא דהוא דבור דביה יהו"ה יקחהו¹ ישאהו על אברתו מאי על אברתו על ההוא אבר דב"נ (ס"א דההוא נשרא) דביה מצודה² יהו"ה אתקרי אבר דשכינתא ובג"ד ישאהו על אברתו ישאהו כגון ישא יהו"ה פניו אליך</p>	<p>בין בתפלה בין בברכה בין בכל מצוה ומצוה, מה כתוב בו "יפרוש כנפיו" אותו הנשר שהוא דיבור, שבו יהו"ה. "יקחהו ישאהו על אברתו", מהו "על אברתו", על אותו אבר של האדם (של אותו נשר) שבו מצוה יהו"ה, ונקרא אבר של השכינה, ומשום זה נאמר "ישאהו על אברתו", ישאהו כמו "ישא יהו"ה פניו אליך".</p>
<p>ומאי ושים בסלע קנך אלא אמר דוד עליה יי' סלעי ומצודתי אוף הכי תנא דאיהו ביה הלכה תקיפא כסלע דלית פטיש יכיל לפצצא יתה בכל קושיין דעלמא בהאי איהו מקננא נשרא וכל תנאים אתקריאו קנים דילה ובגין דא כי יקרא קן צפור לפניך בארץ מקרה זמנא חדא כאושפיזא ואכסנאי דאודמן לפום שעתא בבי אושפיזיה</p>	<p>ומהו "ושים בסלע קנך", אלא אמר דוד עליו "ה' סלעי ומצודתי", כך גם למדנו, שבו הלכה תקיפה כסלע שאין פטיש יכול לפוצץ אותה בכל קושיות שבעולם, בזה הוא מקנן הנשר, וכל התנאים נקראים קנים שלה. ומשום זה "כי יקרא קן צפור לפניך", בדרך מקרה פעם אחת, כאורח ואכסנאי שמזדמן לפי שעה לבית מלונו.</p>
<p>ואית דאינון במתניתא דלהון דירה לשכינתא הה"ד ושמרו בני ישראל את השבת וגו' לדורותם לדרתם חסר לשון דירה ואית מארי משנה דתורתם אומנותם דלא זות שכינתא מנהון כל יומיהון אבל אלין כי יקרא קן צפור לפניך בהון שכינתא בארץ מקרה זמנין שרייא עלייהו ואשתכחת עמהון וזמנין לא אשתכחת עמהון</p>	<p>ויש שהם בלמוד שלהם [נעשים] דירה לשכינה, זהו שכתוב "ושמרו בני ישראל את השבת וגו' לדדתם", לדרתם חסר, לשון דירה, ויש בעלי משנה שתורתם אומנותם שלא זזה השכינה מהם כל ימיהם. אבל על אלו "כי יקרא קן צפור לפניך", בהם השכינה [נמצאת] בדרך מקרה, פעמים ששורה עליהם ונמצאת עמהם, ופעמים לא נמצאת עמהם.</p>
<p>ורוא דמלה זמנין דאשתכחת עמהון לא תקח האם וזמנין דלא אשתכחת עמהון שלח תשלח את האם אפרוחים אלין מארי משנה או ביצים מארי מקרא באלין דלא קבעין למודייהו שלח תשלח את האם אבל באלין דקבעין למודייהו לא תקח האם על הבנים ואית מארי הלכות דמיינן לככביא הה"ד ומצדיקי הרבים כככבים לעולם ועד לאו כככבים³ דאתמר בהון (ישעיה ל"ד) וכל צבאם יבול אלא כאינון ככביא דעלמא דאתי דאינון לעולם ועד קיימי תדיר</p>	<p>וסוד הדבר פעמים שנמצאת עמהם "לא תקח האם", ופעמים שלא נמצאת עמהם "שלח תשלח את האם". "אפרוחים", אלו בעלי משנה, "או ביצים" [אלו] בעלי מקרא, ובאלו שלא קובעים את למודם, "שלח תשלח את האם", אבל באלו שקובעים למודם, "לא תקח האם על הבנים", ויש בעלי הלכות שדומים לכוכבים, זהו שכתוב "ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד", לא ככוכבים שנאמר בהם "וכל צבאם יבול", אלא כאותם כוכבים של העולם הבא שהם</p>

¹ לההוא דבור דסלקת בי' לעילא (יהל אור).

² דרמ"ח מ"ע נגד רמ"ח אברים, בכל אבר מצוה א', ובכל מצוה שם הו"ה כידוע, דמ"צ בא"ת ב"ש י"ק, הרי שם הו"ה. וההוא אבר הוא אבר דשכינה. ור"ל ישאהו את השם הו"ה. וזהו יק"ו די'שאהו', עם הדבור ה' בתראה, על האבר של האדם שהוא אברתו דשכינה. וזהו ישא ה' ר"ל שם הו"ה אליך על האברים. אלא אמר דוד כו'. ר"ל שהסלע הוא השכינה. וכן הסלע עם איתן קאי על התנא. איתן כנ"ל וסלע כמש"ו (יהל אור).

³ ר"ל זהו ככוכבים לעולם ועד (יהל אור).

<p>ויאמר אלהים נעשה אדם בתר דאשלימו לעבידתייהו כל אומן ואומן אמר לון קב"ה אומנותא חדא אית לי למעבד דיהא שותפא דכלנא אתחברו כלכו כחדא למעבד ביה כל אחד ואחד מחולקא דיליה ואנא אשתתף עמכון למיהב ליה מחולקא דילי והיינו נעשה אדם בצלמנו כדמותנו ואוקמוה רבנן דלית אדם אלא ישראל הה"ד ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם אתם אדם ולא עכו"ם ובג"ד ישמח ישראל בעושי</p>	<p>לעולם ועד קיימים תדיר. "ויאמר אלהים נעשה אדם", אחר שהשלימו את עבודתם, כל אומן ואומן, אמר להם הקדוש ברוך הוא, מעשה אומנות אחד יש לי לעשות שיהיה שותף לכלנו, התחברו כלכם כאחד לעשות בו כל אחד ואחד מחלקו ואני אשתתף עמהם, לתת לו מחלקי, וזהו שנאמר "נעשה אדם בצלמנו כדמותנו", ובארוהו חכמים שאין אדם אלא ישראל, זהו שכתוב "ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם", אתם אדם ולא עובדי כוכבים מזלות, ומשום זה "ישמח ישראל בעושי".</p>
<p>אמר בוצינא קדישא ודאי ההוא תנא דאתמר¹ בסלע דהויא אמר דא דכתיב ביה איתן מושבך ושים בסלע קנך דתלת אבהן נקראו איתנים ורביעאה איתן מושבך דביה מתישבא² הלכה דאתמר בה הלכה למשה מסיני דאיהו³ אתפשט על שתין רבוא דישראל ונהיר לון באורייתא כשמשא (לסיהרא) דאתכסי בליליא ונהיר לכל ככביא ומזלי ולית ליליא אלא גלותא ואיהי שומר מה מלילה שומר מה מליל ואתגליא ביממא דאתמר הבקר אור בקר דאברהם דאתמר ביה ובקר וראיתם את כבוד יי' חי יי' שכבי עד הבקר אדהכי הא רעיא מהימנא נפיק מההוא סלע ואמר בוצינא קדישא מה מועיל לי לאתמררא מקמך דהא לא שבקנא אתר דלא עאלית לאתמררא מנך ולא אשכחנא אי הכי לית לי לאתכסיי מנך</p>	<p>אמר הנר הקדוש, ודאי אותו תנא שנעלם בסלע של הנחש אמר זאת, שכתוב בו "איתן מושבך ושים בסלע קנך", ששלשה אבות נקראו איתנים, והרביעי "איתן מושבך", שבו מתיישבת ההלכה שנאמר בה, הלכה למשה מסיני, שהוא מתפשט על ששים רבוא של ישראל ומאיר להם בתורה, כשמש (לירח) שמתכסה בלילה ומאיר לכל כוכבים ומזלות, ואין לילה אלא גלות, והיא "שומר מה מלילה שומר מה מליל", ומתגלה ביום, שנאמר "הבוקר אור", הבוקר של אברהם שנאמר בו "ובוקר וראיתם את כבוד ה'", "חי ה' שכבי עד הבוקר". בתוך כך, אותו הרועה הנאמן יוצא מאותו סלע, ואמר הנר הקדוש, מה מועיל לי להסתתר מפניך, שהרי לא השארתי מקום שלא נכנסתי להסתתר ממך, ולא מצאתי, אם כן אין לי להתכסות ממך.</p>
<p>א"ל בוצינא קדישא בתר דאמר נעשה אדם בצלמנו כדמותנו מאי ניהו דאמר לבתר ויברא אלהים את האדם בצלמו א"ל מה דאוקמוה על דא מארי מתניתין דמנהון הוו אמרין יברא ומנהון אמרין לא יברא קב"ה ברא ליה דכתיב ויברא אלהים את האדם בצלמו אמר ליה אי הכי</p>	<p>אמר לו הנר הקדוש, לאחר שאמר "נעשה אדם בצלמנו כדמותנו", מהו שאמר לבסוף "ויברא אלהים את האדם בצלמו", אמר לו מה שבארו על זה בעלי המשנה, שמהם אמרו "יברא", ומהם אמרו "לא יברא", הקדוש ברוך הוא ברא אותו, שכתוב "ויברא אלהים את האדם בצלמו", אמר לו אם כן</p>
<p>רלמ/א</p>	

¹ ר"ל ר"מ וע' פ' תצא רע"ט (יהל אור).

² וזהו מושבך. ור"ל בו נתיישרה הלכה כמש"ו, והיא שכינה (יהל אור).

³ ר"ל ר"מ (יהל אור).

רע"מ	
<p>איהו לא יהיב חולקא ביה חד מנייהו¹ ולא אתעביד בדיוקנא דלהון אלא באיקונין דמלכא² בצלמו כדמותו דאיהו צלם דמות תבניתו אמר הכי אשתמודע³</p>	<p>הוא, אף אחד מהם לא נתן חלק בו ולא נעשה בצורה שלהם אלא בצורת המלך, בצלמו כדמותו, שהוא צלם דמות תבניתו, אמר כך משמע.</p>
<p>אמר ה"ו אלא אנא אמינא לך דאתברי בכלא⁴ ואשלטיה על כלא ואי הוה יהיב כל חד ביה חולקיה בזמניה דהוה כעסיה עליה כל חד הוה נטיל חולקיה מניה כי במה נחשב הוא אלא קב"ה ברא ליה (כל חד וחד) בדיוקניה דא מלכות קדישא דאיהי תמונת כל דבה אסתכל קב"ה וברא עלמא וכל בריין דברא בעלמא וכלל בה עלאין ותתאין בלא פרודא כלל וכלל בה עשר ספירן וכל שמהן וכנויין והויין ועלת על כלא דאיהו אדון על כלא ולית אלהא בר מניה ולא ישתכח בעלאין ותתאין פחות מניה בגין דאיהי קשר דכלהו שלימו דכלהו לקיימא ביה ומלכותו בכל משלה ובגין דלא אשתכח עלת על כלא בעלאין ותתאין פחות מנה אפילו בחד מנייהו אתקריאת אמונת ישראל ומסטרא דעלת⁵ על כלא אתמר בה כי לא ראיתם כל תמונה אבל מסטרא דשאר בריין אתמר בה ותמונת יי' יביט</p>	<p>אמר חס ושלוש, אלא אני אמרתי לך שנברא בכל והשליטו על הכל, ואם היה נותן כל אחד בו חלקו בזמן שהיה כועס עליו, כל אחד היה נוטל חלקו ממנו, כי במה נחשב הוא. אלא הקדוש ברוך הוא ברא אותו (כל אחד ואחד) בצורתו, זו המלכות הקדושה, שהיא תמונת כל. שבה הסתכל הקדוש ברוך הוא וברא את העולם וכל הבריות שברא בעולם, וכלל בה עליונים ותחתונים בלי פירוד כלל וכלל, בה עשר ספירות, וכל שמות וכינויים והויות ועילת⁴ על הכל שהוא אדון על הכל, ואין אלוה חוץ ממנו, ואין נמצא בעליונים ותחתונים פחות ממנו, משום שהוא קשר של כולם שלמות של כולם, לקיים בו "ומלכותו בכל משלה", ומשום שלא נמצא עילת על הכל בעליונים ותחתונים פחות ממנו, אפילו באחד מהם, נקראת אמונת ישראל, ומצדו של עילת על הכל, נאמר בה "כי לא ראיתם כל תמונה", אבל מצד של שאר הבריות נאמר בה "ותמונת ה' יביט".</p>
<p>אתא בוצינא קדישא ושאר חברייה ואשתטחו קמיה ואמרו ודאי כען לית מאן דיכיל למיטל מניה חולקיה דלא יהיב ביה חולקא חד בעלמא אלא בורא עלמין עלת על כלא וביה תליא ענשיה או אנריה ולא</p>	<p>בא הנר הקדוש ושאר החברים והשתטחו לפניו ואמרו, ודאי עתה אין מי שיכול לקחת ממנו חלקו, שלא נתן בו חלקו אחד בעולם אלא בורא העולמות עילת על הכל, ובו תלוי עונשו או שכרו, ולא במלאך ושרף</p>

¹ שהרי הבורא אינו צריך חלקם מאחר שההסכמה העיקרית פשוט המקרא ויברא אלהים והוא מקור מציאות הנמצאות, מה אלא יצטרך ליקח מהם ולא שיתנו הם, הבורא שעליהם יברא האדם בשורש מציאותם העליון דהיינו שורש הנמצאות שבבורא, ולומר שהוא בערך צלמם ודמותם גם זה לא יתכן, כי מאחר שחותם תבנית הנמצאות כראוי בצלמו ודמותו מהו הצלם והדמות אשר לתחתונים להוסיף ולגרוע בו (אור יקר).

² שהוא מקור צלם ודמות כל נמצא (אור יקר).

³ ירצה פשוט הכתובים כך יורו, ואין דוחק בזה שנאמר שהבורא נתן הכל, ומה שאמר נעשה אדם אינו אלא על דרך שיחוצב מצור חוצבו כולם יחד נכללים בו, והפסוק דחיק ומוקים אנפשיה בהכי כדפירשנו, אמר חס ושלוש שפשוט הכתוב לא יופשט, נעשה אדם ממש חלק כל אחד ואחד נתן בו והקושיא אנא אימא לך (אור יקר).

⁴ יש כמה כאלה אולי זה עליון
⁵ ממש חלק כולם בו, לא שיהיה הוא תחת ממשלתם אחר שחלק מהם נתן בו אלא אדרבה השליטו עליהם, ונתן בו החלק כדי שיהיה שולט עליהם (אור יקר).

⁶ ומסט' דעאלת. צ"ל דעלת כו'. ור"ל דכלא כליל בה. ומסט' דעלת, שהוא אינו מושג נאמר לא ראיתם, אבל מסט' דשאר, דאתכלילו בה, נאמר ותמונת כו' (יהל אור).

<p>במלאך ושרף ולא בשום בריה בעולם, ומשום זה בארו חכמי המשנה, המשתף שם שמים ודבר אחר נעקר מן העולם. מיד ששמע דברים אלו שאמר רבי שמעון הנר הקדוש, שמח הרועה הנאמן (שאמר הרועה הנאמן שמח הנר הקדוש), וכל החברים ברכו אותו ואמרו, רועה נאמן אם לא היה באדם בעולם אלא לשמוע זה די. אשריו מי שעוסק בגלות האחרונה לדעת השכינה לכבד אותה בכל המצוות, ולסבול בגללה כמה צרות, כמו שנאמר השכר של הכלה הוא הדחק.</p>	<p>במלאך ושרף ולא בשום בריה בעולם, ומשום זה בארו חכמי המשנה, המשתף שם שמים ודבר אחר נעקר מן העולם. מיד ששמע דברים אלו שאמר רבי שמעון הנר הקדוש, שמח הרועה הנאמן (שאמר הרועה הנאמן שמח הנר הקדוש), וכל החברים ברכו אותו ואמרו, רועה נאמן אם לא היה באדם בעולם אלא לשמוע זה די. אשריו מי שעוסק בגלות האחרונה לדעת השכינה לכבד אותה בכל המצוות, ולסבול בגללה כמה צרות, כמו שנאמר השכר של הכלה הוא הדחק.</p>
<p>וישכב במקום שהוא אם יש כ"ב אותיות באורייתא איהי שכיבת עמיה מאן י"ש חכמה! מאין דבאתר דשכינתא² עלאה תמן חכמה תמן ובגינה אתמר להנחיל אוהבי יש והיינו³ ועשה חסד לאלפים לאוהבי מסטרא דאהבת חסד ויש דאיהי חכמה לימינא דהכי אוקמוה הרוצה להחכים ידרים ובגין דא להנחיל אוהבי יש</p>	<p>"וישכב במקום ההוא", אם יש כ"ב אותיות של התורה, השכינה שוכבת עמו. מהו יש חכמה מאין, שבמקום שהשכינה העליונה, שם חכמה שם, ובגללה נאמר "להנחיל אוהבי יש", וזהו "ועשה חסד לאלפים לאוהבי", מצד של אהבת חסד, ויש שהיא חכמה לימין, שכך בארוהו, הרוצה להחכים ידרים, ומשום זה נאמר "להנחיל אוהבי יש".</p>
<p>תא חזי ברזין סתימין במדות דקב"ה היא מדה דמשתדלין בה ודכרין בה עלה אתמר במדה שאדם מודד בה מודדין לו ושבעין אנפין לאורייתא והאי איהו בכל המקום אשר אזכיר את שמי תזכיר את שמי ליה אלא בההיא מדה דאזכיר את שמי בההיא מדה אבא אליך וברכתך</p>	<p>בא וראה בסודות הנסתרים במדות של הקדוש ברוך הוא, אותה מדה שעוסקים בה וזוכרים אותה, עליה נאמר, במדה שאדם מודד בה מודדים לו, ושבעים פנים לתורה. וזהו שנאמר "בכל המקום אשר אזכיר את שמי", היה צריך לומר "תזכיר את שמי", אלא באותה מדה שאזכיר את שמי, באותה מדה אבוא אליך וברכתך</p>
<p>זהר</p>	<p>זהר</p>
<p>על פי הגורל תחלק נחלתו בין רב למעט ר' יהודה פתח ואמר ידעתי כי כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע וגו' שלמה מלכא דחכמתיה יתיר על כל בני עלמא לא ידענא כי כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם ואיהו אמר ידעתי מה דלא ידע ב"נ אחרא אלא ודאי שלמה מלכא חכמתיה סלקא על כל בני עלמא ומה דאיהו ידע לא ידעי כל</p>	<p>"על פי הגורל תחלק נחלתו בין רב למעט", רבי יהודה פתח ואמר "ידעתי כי כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע וגו'", שלמה המלך שחכמתו יתרה על כל בני העולם, לא ידענו כי כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם, והוא אמר "ידעתי", מה שלא ידע בן אדם אחר. אלא ודאי שלמה המלך חכמתו עולה על כל בני העולם,</p>

¹ הבחי' מציאות הוא מתחיל רק מחכמה (כללים ח"ב נד ע"ב).

² דכ"ב אותיות הוא בשכינה עילאה, זהו יש כ"ב (יהל אור).

³ ראי' שאהבה בחסד, מימנא שלם [נצ"ל ששם. דוד] חכמה כמש"ו, וכתוב אוהבי יש, לראי' שיש הוא בחכמה. והוא של"ב נתיבות, א' אינו מושג, וכ"א כלול מעשר, שבו יר"ד, הרי "ש שמושגים. וזהו יש שמושג, ומסט' נק' חסד אל (ל"א נתיבות) (יהל אור).

<p>שאר בני עלמא</p>	<p>ומה שהוא ידע לא יודעים כל שאר בני העולם.</p>
<p>ת"ה שאר אומני דעלמא כד איהו עביד עבידתא אשגח ביה ואסתכל זמנא! ותרין זמנין ועביד ליה ולבתר אוסיף עליה או גרע מניה וקב"ה לאו הכי אפיק עבידתא לאמתו מתהו² דלית בה ממשות כלל ואיהו ממש אתתקן כדקא יאות ולא אצטריך לאוספא ולאגרעא מניה בנין כך כתיב וירא אלהים את כל אשר עשה³ והנה טוב מאד⁴ תו כל אשר יעשה האלהים לתקונא⁵ דעלמא ודאי הוא יהיה לעולם⁶</p>	<p>בא וראה, שאר בעלי אומנות שבעולם כאשר הוא עושה מעשה משגיח בו ומסתכל פעם ושתי פעמים ועושה אותו, ולבסוף מוסיף עליו או גורע ממנו. והקדוש ברוך הוא לא כך, מוציא מעשה לאמיתו מתהו שאין בו ממשות כלל, והוא ממש נתקן כראוי, ולא צריך להוסיף ולגרוע ממנו, בגלל זה כתוב "וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד". ועוד "כל אשר יעשה האלהים" לתקון העולם ודאי הוא "יהיה לעולם".</p>
<p>ר' יצחק אמר אי הכי מהו והאלהים עשה שייראו מלפניו אלא האי קרא הכי אוליפנא והוא רזא עלאה בין חברנא האי קרא הכי מבעי ליה כי כל אשר עשה האלהים הוא יהיה לעולם מהו כל אשר יעשה⁷ והא כתיב מה שהיה כבר הוא ואשר להיות כבר היה ואת אמרת כל אשר יעשה אלא מקרא אחרא אשתמע כתיב עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו יעשה עשית מבעי ליה למחכה לו לך מבעי ליה אלא אתר עלאה הוא דנגיד ונפיק⁸ ואדליק בוצינין בלהו לכל עיבר ואקרי עולם הבא⁹ ומניה נפיק</p>	<p>רבי יצחק אמר אם כן מהו "והאלהים עשה שייראו מלפניו", אלא זה הפסוק כך למדנו, והוא סוד עליון בין חברינו, פסוק זה כך צריך להיות "כי כל אשר עשה האלהים הוא יהיה לעולם", מהו "כל אשר יעשה", והרי כתוב "מה שהיה כבר הוא ואשר להיות כבר היה", ואתה אמרת כל אשר יעשה. אלא מפסוק אחר נשמע, כתוב "עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו", "יעשה", צריך להיות "עשית". "למחכה לו" צריך להיות "לך", אלא מקום עליון הוא שנמשך ויוצא ומדליק נרות כולם לכל צד ונקרא עולם הבא, וממנו יוצא.</p>

¹ הכוונה כשרוצה לעשות איזה פועל עושה אותו בעופרון' או בטרט פעם ושתיים ואחר כך מנה אותה, ועם כל זה צריך להוסיף או לגרוע 'הרי שהוא צריך שני דברים האחד. לעשות מעשה [אחר] [אחד] שלא יהיה תמידי שהוא על הטיט או על העופרת, והשני אחר כך כשעושה אותה מכסף מוסיף וגורע עליו (אור יקר).

² פירוש 'ממציאות שלא היה, שלא עשה מעשהו במציאות חומר אחד ואחר כך עשה אותו במציאות חומרי זה אלא מתחלה בנאו במציאות חומר זה, ומן האפס המוחלט המציאו לא הוצרך אחר כך להוסיף ולגרוע בו (אור יקר).

³ מציאות ראשון (אור יקר).

⁴ שלא הוצרך להוסיף ולגרוע, ואם תאמר מאי אשר יעשה אשר עשה מבעי ליה (אור יקר).
⁵ כלומר גם מה שפועל עתה הקב"ה במציאות העולם ותיקונו דרך זה לו שבמציאות ראשון הוא עושה ואין צריך להוסיף ולגרוע, ולהכי נקט קרא יעשה מפני שיצדק גם כן על מה שעושה תמיד לתיקון העולם, ואם תאמר אם צריך לעשות לתיקונו אם כן הרי הוצרך להוסיף, יש לומר שתיקון זה הוא תיקון אשר הוצרך למזון הבריות או למה שקלקלו הבריות וכיוצא מן הדברים שהם צורך שעה (אור יקר).

⁶ ואינו כאומן שעושה מה שלא יהיה כדי להמציא המציאות שיהיה, וגם אין צורך להוסיף או לגרוע אלא עליו אין להוסיף וכו' (אור יקר).

⁷
⁸ בינה היא ממוצע בין הג'ר להז"ת, ועל ידה הוא כל העליות והתיקונים דהז"ן תמיד, ובסוד (איוב טו טו) ושמים לא זכו בעיניו כמ"ש בזה"ק (פ' ויגש רז ע"א וכן בפ' פינחס רלט ע"א וע"ב) (כללים ח"ב נג ע"א), עי' ע"ח א, א ד (ביאורים ח"ב נח ע"ד).

⁹ בינה (רח"ו).

הר אילנא ¹	אילן אחד
רלט/ב	
זהר	
<p>לאתשקיא ולאנתקנא והאי אילנא עלאה ויקרא הוא על כל שאר אילנין והא אוקמוה וההוא עולם הבא דנגיד ונפיק² אתקין ליה להאי אילנא תדיר³ אשקי ליה ומתקן ליה⁴ בעבידתיה מעטר ליה⁵ בעטרין לא פסיק מבועי מניה לעלם לעלמי עלמי⁶</p>	<p>להשקותו ולתקנו, וזה האילן העליון ומכובד הוא על כל שאר האילנות. וכבר בארוהו, ואותו עולם הבא שנמשך ויוצא מתקן לו לזה האילן, תמיד משקה אותו ומתקן אותו במעשיו, מעטר אותו בעטרות, ולא מפסיק מקורו ממנו לעולם ולעולמי עולמים.</p>
<p>בההוא אילנא תליא מהימנותא⁷ ביה שריא מכל שאר אילנין קיומא דכלא ביה ועל דא כתיב כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם ודאי הוא היה הוא והוא יהא עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע ועל דא באורייתא כתיב לא תוסף עליו ולא תגרע ממנו דאילנא דא דאורייתא הוא ואתר דא אתקין האלהים תדיר האלהים סתם⁸ דא גבורה מאין סוף ומאין חקר⁹ כד"א אין חקר לתבונתו האלהים¹⁰ ולא אלהים¹¹ וע"ד עשה יעשה תדיר¹² כמבוע</p>	<p>באותו אילן תלויה האמונה, בו שורה מכל שאר האילנות, קיום הכל בו. ועל זה כתוב "כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם" ודאי הוא היה, הוא הוה, והוא יהיה, עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע, ועל זה בתורה כתוב "לא תוסיף עליו ולא תגרע ממנו", שאילן זה תורה הוא, ומקום זה מתקן האלהים תמיד. "האלהים" סתם זו גבורה, מאין סוף ומאין חקר, כמו שנאמר "אין חקר לתבונתו". "האלהים" ולא "אלהים",</p>

¹ ז"א (רח"ו).

² ואם תאמר אם כן ימצא שאין יניקתו מבחינת הבינה הנקראת עולם הבא, לזה אמר שאינו כן אלא "וההוא עולם הבא", כלומר אותה הבחינה שאמרנו "דנגיד ונפיק" היינו שתי חלוקות מהארבעה הנזכרות לעיל לא השתים האחרות שהם אדליק לכל עיבר דלא שייך באילן כדפירשנו אלא ההוא עולם הבא בשתי בחינות שהם "נגיד ונפיק" (אור יקר).

³ והיינו כדפירשו בזוהר בפסוק ושמים לא זכו בעיניו לכך אתקין ליה תדיר שלעולם נראה לבינה שצריך תיקון והיא מתקנת וענין תיקון זה דקאמר השתא היינו הכנת קבלת השפע... שאין ספירה מקבלת מלמעלה מספיר' שעליה עך שיתוקן בשפע אחר קודם כדפירשנו כפקודין בפקודא לברכא, אמנם אחר שמתקן אותו כדי שתקבל שפע עליון (אור יקר), פי' שהבינה מתקנת לזעיר בסוד תיקון פרצופו ע"י עיבור ויניקה כנודע. שבעיבור נכללו תלת גו תלת. וע"י היניקה נתפשטו ו"ק דזעיר. המצא שתיקון פרצוף דזעיר היה ע"י עיבור ויניקה דאימא (מ"מ), אימא המתקן תמיד להז"ן, וכמ"ש בפ' ר"ז ע"א (הקדוש, לט ע"א). בסוד (מיכה ז יח) כי חפץ חסד הוא, ע' מטי ולא מטי (פרק ב) (כללים ח"א סז ע"ד). לעולם אין אור המאציל נפסק אפי' רגע אחת, ומשום שהוא מאימא לכן הוא בחי' גבורות, אמנם הם דינין דקודשא ושלחובין דרחימו (ביאורים ח"ב כח ע"ד), עי' או"א ד (ביאורי סח"ב נח ע"ד).

⁴ יובן במ"ש באוצ"ח שג' בחי' יש לזעיר מאימא : א' הם המוחין שהם צ' של צל"ם : ב' הוא הכתר דזעיר שהוא משליש תחתון דת"ת דאימא. ג' הם המקיפים שהם ל"ם דצ"לם עכ"ל. ונלע"ד שלכך אמר הזוהר ג' לשונות אלו אשקי ליה הם סוד המוחין שמתפשטים בכל קוי הזעיר כמו המים שמשקים האילן כך החו"ג שנקרא מים הם משקים לזעיר, ומ"ש מתקן ליה וכו' נגד הכתר דזעיר (מ"מ).

⁵ הוא נגד המקיפים (מ,מ).

⁶ ועי' עוד פרשת ויגש רז ע"א (לש"ו).

⁷ ז"א נקרא אמת (רח"ו).

⁸ בינה עליונה (רח"ו).

⁹ פי' שאימא בניינה מעתיק ואריך הנקרא אין סוף כמ"ש באוצ"ח (מ"מ).

¹⁰ בינה (רח"ו).

¹¹ גבורה (רח"ו).

¹² פי' ר' יצחק מפי האלהים היא בינה. ויעשה דרישא דקרא ועשה דסיפא כולם על תיקון זעיר. ובא לרמוז שאימא עשתה כבר לזעיר: ועוד תדיר יעשה ולכך כתיב בסיפא דקרא עשה וברישא

<p>דלא פסקן מימיו לדרי דרין בגין כך כתיב והאלהים עשה שייראו מלפניו אתקין ליה להאי אילנא בתקונא שלים דאחיד לכל סטר עילא ותתא בגין דייראו מלפניו ולא יחלפון ליה בחלופא אחרא לדרי דרין</p>	<p>ועל זה "עשה", יעשה תמיד כנביעה שלא פוסקים מימיה לדורי דורות. בגלל זה כתוב "והאלהים עשה שייראו מלפניו", תיקן לו לזה האילן בתיקון שלם, שאחוז לכל צד עליון ותחתון כדי שייראו מלפניו, ולא יחליפו אותו בחלוף אחר לדורי דורות.</p>
<p>א"ר אבא ודאי שפיר קא אמרת אבל תו אית לאסתכלא בקדמיתא יעשה ולבתר והאלהים עשה מה בין האי להאי אלא (תדיר) ודאי יעשה ואתקין להאי אילנא דלא פסקן מימיו לדרי דרין ולבתר עשה מהו עשה אלא עשה האלהים אילנא אחרא לתתא מניה ולא יעשה כהאי דהאי אילנא תתאה עביד ליה ואתקין ליה בגין דמאן דיעול לאילנא עלאה ייעול ברשו וישכח לאילנא תתאה וידחל למיעאל אלא כדקא חי</p>	<p>אמר רבי אבא, ודאי יפה אתה אומר, אבל שוב יש להסתכל בתחלה "יעשה", ולבסוף "והאלהים עשה", מה בין זה לזה. אלא (תמיד) ודאי יעשה ויתקן לזה האילן שלא יפסקו מימיו לדורי דורות, ולבסוף "עשה". מהו "עשה" אלא עשה האלהים אילן אחר למטה ממנו, ולא יעשה כמו זה, שזה האילן התחתון עשה אותו והתקין אותו, משום שמי שיכנס לאילן העליון יכנס ברשות וימצא לאילן התחתון, ויירא להיכנס אלא כמו שראוי.</p>
<p>ת"ח דהאי נטיר פתחא הוא ועל דא אקרי שומר ישראל! ודא אילנא תתאה עשה אתשקי ומתון מאילנא דלעילא וע"ד לא כתיב יעשה אלא עשה מ"ס שייראו מלפניו בני עלמא ולא יקרבו ליה אלא אינון דיתחזון לקרבא ולא אחרא ויסתמרון בני נשא ארחי דאורייתא ולא יסטון לימינא ולשמאלא</p>	<p>בא וראה שזה שומר הפתח הוא, ועל זה נקרא שומר ישראל, וזה האילן התחתון עשה ומשקה ונזון מהאילן העליון, ועל זה לא כתוב "יעשה" אלא "עשה", למה, שייראו מלפניו בני העולם ולא יתקרבו אליו אלא אלו שיהיו ראויים להתקרב ולא אחרים, וישמרו בני האדם דרכי התורה ולא יסטו לימין ולשמאל.</p>
<p>ת"ח על האי אילנא דכל חילוי ביה שריא אמר דוד אתה תומיך גורלי מהו גורלי דא עדבא דאחיד ביה דוד מלכא וע"ד ע"פ הגורל כתיב וכן הוא ע"פ יי וימת שם ע"פ יי הגורל כתיב (ס"א כן ביה על פי) זכאה חולקהון דאינון דמשתדלין באורייתא יממא ולילי וידעי ארחוי ואינון אכלי בכל</p>	<p>בא וראה על זה האילן שכל חילוי בו נמצאים אמר דוד "אתה תומיך גורלי", מהו "גורלי", זה הגורל שאוחז בו דוד המלך, ועל זה כתוב "על פי הגורל" וכן הוא "על פי ה'", "וימת שם על פי ה'", כתוב "הגורל", (כן בו על פי) אשרי חלקם של אלו שעוסקים בתורה יומם ולילה ויודעים דרכיו, והם אוכלים</p>

יעשה : שר"ל היה והווה ויהיה. ובזה יתורץ פסוק עין לא ראתה ג"כ היה והווה ויהיה. ובזה יתורץ פסוק עין לא ראתה ג"כ דה"ק עין לא ראתה שהוא זעיר. זולתך אלהים שהיא בינה. יעשה תדיר לזעיר שהוא מחכה תדיר לבינה וז"ש למחכה לו. ולכך לא כתיב עשית למחכה לך דא"כ הוה משמע דקאי על אדם ועיין דף רס"ז ע"ב שתירץ הזוהר תירוץ אחר. אבל ר' אבא מפרש רישא דקרא על תיקון זעיר ולכך כתיב יעשה שהוא תדיר בסוד. כונן שמים בתבונה ולא כתיב כנן. אבל סיפא דקרא והאלהים עשה היינו הבינה הנקרא אלהים עשה למ'. ולפי שאין תיקון המ' מהבינה תדיר כמו הזעיר: לכך כתיב עשה ולא יעשה להורות שתחלה בינה עשה למ' בשעת התיקון. אבל אח"כ הוא מזעיר וז"ש ומיתזון מאילנא עילאה. שמ' ניזונת מזעיר (מ"מ).
¹ שומרת הפתח קודם שיכנס לישראל (רח"ו).

<p>יומא מזונא עלאה כד"א החכמה תחיה בעליה דהא אורייתא דלעילא¹ מאתר דא אתון² והא אתמר עלייהו הנה עבדי יאכלו</p>	<p>בכל יום מזון עליון, כמו שנאמר "החכמה תחיה בעליה", שהרי התורה של מעלה ממקום זה נזונית, והרי נתבאר עליהם "הנה עבדי יאכלו".</p>
<p>רבי אבא פתח ואמר ויהי קול מעל לרקיע דא קול³ דאחיד להאי רקיע ואשתתף בהדיה ודא הוא זכר⁴ עשה לנפלאותיו וההוא רקיעא⁵ קאים עלייהו על אינון חיוון⁶ ודא הוא דאברי בשני⁷ להבדיל בין מים למים⁸ והא אוקמוה דשבעה רקיעין⁹ לעילא לעילא¹⁰ ודאי וילון¹¹ אינו משמש דהא לית ליה מדיליה אלא מה דיהבין ליה ומסכני ביה אתאחדו דא הוא רזא דכתיב ובעניי הכינותי לבית אלהי ודא מכניס שחרית ומוציא ערבית¹² דהא בליליא אפיך חילוי לכל ספרין ושלטא על אינון חילין ואכלוסין ובשחרית כניש לכלהו ואעיל לנקבייהו ולא שלטין דהא בקר כליל בלהו כד"א להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות והא אוקמוה</p>	<p>רבי אבא פתח ואמר "ויהי קול מעל הרקיע", זה הקול שאחוז לזה הרקיע ומשתתף עמו, וזהו שכתוב "זכר עשה לנפלאותיו", ואותו רקיע עומד עליהם על אותן חיות, וזה הוא שנברא בשני, "להבדיל בין מים למים". והרי בארוה, ששבעה רקיעים למעלה למעלה ודאי, וילון אינו משמש, שהרי אין לו משלו אלא מה שנותנים לו, והעניים אחוזים בו, זהו סוד הכתוב "בעניי הכינותי לבית אלהי", וזה מכניס שחרית ומוציא ערבית, שהרי בלילה מוציא חיילותיו לכל הצדדים ושולט על אותם חיילות והמונים, ובשחרית מכנס לכולם, ומכניסם לנקבם ולא שולטים, שהרי הבוקר כולל את כולם, כמו שנאמר "להגיד בבוקר חסדך ואמונתך בלילות" והרי בארוהו.</p>
<p>וקול אית על האי רקיע מניה אתון האי רקיע בשעתא דהאי קול אתער בלהו אכלוסין לא נטלין ולית בהו רשו אלא למיקם בדוכתייהו ואקרבי חיליהון ומחכאן לההוא טיבו דנגיד לההוא רקיע ויתברכן בגיניה וע"ד איהו מעל לרקיע אשר על ראשם</p>	<p>ויש קול על זה הרקיע, ממנו נזון זה הרקיע, בשעה שקול זה מתעורר כל ההמונים לא נוסעים ואין להם רשות אלא לעמוד במקומם, ומקרבים את חיילותיהם ומחכים לאותו טוב שנמשך לאותו רקיע ויתברכו בגללו, ועל זה הוא "מעל לרקיע אשר על ראשם".</p>
<p>ת"ה רקיע¹³ רקיע אשר על אבן ספיר דמות כסא כמראה אבן ספיר דא אבן ישראל¹⁴ ודא הוא רזא דכתיב וגללו את</p>	<p>בא וראה רקיע, רקיע אשר על אבן ספיר, דמות כסא כמראה אבן ספיר, זו אבן ישראל, וזהו סוד הכתוב "וגללו</p>

¹ ז"א (רח"ו).

² מחכמה (רח"ו).

³ ז"א (רח"ו).

⁴ פי' שהזכירה היא מיסוד ולמעלה (מ"מ).

⁵ יסוד ז"א (רח"ו).

⁶ פי' ארג"מן (מ"מ).

⁷ פי' שהיסוד נוטה לצד הגבורה שהיא נגד יום שני (מ"מ).

⁸ פי' בין החסדים שהם מ"ד ובין הגבורות שהם מ"יין נוקבין. שהיסוד אחר שיוורדים בו ה"ח עולים ממנו להגדיל זעיר והגבורות יוצאים ממנו לדעת דנוקבא כמ"ש הרב ז"ל (מ"מ).

⁹ פי' ז"ק דזעיר (מ"מ).

¹⁰ פי' שהם לעילא מב"ע ולעילא ממ' דאצילות (מ"מ).

¹¹ עטרת יסוד גם רחל נקרא וילון (רח"ו).

¹² פי' מכניס חיילותיו ואינם שולטים בעוה"ז ובלילה שולטים וזהו ומוציא ערבית כדמפרש הזהר (מ"מ).

¹³ פי' רקיע הנז' שהוא יסוד דזעיר הוא הרקיע אשר על אבן ספיר דמות כסא שהיא המ' (מ"מ).

¹⁴ ור"ל שפסוק כמראה וכו' הוא אחר פסוק ויהי קול מעל לרקיע אשר על וכו'. שקול הוא זעיר והוא מעל לרקיע שהוא יסוד. ואחריו כתיב וממעל לרקיע אשר על ראשם וכו'. והאי ממעל היינו

<p>האבן וגו' חרד אבן נחתא מלעילא כד בעו ישראל למירת ארעא וכתוב ביה גורל ואיהו אמר דא לפלניא ודא לפלניא ודא אבן הוא מתחות</p>	<p>את האבן וגו', אבן אחת ירדה מלמעלה כאשר רצו ישראל לרשת את הארץ, וכתוב בה גורל, והיא אמרה, זה לפלוני וזה לפלוני, וזו האבן היא מתחת</p>
<p>רמ"א</p>	
<p>כרסייא¹ דמלכא נחתא ודאי משם רועה אבן ישראל² כתיב ובגיני כך ע"פ הגורל ודאי תחלק נחלתו</p>	<p>כסא המלך יורדת ודאי, "משם רועה אבן ישראל" כתוב, ומשום זה "על פי הגורל" ודאי "תחלק נחלתו".</p>
<p>רבי יצחק ורבי יהודה היו הולכים מאושא ללוד פגע בהו ר' אלעזר רהטו אבתריה אמרו ודאי נרהיט אבתריה דשכינתא עד דמטו לגביה אמרו ודאי נשתתף בהדך ונשמע מלה חדתא פתח ואמר שמעו אלי רודפי צדק מבקשי וגו' שמעו אלי רודפי צדק אינון דאולין בתר מהימנותא³ רודפי צדק⁴ ודאי אינון מבקשי ה' אי בעיתו למנדע מהימנותא ולאחדא להאי צדק לא תסתכלון בה בלחודהא⁶ כשאר בני עלמא דגרמו מיתה לגרמייהו על דא אבל הביטו אל צור חוצבתם⁷ ואל מקבת בור נוקרתם⁸</p>	<p>רבי יצחק ורבי יהודה היו הולכים מאושא ללוד פגע בהם רבי אלעזר, רצו אחריו אמרו ודאי נרוץ אחרי השכינה, עד שהגיעו אצלו אמרו ודאי נשתתף אתך ונשמע דבר חידוש. פתח ואמר "שמעו אלי רודפי צדק מבקשי וגו'", "שמעו אלי רודפי צדק" אלו שהולכים אחר האמונה, רודפי צדק ודאי. אלו מבקשי ה', אם רציתם לדעת האמונה ולאחוז בזה הצדק אל תסתכלו בה לבדה כשאר בני העולם שגרמו מיתה לעצמם על זה, אבל "הביטו אל צור חוצבתם ואל מקבת בור נוקרתם".</p>
<p>רבי חייא הוה אוזיל למחמי לר' אלעזר וכו'</p>	

סמוך כמו ועליו מטה מנשה שלפי שבפרק ראשון אמר לרקיע אשר על ראשם דמשמע שהיסוד הוא ע"ג ארגמ"ן ואינו כן שהיסוד הוא ע"ג המ' והמ' ע"ג ארג"מ"ן לכך פירש בפסוק האחר וממעל לרקיע דהיינו סמוך ליסוד כמראה אבן ספיר וכו' שהיא המ' ולכך אמר ת"ח רקיע הוא הרקיע אשר על אבן ספיר דמות כסא ומביא ראיה מפסוק דסמיק ליה דכתיב ביה וממעל לרקיע וכו' כמראה אבן ספיר וכו' אבן ספיר דא אבן ישראל (מ"מ).

¹ פי' זעיר. כסא לבינה ומ' תחות זעיר וזה שכתוב ומתחות כרסייא דמלכא ומלכא היא בינה (מ"מ).

² השכינה נקרא אבן שם ב"ן בתוספת א' ופי' משם היינו מז"א רועה אבן שהיא מלכות (רח"ו) האצילות שבו עיקר האמונה בשיתוף מאצילים (אור יקר). עי' ח"א קנא ע"ב: שמעו אלי רודפי צדק [אינון] דתבעי רזא דמהימנותא.

³ מלכות (אור יקר).

⁴ אף על גב שהוא שם בן ארבע הוא בשכינה וכמוהו רבים (אור יקר).

⁵ עון אדם הראשון וכן רבים (או ריקר). עי' תקי"ז קלה ע"ב: ועיקר דארבע אתוון ועשר אתוון איהי מלכותא דאיהי כלילא מכל עשר ספירן וביה צריך כלא לאכללא דכל מאן דנטיל מלכות בלא תשע ספירן איהו מקצץ בנטיען וכל מאן דנטיל תשע ספירן בלא מלכות איהו כופר בעיקר. ועי' תולעת יעקב (סוד התפילין): אין לכוין אליה [אל המלכות] אם לא ביחוד מה שעליה כי המכוין אליה לבדה מקצץ בנטיעות ועובד ע"ז. ועי' ביאורים ח"ב ל ע"ד: מה שאמר התיקונים עוד, שכל מאן דנטיל מלכות בלא ט' ספירן איהו מקצץ בנטיעות, הוא כמו שאמרנו לעיל שהט' ספירן הם הנטיעות דהמלכות דא"ס, להוציא ולהמציא את המציאות דהעולמות, והוא ע"ד נטיעות האילן היוצאים מן השורש להוציא פירות, והוה הנטיעות הממוצע בין השורש ובין הפירות כי על ידם מתגלה הכח שבהשורש, ויוצא ע"י הנטיעות כח השורש מן הכח אל הפועל, אבל זולת הנטיעות היה נשאר הכל רק בכח לבד. כן הוא ע"ז בענינינו, כי זולת האצילות שהם הט' ספירן הראשונים, לא היה נעשו העולמות ב"ע כלל והיה נשאר הכל נעלם בא"ס בבחי' כח לבד. ועי' אריכות בלש"ו הקד"ש שער ז' פרק ו' אות ד' וה'.

⁶ כחות שהם מהתפארת הנקרא צור ישראל (אור יקר), צור הוא זעיר בור היא מלכות (מ"מ).

⁷ הבינה, ואפשר "צור" היא הבינה כאומרו ואין צור כאלהינו, "אל מקבת" התפארת שהוא מקבת הבור מלכות (אור יקר).

<p>עד אשרי אדם עזו לו בכך תוספתא הוא וכבר נדפסה בפרשת לך לך דף פט ע"א ואלו החלופים מצאתי בין הכתוב בהעתק אשר לפני לבין הכתוב שם ע"ב צ"ל ואמר אמאי אחסין דוד מלכא מלכותא דאיהו שם במקום בדוד צ"ל שלמה דף צ צ"ל קלא דהוה אמר אי קדישא הביאני המלך חדריו בכל אינון אדרין דסבא דאנפין עולימא קדישא אתמסרו בידיה כל מפתחן דבגיןך ובחייך קדישא כל חילי שמיא נגילה ונשמחה בכך ודחילו במקום אזלו צ"ל תיבו תמן (וכבר נתקן)</p>	
<p>צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי וגו' כתיב החפץ ליי בעולות וזבחים כשמוע בקול יי וגו' לית רעותא דקב"ה דיהוב בר נש ועל חוביה יקריב קרבן אלא קרבן דאיהו בלי חובה דא איהו קרבן שלים ואקרי שלמים וקרבן תמיד אוף הכי ואע"ג דמכפר על חובין</p>	<p>"צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי וגו'", כתוב "החפץ לה' בעולות וזבחים כשמוע בקול ה' וגו'", אין רצון הקדוש ברוך הוא שיעשה עוון בן אדם ועל עוונו יקריב קרבן, אלא קרבן שהוא בלי חובה זהו קרבן שלם ונקרא שלמים, וקרבן תמיד גם כן, ואף על גב שמכפר על עוונות.</p>
<p>רבי אבא פתח זבחי אלהים רוח נשברה² וגו' האי קרא אוקמוה דרעותא דקב"ה לא אתרעי בקרבן דב"נ על חוביו אלא רוח נשברה ובני נשא לא ידעי מאי קאמרי והכי שמענא מבוצינא קדישא דכד אתי ב"נ לאסתאבא³ בחוביו אמשיך עליה רוח מסטרא דמסאבא ואתנאי על ב"נ⁴ ושליט עליה לכל רעותא⁵ וההוא סטרא מסאבא</p>	<p>רבי אבא פתח "זבחי אלהים רוח נשברה וגו'", פסוק זה פרשוהו, שרצון הקדוש ברוך הוא אין רצונו בקרבן של אדם על חטאיו, אלא רוח נשברה, ובני אדם לא יודעים מה אומרים, וכך שמענו מהנר הקדוש, שכאשר בא אדם להטמא בחטאיו, ממשיך עליו רוח מצד הטומאה ומתגאה על האדם ושולט עליו לכל רצונו, ואותו צד</p>

¹ ור"ל ז"ש צו כו' את קרבני כו', שתצוה אותם שאין רצונו בקרבנות על חטא, כי אם בקרבן זה שאינו על חטא. ומביא ראיה משלמים, שעל כן נקרא שלמים. ומפרש והולך ר' אבא פתח כו'. ששם כ' כי לא תחפוץ זבח ואתנה עולה לא תרצה זבחי כו', ומפ"ו, ומסיים מאי צו דא עכו"ם. שמצוה שלא יחטאו ויביאו קרבן, כי אם בתמיד, וכמ"ש (חגיגה ז.) ר"ל רמי כתיב הוקר רגלך כו', וכמ"ש החפץ לה' בעולות וזבחים כו'. וז"ש כי לא צויתי את אבותיכם ביום הוציא אותם כו'. וקאמר ואע"ג דמכפר על חובין. כמ"ש (במדבר איכה {במדבר רבה כא, כא}) מעולם לא לן אדם כו', מ"מ עיקרו לא בא על חטא (יהל אור מכת"י).

² כל הקרבנות עולים לשם יר"ד ה"א וא"ו ה"א אבל לשמא דאלקים כתיב ביה, כי לא תחפוץ זבח ואתנה, דמדת הדין אינו מתרצה בכך, כי נוקם ונוטר כנחש, כי שם הוא אילנא דמותא, אלהים כנ"ל. אבל זבחיו הראוי לו הם (תהילים נא יט) רוח נשברה ולב נשבר ונדכה, ולכן מי שרואה חלום רע בעי לאתענא ולמחזי גרמי עצב רוח נשברה לקבל מדת הדין ובהא לא שליט שונא עליה. והנה הטעם, כי כמה שרים וע"ז נכללים בשם אלקים, ועל זה אם נקרב לאלקים, יתערוך כלהו לאתחברא ביה, אבל לעתיד לבא (תהילים נא כא) אז תחפוץ זבחי צדק דאסתלק קליפה מעלמא. (זהר הרקיע). בכל ענייני הקרבנות לא נזכר שם אלהים רק שם הו"ה לחוד כי בחוטמא דז"א הוא שם אלהים וכו' עתיקא קדישא נקרא הו"ה (ברית יצחק ח"ב קכב ע"ב).

³ היינו קודם שיחטא בעת יתגבר יצרו הרע עליו והוא מסכים ביצרו, הנה אז היצר הרע שהוא מצד השמאל עולה אל מקום חציבתו ונוטל משם כח טמא (אור יקר).

⁴ על יצרו הטוב ושליט עליה (אור יקר)

⁵ דהיינו יצרו הרע שהסכים עמו לחטא, ואחר שחטא וקלקל כבר נאחז אותו הכח הטמא ממש בו (אור יקר).

<p>אתגבר בהיליה¹ ואתתקף² ושליט עליה³ לרעותיה אתי ב"נ ושליט עליה לאתדכאה מדכאין ליה</p>	<p>הטומאה מתגבר בכחו ומתחזק ושולט עליו לרצונו, בא אדם ושולט עליו להטהר מטהרים אותו.</p>
<p>בזמנא דהוה בי מקדשא קיים אקריב קרבניה כל כפרה דיליה תלייא עליה עד דאתחרט ותבר להווא רוח מגו גאותא דיליה ומאיך ליה ודא הוא תבירו דהווא דרגא דמסאבא וכד אתבר ההוא רוח מסאבא וקריב קרבניה דא איהו דאתקבל ברעוא כדקא יאות</p>	<p>בזמן שהיה בית המקדש קיים, הקריב קרבנו, כל כפרה שלו תלויה עליו עד שהתחרט ושבר לאותה הרוח מתוך גאותו והשפיל אותה, וזוהי השבירה של אותה דרגה של טומאה, וכאשר נשברת אותה רוח הטומאה ומקריב קרבנו, זהו שמתקבל ברצון כראוי.</p>
<p>ואי לא אתבר ההוא רוח לאו קרבניה כלום ולכלבי אתמסר דהא קרבנא דא לאו דקב"ה⁴ אלא מכלבי ובג"כ זבחי אלהים כדקא יאות הוא רוח נשברה דיתבר ההוא רוחא מסאבא ולא ישלוט ועל דא מאן דיתבר ליה כדקא יאות עליה כתיב רוח הולך ולא ישוב ליהוי ההוא גברא באבטחותא דלא יתוב לגביה לעלמין הדא הוא דכתיב ולא ישוב לב נשבר ונדכה ההוא גברא דלא אתגאי ולא אתענג⁵ בענוגין דעלמא אלהים לא תבזה ביקרא איהו לגביה</p>	<p>ואם לא נשברת אותה רוח, אין קרבנו כלום, ונמסר לכלבים, שהרי קרבן זה אינו של הקדוש ברוך הוא אלא מהכלבים, ומשום זה "זבחי אלהים" כראוי הוא "רוח נשברה", שישבר אותה רוח טומאה ולא תשלוט, ועל זה מי שישבר אותה כראוי, עליו כתוב "רוח הולך ולא ישוב", שיהיה אותו אדם בהבטחה שלא ישוב אצלו לעולמים, זהו שכתוב "ולא ישוב", "לב נשבר ונדכה", אותו אדם שלא התגאה ולא התענג בתענוגי העולם, "אלהים לא תבזה", בכבוד הוא אצלו.</p>
<p>צו את בני ישראל מאי צו דא ע"ז⁶ בנין דלא ייעול גרמיה⁷ לאסתאבא ברוח מסאבא דאיהו ע"ז ממש ר' אלעזר פתח (שיה"ש ה א) באתי לגני⁸ אחותי כלה וגו' האי קרא אוקמוה אבל אית סתרים בקרבנא (ס"א שית סדרין דקרבנא⁹) הכא וכלא אתמר א"ל ר"ש יאות הוא דשרית</p>	<p>"צו את בני ישראל", מהו "צו", זה עבודה זרה, כדי שלא יכניס עצמו להטמא ברוח טומאה, שהיא עבודה זרה ממש. רבי אלעזר פתח "באתי לגני אחותי כלה וגו'", פסוק זה בארוהו, אבל יש נסתרים בקרבן (ששה סדרים בקרבן) כאן והכל</p>

¹ בכח העליון שהוא הקליפה (אור יקר).

² בסבת העון (אור יקר).

³ להחטיאו עוד פעם אחר פעם כי עבירה גוררת. עבירה, ולפיכך אין כפרה דהיינו ביטול הפגם שעשה אם לא יהיה ממש כסדר העון ממטה למעלה, תחלה יכניעהו מלמטה כמו שהגבירו (אור יקר).

⁴ מפני שאיש זה עדין הוא ברשות הקליפות ולא הוציא עצמו מרשותן כיון שלא הכניע הרוח הטמא השולט עליו (אור יקר).

⁵ ר"ל ז"ש לב נשבר ונדכה, נשבר דלא אתגאי, ונדכה דלא אתענג. וכן מ"ש ואת דכא ושפל רוח להחיות רוח שפלים ולהחיות לב נדכאים, שאלו ב', תאוה וגאווה, הן כלל כל העבירות, וכל המדות, והן ברוח ונפש, רוח גבוהה, ונפש רחבה, מס"ם ולילית, מאדים ונוגה, עשו וישמעאל. ואמר ביקרא איהו לגביה. ר"ל דקאמר לא תבזה, מה"ת לבזות, אלא דר"ל ביקרא איהו לגביה, שהוא מגביה שפלים, והוא משמש במאנין תבירין {זוהר ויקהל רית.}, והוא הרוח והנפש, שהן נשברין וכנ"ל. [ע"כ] (יהל אור).

⁶ ושיעור הכתוב צו את בני ישראל בני ישראל צריכים להזהר מרוח מסאבא הנקרא צו (מ"מ).

⁷ הכוונה שלא יקריבו הקרבן בלי לב נשבר ונדכה בענין שיטמאו עצמם חוצה כדפירשנו (אור יקר).

⁸ תפארת אל המלכות (אור יקר).

⁹ נתבאר בפסוק זה סדר קשר ששה קצוות (או ריקר).

<p>מלה וסתמת אימא (ס"א נסתמת אמאי) אמר בנין דהמינא בספרא דחנוך מלה! ואוליפנא אמר אימא ההיא מלה דחמית</p>	<p>נתבאר. אמר לו רבי שמעון, יפה הוא שהתחלת הדבר וסתמת, תאמר (מדוע נסתמת). אמר משום שראיתי בספרו של חנוך דבר ולמדתי, אמר תאמר אותו הדבר שראית</p>
<p>רמ/ב</p>	
<p>ושמעת אמר כלה חד מלה קב"ה אמר דא באתי לגני (שיה"ש ה א) בנין דכל קרבנין דעלמא כד סלקין כלהו עיילין לגו גנתא דעדן² בקדמיתא רזא דכ"י³ והיאך בקדמיתא ושירותא דקרבנא בשעתא דב"נ אודי חטאוי עלה ונכיסו וזריקו דרמיה על מדבחה</p>	<p>ושמעת. אמר הכל דבר אחד, הקדוש ברוך הוא אמר את זה "באתי לגני", בגלל שכל קרבנות העולם כאשר עולים כולם עולים לתוך גן עדן בתחלה סוד כנסת ישראל, וכיצד, בראשונה ובהתחלת הקרבן בשעה שאדם מודה על חטאיו ושחיטתו וזריקת דמו על המזבח.</p>
<p>השתא אית לאסתכלא היאך אינון רוחין קדישין אתהנון מהאי ומ"ט דקרבנא דבהמה והא יתיר הוה סגיא לחברא ב"נ ההוא רוחא ולאנתבא בתיובתא מ"ט נכיסו דבהמה ולאוקדא ליה בנורא דמדבחה אלא רזא הוא בנין דאית בהמה דרביעא על אלף טורין⁴ ואלף טורין אכלת בכל יומא וכלהו</p>	<p>עתה יש להתבונן, איך אותן רוחות קדושות נהנות מזה, ומה טעם של קרבן בהמה, והרי יותר היה מספיק לאדם לשבר אותה הרוח ולשוב בתשובה, ולמה של שחיטת הבהמה ולשרפה באש המזבח. אלא סוד הוא משום שיש בהמה שרובצת על אלף</p>

¹ פירוש סוד קרבן בהמה. ומ"ש ואוליפנא היינו סוד קרבן העוף כמ"ש לקמן אבל אסתכלנא מהאי מלה דבהמה מלה דעופי (מ"מ).

² ח"ב כז ע"א (לש"ו)

³ שנכנסים ביסוד דנוק' לשרש מ"ן וז"ס רזא דכנ"י שהוא יסוד דנוק' (רח"ו). לעיל קעד ע"ב עוי' ח"א יג סע"א (לש"ו). ע"י פע"ח (שער תיקון חצות - פרק ב), ז"ל, והנה נודע כי מדור הנשמות הם בבריאה כסא הכבוד. והנה ז"ס ג"ע העליון כמבואר אצלנו, כי ג"ע העליון כנגד הבריאה שהוא בינה גן עליון, בסוד נקודת יסוד שבה. וגן תחתון בעשיה, נקודות יסוד מלכות. וז"ס שאמרו רז"ל, שהקב"ה נכנס לג"ע להשתעשע בנשמת הצדיקים אחר חצות לילה, ע"כ. בהיסוד דהנוק' דאצילות, ששם הוא אוצר כל הנשמות כולן קודם שיוורדים בבריאה, ולכן היא נקרא כנסת ישראל (כללים ח"א קה ע"ד).

⁴ בהמות בהררי אלף וכו' הוא מהגבורות שבדעת אשר עיקר אחיזת החיצונים הוא בהגבורות ושם הוא שורשם ומשם הוא יניקתם. וכו' אפי' גם קודם החטא דעץ הדעת ולפי מדרגות העולמות שהיו אז, עכ"ז הנה לא היה נתברר אז ג"כ הבהמות בהררי אלף בשלימותו כלל, והיה תיקונו עדיין תלוי ועומד בהעלייה שלישית העולמות בשבת בראשית, שהיה עומד העולמות להתעלות אז עוד אילולא החטא (ע"י ע"ח שער קליפת נוגה פרק ג - ודע כי באדה"ר הובררו כל הבירורין של כל העולמות וכל הנשמות כו' והובררו כל הבהמות זולת הבהמות בהררי אלף והדומם והצומח לא נגמרו להתברר, לכן היה אוכלם לבררם (ע' דרושי מ"ן ומ"ד דרוש ג'), וכאשר חטאו חזרו הנשמות והבהמות לעמקי הקליפות, ועתה עולין הנשמות בסוד מ"ן והבהמות הטהורות לבד מתבררין ע"י אכילתנו, וכן דומם וצומח, ולעתיד יתבררו הבהמות בהררי אלף וגם הטמאים). וכו' סוד הבהמות בהררי אלף המבררים באכילתן בעולם העשיה, ושם בעשיה יש בחי' ניצוצין ראוין אל אצילות ג"כ לבחי' כלי החיצון דאצילות, ואוכלם הנוק' דעשיה, ומשם ניתנין בסוד מ"ן להאימא דעשיה וכן משם מתבררים יותר עד שעולין להמלכות דהיצירה, וחוזרת מלכות דהיצירה לברר מהמלכים דהיצירה כו', ומשם עולים לאימא דיצירה, וכן עולים עד מלכות דהבריאה כו', והחלקים השייכים לבי"ע נשארים במקומם, ומה ששייך לאצילות עולים להנוק' דאצילות כו', ודע כי ענין הבהמות בהררי אלף הוא סוד עמוק מאד, ועניינה ופעולתה הנה הוא נעשית והולכת מעת ששת ימי בראשית עד ימות המשיח בלי הפסק אפי' רגע אחת. והיא כוללת בפעולתה את כל העולמות ב"ע וכל מקריהם ומאורעותיהם מתחתית העשיה עד רום עולם הבריאה. ופעולתה הוא פעולת המלכות דאצילות אחר שנתפשטה ונתלבשה בעולמות ב"ע וירדה בהי' ספירן דבי"ע. וכו' וענין אלף טורין שאוכלת בכל יום הוא מ"ש בזוה"ק (בראשית יח ע"ב) וכו' וכן בפ' פינחס (ריז ע"א) [עיי"ש בהגהות הרח"ו] ובפ' בלק (קפט ע"א). וכו' גילויו ית"ש בכל המציאות כולו ובכל הנהגתה הנה הוא בהשם הויה ב"ה, ובהד' שמות עסמ"ב היוצאים ממנו, והם כלל כל גילוייו. והנה השם

<p>אקרון בהמות בהרדי אלף ועל דא תנינן דאית בעירא אכיל בעירי וממה הוו מאשא וכלהו לחיך לון ההיא בהמה בלחיכא דא הה"ד כי יי' אלהיך אש אכלה הוא אל קנא¹ וכל מיא דירדן דאמלא בשית שנין² היא עבדת ליה גמיעא דא הה"ד יבטח כי יגיח ירדן אל פיהו</p>	<p>הרים, ואלף הרים אוכלת בכל יום, וכולם נקראים "בהמות בהרדי אלף", ועל זה למדנו שיש בהמה שאוכלת בהמה, וממה הם [נעשו] מאש, ואת כולם לוחכת אותם אותה בהמה בלחיכה אחת, זהו שכתוב "כי ה' אלהיך אש אכלה הוא אל קנא" וכל מי הירדן שנתמלא בשש שנים היא עושה [שותה] אותם בגמיעה אחת, זהו שכתוב "יבטח כי יגיח ירדן אל פיהו".</p>
<p>סתרא דמלה המירא דכל הני עקרא ויסודא להני בעירי דלתתא בגין דרוחא מנייהו מתפשטא (ס"א דרוחי דבעירי מנייהו אתפשטו) לתתא ואתצייר ההוא רוחא לתתא בבעירי וכד חב ב"נ אייתי בעירא לקרבנא וההוא רוחא דבעירא דא סלקא ותב לאתריה ומתפשט ההוא רוחא בכלהו וכל אינון דוינא דא מתקרבין ואתיין ואתהניין מההוא חלבא ודמא³ דההוא לבושא דרוחא דא דהא מסטרא דלהון הוה (בנין) ההוא רוחא (דלהון) וכלהון אתהנו ואתזנו ואתעבדון סניגורין על ההוא ב"נ ועאל דרך ושש כמה דאתמר ובנ"כ קרבנא מן הבהמה</p>	<p>סוד הדבר, החמורה של כל אלו עיקר ויסוד לאלו הבהמות שלמטה, משום שהרוח מתפשטת מהן (שרוחות הבהמות מתפשטות מהן) למטה, ומצטיירת אותה הרוח למטה בבהמות. וכאשר האדם חוטא, מביא בהמה לקרבן, ואותה הרוח של בהמה זו עולה וחוזרת למקומה, ומתפשטת אותה הרוח בכולם, וכל אלו מסוג זה מתקרבים ובאים ונהנים מאותו חלב ודם, שאותו לבוש של רוח זו, שהרי מצד שלהם היתה, (בגלל) אותה הרוח (שלהם), וכולם נהנו ונזונו ונעשו סניגורים על אותו האדם, ונכנס דרך הושט כמו שנתבאר, ומשום זה הקרבן מן הבהמה.</p>
<p>אר"ש בריך ברי לקב"ה עלך אתמר ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך ישמח אביך דלעילא ואמך דא כנסת ישראל ותגל</p>	<p>אמר רבי שמעון ברוך בני להקדוש ברוך הוא, עליך נאמר "ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך", "ישמח אביך"</p>

ע"ב ס"ג הם נסתרות, וכו', אך השם מ"ה וב"ן הם מאירים בהד' עולמות אבי"ע, כי השם מ"ה הוא מאיר באצילות שהוא פנימיותו ונשמתו, וכו' והשם ב"ן הוא מתפשט בבי"ע, כי הוא הנשמה לנשמה דבי"ע, והוא סוד בהמה, כי הוא בגימ' בהמה. דכל העולמות בי"ע הם רק בבחי' בהמה, נפש הבהמית להאדם דאצילות שהוא הרוח. והנה קודם החטא דאדם הראשון, היו נכללין העולמות בי"ע באצילות, והיה הבהמה בכללה דאדם וכמ"ש בספד"צ (פ"ד כח ע"ב), ולא היה נקרא בשמה כלל, וכמו שהוא נפש הבהמית באדם התחתון שהיא בטלה למדרגת האדם. אך אחר החטא שנפרדו הבי"ע מהאצילות, הנה נקראו העולמות בי"ע בשם בהמה, וניכרו מעתה שהם בהמה (דע"ה ח"ב נג ע"ג).

¹ עי' ח"א נא ע"א (לש"ו). עומק הכוונה הוא על אלו הניצוצין שאמרנו, כי משום שהם עדיין חבושים בגולה ומשועבדים עדיין להניק להקליפות, ולכן כאשר שהם עולים ג"כ לקבל עוד שפע לזה, הנה מקנא עליהם השכינה הקדושה קנאה גדולה, כי הם בניה העמוסים מני בטן ונשואים מני רחם, ולזאת מתחזקת ומתגברה בכל האפשרי וחוטפת מהם כל היותר זך שבהם ומכניסים בקרבה בכל תוקף ועוז עכ"פ. וזהו שאמר הזוה"ק וכלהו לחיך לון ההיא בהמה בלחיכא דא כו', והלשון הזה הוא מורה שפעולתה הוא בחטיפה ועל דרך התגברות בקנאה וניצוח, והוא משום כי אותן הניצוצין לא הגיעה עדיין זמן בירורם כלל, כי הם משועבדים עדיין לחזור למטה כנז', אלא שהשכינה הקדושה היא מקנא עליהם וחוטפת מהם כל היותר אפשרי, וזהו שאמרו הה"ד כי ה' אלהיך אש אוכלה הוא אל קנא (דע"ה ח"ב סח ע"א).

² יסוד דכורא שמתמלא מן ה"ק הנק' שית שנין (רח"ו).
³ פרשת תרומה קמא ע"א קל ע"א ועי' פקודי רסח ע"ב צו כו רע"ב בראשית נא ע"ב לך לך פט ע"ב ועי' פקודי רלח ע"ב ובז"ח פרשת צו ולקמן רמב ע"א ועי' לעיל רכד סע"א ורנה ע"א ורנט ע"א (לש"ו).

<p>יולדתך דא ברתיא דר' פנחס בן יאיר חסידא אלעזר ברי אימא הא קרבנא דבהמה קרבנא דעופי מאי דכתיב (ויקרא א יד) ואם מן העוף עולה קרבנו א"ל לא חמינא אבל אסתכלנא מהאי מלה דבהמה מלה דעופי ולא אוהרא ולא אימא בגין דלא חמינא ועד כען לא שמענא</p>	<p>שלמעלה, "ואמך" זו כנסת ישראל, "ותגל יולדתך" זו בתו של רבי פנחס בן יאיר החסיד. אלעזר בני אמר, זה קרבן בהמה. קרבן העוף מהו, שכתוב "ואם מן העוף עולה קרבנו", אמר לו לא ראיתי אבל הסתכלתי מדבר זה של הבהמה, דבר של עופות ולא אחר, ולא אמר משום שלא ראיתי ועד כאן לא שמעתי.</p>
<p>א"ל אלעזר יאות אמרת אבל רוא דקרבנין סתרין סגיאין תמן ולא אתמסרו לגלאה בר לזכאי קשומ! דרוא דמאריהון לא אתכסי מנייהו סתרא דקרבנין דא איהו סתרא לאינן מאנין² (ס"א חיון) קדישינ³ ד' דיוקנין חקוקין בכסא ודא איהו כורסייא ופרנסא דמלכא קדישא⁴ פני שור פני נשר פני אריה פני אדם</p>	<p>אמר לו, אלעזר יפה אמרת, אבל סוד הקרבנות סתרים רבים שם ולא נמסרו לגלות חוץ מצדיקי אמת, שסוד של אדונם לא נכסה מהם, סתרי הקרבנות זהו סוד לאותם כלים (חיות) הקדושים, ארבע דמויות חקוקות בכסא, וזהו כסא ופרנס של המלך הקדוש, פני שור פני נשר פני אריה פני אדם.</p>
<p>פני אדם דכליל לכלהו וכל אנפין מסתכלין אלין לאלין ואתכלילין אלין באלין ומנייהו מתפשטין לכמה סטרין ורבוון עילא ותתא דלית לון שיעורא ומניינא וחשבון⁵ פני שור אתפשט לבעירי רוחא מניה לארבעה זינין ואתכלילין בחד ואלין אינן פרים וכבשים ועתודים ועזים ואלין קיימין לקרבנא ובגין דמנהון הוון אינן חיילין קדישין דמתפשטי מההוא פני שור⁷ מתקרבין ליסודא דלהון ואתהנון מההוא יסודא ולבושא דלהון⁸ ואי לא דהוי להו יסודא דהאי עלמא לא מתקרבין תמן</p>	<p>פני אדם שכולל לכלם, וכל הפנים מסתכלים אלו באלו ונכללים אלו באלו, ומהם מתפשטים לכמה צדדים ורבבות למעלה ולמטה שאין להם שיעור ומנין וחשבון. פני השור מתפשטת לבהמות, רוח⁵ ממנו לארבעה מינים, ונכללים באחד, ואלו הם פרים וכבשים ועתודים ועזים, והם עומדים לקרבן, ומשום שמהם היו אלו חיילות קדושים שמתפשטים מאותו פני שור, מתקרבים ליסוד שלהם ונהנים מאותו יסוד ומלבוש שלהם, ואם לא שהיו להם יסודות של</p>

¹ עי' לעיל רכו ע"א ברע"מ (לש"ו).

² נמקה זלע"ה וגורס המוסגר.

³ שסוד הקרבנות עולה להד' חיות הקודש, כי שם הוא השורש דכל בהמה וכל עוף, וכן הם היסודין דכל צבא השמים כולן, וישנם ד' חיות בכל עולם ועולם, והם הד' יסודות שבו ע"ד הד' יסודין ארמ"ע בעוה"ז (דע"ה ח"ב קנו ע"ג).

⁴ שהוא הכסא להמלכות דאצילות, ומשם היא זן ומפרנס לכל העולמות ב"ע, וכן הוא לשון ופרנסא מלשון הנהגה, ששם היא מתגלה ומנהיג אותם, כי ברדתה שם היא נקראת בשם אדני, אדון כל הארץ (דע"ה ח"ב קנו ע"ג).

There is another later on⁵

⁶ כי הם הד' יסודין כנז', ומ"ש דלית לון שיעורא, הוא על ריבוי בחי' המדרגות, ומניינא הוא על הפרטים שבכל מדרגה ומדרגה עצמה, וחשבון הוא על התייחסם זב"ז, כי הן בהמדרגות והן בפרטים יש בכל א' כמה וכמה המתייחסים זב"ז, אם בסוגם אם במינם (דע"ה V ח"ב קנו ע"ג).

⁷ ר"ל משום שיש להם שייכות עם הד' מיני בהמה הנז', לכן כאשר נקרבין קרבן לה' (דע"ה ח"ב קנו ע"ג).

⁸ כי הבהמות אשר בעוה"ז הם בבחי' לבוש ויסוד לכל חיילין קדישין אשר מתפשטים מהפני שור, לכן כאשר נקרבין הם לה' נהנין מהם אותן החיילין קדישין ג"כ, כי הרי יש להם ייחס ושייכות עמהם. ומה שאמר שהבהמות הוא יסודא דלהון, אין הכוונה שהם השורש שלהם למעלה, כי זה לא ניתן להאמר וחלילה לומר כן, אלא הכוונה הוא כי למטה בעוה"ז הוון הבהמות החותם של

<p>כגוונא דהוי נייחא לשכינתא קדישא מרוחיהון דצדיקייא¹ ואתקריבת לקבלא רוחא דההוא זכאה ואתהנאת מניה בגין דמנה הוה ההוא רוח כך אלין אתהנון מסטרא דיסודא דלהון ואתהנון מההוא לבושא דמתקרבי ליה² (ס"א דהא) רוח מלבושא (ס"א כך אלין מתהנון מההוא לבושא דמתקרבי מסטרא דיסודא דלהון דהא חלבא ודמא לבושא) דרוחא דלהון הוה ובג"כ אתהנון מנייהו</p>	<p>עולם הזה לא היו נקרבים שם. כדוגמת שיש נחת לשכינה הקדושה מרוחות הצדיקים ומתקרבת לקבל רוח של אותו צדיק ונהנית ממנו, משום שממנה היתה אותה רוח, כך אלו נהנים מצד היסוד שלהם ונהנים מאותו הלבוש שמתקרבים אליו (שהרי) רוח המלבוש (כך אלו נהנים מאותו הלבוש שמקריבים, שמצד היסוד שלהם, שהרי חלב ודם מלבוש) של רוח שלהם היתה, ומשום זה נהנים מהם.</p>
<p>פני נשר אתפשט לעופא רוח מניה ונשר בתרין סטרין איהו ורזא דא ועוף יעופף תרין רוחין ובגין כך אתפשט ונחתא (ס"א) ונשר בתרין סטרין איהו ימינא ומשמאלא ורזא דא ועוף יעופף ובג"כ תרין רוחי מתפשטי מיניה ונחתין מימינא ומשמאלא קרבנא דעופי מכל סטר דכיא לא אתקריב אלא יונה ותורים³ דאינון בקשוט לזווגיהו</p>	<p>פני נשר מתפשט לעופות רוח ממנו, ונשר בשני צדדים הוא, וסוד זה "ועוף יעופף", שתי רוחות, ומשום זה מתפשט ויורד (ונשר בשני צדדים הוא, ימין ושמאל, וסוד זה "ועוף יעופף", ומשום זה שתי רוחות מתפשטות ממנו ויורדות) מימין ומשמאל קרבן העוף. מכל הצד הטהור לא מקריבים אלא יונה ותורים, שהם נאמנים לבני זוגם</p>
<p>רמא/א</p>	
<p>מכל שאר עופין והם נרדפין ולא רודפין ומהימנא דא לדא נוקבא לבר זוגו וע"ד קרבנא מנייהו ונחתין ומתקרבי אינון רוחין קדישין ואתהניין מיסודא ועקרא דלהון ואי תימא היך אתפשט זעיר מהאי יונה או משפנינא דא לכמה סטרין חיילין דלית לון שיעורא או מן בעירא דהא אוף הכי ת"ח חד שרגא דקיק⁴ דליק אתמלייא מניה כל עלמא תו אעא דקיק אדליק לרברבא</p>	<p>מכל שאר העופות, והם נרדפים ולא רודפים, ונאמנים זה לזה, הנקבה לבן זוגה, ועל זה הקרבן מהם, ויורדות ומתקרבות אלו הרוחות הקדושות ונהנות מיסוד ועיקר שלהם. ואם תאמר, איך מתפשט מעט מיונה זו או מתור זה לכמה צדדים וחיילות שאין להם שיעור, או מן בהמה אחת, כמו כן כאן. בא וראה, נר אחד דק דולק ומתמלא ממנו כל העולם, עוד עץ קטן מדליק לגדול.</p>
<p>עד הכא קרבנא מתרין סטרין דחקיקין בכסא השתא אית למשאל ד' דיוקנין אינון</p>	<p>עד כאן קרבן משני צדדים שחקוקים בכסא, ועתה יש לשאול, ארבע דמויות הן שחקוקות בכסא, מה טעם</p>

אותן החיילין קדישין המתפשטין מן פני שור, והווי בהמות החותם שלהם והיסוד שלהם אשר למטה בעוה"ז, וכן מוכח הכוונה במלת יסוד שם (דע"ה ח"ב קנו ע"ג).

¹ משום שהם יסוד להשכינה הקדושה למטה בעוה"ז (דע"ה V ח"ב קנו ע"ג).

² שהוא החלב והדם (דע"ה V ח"ב קנו ע"ג).

³ ע"י פרשת פקודי רלט ע"א (לש"ו).

⁴ ע"י שהבהמה והעוף הנה הם חותם דכל הנמצאיות שבב"ע, לכן כאשר האדם מקריב אותן לה, הרי מקשר ומייחד את כל הכחות כולם להשם הויה ב"ה ע"י כוונתו ורעותיה העולה אליו לבד ית"ש שהוא חי העולמים כולם, וע"ז הנה מעורר שם להאיר ולהתגלה אור שפע ברכה וקדושה לכל דרגין עלאין ותתאין, כי כל א' מקבל משורשו שלמעלה אשר בקודש ובקודש הקדשים לפי ערך השייכות והייחס אשר היה לו בחותמו שלמטה שהוא הבהמה והעוף שנעשה קרבן לה, וזהו הוראות מלת קרבן לה, לקרב כל הכחות אליו ית"ש, וע"ז מעורר אורו וגילוי ית"ש למטה, וזהו שאמר הוה"ק הנז' חד שרגא דקיק דליק אתמלייא מניה כל עלמא אעא דקיק אדליק לרברבא (דע"ה ח"ב קנו ע"ד).

<p>דחוקין בכסא מ"ט לית קרבנא מאחרנין אלא ודאי מכלהו אית קרבנא אריה חקוק בכורסייא בשעתא דקרבנא שלים¹ אריה נחית ועאל באשא ואכיל ואתהני מתמן אדם חקוק בכורסייא אדם עקרא דכלא ומקריב תמן רוחיה ונשמתייה ואדם עלאה?² אתהני מאדם תתאה³ וכל זינא אתקריב לזיניה ואתהני מניה מדיליה ממש ומיסודא דיליה</p>	<p>אין קרבנות מהאחרנים, אלא ודאי מכולם יש קרבן, אריה חקוק בכסא בשעה שקרבן שלם, אריה יורד ועולה באש ואוכל ונהנה משם. אדם חקוק בכסא, אדם עיקר הכל ומקריב שם רוחו ונשמתו, והאדם העליון נהנה מהאדם התחתון, וכל מין מתקרב למינו ונהנה ממנו, משלו ממש, ומהיסוד שלו.</p>
<p>ואי תימא הא אריה דלית ליה יסודא לתתא בההוא קרבנא אריה כליל בכלהו דהא לימינא הוי ובג"כ אכיל בכלהו וכל שאר לא אכלין (ס"א מניה) מזיניה בגין דימינא הוא הא כל ד' דיוקנין דחקוקין בכסא מתקריבין לקרבנא ובג"כ הוי קרבנא שלים וכד אתהגון מעקרא ויסודא דלהון כדין נחת רוח לאדלקא בוצינין עלאין</p>	<p>ואם תאמר, הרי אריה שאין לו יסוד למטה, באותו קרבן אריה כלול בכלם, שהרי לימין הוא, ומשום זה אוכל בכלם, וכל השאר לא אוכלים (ממנו) ממינו, משום שימין הוא. הרי כל ארבע הדמויות החקוקות בכסא נקרבות לקרבן, ומשום זה הוא קרבן שלם, וכאשר נהנים מעיקר ויסוד שלהם, אז נחת רוח להדליק נרות העליונים.</p>
<p>כהני וליואי וישראל ייחבי (ס"א אינון) יסודא ועקרא לאינון דרגין עלאין⁴ דלהון וכל דרגא ייחבי ליסודיה ד' דיוקנין דכורסייא בקדמיתא כדאמרן זינא לקבל זיניה ומתקריב אינון בקדמיתא זינא לזיניה פני שור כלהו פנים דמתפשטין לאינון זיניה כדקאמרן כלהו מתקריב לעקרא ויסודא דלהון פני נשר כדאמרן פני אריה כדאמרן פני אדם דמקריב רוחיה ונשמתייה מתקריב לגבי אדם עלאה</p>	<p>כהנים ולוים וישראלים נותנים (הם) יסוד ושורש לאלו המדרגות העליונות שלהם, וכל מדרגה נותנת ליסודה ארבע דמויות של הכסא בראשונה כמו שאמרנו, מין כנגד מינו, ומתקריבים אלו בראשונה מין למינו, פני השור כולם פנים שמתפשטים לאותם מינים כמו שאמרנו, כולם מתקריבים לשרש וליסוד שלהם, פני נשר כמו שאמרנו, פני אריה כמו שאמרנו, פני אדם שמקריב רוחו, ונשמתו מתקרב אצל האדם העליון.</p>
<p>כהנא דמיחד שמא קדישא מתקריב לגבי כהנא עלאה⁵ ההוא דעאל לבית קדש הקדשים⁶ ואתקריב דא ואדליק בתקוניה</p>	<p>כהן שמייחד שם הקדוש, נקרב לגבי הכהן העליון, אותו שנכנס לבית קדש הקדשים ונקרב זה, ומדליק בתקונו</p>

¹ והוא במקדש ראשון שהיה האש של מעלה בדמות אריה כמ"ש ביומא (ספ"א כא ע"ב) (דע"ה ח"ב קנו ע"ג).

² פ' אדם שבכסא נהנה מאדם התחתון ומ"ש אריה כלל בכלהו. פירוש אריה הוא בחסד וחסד כולל כולם כנודע (מ"מ).

³ עי' בהג"א בתיקו"ז סט ע"ד: שור ונשר הוא בקרבנא, אבל אדם ואריה אינן אלא מקבלי הקרבן. והענין, כי השור הוא בצפון, וצריך הוא להתקרב, ולכן כל הקרבנות שחיתתן בצפון, ולהכלל בחסד. וכן הנשר במערב, להכלל ג"כ באדם. וכן התקיעות של המסעות, לא היו אלא במזרח ובדרום, ומערב וצפון נכללין בהן, כמ"ש ותקעתם תרועה ונסעו כו' ותקעתם תרועה שנית כו'. ואף שיש חולקין בספרי, וע' בזוהר פ' בהעלותך (קנה ע"א) ת"ח שתי חצוצרות בגין דאינון מתרי סטרי דקאמרי ממזרח ומדרום כו', ואף לדעת יש חולקין, לא נזכר בכתוב.

⁴ הם חג"ת. ונלע"ד שהם חג"ת דבריאיה כמ"ש לקמן היכל אהבה דבריאיה וכו'. ואמת ויציב הוא היכל הרצון דבריאיה (מ"מ).

⁵ פ' חסד (מ"מ).

⁶ פירוש שהחסד עולה ליסוד הבינה הנקרא ק"ק ומ"ש ואתקריב דא ואדליק וכולי פ' חסד של מעלה (מ"מ)

<p>בנהירו דאנפין (ס"א דאתון) לקדמות כהנא דלתתא ליואי די מננני בחדוה ההוא סטרא דלהון חדי¹ ואנהיר אנפין דישראל דקריב (ס"א דקיימו) על קרבנא בצלותא דהא צלותא על כלא הוה אתער לגבייהו ישראל סבא (ס"א עלאה) סתמא (ס"א חוטמא) קדישא² ואנהיר אנפין כל זינא לזיניה וכל מלה בתר יסודא דיליה אזלא ואתערו דרגין תתאין לדרגין עלאין</p>	<p>בהארט הפנים (של האותיות) לקראת הכהן שלמטה, לויים שמנגנים בשמחה אותו צד שלהם שמח ומאיר פנים, ישראל שמקריב (שעומדים) על הקרבנות בתפלה, שהרי תפלה על הכל היתה מתעורר לעומתם ישראל סבא (העליון), נסתר (חוטם) הקדוש ומאיר פנים. כל מין למינו, וכל דיבור אחר יסוד שלו הולך, ומעוררות מדרגות תחתונות למדרגות עליונות.</p>
<p>ואע"ג דכלהו מתערין ואתערו דרגין דחקיקין בכסא לגבי דרגין דארעא יסודא דלהון ואינון דרגין עלאין דמטמרן כלהו מתערי ומתקרבי לסעודתא ומתעדני אבל לית רשו לחד מנייהו למיכל לא לדרגי עלאי³ ולא לדרגי תתאי⁴ ולמתהני שום הנאה ולא לאושיט ידא בקרבנא עד דמלכא עלאה⁵ אכיל ואתהני ויהיב לון רשו לבתר דיהב לון רשו כל חד וחד אתהני ואכיל (כדקא יאות) והיינו דכתיב (שיר ה א) אריתי מורי עם בשמי אלין אינון דרגין עלאין⁶</p>	<p>ואף על גב שכולם מתעוררות ומתעוררות מדרגות שחקוקות בכסא לגבי מדרגות של הארץ יסוד שלהן, והן מדרגות עליונות שנסתרות כולן מתעוררות ומתקרבות לסעודה ומתעדנות, אבל אין רשות לאחת מהן לאכול לא למדרגות עליונות ולא למדרגות תחתונות ולהנות שום הנאה, ולא להושיט ידה לקרבן, עד שהמלך העליון אוכל ונהנה ונותן להן רשות. ואחר שנותן להן רשות, כל אחת ואחת נהנית ואוכלת (כראוי), וזהו שכתוב "אריתי מורי עם בשמי", אלו הן מדרגות עליונות.</p>
<p>מורי עם בשמי אכלי ואתהני כדקא יאות (ס"א דא דרועא ימינא⁷ בירכא שמאלא⁸)</p>	<p>"מורי עם בשמי" אוכלים ונהנים כראוי, (זו זרוע ימין בירך שמאל) "אכלתי יערי עם דבשי", זה יעקב</p>

¹ פי' גבורה של מעלה נמתקה ע"י הלוי (מ"מ).

² פירוש חוטם הוא ת"ת כמ"ש באוצ"ח בסדר י"ס דגולגולתא. ויש"ס דהכא הוא ת"ת (מ"מ).

³ פירוש חג"ת דבריאה שהם מתעוררים ע"י כהן ולוי וישראל. הם "דרגי עלאין" (מ"מ).

⁴ הם שני"אן (מ"מ).

⁵ פירוש זעיר (מ"מ).

⁶ פירוש שמפרש בסמוך דרועא ימינא בירכא שמאלא (מ"מ).

⁷ פירוש מורינא ז"ל שיובן במ"ש הרב בליקוטים ששני חסדים וב' שלישים המגולים יורדים ליסוד. ואח"כ יורדים ה' גבורות ממעלה למטה ונמתקים ע"י החסדים דהיינו גבורה דחסד דחסד דהוד וגבורה דגבורה דנצח דנצח וגבורה דת"ת דת"ת דת"ת ע"כ כללות דברי הרב זלה"ה ח"ש כאן דרועא ימינא בירכא שמאלא. דהיינו גבורה דחסד דרועא ימינא דהוד שהוא ירכא שמאלא. ומ"ש בסמוך דא דרועא שמאלא בירכא ימינא היינו גבורה דגבורה דנצח. עכ"ל מורינא (מ"מ).

⁸ בסע"ה דף נ' וז"ל באתי לגני וכו' ומשם קבלתי אורות שורשך ג"כ. וכאשר באתי לשם אז קבלתי מורי שהוא יסוד דאבא שהוא מירא דכיא כתרוממו ולכן מורי גי' ע"ב קפ"ד גי' אה"רן הכהן שהוא ביסוד דאבא ששם החסד הגדול שהו' מור כנז' בזוהר בפ' ויקרא. עם בשמי היא בינה כי בשם גי' שני אה"ה די"דין עם ב' אותיותיהם, וכל זה מורה שהוא מקבל צלם גבוה מא"וא במקומן למעלה. ובה תבין מ"ש בזוהר במ' פנחס דף רמ"ד ע"א ובזוהר בפ' אחרי מות וז"ל אריתי מורי עם בשמי דרועא ימינא וכו' והוא תמוה. ובמ"ש הוא פשוט כי המור שהוא יסוד דאבא ממנו מתפשטים הה"ח לחסד תעיר שהוא יומא דכליל כולהו יומין גם מור שהוא מוח חכמה דאבא הוא מתפשט בחסד דזעיר שהוא דרועא ימינא. עם בשמי שהוא שמות אה"ה שהם מוח בינה ובינה עד הוד אתפשטת. ולכן אמר הזוהר עם בשמי דא ירכא שמאלא. גם איתא בלק"ת שבשמים מורים על שמות אלי"הם והוא בהוד ששם עיקר שם אלה"ם, ונלע"ד לפרשו במ"ש באוצ"ח על פ' הוא אהרן ומשה שהחסדים שבצד ימין דיסוד דאבא בוקעים ויוצאים מירך שמאלי שהוא הוד תעיר והחסדים שבצד שמאל דיסוד דאבא בוקעים ויוצאים מנצח תעיר עכ"ל וז"ש כאן דרועא ימינא בירכא שמאלא וכו' (מ"מ).

<p>אכלתי יערי עם דבשי דא יעקב ברחל דא אכילה כדקא יאות שתיתי ייני עם חלבי דא דרועא שמאלא בירכא ימינא הא כלהו דרגין (ס"א קרבנין) עלאין דאתהני בהו מלכא קדישא בקדמיתא¹ ודא מיכלא דיליה והנאה דיליה עד הכא מיכלא דמלכא עלאה בקדמיתא מכאן ולהלאה יהיב רשו לד' דיוקנין דחקיקין בכורסייא ולכל אינון דמתפשטן מנייהו² לאתהני ולמיכל הה"ד אכלו רעים שתו ושכרו דודים אכלו רעים אלין אינון ארבע דיוקנין דאמרן שתו ושכרו דודים כל אינון דמתפשטי מנייהו וכלהו אכלי ומתפשטי ואתהנון כדקא יאות ואנהירו אנפין ועלמין כלהו בחדוה</p>	<p>ברחל, זו אכילה כראוי, "שתיתי ייני עם חלבי", זו זרוע שמאל בירך ימין, הרי כולן מדרגות (קרבנות) עליונות שנהנה מהן המלך הקדוש בראשונה, וזו האכילה שלו וההנאה שלו, עד כאן אכילת המלך העליון בראשונה. מכאן ולהלאה נתן רשות לארבע דמויות שחקוקות בכסא, ולכל אותם שמתפשטים ממנו להנאות ולאכול, זהו שכתוב "אכלו רעים שתו ושכרו דודים", "אכלו רעים" אלו הן ארבע דמויות שאמרנו, "שתו ושכרו דודים", כל אותם שמתפשטים מהן, וכולם אוכלים ומתפשטים ונהנים כראוי, ומאירים הפנים והעולמות כולם בשמחה,</p>
<p>רמא/ב</p>	
<p>וכל חד וחד בין דרגין עלאין ובין דרגין תתאין ביסודא דלהון מתקרבין ומתהנין דא איהו רזא וסתרא דקרבנא כדקא חזי אתו ר' אלעזר ור' אבא ושאר חברייה ואשתטחו קמיה א"ר אבא אלמלא לא אתמסר אורייתא בטורא דסיני אלא דאמר קב"ה הא בר יוחאי אורייתא וסתרין דילי די לעלמא ווי כד תסתלק מן עלמא מאן ינהיר בוצינין דאורייתא כלא יתחשך מההוא יומא דהא עד דייתי מלכא משיחא לא ליהוי דרא כדרא דא דר"ש שארי בגויה</p>	<p>וכל אחד ואחד, בין מדרגות עליונות ובין מדרגות תחתונות בשרש שלהם, מתקרבים ונהנים, זהו סוד וסתר הקרבן כמו שראוי. באו רבי אלעזר ורבי אבא ושאר החברים והשתטחו לפניו. אמר רבי אבא, אם לא נמסרה התורה בהר סיני אלא שאמר הקדוש ברוך הוא, הרי בן יוחאי הוא התורה והסתרים שלי, די לעולם. אוי כאשר תסתלק מן העולם, מי יאיר נרות התורה, הכל יחשך מאותו יום, שהרי עד שיבא מלך המשיח לא יהיה דור כדור זה שרבי שמעון נמצא בתוכו.</p>
<p>אמר ר"ש על רזא דא אסיר ליה לב"נ לטעום³ כלום עד דייכול מלכא עלאה⁴ ומה איהו צלותא צלותא דב"נ כגוונא דא בקדמיתא מזמנין לדיוקנין דחקיקין בכורסייא⁵ על אינון בריין⁶ דמתפשטי רוחין דלהון⁷ על עופי¹ ובעירי לקרבנא בריין</p>	<p>אמר רבי שמעון על סוד זה אסור לו לאדם לטעום כלום עד שיאכל המלך העליון, ומהו, תפלה. תפלה של אדם כדוגמא זה, בתחלה מזמנים לדמויות שחקוקות בכסא, על אותן הבריות שמתפשטות רוחות שלהן, על עופות</p>

¹ מכאן מוכח שמ"ש לעיל כהן ולוי וישראל הם מעוררים חג"ת היינו חג"ת דבריא, דלכ"א לית רשו לחג"ת דבריא ולשנאן שביצירה. עד שאוכלים ונהנים ספירות הזעיר ומזדווג עם רחל ואח"כ אוכלים הם (מ"מ).

² פירוש חיילות של שנאן (מ,מ).

³ כלום אף על גב דלעיל מפרש לה לענין תביעת מזונו כולא חדא היא כי אסור לו לאדם לטעום כלום ירצה לקבל שום שפע בעולם קודם שיתפלל ויחוד עליון (אור יקר).

⁴ ולפיכך אינו תובע מזונו עד אחר התפלה דהיינו אשרי כדפירש' (או ריקר).

⁵ פי' שנאן (מ"מ).

⁶ סוד היותם מתפשטין זינא לזיניה עד היותם שולטים בעלמא תתאה (אור יקר), פירוש בריות התחתונים (מ"מ).

⁷ פי' של העליונים (מ"מ).

<p>דרוהא דלהון² יסודא בהאי עלמא מנייהו³ והיינו מה רבו מעשיך יי⁴ דהא בריין דאתהוין לקרבנא רוחא דילהון מתפשט עלייהו⁵ ארבע דיוקנין מזמנן על קרבנין אלין והיינו דקאמרן והאופנים וחיות הקדש וכל אינון חיילין אחרנין דקא מתפשטי מנייהו</p>	<p>ובהמות לקרבן, בריות שהרוח שלהן יסוד בעולם הזה מהן, וזהו "מה רבו מעשיך ה'" שהרי בריות שראויות לקרבן, רוח שלהן מתפשטת עליהן, ארבע דמויות מזומנות על קרבנות אלו, וזהו שאנו אומרים "והאופנים וחיות הקדש", וכל אותם חיילות אחרים שמתפשטים מהם.</p>
<p>ולבתר כהנא רבא⁶ דקא מיחד שמא קדישא היינו אהבת עולם אהבתנו וכו' יהודא דקא מיחד היינו (דברים ו ד) שמע ישראל יי' אלהינו יי' אחד ולבתר ליואי דקא מתערי לנגונא היינו והיה אם שמוע⁷ וגו' השמרו לכם פן יפתה וגו' דא נגונא דליואי בנין לאסתרא סתרא (ס"א לאתערא סטרא) דא בקורבנא דא ולבתר ישראל דא אמת ויציב⁸ ונכון ישראל סבא דקיימא על קרבנא (ס"א קרבנא עלאה הא דרגין) דאיהי י' דרגין⁹ עלאין פנימאין דכלא קיימא על פתורא</p>	<p>ולבסוף הכהן הגדול, שהוא מייחד את השם הקדוש, וזהו "אהבת עולם אהבתנו וכו'", והיחוד שמייחד, זהו "שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד", ולבסוף הלוויים שמתעוררים לנגון, זהו "והיה אם שמע וגו' השמרו לכם פן יפתה וגו'" זה נגון הלוויים כדי להסתיר סתר (לעורר צד) זה בקרבן זה, ואחר כך ישראל, זה "אמת ויציב ונכון", ישראל סבא שעומד על הקרבן (קרבן עליון אלו המדרגות) שהיא עשר מדרגות עליונות פנימיות של הכל עומדות על השלחן.</p>
<p>אבל לית רשו לחד מנייהו למיכל ולאשיט ידא לקרבנא עד דמלכא עלאה אכיל והיינו ג' ראשונות וג' אחרונות כיון דאיהו אכיל יהיב רשו לד' דיוקנין ולכל אינון סטרין דמתפרשן מנייהו למיכל כדין אדם דאיהו דיוקנא¹⁰ דכליל כל שאר דיוקנין מאיך ונפיל על אנפוי ומסיר גרמיה ורוחיה לגבי אדם¹¹ דלעילא דקיימא על אינון דיוקנין</p>	<p>אבל אין רשות לאחד מהם לאכול ולהושיט ידו לקרבן עד שהמלך העליון אוכל, וזהו ג' ראשונות וג' אחרונות, כיון שהוא אוכל, נותן רשות לארבע דמויות ולכל אותם הצדדים שנפרדים מהן לאכול. ואז אדם שהוא דמות שכוללת את כל שאר הדמויות משפיל [את עצמו] ונופל על פניו ומוסר עצמו ורוחו לגבי האדם העליון שעומד על אותן</p>

¹ כגון שרי הבהמות שרי העופות שרי הרחשים שרי ההרים שרי הימים למניהם ואלו מהם טמאים מהם טהורים, אבל אותם הייחוד הוא אותם שהתפשטו "על עופי ועל בעירי לקרבנא" שהם אותם שפסקה זוהמתן (אור יקר).

² פי' בהמות ועופות התחתונים שהרוח שבהם היא מהעליונים וז"ש יסודא בהאי עלמא מנייהו דהיינו מהעליוני' (מ"מ).

³ דהיינו אותם שהם שולטים על הגשמיים והגשמיים להם יסוד ואחיזה בתחתונים (אור יקר).
⁴ שאנו אומרים בתפלה בברכת יוצר אור להורות על הבריות המשתלשלות האלו שאמר שהם הטהורים השולטים על בדיין דאתחזן לקורכא שהם מצד הקדושה והם נכללים בייחוד, והטעם כדי שהמלכות תתעטר בהם ותקבל מלמעלה כדפירשנו סוד העטרה הזאת לעיל (אור יקר).

⁵ פי' רוח של העליונים מתפשט על התחתונים (מ"מ).

⁶ היכל אהבה שהוא ספירת החסד שם נעשה היחוד (רח"ו).
⁷ סוד עטרה דגבורה (רח"ו).

⁸ היכל הרצון ת"ת (רח"ו). וגם מכאן נראה כמ"של דכהן לוי וישראל מעוררים חג"ת דבריאה שהם אהבת עולם וכו' הוא חסד דבריאה וכן היכל הרצון דבריאה (מ"מ).

⁹ פי' י"ס שבהיכל הרצון הנז' (מ"מ).

¹⁰ פי' אדם התחתון שרומז לה' פרצופים כמ"ש הרב וז"ש דאיהו דיוקנא דכליל כל שאר דיוקנין (מ"מ).

¹¹ פי' בנפילת אפים מוסר האדם עצמו למיתה בסוד מ"ן למ' וז"ש לגבי אדם דחקיק על אינון דיוקנין שהיא המ' דע"ג שנאן (מ"מ).

<p>דכליל כל דיוקנין לאתערא ליה עליה כדקא חזי והיינו אליך יי¹ נפשי אשא לאתערא (ס"א תלת) דיוקנין אחרנין² וכל אינון מתפשטי מנייהו³ (תהלה לדוד) והיינו יביעו⁴ ירננו יאמרו ידברו וכלהו אכלין ואתהניין כל חד וחד כדקא חזי ליה מכאן ולהלאה לימא ב"ג עאקו דיליה ביה (ס"א דלביה) הה"ד יענך יי⁵ ביום צרה (עאקו) כעוברתא דיתבא בעאקו לאתהפכא כלהון סניגורין עליה דב"ג וע"ד כתיב אשרי העם שככה לו וגו'</p>	<p>הדמויות, שכולל כל הדמויות, לעורר אותו עליו כמו שראוי, וזהו שנאמר "אליך ה' נפשי אשא", לעורר (שלש) דמויות אחרות, וכל אלו שמתפשטים מהן (תהלה לדוד), וזהו "יביעו ירננו יאמרו ידברו", וכולם אוכלים ונהנים, כל אחד ואחד כמו שראוי לו. מכאן ולהלאה יאמר אדם צרות שלו בו (של לבו), זהו שכתוב "יענך ה' ביום צרה" (צרה) כעוברתא שיושבת בצרה, [כדי] להפך את כולם להיות סנגורים על האדם, ועל זה כתוב "אשרי העם שככה לו וגו'".</p>
<p>ר"ש הוה אזיל לטבריא פגע ביה אליהו א"ל שלמא עליה דמר א"ל ר"ש במאי קא עסיק קב"ה ברקיעא א"ל בקרבנות עסיק ואמר מלין חרתין משמך זכאה אנת ואתינא לאקדמא לך שלם ומלה חדא בעינא למשאל מנך לאסכמא במתיבתא דרקיעא שאלתא שאילו עלמא דאתי לית ביה אכילה ושתייה והא כתיב⁶ (שיה"ש ה א) באתי לגני אחותי כלה וגו' אכלתי יערי עם דבשי וגו' מאן דלית ביה אכילה ושתייה איהו אמר אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי</p>	<p>רבי שמעון היה הולך לטבריה, פגע בו אליהו, אמר לו, שלום עליך מר. אמר לו רבי שמעון, במה עוסק הקדוש ברוך הוא ברקיע. אמר לו בקרבנות עוסק, ואומר דברים חדשים משמך, אשריך, ובאתי להקדים לך שלום. ודבר אחד רוצה אני לשאול ממך להסכים⁵, בישיבה של הרקיע שאלו שאלות, העולם הבא אין בו אכילה ושתייה, והרי כתוב "באתי לגני אחותי כלה וגו' אכלתי יערי עם דבשי וגו'", מי שאין בו אכילה ושתייה הוא אומר "אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי".</p>

¹ פי' שכתב הרב בס"ה הכ אליך ה' הו"ה זו היא דב"ן שהיא המ' נפשי אשא בסוד מ"ן (מ"מ).

² הם שור נשר אריה שרומזים לח"גת (מ"מ).

³ פי' חיילות שתחת ידם (מ"מ).

⁴ פי' ג' הנז' רמוזים בתהלה לדוד שיש בה ג' לשונות יביעו ירננו יאמרו ומה שהוסיף הזוהר ידברו הוא נגד אדם שבמרכבה, ותחלה לא הזכיר רק ג' דיוקנין שהם שני"א שרומזים לחג"ת ואדם שעמהם שרומז למ' נכלל בהם ולבסוף רמז אותם עמהם בד' לשונות שהזכיר (מ"מ).

Also in bereshis 17a⁵

⁶ ק' שפסוק זה מדבר על זעיר ודוקא עלמא דאתי ביה הוא דלית ביה אכילה ושתייה, ומאי מקשה על זה שאמר אכלתי יערי וכו' ותריץ מורינו ז"ל שיובן במ"ש הרב בליקוטים כי הזעיר משכנו ועיקר מושבו בהיכל הבינה וכשהוא שם ניזון ממה שאמו אוכלת, וכתב בס"ה בדרוש יו"ה כי אכילת או"א כך הוא מזון ג"ר שלהם מן חסד דעתיק המתלבש בכתר דאריך, ומזון ז"ת שלהם הוא ממ"ם דאריך ומשם הוא ג"כ מזון ג"ר של זר"ן ומזון ר"ק של זר"ץ הוא מן בינה דאימא זהו כללות דבריו שם ועיין בסבא דמשפטים בפסוק שארה כי שם הארכנו, ומאחר שעיקר מושבו של זעיר הוא באימא עילאה א"כ הוא ניזון ממה שאמו ניזונת דמיון הנוקבא ביה"ך שהיא ניזונת ואוכלת ממה שאמה אוכלת, כך הזעיר כשאינו יורד למטה אצל הנוקבא הוא אוכל וניזון ממה שאמו אוכלת, והוא מן הבל הפה שאינו אכילה ושתייה ממש רק הבל הפה, לכך אמר הזוהר כי עולם הבא שהוא מקומו של זעיר אין בו אכילה ושתייה, וא"כ איך אמר אכלתי וכו' שהוא מן המוח דבינה שנק' אכילה, כי אין לזר"ן אכילה לר"ק שלהם רק ממוח בינה דאימא ולזה תירץ רשב"י שבאמת בהיותו במקום או"א אין בו אכילה ושתייה כמו או"א עצמם אמנם ברדתו אל הנוקבא שניהם ניזונים ממוח בינה דאימא הנקרא אכילה והיינו מזו"ן ר"ק שלהם שהוא מהבינה דאימא ועם היות שהזעיר כל משכנו הוא בבינה וניזון ממה שאמו אוכלת דהיינו ממוחא דאריך, עכ"ז לכבוד הכלה ברדתו אצלה אוכל ממה שהיא אוכלת דהיינו מבינה דאימא לר"ק שלהם רז"ש בגין רחמותה אכיל ושתי הואיל ואתי לגבה עביד רעותה, וכן לקמן אמר און הכי נמי הכא אכלתי יערי עם דבשי אע"ג דלאו ארחי בכך בגין רחימו דכלה ועכ"ד בביתא דכלה ולא באתר אחרא, באתריה לא אכיל ולא שתי באתר דילה אכיל ושתי, עכ"ל מורינו ז"ל (מ"מ).

<p>אר"ש וקב"ה מאי קא אתיב לון א"ל אמר קב"ה הא בר יוחאי יימא ואתינא למשאל מנך אר"ש כמה חביבו חבב קב"ה לכנסת ישראל ומסגיא דרחימו דרחים לה שני עובדוי ממה דהוא עביד דאע"ג דלאו אורחוי במיכלא ומשתייא בגין רחימותא אכיל ושתה הואיל ואתי לגבה עביד רעותה כלה עיילת לחופה ובעת למיכל לית דין דיכול חתנה בהדה אע"ג דלאו ארחיה למעבד הכי הה"ד באתי לגני אחותי כלה הואיל ואתינא לגבה ולמעיל בהדה לחופה</p>	<p>אמר רבי שמעון, והקדוש ברוך הוא מה השיב להם, אמר לו אמר הקדוש ברוך הוא, הרי בר יוחאי יאמר, ובאתי לשאול ממך. אמר רבי שמעון כמה חביבות חבב הקדוש ברוך הוא לכנסת ישראל, ומרבוי האהבה שאוהב אותה שנה מעשיו ממה שהוא עושה, שאף על גב שאין דרכיו באכילה ושתיה, בגלל האהבה אכל ושתה, הואיל ובא אצלה עשה רצונה, כלה נכנסת לחופה ורוצה לאכול אין דין שיאכל חתנה עמה, אף על גב שאין דרכו לעשות כך, זהו שכתוב "באתי לגני אחותי כלה", הואיל ובאתי אצלה ולעלות עמה לחופה</p>
<p>רמב"א 10000</p>	
<p>אכלתי יערי עם דבשי וגו' (שיה"ש א)</p>	<p>"אכלתי יערי עם דבשי וגו'."</p>
<p>וילפינן מדוד דזמין לקב"ה ושני עובדוי² ממה דארחוי דקב"ה וקב"ה קביל ועביד רעותיה זמין למלכא ומטרוניתא בהדיה חדא הוא דכתיב קומה יי' למנוחתך אתה וארון עוֹדך מלכא ומטרוניתא כחדא בגין דלא לאפרשא לון שני מאנין ושני עובדין דמלכא הה"ד כהניך ילבשו צדק³ וחסידיך⁴ ירננו⁵ בעבור דוד וגו' כהניך ילבשו צדק לוייך מבעי ליה דהא צדק מסטרא דליואי איהו וחסידיך ירננו לוייך מבעי ליה דהא רנה וזמרה בליואי נינהו ואיהו שני ואמר כהניך וחסידיך דאינון מסטרא דימינא</p>	<p>ולמדנו מדוד שהזמין להקדוש ברוך הוא ושינה מעשיו ממה שדרכיו של הקדוש ברוך הוא, והקדוש ברוך הוא קיבל ועשה רצונו, זימן למלך והמלכה עמו, זהו שכתוב "קומה ה' למנוחתך אתה וארון עוֹדך", מלך ומלכה כאחד, כדי שלא להפריד אותם, שינה כלים ושינה מעשים של המלך. זהו שכתוב "כהניך ילבשו צדק וחסידיך ירננו בעבור דוד וגו'", "כהניך ילבשו צדק" היה צריך לכתוב "לוייך", שהרי צדק מצד הלויים הוא, "וחסידיך ירננו" היה צריך לכתוב "לוייך ירננו", שהרי רינה וזימרה היא בלויים, והוא שינה ואמר כהניך וחסידיך, שהם מצד הימין.</p>

¹ רצה שיהיה הייחוד תפארת ומלכות למטה בבחינה התחתונה שבמלכות בסוד דוד שהי' מרכבה לה, ומפני שראה דוד שבהיות הייחוד למטה ימצא שם מקטרגים יקטרגו ויבלבלו הייחוד ועוררו קצף על ישראל חס ושלום, לזה רצה להפך מדותיו של הקב"ה למזוג המדות בענין שלא יוכלו הכחות החצונים לתבוע דין ולבלבל שמחת הייחוד, מה עשה, אמר קומה ח' תפארת למנוחתך דהיינו לתת בתחתונים בעולם התחתון בסוד שכינה בתחתונים והנה אופן אחד בארץ שהיא שכינת בתחתונים כדפרש' בזהר שיר השירים, ומפני שמזה ימשך קטרוג החצונים ולעורר דין ומדנים (אור יקר).

² מפני שאם היו הכהנים המושכים מימין ולויים המושכים מהשמאל יעוררו דין הרבה והקליפות אוחזות בדין (אור יקר).

³ שהיא צדק מצד השמאל פעולת הלויים יעשו הכהנים, ובתשפיע מצד הדין על ידי הימין בהכרח יתמתק הדין ויתמזג ולא יהיה בו אחיזה לחצונים (אור יקר). עיין בפרשת ויצא כי שם ביארנו זה באורך (מ"נ), הענין כי חסדי דוד הנאמנים בנ"ה, שהן דנוק', שם הוא בהיפוך, דנצח נתקשר בשמאלא, והוד בימינא. והטעם כי כשהנוק' פנים נגד פנים, הן בהיפוכא. וכן באחור באחור. וידוע שנה"י, הן עיקרן לנוק', שמהם נבנית, ולכן צריך לשנות בשבילה. וע"ל רמ"ד א' וע"ב ובחבורא קדמאה ארית מורי כו' אמאי שני מדות כו' (ע"כ) (יהל אור).

⁴ שהם גבוהים יותר מסתם כהנים (אור יקר).

⁵ שהיא בחינה גבוהה מלבישת צדק דהיינו שיר בפה, והם שתי פעולות האחת למטה בסוד הכלי והיינו דקאמר "כהניך ילבשו צדק" שהוא כלי, השני למעלה בסוד השיר אמר "וחסידיך" כי חסידיך מעלה עליונה מכהונה, והיינו שדקדק בתחלת דבריו "שני מאנין" דהיינו כלים (אור יקר).

<p>א"ל קב"ה דוד לאו אורח דילי הכי אמר דוד בעבור דוד עבדך אל תשב פני משיחך תקונא דאנא תקינת² לא תשנה ליה א"ל דוד הואיל וזמינת לי³ אית לי למעבד רעותך⁴ ולא רעותי⁵ וילפינן מהאי אורחא דעלמא דמאן דמזמן לאחרא⁶ ההוא דאתי לגביה אית ליה למעבד רעותיה אע"ג דלאו אורחיה בכך כך ויקח מאבני המקום⁷ וגו' הואיל ואתא חתן לגבי כלה אע"ג דלאו אורחיה למשכב אלא בכרים וכסתות⁸ ואיהי יהבה ליה אבנין למשכב כלא יקבל ברעותא דלבא הה"ד וישכב במקום ההוא על אינון אבנין אע"ג דלאו אורחיה בכך אוף נמי הכא (שיה"ש ה א) אכלתי יערי עם דבשי אע"ג דלאו ארחוי בכך בנין רחימו דכלה ועב"ד בביתא דכלה ולא באתר אחרא באתריה לא אכיל ולא שתי באתר דילה אכיל ושתי הה"ד (שיה"ש ה א) באתי</p>	<p>אמר לו הקדוש ברוך הוא, דוד אין דרכי כך, אמר דוד "בעבור דוד עבדך אל תשב פני משיחך", תקון שאני תקנתי אל תשנה אותי, אמר לו, דוד הואיל וזמינת אותי יש לי לעשות רצונך ולא רצוני, ולומדים מכאן דרך העולם, שמי שמזמין לאחר, אותו שבא אצלו יש לו לעשות רצונו אף על גב שאין דרכו בכך. כך, "ויקח מאבני המקום וגו'", הואיל ובא חתן אצל הכלה, אף על גב שאין דרכו לשכב אלא בכרים וכסתות, והיא נתנה לו אבנים לשכב, הכל יקבל ברצון הלב, זהו שכתוב "וישכב במקום ההוא" על אותם אבנים, אף על גב שאין דרכו בכך. אף גם כאן "אכלתי יערי עם דבשי" אף על גב שאין דרכו בכך, בגלל אהבה של הכלה, ועם כל זה בביתה של הכלה ולא במקום אחר, במקומו לא אוכל ולא שותה, במקום</p>
---	---

¹ כי הלוויים היו משוררים בכלי להורות מתיקות הדין מהגבורה למלכות דהיינו צדק, והלוויים החשובים יותר היו משוררים בפה למתק שפע דין הנשפע מבינה לגבורה דהיינו ועבד הלוי הוא כדפירשנו במקומו בפרשת קרח, אם כן למה. אתה מהפך סדר חמדות דהיינו שיהיה דין הבינה נשפע לחסד, ודין הגבורה לנצח ומנצח למלכות (אור יקר).

² שבכוונה מכוונת אני צריך לכך כדי שיהיה ייחוד למטה ולא יתבלבל על ידי הרעים שהם סביב שעשים יתהלכון, ואם יהיה כדרכו למעלה יתאחזון אלו הרעים לכך "לא תשני ליה" (אור יקר).

³ למטת אל מקום הצריך אל הסדר הזה (אור יקר).

⁴ כיון שהוא צורך למדתך התחנתה (אור יקר).

⁵ כיון שדרכי הוא למעלה. ולא למטה, והארכתי בכל זה לתת טעם לדוד למה שנה הסדר ולקב"ה למה הודה לו, ולתת טעם למת למעלה הסדר אחר ולמטה הסדר אחר שהוא מן הדברים הקשים שבשמועה בזולת דוחקים אחרים, וגם כן צריך לתת טעם לקמיה לענין האבנים ולענין אכילת המלאכים כי מה תועלת נמשך לאברהם שיאכלו כאשר יתבאר בע"ה (אור יקר).

⁶ להרבות כבוד אכסניא גם כן תפארת משגה סדריו להרבות כבוד אכסניא (אור יקר).

⁷ הענין כי יעקב הוא סוד תפארת, וכתיב וילן שם בבית אל שהיא המלכות, והנה אבני המקום הם סוד "ב בקר שהים עומד עליהם, והשכינה משפיעים ומתתקנת בהם, והתפארת אין דרכו באלו שהם אבנים מבחינת המלכות הנקרא אבן ודאי (אור יקר).

⁸ שהוא בחינת "ב גבולי אלכסון שהם "ב שבטי ישראל שהם מרכבה לתפארת ומרוב דקותם נקראים כרים וכסתות, ובבא התפא' למטה על המלכות להתייחד במקומה הנה לא יהיה מרכבתו בכרים וכסתות ההם (אשר) אלא תשפיע ותאיר ב"ב אבני המקום וייתחד באותה הבחינה עמה וזהו וישכב במקום ההוא, ובזה נמשך לה כבוד גדול שאפילו בחינותיה אלו התחתונות לא יקבלו אלא מהתפארת כל שכן היא בעצמה שתאיר באורה ברחמים גדולים, וענין זה דווקא בבואו אצלה לצורכה, אמנם בהיותו הוא במקומו "ב כרים וכסתות אשר לו ישפיעו ב"ב אבניה כנודע, והיינו ממש סוד המלאכים כי בני אדם הכשרים במעשיהם להם עם המלאכים שתי בחינות, האחת למעלה מהמלאכים השנית למטה מהם, והענין כי בבחינת הנשמה הצדיק משובח ומעולה מהמלאכים כי נשמתו חצובה מתחת כסא הכבוד למעלה ממדרגת השרפים כדפי' במקום אחר כי השרפים למטה מגשמתן של צדיקים, והטעם שהשרפים. סביב לכסא חוץ מהפרגוד והצדיקים פנימה מהפרגוד, אמנם בבחינת גופם הם למטה שהם גרועים בעולם השפל, נמצא דרך היניקה הנשמה. משפיע למלאך והמלאך משפיע לצדיק הגשמי וכיוצא, ובהיות אברהם וכיוצא במדרגה החשובה ביותר עד שיזכך חומרו שבהיות חומרי יעלה. ודאי מעלתו על מעלת המלאכים, לכך קבלו שפע ונהנו מסעודת אברהם הגשמי, כמו שבהיותם למעלה היו מקבלים מנשמתו הרוחנית כן בדתם יאכלו וישתו ויקבלו שפע עב וגס ממנו ואכלו ושתו ונהנו ממש שם. מאותו שפע העב. והגם שהיו מקבלים מאברהם, וקרוב לזה פירשו שם. בזוהר במקומו כי המלאכים נהנו מסעודת אברהם מפני היות מזון המלאכים מהחסד וזהו מעלה גדולה לאברהם (אור יקר).

<p>לגני</p>	<p>שלה אוכל ושותה, זהו שכתוב "באתי לגני".</p>
<p>מלאכין דשדר קב"ה לאברהם לא אכלו ולא שתו באתרייהו בגין אברהם אכלו ושתו א"ל ר' חייך מלה דא בעי קב"ה למימר ובגין דלא למחזק טיבו לגרמיה קמי כנסת ישראל סליק מלה לגרמך זכאה את בעלמא דמארך משתבח בך לעילא ועלך כתיב צדיק מושל יראת אלהים</p>	<p>מלאכים ששלח הקדוש ברוך הוא לאברהם לא אכלו ולא שתו במקומם, בשביל אברהם אכלו ושתו. אמר לו רבי, חייך דבר זה רצה הקדוש ברוך הוא לומר, ומשום שלא להחזיק טובה לעצמו לפני כנסת ישראל, העלה את הדבר לפניך, אשריך בעולם שאדונך משתבח בך למעלה, ועליך כתוב "צדיק מושל יראת אלהים".</p>
<p>את קרבני לחמי לאשי וגו' ר' יודאי אמר בקרבנא אית עשן ואית ריח ואית נוחח עשן אינון מארי דרוגזא דכתיב כי אז יעשן אף יי אינון אתהנון מעשן ועשן רוגזא בחוטמא איהו ריח אינון דאקרון תפוחין? אמר ר' אבא כתפוחים הה"ד וריח אפיך כתפוחים</p>	<p>"את קרבני לחמי לאשי וגו'", רבי יודאי אמר בקרבן יש עשן ויש ריח ויש נוחח, עשן אלו בעלי הרוגז, שנאמר "כי אז יעשן אף ה'", אלו נהנים מהעשן, ועשן רוגז. בחוטם הוא ריח, אלו שנקראים תפוחים. אמר רבי אבא כתפוחים, זהו שכתוב "וריח אפיך כתפוחים".</p>
<p>את הכבש אחד תעשה בבקר מאי בבקר דא בקר דאברהם דכתיב וישכם אברהם בבקר מגלן דהאי בקר דאברהם הוא א"ר אלעזר מהכא (&שם מד) הבקר אור בקר אור לא כתיב אלא הבקר אור ודא אור קדמאה³ דברא קב"ה בעובדא דבראשית וע"ד תעשה בבקר בבקר דאשתמודעא</p>	<p>"את הכבש אחד תעשה בבוקר" מהו בבוקר, זה בוקר של אברהם, שנאמר "וישכם אברהם בבוקר". מנין לנו שזה הבוקר של אברהם. אמר רבי אלעזר מכאן, שנאמר "הבוקר אור" לא כתוב "בוקר אור", אלא "הבוקר אור", וזה אור ראשון, שברא הקדוש ברוך הוא במעשה בראשית, ועל זה "תעשה בבוקר", בבוקר הידוע.</p>
<p>ולקבל בקר דאברהם אתקריב קרבנא דא קרבן דבין הערבים דא יצחק ולקבל ערב דיצחק אתקריב מגלן דכתיב ויצא יצחק לשוח בשדה ערב וערב דיצחק הוא והא אוקימנא</p>	<p>וכנגד בוקר של אברהם מקריבים קרבן זה. קרבן של בין הערבים זה יצחק, וכנגד ערב של יצחק נקרב. מנין לנו, שנאמר "ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב", וערב הוא של יצחק, והרי בארנו.</p>
<p>רעיא מהימנא</p>	
<p>פקודא דא להקריב מנחה בכל יום ולהקריב קרב מוסף שבת ואבתריה לדסדיר לחם הפנים ולבונה וקרבן מוסף בראש חדש</p>	<p>מצוה זו להקריב מנחה בכל יום ולהקריב קרבן מוסף שבת, ואחריו לסדר לחם הפנים ולבונה, וקרבן מוסף בראש חדש.</p>
<p>בוצינא קדישא בכל יומא צריך לשדורי</p>	<p>[אמר] הנר הקדוש, בכל יום צריך לשלוח דורון למלך בידי המלכה, אם</p>

¹ מהקרבנות היו נהנים החיצונים ג"כ [ע' ח"א סד ע"א פט ע"ב וח"ב לד ע"א קפא ע"ב רלח ע"א ושם סע"ב בהגהות מהרח"ו רלט ע"ב רסח ע"ב רסט ע"א ובח"ג דף כו רע"ב כז ע"א כח ע"א רמ ע"ב רמב ע"א רמח ע"ב] [דע"ה ח"ב קנו ע"ב]. עי' לעיל רמ ע"ב ופרשת פקודי רלח סע"ב ובז"ח פרשת צו ופרשת תרומה קמא ע"א וכן קל ע"א ועי' עוד פרשת יתרו דף ע ע"ד (לש"ו).

² פי' מלאכים יש שיונקים מחג"ת הנקרא תפוחין ולכ"א ר' אבא כתפוחים שאינם נקראים תפוחים ממש אלא כתפוחים לפי שיונקים מחג"ת (מ"מ).

³ חסד ראשון מה"ח נקרא בקר (רח"ו). ולכן כתיב הבוקר ולא בוקר לרמוז על חסד א' הידוע (מ"מ).

<p>דורונא למלכא בידא דמטרוניתא אי איהי ברשו בעלה צריך תוספת כגון מוסף בשבת ובראש חדש ומוסף דכל יומין טבין</p>	<p>היא ברשות בעלה צריך תוספת כמו מוסף, בשבת ובראש חדש ומוסף של כל ימים טובים.</p>
<p>דאיהו רשות היחיד¹ דיליה ועמודא דאמצעייתא איהו בעלה דהאי רשות ויעקב דתקן צלותא דערבית איהו דרגא דיליה דעמודא דאמצעייתא בגין דא אוקמוה מארי מתניתין תפלת ערבית רשות דאף על גב דבגלותא דדומה ללילה דשלמין תמן סמאל ונחש וכל ממנן דאכלוסין דיליה ושכינתא נחתת בגלותא עם ישראל איהי ברשו דבעלה אשתכחת הדא הוא דכתיב אני יי הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן</p>	<p>שהיא רשות היחיד שלו, והעמוד האמצעי הוא בעלה של רשות זו, ויעקב שתקן תפלת ערבית הוא מדרגה שלו, של העמוד האמצעי, בגלל זה בארוהו בעלי המשנה, תפלת ערבית רשות, שאף על גב שבגלות הדומה ללילה ששולטים שם סמאל ונחש, וכל הממונים של ההמונים שלו, ושכינה יורדת בגלות עם ישראל, היא נמצאת ברשות בעלה, זהו שכתוב "אני ה' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן".</p>
<p>ובגין דא ויפגע במקום לית פגיעה אלא פיוסא כגון אל תפגעו בי כ"י פייסת ליה?² דלא יוזו מינה דקודשא בריך הוא איהו מקומו של עולם מאי עולם דא</p>	<p>ומשום זה נאמר "ויפגע במקום", אין פגיעה אלא פיוס, כמו "אל תפגעו בי", כנסת ישראל מפיסת לו שלא יוזו ממנה, שהקדוש ברוך הוא הוא מקומו של עולם. מהו עולם, זו</p>
<p>רמב"ב</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>שכינתא</p>	<p>השכינה.</p>
<p>תרגום עולם עלמא לישראל דעולמא כד"א העלמה ומה כתיב ביה וילן שם אתפיים עמה למיבת תמן בגלותא עם שכינתא ואי תימא דיעקב³ פיים לה שפיר⁴ ובגין דאיהי בכל ליליא⁵ דאיהו גלותא ברשו בעלה אוקמוה תפלת ערבית⁶ רשות ופירושא אחרין⁷ איהו תבן למיכל לבעירן חומריום בק"ו נחתו מארי מתניתין ואשתטחו קמיה וחדי בהאי מלה וקשרו לה בכמה קשרין דרזין סתימין ואעמרו לה וסליקו לה לגבי חברייה דאשתארו תמן⁸</p>	<p>תרגום עולם הוא עלמא, לשון נערה, כמו שנאמר "העלמה". ומה כתוב בו, "וילן שם" התפייס עמה ללון שם בגלות עם השכינה. ואם תאמר שיעקב פייס אותה, יפה, ומשום שהיא בכל לילה שהיא הגלות ברשות בעלה, פרשו תפלת ערבית רשות, ופרוש אחר הוא תבן לאכול לבהמות חמריות בקל וחומר, ירדו בעלי המשנה והשתטחו לפניו ושמח בדבר זה, וקשרו אותה בכמה קשרים של סודות נסתרים, ועטרו אותה והעלו</p>

¹ שהוא כלל כל הספירות, שהן גבוהין עשרה, שמה מפרש, ורחבו ד', הו"ה פשוטה (יהל אור).

² יעקב פייס לקוב"ה (יהל אור).

³ כלומר אם תרצה לפרש הפך הפירוש הזה והיינו שתאמר דיעקב פייס לה לשכינה והיינו התפארת המפייס למקום שהיא שכינה (אור יקר), ר"ל שפייס לשכינה, ג"ז הפי' שפיר, כמ"ש בד' (רפ"ה) {רכה} ב' ע"ש (יהל אור).

⁴ גם כן יצדק כמה שפירשנו דהיינו שהיא בתוך תחום שבת והם נצוצות בעלה, בענין שהיא ברשות בעלה ואחר כך בעלה יורד אליה להיות אצלה על התחומין הנזכרים, והיינו סוד שם השם בתוך שם אדנ"י כזה יאהדונ"הי, ושם אדנ"י בגו עגולא ורבושא שהוא נצוצות אורות הזכר המתפשטים. לכל העולם הקדוש ולעולם הכל ענין אחד (אור יקר).

⁵ ולפי זה נמצא שתפלת ערבית אדרבה צורך גבוה יותר משאר תפלות (אור יקר).

⁶ שמפרשים רשות אם ירצה יתפלל ואם לאו לא יתפלל שגזרת הדין הפך ממש "איהו תבן" וכו' (אור יקר).

⁸ שלא נתן רשות לכל הצדיקים להמצא בחבור זה כענין האדרא עיין שם (אור יקר).

<p>אמר רעיא מהימנא בוצינא קדישא בגין דא בשאר צלותין! איהו חובה דשטר חוב עלייהו לסמכא לה בצדיק חי עלמין? דביה כל הסומך גאולה לתפלה אינו נזוק בכל אותו יום ובמאי סמיכת על יסוד בדרועא ימינא הה"ד חי יי³ שכבי עד הבקר</p>	<p>אותה אצל החברים שנשארו שם. אמר הרועה הנאמן, נר הקדוש, בגלל זה, בשאר התפלות הוא חובה של שטר חוב, שעליו לסמוך אותה בצדיק חי העולמים, שבו כל הסומך גאולה לתפלה אינו נזוק בכל אותו יום, ובמה נסמכת על יסוד, בזרוע ימין, זהו שכתוב "חי ה' שכבי עד הבוקר".</p>
<p>כד מטי זמן צלותא דמנחה בערב היא באה הה"ד ותבא אליו היונה לעת ערב בגין דמנחה שלוחה היא לאדוני⁴ (אדני מבעי ליה) בגלותא דעשו והנה גם הוא אחרינו⁵</p>	<p>כאשר מגיע זמן תפלת מנחה, בערב היא באה, זהו שכתוב "ותבא אליו היונה לעת ערב", משום שמנחה שלוחה היא לאדוני (צריך להיות אדני) בגלות של עשו, "והנה גם הוא אחרינו".</p>
<p>ועוד לאדוני (אדני לאדוני) דא איהו אדון כל הארץ⁶ ודא צדיק מתמן יוסף⁷ הצדיק בכר שורו הדר לו דעתיד לנפקא⁸ מניה משיח בן אפרים ובגיניה⁹ אתמר והנה קמה אלמתי וגם נצבה והנה תסובינה אלמותיכם ותשתחוינה לאלומתי ובצדיק¹⁰ כל הכורע כורע בברוך</p>	<p>ועוד "לאדוני" (אדוני לאדוני), זהו אדון כל הארץ, וזה צדיק, משם יוסף הצדיק, "בכור שורו הדר לו", שעתידי לצאת ממנו משיח בן אפרים, ובגללו נאמר "והנה קמה אלומתי וגם נצבה והנה תסובינה אלומתיכם ותשתחוינה לאלומתי", ובצדיק נאמר, כל הכורע כורע בברוך.</p>
<p>אמר בוצינא קדישא רעיא מהימנא בך אתמר ויקח משה¹¹ את עצמות יוסף בגין דגוף וברית חשבינן חד ובג"ד עלך אתמר והנה קמה אלומתי וגם נצבה דכך תפלה מעומד וכן כל הזוקף זוקף בשם ובצדיק כל הכורע כורע בברוך והיינו ותשתחוינה לאלמתי דאנת אחיד בימינא ובשמאלא בגוף וברית ולבתר תסתלק עליהו לבינה למפתח בה חמשינ תרעין דחירו לישראל לקיימא כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות ובג"ד צלותא דשחרית חובה</p>	<p>אמר הנר הקדוש, רועה נאמן, בך נאמר "ויקח משה את עצמות יוסף", משום שגוף וברית נחשבים כאחד, ומשום זה עליך נאמר, "והנה קמה אלומתי וגם נצבה", שכך תפלה בעמידה, וכן כל הזוקף זוקף בשם, ובצדיק כל הכורע כורע בברוך, וזהו "ותשתחוינה לאלומתי", שאתה אחוז בימין ובשמאל, בגוף וברית, ואחר כך תעלה עליהם לבינה, לפתוח בה חמשים שערים של חירות לישראל, לקיים "כימי צאתך מארץ מצרים</p>

¹ הוצרך לזה כי לפי דבריו שפירש רשות ברשות בעלה אם כן חובה ירצה חס ושלום כף חובה דהיינו החצונים שולטים והדרא קושיא לדוכתא, לזה אמר "בגין דא בשאר צלותין" כלומר מפני שתפלת ערבית רשות דהיינו שכינה ברשות בעלה ואינה נפרדת ממנו וזה סבה שהיא שמירתן של ישראל בגלותם אי גם כן בלילה גם כן חייבים הם לייחדה חלף עבודתם בשמירתם, וחובה השתא ממש חובה כמשמעו (אור יקר).

² מנפילתה בלילה, או בגאולת מנפילתה בגלות (או ריקר).

³ ר"ל חי הוא סוד בקר, חסד (יהל אור).

⁴ ליסוד כמש"ו (יהל אור).

⁵ יעקב, כמש"ל דעד"א נטיר לה בגלותא (יהל אור).

⁶ של מל', שלכן כתיב ביוסף האיש אדוני הארץ כו' (יהל אור).

⁷ ר"ל בדרגא דיצחק, שור, ולכן במנחה תפלת יצחק שלוחה. וזהו אותיות יצחק, ק"ץ ח"י, סיומא גרופא זהו קץ (יהל אור).

⁸ שהוא בשמאל כמש"ל (יהל אור).

⁹ בגין משיח בן אפרים (יהל אור).

¹⁰ שלכן ישתחו למשיח בן אפרים (יהל אור).

¹¹ שע"י יבא משיח בן אפרים (יהל אור).

<p>דערבית רשות</p>	<p>אראנו נפלאות", ומשום זה תפלת שחרית חובה ותפלת ערבית רשות.</p>
<p>בערבית איהו השכיבנו דשכיבת בין דרועי מלכא בגלותא כד ייתי צפרא פסח אחיד ביה בימינא אבל בדרועא שמאלא דיצחק תשרי ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת מן גלותא ובגין דלא נפקי מסטרא דדינא יעקב שכל את ידיו ושוי שור בימינא אריה בשמאלא ובג"ד נאם יי' לאדוני שב לימיני דא צדיק לקבליה משיח בן יוסף ואמר ליה שב לימיני דרועא דאברהם בגלותא דישמעאל עד אשית אויביך הדום לרגליך</p>	<p>בערבית הוא [יש ברכת] השכיבנו, ששוכבת בין זרועי המלך בגלות, כאשר יבא הבוקר, פסח אחוז בו בימין, אבל בזרוע שמאל של יצחק חדש תשרי, "ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת" מן הגלות, ומשום שלא יוצאת מצד הדין, יעקב שכל את ידיו, ושם שור בימין, אריה בשמאל, ומשום זה "נאום ה' לאדוני שב לימיני", זה צדיק, כנגדו משיח בן יוסף, ואמר לו "שב לימיני", זרוע של אברהם, בגלות של ישמעאל, "עד אשית אויביך הדום לרגליך".</p>
<p>בההוא זמנא יתער רוח יתירה תוספת על ישראל הה"ד אשפוך את רוחי על כל בשר ויהוי נייחא לישראל² מאומין דעלמא ונוח מאויביהם כנוונא דשבת דאתוסף בב"נ נפש יתירה בשבת ואית לון בה נייחא אי בנפש יתירה אית לון נייחא דאיהי נוקבא כל שכן ברוחא דאיהו דכורא</p>	<p>באותו זמן תתעורר רוח יתרה, תוספת על ישראל, זהו שכתוב "אשפוך את רוחי על כל בשר", ויהיה מנוחה לישראל מאומות העולם, "ונוח מאויביהם", כדוגמת השבת שנוספת באדם נפש יתרה בשבת, ויש להם בה נחת, אם בנפש יתרה יש להם נחת שהיא נקבה, כל שכן ברוח שהוא זכר.</p>
<p>ותנאים ואמוראים נפש יתירה בשבת לכל ישראל כחדא חד איהי אבל לכל ב"נ איהו כפום עובדוי ואוליפנא מק"ו דתיובתא דכל ישראל כחדא בכל זמנא דחורין כלהו מתקבלי הה"ד כיי' אלהינו בכל קראנו אליו דשם יי' מוכתר³ עליהו בכתריה דאיהו כתר עליון והאי איהו נשמה יתירה דכל ישראל בשבת ויומין טבין ובג"ד תקינו בכל יומין למחתם בשם יהו"ה דאיהו חותם דכל ברכאן דצלותין ולא אמרין מוסף בלא כתר ובשבת תקינו למימר במוסף כתר יתנו לך יי' אלהינו⁴</p>	<p>ותנאים ואמוראים [לימדו] נפש יתרה בשבת לכל ישראל כאחד, אחת היא, אבל לכל אדם הוא כפי מעשיו. ולמדנו מקל וחומר של התשובה, שכל ישראל כאחד בכל זמן שחוזרים כולם מתקבלים, זהו שכתוב "כה' אלהינו בכל קראנו אליו", ששם ה' מוכתר עליהם בכתרו, שהוא כתר עליון, וזוהי נשמה יתרה של ישראל בשבת וימים טובים, ומשום זה תקנו בכל יום לחתום בשם יהו"ה, שהוא חותם של כל הברכות של התפלות, ולא אומרים מוסף בלי כתר, ובשבת תקנו לומר במוסף "כתר יתנו לך ה' אלהינו".</p>
<p>אבל לכל⁵ חד מישראל הכי נחית ליה נפש יתירה כפום דרגא דיליה! אי הוא</p>	<p>אבל לכל אחד מישראל כך יורדת לו נפש יתרה כפי מדרגתו, אם הוא חסיד</p>

¹ כנס"י מסט' דיצחק, נק' רבקה (יהל אור).
² משיח בן יוסף הוא מאפרים שהוא בעטרה, ומשיח בן דוד הוא בהמלכות גופה. ויתחיל ימות המשיח ממשיח בן יוסף שהוא בעטרה, ואז (ברכות לד ע"ב) אין בין עוה"ז לימות המשיח אלא שיעבוד מלכיות לבד, וכמ"ש ברע"מ (פנחס דף רמב ע"ב) (הקדו"ש פח ע"ד).
³ ר"ל זהו כה', כ' כתר על ה'. שה' הוא מחכמה ולמטה, וכ' כתר עליהו (יהל אור).
⁴ שהשם מוכתר כנ"ל (יהל אור).
⁵ והכל בכתר (יהל אור).

<p>חסיד יהבין ליה נפש יתירה ממדת חסד כפום דרגא דיליה אי איהו גבור ירא חטא יהבין ליה נפש יתירה ממדת גבורה ואי איהו איש תם יהבין ליה נפש יתירה ממדת אמת ונפש יתירה דא מלכות דאיהי כלילא מעשר ספיראן וכפום מדה דב"נ אם נשיא ישראל או חכם או מבין בחכמה או בתורה דאתמר ביה להבין משל ומליצה או בנביאים או בכתובים הכי יהבין ליה נפש יתירה דאתקריאת כתר מלכות</p>	<p>נותנים לו נפש יתרה ממדת חסד כפי מדרגתו, אם הוא גבור ירא חטא, נותנים לו נפש יתרה ממדת הגבורה, ואם הוא איש תם נותנים לו נפש יתרה ממדת אמת, ונפש יתרה זו מלכות, שהיא כלולה מעשר ספירות, וכפי מדה של אדם, אם נשיא ישראל או חכם או מבין בחכמה או בתורה, שנאמר בו "להבין משל ומליצה", או בנביאים או בכתובים, כך נותנים לו נפש יתרה שנקראת כתר מלכות.</p>
<p>ואי חכם כמה דאוקימנא המחכים לכל אדם דאתמר כלם בחכמה עשית יהבין ליה נפש יתירה מתמן ואם הוא מבין דבר מתוך דבר באורייתא יהבין ליה נפש יתירה מבינה ואם הוא חכם בנביאים ובכתובים יהבין ליה נפש יתירה מנצח והוד</p>	<p>ואם חכם כמו שבארנו, המחכים לכל אדם, שנאמר "כולם בחכמה עשית", נותנים לו נפש יתרה משם, ואם הוא מבין דבר מתוך דבר בתורה, נותנים לו נפש יתרה מבינה, ואם הוא חכם בנביאים ובכתובים נותנים לו נפש יתרה מנצח והוד.</p>
<p>ואי איהו צדיק גמור דנטר אות ברית אות שבת אות יומין טבין אות תפילין יהבין ליה נפש יתירה מצדיק ובכל אתר נפש יתירה ממלכות ואי איהו ב"נ מכל מדות אלין יהבין ליה כתר בשם יהו"ה כיהו"ה</p>	<p>ואם הוא צדיק גמור, ששומר אות ברית, אות שבת, אות ימים טובים, אות תפילין, נותנים לו נפש יתרה מצדיק, ובכל מקום נפש יתרה ממלכות. ואם הוא אדם מכל מדות אלו, נותנים לו כתר בשם יהו"ה, "כיהו"ה"</p>
<p>רמג/א</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>אלהינו בכל קראנו אליו אין קדוש כיהו"ה מעלמא דדכורא דאיהו תפארת מלך מוכתר בכתר עלאה דבה ימלוך² בשכינתיה³ דאיהי נפש יתירה וכתר נשמה יתירה יהו"ה רוח דאתמר אשפוך את רוחי על כל בשר ואיהו כליל⁴ י' ספיראן⁵ מעילא לתתא כגוונא דא י' חכמה ה' בינה ו' כליל שית ספיראן מחסד עד יסוד ה' מלכות כ'</p>	<p>אלהינו בכל קראנו אליו "אין קדוש כיהו"ה" מעולם הזכר, שהוא תפארת, מלך מכתר, בכתר עליון, שבה ימלך בשכינה שהיא נפש יתרה, וכתר נשמה יתרה, יהו"ה רוח, שנאמר "אשפוך את רוחי על כל בשר", והוא כולל עשר ספירות ממעלה למטה כדוגמא זה, י' חכמה ה' בינה ו' כולל שש ספירות מחסד עד יסוד ה' מלכות, כ' מן</p>

¹ מכאן תבין כי מלבד הנודע לנו מדברי רז"ל כי בכל ליל שבת נתוסף באדם נפש יתירה. עוד נתוסף גם ביום שבת בעת המוסף והענין הוא כי בלילה נתוסף נפש יתירה מצד המלכות הנקראת לילה וביום שבת נתוספת נפש יתירה מצד הת"ת הנקרא יום בעת שאומרים במוסף כתר יתנו לך כו' (שער מאמרי רשב"י).

² ור"ל וכל מלוכה הוא בכתר. וז"ש דבה ימלוך. ר"ל בכתר ימלוך השכינה, כמ"ש אלקיך ציון כו'. וזהו בשו"ר ט, אבל לע"ל מלך ברוח. וז"ש ה' רוח כו' (יהל אור).

³ מלכות שאין מלך בלא מלכות וכתר על ראשו, והיינו סוד נפש יתירה ונשמה יתירה ורוח יתירה דהיינו בינה תפארת מלכות (אור יקר).

⁴ ר"ל ה', רוח, דעד"א כליל כל השם כידוע (יהל אור).

⁵ כאן פירש סוד ענין נפש דהיינו שהוא כלל עשר ספירות מתתא לעילא בנוקבא, ורוח כלל עשר ספירות מעילא לתתא בדכורא וכתר כ' עשר מתתא לעילא ועשר מעילא לתתא וכל זה רמז באומרו "ואיהו כליל עשרה ספירות" וכו' מכלל דנוקבא כליל לון "מתתא לעילא" דאי לא תימא הכי היינו ה' דיהו"ה, היינו נפש כ' מן כיהו"ה היינו עשרים כדפירשנו (אור יקר).

<p>מן כיהו"ה אלהינו כתר על רישיה והאי איהו¹ נשמה² דאתוספא ביום שבת</p>	<p>כיהו"ה אלהינו, כתר על ראשו, וזוהי נשמה שנוספת ביום השבת.</p>
<p>ובגין דעלת העלות³ מופלא ומכוסה⁴ בהאי כתר ואתפשט⁵ בשם יהו"ה בשבתות וימים טובים לית שולטנותא לסמאל ולנחש ולכל ממנן דיליה ולית ליה שלטנותא לגיהנם נוקבא בישא דסמאל ולא למשריין דיליה כלהו מתטמריין מן קדם משרייתא דמלכא כגוונא דיתטמרין אומיין עכו"ם דעלמא כד יתגלי משיחא הה"ד ובאו במערות צורים⁶ ובנקיקי הסלעים</p>	<p>ומשום שעילת העילות מופלא ומכוסה בכתר זה ומתפשט בשם יהו"ה, בשבתות וימים טובים אין שלטון לסמאל ולנחש ולכל הממונים שלו, ואין לו שלטון לגיהנם, נקבה רעה של סמאל, ולא למחנות שלו, כולם נסתרים מלפני מחנה המלך, שיסתתרו אומות עובדי כוכבים ומזלות של העולם כאשר יתגלה המשיח, זהו שכתוב "ובאו במערות צורים ובנקיקי הסלעים".</p>
<p>קמו תנאיין ואמוראיין ואמרו רעיא מהימנא אנת הוא שקיל לכל ישראל ממולא מכל מדות טבין ודאי בכך שרייא ההוא דאתמר ביה אין קדוש כיהו"ה אלהינו אנת כתר על כל חד וחד מישראל כי אין בלתך ב"נ דיהא כתר עלך לא נשיא ולא חכם ולא מבין ולא חסיד ולא גבור ולא תם ולא נביא ולא צדיק ולא מלך אנת הוא בדיוקנא דקב"ה ברא בדיוקנא דאבוהי כגוונא דישראל דאתמר בהון בניים אתם ליי" אלהיכם אשלים פקודין דמארך דלית פקודין מאלין דילך דלא יתעטר ביה קב"ה ושכינתיה עילא ותתא בכתר עלאה בכל מדה ומדה</p>	<p>קמו תנאים ואמוראים ואמרו, רועה נאמן, אתה הוא ששקול לכל ישראל, ממולא מכל מדות טובות, ודאי בכך שורה זה שנאמר בו "אין קדוש כיהו"ה אלהינו", אתה כתר על כל אחד ואחד מישראל, "כי אין בלתך" אדם שיהיה כתר עליך לא נשיא ולא חכם ולא מבין ולא חסיד ולא גבור ולא תם ולא נביא ולא צדיק ולא מלך, אתה הוא בדמותו של הקדוש ברוך הוא, בן בדמות אביו, כדוגמא ישראל שנאמר בהם "בנים אתם לה" אלהיכם", השלם מצוות של אדונך, שאין מצוות מאלו שלך שלא יתעטר בו הקדוש ברוך הוא ושכינתו מעלה ומטה בכתר עליון בכל מדה ומדה.</p>
<p>פתח ואמר תנאיין ואמוראיין דכד הוה קרי לכלהו לר"ש בכלל עמהון בכל זמנא אמר לון אנא משבחנא לכו כפום נדיבות דלכון דאתון בני נדיבים אברהם יצחק ויעקב לית מאן דיכיל לשבחא לכון אלא מרי עלמא</p>	<p>פתח ואמר, תנאים ואמוראים, שכאשר היה קורא לכלם לרבי שמעון בכלל עמהם בכל זמן, אמר להם אני משבח לכם כפי נדיבות שלכם, שאתם בני נדיבים, אברהם יצחק ויעקב. אין</p>

¹ ר"ל כתר (אור יקר ויהל אור).

² קשיא ליה כי אל הקודמין לא עלה ממלכות נפש יתירה, ואל' זה יהיה מספיק בתפארת ולא שעלה שעלה עד תכתר ממש, לזה אמר כי זה הכרח גמור משום דתוספת נשמה הוא סוד הכתר וכדמסיק, וכיון שכן בנפש סלקינן עד כתר, ובזה דנפש היינו אורחיה אנו צריכים לעלות עד כתר ממש דהיינו תוספת (אור יקר).

³ א"ס (אור יקר).

⁴ מופלא מצד עצמו ואדרבה אצילותו סבת היותו נודע כדפירשנו לעיל סימן תשיעי, ועם כל זה מבוכה מתלבש בכתר, ואם יכלול האדם עד חכמה לא נכלל בו סוד אין סוף אלא בהשיגו עד הכתר, לזה צריכים אנו לומר בתוספת נשמת עולה עד הכתר אם בכלל כל ישראל, אם .בפרט בכתר שבמלכות או בכתר ממש, כי לעולם כתר עיקר תוספת נשמה, והטעם מפני שהמנוחה האמתית שהיא ביטול החצונים וכחם תלוי. בזה כי בהגלות אור הכתר ואין סוף מופלא ומכוסה אורו כאורו אין פוצה פה ומצפצף (אור יקר), ועי' תיקו"ז ריש תיקון ע' וגר"א שם ולש"ו שם.

⁵ לומר שאין מעלה זו אל נפש יתירה פרטי דאמרן לעיל אלא דווקא לנשמה יתירה דכל ישראל, או לנשמה יתירה דההוא ברנש דכליל כל המדות (אור יקר).

⁶ עי' שמות ז ע"א וח"א קטז ע"א, שאותו פחד שיהיה לעתיד לבא יהיה בזמן ביאת משיח (דע"ה ח"ב נח ע"א).

<p>דאפילו אורייתא כלה עד אין סוף בכו היא תליא כגוונא דאתמר באורייתא ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים הכי שבת דילכו אבל יתקיים בכו מה דאתקיים בי דחינא ביקרא דאהרן אחי כמה דאוקמה הלב ששמה בגדולת אחיו ילבש אורים ותמים</p>	<p>מי שיכול לשבח לכם אלא אדוני העולם, שאפילו התורה כלה עד אין סוף בכם היא תלויה, כדוגמא מה שנאמר בתורה "ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים", כך השבח שלכם, אבל יתקיים בכם מה שהתקיים בי, ששמחתי בכבודו של אהרן אחי, כמו שבארוהו, הלב ששמח בגדולת אחיו ילבש אורים ותמים.</p>
<p>ותנאין ואמוראין כל מוספין דשבתות וימים טובים כל מוסף דאמרינן ביה כתר מהכא אשתמודעין וכל צלותין דישראל ריחא דלהון כריחא דמר ולבונה וכל אבקת רוכל בשאר יומין אבל בשבתות וימים טובים חשיב עליה מכל מיני בשמים בגין דביומין טבין סלקין מכל אבקת רוכל² דאתמר ביה ויאבק איש עמו דצלותא דאיהי פנימה אתאבק עמה סמאל לאנחא עמה בההוא פנימו דעבירה בההוא אבק דדא ודא סליק עד שמיא</p>	<p>ותנאים ואמוראים כל מוספים של שבתות וימים טובים, כל מוסף שאומרים בו כתר, מכאן נודעים, וכל תפלות של ישראל ריחן כריח של מור ולבונה, וכל אבקת רוכל בשאר ימים, אבל בשבתות וימים טובים חשוב עליו מיני בשמים, משום שבימים טובים עולים מכל אבקת רוכל שנאמר בו "ויאבק איש עמו", שתפלה שהיא פגומה נאבק עמה סמאל להלחם עמה, באותו פגם של עבירה שבאותו אבק, שזה וזה עולה עד השמים.</p>
<p>אבק דיעקב לאולפא זכותא על צלותא בכמה משריין דחובין (ד"א דזכוון) דאינון (ס"א חילין) חבילין ומשריין דמתכנשין עמיה לאולפא זכו עלה ואבק דרגא דסמאל סליק בכמה משריין דחובין לאולפא חובין עלה ודא צלותא דערבית דאקרי סלם דיעקב דבה והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו אלין דסלקין חובין ונחתי זכוון תחותיהו ואלין סלקין זכוון ונחתי חובין תחותיהו ומשפילין לון בכמה קרבין</p>	<p>אבק של יעקב, ללמד זכות על התפלה בכמה מחנות של חובות (זכויות) שהם (חיילות) קבוצות ומחנות שמתאספים עמו ללמד זכות עליה, והאבק במדרגה של סמאל עולה בכמה מחנות של חובות ללמד חובות עליה, וזו תפלת ערבית שנקראת סולם יעקב, שבה "והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו", אלו שמעלים חובות ומורידים זכויות תחתיהם, ואלו מעלים זכויות ומורידים חובות תחתיהן, ומשפילים להם בכמה קרבות.</p>
<p>דאינון מארי תריסין במלחמתה של תורה עד דישתמע קרבא למורין רברבין דאינון אברהם יצחק ויעקב הה"ד שמעו הרים את ריב יי ריב דצלותא ריב דאורייתא והאי קרבא דצלותא דערבית עד עלות השחר דרבן גמליאל אוקמה עד עלות השחר דתפלת ערבית זמנה כל הלילה אלא דחכמים עבדו גדר עד חצות ובג"ד ויאבק איש עמו עד עלות השחר מאן שחר צלותא</p>	<p>שהם בעלי מגנים במלחמתה של תורה, עד שנשמעת המלחמה להרים הגבוהים, שהם אברהם יצחק ויעקב, זהו שכתוב "שמעו הרים את ריב ה'", ריב התפלה וריב התורה, וזה הקרב של תפלת ערבית, עד עלות השחר, שרבן גמליאל העמיד אותה עד עלות השחר, שתפלת ערבית זמנה כל הלילה, אלא שחכמים עשו גדר עד חצות. ומשום זה נאמר "ויאבק איש עמו עד עלות השחר", מהו "השחר",</p>

¹ דחינא באהרן. ט"ס וצ"ל להיפוך (יהל אור).

² ר"ל דסלקא מנייהו, דלית אבק בשוי"ט, דאית לה ניחא. וזהו מי זאת עולה כו', שהיא התפלה, מור ולבונה, בחול. מכל אבקת רוכל בשוי"ט (יהל אור).

<p>דערבית דשיעורה עד בקר דאברהם דאיהו ארבע שעות¹ וישכם אברהם בבקר בריש שעתא קדמאה בסוף השחר (דאיהו) נצח יעקב דתמן למנצח על אילת השחר לנמלא נוקמא מסמאל דנגע בירך שמאלא דיעקב דאיהו הוד² דביה אתמר נתנני שוממה כל היום דוה הוד מסמאל דהוד אלף חמישאה אשתארת בי מקדשא הרבה ויבשה</p>	<p>תפלת ערבית ששיעורה עד בוקר של אברהם שהוא ארבע שעות, "וישכם אברהם בבוקר" בתחלת שעה ראשונה, בסוף השחר (שהוא) נצח יעקב, ששם "למנצח על אילת השחר" לקחת נקמה מסמאל שנגע בירך שמאל של יעקב, שהוא הוד, שבו נאמר "נתנני שממה כל היום דוה", הוד, מצד ההוד אלף החמישי נשאר בית המקדש חרב ויבש.</p>
<p>אמר ר"ש דא הוד דילך רעיא מהימנא דביה אנת³ חרב מנבואה דילך משמאלא ובנין דאנת מוליד לימין משה דאיהו נצח רישא דשחרין אילת אהבים פתח דוד למנצח על אילת השחר דביה ייתי מארי נצחן קרבייא ובנין דנצח והוד תרין שחרין אוקמיה במתניתין מאימתי קורין את שמע בשחרין ולא אמר בשחר אלא בשחרין תרין ותרין משיחין יתערוך לגבייהו משיח בן דוד לקבל נצח ואתקשר בבקר דאברהם דהא הוא דכתיב נעימות</p>	<p>אמר רבי שמעון זה הוד שלך רועה נאמן, שבו אתה חרב מנבואתך משמאל, ומשום שאתה "מוליד לימין משה", שהוא נצח ראש של השחר, "אילת אהבים". פתח דוד "למנצח על אילת השחר", שבו יבא בעל נוצח הקרב, ומשום שנצח והוד הם שני מיני שחר, בארו במשנה, מאימתי קורין את שמע בשחרין, ולא אמר בשחר אלא בשחרין שנים. ושני משיחים יתעוררו לגביהם, משיח בן דוד כנגד הנצח ונקשר בבוקר של אברהם, זהו שכתוב "נעימות</p>
<p>רמג/ב</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>בימינך נצח הוד בגבורה דביה משיח בן אפרים אחיד אנת באמצעיתא דדרגא דילך תפארת דאתקשר בך עמודא דאמצעיתא ויסוד⁴ חי עלמין בדרגא דילך⁵ וחכמה בימין הרוצה להחכים ידרים ובינה לשמאלא הרוצה להעשיר יצפין</p>	<p>בימינך נצח". הוד בגבורה, שבו משיח בן אפרים אחוז, אתה באמצע שמדרגה שלך תפארת שנקשר בך העמוד האמצעי, ויסוד חי העולמים במדרגה שלך, וחכמה בימין, הרוצה להחכים ידרים, ובינה לשמאל, הרוצה להעשיר יצפין.</p>

1 דכל הלילה בהוד, אלף החמישי, ושחר תחלת הגאולה הוא, כמ"ש בפ' משפטים {קט:}, ובקרהוא בחדס, שלכן הוא ד' שעות, מנצח עד חסד (יהל אור).
 2 עי' בראשית כא ע"א שזה היה בהוד ולא בנצח ועי' בשער מאמרי רשב"י בפ' בראשית (דף יג ע"ב) ועי' בשער הקדמות (דף נא סע"ג) ובפע"ח (פרק א דתפילין). ועיקר הענין בקיצור הוא ע"פ מ"ש בשער מיעוט הירח (פרק ב), כי מהזמן דאברהם אבינו ע"ה מעת גזרת הגלות אשר בברית בין הבתרים, אשר זה היה לצרף את כל הנשמות שנבלעו בתוך הקליפות ע"י הזרע לבטלה שהוציא אדה"ר בהק"ל שנה שפירש מחוה וכו', הנה היה אז המלכות עם ז"א אחור באחור מהחזה שלו ולמטה, שהוא בתנה"י שבו. וכו' וכאשר עומדים ז"א ורחל אב"א, הוה רחל עם יעקב ג"כ רק אב"א, וכמו שמבואר כ"ז ג"כ בפע"ח שער התפילין (פרק ח). והרי נמצא לפ"ז כי הנצח דיעקב הוא מכון כנגד ההוד דרחל, וההוד דיעקב כנגד הנצח דרחל. ולכן הוא כי באותה המעשה והמאורע כאשר נאבק שר של עשו עם יעקב אבינו ע"ה ונגע בכף ירכו ופגם אותו כנ"ל, הנה היה מגיע הפגם בההוד דרחל ובהנצח דיעקב (כללים ח"א ע"ג, ועיי"ש עא ע"א בהגה).
 3 שבאלף החמישי אין נבואה, וזהו נגיעה בירך שמאל דיעקב, וזהו גיד הנשה כידוע (יהל אור).
 4 כדי לכלול הנצח על ידי החסד וההוד על ידי הגבורה, וכולל יסוד לקושרם יחד גם כן בבחינתם. התחתונה, וכדי לכלול גם כן סוד הדעת שהוא בן י"ה בין חכמד, ובינה, והחכמה בימין והבינה בשמאל, בענין שמשו רבינו ע"ה קשר הכל (אור יקר).
 5 ר"ל יסוד בעד"א (יהל אור).

<p>איהי הקשת! גבה והאי איהו לבושא דשכינתא לבושא דצדיק דאתקרי ברית הקשת ואיהו אות שבת ואות י"ט ואות תפילין ואות ברית מילה ואמר קב"ה מאן דלאו איהו רשים בהאי אות לא ייעול במראה דא בחדר דא והאי איהו מטה דעמודא דאמצעייתא מטה ביה כלפי חסד לצדיקים גמורים למיהב לון זכוון בח"י ברכאן דצלולתא ומטה כלפי חובה לרשיעייתא למידן לון בגבורה לדינא כפום עובדיהון ובעמודא דאמצעייתא מאריך על בינונים והאי איהו ש תלת גוונין דקשת אות ברית הקשת בת יחידה שבת מלכתא² ואית לה שית דרגין תחות שולטנותא דאינון ששת ימי המעשה דכלילין במטטרון דעלייהו אתמר ששת ימים תעשה מעשיך אבל בת יחידה שבת ליהו"ה העושה בה מלאכה יומת.</p>	<p>היא הקשת אצלה, וזהו לבוש השכינה לבוש הצדיק שנקרא ברית הקשת, והיא אות שבת ואות יום טוב ואות תפילין ואות ברית מילה. ואמר הקדוש ברוך הוא, מי שאינו רשום באות זו, לא יכנס במראה זו בחדר זה, וזהו מטה, שהעמוד האמצעי מטה בו כלפי חסד לצדיקים גמורים לתת להם זכויות בשמונה עשרה ברכות התפלה, ומטה כלפי חובה לרשעים לדון אותם בגבורה לדין כפי מעשיהם, ובעמוד האמצעי מאריך על הבינוניים, וזוהי אות ש'. שלשה גווני הקשת, אות ברית הקשת בת יחידה שבת המלכה, ויש לה שש מדרגות תחת שלטונה, שהם ששת ימי המעשה שכלולים במטטרון, ועליהם נאמר "ששת ימים תעשה מעשיך", אבל בת יחידה היא שבת לה, העושה בה מלאכה יומת.</p>
<p>יהו"ה אתקרי באות ה' ומסטרטא דא יד"ו לימינא דאיהו ה' שלימו דיליה והכי לכל סטרא בשית סטריין³ ידו דוי ויד דיו וד⁴ אינון ח"י אתוון דכלילין בצדיק חי עלמין⁵ ואיהי רביעית ההין בכל סטרא</p>	<p>יהו"ה נקרא באות ה' אחרונה, ומצד זה יה"ו לימין שהיא ה', שלמות שלו, וכך לכל צד משהו צדדים, יהו הוי ויה יוה היו והי, שהם שמונה עשרה אותיות שכלולות בצדיק חי העולמים, והיא רביעית ההין בכל צד.</p>
<p>ואיהי ה"א מסטרא דשמא מפרש יו"ד ה"א וא"ו יו"ד בחסד ה"א בגבורה וא"ו בתפארת</p>	<p>והיא אות ה"א, מצד של שם המפורש יו"ד ה"א וא"ו, יו"ד בחסד,</p>

¹ כלומר שכינה גם כן כוללת אז בבחינת ימין ושמאל ואמצע דהיינו שהיא קשת שהם שלשה גוונים חוור ימין, סומק שמאל, ירוק אמצע (אור יקר).

² יום שבת הוא נגד המלכות² (ע' תיקונים תיקון ט' כה ע"א ותיקון מ"ח צה ע"ב ורע"מ פנחס רמג ע"ב ורנז ע"א) וכמ"ש הרב בשער המצוות (פ' בהר) (כללים ח"א פג ע"ד). דבר זה הוא דלא כהגר"א בפירושו לספד"צ ו ע"א ד"ה וכן, ועי' דברי הגר"א בביאור תיקון'ז לו ע"ג ד"ה כנועל. ועי' לקמן ח"ב נב ע"ב, שאע"ג שמבואר במקומות רבים ששבת היא בסוד מלכות (טעמי המצות בהר, וכן הוא בתיקון'ז תיקון ט' שבת דאיהי שכינתא) אבל זה רק על ידי הבינה שמאירה לה.

³ כל הששה צירופים דיה"ו והם: יו"ה, יה"ו, ה"ו, ה"ו, ה"ו, וה"י, והמציאויות שצר בהם בנפש זכר ונקבה שהם: ראש, בטן, גויה. והנה לכאורה הרי נראה מכאן שאלו הו' צירופים, ג' מהם הם בחי' זכר, וג' מהם הם בחי' נוק'. והיינו: יו"ה, ה"ו, ה"ו, וה"ה, הם בחי' זכר, אבל יה"ו, ה"ו, וה"י, הם בחי' נוק'. אמנם הנה בספר יצירה (פרק א משנה יג) בענין הו' צירופים הללו שהם בהו"ק, מבואר שם שהג' צירופים יה"ו, יו"ה, וה"ה, הם בחסד נצח ת"ת, [והוא לפי נוסח האריז"ל, וע"פ מ"ש בכונות לולב (דרוש ה) וכן הוא ברע"מ (פ' ויקרא יז ע"א, ובפ' פנחס רמג ע"ב) אמנם לפי נוסח הגר"א בס"י שם, הם בנצח חסד ת"ת, וכן הגייה הגר"א³ ברע"מ פ' ויקרא הנז', ויתבאר למטה סברת כל א' בזה.] והג' צירופים הו"י, ה"ו, וה"י, הם בגבורה הוד יסוד. ונודע הוא כי חסד נצח ת"ת הם כולם בחי' זכר, וגבורה הוד יסוד הם כולם בחי' נוק', כי ת"ת הוא לימינא ויסוד לשמאלא, וכמ"ש בתיקונים (תיקון יג דף ל ע"א) וצדיק נטיל משמאלא ועד"א מימינא. וכן הוא נודע כי איהו בנצח ואיהו בהוד (ביאורים ח"א עז ע"ד).

⁴ עי' לעיל יז ע"א ותיקון'ז טז ע"ב, (לש"ו).

⁵ כל אלו השמות דח"י אותיות הם כלולים בהיסוד, שלכן נקרא היסוד ח"י עלמין, כמ"ש הגר"א בספר יצירה שם (פרק א משנה י"ג סוף אופן א' יב ע"ב) וכן הוא בזוה"ק (פרשת ויקרא יז ע"א ופ' פנחס רמג ע"ב ובתיקונים טז ע"ב). ושורש כל אלו ה"ח הוא הח"י משחתין דשם הו"ה דעיינין (ביאורים ח"ב פ ע"ד).

<p>כד שלמא האי ט"ל אסרו חכמים ארבעים מלאכות חסר אחת ואתקריאו אבות מלאכות ע"ש דאינון לקבל דשליט עליהו ט"ל דאיהו ארבעים חסר אחת ובאלין ארבעים מלאכות חסר חד</p>	<p>ה"א בגבורה, וא"ו בתפארת, כששולט הט"ל הזה, אסרו חכמים ארבעים מלאכות חסר אחת, ונקראות אבות מלאכות על שם שהם כנגד אבות ששולט עליהם ט"ל, שהוא ארבעים חסר אחת.</p>
<p>לקה עשרה מלקיות לאדם ועשרה לחוה ועשרה לנחש ותשעה לארעא ובגין דט"ל שלמא בשבת דאיהו ה' אין לוקין בשבת והאי ט"ל לאו איהו כט"ל דחול מסטרא דעבד מטטרוין וארבעים מלאכות חסר אחת הם הזורע והחורש וכו'</p>	<p>ובאלו ארבעים מלאכות חסר אחת הכה עשר מלקיות לאדם, ועשר לחוה, ועשר לנחש, ותשע לארץ. ומשום שט"ל שולט בשבת, שהיא [אות] ה', [לכן] אין לוקין בשבת, וזה הט"ל אינו כמו הט"ל של יום חול מצד של עבד מטטרוין, וארבעים מלאכות חסר אחת, הזורע והחורש וכו'.</p>
<p>סבא סבא שכינתא אתקרי אר"ץ דקב"ה הה"ד והארץ הדום רגלי מסטרא דחסד אתקריאת מים ומסטרא דגבורה אתקריאת אש ומסטרא דעמודא דאמצעיתא אויר ואיהי ארץ קרקע לכלהו ובגין דנשמתא יתירה אתפשטא בשכינתא דאיהי שבת מלכתא² דאתמר בה ומלכותו בכל משלה משם איהי מלכות דשלטנותהא על ארעא ועל אילנין וזרעין (וטורין ואבנין) ובגין דאילנא דחיי דהיא נשמתא יתירה דבשבת בה תולדין דילה אית נייחא לארעא דאיהי שכינתא</p>	<p>זקן זקן, השכינה נקראת ארץ של הקדוש ברוך הוא, זהו שכתוב "והארץ הדום רגלי". מצד החסד נקראת מים, ומצד הגבורה נקראת אש, ומצד העמוד האמצעי אויר, והיא ארץ קרקע לכלם. ומשום שנשמה יתרה מתפשטת בשכינה שהיא שבת המלכה, שנאמר בה "ומלכותו בכל משלה", משם היא מלכות ששליטתה על הארץ ועל אילנות וזרעים (והרים ואבנים), ומשום שאילן החיים שהיא נשמה יתרה שבשבת, בה תולדות שלה יש בה מנוחה לארץ שהיא השכינה.</p>
<p>ובגין דשכינתא עלאה אתפשטת בארעא דאתמר בה פרה אדומה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה עול אסור לחרוש בשבת הרישה בשור דאתמר על גבי חרש³ חורשים ושכינתא תתאה איהי פרה אדומה מסטרא דגבורה תמימה מסטרא דחסד דאיהו דרגא דאברהם דאתמר ביה התהלך לפני והיה תמים אשר אין בה מום מסטרא דעמודא דאמצעיתא אשר לא עלה עליה עול מסטרא דשכינתא עלאה דאיהי חירו דכלא חרו באתר דאיהי שלמא וחור הקרב יומת לית רשו לסטרא אחרא לשלמא לא שטן ולא משחית ולא מלאך המות דאינון מסטרא דגיהנם</p>	<p>ומשום שהשכינה העליונה התפשטה בארץ, שנאמר עליה "פרה אדומה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה עול", אסור לחרוש בשבת, וחרשה בשור שנאמר "על גבי חרשו חורשים", והשכינה התחתונה היא פרה אדומה מצד הגבורה, תמימה מצד החסד, שהיא מדרגה של אברהם, שנאמר בו "התהלך לפני והיה תמים". "אשר אין בה מום" מצד העמוד האמצעי, "אשר לא עלה עליה עול" מצד השכינה העליונה, שהיא חירות, הכל חירות במקום שהיא שולטת, "והזר הקרב יומת", אין רשות לצד האחר לשלוט, לא שטן ולא משחית ולא מלאך המות, שהם מצד הגיהנם.</p>
<p>ובגין דא ביומין דחול אמרין ישראל והוא</p>	<p>ומשום זה, בימי החול אומרים ישראל, והוא רחום יכפר עון ולא</p>

¹ ט"ל דיק"ו כנ"ל, נגד חג"ת (יהל אור).

² עי' לקמן רנז ע"א (לש"ו).

³ סט"א והאומות, אלא אשר לא עלה בו' כמש"ו (יהל אור).

<p>רחום יכפר עון ולא ישחית והרבה להשיב אפו וגו' בגין דביומין דחול¹ שכינתא תתאה אתלבשת באלין קליפין² דמיתה דדינא ובשבת אתפשטת מנייהו בגין דאילנא דהיי דאיהו בן י"ד יד"ו אתחבר בה"א בההוא זמנא נייחא אשתכחת לה"א וכל מה דאיהו תחותה ולא צריך למימר ביה והוא רחום ומאן אינון (ס"א תחותה) תחות י' ישראל וכל אתר דישראל משתכחין נסירו אשתכח ונייחא</p>	<p>ישחית והרבה להשיב אפו וגו', משום שבימי החול השכינה התחתונה מתלבשת באלו הקליפות של מיתה ודין, ובשבת מתפשטת מהם בגלל שעץ החיים שהוא בן י"ה, יה"ו מתחבר באות ה"א, בזמן ההוא מנוחה נמצאת לה"א, וכל מה שהוא תחתיה, ולא צריך לומר בה, והוא רחום, ומי אלו (תחתיה) תחת י', ישראל וכל מקום שישראל נמצאים שמירה נמצאת ומנוחה.</p>
<p>ובג"ד אסור למחרש בארעא ולמעבד בה גומות דהוי כאילו עביד פגימו בארעא קדישא דאיהי שכינתא ואסור לאשתמשא בכלים דארעא בשבת ואפילו לטלטל אבן ולא מדי אלא כלי בעלמא דיהוי נייחא לון בזכו דשכינתא דאתקריאת אבנא דכתיב בה והאבן הזאת אשר שמתי מצבה בצלותא עמידה איהי לישראל דבגינה אית לון קיומא בעלמא ועליה אתמר משם רועה אבן ישראל³ על אבן אחת שבעה עינים⁴ אבן מאסו הבונים</p>	<p>ומשום זה אסור לחרוש בארץ ולעשות בה גומות, שנעשה כאילו עשה פגם בארץ הקדושה, שהיא שכינה. ואסור להשתמש בכלים של הארץ בשבת, ואפילו לטלטל אבן ולא דבר, אלא כלי סתם, שיהיה מנוחה להם בזכות השכינה שנקראת אבן, שכתוב בה "והאבן הזאת אשר שמתי מצבה" בתפלה עמידה היא לישראל, שבגללה יש להם קיום בעולם, ועליה נאמר "משם רועה אבן ישראל", "על אבן אחת שבעה עיניים", "אבן מאסו הבונים".</p>
<p>ובג"ד ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדורותם ברית עולם צריך לנטרא לה בדירתם⁵ דלא יפקון מרה"י לרה"ר והאי איהו דאוקמוה מארי מתניתין יציאות השבת שתיים שהן</p>	<p>ומשום זה נאמר "ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדורותם ברית עולם", צריך לשמור אותה בדירתם, שלא יצאו מרשות היחיד לרשות הרבים, וזהו שבארוהו בעלי המשנה, יציאות השבת שתיים שהן</p>
<p>רמד/א</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>ארבע⁶ הוצאה מרשות לרשות והכנסה נמי יציאה קרי לה ואינון סמאל ונחש צריכין ישראל לנטרא לון דלא ייעלון לדירה דשכינתא דאיהי רשות היחיד מאן רשות הרבים חללה שפחה זונה נדה גויה רשות דסמאל ונחש ושבען ממנן דעמין ע"כ</p>	<p>ארבע, הוצאה מרשות לרשות, והכנסה גם כן יציאה קורא לה. ואלו הם סמאל ונחש, צריכים ישראל לשמור עליהם שלא יכנסו לדירה של השכינה, שהיא רשות היחיד, מי רשות הרבים, חללה שפחה זונה נדה גויה, רשות של סמאל ונחש, ושבעים ממונים של העמים.</p>

¹ הוא בזמן שישראל חוטאין, כי אז השכינה גולה בגלות ומתלבש בתוך הקליפות (דע"ה ח"א עז ע"ד).

² בתיקון² תיקון סט קכו ע"א קלד ע"ב ובתיקון ל"ז פו ע"ב (לש"ו).

³ של עד"א (יהל אור).

⁴ בת שבע (יהל אור).

⁵ זהו לדורותם כנ"ל (יהל אור).

⁶ נשג"ז, ד' ראשין (יהל אור).

<p>פתח ואמר (שיה"ש ה א) באתי לגני וכו' עד חלבי חסד¹</p>	
<p>ובחבורא קדמאה² אריתי מורי עם בשמי (שיר ה א) דרועא ימינא בירכא שמאלא אכלתי יערי עם דבשי (שיה"ש ה א) יעקב ברחל שתיתי ייני עם חלבי דרועא שמאלא בירכא ימינא דרועא ימינא בירכא שמאלא אינון חסד עם הוד יעקב ברחל עמודא דאמצעייתא במלכות דרועא שמאלא בירכא ימינא גבורה בנצח</p>	<p>ובחבור הקדמון, "אריתי מורי עם בשמי", זרוע ימין בירך שמאל, "אכלתי יערי עם דבשי" יעקב ברחל, "שתיתי ייני עם חלבי", זרוע שמאל בירך ימין. זרוע ימין בירך שמאל הם חסד עם הוד, יעקב ברחל, העמוד האמצעי במלכות. זרוע שמאל בירך ימין, גבורה בנצח.</p>
<p>ואמאי שני מדות דיליה הכי אלא רזא דנימא הכא דוד אמר הכא (תהלים קלב & כהניך ילבשו צדק וחסידיך ירננו ואתמר התם ולוייך מבעי ליה למימר אמר קב"ה לאו ארח לשנות מדותי אלא בתר דזמינת לי³ אית לי למעבד רעותך ומהכא אוליפנא דבעל הבית דמוזין אפילו למלכא אית ליה למעבד רעותיה ובגין דא אוקמוה כל מה שאומר לך בעל הבית עשה חוץ מצא</p>	<p>ומדוע שתי מדות שלו כך, אלא הסוד שנאמר כאן, דוד אמר כאן "כהניך ילבשו צדק וחסידיך ירננו", ונאמר שם, צריך היה לו לומר ולוייך, אמר הקדוש ברוך הוא, אין דרך לשנות מדותי, אלא אחר שהזמנת אותי יש לי לעשות רצונך, ומכאן למדנו שבעל הבית שמזמין אפילו למלך יש לו לעשות רצונו, ומשום זה בארוהו, כל מה שאומר לך בעל הבית עשה חוץ מצא.</p>
<p>ועם כל דא דרזא דא שפיר איהו הא כתיב (מלאכי ג &) אני יי לא שניתי ובכל קרבנין לא כתיב בהון אלא ליהו"ה איך יכיל למהוי דישני דרגין דשמיא בקרבנא אלא אריתי מורי יוצר אור עם בשמי אהבת עולם</p>	<p>ועם כל זה שסוד זה יפה הוא, הרי כתוב "אני ה' לא שניתי", ובכל הקרבנות לא כתוב בהם אלא "ליהו"ה", ואיך יכול להיות שישנה מדרגות של שמו בקרבנות. אלא</p>

¹ נדפס בפרשת ויקרא דף ג ע"ב (הערת הזהר).

² בח"י דף קע"ו ז"ל ואשר הקשית לשאול על מ"ש כמה פעמים בפ' פנחס ובחבורא קדמאה מהו.
וכן בריש התיקונים ובג"ד אסתכם קב"ה ושכינתיה למיעבד האי חבירא על יד ההוא דאתגליא מהו
ע"י ההוא דאתגליא. דע קושט דברי אמת. ובוזה יתיישב לך הא דמייתי בפ' פנחס ובריש התיקונים
ענין רבה בב"ח שהיה בימי האמוראים זמן רב אחר הרש"בי וכן מאי דמייתי שם בפ' פנחס גבי מים
אחרונים דברי הגאונים. והם דברי התוספות כנודע. וגם בפ' וישלח הוקשה לי דקאמר ר"א יום
שמת ר' בטלה כהונה דמשמע דר' מת לפני ר"א ובפ' הפועלים אמר שלח רבי לדבר באשתו של
ר"א. ועוד תראה בתקוני ז"ח דקאמר ובגין דלא בקיאינן א"לן דרו בתראי עבדין תרין זוגי תפילין
משמע מהלשון דקאמר אילין כאילו דובר אז וכן הרבה. אמנם האמת אצלי שהרבה דברים שחיברו
זמן רב אחרי מיתתן בג"ע נתגלו לנו. וז"ש בתיקונים ויקומון עמך בוצינא קדישא ושית חברוי
דאתכנשו בקדמיתא בהאי זוהר לחדשא ביה מלין כדבקדמיתא. וכן הוא מ"ש ובחבורא קדמאה.
ורוב הדברים אשר תמצא כי הוא מענייני האמוראים והגאונים הוא מאת אשר חידשו בחיבורא
בתראה אחרי מותן בג"ע. ובכן לא יקשה מה שדרש ר"א על ר' סוד יום שמת ר' בטלה כהונה. גם
שאלתם ממני מי הוא בעל הקבין הנז' בתיקונים בדברי הרב לא פורש. אבל מצאתי בס' גלגול
נשמות להר"ר מנחם עזריה ע"ה כתב ההוא מארי קבין היה שלמה הע"ה והוא היה מנוגע בנגעי
בני אדם לפעמים. ונראה להחסידיים ההם להראות להם חכמתו כי בחכמתו דיבר הבל הבלים. ולפי
שחכמים בקשו לגנוז ס' קהלת רצה להראות לחכמים כי לא דבר ריק הוא ואם ריק הוא מכם. ולפי
דבריו היה אומר א"א ומורי שטעם פקידת עונו באופן זה ולא כמש"ה ופקדתי בשבט פשעם
ובנגעים עונם הוא כלפי מ"ש בזוהר בפ' בשלח על פ' והיה אם שמוע תשמע כי הפוגם בנש"גז
פוגם בנ"הי וכבר אמרו שהחטא של שלמה היה שלקח נשים נכריות. ואמרו במדרש שיר השירים
והמלך שלמה אהב נשים נכריות ארשב"י אהבן לזנות. ולפיכך במקום שפגם על הברכים ועל
השוקים, לעומתו היה נפגם בירכים דיליה והוא טעם נכון (מ"מ) {צ"ע גדול על מקום של מ"מ זז}.
בדף רמא ע"א (הערת הזהר)

³ שבזיווגא דשכינתא ימינא דידי' לקבל שמאלא דילה, וכן שמאל לימין (יהל אור).

<p>אכלתי יערי שמא ישראל עם דבשי ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד שתיתי ייני והיה אם שמוע עד ויאמר עם חלבי מן ויאמר עד אמת אכלו רעים ג' ראשונות וג' אחרונות שתו ושכרו דודים שאר ברכאן דצלותא</p>	<p>"אריתי מורי", יוצר אור, "עם בשמי" אהבת עולם, "אכלתי יערי" שמע ישראל, "עם דבשי" ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, "שתיתי ייני" והיה אם שמוע עד ויאמר, "עם חלבי", מן ויאמר עד אמת. "אכלו רעים" ג' ראשונות וג' אחרונות, "שתו ושכרו דודים" שאר ברכות התפלה.</p>
<p>ובחבורא קדמאה סתרא דקרבנא פרים וכבשים ועתודים ועזים אינון ד' פני שור פני נשר וגו' שתי תורים או שני בני יונה וצריך לפרשא אריה נחית לגבי שור דאיהו שמאלא לאתקשרא חסד בגבורה אדם נחית לגבי נשר דרנא דיעקב ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין שופריה דיעקב שופריה דאדם קדמאה הוה ומאן גרים לאסתלקא לאתקרי ישראל דכתיב (בראשית לב &) לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל יהיה שמך דיהוי ישראל עקר² לאפרשא בנייהו³</p>	<p>ובחבור הקדמון סתר הקרבנות פרים וכבשים ועתודים ועזים, הם ארבעה, פני שור פני נשר וגו', שתי תורים או שני בני יונה, וצריך לפרש אריה יורד לגבי שור שהוא שמאל לקשר חסד בגבורה, אדם יורד לגבי נשר, דרגה של יעקב, ומשום זה בארוהו בעלי המשנה, יופיו של יעקב היה יופיו של אדם הראשון, ומי גרם שיעלה ויקרא ישראל, שכתוב "לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל יהיה שמך", שיהיה ישראל עיקר להבדיל ביניהם.</p>
<p>זהר⁴</p>	<p>זהר</p>
<p>ועשירית האיפה⁵ אמאי אלא עשירית האיפה לקבל כ"י דאיהי עשיראה דדרנין⁶</p>	<p>"ועשירית האיפה" מדוע, אלא עשירית האיפה כנגד כנסת ישראל, שהיא העשירית שבמדרגות.</p>
<p>ואצטריכא לאתייהבא⁷ בין תרין דרועין ואיהי סלת נהמא ואיהי נהמא⁸ ובגין דאיהי נהמא לא אתפקד על נהמא⁹ דחמשת מינין¹⁰ דאיהי חטה ושעורה ושיפון וכו' וזוהו תורת אמ"ך, גי' תקמ"א. [כי ד' של מצפ"ך הוא ת"ק. הרמ"ש] (יהל אור).</p>	<p>וצריכה להנתן בין שתי זרועות, והיא סולת הלחם, והיא לחם, ומשום שהיא לחם לא הפקד על לחם של חמשת המינים, שהם חטה ושעורה ושיפון וכו' ממונה של העולם, ולא</p>

¹ שהן ג"כ ד' (יהל אור).

² כמ"ש (ברכות יג.) לא שיעקר יעקב ממקומו, אלא שישראל עיקר ויעקב טפל לו. ובישראל מרומז שיר ואל, חו"ג, ובשם זה סליק לאפרשא מחלוקת דקודשא בין חו"ג כידוע. וכן בו שיר ואל, שיר דלויים בגבורה, ואל בחסד. ובו כלילתכל הספירות, ישראל גי' תקמ"א, וכן גי' ר"ת של כל הספי', כח"ב חג"ת נה"ם. וזהו תורת אמ"ך, גי' תקמ"א. [כי ד' של מצפ"ך הוא ת"ק. הרמ"ש] (יהל אור).

³ רמז א ובחבורא קדמאה סלת למנחה וכו' (הערת הזהר).

⁴ באור יקר זה רע"מ.

⁵

⁶ בחינתה למטה מכל האצילות, והיותה למנחה היינו סלוקה למעלה אל בין שתי הזרועות שהם חסד וגבורה בסוד שמאלו תחת לראשי (אור יקר).

⁷ ואז בעלותה שם נעשת לחם שהוא מעלה יותר מסולת שאין בו תיקון וזהו שאמר "ואיהי נהמא" (אור יקר).

⁸

⁹ שאין שוטר על התבואה כאומרו אם תשים משטרו באירץ אלא מידו של הקב"ה מה שאין כן שאר מיני קטניות (אור יקר).

¹⁰ הם תבואה והם מצד המלכות שהיא ה' והשאר הם קוטנית ודאי מהקטנים השרים כדפירשנו (אור יקר).

שם ממונה עליהם אלא הקדוש ברוך הוא לבדו.	ממנא דעלמא ולא שוי ממנא עליהו אלא קב"ה בלחודו ¹
ומשום זה מי שמזלזל בלחם וזורק אותו בארץ, עניות רודפת אחריו, וממונה אחד הפקד על זה, והוא רודף אחריו לתת לו עניות, ולא יוצא מן העולם עד שיצטרך לבריות, ועליו כתוב "נודד הוא ללחם" איה נודד הוא וילך, מטלטל וגולה ממקום למקום, ללחם איה הוא, ואין	ובג"ד מאן דמזלל בנהמא וזריק ליה בארעא עניותא רדיף אבתריה וחד ממנא אתפקד על דא ואיהו רדיף אבתריה למיהב ליה עניותא ולא יפוק מן עלמא עד דיצטרך לברין ועליה כתיב נודד הוא ללחם איה נודד הוא ויהך מטלטל וגלי מאתר לאתר ללחם איה הוא ולית
רע"מ	רע"מ
הקדמון, אמר הרועה הנאמן, מי שמזלזל בפרורים של הלחם וזורק אותם במקום שלא צריך, כך כל שכן מי שמזלזל בפרורים של המח שהם טיפות הזרע שזורק אותם בארץ, שנאמר בהם "כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ", או שזורק אותם בנדה או בבת אל נכר או בשפחה או בזונה, וכל שכן וכל שכן מי שמזלזל בפרורים של הלחם של התורה, שהם קוצי האותיות ותגי האותיות, שנאמר עליהם, כל המשתמש בכתר יחלף.	מאן דמזלזל בפרורין דנהמא וזריק לון באתר דלא אצטריך האי כל שכן מאן דמזלזל בפרורין דמוחא דאינון מפין דזרע דזריק לון בארעא דאתמר בהון כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ או דזריק לון בנדה או בבת אל נכר או בשפחה או בזונה וכ"ש וכ"ש מאן דמזלזל בפרורין דנהמא דאורייתא דאינון קוצי אתון ² ותגי אתון דאתמר עליהו כל המשתמש בתנא ³ חלף
וכל שכן מי שמוסר סודות התורה וסתרי קבלה וסודות מעשה בראשית או סתרי האותיות של השם המפורש לאנשים שאינם הגונים, ששולט עליהם יצר הרע אשה זונה, שנאמר עליה "כי בעד אשה זונה עד ככר לחם", ואין לחם אלא כ"ב אותיות התורה, ואין ככר אלא אפילו הלכה אחת.	כ"ש מאן דמסר רזין דאורייתא ⁴ וסתרי קבלה וסתרי מעשה בראשית או סתרי אתון דשמא מפרש לאנשים דלאו אינון הגונים דשליט עליהו יצר הרע אשה זונה דאתמר עליה כי בעד אשה זונה עד ככר לחם ולית לחם אלא כ"ב ⁵ אתון דאורייתא ולית ככר אלא אפילו הלכה אחת
ובחבור הראשון לא גילה סוד באותם פרורים אלא בדרך פשט, ולא	(ועוד רעיא מהימנא) ובחבורא קדמאה לא ⁶ גלי רזא באלין פרורין אלא בארעא פשט ולא
	רמד/ב10199
	זהר

¹ ולהיותה אשה בחיק בעלה "לא שוי ממנא עליהו אלא קב"ה" דהיינו ששם היא מתנהגת על ידי בעלה (אור יקר).

² שהן כמו פרורים מן הלחם (יהל אור).

³ ר"ל תגין (יהל אור).

⁴ איתא בליקוטי תורה פרשת נח [פסוק א] וז"ל, [וכשאדם מגלה סוד לחייבים, גורם שהוא מזדווג עם ה' בגילוי, והם נוטלים החיצונים, וז"ס מ"ש (משלי כ"ה ט') וסוד אחר אל תגל. והענין, שכבר אמרנו כי ה' של אצילות מתפשטת באצילות, והוא"ו של הה"א היא בחינת זכר], עיי"ש. והן הם פירורין דמוחא, שהוא ה' שבראש יסוד חסד דמתגלה בפום אמה. ול"ב אותיות, ה"ס הטפה כנודע, כמנין חט"ה, שממנה עושים לחם. והנה כל אותיות הא"ב במילואן הם ס' כמ"ש בזהר שיר השירים דף כ"ה, והוא ס' של סוד שמשפיע היסוד שהוא ו', אל ד' שהוא מלכות (רמ"ז).

⁵ מנין חטה (יהל אור).

⁶ ר"ל בזהר בזה העמוד לא כ' אלא פרורין דנהמא ממש (יהל אור).

<p>מאן די שגנה עליה הה"ד איה מאן דירחם עליה בגין דלא ישכח</p>	<p>מי שישגיח עליו, זהו שכתוב איה מי שירחם עליו משום שלא ימצא.</p>
<p>אמר ר"מ מאן דמזלזל וכו'</p>	<p>אמר ר"מ מי שמזלזל וכו'</p>
<p>רעיא מהימנא</p>	
<p>יהיב בהון שיעורא אבל אוקמוה מארי מתניתין דשיעורא דפירורין כזית לפחות כל שכן אי אינון כביצה דמארי מתניתין דקדקו עליהו עד כזית עד כביצה לברכא עלייהו וארח רזא א"ח¹ הוא ט' פרוורין שלש לכל סטר תלת מן ד' תרין עשר רביעית איהו שלימו² לאשלמא ביה עשר ולאשלמא ד'³ דאינון יהו"ה מאי עשר אינון יו"ד ה"א וא"ו ה"א קוצא דאת ד' מן אחד שיעורא כזית י' מן יהו"ה⁴ שיעורא דיליה כביצה</p>	<p>נתן בהם שיעור, אבל בארוהו בעלי המשנה ששיעור של פרורים כזית לפחות, כל שכן אם הם כביצה, שבעלי המשנה דקדקו עליהם עד כזית עד כביצה, לברך עליהם. ודרך סוד א"ח הוא תשעה פרורים, שלשה לכל צד, שלשה מן ארבעה שנים עשר, ד' היא השלמות להשלים בה עשרה, ולהשלים ארבעה שהם יהו"ה, מהם עשרה אלו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, קוץ של אות ד' מאחד שיעורה כזית, י' מהו"ה שיעורה כביצה.</p>
<p>איהי ד' שלימו⁵ דמרכבתא דאדם ושלימו דארבע אנפין דאדם ובג"ד ישא יהו"ה פניו אליך ואוקמוה מארי מתניתין והכתיב אשר לא ישא פנים אלא אמר הקב"ה ולא אמרתי להם ואכלת ושבעת והם דקדקו עליהם עד כזית או עד כביצה ואיך לא אשא להם פנים ורבנן דמתניתין ואמוראין כל תלמודא דלהון על רזין דאורייתא סדרו ליה</p>	<p>היא ד', שלמות המרכבה של אדם, ושלמות של ארבע פנים של אדם, ומשום זה "ישא יהו"ה פניו אליך", ובארוהו בעלי המשנה. והרי כתוב "אשר לא ישא פנים", אלא אמר הקדוש ברוך הוא, ולא אמרתי להם "ואכלת ושבעת", והם דקדקו עליהם עד כזית או עד כביצה, ואיך לא אשא להם פנים. וחכמי המשנה והאמוראים כל התלמוד שלהם, על סודות התורה סדרו אותו.</p>
<p>קם רעיא מהימנא וסליק ידוי קמי קב"ה ושכינתיה ואמר הכי קב"ה יהא רעוא דילך למיהב לון מזונא שלימתא לתקנא לגבך ולגבי מטרוניתא עלאה עלמא דאתי דאתמר עלה כי ליי' המלוכה ומושל בגוים ולגבי מטרוניתא תנינא דאתמר בה זמנא תנינא והיתה ליי' המלוכה לתקנא פתורא שלימתא מכל עדונין ומכל מאכלין</p>	<p>קם הרועה הנאמן והרים ידיו לפני הקדוש ברוך הוא ושכינתו, וכך אמר הקב"ה, יהי רצון שלך לתת לנו מזון שלם לתקן אצלך ואצל המלכה העליונה עולם הבא, שנאמר עליו "כי לה' המלוכה ומושל בגוים. ולגבי המלכה השניה, שנאמר בה פעם שניה "והיתה לה' המלוכה", לתקן שלחן שלם מכל מעדנים ומכל מאכלים.</p>

¹ ר"ל א"ח מן אחד הוא ט' ספי'. וד' מן אחד הוא מל', עשירית לא"ח, ט"ס ורביעית. שהט' ספי' הן ג' בכל צד, והיא רביעית. וז"ש עשירית האיפה סלת רביעית כו', שהיא עשירית ורביעית והכל בשם הו"ה פשוטה רביעית, ובמילוי עשירית כמש"ו (יהל אור).

² תלת מן ד' רביעית עשר איהו שלימו כו'. כצ"ל ור"ל שהט"ס כלילין בג' מן ד', ורביעית מן ד' משלמת לעשר ולד'. ומפרש בזה הפסוק עשירית האיפה שבזוהר בחיבורא קדמאה (יהל אור).

³ תלת מן ד' תרין עשר. כ"ז ל"ג וכצ"ל תלת לכל סטר רביעית איהו שלימו לאשלמא עשר ולאשלמא ד'. עשירית האיפה ורביעית ההין, בפשוט משלים ד' ובמילוי עשר, ובאחד באות ד' רביעית, ובקוצו של ד' עשירית, שא"ח הוא ט', ג"פ ג', והן שלשה יהו"ו, כמ"ש בתצ"ח {ד, ב} שהט"ס הן משולשין בג' יהו"ו [והיא] משלמת להון, רביעית (להון) ועשירית (יהל אור).

⁴ י' מן הו"ה. ט"ס וצ"ל ד' מן אחד שיעורא דיליה כביצה איהו שלימו כו', ומ"ש איהו ד' ג"כ ט"ס, ור"ל דאדם דכסא הוא שמא מפרש, וד' אנפין חיות הוא הו"ה פשוטה, והיא משלמת לשניהן (יהל אור).

⁵ שהיא משלמת לעשר בזה נשלם אדם מ"ה, ומשלמת לד' והן ד' אנפין דאדם. וד' אנפין הוא ד' אותיות הו"ה, וזה שאמר ה' פניו אנפי הנ"ל (יהל אור).

<p>ואנא מזמן עמך לכל מארי מתניתין ולמארי מקרא ולמארי תלמוד וכ"ש למארי סתרי תורה דילך בלה דילך מפרוניתא קדישא דילך עלאה ותתאה וכלא ברשות דעלת כל עלאין אדון כל האדונים מלך על כל המלכים דעילא ותתא דאיהו יחיד בלא תניינא ולית את ונקודה דמשתתף בהדיה ולא שנוי גווינן דאינשא דאיהו מארי כל מפתחאן דרזין דהוויית ושמהן וכנויין וכל רזין גניזין דחכמתא דתפתח לון בלהו ליקרא דילך עלת על כל עלות אנא מתחנן קדמך דתפתח לון ליקרא דילך דיקרא דילך² איהו מאבי ואמי דשמיא ואב דכל ישראל ואם דלהון דאתמר בה ואל תטוש תורת אמך ועמך לית שותפו דאם בעלמא</p>	<p>ואני מזמן עמך לכל בעלי המשנה ולבעלי המקרא ולבעלי התלמוד, וכל שכן לבעלי סודות התורה שלך, כלה שלך, מלכה קדושה שלך עליונה ותחתונה, והכל ברשות של עליון כל עליונים, אדון כל האדונים, מלך על כל המלכים של מעלה ומטה, שהוא יחיד בלי שני, ואין אות ונקודה שמשתתפת עמו ולא שנוי אופנים¹ של אנשים, שהוא בעל כל המפתחות של סודות ההויות ושמות וכנויים, וכל סודות הגנוזים של החכמה שתפתח אותם, כולם לכבודך, עילת על כל העילות, אני מתחנן לפניך שתפתח אותם לכבודך, שכבודך הוא מאבי ואמי שבשמים, ואב של כל ישראל ואם שלהם, שנאמר בה "ואל תטוש תורת אמך" ועמך אין שותף של אים בעולם.</p>
<p>קם זמנא תניינא ואמר מארי מתניתין נשמתין ורוחין ונפשין דלכון אתערו כען כולהו ואעברו שינתא מנכון דאיהי ודאי משנה³ ארח פשט דהאי עלמא דאנא לא אתערנא בכו אלא ברזין עלאין דעלמא דאתי דאתון בהון הנה לא ינום ולא יישן</p>	<p>קם פעם שני ואמר בעלי המשנה, נשמות ורוחות ונפשות שלכם התעוררו כעת כלכם והעבירו שינה מכם, שהיא ודאי משנה דרך פשט של עולם הזה, שאני לא עוררתי בכם אלא בסודות עליונים של העולם הבא, שאתם בהם "הנה לא ינום ולא יישן".</p>
<p>פתח ואמר הוא אוקמוה מארי מתניתין בעה"ב בוצע וארח מברך ועוד אוקמוה צריך לדקדק בה' מן המוציא ותרין ההין אינון לקבל שתי הלחם שתי ככרות דשבת י' איהי כביצה לכל חד וחד ומאן איהו בעה"ב דבוצא דא⁴</p>	<p>פתח ואמר, הרי בארוהו בעלי המשנה, בעל הבית בוצע, ואורח מברך. ועוד בארוהו, צריך לדקדק בה' מן המוציא, ושתי ההין הן כנגד שתי הלחם, שתי ככרות של השבת, י' היא כביצה של כל אחד ואחד, ומיהו בעל</p>

1

2 שהן ספסל וכסא תחתיו כידוע (יהל אור).

3 לשון שינה. ורזין הן אור בפיקחו דעיינין (יהל אור).

4 להיות שכל מעשה האדם הגשמי צריך לקדשו בסוד טוב הכוונה, ומה גם מעשה האכילה שבלי ספק בסוד שולחן האדם תלויים כמה עניינים כדמסיק לקמיה, והכל לקדש השולחן והסעודה שיהיה בה רמז לכמה ייחודים, ראשון לכל דברי השולחן בסוד הבציעה, והנה ביומי חול העולם מתנהג על ידי המלכות לבד בייחודה עם התפארת ואין בני אדם משיגים רק בה בקדושתה, לכך הבציעה דהיינו היות האדם מתהנה משפע עליון אינו אלא בסוד י' של אדנ"י שבו סוד הייחוד והקשר, כנודע שאות י' של אדנ"י בה סוד השפע בסוד שהיא נקודת ציון שבה סוד הייחוד, וכאשר הככר דהיינו ה' שלם אין שפע נשפע למטה, אמנם בהיותו בוצע מהככר סוד י' נשפע ונתן לבעלי הסעודה, מורה כי דרך אותה היו"ד ימשכו כל סעודתן, ובחול הבציעה בכזית מאות י' של אדנ"י, ובשבת שאז הקדושה מתאחדת גם בסוד הבינה שהיא נשמת כל חי המתפשטת למטה והאדם מתהנה משפע הבינה, צריך לבצוע משתי ככרות להורות שתי ההין שמשם סוד הסעודה והשפע שהאדם מושך, וזה על ידי שאותו ככר שלם דהיינו י' בה' עילאה מקור עליון סתום, יבצע ויפתח ויקבל האדם כביצה אותו המקור העליון בכלל המקור התחתון, והיינו לבצוע על שתי ככרות לפתוח שתי מקורות שבתוך שני ההין דהיינו י' כה' עילאה י' בה' תתאה, והיינו תרין יודין יאהדו"ה, והיינו פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון, והבוצע שתי ההין ובוקעם במקורות אלו

<p>אדהכי הא סבא¹ דסבין קא נחית לגביה ואמר רעיא מהימנא חזור בכך דהא לחם איהו ו' שתי ככרות דיליה כמה דאמרת אינון ה' ה' ודאי ו' איהו לקבל יעקב ה' ה' לקבל לאה ורחל י' כביצה לכל חד א"ל סבא סבא והא בכמה אתרין אוקמוה דיעקב איהו בעל הבית ויוסף אורח דדרגיה יסוד חי עלמין כליל ח"י ברכאן דצלותא ובנין דא אוקמוה עליה ברכות לראש² צדיק א"ל הכי הוא וכלא קשוט</p>	<p>הבית שבוצע, זו אות ו'. בין כך, הנה זקן הזקנים היה יורד אצלו, ואמר רועה נאמן חזור בכך, שהרי לחם הוא ו', שתי ככרות שלו כמו שאמרת הן, ה' ה' ודאי, ו' היא כנגד יעקב, ה' ה' כנגד לאה ורחל, י' כביצה לכל אחד. אמר לו זקן זקן, והרי בכמה מקומות בארוהו שיעקב הוא בעל הבית, ויוסף אורח שמדרגתו יסוד חי העולמים כולל ח"י ברכות התפלה, ומשום זה אמרו עליו "ברכות לראש צדיק", אמר לו כך הוא, והכל אמת.</p>
<p>כל רזא באתריה מה דאנא אמרית ומה דאת אמרת אבל ההוא דפליג נהמא מאן הוא א"ל סבא אנת בדיוקניה³ ודא יו"ד ה"א וא"ו ה"א ודא אדם דמרכבתא עלאה דאנפין דיליה⁴ יהו"ה ובנין דא ו' לחם דאינון ה' ה' ושיעורא דאוקמוה כזית וכביצה הא אתמר</p>	<p>כל סוד במקומו מה שאני אמרתי, ומה שאתה אמרת, אבל זה שבוצע את הלחם, מיהו. אמר לו זקן, אתה בדמותו, וזה שם יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וזה אדם של המרכבה העליונה, שהפנים שלו יהו"ה, ומשום זה ו' לחם, שהן ה' ה', ושעור שקבעו כזית וכביצה, הרי נתבאר.</p>
<p>כזית באן שמא משערין דהא אוקמוה רבנן דאין עושין מצות חבילות אוף הכי לא יהבינן תרין שיעורין באת י' למהוי כזית וכביצה אלא תרי אלפא ביתות אינון אית י' עלאה ואית י' זעירא י' מן יהו"ה עלאה י' מן אלהים זעירא ואלין תרין חד בכזית וחד בכביצה ברזא דא יאהדונהי אתא סבא ונשיק ליה</p>	<p>כזית באיזה שם משערים, שהרי בארו חכמים, שאין עושים מצוות חבילות, כמו כן כאן לא נותנים שני שיעורים באות י' להיות כזית וכביצה, אלא שתי אלפא ביתות הן, יש י' עליונה ויש י' קטנה, י' מן יהו"ה עליונה, י' מן אדני קטנה, ואלו השתיים, אחת בכזית ואחת בכביצה, בסוד זה יאהדונהי בא הזקן ונשיק לו.</p>

הוא סוד וא"ו שבבחינתו בסוד הדעת בוצעת הבינה ופותחת מקורותיה, ומצד בחינתו למטה על ידי היסוד בוצע המלכות ופותחת מקורותיה, בענין דהיינו כעל הבית דהיינו תפארת בוצע בתרין ההין ביום שבת ובה"א תתאה בימי החול, ומשך הזרע בכביצה הנזכרת על ידי היסוד והיינו ואורח מדרך כאשר נבאר, ובציעתו על ידי היסוד שהוא משך וא"ו בסוד האמה הובצעת הנקבה, וזהו שאמר בעל הבית בוצע כדי שיבצע בעין יפה, והיינו יסוד יוסף נקרא יפה ועין, בן פורת יוסף בן פורת עלי עין, ויהי יוסף יפה תואר ויפה מראה, בעין יפה ודאי בסוד משך וא"ו, ולהיות כן עם היות שביום שבת נוטל אדם שתי ככרות הבציעה אחת צריך לכוון בה"א עילאה בבציעה והיינו בפה שיבצע אותה ויכוון בה, והיינו דאוקמוה כל הובצע צריך לדקדק בה' מן המוציא כי ה' דהמוציא בה' עילאה הארץ וכ"ו (אור יקר).

¹ ר"ל דבוצע הוא אדם שמא מפרש, אבל ד' אנפין דהו"ה ד' אותיות הכל בלחם. ומפ"ו לחם איהו ו' ב' ככרות כו'. ר"ל חומר הלחם הוא ו', וה' הוא צורה, והן הככרות. ושלא תקשה ו' הוא אחד והאיך משתתף בב' ככרות, ולכן מסיים ו' הוא לקבל יעקב, והוא עם ב' נשיו לאה ורחל. ואמר י' כביצה לכל חד וחד. ר"ל לכל ככר וככר, דגם י' משתתף, בסוד המעט קחתך את אישי, ור"ל דצריך לבצוע על שניהם. וכ"ה בכל הזוהר ור"מ ותיקונים. וכ"ה לכל אמוראי דגמ' {ברכות מ:} רק רב כהנא כו' וכן מדקאמר הכל מודים בפסח כו'. וכ"פ הרמב"ם, וכן פי' הרשב"א ר' זירא בצע אכולא שירותא, וכן נהג רש"ל, וכן עיקר {יהל אור}.
² ר"ל לכך אורח מברך {יהל אור}.

³ שהוא אדה"ר, ודרג' חכמה עילאה, אדם דמרכבה עילאה, ח"ב ג"ג. אדם שמא מפרש, והלחם והבציעה עם הככרות הו"ה פשוטה, ואדם הובצע כולל אותם {ע' ליקוט בסוף הספר {לקמן}} {יהל אור}.

⁴ ר"ל הו"ה פשוטה של המילוי {יהל אור}.

<p>אדהכי קם בוצינא קדישא פתח ואמר ודאי כען מתחברין מה שמו¹ ומה שם בנו² חדו חברייא ואמרו זכאה הוא מאן דוכי למיכל מהאי נהמא דאתמר ביה לכו לחמו בלחמי וזכאה נפשא דאתמר בה מלחם אביה תאכל וכל זר לא יאכל בו דקב"ה ביה אתמר הלא אב אחד לכלנו ונפשא דאתעסקת באורייתא מלחם אביה תאכל ומאן גרים לה דאכלת מלחם אביה בנין דתבת בתיובתא</p>	<p>בין כך, קם הנר הקדוש פתח ואמר, ודאי כעת מתחברים "מה שמו ומה שם בנו", שמחו החברים ואמרו, אשרי מי שזוכה לאכול מהלחם הזה, שנאמר בו "לכו לחמו בלחמי", ואשרי הנפש שנאמר בה "מלחם אביה תאכל", "וכל זר לא יאכל בו", שהקדוש ברוך הוא, בו נאמר, הלא אב אחד לכלנו, והנפש שעוסקת בתורה "מלחם אביה תאכל". ומי גרם לה שאוכלת מלחם אביה משום שחזרה בתשובה</p>
<p>רמ"ה/א</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>ואתאחדת (נ"א ואתחדת) כנעוריה הה"ד ושבה אל בית אביה כנעוריה כגון וישוב לימיו³ עלומיו כגוונא דאילנא דקציצו ליה ואתחדש בשרשו ויהי איהו רזא דמאן דמית בלא זרע</p>	<p>ונאחזת (ומתחדשת) כנעוריה, זהו שכתוב "ושבה אל בית אביה כנעוריה", כמו וישוב לימי עלומיו, כדוגמת האילן שקצצו אותו, ומתחדש בשרשיו, וזהו סוד של מי שמת בלי זרע.</p>
<p>ועוד אית רזא אחרא⁴ דלבתר ייתי בגלגולא ויתחדש כמלקדמין והיינו אלמנה וגרושה⁵ דאתתרכת מגנתא דעדן ובגין דא אתקריאת גרושה כגון ויגרש את האדם ומאן גרים לה בנין דזרע אין לה דמית בלא בנין ושבה⁶ אל בית אביה כנעוריה דתבת בהאי עלמא כההוא נער בן יבם והיינו ושבה אל בית אביה כנעוריה ולבתר דזכת לזרע מלחם אביה תאכל וכל זר לא יאכל בו וגו'⁷ לא תהיה אשת המת החוצה לאיש זר</p>	<p>ועוד יש סוד אחר, שלבסוף יבוא בגלגול ויתחדש כמזמן קדמון, וזהו אלמנה וגרושה שהתגרשה מגן עדן, ומשום זה נקראת גרושה, כמו "ויגרש את האדם", ומי גרם לה, משום שזרע אין לה, שמת בלא בנין. "ושבה אל בית אביה כנעוריה", ששבה בעולם הזה באותו נער בן היבם, וזהו "ושבה אל בית אביה כנעוריה", ולבסוף שזכתה לזרע "מלחם אביה תאכל", "וכל זר לא יאכל בו וגו'", "לא תהיה אשת המת החוצה לאיש זר".</p>
<p>אמר ר"מ הלל ושמאי דאתון חד מסטרא דרחמי וחד מסטרא דדינא דאינון חסד וגבורה דרגין דאברהם ויצחק ואתון מגזעייהו אתכנשו הכא אתון ותמנין תלמידים דהוו ליה להלל ואוף הכי תלמידי</p>	<p>אמר הרועה הנאמן, הלל ושמאי שאתם אחד מצד הרחמים ואחד מצד הדין, שהם חסד וגבורה, מדרגות של אברהם ויצחק, ואתם מהגזע שלהם, האספו לכאן, אתם ושמונים תלמידים שהיו לו להלל, וכמו כן כאן תלמידי</p>

¹ חכמה אדה"ר גי' מ"ה כנ"ל (יהל אור).

² עד"א, מרע"ה, מ"ה מן משה. ולכן נקרא אדם הראשון סבא דסבין, לפי שעד"א נקרא ישראל שבא, וחכמה סבא דסבין (יהל אור).

³ בגלגול כמש"ו (יהל אור).

⁴ שתקרא אלמנה שמתה (אור יקר).

⁵ מגן עדן (אור יקר).

⁶ תשובתה בגלגול כדמפרש ואזיל (אור יקר).

⁷ ירצה אותו שנעשה זר לאביו שבשמים ולא שב לא יאכל בו, אמנם להאי פירושא כבר נאמר ענין וכל זר באומרו אלמנה וגרושה אם כן מאי וכל זר, לזה פירש ואמר "וכל זר" ירצה אותו שלא זכה בסוד הגלגול כגון שלא נתייבמה אשתו, והיינו "וכל זר" שנשאת אשתו לזר ולא זכה לגלגול "לא יאכל בו" (אור יקר).

<p>בית שמאי לסעודתא דמלכא הא אוקמתון אתון והברייא דעמכון מארי דהוראות דאוקמתון אין הבוצע רשאי למיכל עד שיענו אמן¹ מארי סעודתא² ולית מארי סעודתא רשאין למיכל עד שיאכל הבוצע³</p>	<p>בית שמאי, לסעודת המלך. הרי בארתם אתם, והחברים שעמכם בעלי הוראות שבארתם, אין הבוצע רשאי לאכול עד שיענו אמן בעלי הסעודה, ואין בעלי הסעודה רשאים לאכול עד שיאכל הבוצע.</p>
<p>ודאי כד בצע בעל הבית⁴ ובצע לאינן מארי סעודתא⁵ לאו לכלהו משער שעורא חדא דלאו אורח אלין בוצעין לבצוע בשוה דלזמנין יהיב לדא כביצה ולדא כזית וכד עונין אמן על האי בציעא קדם דייכול בעל הבית מחברין תרין שיעורין⁶ כחדא בכזית וכביצה יאהדונהי אמן⁷ דא לאו איהו על האכילה⁸ אלא על הבציעה לבתר דאינן שיעורין מצטרפין באמן ייכול בעל הבית והיינו (שיר ה א) אריתי מורי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי ולבתר אכלו רעים שתו ושכרו דודים אכלו רעים מארי סעודתא דיהון בנין בדיוקנא דאבוהון הא הכא לחם בשתי ככרות ושיעורו כזית וכביצה מאי ניהו⁹ לחם הפנים דפתורא דמלכא¹⁰ אלא הא אוקמוה דאית ליה תריסר אנפין ומאי ניהו אלא אינן ד' אנפי אריה ד' אנפי שור ד' אנפי נשר ואינן יברכך יהו"ה יאר יהו"ה ישא יהו"ה</p>	<p>ודאי כאשר בוצע בעל הבית ובוצע לאותם בעלי הסעודה, לא לכלם משער שיעור אחד, שאין דרך אלו הבוצעים לבצוע בשוה, שלפעמים נותן לזה כביצה ולזה כזית. וכאשר עונים אמן על בציעה זו, קדם שיאכל בעל הבית מחברים שני שעורים כאחד, בכזית וכביצה יאהדונהי, אמן זה אינו על האכילה אלא על הבציעה, לאחר שאלו השעורים מצטרפים באמן, יאכל בעל הבית, וזהו "אריתי מורי עם בשמי", "אכלתי יערי עם דבשי" ואחר כך "אכלו רעים שתו ושכרו דודים", "אכלו רעים" בעלי הסעודה שיהיו הבנים בדמות אבותם. הרי כאן לחם בשתי ככרות, ושיעורו כזית וכביצה, מהו לחם הפנים של שלחן המלך, אלא זה פרשוהו, שיש לו שתים עשרה פנים, ומהן, אלא הן ארבע פנים של אריה, ארבע פני שור, ארבע פני נשר, והם "יברכך יהו"ה", "יאר יהו"ה", "ישא יהו"ה".</p>
<p>ומנלן דלחם הפנים איהו מפתורא דמלכא דכתיב וידבר אלי זה השלחן אשר לפני יהו"ה ז"ה י"ב אנפין¹¹ ואוף הכי מאן דאית</p>	<p>ומנין לנו שלחם הפנים הוא משלחן המלך, שכתוב "וידבר אלי זה השלחן אשר לפני יהו"ה", ז"ה שתים עשרה</p>

¹ דהיינו ייחוד שתי יודין בסוד יאהדונ"הי (אור יקר).

² הם י"ב שבטים י"ב גבולי אלכסון (אור יקר).

³ הוא התפארת אביהם, וסוד אכילה הוא המשכת השפע מסוד הייחוד הנעשה בסוד "אכלתי יערי" וכו' כדפירשנו לעיל (אור יקר). ובזה נתבאר סוד שתי ככרות בשבת, אמנם סוד לחם הפנים שנאמר בו שש המערכת צריך לפרש וזהו שאמר "הא הכא" וכו' (אור יקר).

⁴ תפארת כדפירשנו לעיל (אור יקר).

⁵ ששה מסוד התפארת וששה מסוד המלכות שהם סוד י"ב גבולים, ונודע שהששה העליונים הם בסוד יהו"ה ולכן להם בוצע "כביצה", וששה אחרים הם בסוד אדנ"י ולהם בוצע "בכזית" ועניית אמן הוא סוד ייחוד שתי בציעות שם יאהדונ"הי שכן עולה אמן (אור יקר).

⁶ שהן ב' יודין מצירוף שם הוי"ה ואדנ"י כנ"ל, ובאמן מתחברין שתי השמות כידוע (יהל אור).

⁷ ר"ל לכן הוא קודם אכילה (יהל אור).

⁸ כדי שנאמר שהם אוכלים מן הכל מיוחד אלא על הבציעה שאין הבציעה שוה לכל, אמנם אחר שהבציעות נתאחדו יאכל הבוצע כדי שתהא אכילתו מן הביצה ומן הזית (אור יקר).

⁹ והטעם מפני שעל ידי סוד זה יתבאר סוד תיקון שולחן האדם כדמסיק (או ריקר).

¹⁰ מלכות (אור יקר).

¹¹ הם י"ב פנים (אור יקר), לחם הפנים לחם שיש בו שנים עשר פנים, ארבע אנפי אריה שהם אריה שור נשר אדם, ארבע אנפי שור אריה נשר אדם, ארבע אנפי נשר אריה שור אדם, והיינו יברכך שסודו בחדס יהו"ה י' אריה ה' שור ו"ה נשר אדם, וכן יאר בגבורה, ישא בתפארת שבו נשר כאומרו דרך הנשר בשמים, ואדם ונשר בין התפארת והמלכות יש דרוש גדול הארכתו בו במקומות אחרים, ולפום ריהטא סלקא דעתין לומר ש"ב אלו הם בזכר ולא בנקבה (אור יקר).

<p>ליה¹ בעי לתקנא ולסדרא על פתוריה ארבע ככרות בכל סעודתא דשבת לתלת סעודתי תריסר אנפין ואי תימא לאו אינון אלא שית מדאורייתא משום לחם משנה אלא לא ניכול למדכר² ו' בלא חבריה ו' ו' שית³ מלעילא לתתא ושית מלתתא לעילא לקבל שית דרגין דכרסייא עלאה ושית דרגין דכרסייא תתאה שית באתכסייא⁴ ושית באתגלייא הנסותרות⁵ ליהו"ה אלהינו והנגלות לנו ולבנינו עד עולם</p>	<p>פנים, וכמו כן כאן, מי שיש לו צריך לתקן ולסדר על שלחן ארבע ככרות, בכל סעודה של שבת לשלש סעודות, שתיים עשרה פנים. ואם תאמר שאינם אלא שש מהתורה, משום לחם משנה, אלא לא נוכל להזכיר ו' בלי חבריו, ו' ו', שש מלמעלה למטה, ושש מלמטה למעלה, כנגד שש מדרגות של הכסא העליון, ושש מדרגות של הכסא התחתון, שש בהסתר ושש בגלוי, "הנסותרת ליהו"ה אלהינו והנגלות לנו ולבנינו עד עולם".</p>
<p>ולחמי תודה אינון מ' חלות י' ריקין י' רבוכין י' של חמץ י' של מצה הא אינון מ' לקבל י' מן יהו"ה ד' אנפי אדם י' מן יהו"ה ד' אנפי אריה י' מן יהו"ה ד' אנפי שור י' מן יהו"ה ד' אנפי נשר האי איהו תקונא קדמאה דפתורא דמלכא דאינון י' דברים דצריך בר נש לאנהגא בפתורא דשבת⁶</p>	<p>ולחמי תודה הם ארבעים חלות, עשרה ריקין, עשרה רבוכין, עשרה של חמץ, עשרה של מצה, הרי הם ארבעים, כנגד אות י' מן יהו"ה ד' פני אדם, י' מן יהו"ה ד' פני אריה, י' מן יהו"ה ד' פני שור, י' מן יהו"ה ד' פני נשר, זהו תקון ראשון של שלחן המלך, שהם עשרה דברים שצריך אדם להנהיג בשלחן השבת.</p>
<p>חד לתקנא פתורא כמאן דאכיל קמי מלכא הה"ד זה השלחן אשר לפני יהו"ה</p>	<p>אחד לתקן שלחן כמי שאוכל לפני המלך, זהו שכתוב "זה השלחן אשר לפני יהו"ה".</p>
<p>תניינא נטילת ידיים עד שיעורא דגורו רבנן דאינון חמש קשרין⁷ דבהון י"ד פרקין ואוף הכי י"ד פרקין אינון דיד שמאלא ואינון כ"ח⁸ פרקין לקבלייהו כ"ח יהו"ה דאינון כ"ח אתוון דקרא קדמאה דעובדא דבראשית דאתמר בהון ועתה יגדל נא⁹ כח יהו"ה ועשר אצבען רמיזי לעשר אמירן דעובדא דבראשית ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין</p>	<p>שני נטילת ידיים עד שיעור שגורו חכמים, שהם חמשה קשרים, שבהם ארבעה עשר פרקים, וכמו כן כאן ארבעה עשר פרקים הם של יד שמאל, והם שמונה ועשרים פרקים, כנגדם נאמר "כ"ח יהו"ה", שהם שמונה ועשרים אותיות של פסוק ראשון של מעשה בראשית, שנאמר בהם "ועתה יגדל נא כח יהו"ה". ועשר אצבעות</p>

¹ כי השולחן שהאדם מסדר בסוד שתי ככרות בשבת הוא לרמוז אל המלכות בסוד היחוד דפירשנו לעיל, אם כן ראוי לרמוז בה בכל. וכיצד סדר הענין שלש סעודות הם סוד יהו"ה בחסד סעודת הבוקר, יהו"ה בגבורה סעודת המנחה, יהו"ה במלכות נשר סעודת ערבית (אור יקר).

² דמילוי ו' הוא ו' כמש"ו (יהל אור).

³ ולכך י"ב לחם הפנים שתי מערכות (יהל אור).

⁴ הוא מילוי ו', ובאתגליא הוא ו' הראשון (יהל אור).

⁵ והן בינה ומל', באתכסייא ואתגליא, והן נגד ב' הככרות, ב' הה"ן כנ"ל (יהל אור).

⁶ ענין השולחן ענין השלחן ראיתי למורי ז"ל שהיה חושש ומקפיד מאד וזהיר לאכול בשלחן של ד' רגלים כדוגמת שלחן שבבית המקדש גם בענין הלחם המסודר עליו צריך לזהר לשים בכל סעודה י"ב לחמים⁶ על השלחן כנגד י"ב חלות לחם הפנים ותסדרם כסדר זה ו' לחמים מצד ימין השלחן ו' מצד שמאל השלחן והו' הימני יהיו ג' ע"ג ג' וכן בצד שמאל והג' שבצד ימין יהיו מונחים כעין סגול וג' העליונות מונחים עליהם וכן בצד שמאל וזה סדרן נמצא כי בצד ימין השלחן יש ד' לחמים ב' ע"ג ב' (שעה"כ עב ע"א).

⁷ אצבעאן (יהל אור).

⁸ שהן מילוי המילוי דמ"ה, ועשר מילוי דמ"ה (יהל אור).

⁹ שבכחו נמלאו, כמ"ש כח מעשיו כו' (יהל אור).

<p>מאן דמזלזל בנמילת ידיים נעקר מן העולם אמאי בגין דאית בהון רזא דעשר אמירן וכ"ה אתוון דבהון אתברי עלמא</p>	<p>רומזות לעשרה מאמרות של מעשה בראשית, ומשום זה בארו בעלי המשנה, מי שמזלזל בנמילת ידיים נעקר מן העולם. מדוע, משום שיש בהם סוד של עשרה מאמרות, ושמונה ועשרים אותיות, שבהם נברא העולם.</p>
<p>תליתאה כוס דברכה דתקיננו ביה עשרה דברים הדחה שטיפה עטור עטוף חי מלא מקבלו בשתי ידיו ונותנו בימין ונותן עיניו בו ומגביהו מן הקרקע טפח ומשגרו במתנה לאנשי ביתו ואורח רזא כוס מלא ברכת¹ יי' כוס בגי' אלהי"ם ומתמן נשמתא² דאיהי על שמיה³ כוס הה"ד כוס ישועות אשא מאן ישועות ה' אצבען דאינון לקבל ה' ספירן דכוס דאיהו אלהים היים בינה</p>	<p>שלישי כוס של ברכה שתקנו בו עשרה דברים הדחה, ושטיפה, עטור, עטוף, חי, מלא, מקבלו בשתי ידיו, ונותנו בימין, ונותן עיניו בו, ומגביהו מן הקרקע טפח, ומשגרו במתנה לאנשי ביתו. ובדרך סוד, כוס מלא ברכת ה', כוס בגימטריא אלהי"ם, ומשם הנשמה שהיא על שמו, כוס, זהו שכתוב "כוס ישועות אשא", מי [נקרא] ישועות, חמש אצבעות שהן כנגד חמש ספירות של כוס, שהוא אלהים חיים, בינה,</p>
<p>רמה/ב</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>מתפשטא בהון לחמשיין תרעין ה' זמנין עשר באת י' דאיהו י' דברים דתקיננו רבנן בכוס⁴ דאיהו אלהים⁵ חיים ה' אתוון⁶ בחשבן ה'</p>	<p>מתפשטת בהם לחמשים שערים, ה' פעמים עשר באות י', שהוא עשרה דברים שתקנו חכמים בכוס, שהוא אלהים חיים, חמש אותיות בחשבון ה'.</p>
<p>ואוקמוה בכוס שצריך הדחה ושטיפה הדחה מבחוץ ושטיפה מבפנים ורזא דמלה שיהא תוכו כברו⁷ מאן דזכי לנשמתא מהאי כוס למהוי נשמתא דכיא מלגו ומלבר⁸ ורזא דמלה וטהרו וקדשו⁹ טהרה מבפנים וקדושה מבחוץ ומה כוס¹⁰ לאו טהרתיה</p>	<p>ובארו בכוס שצריך הדחה ושטיפה, הדחה מבחוץ ושטיפה מבפנים, וסוד הדבר שיהא תוכו כברו, מי שזכה לנשמה מכוס זה להיות נשמה טהורה מבפנים ומבחוץ, וסוד הדבר "וטהרו וקדשו", טהרה מבפנים וקדושה</p>

¹ ברכה בבינה כידוע (יהל אור).

² משום שרוצה לומר לקמן מאן דזכי לנשמתא כו' (יהל אור).

³ כמ"ש אשר תנה הודך על השמים, דאיהי מתפשטת עד הוד (יהל אור).

⁴ של ברכה, היא קודם כל זה כו"ס ששמה אלהי"ם לבד ואחר כך על ידי עשרה דברים עולה

"חמשיין" ונעשת "חיים" (אור יקר).

⁵ דהיינו מלת כוס חמש אתוון כחושבן ה' ועל ידי עשרה עולה חמשיין (אור יקר).

⁶ דאלקים (יהל אור).

⁷ הענין שבבינה יש דין ואף על גב דאיהי רחמים דינין מתערין מינה, והיינו מפני ששורש הגבורה מושרשת בעומקה ומשם מושרשים הדינים, ועם היות פניה מאירים בחסד ורחמים מצד התפארת והחסד צריך "לשוטפה מבפנים" שיהא תוכה דהיינו שורש הגבורה שבתוכה "כברה" שהם החסד הרחמים הנשפעים ממנה על ידי הדחתה כדפירשנו. וכיוצא בזה לכשר שזכה למדרגת בן, לא עבד מסטרא דנשמתא דאמה ועבד שהם כסא ומטטרון (אור יקר).

⁸ כדי שיהיה מסוד עץ החיים ודאי ולא יפגום על ידי הרע שבתוכו לעורר הדין מעמקיה כדפירשנו (אור יקר).

⁹ הוא סוד מצד הכהן ומצד הלוי דהיינו מצד החסד ומצד הגבורה, מצד הגבורה לטהר או לקדש מבפנים, ולטהר ולקדש השפעתה מצד החסד מבחוץ, וענין טהרה וקדושה אי זה בימין אי זה בשמאל הארכתי בספ"ר ובזוהר פרשת חוקת (אור יקר).

¹⁰ בינה (אור יקר).

<p>וקדושתיה מלגו ומלבר בלא מיא¹ אוף הכי נשמתא לאו טהרתה וקדושתה מלגו ומלבר בלא אורייתא ובגין דא אמר רבן גמליאל מי שאין תוכו כברו לא יכנס לבית המדרש בגין דלאו איהו מסטרא דאילנא דהיי אלא מעץ הדעת טוב ורע</p>	<p>מבחוץ. ומה כוס אין טהרתו וקדושתו מבפנים ומבחוץ בלי מים, כמו כן כאן הנשמה אין טהרתה וקדושתה מבפנים ומבחוץ בלי תורה. ומשום זה אמר רבן גמליאל, מי שאין תוכו כברו לא יכנס לבית המדרש, בגלל שאין הוא מצד עץ החיים אלא מעץ הדעת טוב ורע.</p>
<p>עטור אוקמוה מעטרו בתלמידים וארחה רזא ה' איהו כוס מעטרו בתלמידים באת² י³ דאיהו עטרת על ה' עטוף צריך לאעטפא רישיה בגין דשכינתא על רישיה דהכי אוקמוה מארי מתניתין אסור לתלמיד חכם למיחד ד' אמות בגלוי הראש משום מלא כל הארץ כבודו כל שכן בברכה ובאדרכת שמא קדישא למהוי בגלוי הראש דאת י' מן יהו⁴ איהי אתעטף באור⁵ ואתעביד⁶ אור⁷ (והיינו אורא דארץ ישראל מחכים) בגין דאת י' דאיהי חכמה באור והיינו אור דאתעטף ביה כד ברא עלמא הה"ד עוטה אור כשלמה והאי איהו יהי אור יהי אור⁸ ואוקמוה מארי סתרי תורה בטרם נתהווה כל דבר נתהווה ההויות ובגין דא יהי אור ויהי אור דהוה מקדמת דנא</p>	<p>עטור, פרשוהו מעטרו בתלמידים, ודרך סוד, ה' היא כוס מעטרו בתלמידים באות י', שהיא עטרה על ה', עטוף צריך לעטוף ראשו, בגלל שהשכינה על ראשו, שכך פרשוהו בעלי המשנה, אסור לתלמיד חכם להלך ד' אמות בגלוי הראש, משום "מלא כל הארץ כבודו" כל שכן בברכה, ובהזכרת שם הקדוש, [שאסור] להיות בגלוי הראש. שאות י' מן יהו"ה היא שהתעטפה באור ונעשתה אור (וזהו אור של ארץ ישראל מחכים), משום שאות י' שהיא חכמה באור, וזהו אור שהתעטף בו כשברא את העולם, זהו שכתוב "עוטה אור כשלמה" וזהו "יהי אור", יהי אור, ופרשוהו בעלי סודות התורה, בטרם שנתהווה כל דבר נתהווה ההויות, ומשום זה נאמר "יהי אור" ויהי אור, שהיה מזמן קדמון.</p>
<p>ח"י אוקמוה חי מן החבית וארחה רזא שכינתא עלאה איהי תמינאה דספיראן מתתא לעילא ובגין דא אתקריאת ח' ואתמר בה בחכמה יבנה בית⁹ והיינו חבית ח' ב"ת ובגין דאיהי חיים דכתיב עץ חיים</p>	<p>חי, פרשוהו חי מן החבית, ודרך סוד שכינה עליונה היא שמינית לספירות ממטה למעלה, ומשום זה נקראת ח', ונאמר בה "בחכמה יבנה בית", וזהו חבית, ח' ב"ת, ומשום שהיא חיים, שכתוב "עץ חיים היא למחזיקים בה",</p>

¹ חסד, מימי התורה לימין דהיינו חסד ורחמים, לטהר הדין מבפנים לה משורש הגבורה, ומחוצה לה לנקות הדין הנשפע ולמוזגו אל הימין בסוד ההכרעה בחסד וברחמים, וכן הנשמה בתורה ימין ואמצע, מוליך לימין משה, מימינו אש דת למו, ותורת חסד על וכו' (אור יקר).

² דתורה מסטרא דאות יו"ד (יהל אור).

³ רוב חכמה שמצדה הם תלמידים, והבינה מתעטרת בחכמה כדפירשו בסוד ה' דסלקא באת י' והי' נקשרת עליה עטרה (אור יקר).

⁴ בסוד כל שם יהו"ה הולך ומתפשט, כלומר יוד הוא ראש לשם יהו"ה ומתפשטת בסוד הגוף ה"ה, וכאשר יתעטף האדם יורה על התפשטות הראש בכל הגוף והוא רמז לעטופה של יוד (אור יקר).

⁵ דהיינו בינה ה' עילאה שהיא נקראת אור כענין חמשה אורות שבפרשת יהי אור כדפירשו בתיקונים (אור יקר). ה"פ אור דמע"ב, בינה. ונקרא' אור, היתר נדרים פורחין באור, מגדל הפורח באור (יהל אור).

⁶ יחודם (אור יקר).

⁷ אור י' אור דהיינו ייחוד חכמה ובינה, ומבין שניהם נאצל התפארת שהוא אור, כי הם שלשה יסודות אור מים אש תפארת חסד גבורה (אור יקר).

⁸ ר"ל י"ה חו"ב (יהל אור).

⁹ בינה (יהל אור).

<p>היא למחזיקים בה יין מתמן איהו ח"י ודא איהו יינא דאורייתא מאן דאשתדל בה אקרי ח"י ועוד צדיק! ח"י איהו חי מן החבית יין אית מניה תרין גוונין² חוור וסומק יין ע' אנפין הא ע"ב ולקבל תרין גוונין דיין איהי זכור ושמור³ דשבת וע' תיבין דקדוש ויכל"ו הא ע"ב</p>	<p>היין משם הוא חי, וזהו יינה של תורה, מי שעוסק בה נקרא חי, ועוד צדיק חי, שהוא חי מן החבית. יין יש ממנו שני צבעים לבן ואדום, יין גימטריא שבעים פנים, הרי ע"ב, וכנגד שני צבעים של היין הוא זכור ושמור של שבת, ושבעים תיבות של קדוש ויכל"ו הרי ע"ב.</p>
<p>מלא הה"ד כוס מלא ברכת יי' ואוף דאיהו מלא מיינא דאורייתא בר נש הכי צריך למהוי שלים כמד"א איש תם גבר שלים כמו ויבא יעקב שלם הכי צריך למהוי נשמתא שלימתא ולא יהיה בה פגם דכל אשר בו מום לא יקרב אוף הכי אלם עם י"ה הוא אלהים כחושבן כוס איהו מלא והפוך אלם ותמצא מלא אימת⁴ כד אית תמן י"ה והיינו כי יד על כס י"ה אדנ"י חושבניה⁵ ו"ה⁶ עמודא דאמצעיתא מלא מן תרווייהו ובגין דא שריא עליה אדם דהוא שמא מפרש</p>	<p>מלא, זהו שכתוב "כוס מלא ברכת ה'", ואף שהוא מלא מיינה של תורה, אדם כך צריך להיות שלם, כמו שנאמר "איש תם", [תרגומן] גבר שלם, כמו "ויבא יעקב שלם", כך צריך להיות נשמה שלימה, ולא יהיה בה פגם. ש"כ כל אשר בו מום לא יקרב". כמו כן כאן, אותיות אלם עם י"ה הוא אלהים, כחשבון כוס, הוא מלא, והפך אותיות אלם. ותמצא מלא, מתי, כאשר יש שם אותיות י"ה, והיינו "כי יד על כס י"ה אדנ"י". חשבוננו ו"ה, העמוד האמצעי מלא משניהם, ומשום זה שורה עליו אדם שהוא שם מפורש.</p>
<p>מקבלו בשתי ידיו כנונא דאורייתא דהוה בתרין לוחין ה' דברן בלוחא חדא לקבל ה' אצבעאן דיד ימינא וה' בלוחא תניינא לקבל ה' אצבען דיד שמאלא ואתייהבו בימינא דהיינו ביד ימין ובגין דא שני לוחות אבנים הוריד בידו ולא בידיו והאי איהו דאסהיד קרא מימינו אש דת למו</p>	<p>מקבלו בשתי ידיו, כדוגמת התורה שהיתה בשני לוחות, חמשה דברות בלוח אחד כנגד חמש אצבעות של יד ימין, וחמשה בלוח שני כנגד חמש אצבעות של יד שמאל, ונתנו בימין, כלומר ביד ימין. ומשום זה "שני לוחות אבנים הוריד בידו", ולא בידיו, וזהו שמעיד הפסוק "מימינו אש דת למו".</p>
<p>ונותן עיניו בו בגין דהאי כוס דאיהו לקבל ארעא דישראל דאתמר בה תמיד עיני יי' אלהיך בה ועיינין דלעילא אינון שבעין סנהדרין ומשה ואהרן עליהו תרין עיינין עלאין חד עין ימין וחד עין שמאלא ואינון ע"ב כמנין ביין והאי איהו רזא דנותן בכוס עינו⁷</p>	<p>ונותן עיניו, בו משום שכוס זה הוא כנגד ארץ ישראל, שנאמר בה "תמיד עיני ה' אלהיך בה", ועייניים של מעלה הם שבעים סנהדרין, ועליהם משה ואהרן, שתי עייניים עליונות, אחת עין ימין ואחת עין שמאל, והם ע"ב כמנין "ביין", וזהו סוד של נותן עיניו בכוס.</p>

¹ ר"ל מן בינה (יהל אור).

² חר"ג. וכן מים ויין, שהוא יין מזוג (יהל אור).

³ ימין ישמאל כידוע (יהל אור).

⁴ ר"ל בלא י"ה הוא אלם, ועם י"ה נעשה מלא (יהל אור).

⁵ ר"ל גי' כס, והן יק"ק, כי אדני ה' בתראה, וכוס בו' הוא הוי"ה שלימה כמש"ו. [מ"כ עה"ג. ר"ל כס של כוס, שהוא גי' יקאדנ"י, הוא יה"ה, ועם ו' של כוס הוא הוי"ה שלימה. ע"כ] (יהל אור).

⁶ ו' (יהל אור).

⁷ ר"ת ע"ב (יהל אור).

<p>ומגביהו מן הקרקע טפח, משום שאות ה' היא כוס צריך להעלות אותה באות י' שהיא טפח, שבו נפתחת ה' בחמש אצבעות. ומשגרו לאנשי ביתו במתנה, משום שתתברך אשתו שהיא נפש, שנאמר בה "נפשנו יבשה אין כל", ומתברכת ועושה פירות, זהו שכתוב "תדשא הארץ דשא".</p>	<p>ומגביהו מן הקרקע טפח בנית דאת ה' איהי כוס בעי לסלקא לה באת י' דאיהי טפה! דביה אתפתחת ה' בה' אצבעאן ומשגרו לאנשי ביתו במתנה בגין דיתברך דביתהו דאיהי נפש דאתמר בה נפשנו² יבשה אין כל ואתברכת ואתעבדת פריין הה"ד תדשא הארץ דשא</p>
<p>רביעא למהוי על פתוריה דברי תורה דלא יתקיים ביה כגוונא דעמי הארץ דאתמר עליהו כי כל שלחנות מלאו קיא צואה אבל בסתרי תורה אוקמוה הרוצה להעשיר יצפין יתן שלחן לצפון הרי שלחן לשמאלא דאיהו דין בעי לקשרא ביה ימינא דאיהו אורייתא דאתיהיבת מחסד דאיהו רחמי ימין ה</p>	<p>רביעי, להיות על השלחן דברי תורה, שלא יתקיים בו כדוגמת עמי הארץ, שנאמר עליהם "כי כל שלחנות מלאו קיא צואה", אבל בסודות התורה פרשוהו, הרוצה להעשיר יצפין, יתן שלחן לצפון, הרי שלחן לשמאל שהוא דין, צריך לקשר בו הימין שהוא התורה, שנתנה מחסד, שהוא רחמים ימין ה'.</p>
<p>חמישאה אוקמוה מארי מתניתין דצריך להאריך על פתוריה בגין עניים ורוא דמלה בגין דצדקה יאריך יומי דלא יתקצרון כגוונא דאורייתא איהו אריכות יומין בתרין עלמין בעלמא דין ובעלמא דאתי נשמתא אוף הכי צדקה איהי אריכות יומין לגופא בתרין עלמין הה"ד כי הוא חייד ואורך ימיד כי הוא חייד בעולם הזה ואורך ימיד בעולם הבא דעלמא דאתי לגופא</p>	<p>חמישי, פרשוהו בעלי המשנה שצריך להאריך על השלחנו בגלל עניים, וסוד הדבר, בגלל הצדקה יאריך ימיו, שלא יתקצרו כדוגמת התורה, שהיא אריכות ימים בשני עולמות, בעולם הזה ובעולם הבא לנשמה, כמו כן כאן הצדקה היא אריכות ימים לגוף בשני עולמות, זהו שכתוב "כי הוא חייד ואורך ימיד", כי הוא חייד בעולם הזה, ואורך ימיד בעולם הבא, שעולם הבא לגוף</p>
<p>רמו/א</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>לתחיית המתים דלבתר דייקום לא ימות³ וכגוונא דעלמא דאתי⁴ יהא קיים הכי עלמא דין יהא קיים</p>	<p>לתחיית המתים, שאחר שיקום לא ימות, וכדוגמא שהעולם הבא יהיה עומד, כך העולם הזה יהיה עומד.</p>
<p>שתיאה שלא יהא גרגרן ובלען על פתוריה דמלכא כגוונא דעשו⁵ דאמר</p>	<p>ששי, שלא יהא גרגרן ובלען על שלחנו של המלך כדוגמת עשו, שאמר</p>

¹ סתימו דיד, שהוא יו"ד, ופתיחו דיד בה' כידוע. וז"ש דביה אתפתחת כו'. בה' אצבעאן שהן טפח (יהל אור).

² דל"ל מגרמה כלום (יהל אור).

³ כמו אחרים שאמר בהם רבים משיני עפר יקיצו אמנם אלה לחיי עולם דהיינו לאורך ימים ואלה לחרפות וכו' וע"י הצדקה יזכה להיות מאותם לחיי עולם (אור יקר).
⁴ אין פירוש חייד ואורך ימיד בתורה לנשמה שוה עם פירוש לגוף בצדקה, כי בתורה לנשמה ירצה לעולם הבא להשפיע לה ולהמשיכה מאריך אנפין וכן חייד לעולם הזה ירצה להשפיע החיים האמתיים בהשגת סודות התורה, אמנם לגוף בצדקה פירשו שלא ימות, א"כ ג"כ בעולם הזה ירצה קיומו ממש ואריכות בעבודת השם גשמי (אור יקר).

⁵ סמאל שרו של עשו, והנה מאותו הדרך באכילה וכן בדברי תורה שידקדק במלות לחתך האותיות, וחס ושלום אם לא, שולט שם גיהנם והיינו סוד אומרו כל הנותן ריוח בין הדבקים מצננין וכו', והיינו שכר חתוך האותיות, ועל דרך זה חיתוך אכילתו והטחנתו שלא בדרך הלעטה כדפירשנו (אור יקר).

<p>הלעיטני ארה הלעטה אלא בארה טחינה אוף הכי מאן דאפיק מלין דצלותין או דאורייתא מפומוי בעי לאפקא לון בהטחנה שלמים ולא בהלעטה חסרים ולא עוד אלא בגין סכנה דשמא יקדים קנה לושט¹</p>	<p>"הלעיטני", דרך הלעטה, אלא דרך טחינה. כמו כן כאן, מי שמוציא דברי תפלה או תורה מפיו צריך להוציא אותם בטחינת שלמים ולא בהלעטה חסרים. ולא עוד אלא בגלל סכנה, שמא יקדים קנה לושט.</p>
<p>שביעאה מים אחרונים ואוקמוה מים ראשונים מצוה ואחרונים חובה ואמצעיים רשות מים ראשונים צריך לסלק אצבעא² בגין דלא יהדרון משקין ויטמאו את הידים ואית מרבנן דאמרי³ דאחרונים משום מלח סדומית שלא תסמא את העינים אפילו הכי אפקין לון מחובא⁴ וסתרי מילין⁵ אלן דאמרו עליהו חובה ולא ארה ארעא לסתרא גאונים מלין (ס"א מאלין דאמרי עליהו) אלא דאתקרי עליהו על פי התורה אשר ירוך</p>	<p>שביעי, מים אחרונים, ופרשוהו מים ראשונים מצוה ואחרונים חובה ואמצעיים רשות. מים ראשונים צריך להגביה האצבעות כדי שלא יחזרו משקים ויטמאו את הידים, ויש מהחכמים שאמרו שאחרונים משום מלח סדומית שלא יסמא את העיניים, אפילו כך הוציא אותם מחובה וסותרים הדברים את אלו שאמרו עליהם חובה, ואין דרך ארץ לסתור דברי הגאונים (מאלו שאמרו עליהם), אלא שנקרא עליהם "על פי התורה אשר ירוך".</p>
<p>ולא עוד אלא דאמרו עליהו ג' קדושות הדא הוא דכתיב והתקדשתם והייתם קדושים והתקדשתם אלו מים ראשונים והייתם קדושים אלו מים אחרונים כי קדוש זה שמן ערב אני יי' זו ברכה ואמצעיים בין גבינה לבשר⁶ ובג"ד והתקדשתם והייתם</p>	<p>ולא עוד אלא שאמרו עליהם שלש קדושות, זהו שכתוב "והתקדשתם והייתם קדושים", "והתקדשתם" אלו מים ראשונים, "והייתם קדושים" אלו מים אחרונים, "כי קדוש" זה שמן ערב, "אני ה'" זו ברכה. ואמצעיים בין</p>

¹ שהוא סכנה שחיצוני שם בעל הסכנה, והיינו קנ"ה לדבר והוש"ט כלי לבליעה. אם לא יחתוך אותיות יקדים לדבר ושט לקנה, ואם יבלע האכילה יקדים קנ"ה לושט, ונודע סוד הוש"ט דהיינו הגשמי והקנה הרוחני ואין ראוי להחליף חס ושלוש שמכניס צלם בהיכל, וז"ש ולא עוד אלא בגין וכו' (אור יקר).

² מפני שהם מצוה שסודם להמשיך שפע מלמעלה, ולכן והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וימשיך כח הקדושה, אבל אם יניח ידו וגבר עמלק, והיינו כדי שלא יחזרו משקין הטמאין מסטרא דעמלק ויטמאו את הידים ולא כן האחרונים (אור יקר)

³ הגה"ה מבחוץ עד ולא עוד ונראה דהכי פירושה ואית מרבנן אמרי שצריך באחרונים להגביה ידיו וכו' (אור יקר).

⁴ כי חובה הוא בסוד הקליפות ולפי דבריהם שצריך להגביה הידים א"כ יהיו מצוה כראשונים, ולכן אדרבה צריך להשפיל ידיו למטה מפני שהם חובה מהאי טעמא גופא דהיינו מלח סדומית דהיינו סמא"ל ולילית (אור יקר), מתקין לי' מחובה. ר"ל מס"א דאיקרי חובה כידוע (יהל אור).

⁵ נמחק ציהל לור.

⁶ מה שאמר בפרשת משפטים דף קכה ע"א, דמשמע משם דאין הפרש לאכול הגבינה קודם הבשר או האוכלה אחר הבשר, וכמו שאמר הרב זלה"ה, היינו גבינה מלפני הבשר ממש, אבל הכא מייירי באוכל אחד מהם אחר תבשיל האחר, וכדכתב הש"ע י"ד סי' פ"ט ס"ג, דחובה ליטול ידיו וכו' בחמדת ימים דף פ"א, מכאן תתבונן כי מ"ש בזוהר משפטים דף קכ"ה, כל מאן דאכיל האי מיכלא דאתחבר כחדא או בשעתא חדא או בסעודתא חדא, ארבעין יומין וכו', אינו אלא בגבינה אחר בשר, שהרי לבשר אחר גבינה בפ"י אתמר בר"מ מים אמצעיים בין גבינה לבשר. וכן כתב הרח"ו ז"ל עצמו, מורי ז"ל לא היה אוכל גבינה ביום שהיה אוכל בו בשר, אפילו זה בתחילת היום וזה בסוף היום, עכ"ל. וגורי האר"י ז"ל הוסיפו מוספין שלא כהלכתן, ואין לנו אלא דברי הרח"ו שמוסכמים עם דברי ר"מ הנזכר, ואב הוא דלא להוסיף עליה כי סמך את ידיו עליו. ואף לפי סודן של דברים עין המשכיל תשכילהו, דק"ל גבי משקה של איסור שנפל במשקה של היתר דתתאה גבר, ואם התחתון חס הוא אסור, ואם התחתון הוא קר מותר. מעתה קם דינא לאוכל בתחילה חלב שהיא בחי' החסדים, ואחריו בשר בחי' הגבורות, תתאה גבר ובחינת הגבורות מתמתקים בחסדים של מטה והוא תיקון נפלא. אכן גבינה אחר בשר אסור, דתתאה גבר ויגביר הגבורות על החסדים ח"ל.

<p>קדושים כי קדוש אני יי זכאין עמא דמאריהון ישוי לון לגביה אוף הכי והתקדשתם בשעת תשמיש מים ראשונים דזרע בר נש מצוה אחרונים דנוקבא חובא ואמצעיים קא רמיו וכגבינה תקפיאני היא הוא דכתיב הלא כחלב תתיכני וכגבינה תקפיאני והאי איהו דקא רמיו בין גבינה לבשר דאתמר ביה עוד ובשר תלבישני</p>	<p>גבינה לבשר, ומשום זה "והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני ה'", אשרי העם שאדונם ישים אותם אצלו. כמו כן כאן, "והתקדשתם" בשעת תשמיש מים ראשונים שזורע אדם, מצוה אחרונים, של הנקבה, חובה. ואמצעיים, הרי רומז "וכגבינה תקפיאני", זהו שכתוב "הלא כחלב תתיכני וכגבינה תקפיאני", וזהו שרומז בין גבינה לבשר שנאמר בו "עוד ובשר תלבישני".</p>
<p>תמינאה לשלשה צריך כוס אמאי בינה איהי תליתאה מעשר ספיראן מעילא לתתא ובנין דא פחות משלשה לא צריך כוס (ד"א) לשלשה צריך כוס קא רמיו קדושה לך ישלשו ולא עוד אלא דאורייתא לא נחתא פחות מג' כהנים לויים ישראלים תורה נביאים וכתובים בירה תליתאי ביום תליתאי ודא בינה ידיו ובגינה אתמר שלש משמרות הוי הלילה מלכות ה' רביעית עלה אתמר ארבעה משמרות הוי הלילה ש דלת ענפין לקבל תלת משמרות שש דארבע אנפין לקבל ארבעה משמרות</p>	<p>שמיני, לשלשה צריך כוס מדוע, בינה היא השלישית מעשר ספירות ממעלה למטה, ומשום זה פחות משלשה לא צריך כוס (ד"א), לשלשה צריך כוס, רומז "קדושה לך ישלשו", ולא עוד אלא שהתורה לא יורדת פחות משלשה, כהנים לויים ישראלים, תורה נביאים וכתובים, בחדש השלישי ביום השלישי, וזו בינה יה"ו. ובגללה נאמר "שלש משמרות הוי הלילה", מלכות ה' רביעית, עליה נאמר "ארבע משמרות הוי הלילה". ש' של שלשה ענפים כנגד שלש משמרות, שש של ארבע פנים כנגד ארבע משמרות.</p>
<p>תשיעאה כוס של ברכה רביעית לוג ושיעורא דיליה לקבל ה' רביעית דשם יהו"ה</p>	<p>תשיעי, כוס של ברכה רביעית הלוג, ושיעור שלו לעומת ה', רביעית של שם יהו"ה.</p>
<p>עשיראה בעשרה אומר נברך לאלהינו ושכינתא תתאה איהי רביעית ועשירית רביעית לשם יהו"ה עשירית לעשר ספירין דאינון יו"ד ה"א וא"ו ה"א וכמה צריך ב"ג לנטרא גרמיה דלא לזרוק מלין אלין באתר דלא אצטריך כמו מאן דזריק נהמא כ"ש מאן דזריק נהמא דאורייתא לבר מפתוריה? דאיהי שכינתא דאתמר בה זה השלחן אשר לפני יי</p>	<p>עשירי, בעשרה אומר נברך לאלהינו, ושכינה תחתונה היא רביעית ועשירית. רביעית לשם יהו"ה, עשירית לעשר ספירות שהן יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וכמה צריך אדם לשמור עצמו שלא לזרוק דברים אלו במקום שלא צריך, כמו מי שזורק לחם, כל שכן מי שזורק לחם של התורה החוצה משלחנו, שהיא השכינה, שנאמר בה "זה השלחן אשר לפני ה'".</p>
<p>זהר</p>	<p>זהר</p>
<p>ובחבורא קדמאה תלת אינון דגרמין ביש לגרמייהו תרין בהאי עלמא וחד בעלמא אחרא ואלין אינון מאן דלייט גרמיה דתנינן</p>	<p>ובחבור הראשון, שלשה הם שגורמים רעה לעצמם, שנים בעולם הזה ואחד בעולם אחר, ואלו הם מי</p>

ואחר אכול הגבינה יש להדיח פיו במים וכו'. וכשהרציתי הדברים לפני רבותי אמרו יישר. אבל שמעתי מפי זקני הרב ז"ל שקיבל מפי מגידי אמת שראו לרבנו האר"י ז"ל שלא היה אוכל בשר אחר גבינה קשה. וירא שמים יצא את כולם. נקיט מיהא שלא יתבטל מעונג שבת ויאכל מאכל חלב ואחר כך ידיח פיו ויאכל בשר (רמ"ז).

¹ דקודם הוא בגבינה, ואח"כ בשר כמש"ו (יהל אור).
² באדם דלית שכינתא ביה (יהל אור).

<p>חד ממנא אתפקד קמיה דב"נ ובשעתא דלייט גרמיה ההוא ב"נ האי ממנא ושבעין אחרנין דממנן תחותיה נטלין ההיא מלה ואמרי אמן וסלקי לה לעילא ודיינין לה ואיהו רדיף אבתריה עד דעביד ליה ואשלים ליה ההוא מלה</p>	<p>שמקלל עת עצמו, שלמדנו, ממונה אחד מפקד לפני האדם, ובשעה שמקלל את עצמו אותו האדם, ממונה זה ושבעים אחרים שממונים תחתיו נוטלים אותו דיבור ואומרים אמן, ומעלים אותה למעלה, ודנים אותה, והוא רודף אחריו עד שעושה אותו ומשלים לו אותו דיבור.</p>
<p>מאן לן רב ממשא דאמר ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת ואמר לצורך ואע"ג דקב"ה עביד רעותיה עם כל דא לא אשתזיב מעונשא והא אתמר דלא אדכר בפרשת ואתה תצוה ואתמחי מתמן והא אוקמוה מאן לן רב מדוד מלכא דאמר אמרתי אשמרה דרכי מחטוא בלשוני אשמרה לפי מחסום בעוד רשע לנגדי מאי בעוד רשע לנגדי ההוא ממנא דאתפקד על דא ונטיל ההיא מלה לאבאשא ליה לב"נ</p>	<p>מי לנו גדול ממשא שאמר "ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת", ואמר לצורך, ואף על גב שהקדוש ברוך הוא עשה רצונו, עם כל זה, לא ניצול מעונש, והרי נתבאר שלא נזכר בפרשת ואתה תצוה, ונמחה משם, והרי פרשוהו. מי לנו גדול מדוד המלך שאמר "אמרתי אשמרה דרכי מחטוא בלשוני אשמרה לפי מחסום בעוד רשע לנגדי", מהו "בעוד רשע לנגדי" הממונה ההוא המפקד על זה ולוקח הדבור ההוא להרע לו לאדם.</p>
<p>וחד מאן דזריק נהמא או פירוורין דנהמא בארעא וקא עביד ביה ולזולא כמה דאתמר הני תרי בהאי עלמא וחד בההוא עלמא מאן דאוקיד שרגא במוצאי שבת עד לא מטו ישראל לקדושה דסדרא בגין דקא מחלל שבתא וגרים לנורא דגיהנם לאתוקרא עד לא מטא</p>	<p>ואחד, מי שזורק לחם או פירוורים של לחם בקרקע ועושה בו זלזול, כמו שנתבאר, אלו השנים בעולם הזה. ואחד בעולם ההוא, מי שמדליק נר במוצאי שבת טרם שמגיעים ישראל לקדושה דסדרא, משום שמחלל שבת וגורם לאש של הגיהנם לדלק טרם הגיע</p>
<p>רמו"ב</p>	
<p>זהר</p>	
<p>זמניה חד דוכתא אית בגיהנם לאינן דקא מחללי שבתא כיון דאיהו אוקיד שרגא עד לא מטא זמניה חד ממנא אית בגיהנם במ"ש ואוקיד בקדמיתא לההוא דוכתא ואמר האי דוכתא דפלניא וכל חייבין דגיהנם מסייעי לאוקרא ההוא דוכתא ההוא ממנא קארי ואמר הנה יי מטלטלך¹ מטלטלה גבר ועוטך עטה² חייבין דגיהנם אמרי כדור אל ארץ³ רחבת ידים שמה תמות וגו' בגין דאיהו גרים לון לאתוקרא עד לא מטא זמניהו הא לן תלתא דגרמי ביש לגרמייהו כמה דאתמר⁴</p>	<p>זמנו. מקום אחד יש בגיהנם לאותם שמחללים שבת, כיון שהוא הדליק נר טרם הגיע זמנו, יש ממונה אחד בגיהנם במוצאי שבת ומבעיר בראשונה לאותו מקום, ואומר זה מקום של פלוני, וכל רשעי הגיהנם מסייעים להבעיר את אותו מקום. אותו ממונה קורא ואומר "הנה ה' מטלטלך מטלטלה גבר ועוטך עטה". רשעי הגיהנם אומרים "כדור אל ארץ רחבת ידים שמה תמות וגו'", משום שהוא גרם להם להישרף טרם הגיע זמנם. הרי לנו שלשה שגורמים רע לעצמם כמו שנתבאר.</p>

¹ מדה נגד מדה הוא מטלטל הרשעים ממנוחתם גם הוא יטלטל קודם כולם (אור יקר).

² יש לו מקום בפני עצמו ששם הוא עטוי לבדו (אור יקר).

³ מדה נגד מדת שהוא הדליק מקומות הרבה לכל רשע ורשע מקומו, אף הוא ינתן לו לחלקו מקומות הרבה והוא מטלטל מזה לזה (אור יקר).

⁴ כאן שייך ר"מ שבסוף הספר סימן י"ב (הערת הזהר).

רעיא מהימנא	
אמר רעיא מהימנא דוכתינ אית בניהנמ וכו' עד על אתוון נרפס בספר ויקרא דף ט"ז ע"ב	
ד"א ויחלום והנה סלם ¹ רעיא מהימנא מה ל' אסתלק על כל אתוון ² הכי את עתיד לאסתלקא ³ על כל בריין בגין דאסתלק לשמא דיו"ד ה"י וא"ו ה"י דביה י"י דחושבניה ל' דבקדמיתא הוית בשם יו"ד ה"א וא"ו ה"א דאיהו יאאא ביי"ג מכלין דרחמי דאינון אחד כען תסתלק באל דאיהו ייאי דתרין שמהן סהדין הלא אל אחד בראנו הה"ד הלא אב אחד ⁴ לכלנו הלא אל אחד בראנו ובג' יודין אלין יתקיים בכ' ירום ונשא וגבה מאד במ"ה דהכי סליק מא"ד לחשבן אד"ם ובהפוך אתוון מאד הוא אדם	דבר אחר "ויחלום והנה סולם", רועה נאמן מה ל' עולה על כל האותיות, כך אתה עתיד להתעלות על כל הבריות, משום שעלה לשם של יו"ד ה"י וא"ו ה"י, שבו שלש י' י' שחשבונו שלשים, שבהתחלה היית בשם יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שהוא יא"א ב"ג מדות של רחמים, שהן אח"ד. כעת תתעלה בא"ל שהוא אותיות יי"א ששני שמות הם עדים "הלא אל אחד בראנו", זהו שכתוב "הלא אב אחד לכלנו הלא אל אחד בראנו". ובשלוש יודין אלו יתקיים בכ' ירום ונשא וגבה מאד". במ"ה, שכך עולה מא"ד לחשבון אד"ם, ובהפוך

¹ מורה על עליות המדרגות, ובכל האותיות הם שלושה מדרגות מעצמן, האחד האותיות כמו ד' ר' ב' וכיוצא כי בלי ספק כיון שיש גגים לאותיות מורה על מדרגה עליונה על שאר גוף האותיות, והשנית גוף האות דהיינו קומת האותיות כגון קומת הו"א וכו' ואורכה וכן קומת הזין וכן ד' ב' ו' וכל האותיות משך קומתם הוא מדרגה בפני עצמה והעד שיש אותיות (שיש) [שאינן] להם גגים אמנם קומה יש להם כגון ט"ן וז"א ווא"ו וכיוצא והשלישית מושב האותיות שהם יושבות קצתם כגון ג' או ב' וכן כ' וכיוצא, ושלושה מדרגות אלו לאותיות בלי ספק יורה קומתם על תפארת שהוא סוד ויון, וכן כל קומה הוא בו בסוד קומ"ה מקוה ישראל יה"ה, והיינו סוד משך ששה קצוות ומושבם בסוד כסא שהיא מלכות אמנם יורה שם בחינות רבות, וגגיהם בסוד הבינה בסוד בחינתה שהיא אמא רביעא על בנין הכולל מן הימין לשמאל בחסד וגבורה, אמנם יש בשלושה מדרגות אלו נכללים סוד בריאה כסא דתמן מקנא אימא עילאה וסוד מלאך דתמן מקנן התפארת דהיינו יצירה וסוד אופן דהיינו עשיה דתמן מקנן מלכות, והנה אין בכל האותיות שיסתלק למעלה משלושה בחינות אלו שלושה מדרגות ולכך הם סולם קצר אבל הלמד עולה למעלה מכל האותיות בסוד שלש ראשונות עד סוד מגדל הפורח באויר דהיינו עד כתר עליון ולכך הוא סולם האחוז באצילות כי אין ביסוד בריאה יצירה ועשיה מבינה ולמעלה, ובסוד הלמד כולל גם בחכמה גם בכתר (אור יקר).

² והוא הסולם האמיתי שמגעת בכל המדרגות ויש בה כח להעלות עד הכתר כדפירשנו (אור יקר).
³ הענין כי הנמצאים הנפרדים למטה מסוד האצילות כאומרו ונה"ר יוצא מעדן דהיינו סוד יה"ו, ל' עדן, ו' נהר נמשך בה' להשקות את הגן ה' תתאה ומשם יפרד בסוד הפירוד והיה לארבעה ראשים שהם סוד ארבעה סמכין דכורסייא מסוד שלושה בחינות אלו שהם כסא בריאה והיכלות יצירה ויסודות רוחניים עשיה נמצאים כל הנבראים ונוצרים ונעשים והם אוחזים באצילות בסוד בינה תפארת ומלכות דהיינו שלושה אותיות הו"ה כדפירשנו, אמנם רעיא מהימנא עד עתה בסוד בריאה יצירה ועשיה כדפירשנו בסימן גד הו"ז משער ראשון בסבת הגלות, אמנם לסבה זו אינו עולה לסוד יו"ד ה"י וא"ו ה"י ששם זה עולה עד הכתר כאשר נבאר ולכך אינו נזכר על כל מעשה בראשית שהם עש"ן עול"ם שנ"ה נפ"ש דהיינו בינ"ה תפארת ומלכות דהיינו בריאה יצירה ועשיה, אמנם כאשר יהיה הגאולה ויתגלה בו בסוד הגאולה נשמתא דאצילות יתגבר בסוד אות ל' עד הכתר כדפירשנו ולכך יסתלק לסוד שם יו"ד ה"י וא"ו ה"י שהוא בכתר, וכל מעשה בראשית שהם בסוד עול"ם שנ"ה נפ"ש כדפירשנו דהיינו כל נברא וכל נוצר וכל נעשה יהיו משועבדים תחת ידו, יעמוד השמש דהיינו שנה, יבקע ימים ונהרות דהיינו נפש, יעשה מופתים בשמים ובארץ דהיינו עולם וכל זה בסוד הגאולה והניסים, ושרי מעלה ומטה משועבדים תחת רשותו והיינו אומרו עתיד לאסתלקא על כל כריין כדפירשנו שהם נבראים נוצרים ונעשים וסילוקו בסוד אצילות, וסוד ענין זה תלוי בשמות הקדושים כדמסיק בגין דתסתלק בסוד נשמה כוללת עד הכתר (אור יקר).

⁴ א"ב ג' ג', ג' יודין (יהל אור).

<p>ירום בארבע אנפין דאריה דאינון יברכך יהו"ה ונשא בארבע אנפין דשור דאינון ישא יהו"ה בשמאלא וגבה מאד יאר יהו"ה באמצעיתא ודא יוד הי ואו הי ישא יהו"ה פניו אליך וישם לך שלום¹ רביעאה? יהו"ה ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם</p>	<p>אותיות מאד הוא אדם. "ירום" בארבע פנים של אריה שהם "יברכך יהו"ה", "ונשא" בארבע פני שור שהם "ישא יהו"ה" בשמאל, "וגבה מאד" "יאר יהו"ה" באמצעיתו, וזה יוד הי ואו הי, "ישא יהו"ה פניו אליך וישם לך שלום". רביעי יהו"ה, "ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם".</p>
<p>מסטרא דימינא אתקריאת אבן וכמה אבנין מפולמין יקירין אשתכחו מנה דמנייהו מיא דאורייתא נפקין ובגיניהון אתמר אמר ר' עקיבא לתלמידיו כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים תסתכנו בנפשכם לא תימרו דאינון מים מים ממש משום דובר שקרים לא יכון לנגד עיני דאלין מים דא אורייתא דאתמר בה ותורה אור ובגין דהאי נהורא נביע במבועא דמיא אשר לא יכזבו מימיו אתקרי מים</p>	<p>מצד הימין נקראת אבן, וכמה אבנים מפולמים³ מכובדות נמצאו ממנה, שממנה מי התורה יוצאים, ובגללם נאמר, אמר רבי עקיבא לתלמידיו כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים תסתכנו בנפשכם. אל תאמרו שהם מים מים ממש, משום "דובר שקרים לא יכוון לנגד עיני", שאלו המים זו התורה שנאמר בה "ותורה אור", ומשום שזה האור נובע במקור המים אשר לא יכזבו מימיו נקרא מים.</p>
<p>ומסטרא דשמאלא האי אבן דאיהי י' אתקרי גחלת ומתמן עשר ספירין כשלהבת קשורה בגחלת ואית לה ד' גוונים⁶ (ועשרה) אינון יוד הא ואו הא יהו"ה ואיהי יד הגדולה בימינא יד החזקה בשמאלא עמודא דאמצעיתא מתמן איהי יד רמה כליל מ"ב גוונים ובגין דאיהי מסטרא דימינא אבן ומסטרא דשמאלא גחלת בה נטיל קב"ה נוקמא מישמעאל ואדום דאינון אישין נוכראין במים הזדונים וממנן דלהון סמאל ונחש סמאל אשא דגיהנם ממונה על אומה דעשו נחש ממונה על אומה דישמעאל ואיהו רהב הממונה על המים.</p>	<p>ומצד השמאל זו האבן שהיא י', נקראת גחלת, ומשם עשר ספירות כשלהבת קשורה בגחלת, ויש לה ארבעה צבעים⁴ (ועשרה), והם יוד הא ואו הא, יהו"ה, והיא יד הגדולה בימין, יד החזקה בשמאל, העמוד האמצעי משם היא יד רמה כלולה מארבעים, ושנים גוונים⁵. ומשום שהיא מצד הימין אבן, ומצד השמאל גחלת, בה לוקח הקדוש ברוך הוא נקמה מישמעאל ואדום, שהם אישים נכריים, במים הזדונים, והממונים שלהם סמאל ונחש, סמאל אש הגיהנם ממונה על האומה של עשו, נחש ממונה על האומה של ישמעאל, והוא רהב הממונה על המים.</p>
<p>בימינא דאברהם דדרגיה חסד נטיל נוקמא מישמעאל וממנא דיליה ובשמאלא דיצחק דדרגיה פחד נטיל נוקמא מעשו וממנא דיליה בתרין משיחין דאינון חד</p>	<p>בימין, אברהם, שדרגתו חסד, נוטל נקמה מישמעאל והממונה שלו, ובשמאל יצחק שדרגתו פחד, נוטל נקמה מעשו והממונה שלו בשני משיחים, שהם אחד מימין משיח בן</p>

¹ ישא יהו"ה בשמאלא וגבה מאד יאר יהו"ה באמצעיתא ודא יוד הי ואו הי ישא יהו"ה פניו אליך וישם לך שלום¹ נמחק ביהל אור).

² וזהו ואני מל', אברכם (יהל אור).

³

⁴

⁵

⁶ דגחלת כידוע, ד' אותיות הו"ה (יהל אור).

<p>מימינא משיח בן דוד וחד משמאלא משיח בן יוסף ובדרגא דיעקב דאיהו לקבליה ברזא דשכל את ידיו (כי מנשה הבכור) אריה לשמאלא שור לימינא דישמעאל בגין דיהודה! גלה בעשו אשתכח ימינא דקדושה עם שמאלא דעשו ושמאלא דקדושה עם ימינא מסאבא דישמעאל עד כי יבא שילה? רעיא מהימנא בדרגיה תפארת ישראל נטיל נוקמא מערב רב³</p>	<p>דוד, ואחד משמאל משיח בן יוסף, ובדרגתו של יעקב שהיא כנגדו בסוד של "שכל את ידיו (כי מנשה הבכור)". אריה לשמאל, שור לימין של ישמעאל, בגלל שיהודה גלה בעשו, נמצא ימין הקדושה עם השמאל של עשו, ושמאל הקדושה עם ימין טומאה של ישמעאל, "עד כי יבא שילה", רועה נאמן בדרגה של תפארת ישראל, נוטל נקמה מערב רב.</p>
<p>בתלת דרגין אלין יפקוד (נ"א יפקוד) כהנים לויים וישראלים מן גלותא ובהון נטיל נוקמא מעשו וישמעאל וערב רב כגוונא דערב רב מעורבין בעשו וישמעאל הכי יעקב מעורב באברהם ויצחק ערוב דתרווייהו⁴ והכי מתערב שילה עם משיח בן דוד ומשיח בן יוסף ויהא שלשלת דתרווייהו כההוא זמנא דחזא בלעם בנבואה דיליה דהכי מתקשרי תרין משיחין ברעיא מהימנא בתלת אבהון בגלותא בתראה</p>	<p>בשלש דרגות אלו יפקוד (יצאו) כהנים לויים וישראלים מן הגלות, ובהן יקח נקמה מעשו וישמעאל וערב רב, כדוגמא של ערב רב מעורבים בעשו וישמעאל, כך יעקב מעורב באברהם ויצחק עירוב של שניהם, וכך מתערב שילה עם משיח בן דוד ומשיח בן יוסף, ותהא שלשלת של שניהם כאותו זמן שראה בלעם בנבואתו שכך מתקשרים שני משיחים ברועה הנאמן, בשלשה אבות בגלות האחרונה.</p>
<p>פתח ואמר לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל יי' אלהיו עמו ותרועת מלך בו וכלא לקיימא קרא וברחמים גדולים אקבצך בההוא זמנא⁵ מתברין קליפות⁶ דהו מסחרין לשכינתא מיד אתגלייא אבנא חדא מתלת אבנין דאינון סגולתא דעלייהו אתמר ויהי בשלשים שנה ואינון יי'7 ברביעי אבנא רביעית,</p>	<p>פתח ואמר "לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל ה' אלהיו עמו ותרועת מלך בו", והכל לקיים הפסוק, "וברחמים גדולים אקבצך", באותו זמן נשברות הקליפות שהיו מסובבות לשכינה, מיד מתגלית אבן אחת משלש אבנים, שהן סגולתא, שעליהן נאמר "ויהי בשלשים שנה" והן יי' ברביעי, אבן רביעית,</p>
<p>רמז/א</p>	
<p>רע"מ</p>	

¹ שהוא אריה (יהל אור).

² משה גי' שילה (יהל אור).

³ שהן מעורבין בישראל (יהל אור).

⁴ אותיות ע"ב רי"ו, ימינא ושמאלא כידוע (יהל אור).

⁵ שיעשה הקב"ה הנקמות הנזכרות ויגאל ישראל (אור יקר).

⁶ הם סוד צלמא דקאמר שהם קליפיץ דאגוזא שעליהם נאמר רי"ח סערה, ענ"ן גדול, וא"ש מתלקחת ונוג"ה לו סביב, ואחר [שיכה] באבנא דמחת לצלמא וישבר קליפי האגוז יתראה המוח וזהו שאמר אתגלייא אבנא חדא שהיא שכינה הנקראת אבץ אחת שהיא חד מתלת אבנים דהיינו שלושה אבות שהם שלושה עוקציץ דיו"ד, עוקץ למעלה ועוקץ למטה חסד וגבורה וגו באמצעיתא

תפארת והם סוד סגולא כזה ●●, והיינו שמהם מתפשטין שלושה וויץ דהיינו ו"סע ו"בא ו"ט שלושה וויץ שהם שלושה אבות בחינת א, ונוסף עליהם שפעמים הוא ד והיינו שיש בה רביעית (או ריקר).

⁷ (אור יקר).

<p>בחמשה לחדש" אבן חמישית, כנגדן ויקח דוד חמשה חילוקי אבנים מן הנחל ואינון לקבליהו חמש תיבין דאינון שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה (דברים ו ד)</p>	<p>"בחמשה לחדש" אבן חמישית, כנגדן ויקח דוד חמשה חילוקי אבנים מן הנחל" ואלו לעמתם, חמש תבות שהן "שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה".</p>
<p>ואני בתוך הגולה דא שכנתא בה קב"ה² אחר ו' בתוספת ואני הוא נהר³ צדיק חי עלמין ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן מאי עדן דא בינה נהר דנפיק מנה⁴ דא ו' בן י"ה דרגא דרעיא מהימנא ור"מ נפיק מאימא עלאה ואתפשט בשית ספיראן עד צדיק ומניה אשקי לגנתא (דעדן) דאיהי שכנתא</p>	<p>"ואני בתוך הגולה", זו שכינה, בה הקדוש ברוך הוא אחד, ו' בתוספת "ואני", הוא נהר, צדיק חי העולמים. "ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן", מהו "עדן", זו בינה, נהר שיוצא ממנה זו ו', בן י"ה, דרגה של הרועה הנאמן, והרועה הנאמן יוצא מאמא העליונה ומתפשט בשש ספירות עד צדיק, וממנו משקה לגן (של עדן) שהיא השכינה.</p>
<p>מאי כב"ר כ' כתר ב' בינה ר' ראשית חכמה⁶ כתר בימינא חכמה בשמאלא בינה באמצעיתא רכב לעילא לעלת העלות י' ספיראן⁷ כלהו אתכללו בנהר דאיהו⁸ אתפשט עד צדיק דאיהו כל כליל כלא ובגיניה אוקמוה אילנא רבא ותקיף ומזון לכלא ביה מניה תליא כלא כד חמא שכנתא מגו קליפין הוא עמה עשר ספירן (ס"א ובחבורא קדמאה)</p>	<p>מהו כבר, כ' כתר, ב' בינה, ר' ראשית חכמה. כתר בימין, חכמה בשמאל, בינה באמצע. רכב למעלה לעליון⁵ לעילת העילות, עשר הספירות, כולן נכללו בנהר שהוא מתפשט עד צדיק, שהוא "כל" כולל הכל, ובגללו פרשוהו "אילנא רבא ותקיף ומזון לכלא ביה" [אילן גדול ותקיף ובו מזון לכל], ממנו תלוי הכל. כאשר ראה את השכינה, ראה מתוך הקליפות, עמה עשר ספירות (בחבור הראשון).</p>
<p>זהר</p>	<p>זהר</p>

¹ ה"ס חגתנ"ה (יהל אור).

² שבה נעשה הקב"ה אחד כידוע. ור"ל זהו אחד דשמע ישראל, ובו כליל יסוד, אחד כידוע. וכן ואני, ו' יסוד, אני מל' כמש"ו (יהל אור).

³ ר"ל זהו נהר כבר, וכבר הוא כח"ב (יהל אור).

⁴ קרי עדן לאי מפני שבשעת התיקון לקחה חכמה שלימה של ב"ן. אי נמי אפשר דאיירי בבינה דאריך שהיא בסוד הגרון, והיא בסוד מלכות מ"ס כידוע מסודות זוג חין וגרון. ולפי זה מ"ש נהר דא ו', הוא דעת דאריך שהוא מתפשט בכל פנימיות האצילות בהתפשטותו בתוך חג"ת נה"י דר"ק דאריך המלוכשים באו"א וז"א. ולהיות שדעת זה הוא התחתון דאריך לכן אמר בן י"ה, לאפוקי דעת העליון שהוא למעלה מגרון דא"א, והוא בעלה דבינה ולא בנה. ולכן כיון דמפרש נהר על דעת דא"א שואל כענין מאי כב"ר. ותירץ כ' כתר וכו', כנזכר לקמן. אך עוד אומר דרך נכון בב' בינה, והוא דאיתא בפ"ב דשער אריך בהדיא שחג"ת דעתיק מתלבשים בכח"ב דאריך, חסד בכתר גבורה בחכמה ת"ת בבינה. ובזה עולה הכל יפה, משום דכב"ר זה הנדרש פה שהוא כח"ב דאריך, הוא רכ"ב עלאה לעתיק (רמ"ז).

⁵

⁶ הסוד הוא בסוד הארת ז' תיקוני דגולגלתא, דהיינו חסד דעתיק יומין מתקן כתר אריך ולכן הוא בימינא, גבורה דעתיק בחכמה דא"א ועל כן הוא בשמאלא. ואמנם התיקון השלישי שנתקן בת"ת עתיק הוא הנקרא קרומא דאוריא ובו מתלבש דעת דעתיק שהוא האוריא. ותו איתא בייחוד היודין והוויין שבעת רצון מאירה בינה דעתיק במצחא דא"א, וסתם מצח ה"ס הדעת שהוא באמצע, ולכן אמר בינה באמצעיתא. ואולי שלכן נמשך ואמר רכב לעילא, מפני שכח"ב דעתיק הם רכ"ב לאד"ק, כי גם שבינה דעתיק מאירה במצח אריך, היינו הארה ולא התלבשות, כז' תחתונות דעתיק שהן מתלבשות ממש ברישא דאריך, ונשארו כח"ב דעתיק בסוד רישא דלא אתיידע, ועיין עוד לעיל (רמ"ז).

⁷ מבשלשים שנה עד כבר ע"ס כנ"ל, וחוזר ואומר נהר שבו כולהו כלילין (יהל אור).

⁸ ר"ל עד"א. וז"ש אילנא רבא כו' עד"א (יהל אור).

<p>סלת למנחה לאעלאה להאי סלת¹ קמי מלכא עלאה² למנחה בין תרין דרועין³</p>	<p>"סולת למנחה", להעלות לזאת הסלת לפני המלך העליון, למנחה, בין שתי זרועות.</p>
<p>רע"מ</p>	
<p>אמר רעיא מהימנא מהאי אשתמודע הני מילין סתימין אינון וצריך למפתח לון קמי חבריא אברהם יצחק דתקינן שחרית ומנחה⁵ אתמר עליהו אף ידי יסדה ארץ⁶ דא יצחק וימיני טפחה שמים⁷ דא אברהם⁸ דדרגין דלהון חסד ופחד דאתמר עליהו נשבע יי' בימינו ובזרע עזו אינון תרין דרועין דמלכא דאיהו יהו"ה עמודא דאמצעיתא סלת דיליה דא⁹ שכנתא תתאה נהורא דיליה סלת נקיה מסטרוי בלא פנימו דחשוכא ובלא תערובת חשוכא כלל דהכי אינון חשוכין עם נהורין כבר¹⁰ קדם מוץ ותבין¹¹ ובחוביהון דישראל מתערבין חשוכין בנהורין וכגוונא דדש ב"נ תבואה ולבתר איהו בורר לה כבורר אוכל מתוך פסולת</p>	<p>אמר הרועה הנאמן, מכאן נודע אלו דברים סתומים הם, וצריך לפתוח אותם לפני החברים. אברהם ויצחק שתקנו תפלת שחרית ומנחה, נאמר עליהם "אף ידי יסדה ארץ", זה יצחק, "וימיני טפחה שמים" זה אברהם, שהדרגות שלהם חסד ופחד, שנאמר עליהם "נשבע ה' בימינו ובזרע עוזר", אלו שתי זרועות המלך, שהוא יהו"ה העמוד האמצעי, הסולת שלו, זו השכינה התחתונה, האור שלו סולת נקיה מצדו בלי פגם של חושך, ובלי תערובת חושך כלל, שכך הם חשוכים עם אורות, כמו דגן כנגד⁴ ובפני מוץ ותבן. ובחטאיהם של ישראל, מתערבים חשוכים באורות, וכדוגמא שאדם דש תבואה ואח"כ הוא בורר אותה, כבורר אוכל מתוך פסולת.</p>
<p>כך ישראל צריך לעשות ברוחיהון כד אתערב בהון חשוכין ורזא דמלה זבחי אלהים רוח נשברה ונ' דבכחי אתבר חשוכא דאיהו יצר הרע דמכסי על רוחא כמוץ דמכסה על חטה או כענן דמכסה על שמשא ולא מנח ליה לאנהרא ובזמנין דחשך דאיהו יצה"ר מכסה על יצר הטוב דאיהו אור איהו כמאן דתפיס בבית</p>	<p>כך ישראל צריך לעשות ברוחם, כאשר מתערב בהם חשוכים. וסוד הדבר "זבחי אלהים רוח נשברה וגו'", שבכך נשבר החושך שהוא יצר הרע שמכסה על הרוח, כמו מוץ שמכסה על החטה, או כמו ענן שמכסה על השמש ולא מניח לו להאיר. ובזמן שחושך, שהוא יצר הרע, מכסה על יצר הטוב שהוא אור, הוא כמי</p>

¹ בחבורא קדמאת בפרשת פנחס כדפירשנו "האי סולת" היינו מלכות (אור יקר).
² תפארת בהיותו על חסד וגבורה בסוד בינה ב"ן י"ה יה"ו, ולזה היא עולה "בין תרין דרועין" דהיינו שתופסים אותה, חסד וגבורה בסוד שמאלו תחת לראשי וימינו וכו' דהיינו צפונית מערבית מערבית דרומית כדפירשנו בספ"ר בשער מהות והנהגה (אור יקר).
³ פי' להניחה בין ח"ג דזעיר שמקום המ' הוא אחורי הת"ת (מ"מ).
⁴
⁵ אל יעלה בדעתך לפי זה ששחרית חסד ומנחה גבורה ואין יחס לגבורה בשחרית ולא לחסד במנחה, ואם כן מזה יקשה היאך מנחה שיבתמיד בין תרין דרועין אי אפשר (או ריקר).
⁶ ומלת אך לרבות כלומר הימין גם השמאל שהוא ידי יסדה ארץ, וכן גם כן וימיני גבורה עם הימין שהוא חסד "טפחה שמים", בענין שעם היות שהתפארת לימין ומלכות לשמאל הם שתיים לימין ושניהם-לשמאל אמנם אחד מהם עיקר כאומרו "אך ידי יסדה ארץ" שם הגבורה עיקר שהיא עם המלכות וזהו שאמר "דא יצחק" (או ריקר).
⁷ בתפארת חסד עיקר (אור יקר).
⁸ והנה באומרו אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים דהיינו תפארת ומלכות אין ספק שאין זה מאמר התפארת אלא מאמר הבינה, שבסוד החסד שבה והגבורה שבה יצדק ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים, ולפי האמת אין ימין זה ושמאל זה מדרגות התפארת [ומלכות] ומדת אברהם ויצחק אלא בהתאצלם למטה (אור יקר).
⁹ ר"ל של עד"א (יהל אור).
¹⁰ דגן (יהל אור).
¹¹ ימינא ושמאלא דסט"א (יהל אור).

<p>האסורין דיצה"ר ואוף הכי כד יצר הטוב איהו תפיס ברשו דיצה"ר הכי אינון תפיסין חיילין דיצר הטוב ברשו דחיילין דיצר הרע</p>	<p>שאסור בבית האסורים של יצר הרע, וכמו כן כאן, כאשר יצר הטוב הוא אסור ברשות יצר הרע, כך הם אסורים, החיילים של יצר הטוב, ברשות החיילים של יצר הרע.</p>
<p>ובזמנא דיתבר ב"נ רוחיה בכל אברין דיליה קדם יהו"ה מה כתיב לאמר לאסורים צאו ולאשר בחשך הגלו אבל שכינתא איהי סלת נקיה דלית חשוכא וקבלא יכול לאתערבא בה איהי כגפן דלא מקבלא הרכבה ממין אחרא דלאו איהי מינה והאי סלת בין דרועי מלכא איהי יתבא בלולה בשמן כתיב</p>	<p>ובזמן שיסבר אדם רוחו בכל אבריו לפני יהו"ה, מה כתוב לאמר "לאסורים צאו ולאשר בחשך הגלו". אבל השכינה, היא סולת נקיה שאין חושך וחושך יכול להתערב בה, היא כמו גפן שאינה מקבלת הרכבה ממין אחר שאינו מינה. וזו הסולת בין זרועות המלך היא יושבת בלולה בשמן כתיב (ע"כ רעיא מהימנא).</p>
<p>(ובחבורא קדמאה) זהר</p>	
<p>בלולה בשמן כתיב בשמן בהווא שמן דנגיד ונפיק מלעילא¹ אר"ש יאות אמרת אבל מאי כתיב אלא רוא עלאה איהו דכיון דאיהו שמן מאי כתיב אלא רמו הוא דקא רמזו לשמשא בנוקבא לאנגדא לגבה שמן כתיב כדקא יאות לה לא הוי אלא כתיב (ס"א אלא רוא עלא ההוא דקא רמזו לאנגדא לגבה שמן כתיב כדקא יאות לה) לאפקא מזיתים דאינון שייפין דגופא ולאמשכא ההוא נגידו מלעילא בכל שייפא ושייפא² (לא הוי אלא כתיב)</p>	<p>"בלולה בשמן כתיב בשמן", באותו שמן שנמשך ויוצא מלמעלה. אמר רבי שמעון, יפה אמרת, אבל מהו "כתיב". אלא סוד עליון הוא, שכיון שהוא שמן מהו כתיב, אלא רמו הוא שהוא רומז לשמש בנקבה, להמשיך אצלה שמן כתיב, כמו שראוי לה, לא היתה אלא כתיב. (אלא סוד עליון הוא, שהוא רומז להמשיך אצלה שמן כתיב כמו שראוי לה) להוציא מזיתים, שהם אברי הגוף, ולהמשיך אותה המשכה מלמעלה בכל אבר ואבר (לא היה אלא כתיב).</p>
<p>ועדיק איהו דכתיש</p>	<p>והצדיק הוא שכותש</p>
<p>רע"מ (שייך לקמן סוף ע"ג)</p>	
<p>אמר רעיא מהימנא בוצינא קדישא כמה מתיקין מילך ודאי אתמר הכא בלולה בשמן כתיב ואתמר התם באורייתא דבע"פ בלולה במקרא במשנה בתלמוד ועוד אית רוא תנינא בלולה בשמן כתיב ודאי לאו אורייתא איהי בלולה אלא למאן דסביל כמה מכתשין בגינה כמה דאוקמוה מארי מתניתן דלית אורייתא מתקיימת אלא במי שממית גרמיה עלה ועוד אמרו בזמן שאתה מכתת רגליך ממדינה למדינה תזכה לראות פני שכינה ועוד בלולה בשמן</p>	<p>אמר הרועה הנאמן, נר הקדוש כמה מתוקים דברך, ודאי נאמר כאן "בלולה בשמן כתיב", ונאמר שם בתורה שבעל פה, בלולה במקרא במשנה בתלמוד. ועוד יש סוד שני, בלולה בשמן כתיב, ודאי אין התורה היא בלולה, אלא למי שסובל כמה יסורים בשבילה כמו שפרשה בעלי המשנה, שאין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה. ועוד אמרו, בזמן שאתה מכתת רגליך ממדינה למדינה תזכה לראות פני שכינה. ועוד בלולה בשמן</p>
<p>רמז/ב</p>	
<p>זהר</p>	

¹ מוחין דאבא נקרא שמן (רח"ו). וסוד הענין כי אבא יסד ברתא בסוד ה' בחכמה יסד ארץ (מ"מ).
² פי' שהטיפה נמשכת מן המוח ועוברת על כל הספי' תעיר ומקבלת הארה מהם. וזה על ידי היסוד שהוא העולה בסוד הדעת ומושך הטיפה (מ"מ). (N)

<p>כתישין ואפיק מכל אינון שייפין¹ עלאין דאינון זיתין קדישין משה רבו בתיאובתא שלים לגבי נוקביה ואי לא כתיש לא יפוק ההוא משחא אלא בלא תיאובתא דשייפין וההוא נגידו לא אתהני מניה נוקבא ולא הוי כדקא יאות עד דתהא בלולה מניה מכל שייפין וע"ד בלולה בשמן כתית לאתהנאה ולא תזנא מניה (אמר ר"מ כנ"ל)</p>	<p>כתישות ומוציא מכל אותם אברים עליונים שהם זיתים קדושים שמן המשחה בתשוקה שלמה לגבי הנקבה, ואם לא יכתש, לא יצא אותו השמן אלא בלי תשוקת האברים, ואותו שפע לא תהנה ממנו הנקבה, ולא יהיה כמו שראוי עד שתהיה בלולה ממנו מכל האברים, ועל זה "בלולה בשמן כתית", להנות ולהיות נזונה ממנו.</p>
<p>רעיא מהימנא</p>	<p>רע"מ</p>
<p>כתית דא הוא דמקיים² פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועוד בלולה בשמן כתית הה"ד והוא מחולל מפשעינו מדוכא מעונותינו</p>	<p>כתית, זהו שמקיים, פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה. ועוד בלולה בשמן כתית, זהו שכתוב "והוא מחולל מפשעינו מדוכא מעונותינו".</p>
<p>ועוד בלולה בשמן כתית דא צדיק³ חי עלמין דנגיד טפין קדישין⁴ דאינון פירורין כזיתים ממוחא עלאה דאינון חד עשרון</p>	<p>ועוד בלולה בשמן כתית, זה צדיק חי העולמים, שמושך טפות קדושות שהן פרוורים כזיתים מהמח העליון, שהם עשרון אחד כנגד י', ושני עשרונים י'</p>

¹ דהיינו ע"י נמשכה הטיפה מהדעת ועוברת בכל איברי הגוף זהו פשט הזוהר. א"נ יובן במ"ש הרב בליקוטים וז"ל דע כי הזתים הם נ"ה לפי שבשעה מרגלאן הם בז"ק דזעיר והשלשה שמות של נה"י הם אל אלה"ם מצפ"ץ והם גי' זי"ת. והשני חסדים דנ"ה הם נכתשים תחלה ביסוד ולכן הם מסטרא דצדיק כנז' בזוהר כי שם נכתשים תחלה ביסוד בכח ההכאה והירידה ונפרדים לפירורים רבים וע"כ יוצא השמן הראוי למנורה שהיא המ' שעולים בסוד אור חוזר ממטה למעלה ויוצאה הארתם מאחורי החזה אל הנוקבא ומשם בניינה ותיקונה וזהו אמרו "כתית למאור", פי' למאור המנורה. וביאר עוד ואמר "להעלות נר תמיד" פי' מ' שהיא הנר תעלה אור ממטה למעלה עכ"ל. ובזה נבין לשון זה שאמר וצדיק איהו דכתיש שהוא היסוד שכו נכתשין השני חסדים המגולים בכח הירידה כמ"ש בשם הרב וז"ש ואפיק שכל אינון שייפין עילאין דאינון זיתים קדישין משח רבות דהיינו שע"י יוצא השמן מן החסדים דנ"ה הראוי למנורה שהיא מ' שבונים אותה מאחורי החזה. וזהו כוונת הזוהר לפי מה שכתב הרב ז"ל (מ"מ), [ז"ל הגר"א בתיקונים מ' א' בד"ה דאתמר ב]. דזית הוא האבר עצמו של היסוד, והוא כתיש כו', להוציא הזרע מכל איברי הגוף, ולכן נק' כל. והזרע הוא השמן, וניתן ע"ג פתילה לנוק'. עכ"ל (יהל אור).

² ר"ל שמכתת גופו עליה כנ"ל (יהל אור).

³ מאי ניהו בצדיק, לכך נראה שאין הרמז בכל ענין זה בצדיק רק הפעולה, וכשנדקדק נמצא הפעולות שתיים האחד השמן היותו כתית, והשנית הסולת היותה בלולה בו, ושתי פעולות אלו מתייחסות אל הייחוד ועליהם אמר "בלולה בשמן כתית דא צדיק", ולרמוז בו שתי פעולות הנזכרים אמר "צדיק חי עלמין" שבחינתו בסוד תשעה ספירות ממעלה למטה מצד החכמה שממנה מקור החיים, ותשע ממטה למעלה מצד המלכות שבה סוד העולמות גם כן והיינו "חי עלמין", כלומר חיות לעולמים הנזכרים כדפירשו בזוהר שיר השירים (אור יקר), כמ"ש בזוהר כאן דכתיש כתישין כו' (יהל אור).

⁴ דהיינו השפע מהחכמה מקום הקדש דאינון בבואם אל המלכות בהיות הסולת בלולה "פרורין כזתים" שהיא נעשת כאותה בחינת הנשפעת ממנה, מת לשם זתים מוציאים שמן אף היא נעשית זתים מכנסת שמן, ולכך המנחת כתיב בה פתות אותה פתים והיינו פרוורים כזתים כנודע, וזה רמז במלת כתית להוציא מלמעלה מהזיתים, והיינו "בלולה בשמן" כזתים כמו שהוא כתית כזתים והיא נעשית פרורין כזתים ממוחא עילאה מסוד שמן שפע החכמה הנשפע משם, ולכך בסולת רמז לייחודה והכנתה לקבל השמן הנזכר, ועניינו שהסולת עצמו במלכות, ומדתה במדה הזאת להיותה הכנה לקבל סוד שפע החכמה, והא כיצד ואינון וכו' כענין שמדת הסולת שלשה בחינות האחד חד עשרון דהיינו י' או שני עשרונים שגי יודין או שלשה עשרונים שלשה יודין (או ריקר).

<p>לקבל י' ושני עשרונים י' ושלשה עשרונים לפר י' י' ו' ואינון עשרון לכבש וב' עשרונים לאיל ושלשה עשרונים לפר ורזא דמלה אמרו בתעניות אין טפה יורדת מלמעלה שאין עולין כנגדה טפים ואינון ברזא דא .: ורמיוז דלהון לקבל תלת מוחין חד מוח הזכרון תניינא מוח המחשבה תליתאה מוח הדמיון</p>	<p>י', ושלשה עשרונים לפר י' י' ו', והם "עשרון לכבש ושני עשרונים לאיל ושלשה עשרונים לפר". וסוד הדבר אמרו בתענית , אין טפה יורדת מלמעלה שאין עולות כנגדה טיפיים, והם בסוד זה .:, והרמז שלהן כנגד שלשה מוחין, אחד מח הזכרון, שני מח המחשבה, שלישי מח הדמיון.</p>
<p>הדמיון והזכרון סלקין מן לבא² המחשבות נחתא (ס"א על לבא) עלייהו ללבא ומקבלין לה עלייהו כמלכא בגין דהאי אדם דאיהו מחשבה דרכיב ושליט על חיוא תליתאה ונחית עלה לגבי תרין חיון ופתחין גדיפיהו לקבלא לה כגון חולם על צרי אתעביד סגולתא ודא כתר עליון על חכמה ובינה עשרון ושני עשרונים רמיוזין³ לתלת חיון דמרכבתא עלאה דאינון גדולה גבורה תפארת שלשה עשרונים רמיוזין לנצח הוד יסוד מרכבת המשנה⁴ רביעית ההין דא מלכות קדישא ה' רביעאה מן שם יהו"ה דאיהו ארבע אנפי אדם ובחבורא קדמאה</p>	<p>הדמיון והזכרון עולים מן הלב, המחשבה יורדת (על הלב) עליהם ללב, ומקבלים אותה עליהם כמלך, משום שזה האדם שהוא מחשבה שרוכב ושולט על חיה שלישית ויורדת עליה, אצל שתי החיות, ופותחים כנפיהם לקבל אותה, כמו חולם על צירי נעשה סגולתא, וזה כתר עליון על חכמה ובינה. עשרון ושני עשרונים רומזים לשלש חיות של המרכבה העליונה, שהן גדולה גבורה תפארת, שלשה עשרונים רומזים לנצח הוד יסוד, מרכבת המשנה רביעית ההין, זו מלכות הקדושה, ה' רביעית משם יהו"ה, שהוא ארבע פני אדם ובחבור קדמון.</p>
<p>זהר</p>	
<p>רביעית ההין רגלא רביעאה לכרסייא עלאה ואיהו עולה תמיד לגביה בכל יומא ויומא עד מחשבתא עלאה⁵ דלית לה סוף ובג"ד עולה קא אתיא על הרהור הלב⁶</p>	<p>"רביעית ההין" רגל רביעית לכסא העליון, והיא עולה תמיד אצלו בכל יום ויום עד מחשבה עליונה שאין לה סוף, ומשום זה העולה באה על הרהור הלב.</p>
<p>רע"מ</p>	
<p>אמר רעיא מהימנא ההיא תגא דזרקא איהי יוד⁷ רביעית⁸ אוף הכי בחיה דשמה אדם דארבע אנפין דיליה דאינון יהו"ה מקף שופר הולך סגולתא⁹ תלת חיון דאינון תריסר שבטין!</p>	<p>אמר רועה נאמן, אותו תג של זרקא, היא יוד רביעית, כמו כן כאן בחיה ששמה אדם, שארבע פנים שלה שהם יהו"ה מקף שופר הולך סגולתא, שלש חיות שהן שנים עשר שבטים.</p>

¹ (או ריקר).

² והן טיפיים עולים כנ"ל (יהל אור).

³ ת"ת תחת חו"ג (יהל אור).

⁴ מרכבה שניה, ומל' משלמת לשני המרכבות. וז"ש רביעית ההין. וזהו בלולה בשמן, ג' חיוון.

רביעית ההין, חיה רביעית. והכל ע"י כתיש דכתיש (יהל אור).

⁵ פי' אבא לפי שאבא יסד ברתא (מ"מ).

⁶ פירוש אם פגם בלב שהיא המלכות ע"י הרהור מביא עולה כדי שיעלה אותה עד אבא (מ"מ).

⁷ שהתג כמו יוד (יהל אור).

⁸ אות רביעי הי"ד (יהל אור).

⁹ וזרקא סגולתא ד' חיוון (יהל אור).

זהר	
<p>עולת תמיד איהי רגל רביעאה לכרסייא עלאה דא עולה תמיד בכל יום מאינזן יומין שית דבראשית בשבת על חד תרין בגין דיתוסף בה נהירו ושלימא כדקא יאות והא אתמר</p>	<p>ובחבור קדמון, עולת תמיד היא רגל רביעית לכסא העליון, זו עולה תמיד בכל יום מאלו הימים, ששת ימי בראשית, בשבת על אחד שנים, כדי שיתוסף בה אור ושלמות כמו שראוי, והרי נתבאר.</p>
<p>רע"מ</p>	
<p>אמר רעיא מהימנא מלכות בשית ספירין³ איהי עולה תמיד לגבי ו' דאחיד בהון בן י"ה גניזי בבינה ובאן ספירה מאינזן שית סליקת לגביה ביומא תליתאה⁴ דאקרי תפארת דביום 5 השבת⁶ אתוסף עמיה נפש יתירה דאיהי בינה ה' עלאה י' אות⁷ בשבת חכמה עלאה מלך מעוטר⁸ בכתר ובג"ד בתפלת מוסף כתר יתנו לך</p>	<p>אמר הרועה הנאמן² המלכות בשש ספירות, היא עולה תמיד אצל ו' שאחזה בהן, בן י"ה, גנוז בבינה, ובאילו ספירות מאלו השש עולה אצלו ביום השלישי הנקרא תפארת, שביום השבת נוספת עמו נפש יתרה שהיא בינה, ה' עליונה. י' אות בשבת חכמה עליונה, מלך מעוטר בכתר, ומשום זה בתפלת מוסף "כתר יתנו לך".</p>
<p>ובראשי חדשיכם⁹ וכי כמה רישין אית לה לסיהרא אלא אינזן תרין נקודין כגוונא דא¹⁰ נקודה תתאה סיהרא תרין רישין¹¹ דילה תרין נקודין דאינזן עלה סגול בקדמיתא הוה כתר עלי תרי מלכין כגוונא דא והות סגולתא ולבתר דאמרת אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד א"ל הקב"ה לבי ומעטי את עצמך ונחיתת לרגלוי דתרין מלכים כגוונא דא: והיינו סגול</p>	<p>ובראשי חדשיכם, וכי כמה ראשים יש לה ללבנה, אלא הם שתי נקודות, כדוגמת זה, נקודה תחתונה הלבנה, שני ראשים שלה שתי נקודות שהן עליה סגול, בראשונה היה כתר על שני מלכים, כדוגמא זה והיתה סגולתא, ולבסוף שאמרה אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד, אמר לה הקדוש ברוך הוא לבי ומעטי את עצמך, וירדה לרגליהם של שני מלכים כדוגמא זה: וזהו סגול. מה שהיתה סגולתא חזרה להיות סגול.</p>
<p>מה דהות סגולתא אתהדרת סגול ורוא דמלה לקבל תרין נקודין דאינזן תרין מלכים קא רמיז פרים בני בקר שנים ולקבל נקודה עטרה על רישייהו אמר ואיל אחד כמו כתר אחד בתר דאמרת אי אפשר</p>	<p>וסוד הדבר, כנגד שתי נקודות שהן שני מלכים רומז "פרים בני בוקר שנים", וכנגד נקודה שהיא עטרה על ראשיהם אמר "ואיל אחד", כמו כתר אחד. אחר שאמרה אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד,</p>

¹ י"ב פנים כנ"ל (יהל אור).

²

³ ר"ל לכך היא תמיד בכל ששת ימי המעשה, כמ"ש בזוהר בחבורא קדמאה כאן. וזהו עולת תמיד (יהל אור).

⁴ שבו נאמרת דשא הארץ דשא כנ"ל. ור"ל לכן היא רביעית ההין כנ"ל (יהל אור).

⁵ וזיוס (יהל אור).

⁶ וקאי אחיבורא קדמאה בשבת עלחד תרין כו' (יהל אור).

⁷ דאות הוא תמיד יו"ד כידוע, וזהו אות היא ביני כו' (יהל אור).

⁸ ונשלם כל הספירות (יהל אור).

⁹ שייך אחר חיבורא קדמאה {לקמן רמח.} ובראשי חדשיכם גו' וכי כו' פרים כו' עד לגבי רחל (יהל אור).

¹⁰ (נוסף בלור יקר).

¹¹ נו"ה (יהל אור).

<p>לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד אזעירת גרמה אוף הכי ושעיר עזים אחד להטאת איל דיצחק אתהדרר שעיר אתהפך מרחמי לדינא ואתזעיר</p>	<p>הקטינה עצמה, כמו כן כאן "ושעיר עזים אחד לחטאת", איל של יצחק, חזר שעיר היתהפך מרחמים לדין ונתקטן.</p>
<p>ובג"ד שעיר עזים אחד לחטאת ולא אמר לעולה למהוי כתר ומנלן דאית ירידה בחטאת שנאמר וירד מעשות החטאת ואמאי שתף עולה עם הטאת בירידה אלא לאולפא דעולה הות בקדמיתא מדת הרחמים ולבתר אתהפכת לדינא בירידה ואתקריאת חטאת וכלא חד ובגין דא הביאו עלי¹</p>	<p>ומשום זה נאמר "שעיר עזים אחד לחטאת", ולא אמר לעולה, להיות כתר. ומנין לנו שיש ירידה בחטאת, שנאמר "וירד מעשות החטאת". ומדוע שיתף עולה עם חטאת בירידה, אלא ללמד שעולה היתה בהתחלה מדת הרחמים, ולבסוף היתהפכה למדת הדין, בירידה, ונקראת חטאת והכל אחד. ומשום זה נאמר "הביאו עלי</p>
<p>רמח/א</p>	
<p>רע"מ²</p>	<p>רע"מ</p>
<p>כפרה עלי הות סיהרא כתר ודאי כנוונא דא :. ולבתר אתמעישת ונחתת לרגלין דיליה כנוונא : דא ובזמנא דא³ הביאו עלי כפרה איתמר בה היא העולה⁴ סליקת מרגלוי דאתמר בה והארץ הדום רגלי למימר בה השמים כסאי והאי איהו רזא צדיק מושל יראת⁵ אלהים דמהפך דינא לרחמי</p>	<p>כפרה", עלי היתה הלבנה כתר ודאי כדוגמת זה, ולבסוף התמעטה וירדה לרגליו כדוגמת זה. ובזמן זה נאמר "הביאו עלי כפרה", שנאמר בה "היא העולה", עולה מרגליו שנאמר בה "והארץ הדום רגלי", לומר בה "השמים כסאי", וזהו סוד "צדיק מושל יראת אלהים", שמהפך דין לרחמים.</p>
<p>ורזא דמלה אבן מאסו⁷ הבונים היתה לראש פנה כנוונא דא דוד"י יהו"ה ועוד כבש א' ושני כבשים בני שנה תמימים לקבל תלת ספירן שבעה כבשים בני שנה לקבל שבע ספירן שבעה כבשים אינון ז' יומין דסיהרא בני שנה בנוי דסיהרא דאקרי שנה דאיהי חדא מאינון שנים קדמוניות</p>	<p>וסוד הדבר "אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה", כדוגמת זה הוה"י יהו"ה. ועוד "כבש אחד" "ושני כבשים בני שנה תמימים", כנגד שלש ספירות. "שבעה כבשים בני שנה" כנגד שבע ספירות, שבעה כבשים הם שבעה ימים של הלבנה, "בני שנה", בני הלבנה שנקראת שנה, שהיא אחת מאותן שנים קדמוניות.</p>
<p>זהר</p>	<p>זהר</p>
<p>ובראשי חדשיכם וגו", וכי כמה ראשין אינון לסיהרא והא לית רישא לסיהרא אלא שמשא דאיהו רישא לגבה אלא ראשי תרין בכל ירחא וירחא ואינון יעקב ויוסף</p>	<p>"ובראשי חדשיכם וגו", וכי כמה ראשים יש ללבנה, והרי אין ראש ללבנה אלא השמש, שהוא ראש בשבילה, אלא ראשי שנים בכל חדש וחדש, והם יעקב ויוסף, שמתחדשים</p>

¹ א' איהו א'. ר"ל ניקוד על ב' נקודות ותחתיהן, הן כדמות אלף כידוע. וזהו איל א'. וזהו איל דיצחק דהוה על תר"מ, נקודה עלייהו (יהל אור). {מקומו ???}
² כנוונא דא ז'. י' על ו'. ור"ל זהו ז' כבשים (יהל אור).
³ למציאין כפרה סלקת (יהל אור).
⁴ וזהו הביאו עלי (יהל אור).
⁵ בעלייתה (יהל אור).
⁶ דמושל על דינא כמש"ל (יהל אור).
⁷ י' דהו"ה, מל' (יהל אור).

<p>דמתהדתי על סיהרא וע"ד בעו להדתא לה פרים בני בקר שנים אלא אינון דאמרה סיהרא דהיך ישתמשון בה כחדא ואזעירת גרמה תחותייהו ואיל אחד דא איל דיצחק וכי אברהם לאן אזיל אלא בנין דאתער תמן עשו אתכניש אברהם דלא יחמי ליה ומאן איהו שעיר דר"ח (תרי נוסחי) ובנין דזמין לאתערא תמן עשו דאיהו שעיר אתכניש אברהם ולא אשתכח תמן יצחק אשתכח תמן דרחימו דיליה לגביה כחמרא על דורדייה יעקב אשתכח תמן לתברא אנפוי יוסף דאיהו שור (ס"א שטן) דיליה לגבי רחל</p>	<p>על הלבנה, ועל זה רצו לחדש אותה. "פרים בני בוקר שנים", אלו הם שאמרה הלבנה, איך ישתמשו בה כאחד, והמעטה עצמה תחתיהם, "ואיל אחד", זה אילו של יצחק, וכי אברהם להיכן הלך, אלא משום שהתעורר שם עשו, נאסף אברהם שלא יראה אותו, ומיהו, שעיר של ראש חדש, ומשום שמזומן להתעורר שם עשו, שהוא שעיר, נאסף אברהם ולא נמצא שם, יצחק נמצא שם, שהאבה שלו אצלו כיון על שמריו, יעקב נמצא שם לשבור פניו, יוסף שהוא השור (שטן) שלו אצל רחל.</p>
<p>רע"מ</p>	<p>רע"מ</p>
<p>אמר ר"מ ודאי בני שנה אתקריאו על שם חמה (נ"א מלכות) אימא² קדישא³ דאתמר בה פני משה כפני חמה⁴ (ס"א סיהרא דאקרי שנה דאית בה שנה יומין כחשבון) שנה אית בה שס"ה יומין⁵ כחושבן שס"ה לא תעשה ואיהו ע"ד לשמאלא אימא עלאה⁶ סיהרא בימינא¹ אסורה² ברתא</p>	<p>אמר הרועה הנאמן, ודאי "בני שנה" נקראים, על שם החמה (מלכות), האם הקדושה, שנאמר בה, פני משה כפני חמה, (הלבנה שנקראת שנה שיש בה שנה ימים כחשבון), שנה יש בה שס"ה ימים כחשבון שס"ה [מצוות] לא תעשה, והוא ע"ד לשמאל, אמא</p>

¹ זה יובן בסוד (בראשית כה כח) ויאהב יצחק את עשו. והסוד כי כבר בארנו כי אין מלך בלתי כל מיני האנשים לצורך כל מיני מל' (עניני מלכות) וגם יש למלך שר א' הנקרא שר הטבחים ההורג כל חיבי מיתות נמצא שהוא צריך לו ואם לא ימצא האיש ההוא ימנע המלך מלתלות ולהרוג. והנה רחום וחונן ה' אמנם לסיבה זו בעצמה ברחמי הגדולים מיסרינו ביסורים קשים כדי לנקות עונותינו כדי שנזכה (איוב לג ל) לאור באור החיים וצד יסורים באים מיצחק שהוא סוד ה"ג ואם לא ימצא השטן סמאל^ל כי אם מלאכים בעלי הרחמים לא יבא דין לעולם וא"כ לא ישתלמו האנשים החוטאים ויפסידו עולמם כנזכר. לכן יצחק אהב את עשו לפעול פעולתו מצד הדין שאם לא יהיה עשו ע"י מי יפעול פעולתו ויהיה הסבה שלא יזכו האנשים לעו"ה לתשלום שכרם והוא ממש דוגמת היין. כי הנה ידוע שהיין חם בטבע וסיבת חומו בהיותו שקט על שמריו כי שם חוזק היין וחומו ואם יסירוהו משם יחמץ וטבע חומץ שיתקרר מטבע חמימות היין ולא יפעול פעולתו הראשונה נמצא כי השמרים הם סיבת היין במזגו וטבעו וכן עשו הוא סיבת קיום הנהגת הדין וגבו' על מזגו וטבעו כדי לזכות העולם כמו הרפואות והסמים המרים שנותנים לו לחולה הוא לרפואתו ולהחיותו וזהו סוד וטעם שברא הש"י הטומאה בעולם וזה דבר נחמד במה שקראו חמרא על דורדייא. (זוהר הרקיע).

² אפשר לפרש דשנה ממש "אימא עילאה" והיא נקראת חמה, והשתא ניחא לשון "פני משה" דהיינו התפארת כפני חמה דהיינו בינה" ומשה הוא סוד שבעה ימים בני שנת שהם לשמאל כדפירשנו, והיינו "סוד ו' לצד אימא עילאה דקאמר", ואין חילוק בין שני פירושים אלו אלא במלת שנה" אם נפרש שנה (בינה) [דעת] ושבעת ימים תפאר' בסוד מדת משה, או נפרש שנה בינה ומשה שבעת ימים (אור יקר).

³ חמה קדישא - דהיינו התפארת הנקרא שמש המסתלק אל מקום הקדש דהיינו הדעת מדתו של משה (אור יקר).

⁴ ולפי זה יהיה שבעה ימים שבעה ספירות מצד הדעת שהוא כללות שס"ה ימים, והיינו סוד החמה שהוא השמש החם מצד הדין דתמן אימא עילאת דמינה מתערין דינין (אור יקר).

⁵ הם עשר ספירות, ש' הם שלש ראשונות כלולות בכללות המאות עשר מעשר, פ' הם ששה קצוות כלולות מעשר, ה' היא המלכות בעלת חמש, והם שס"ה ימים, והם שבעה כבשים שבעה ימים (אור יקר).

⁶ ולהוכיח שהחמה לשמאל לצד אימא עילאת אמר על דא לשמאלא אימא עילאה, כי שס"ה לא תעשה הם לשמאל ודאי (אור יקר). ר"ל דשנה בבינה, והיא לשמאלא, שס"ה ל"ת בשמאלא (יהל אור).

<p>לאבא³ דאיהו לימינא⁴ חסד ואיהי כלילא מרמ"ח פקודין אשתכח ו' עם אימא⁵ לשמאלא ברתא⁶ עם אבא לימינא דחסד⁷ (ואיהי כלילא מרמ"ח פקודין אשתכח ו' עם אימא ברתא עם אבא לימינא)</p>	<p>עליונה הלבנה בימין, אסורה הבת לאב שהוא לימין חסד, והיא כלולה מרמ"ח מצוות, נמצאת ו' עם אמא לשמאל, הבת עם האב לימין החסד. (והיא כלולה מרמ"ח מצוות, נמצאת ו' עם אמא, והבת עם האב לימין).</p>
<p>ורוא דמלה בחכמה יסד ארץ חכמה אבא ארץ ברתא כונן שמים⁹ דאיהו ברא עם אימא דאיהו תבונה והאי איהו יהה"ו הויות באמצע¹⁰ ועוד ושעיר¹¹ עזים אחד תרין שעירין אינון דאתמר עלייהו ולקח את שני השעירים וגו' גורל אחד ליי' וגורל אחד לעזאזל שעיר ליי' בנין מיעוט סיהרא ואיהו שעיר אחד ליהו"ה לחטאת אחד מסטרא דיהודא אבל שעיר דעזאזל לא כתיב ביה אחד לא קרבן ולא אשה ולא עולה אלא ושלח ביד איש עתי המדברה ושלח כדאמר יעקב מנחה היא שלוחה לאדני לעשו אוף הכי שוחד לתברא רונזא דסמאל דלא יתקריב למקדשא לקטרגא</p>	<p>וסוד הדבר, "בחכמה יסד ארץ" חכמה אבא, ארץ בת, "כונן שמים" שהוא בן, עם אמא שהיא תבונה, וזהו צרוף יהה"ו, הויות באמצע. ועוד "ושעיר עזים אחד", שני שעירים הם, שנאמר עליהם "ולקח את שני השעירים וגו' גורל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל", שעיר לה', בגלל מעוט הלבנה, והוא שעיר אחד ליהו"ה לחטאת, אחד מצד היחוד, אבל שעיר של עזאזל לא כתוב בו אחד, לא קרבן ולא אשה ולא עולה, אלא "ושלח ביד איש עתי המדברה". "ושלח" כמו שאמר יעקב, "מנחה היא שלוחה לאדני לעשו", כמו כן כאן, שוחד לשבר הרוגז של סמאל שלא יתקרב למקדש לקטרג.</p>
<p>לכלבא דאיהו רעב ומאן דבעי דלא נשיך ליה יהיב ליה בשרא או נהמא וישקי ליה מיא ורוא דמלה אם רעב שונאך האכילהו לחם וגו' ובדא יתהדר רחימו דב"ג דלא די דלא נשיך ליה בכמה יסורין אלא אתהדר למהוי ליה סניגורא ואתהדר רחימוי</p>	<p>משל לכלב שהוא רעב, ומי שרוצה שלא ינשך אותו, נותן לו בשר או לחם, וישקה אותו מים. וסוד הדבר "אם רעב שונאך האכילהו לחם וגו'", ובזה יחזר אהבתו של האדם, שלא די שלא ינשך אותו בכמה יסורים, אלא יחזר להיות עליו סניגור, ויחזר להיות אוהבו.</p>

¹ מלכות בסוד הירח, ולפי' סוד איל אחד פרים בני בקר שנים דהיינו סוד המלכות היותר עטרת בעלת כדפירשנו לעיל (אור יקר).

² (נמחק ציהל אור).

³ וז"ש בת היתה לאברהם, בימינא, אברהם ג' רמ"ח. וז"ש ואיהי כלילא [כו'] (יהל אור).

⁴ ולא יתרחק ענין זה כי שם חמה ולבנה יוכיח כי חמה אדומה חמה באש השמאל, לבנה ודאי בסוד החסד והלובן (אור יקר).

⁵ בינה בן י"ה. ולזה פני משה כפני חמה (יהל אור).

⁶ חוורא ברתא לאבא - ולא יתרחק ענין זה מפני שהיותה המלכות לצד החסד כך דרכה, ומשם בחסד היא נדבקת בחכמה (אור יקר).

⁷ ובמה שהחמה כלולה שס"ה ימים משם כן הלבנה כלולה רמ"ח פקודין דהיינו מצד חסד אברהם רמ"ח (אור יקר).

⁸ כלומר לפי מה שפירשנו נמצא שסוד ראש חדש בקרבנותיו הוא ו' תפארת עם אימא לשמאלא ברתא מלכות עם אבא לימינא, וזה לכאורה אינו תיקון כלל אלא פירוד, ואינו אלא תיקון יפה ונעים (אור יקר).

⁹ דהיינו ליסד המלכות ולתקנה, וכן כונן שמים דהיינו תפארת בתבונה. אימא שהיא נקראת כן כאשר אין החכמה עמה, והיינו מה שיש בין בינה לתבונה (או ריקר).

¹⁰ והיינו ייחוד נחמד ודאי בסוד. התפילין שהיד לבדו והראש לבדו יהה"ו בסוד ארבע פרשיותיו אמנם ראש ויד נקשרים ומיוחדים (או ריקר), היינו תפילין דר"ת (פע"ח תפילין ט').

¹¹ קאי אדלעיל אוף הכי ושעיר כו' (יהל אור).

<p>ואמאי הוּוּ שלחין ליה ביד איש עתי פנים בגין דסטרין אחרנין כלהו מארי מומין ואתקריאו שעירים דכתיב ושעירים ירקדו שם ואתמר בהון ולא יזבחו עוד את זבחיהם לשעירים דעליהו אתמר יזבחו לשדים לא אלוה ובשעיר דא אתפרש מכלא ונושא כל חובין דישראל עליה כד"א ונשא השעיר עליו את כל עונותם ועוד בטר דנטיל איהו ונשא קב"ה נושא עון מאי בין נושא! לנשא נשא מטולא נושא סליקו דמטולא (ובחבורא קדמאה)</p>	<p>ומדוע היו שולחים אותו ביד איש עתי פגום, משום שהצדדים האחרים כולם בעלי מומים, ונקראו שעירים, שכתוב "ושעירים ירקדו שם", ונאמר בהם "ולא יזבחו עוד את זבחיהם לשעירים", שעליהם נאמר "יזבחו לשדים לא אלוה", ובשעיר זה נפרש מהכל, ונושא את כל חובות של ישראל עליו, כמו שנאמר "ונשא השעיר עליו את כל עונותם", ועוד אחר שנטול הוא, ונשא הקדוש ברוך הוא, נשא עון, מה בין נושא לנשא, נשא משאוי, נושא הרמת המשאוי (ובחבור קדמון)</p>
<p>זהר</p>	<p>זהר</p>
<p>ושלשה עשרונים תלת דרגין קדמאין דילה דכל חד וחד עשר כנוונא דלעילא עשרונים חד מעשרה ושעיר חטאת אחד אמאי אקרי חטאת בגין דאיהו חטאת ומסטר דחטאת הוא א"ר אלעזר והא כתיב ליי</p>	<p>ושלשה עשרונים שלש מדרגות ראשונות שלה, שכל אחת ואחת עשר, כדוגמא של מעלה. עשרונים, אחד מעשרה, ושעיר חטאת אחד, מדוע נקרא חטאת, משום שהוא חטאת, ומצד החטאת הוא. אמר רבי אלעזר והרי כתוב "לה",</p>
<p>רמח/ב</p>	<p>רמח/ב</p>
<p>זהר</p>	<p>זהר</p>
<p>אלא ליי אתקריב ודאי דכתיב לכפר לתברא אנפין וכלא יתקריב למקדשא אלא יהבי חולקא חדא לסמאל ואכיל ליה ולא אחיד בשאר קרבנין ודא איהו לחודיה דלא אשתתף אחרא עמיה למיכל ביה</p>	<p>אלא לשם ה' מקרב בודאי, שכתוב "לכפר", לשבור פנים, והכל יתקרב למקדש, אלא נותנים חלק אחד לסמאל ואוכל אותו ולא אוחז בשאר הקרבנות, וזהו לבדו שלא ישתתף אחר עמו לאכול בו.</p>
<p>איהו אתהני בגו סעודתא דמלכא בחולקא דא ועל דא חדי ואתפרש מישראל ולא מקטרגא עליהו ואי לאו דהוה מיעוטא דסיהרא לא הוּוּ יהבי ליה בסעודתא דמלכא כלום וכי במיעוטא דסיהרא מאי קא עביד אלא בגין דקריב ויניק ונטיל חילא לעמיה מנו סטר שמאלא דסיהרא ואתתקף ביה ובשעיר דא אתפרש מכלא ואתהני בהאי ובגין דקב"ה אזעיר לה לסיהרא מקרבין ליה להאי שעיר בגין דיתפרש מנה ולא יתקריב למקדשא וע"ד תנינן הביאו עלי כפרה עלי בניני דאזעירת לה בגין סבת דילי אתון צריכין דא</p>	<p>הוא נהנה בתוך סעודת המלך בחלק זה, ועל זה שמח ונפרד מישראל ולא מקטרג עליהם, ואם לא שהיה מעוט הלבנה לא היו נותנים לו בסעודת המלך כלום, וכי במעוט הלבנה מה היה עושה, אלא כדי שיתקרב ויניק ויקח כח לעמו מתוך צד שמאל של הלבנה ויתחזק בו, ובשעיר זה נפרד מהכל ונהנה בזה, ומשום שהקדוש ברוך הוא המעיט לה ללבנה, מקריבים לו לזה השעיר כדי שיפרד ממנו ולא יתקרב למקדש, ועל זה שנינו הביאו עלי כפרה, עלי, בגללי, שהמעטתי אותה, בגלל סיבה שלי אתם צריכים זה.</p>
<p>רע"מ</p>	<p>רע"מ</p>

¹ ר"ל נושא דקב"ה ונשא דשעיר דסט"א (יהל אור).

<p>ובראשי חדשיכם אינון יעקב ויוסף¹ אלה תולדות יעקב יוסף דמחדתי על סיהרא אשכהנא בספרא דחנוך דאמר כמה דבראש חדש דאתדכיאת סיהרא לאתקרבא בבעלה אצטריך למיהב לסטרא אחרא חולקא חדא בההוא זינא דילה אופ ה"נ אצטריכת לאתתא בשעתא דאתדכיאת לאתקרבא בבעלה למיהב חולקא חדא לס"א בההוא זינא דילה</p>	<p>"ובראשי חדשיכם", הם יעקב ויוסף, "אלה תולדות יעקב יוסף", שמתחדשים על הלבנה. מצינו בספרו של חנוך, שאמר כמו שבראש חדש שנטהרת הלבנה להתקרב בבעלה, צריך לתת לצד האחר חלק אחד באותו מין שלה, כמו כן כאן גם כן, צריכה האשה בשעה שנטהרת להתקרב בבעלה לתת חלק אחד לצד האחר באותו מין שלו.</p>
<p>ומאן איהו ההוא חולקא טופרהא² בטנפא דלהון וזעיר מריש דשערא בגין דבעי לאסרקא רישא ולאכרכא לון דא בדא ולא זייל אבתרה ההוא סטרא בישא לאבאשא לה ואתפרש מנה בכל סטרין ומה תעביד מההוא שערא וטופרין לבתר דתכריך לון כחדא אצטריך לאנהא לון באתר דלא עבריין תמן בני נשא או בגו חוריין תתאין דהצרא ותנניז לון תמן</p>	<p>ומהו אותו חלק, הצפרנים בלכלוך שלהם, ומעט מראש השער, כיון שצריך לסרוק ראשה ולכרך אותם זה בזה, ולא ילך אחריה אותו צד הרע להרע לה ויפרד ממנה בכל הצדדים, ומה תעשה מאותו שער וצפרנים לאחר שתכרוך אותם כאחד, צריך להניח אותם במקום שלא עוברים שם בני אדם, או בתוך חורים תחתונים של החצר ויגנו אותם שם.</p>
<p>ועוד ובראשי חדשיכם³ אמרו רבנן דמתני' דכד הוו מקדשין ירחין על פי בית דין הוו משיאין משואות בראשי ההרים⁴ והוו אמריין כזה ראה וקדש לזמנין סהרא הות כגוונא דא ט הוה מסתכלא לעילא בקרנהא ולזמנא מסתכלא לתתא כגוונא דא ח לזמנין מסתכלא במזרח כגוונא דא ט לזמנין למערב כגוונא דא כ לזמנין לדרום ולזמנין לצפון והאי איהו אסתכלותא דילה לשית סטריין דכליל לון תפארת דאיהו ו' גדולה גבורה תפארת נצח והוד יסוד</p>	<p>ועוד "ובראשי חדשיכם", אמרו חכמי המשנה שכאשר היו מקדשים חדשים על פי בית דין, היו משיאין משואות בראשי ההרים, והיו אומרים כזה ראה וקדש. לפעמים היתה הלבנה כדוגמא זו ט, היתה מסתכלת למעלה בקרניה, ולפעמים מסתכלת למטה כדוגמא זו ח, לפעמים מסתכלת למזרח כדוגמא זו ט, לפעמים למערב כדוגמא זו כ, לפעמים לדרום, ולפעמים לצפון, וזוהי ההסתכלות שלה לששה צדדים שהתפארת כוללת אותם, שהיא ו', גדולה גבורה תפארת נצח הוד יסוד.</p>
<p>נקודא דנגיד⁵ עליה מלגו¹ היא חכמה² וההיא חוט דאסחר עליה³ איהו כתר וההיא</p>	<p>נקודה שמושכת עליה מבפנים היא חכמה, ואותו החוט הסובב עליה הוא</p>

¹ תרין ראשין והטעם שאין הילדות ליעקב שהוא תפארת ברחל שהיא מלכות אלא על ידי יוסף שהוא יסוד, והם המחדשים אותה באיר השמש 'תפארת המאיר בה על ידי היסוד, וטעם שעיר לחטאת היא בסוד שעל ידי עזאזאל שהוא הנתן לו כדי שיבדל מן הקדש וכבר הארכתני בזת בסוד פסח שני בפרשת שלח לך (אור יקר).

² כלומר גם האשה הנטהרת לבעלה צריך דרך זה לתת חלק לחצונים והחלק הוא טופרהא וכו' (או ריקר).

³ הם שני חדשים שיש לה לבל אחד מהקצוות כדמפרש ואזיל "לעילא" אל הנצ"ח לתת אל הה"ד למזרח לתפארת "למערב" ליסוד "לצפון" גבורה "לדרום" גדולה "דכליל לון תפארת", ושתי קרינים שלה הם נצח והוד ממש ושש קצוות הם בתפארת עצמו שהיא בעצמו כלול ששה קצרות (או ריקר).

⁴ הם מלכות, "ראשי" נצח הוד "משואות" שהיו משיאים אותם אל התפארת, והיינו נמי דמות צירות לבנות שהיו לרבן גמליאל בעלייתו שהיה אומר לעדים כזה ראיתם וכו' והוא היה יודע פניה באותו החודש להיכא, והיה בודק העדים אם כוונו עדותם היה מקדשו ואם לאו לא היה מקדשו מפני שלא צודקים אל קידושו בספירה הידועה אליו, והגשמי רימז אל רוחני ודומה לו (אור יקר).

⁵ נקיט (אור יקר).

<p>נקודה⁴ איהו לזמני⁵ עטרה ולזמני כסא למיתב עליה לזמני שרפשא להדום רגליו ואמאי אתקריאת לבנה⁶ על שם לבון ההלכה⁷ דאיהי מלגו כל כבודה בת מלך פנימה ובאשא דבינה דנחית עלה איהי מתלבנת ורוא דמלה אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו ומאי דהוה אדנ"י דינא סומקא בגבורה דתמן בינה אתלבנת מסטרא דחסד דתמן חכמה ואתהדרת יהו"ה</p>	<p>כתר, ואותה הנקודה היא לפעמים עטרה, ולפעמים כסא לשבת עליה, לפעמים שרפרף להדום רגליו. ומדוע נקראת לבנה על שם לבון ההלכה, שהיא מבפנים, "כל כבודה בת מלך פנימה", ובאש הבינה שיורד עליה היא מתלבנת, וסוד הדבר "אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו", ומה שהיתה אדנ"י דין אדומה בגבורה, ששם הבינה, התלבנה מצד החסד, ששם חכמה וחזרה אותיות יהו"ה.</p>
<p>ומה גרים לאתהפכא מדינא לרחמי צדיקים גמורים דסיהרא מסטרא דעין הדעת</p>	<p>ומה גרם להתהפך מדין לרחמים, צדיקים גמורים, שהלבנה מצד של עין</p>

¹ היות שיש במלכות שתי בחינות בחינת ה' מצד הבינה ובחינת י' מצד החכמה והיינו י' בתוך ה' כדפירשנו בספ"ר בשער המציאות, יאל בחינת היוד אמר "נקודה דנקיט מלגאו" שבה מקור האור להאיר והיא מצד החכמה כדפירשנו (אור יקר).

² בחינת ה' היא בחינת אדנ"י דאמר לקמן שהיא מצד הבינה אדומה דמתמן מתערין דינין כאשר יתבאר (אור יקר). לכלול בת החכמה והקו הסובב כתר כדפירשנו, ולכלול בה הבינה (אור יקר).

³ הכריח ענין זה משני טעמים האחד "חוט עלה" דהיינו כתר על חכמה. השנית "דאסחר עלה"

דהיינו כתר הכותר וסובב ומציאותה כזה • האמנם יש לדקדק כי היינו סוד י"ה כי נקודה מלגאו היינו י' וה' היינו חוט דאסחר עלה כזה ה' ואדרבה נקודה מלגאו היא כבודה בת מלך פגימה והחוט הוא לבושה והיכלה, לכן נראה לפרש שאץ הכוונה באומרו כתר ממש כתר אלא הכוונה שאור נקודה אמצעית שאינה חסרה לעולם היא מקור לכל הלבנה הוא מצד החכמה לעולם, אמנם בהוסיף אורה עד שתתפשט ותסתעף אל כל סביבה כל בחינת ה' שהיא מצד הבינה אי אפשר אם לא מסוד הכתר, דהיינו בינה שבכתר עליון דמשם סוד מוסף כתר יתנו לך כדפירשנו. לעיל, ובזה נמצא שלום בין שני הדרכים, כי לעולם היא ה' בחינת הבינה, והיא התפשטות הענפים מן הנקודה האמצעית שמצד החכמה והיא היכל לנקודה כענין הבינה לחכמה כנודע, אמנם תוספת אור הנקודה להאיר החוט אינו אלא מצד הכתר ולכן "חוט דאסחר עלה" כתר דהיינו אימא עילאה מסטרא דכתר דמתמן אתקריא הכת"ר כתר כדפירשנו בספ"ר בשער הכינויים, והיא נקודה להוכיח היאך עם היות שהיא בחינת החכמה עם כל זה היא יונקת מהתפארת (אור יקר).

⁴ ר"ל עטרה מסטרא דחכמה. כסא בינה. שרפרף מל'. בנקודה זו נכלל. וז"ש דאיהי מלגאו מל'.

⁵ דהיינו בסוד שורק שלש נקודות, וכן חולם חרק שורק לעילא מן ואו עטרה באמצע, בהיותה על

נצ"ח והו"ד למטת מתפארת היא כסא עליו לא לרגליו והיינו נקודה באמצע ● שרפרף הדום לרגליו למטה מהיסוד שנצח והוד שהם רגליו עליה ודאי דהיינו בחינת ירח וכדפירשנו לעיל, ועיקר כוונתו בשמועה זו היא לכלול המלכות שהוא סוד הירח בעשר ספירות ופירש עניינה, כי התפארת בבחינת התפארת בעצמו יש לה ששה בחינות שהם הסתכלות לששה קצוות שבעצמות התפארת כדפירשנו, וכל ששה תנועות. הנזכרות לא יתייחסו אלא בשם מדה אחת מפני שבהסתכלה למזרח אינה מסתכלת לדרום ולא לצפון, וכן על זה הדרך נמצאת לעולם אינה מסתכלת אלא לצד אחד מששה צדדי התפארת (או ריקר).

⁶ וקשיא ליה כיון שהלבנה יש לה תנועה אל ששת קצוות פעמים בחסד פעמים בגבורה ולפי תנועתה יהיה עניינה אם אל החסד לבנה, ואם אל הגבורה אדומה, וכן מצד הנקודה האמצעית היא לפעמים ככא לפעמים שרפרף אם כן לפעמים תהיה דין בהיותה למטה אם כן אמאי אתקריאת לבנה אחר שאינה לבנה באור עליון, ותירץ מפני שבה פגם אורה במיעוטה ובחסרונה אז היא נבדלת מבעלה מפני שפרשה נדה ואחר כך בבואה לקבל אורה דהיינו חוט הסובב צריך אותה הנקודה שהיא שרפרף לרגליו להתלבן מדם נדתי (אור יקר).

⁷ כי הלכה היא כבודה בת מלך פנימה דהיינו נקודה אמצעית, ואי אפשר לה להתלבן ולהטהר מכל אותם הנאחזים שם לינק הדין ממנה אלא על ידי אש הבינה שבאש היא מתלבנת, כל דב"ר שהיא מלכות אשר יבא בא"ש דהיינו אש הגבורה תעבירו בא"ש הבינה שאין ביעור חמץ אלא שריפה ומיד וטהר כדפירשנו, והרי היא גם כן כלולה מהבינה בסוד ליבונה (אור יקר).

<p>טוב ורע איז קליפא דיליה חשוכא אם בהרת שחורה היא יצר הרע שפחה ושפלה איננה והיא כהה ולית לה מדילה אלא ההוא חוש דנהיר בה דאיהו לוח לה בליליא דאיהי גלותא ואתעבר מנה ביממא דאיהו עלמא דאתי דביה וזרחא לכס יראי שמי שמי צדקה ומרפא בכנפיה</p>	<p>הדעת טוב ורע, הקליפה שלה היא חושך, "אם בהרת שחורה", היא יצר הרע, שפחה, "ושפלה איננה והיא כהה" ואין לה משלה אלא אותו חוט שמאיר בה, שהוא לוח אותה בלילה שהיא גלות, ועובר ממנה ביום שהוא עולם הבא, שבו "וזרחא לכס יראי שמי שמי צדקה ומרפא בכנפיה".</p>
<p>אבל סיהרא דעין החיים ההיא נקודה דלגו מנה איזי כמבועא דלית ליה פסק דכתיב בה וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו ואתקריאת אילת אהבים מסטרא דחסד דהיינו אהבת עולם אהבתיך על כן משכתיך חסד ותרין קרנין אית לה מן נהורא כגוונא דא ט לזמנין האחת גבוה מן השנית כגוונא דא ט לזמנין קרנין אינון שוין ט</p>	<p>אבל הלבנה של עין החיים, אותה נקודה שבפנים ממנה, היא כמקור המעיין שאין לו הפסק, שכתוב בה "וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו", ונקראת "אילת אהבים", מצד החסד. כלומר "אהבת עולם אהבתיך על כן משכתיך חסד", ושתי קרנים יש לה מן האור, כדוגמא זו ט, לפעמים האחת גבוהה מן השניה כדוגמא זו ט, לפעמים הקרנים הן שוות ט.</p>
<p>רמ"א</p>	
<p>זהר</p>	
<p>ובחדש הראשון וגו' רבי אבא פתח כאיל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלהים האי קרא אוקמוה כתיב הכא איל וכתוב התם אילת בגין דאית דבר ואית נוקבא¹ (ואע"ג דאית דבר ונוקבא כולא חד האי איל איהו אקרי דבר ואיהו אקרי נוקבא הה"ד כאיל תערוג ולא כתיב יערוג וכלא חד אילת השחר) מאי אילת השחר אלא דא איהי חיה חדא רחמנית² דלית בכל חיון דעלמא רחמנית כוותה בגין דבשעתא דדחיקת לה שעתא³ ואצטריכת למוזנא לה ולכל חיון⁴ איהי אזלת למרחיק⁵ לארח רחיקא ואתיאת ואובילת מוזנא⁶ ולא בעאת למיכל⁷ עד דתיתי ותתהדר לאתרהא אמאי</p>	<p>"ובחדש הראשון וגו'", רבי אבא פתח "כאיל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלהים", פסוק זה פרשוהו, כתוב כאן איל, וכתוב שם אילת, משום שיש זכר ויש נקבה. (ואף על גב שיש זכר ונקבה הכל אחד, האיל הזה הוא נקרא זכר, והוא נקרא נקבה, זהו שכתוב "כאיל תערוג" ולא כתוב יערג והכל אחד, "אילת השחר") מהי "אילת השחר", אלא זוהי חיה אחת רחמנית, שאין בכל חיות העולם רחמנית כמותה, משום שבשעה שדחוקה לה השעה וצריכה למזון, לה ולכל החיות, היא הולכת למרחוק לדרך רחוקה ומביאה ומובילה מזון ולא רוצה לאכול עד שתבא ותחזר</p>

¹ "איל דכר" תפארת ויסוד "איילת" נוקבא מלכות, וכשידוקדק השמועה נראה שהכל במלכות, אלא. שכאשר היא בגלות שאין זכר עמה היא נקראת אי"ל, אמנם כשהיא מתקרבת אל הגאולה בסוד השחר נקראת "איילת" שהזכר עמה (אור יקר). אילת דרחמה צר ואז יסוד דדכורא נק' איל אילו של יצחק (ב"ע מו ע"א, ועי' יהל אור ח"א כז ע"א).

² שהיא [המלכות] מרחמת על כל הבריות וכל הנמצאים למטה ממנה מתפשטים ממנה (אור יקר).

³ כגון שנסתם השפע העליון חס ושלום לה (אור יקר).

⁴ שהם הנמצאים למטה חיות קטנות עם גדולות (אור יקר).

⁵ בסוד למה ה' תעמוד ברחוק עד החכמה (אור יקר), פירוש מ' עולה לאבא הנקרא מרחוק בסוד ממרחק תביא לחמה. ואינה אוכלת אותו השפע אלא כאלו הוא פקדון בידה עד שתחזור למקומה ואזי מחלקת אותו להיכלותיה וז"ש ולא בעאת למיכל עד דתיתי ותתהדר לאתרהא וכו' (מ"מ"פ).

⁶ שמביאה שפע (אור יקר).

⁷ שאין השפע לעצמה אלא להשפיע לתחתונים (אור יקר).

<p>בגין דיתכנשון לגבה שאר היון ותחלק לון מההוא מזונא¹</p>	<p>למקומה, מדוע, כדי שיתאספו אצלה שאר החיות, ותחלק להן מאותו מזון.</p>
<p>וכד אתת מתכנשין לגבה כל שאר חיון³ והיא קיימא באמצעיתא⁴ ופלגת לכל חד וחד וסימן ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וגו' וממה דפליגת לון איחי שבעה כאלו אכלה יתיר מיכלא מכלא (אימתי פליגת לון) וכד ייתי צפרא דאקרי שחר ייתי לה חבלים דגלותא ובג"ד אתקריאת אילת השחר על שם קדרותא דצפרא דחבלים לה כיולדה הה"ד כמו הרה תקריב ללדת תחיל תזעק בחבליה⁵ וגו' (אמר ר"מ בההוא זמנא וכו' שייך אח"כ⁶) אימתי פלגת להון כד צפרא בעי למיתי בעוד דאיחי ליליא וקדרותא סליקת לאנהרא כד"א ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וגו' כיון דאנהיר צפרא כלהו שבעין במזונא דילה</p>	<p>וכאשר מגיעה מתאספות אצלה כל שאר החיות, והיא עומדת באמצע ומחלקת לכל אחת ואחת, וסימן [לדבר] "ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וגו'", וממה שמחלקת להן היא שבעה כאילו אכלה יותר אוכל מכולן (מתי מחלקת להן). וכאשר יגיע הבוקר שנקרא שחר, יגיע לה חבלי גלות, ומשום זה נקראת אילת השחר, על שם שחרות הבוקר שיש לה² כאבים כמו היולדת, זהו שכתוב "כמו הרה תקריב ללדת תחיל תזעק בחבליה וגו'". מתי מחלקת להן, כאשר הבוקר רוצה לבא, בעוד שהוא לילה והשחרות עולה להאיר, כמו שנאמר "ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וגו'", כיון שהאיר הבוקר, כולם שבעים במזון שלה.</p>
<p>כדין קלא חדא אתער באמצעיתא דרקיע קארי בחיל ואמר קריבין עולו לדוכתייכו רחיקין פוקו כל חד וחד ליכנש לאתריה דאיתחזי ליה כיון דאנהיר שמשא כל חד וחד אתכניש לאתריה הה"ד תזרח השמש יאספון וגו' ואיחי אזלת ביממא ואתגליא בליליא ופלגא כצפרא ובג"כ אקרי אילת השחר לבתר אתתקפת כגיבר ואזלת ואקרי איל לאן אתר אזלת אזלת שתין פרסי מההוא</p>	<p>אז קול אחד מתעורר באמצע הרקיע, קורא בכח ואומר, קרובים הכנסו למקומכם רחוקים צאו, כל אחד ואחד יאסף למקומו הראוי לו, כיון שהאיר השמש כל אחד ואחד נאסף למקומו, זהו שכתוב "תזרח השמש יאספון וגו'", והיא הולכת ביום ומתגלית בלילה ומחלקת בבוקר, ולכן נקראת אילת השחר. לבסוף מתגברת כגבור והולכת ונקראת איל, לאיזה מקום הולכת, הולכת ששים פרסאות מאותו</p>
<p>רע"מ</p>	
<p>אמר רעיא מהימנא בההוא זמנא אלין מארי חכמתא וכו' עד יתעבר נחש מעלמא נדפס בפרשת אחרי מות דף סז עמוד ב ואחריו במשך מה שכתוב בסמוך</p>	

¹ עי' פע"ח ק"ש טז: זיוג יעקב ולאח של אחר חצות, הוא נמשך כל חצות לילה עד הבוקר, וז"ס ויהי בבוקר והנה היא לאה, שעד היות הבוקר עדיין היא לאה, כי בהיותה עם יעקב בזיוג א' יחד, ובפרט ממה שבארנו כי יש בחי' זיוג ליעקב עם לאה בסוד איילת השחר, שאז מתחלת הארת היום. ובזה לא יקשה בעיניך אם נראה מהזהור שהזיוג הוא אז בעת איילת השחר, וממקום אחר נראה כי הזיוג אז בשים שלום בנפילת אפים, כי הכל אמת. כי הזיוג של איילת השחר, הם יעקב ולאח, כי אין המוחין שבאו בחצות לילה מסתלקין, רק אחר היות היום ברור, כי עדיין בעת איילת השחר, עדיין המוחין לא נסתלקו, לכן כאשר אומרים ק"ש של היום קודם נץ החמה, אין טורח להחזיר המוחין, כי כמעט שלא עבר רגע מעט מזעיר שנסתלקו, לכן בקל יכול להחזירם.

² כולם באים אליה לקבל השפע ממנה (אור יקר).

³ שהיא נקודה אמצעית לכל המתפשטים ממנה (אור יקר).

⁴

⁵ כוונתו לדברי הרע"מ לעיל סז ע"ב, ועי' אור יקר שמקומו כאן ולא שם.

<p>ואי תימא¹ דלע² תחיל ולב' שנין אולידת בתר אלף ומאתן כחושבן רע"ב הא כתיב בטרם תחיל ילדה ורזא דמלה והיה טרם יקראו ואני אענה עוד וגו' ומאי (ס"א יומא) 3 בטרם⁴ אלא קדם⁵ דישתלימו שבעין ותרין שנין בתר אלף ומאתן אינון חבלים דיולדה יתגליין ב' משיחין בעלמא ובההוא זמנא ובהיכלו כלו אומר כבוד⁶ והא אוקמוה כבוד חכמים ינחלו⁷</p>	<p>ואם תאמר שלשבעים שנה תחיל ולשתי שנים יולדת, אחר אלף ומאתים כחשבון רע"ב, הרי כתוב "בטרם תחיל ילדה", וסוד הדבר "והיה טרם יקראו ואני אענה עוד וגו'", ומהו (היום) בטרם, אלא קדם שישלמו שבעים ושתיים שנים אחר אלף ומאתים, אלו חבלי היולדת, יתגלו שני משיחים בעולם, ובאותו הזמן [נאמר] "ובהיכלו כלו אומר כבוד", והרי פרשוהו "כבוד חכמים ינחלו".</p>
<p>בההיא שעתא אלין מארי תורה יהון נכבדים אלין דסבילו כמה חבלים וצירין כיולדה והוון מבוזין בין עמי הארץ יהון נכבדים ומיד יי' למבול ישב לרשיעיא אין מבול אלא דינין⁸ דמבול כגוונא דנפתחו מעיינות תהום⁹ וארובות השמים נפתחו ביומי טופנא אוף הכא יתערון דינין לגבייהו עילא ותתא עד דלית סוף ותכלית וכל בזויין וקלנא דעבדו אומין עכו"ם דעלמא לשם יהו"ה ולעמיה וכמה חרופין דסבילו ישראל מנייהו על שם יי' מכלהו נטיל נוקמא קב"ה ועל דא אתקרי נוקם יי' ונוטר ובעל חמה לגבייהו</p>	<p>באותה שעה, אלו בעלי התורה יהיו נכבדים, אלו שסבלו כמה חבלים וצירים כמו היולדת, והיו מבוזים בין עמי הארץ, יהיו נכבדים. ומיד "ה' למבול ישב", לרשעים אין מבול אלא דינים של מבול, כדוגמא שנפתחו "מעיינות תהום וארובות השמים נפתחו" בימי המבול, כמו כן כאן יתעוררו דינים אליהם למעלה ולמטה, עד שאין סוף ותכלית וכל הבזויים והבושה שעשו אומות עובדי כוכבים ומזלות של העולם לשם ה' ולעמו, וכמה חרפות שסבלו ישראל מהם על שם ה', מכולם יקח הקדוש ברוך הוא נקמה, ועל זה נקרא אצלם "נוקם ה' ונוטר ובעל חמה".</p>
<p>ובחדש הראשון מאן ראשון דא ניסן תמן אולידת ההיא חיה לקיים מה דאוקמוה מארי מתניתין בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל ובי"ד דיליה ויאמר כי יד¹⁰ על כס יה תמן אומי¹¹ לאעברא מעלמא זרעא דעשו</p>	<p>"ובחדש הראשון" מיהו ראשון, זה ניסן, שם הולידה אותה חיה לקיים מה שפרשו בעלי המשנה, בניסן נגאלו ובניסן עתידים להגאל, ובי"ד שלו. ויאמר "כי יד על כס יה", שם נשבע</p>

¹ ואי תימא וכו' סלקא דעתיה הכי ממאי דקאמר "דאתפתחת ב' לאולדא" אם כן יהיה הלידה אחר תשלום ע"ב שנים והכרח שאינו כן אלא קודם "טרם יקראו יכו" (אור יקר).

² מקשה דאמר באחרי מות דע"ב שנין אחר אלף ומאתן תוליד ב' שנין על ב' משיחין, אחר שתחיל והלא כתיב בטרם תחיל ילדה. ור"ל החילה קושי השעבוד וקריאה לקוב"ה מתוך צרות כמש"ו (יהל אור).

³ נמחק ציהל לור.

⁴ ור"ל האיך הוא בטרם (יהל אור).

⁵ תירוץ על הקושיא. ור"ל בטרם קאי קודם שישלם הע"ב שנין (יהל אור).

⁶ "ובהיכלו" שהיא מלכות "כולו אומר כבוד" מסטרא דחכמה (אור יקר).

⁷ שהם מצד החכמה ינחלו (אור יקר).

⁸ דלאו מבול מים כדפירשו בזוהר פרשת נת, והמבול שהיא הכח החצוני המעניש היה מים על הארץ, אם כן מבול לאו מים אלא העונש, אם כן אומרו למבול ישב ירצה ישב להעניש הרשעים (אור יקר).

⁹ ירצה כי תהום רבה היינו נוקבא דתתומא רבא ששם מדיר החצונים, מעיינות תהום רבא היינו מקורות החצונים אשר שם (אור יקר).

¹⁰ ר"ל י"ד ימים לניסן (יהל אור).

¹¹ כמ"ש (פסחים ה' א) בזכות אך ביום הראשון תשביתו שאור, אני פורע לכם מראשון, ויצא הראשון אדמוני כו' [ז"ל בש"ס שלנו: תנא דבי רבי ישמעאל בשכר שלשה ראשון זכו לשלשה

<p>עמלקיים בהוא זמנא משכו וקחו¹ לכם צאן למשפחותיכם ושחטו הפסח² משכו משך ידו³ את לוצצים בהוא זמנא כה אמר יי' לרועים הפושעים בי ואומר ואל אדמת ישראל לא יבאו ואלין אינון רועים דענא פרנסי דרא ובג"ד אתמר עלייהו הנה אנכי מפתיה והולכתיה המדברה ונשפטתי אתכם וגו' כאשר נשפטתי את אבותיכם דקטיל לון במכת חשך</p>	<p>להעביר מהעולם זרעו של עשו עמלקיים, באותו זמן "משכו וקחו לכם צאן למשפחותיכם ושחטו הפסח", משכו "משך ידו את לוצצים", באותו זמן "כה אמר ה' לרועים הפושעים בי", ואומר "ואל אדמת ישראל לא יבאו", ואלו הם רועי הצאן פרנסי הדור, ומשום זה נאמר עליהם "הנה אנכי מפתיה והולכתיה המדבר ונשפטתי אתכם וגו', כאשר נשפטתי את אבותיכם" שהרג אותם במכת חשך.</p>
<p>(ר' אלעזר אמר וכו' שהוא בהפך הדרף)</p>	
<p>רמז/ב10188</p>	
<p>זהר</p>	
<p>אתר דנפקא⁴ ועאלת לגו טורא דחשוכא⁵ (ומתמן ארחת מזונא) אזלת בנו ההוא טורא דחשוכא ארח לרגלה חויה דהא עקימא ואזיל לרגלה ואיהי סלקא מתמן לגבי טורא דנהורא</p>	<p>המקום שיצאה, ונכנסת לתוך ההר של חושך (ומשם מריחה מזון), והולכת בתוך אותו ההר של חושך ומריח את רגליה, נחש אחד עקלתון והולך למרגלותיה, והיא עולה משם אצל ההר של אור.</p>
<p>כיון דמטת תמן זמין לה קב"ה חויה אחרא ונפיק ומקטרגא דא בדא ואיהי אשתזיבת ומתמן נטלת מזונא ותבת לאתרה בפלגות ליליא ומפלגו לילא שריא לפלגא עד דסליקת קדרותא דצפרא כיון דאנהיר יממא אזלת ולא אתחזיאת כמה דאתמר</p>	<p>כיון שמגיעה שם, מזמין לה הקדוש ברוך הוא נחש אחר ויוצא ונלחם זה בזה, והיא נצולית, ומשם נוטלת מזון ושבה למקומה בחצות הלילה. ומחצות לילה מתחילה לחלק עד שעולה שחרות הבוקר, כיון שמאיר היום, הולכת ולא מתראה כמו שנתבאר.</p>
<p>ובשעתא דעלמא אצטריך למטרא מתכנשין לגבה כל שאר חיון והיא סליקת לריש טורא רמאה ואתעטפת רישהא בין ברכהא ונעת⁶ נועה בתר נועה¹ וקב"ה שמע</p>	<p>ובשעה שהעולם צריך למטר, מתאספות אצלה כל שאר החיות, והיא עולה לראש הר גבוה ומכניסה ראשה בין ברכיה ובוכה בכיה אחר</p>

ראשון להכרית זרעו של עשו לבנין בית המקדש ולשמו של משיח להכרית זרעו של עשו דכתבי ויצא הראשון אדמוני כלו כאדרת שערן [יהל אור].

¹ ר"ל משכו הצאן אלו ישראל מן הרועים כמש"ו (יהל אור).

² אלין הרועים כמש"ו (יהל אור).

³ דקאי על שרי ישראל כמש"ש בהושע. ור"ל ידו י"ד ניסן (יהל אור).

⁴ פירוש שהמ' יורדת לבריאה כנודע ושם מקומה. ומבריאה שהוא מרומה הולכת ליצירה. ששם מקנן הזעיר שהוא בן ר"ק וז"ש אזלת ס' פרסי וכו' (מ"מ 9).

⁵ היא עשייה ששם מדור הקליפות ומשם מבררת הבידורים שהם מזונה וז"ש ומתמץ ארחת מזונא. וחיוויא הנז' ארח לרגלה הוא ס"מ. וכשערלה לאצילות שהוא טורא דנהורא מזמין לה הקב"ה נחש הקדוש שהוא שד"י ומ"ד גי' נח"ש והוא יסוד דקטנות ומבטל ס"מ הנר. א"נ יש לפרש אזלת ס' פרסי וכו' הנה נודע שהמ' היא נגד ר"ק דזעיר שהוא מתחלת מחסד ולמטה לפי שהיא בין תרין דרופין והולכת נגד ר"ק הנז' הנק' ס' פרסי עד שמגיעת לבריאה הנק' טורא דחשוכא בסוד ובורא חושך וכתב הרב שהבריאה נק' חשך. ופירוש מההוא אתר דנפקא היינו אצילות ומ"ש ומתמן ארחת מזונא היינו שמבררת הבידורים מבריאה ששם נפלו הכלים. וחוייא הנז' הוא כמ"ש בפירוש הראשון (מ"מ).

⁶ רישא דילא הוא כנגד הת"ת דז"א עד"א, אשר משם הוא הנביעו דנהוא דילה ע"י הת"ח שבדור שהן מנו"ה שלהם אפיקי מים אשר על ידם אשתקיא וכשהם מתייבש וחסר לרישא דילה

<p>קלה ואתמלי רחמין וחם על עלמא והיא נחתת מריש טורא ורהטת וטמירת גרמהא וכל שאר חיותא אבתרהא רהטין ולא משכחין לה הה"ד כאיל תערוג על אפיקי מים²</p>	<p>בכיה, והקדוש ברוך הוא שומע קולה ומתמלא רחמים וחם על העולם, והיא יורדת מראש ההר ורצה ומסתירה עצמה, וכל שאר החיות רודפות אחריה ולא מוצאות אותה, זהו שכתוב "כאיל תערוג על אפיקי מים".</p>
<p>מאי על אפיקי מים על אפיקי מים מהנהו דאתיבשו ועלמא צחי על מייא כדין תערוג בשעתא דאתעברת אסתימת³ כיון דמטא זמנא למילד געאת ורמאת קלין קלא בתר קלא עד שבעין קלין כחושבן תיבין דיענך⁴ יי' ביום צרה דאיהי שירתא דעוברתא דא וקב"ה שמע לה וזמין לגבה⁵ כדין אפיק חד חויא רברבא מגו טורי חשוך ואתי בין טורין פומיה מלחכא בעפרא⁶ מטי עד האי איל ואתי ונשיך לה בההוא אתר תרי זמני⁷</p>	<p>מהו "על אפיקי מים", על אפיקי מים, מאלו שהתייבשו והעולם צמא למים, ואז תערוג. בשעה שמתעברת נסתרת, כיון שמגיע זמנה לילד, בוכה ומרימה קולות, קול אחר קול, עד שבעים קולות, כחשבון תבות של "יענך ה' ביום צרה", שהיא שירה של המעוברת הזאת, והקדוש ברוך הוא שומע לה ומצוי אצלה, ואז מוציא נחש אחד גדול מתוך הרי החושך ובא בין ההרים, פיו מלחך בעפר, מגיע עד</p>

השפע מעד"א אתעטפא רישהא בין ברכהא ובוכה על חסרון השפע אשר מגרמתם, ועי' לעיל סח ע"א ברע"מ שם (לש"ו).

¹ כשם שישראל הם תמיד בצער ובמצוק וצועקים תמיד על אריכות הגלות, כן הוא השכינה הקדושה, כאיל תערוג (תהלים מב ב), וגעת גועה בתור גועה כמ"ש ברע"מ (פנחס דף רמט ע"ב) (ביאורים ח"א כח ע"ד).

² הן מארי חכמתא עלאה מאיר קבלה מאיר רזי תורה שהן בדרגא דנר"ה, שנקראו אפיקי מים, מאים דאורייתא לגבי שכינתא דשכינתא אתשקיא מנר"ה וכאן אמר מהנהו דאתיבשו ור"ל שלא נמצאו אבל לעיל סז ע,ב אמר דתערוג על צערא דלהון ע"ש (יהל אור).

³ גם אחר שעלו זר"ן למעלה וקבלו שם אור וברכה ככל הראוי להם, עכ"ז הנה מאחר שאין התחתונים כדאי לזה, לכן כאשר יורדים הזר"ן במקומם להשפיע למטה, הנה יש עיכובים גדולים בדבר, כי במקומם הרי הוה אז מדרגת הזר"ן רק אחר באחור, ולא נשתנו עדיין במקומן ממדרגתם כלל והם בבחי' הקטנות. וזהו סוד מה שאמרו בענין הנז' בזה"ק (פנחס רמט ע"ב) בשעתא דאתעברת אסתימת, כי הגם שנתעברה המלכות נוק' דז"א בכל אור וברכה ביחודם פנים בפנים ע"י עלייתם למעלה, עכ"ז כאשר שהיא צריכה לירד למטה במקומה כדי להשפיע להתחתונים, הנה כאשר שאין מעשה התחתונים כדאי לזה כלל, והם בסיבתם רק במדרגת הקטנות במקומם, לכן כאשר חזרה למקומה הרי פתחה סתום ורחמה צר, ואי אפשר לה להוליד ולהוציא את אותו השפע למטה (דע"ה ח"ב קכא ע"ד), בהחבלין וצירין נוטלים את שלהם, ומתפייס הקטרוג ונמתקו הדינין, ועי"ז מתעבר ההוא נחש ומתגלייא השכינה הקדושה בישראל בכל אורה וזיוה, וזכו עכ"פ להיות חלק ה' עמו ונחלתו לעולם (דע"ה ח"ב קכו ע"ב).

⁴ עי' היכלות פקודי רנה ע"ב באורכה (יהל אור). הן בע' שנין דחבלי משיח כמ"ש במשפטים קיט ע"ב (לש"ו).

⁵ שהבינה שכינתא עלאה [קב"ה] מתגלה על המלכות שכינתא תתאה היורדת למטה לשמור אותה מהחיצונים שלא יתאחזו בה, ולא ינקו יותר מדאי (דע"ה ח"ב קכה ע"ב), הוא ע"ד שכתוב (שמות יז ו) הנני עומד לפניך שם על הצור, וכמו שיתבאר סוד הענין לקמן, וכן הוא בכל לידת הקטנות שהוא התיקון דבירור הניצוצין הנעשה תמיד בסוד גלות השכינה וכו' וכן בפ' ויקהל (ריט ע"ב) ופ' משפטים (קיט ע"ב) הנה המאמרים הללו הם כולם מדברים על לידת דבירור הניצוצין אשר ע"י סוד גלות השכינה בכל משך זמן הגלות (דע"ה ח"ב קכה ע"ב, ועיי"ש ע"ג וע"ד).

⁶ ונחש עפר לחמו (לש"ו).

⁷ עי' דע"ה ח"ב קכד ע"ד: הזר"ן הנה היו אז עדיין באמת רק בסוד הקטנות, והנה לא שינה אותם המאציל ית"ש ממצבם ע"ד שנשתנו בליל א' של פסח שנתגדלו בפעם אחד בגדלות היותר שלם, אלא כי בליל ז' של פסח נשארו ועמדו על בחי' הקטנות כמתחילה, והרי היתה הנוק' פתחה סתום ורחמה צר שאי אפשר להוליד, והנה זוגם המאציל ית"ש בסוד (משלי ל יט) דרך נחש עלי צור כנ"ל סי' ז', ונשך את רחמה ונפתח. והנה נקרא הזווג הזה בשם נשיכה מב' טעמים: אחד, מטעם שהוא אינו מגיע אז בפנים אלא רק שהוא קורע ובוקע את מסך הסותם, והוא סוד קריעת ים סוף שקרע ופתח את רחמה, וטעם השני הוא כי היסוד דקטנות, הנה הוא עומד בתוקף הגבורות. והנה הגם שהוא הנחש הקדוש, אך ממנו יונק הנחש הטמא ג"כ, ואחוזו הוא בסימו ונכלל עמו כנ"ל.

	<p>איל זה, ובא ונושך לה באותו מקום פעמיים.</p>
<p>זמנא קדמאה נפיק דמא¹ ואיהי לחיך² זמנא תניינא נפיק מייא ושתו כל אינון בעירן די בטורייא ואתפתחת ואולידת וסימנך ויך את הסלע במטהו פעמים וכתוב ותשת העדה ובעירם³ בההוא זמנא דקב"ה חס עלה על (ס"א עובדא) עוברתא דנחש (ס"א דחיה) דא מה כתיב קול יי' יחולל אילות ויחשוף יערות וגו' קול יי' יחולל אילות אינון חבלין וצירין לאתערא אינון שבעין קלין מיד ויחשוף יערות לאעברא (נ"א לאתערא) ההוא נחש ולאנתגלייא היהא חיה בינייהו למיהך ובהיכלו מאי ובהיכלו בהיכלו דקב"ה כל אינון אכלוסין פתחין ואמריין כבוד מאי כבוד ברוך כבוד יי' ממקומו</p>	<p>פעם ראשונה יוצא דם, והיא לוחכת, פעם שניה יוצא מים, ושתו כל אותן החיות שבהרים ונפתחת ויולדת, וסימנך "ויך את הסלע במטהו פעמיים", וכתוב "ותשת העדה ובעירם". באותו זמן שהקדוש ברוך הוא חס עליה על (מעשה) עובר של נחש (של חיה), זה מה כתוב "קול ה' יחולל אילות ויחשוף יערות וגו'", "קול ה' יחולל אילות", אלו חבלים וצירים לעורר אלו השבעים קולות, מיד "ויחשוף יערות" להעביר (לעורר) אותו נחש ולהתגלות אותה חיה ביניהם ללכת. "ובהיכלו", מהו ובהיכלו, בהיכלו של הקדוש ברוך הוא, כל אלו ההמונים פותחים ואומרים "כבוד". מהו כבוד, "ברוך כבוד ה' ממקומו".</p>
<p>ובחדש הראשון מאן חדש הראשון דא איהו חדש דהאי חיה אתגלייא ביה ואתתקפת ביה ונפקא לעלמא בארבעה עשר יום בארבעה עשר אלין שאר היוותא דאינון י' י' לכל סטר בד' סטרין דעלמא ובספרי קדמאי איהו י' וחד לכל סטר לארבע סטרין ואינון ארבע עשר כיון דאינון ארבע מתחבראן ומתתקנן עם אינון עשר דבסטרא דימינא כדין י"ד בחדוה לאתתקנא חיה דא (ס"א לאתקנא סיהרא חיה דא) בתקונהא</p>	<p>"ובחדש הראשון", מיהו החדש הראשון, זהו חודש שזו החיה מתגלית בו, ומתחזקת בו ויוצאת לעולם. "בארבעה עשר יום", בארבעה עשר, אלו שאר החיות שהן י' י' לכל צד בארבעת צדדי העולם, ובספרי הראשונים הוא י' ואחת לכל צד לארבעה צדדים, והן ארבע עשרה. כיון שהן ארבע, מתחברות ונתקנות עם אלו העשר שבצד ימין, ואז י"ד בשמחה לתקן חיה זו (לתקן הלבנה חיה זו) בתקונה.</p>
<p>ר' אלעזר אמר ודאי הכי הוא ות"ה כתיב משכו וקחו לכם צאן וגו' משכו (בחבורא קדמאה) מאי משכו כמאן דמשיך מאתר אחרא לאתר דא משכו יומין עלאין לגבי</p>	<p>רבי אלעזר אמר, ודאי כך הוא, ובא וראה, כתוב "משכו וקחו לכם צאן וגו'", משכו (בחבור הראשון), מהו "משכו", כמי שמושך ממקום אחר למקום זה, משכו ימים עליונים לגבי</p>

והרי הוא כקוץ מכאיב וכסילון ממאיר בכל מקום שיש איזה הרגש ממנו, לכן נקרא היחוד דיסוד דקטנות בלשון נשיכה, הגם שהוא עצמו הנה הוא נחש דקדושה. וזה הוא עצמו הטעם מה שהוא אינו נכנס בפנים אלא רק בבחי' נשיכה מבחוץ, והוא משום כי הנחש הטמא הוא נכלל בו בסיומו, וכדי שלא יטעום גם הוא מפנימיותה ח"ו.

הוא נשיכין דיצר הרע דחויא דנשיך לת"ח בכמה דוחקין כנ"ל סז עב, ברע"מ (לש"ו).

¹ בהכאה ראשונה יצא דם, וכן הוא במדרש תהלים (עח ס"ב, וקה ס"י יב) והוא מצד הדינין שבהם. והגם שהם דינין טהורים, אך כשמתפשטים למטה יש מהם יניקה לחיצונים רח"ל (דע"ה ח"ב קלג ע"ב)

² הוא הלבוש דה"ג דמים טמאים דהם יוצאים ראושנה (לש"ו).

³ הוא בסוד הכתוב (תהלים קד י) המשלח מעינים בנחלים כו' ישקו כל חיתו שדי, שהם חיות הקודש וכל משריין וחיילין עלאין, כמ"ש פ' חוקת (קפא ע"א), כי כאן היה לצורך התיקון הנוגע לכולם ע"ד התיקון דלעתיד וכנז', וזהו מה שכתוב ובעירם, וכמ"ש בפ' פנחס (רמט ע"ב) (דע"ה ח"ב קלב ע"א).

ימין תתאין יומין עלאין אינון שס"ו	ימים תחתונים, ימים עליונים הם שס"ו
רע"מ	
<p>אמר רעיא מהימנא מלין אלין סתימין וצריך למפתח לון לגבי חברייא דמאן דסתים לון גניזין דאורייתא איהו מצער לון דלרשיעיא נהורין דרזין אתחזרין לון חשוכין ואיהו מתלא לממונא דאיהו גניז מאן דחפר ליה עד דגלי ליה ולא איהו דיליה אתהדר בסוכלתנותיה בחשוכא וקבלא ולמאן דאיהו דיליה נהיר ליה</p>	<p>אמר הרועה הנאמן, דברים אלו נסתרים וצריך לפתוח אותם אצל החברים, שמי שמסתיר להם סתרי התורה, הוא מצער אותם, שלרשעים אורות של הסודות חוזרים להיות להם חשך, והוא משל לממון שהוא גנוז, מי שחופר אותו עד שמוצא אותו ואינו שלו חוזר בתבונתו לחשך וחושך, ולמי שהוא שלו מאיר לו.</p>
<p>ובג"ד אית לב"ג לגלאה רזין סתימין דבאורייתא בעשור ט' אינון לכל סטר לקבל ט' ירחין דיולדה כחושבן א"ח מאן יולדת ד' מן אחד א"ח איהו ט' לד' סטרין דאת ד' ואינון ארבעים¹ א"ח זכור ד' שמור הא ארבעין ותרין² אשתאר כבוד³ דאתמר ביה בשכמל"ו ואיהו כבוד ל"ב ד' זמנין⁴ לכל סטר דאת ד' הרי ס"ד לד' סטרין רנ"ו⁵ ואוקמוה כבוד לעילא⁶ ל"ב לתתא⁷ ובג"ד</p>	<p>ומשום זה יש לאדם גלות סודות נסתרים שבתורה. "בעשור", תשעה הם לכל צד כנגד תשעה חדשים של היולדת, כחשבון א"ח. מהי יולדת, ד' מאחד, א"ח היא ט', לארבעה צדדים של אות ד', והם ארבעים. א"ח זכור, ד' שמור, הרי ארבעים ושנים. נשאר כבוד שנאמר בו "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", והוא כבוד, ל"ב, ארבע פעמים לכל צד של אות ד', הרי ס"ד, לארבעה צדדים רנ"ו, ופרשוהו כבוד למעלה, ל"ב למטה, ומשום זה</p>
רנ"א	
זהר	
<p>כחושבן משכו⁸ יומין תתאין זמנין דאינון שג"ה ובזמנא דאתנהרא סיהרא באשלמותא סליקו למהוי אינון יומין שס"ה כחושבן משכו⁹ חסר חד משכו יומין עלאין¹⁰ לגבי יומין תתאין¹ למהוי כלהו</p>	<p>כחשבון משכו, ימים תחתונים פעמים שהם שג"ה, ובזמן שמאירה הלבנה בשלמותה עולים להיות אלו הימים שס"ה כחשבון "משכו" חסר אחד. "משכו" ימים עליונים אצל ימים</p>

¹ כמ"ש בחיבורא קדמאה, ט' נקודות בכל צד, עם נקודה האמצעית המשלמת לעשר, ד"פ הם ארבעים. והם א"ח ד"פ בכל צד, עם ד' באמצעיתא הם ארבעין (יהל אור).

² ר"ל זכור ושמור הן שתיים, והן מ"ב עם הארבעים הנ"ל (יהל אור).

³ ר"ל מן ע"ב, אחר שתקח ארבעים. וכן מן מ"ה, שהוא כב"ד אח"ד, אחר שתקח אחד, נשאר כבוד (יהל אור).

⁴ ר"ל כבוד עם ל"ב, הוא ס"ד. שהוא כבוד לעילא, ל"ב לתתא כמ"ש (יהל אור).

⁵ גדפי החיות, רנו ליעקב כו' (יהל אור).

⁶ בינה (יהל אור).

⁷ מלכות (יהל אור).

⁸ משכו עולה שס"ה ואחד יותר שהוא בעצמו הבינה, ושס"ה היינו שס"ה ענפים שהם עשר ספירית שבת עד שלש ראשונות ם ששת קצוות ה' מלכות והם בעמקי הבינה (אור יקר). ולכך צריך קודם משכו יומין עילאין בתתאין, וכיון שאמר סתם משכו ולא פירש אם ממטה למעלה אם ממעלה למטת ודאי שהכוונה עילאין בתתאין ותתאין בעילאין, והטעם שאין האחדות שלם אם לא בהתאחד הדק בנגלה. והנגלה בדק כדי שימצאו זה בזה וזה בזה וזהו שאמר "למהוי כולהו כחדא" דהיינו ייחוד שנת החמה דהיינו תפארת שמבינה שיטותיו שס"ה עם שנת הלבנה שיהיו ימיה גם כן שס"ה כחמה, וייחודם על ידי היסוד שהוא י' דהיינו אות ברית והוא בסוד הימין שכן נקרא חסד, שכן מייחסים אותו בשם חסד באדרא (אור יקר).

⁹

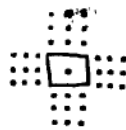
¹⁰ פירוש ספירות של זעיר (מ"מ).

<p>כחדא² בחבורא חדא ומאן משיך לון³ אינון עשר דלסטור ימינא⁴ דכתיב בעשור⁵</p>	<p>תחתונים, להיות כולם כאחד בחבור אחד. ומיהו שמושך אותם, אלו עשר שלצד ימין, שכתוב "בעשור".</p>
<p>בעשור בעשרה מבעי ליה מאי בעשור אלא ט' אינון לכל סטר⁶ ונקודה חדא</p> <p>דאזלא באמצעיתא כגוונא דא⁷. וההיא נקודה אשלימת לעשר⁸ וע"ד בעשור כמה דאתמר זכור ושמור⁹ לשמושא בעשרה אינון יומין תשע בההוא נקודה לחדש הזה יומין דלסטור ימינא¹⁰ בגין לאתחברא זאת בזה למהוי כלא חד</p>	<p>בעשור, היה צריך לכתוב בעשרה, מהו "בעשור", אלא תשע הם לכל צד ונקודה אחת שהולכת באמצע,</p> <p>כדוגמא זה¹¹, ואותה נקודה משלימה לעשר, ועל זה "בעשור", כמו שנאמר "זכור ושמור" להשתמש בעשרה, אלו התשעה ימים באותה נקודה, "לחדש הזה" ימים שלצד ימין, כדי להתחבר זאת בזה להיות הכל אחד.</p>
<p>ובזמנא דאינון ד¹¹ אתקשרו לד' סטרין (מתחברין) בהדיהו כדין אולידת ההוא חיה¹² וחויא אזיל ליה¹³ ובההוא זמנא</p>	<p>ובזמן שאלו הארבעה נקשרים לארבעה צדדים (מתחברים) עמהם, אז יולדת אותה החיה, והנחש הולך</p>

¹ שעל ידי זה ימצאו למטה, מפני שאינם למטת שס"ה אם לא ימשכו תחלה מלמעלה ואחר כך יצטיירו למטה, ואחר שתם למטה יחזור להמשיך אור מהתחתונים אל העליונים (אור יקר), פירוש ספירות המלכות, ומ"ש יומין עילאין אינון שס"ו, פירוש שימות החמה שהוא זעיר הם שס"ה ע"ה הם שס"ו, ומ"ש סליקו למהוי אינון יומין שס"ה, פירוש שמלכות מתגדל אורה כמו בעלה ונעשית שס"ה (מ"מ).

² פירוש ע"י מי שנמשכים ספיר' הזעיר למלכות (מ"מ).
³ ר"ל ע"י עשרה שבצד ימין נמשכים של זעיר למלכות ע"ד והוכן בחסד כסא (מ"מ).
⁴ פירוש כדמסיק לקמן שאמר בעשור לחודש הזה יומין דלסטור ימינא דהיינו ע"י עשרה שבצד ימין מתחבר חודש עם זה (מ"מ).

⁵ הענין שהתפארת כולל ארבעה אותיות י' ה' ו' ה' דהיינו י' לדרום ה' לצפון ו' למזרח ה' למערב, והם תשע לכל סטר שהם תשעת ספירות דהיינו כתר חכמה בינה שלש, חסד גבורה תפארת שלש, נצח הוד יסוד שלש, מלכות נקודה אחת משלמת עשר לכל סטר, מפני שאין הספירות כלולות מעשר שלימות מפני שחלק עשירי שבהם משכון ביד המלכות כדי שלא ישתלמו מעשר אלא על ידה (אור יקר).

⁶ (אור יקר). וכן הוא בסוף תיקון ית.
⁷ לכל סטר, וחלק העשירי המשלים, הוא הקושר ומייחד הזכר עם הנקבה, והיינו בחינת המלכות שבה אחדות וקשר היסוד ונעשים עשר בימין, ועל ידי אותם העשר. שהם נקראים עשור"ר להורות שאינם עשר שלימות אלא תשע בימין" מפני שמלת עשרה מורים עשרה שלימים, אמנם עשור ירצה המעשרת לאחרים והיינו בהצטרף אותה נקודה שהיא מעשרת ומשלמת עשר לכל תשע (אור יקר).

⁸ רוצה לומר היות כל שבת שמור בשמירה, וכן זכור לשמושא שמורה על כל שמושא ושמושא עשות השבת זכ"ר בזכר בעשרה, היינו כעשור יומין תשע בההוא נקודה, ובאומרו לחדש סיים להם מקום (אור יקר).

⁹ דהיינו חדש ניסן דאיהו לימינא כדפירשנו לעיל (אור יקר).
¹⁰ היינו ד' של אחד כדמסיק לקמיה, והיינו בחינת הנקודה האמצעית המשלמת עשר לכל סטר, שהיא מלכות שיש בה ארבעה בחינות להקשר עם ארבע בחינות שבזכר שהם ארבעה אותיות יהו"ה כדפירשנו לעיל שהם לארבע סטרין, ובקשרה וייחודה בשלימות דהיינו ארבע ארבע שם יהו"ה בשם אדני' כזה יאהדונה"י (אור יקר).

¹¹ דהיינו מלכות יולדת המשיח ומצמחת הגאולה והקליפות מתבטלות (אור יקר).
¹² וסוד הנחש הוא סוד האיילת שאינה יולדת אם לא יכשינה הנחש כדפירשו בפרשת בלק, "מקדשין" מצד החכמה ומקבלת ממנה ל"ב נתיבות שבהם סוד חדוש כל הנמצאים (אור יקר).

<p>מקדשין לעילא להאי היה וקראן לה כבוד¹ וכדין אתקדש מועדא² מה דלא הוה עד השתא וכען קראן לה כבוד הדא הוא דכתיב ובהיכלו כלו אומר כבוד</p>	<p>לו. ובאותו זמן מקדשים למעלה לאותה חיה וקוראים לה "כבוד", ואז מתקדש המועד, מה שלא היה עד עתה. ועתה קוראים לה "כבוד", זהו שכתוב "ובהיכלו כלו אומר כבוד".</p>
<p>(אמר ר"מ מלין אלין שייך כאן)</p>	
<p>מאן היכלו דא היכל עלאה פנימאה דתמן מתקדשא כלא תמן מקדשין למאן דהוי לאתקדשא היך מקדשין ליה בההוא היכלא בקדמיא אתפתחו תרעין וחד מפתחא סתימא אתקין ופתח תרעא חד לסטר דרום כדין עאל כהנא רבא בההוא פתחא ואודרו בהימניו ותקונוי ואתעטר בעטרא דקדושה ולביש חושנא ואפדא ומעילא דשבעין זגין ורמונין דאינון פעמון זהב ורמון וציץ נזרא דקודשא על מצחיה דאתקרי ציץ נזר הקדש ואתקשט בד' בנדי זהב ובד' בנדי לבן ועל ההוא ציץ מ"ב אתוון מלהטן ביה ומנצצן עליה ונהיר כל ההוא היכלא בנהורין עלאין (ר"מ אסתחר ההוא היכלא וכו')</p>	<p>מיהו היכלו, זה ההיכל העליון הפנימי ששם מתקדש הכל, שם מקדשים למי שראוי להתקדש. איך מקדשים אותו באותו היכל, בראשונה נפתחים שערים, ומפתח אחד סתום מתקן ופותח שער אחד לצד דרום, ואז נכנס הכהן הגדול באותו פתח ומזדרז לחגור אבנטו ומלבושיו, ומתעטר בעטרה של קדושה, ולובש חושן ואפוד ומעיל של שבעים פעמונים ורמונים, שהם פעמון זהב ורמון וציץ נזר הקדש על מצחו, ונקרא ציץ נזר הקדש, ומתקשט בארבעה בגדי זהב ובארבעה בגדי לבן, ועל אותו ציץ יש מ"ב אותיות שלוהטות בו ונוצצות עליו, ומאיר כל אותו היכל באורות עליונים.</p>
<p>אסתחר ההוא מפתחא ופתח סטרא אחרא דבסטר צפון כדין עאל לוי מעשרא דיעקב דאפריש לקב"ה וכנור דעשר נימין עמיה ואתעטר בעטרוי וכדין אסתחר מפתחא ופתח בההוא היכלא חד תרעא ההוא תרעא דקיימא באמצעיתא עמודא דלסטר מזרח</p>	<p>מסתובב אותו מפתח ופותח צד אחר שבצד צפון, ואז נכנס לוי, מעשר של יעקב שהפריש להקדוש ברוך הוא, וכנור של עשרה נימים עמו ומתעטר בעטרו, ואז סובב המפתח ופותח באותו היכל שער אחד, אותו שער שעומד באמצע עמוד שלצד מזרח</p>
<p>רע"מ</p>	
<p>מייחדים בכל יומא תרין זמנין דאמרן בהו תרין זמנין כבוד דאיהו ס"ד ותריין זמנין ד' ד' מן אח"ד הרי ע"ב הרי ד' דאח"ד שלימו דמ"ב שמהן ושלימו דע"ב שמהן ובג"ד אמרינן³ במזמור לדוד מי זה מלך הכבוד יי עזו וגבור ובזמנא תניינא מי הוא זה מלך הכבוד</p>	<p>מייחדים בכל יום פעמיים, שאומרים בהם פעמיים כבוד, שהם ס"ד, ופעמיים ד' ד' מאחד הרי ע"ב, הרי ד' של אח"ד היא שלמות של מ"ב שמות ושלמות של ע"ב שמות, ומשום זה אומרים במזמור לדוד "מי זה מלך הכבוד ה' עזו וגבור" ובפעם שניה אומרים "מי הוא זה מלך הכבוד".</p>

¹ שאורה כאור החמה שהיא נקראת כבוד מצד ל"ב נתיבות דהכי סליק כבוד ל"ב (אור יקר).
² הענין כי ארבע סטרין דאינון תשע דאמרן לעיל דהיינו ארבע אותיות הם ארבעה מועדים, דהיינו י' פסח, ר' שבועות, ה' סוכות, ה' שמיני חג עצרת, ומלכות נקשרת שם אדנ"י בארבעה מועדים והיינו סוד אלה מועדי ה' וצריך שיהיו מקראי קדש דהיינו שיתקדשו ארבע סטרין אלין מקדושת.. החכמה ששם הקדש, ואחר כך אשר תקראו אותם במועדם במלכות שם אדנ"י, ועל ידי זה נעשית היא כבוד (אור יקר).
³ ב"פ מלך בינה, וב"פ כבוד מל' כנ"ל (יהל אור).

<p>אסתהר¹ ההוא² היכלא ופתח תרעא אחרא דסטר דרום (ד"א צפון) בשבעין ותרין עטרין לבתר אפתח תרעא תליתאה לסטר מזרח בחמשיין (ותרין) נהורין דחמשיין תרעין דבינה לבתר אפתח תרעא אחרא דלסטר צפון (ד"א מערב) בע"ב עטרין וכלהו רמ"ח בחושבן תיבין דפרשיין דק"ש ומה דבקדמיתא ההיא חיה הות זעירא בההוא זמנא אתרביאת הדא הוא דכתיב מלא כל הארץ כבודו דאיהו כבוד עלאה ותתאה</p>	<p>מסתובב אותו היכל ופותח שער אחר של צד דרום (צפון) בשבעים ושתיים עטרות, ואחר כך פותח שער שלישי לצד מזרח בחמשים (ושנים) אורות של חמשים שערי בינה, לבסוף פותח שער אחר של צד צפון (מערב) בשבעים ושתיים עטרות, וכולם בחשבון רמ"ח תבות של פרשיות קריאת שמע. ומה שבהתחלה היתה אותה חיה קטנה, באותו זמן נגדלת, זהו שכתוב "מלא כל הארץ כבודו" שהוא כבוד עליון ותחתון.</p>
<p>כד מטי לה"י עלמין דביה ח"י ברכאן דצלוחא ופתח ביה אדנ"י שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך כדין עמודא דאמצעייתא אתחבר בהדה בחביבו דנשיקין דשפון ואינון נצח והוד דלשון איהו צדיק בינייהו לשון למודים בההוא זמנא וישק יעקב לרחל כדין קראן לההיא חיה כבוד כבוד אבא ואימא מקודש מקודש³ כדין ירחא אתקדשא כדקא יאות כדין ובחדש הראשון ראשון ודאי וכדין משכו וע"ד בעשור לחדש הזה דאתחבר סיהרא קדישא בשמשא⁴ דאתמר ביה כי שמש ומגן יי אלהים (צבאות) ומה דהות נקודה זעירא (ס"א כגוונא דא) אתמלאת בסיהרא וכדין איהי החדש מלא</p>	<p>כאשר מגיע לה"י עולמות שבו ח"י ברכות התפלה, ופותח בו "אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך" אז העמוד האמצעי מתחבר עמה בחביבות של נשיקות השפתיים, שהם נצח והוד, והלשון הוא צדיק ביניהם, לשון למודים, באותו זמן [אמר] "וישק יעקב לרחל" ואז קוראים לאותה חיה "כבוד", כבוד אבא ואמא מקודש מקודש, אז הירח מתקדש כמו שראוי, ואז נאמר "ובחדש הראשון" ראשון ודאי. ואז "משכו", ועל זה "בעשור לחדש הזה", שמתחברת הלבנה הקדושה בשמש, שנאמר בו "כי שמש ומגן ה' אלהים (צבאות)", ומה שהיתה נקודה קטנה (כדוגמא זה) מתמלאת בלבנה, ואז הוא חדש מלא</p>
<p>רנ/ב</p>	
<p>זהר</p>	
<p>עאל ואתעטר בשבעין עטרין ואתעטר בארבע אתון דאינון תריסר ואתעטר בגלופין דמאתן וע' אלף עלמין ואתעטר בעטרין דסייפי עלמא עד סייפי עלמא בכמה לבושי יקר בכמה עטרין קדישין אסתחר ההוא מפתחא ופתח ליה כל תרעין גניזין וכל תרעין דקדושיין טמירין ואתקדש בהו וקיימא תמן כמלכא מתברך בכמה ברכאן מתעטר בכמה עטרין כדין נפקי</p>	<p>עולה ומתעטר בשבעים עטורים, ומתקשט בארבע אותיות שהם שתיים עשרה, ומתעטר בחקיקות של מאתיים ושבעים אלף עולמות, ומתעטר בעטרות של סופי העולם עד סופי העולם בכמה מלבושי כבוד, בכמה עטרות קדושים. ומסתובב אותו מפתח ופותח לו כל השערים הגנוזים וכל השערים הקדושים הנסתרים ומתקדש בהם, ועומד שם כמלך,</p>

¹ אסתהס (מנטובח)

² קאי על חיבורא קדמא שאמר היכל הראשון כהנא רבא, חסד, במ"ב אתוון, והוא פ' ראשונה דק"ש מ"ב תיבין. והיכל צפון, הוא גבורה, והיה אם שמוע בגבורה כידוע, עד ושמתם בכלל ע"ב תיבות. ושמתם עד ויאמר נ' תיבין, היכל השלישי, עד"א. ויאמר עם ג' תיבין, ע"ב תיבות, היכל הרביעי, מל', ציצית כידוע. ד' פרשיין ד' אותיות הו"ה (יהל אור).

³ דשניהן נק' כבוד, ל"ב נתיבות דחכמה, ל"ב אלקים דבינה. ושניהם נק' קדש כידוע (יהל אור).

⁴ אחר שנשלם בעשרה ימים ע"ס דילה (יהל אור).

<p>כלהו בחבורא הדא מתעטרן בעטרייהו כדקא יאות כיון דנפקי אתער ליה בקשוטוי</p>	<p>ומתברך בכמה ברכות ומתעטר בכמה עטרות, אז יוצאים כולם בחבור אחד, מתעטרים בעטרות כמו שראוי, כיון שיוצאים, מעורר אותו בקשוטיו.</p>
<p>והאי היה אתערא ואזערת גרמה מגו רחימו דשירתא היך אזערת גרמי מגו רחימו דשירתא אזערת גרמה זעיר זעיר עד דאתעבידת נקודה הדא כיון דאיהי אזערת גרמה (בשירתא) כדין כתיב וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי בת לוי ודאי מסטרא דשמאלא היאך אחיד לה אושיט שמאלא תחות רישה מגו חביבו</p>	<p>וחיה זו מתעוררת וממעטת עצמה מתוך אהבה של השירה. איך ממעטת עצמה מתוך אהבה של השירה, המעיטה עצמה מעט מעט, עד שנעשית נקודה אחת, כיון שהיא הקטינה עצמה (בשירה), אז כתוב "וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי", "בת לוי" ודאי מצד השמאל, איך אוחו אותה, מושיט שמאלו תחת ראשה מתוך חיבה.</p>
<p>ואי תימא כיון דאיהי נקודה הדא איך יכיל לאחדא בנקודה זעירא אלא לגבי עילא כל מה דהוא מלה זעירא דא תושבתא ודא עלוייא ורב ברבו עלאה מיד כהנא רבא אתער לה ואחיד לה וחביק לה דאלו הוות רברבא לא יכלין לאחדא כלל אבל כיון דאזערת גרמה ואיהי נקוד' הדא כדין אחדין בה וסלקין לה לעילא כיון דסלקין לה ויתבא בין תרין סטרין אלין כדין ההוא עמודא דקיימא באמצעיתא אתחבר בהדה בחביבו דנשיקין ברחימו דחבורא הדא כדין וישק יעקב לרחל ברחימו דנשיקין מתדבקן דא בדא בלא פרודא עד דנקטא נפשא דענוגין כדקא יאות</p>	<p>ואם תאמר, כיון שהיא נקודה אחת, איך יכול לאחז בנקודה קטנה, אלא אצל העליון כל מה שהוא דבר קטן זה שבה, וזו מעלה וגדולה בגידול העליון, מיד הכהן הגדול מעורר אותה ואוחז בה ומחבק אותה, שאילו היתה גדולה לא יכולים להתאחד כלל, אבל כיון שמקטינה את עצמה והיא נקודה אחת, אז אוחזים בה ומעלים אותה למעלה, וכיון שמעלים אותה ויושבת בין שני צדדים אלו, אז אותו עמוד שעומד באמצע מתחבר עמה בחיבה של נשיקות, באהבה של חבור אחד, אז "וישק יעקב לרחל" באהבה של הנשיקות, שמתחברים זה בזה בלי פירוד, עד שלוקחת את הנפש של הענוגים כראוי.</p>
<p>בשעתא דנקטא נפשא דענוגין כדקא יאות ובעיא לפקדא לחילהא מתכנשין כלהו וקריין לה מגו היכלא קדישא כבוד כבוד כבוד בהיכלא קדישא אבא ואמא פתחי ואמרי מקודש מקודש כדין ירחא אתקדש כדקא יאות וכדין כתיב ובהדש הראשון ראשון ודאי וע"ד משכו וגו' וע"ד בעשור לחדש הזה דאתחבר סיהרא בשמשא ומה דהות (נקטא) נקודה הדא כד נחתא אתפשט זעיר זעיר ואתמלייא ואתעבידת ה' מלייא מכל סטרין מתקדשא כדקא יאות</p>	<p>בשעה שלוקחת את הנפש של הענוגים כראוי ורוצה לצוות לחילותיה, מתאספים כולם וקוראים לה מתוך ההיכל הקדוש, כבוד כבוד כבוד בהיכל הקדוש, אבא ואמא פותחים ואומרים מקודש מקודש, ואז הלבנה מתקדשת כמו שראוי, ואז כתוב "ובחודש הראשון", ראשון ודאי, ועל זה נאמר "משכו וגו'", ועל זה נאמר "בעשור לחדש הזה", שמתחברת הלבנה בשמש, ומה שהיתה (לוקחת) נקודה אחת, כאשר יורדת מתפשטת מעט מעט ומתמלאת ונעשית ה' מלאה מכל הצדדים, מתקדשת כראוי.</p>
<p>ר' הייא פתח בארבעה עשר יום לחדש פסח וגו' אימרא דאיהו פסחא אמאי אלא דחלא דמצראי ואלהא דלהון הוה אמרא</p>	<p>רבי חייא פתח, "בארבעה עשר יום לחודש פסח וגו'", שהה שהוא פסח מדוע, אלא יראתם של המצרים</p>

<p>בגין דמצראי פלחין למזל טלה ובג"כ פלחין לאימרא ת"ה כתיב הן נזבח את תועבת מצרים מאי תועבת מצרים וכי על דשנאין ליה כתיב תועבת מצרים אלא דחלא דמצראי ואלהא דילהון אקרי תועבת מצרים כמה דכתיב כתועבת הגוים דחלא דשאר עמין</p>	<p>ואלוה שלהם היה שה, משום שהמצרים עובדים למזל טלה, ומשום זה עובדים לשה. בא וראה, כתוב "הן נזבח את תועבת מצרים", מהי תועבת מצרים, וכי על ששונאים אותו כתוב "תועבת מצרים", אלא יראתם של המצרים והאלוה שלהם נקרא תועבת מצרים, כמו שכתוב "כתועבת הגוים" יראתם של שאר האומות.</p>
<p>ת"ה חכמתא דיוסף דכתיב ומקצה אחיו לקח חמשה אנשים ואוליף לון למימר אנשי מקנה היו עבדיך וכי מלכא דהוה שליט על כל ארעא ואבא למלכא עביד כדא ועביד לאחוי דישנאון</p>	<p>בא וראה חכמתו של יוסף, שכתוב "ומקצה אחיו לקח חמשה אנשים" ומלמד אותם לומר "אנשי מקנה היו עבדיך", וכי היה מלך שהיה שולט על כל הארץ ואב למלכות עושה כך, ועשה לאחיו שישנאו</p>
<p>רע"מ</p>	<p>רע"מ</p>
<p>וסיהרא אתמלייא כנוונא דא 10 מלא כל הארץ כבודו בקדמיתא חסר וכען בשלימו חסרה, וכעת בשלמות.</p>	<p>והלבנה מתמלאת כדוגמא זה 10 "מלא כל הארץ כבודו", בהתחלה חסרה, וכעת בשלמות.</p>
<p>אמר רעיא מהימנא כגון לישנא² דאיהו מקל³ לכל אנשי ביתיה ואיהו לישנא דאת ו⁴ ואיהו מטה דביה⁵ עשר אותיות וביה מחא קב"ה על ידוי י' מחאן ובגין⁷ דכל</p>	<p>אמר הרועה הנאמן, כמו לשון שהוא מקל לכל אנשי ביתו, והוא לשון של אות ו', והוא מטה, שבו עשר אותיות, ובו הכה הקדוש ברוך הוא על ידו</p>

¹ פ (יהל אור).

² מפרש דברי ר' חייא שנצנצה בו רוח הקדש (אור יקר), אמר כן משום דאין לומר מקל ממש, דאם כן יקנאו מצרים, לכן אמר שהרדיה היא בלשון שבה נכנעים בני הבית לבעל הבית, אבל העיקר של זה ה"ס ו' שה"ס הדעת שהוא שורש הו"ק. וידוע שפרעה מלך מצרים אחוז בעורף שהוא אחורי הדעת, וכנגד חג"ת שה"ס הדעת, והוה ליה ג' שרים שר"ת שלהם טמ"א, ולכן הכנעתם במקל, שהוא ברית הלשון, וס"ת אברהם יצחק וישראל שהם חג"ת, ובתחתונות שלהם יכנע שר של מצרים (רמז), ר"ל מ"ש בחבורא קדמאה ולרדאה לון במקל, ר"ל במכות הוא לשון מקל (יהל אור).

³ ראשונה לשון קלות שאין הנעת המטה לנסים להשפיעם אלא לקלות בהם, מלשון מקל לאנשי ביתר דהיינו לשון קלות ורדית שרודה עליהם והם קלים לפניו, וזה להראות שאין המטה להשפיעם ולכבדם, שנית מקל רמזו אל עשר מכות כאומרו רועי צאן שעתידים ללקות במקל על ידם כדמסיק ואזיל, וזה דרך רעיא מהימנא לפרש נסתר תוך דברי החברים להראות שנתגלה הסוד על ידם ונסתר ונתלבש ואיש תבונות ידלם (אור יקר).

⁴ מקל ודאי צורת ו' (אור יקר), ר"ל מקל הוא כמו ו' (יהל אור).

⁵ נראה שהם י' אותיות של י' מכות, אבל יותר נכון שה"ס ה' חסדים וה' גבורות, י' שמות אה"ה שעולים בגי' מק"ל, והם י' אצבעות שכל אצבע בגי' אה"ה בידין. וזהו דיוק אומרו "וביה מחא קב"ה" וכו', ר"ל שהח"ג שבדעת ירדו לשני הידות שבהם עשר אצבעות. ואם תאמר איך אפשר שבאו חמש מכות מה' חסדים, לזה נאמר שמובן במ"ש אחר כך שי' מיני דמים הם ה' דמי טוהר וה' דמי טומאה והטהורים הם אחורי החסדים, וכשנתערב טוב ברע בחטא אדה"ר אז נאחזו החיצונים בכל ה' דמים והיו דינים, ואז אדם מ"ת גי' י"פ ד"ם. וידוע שגלות מצרים היה תיקון לעוון אדה"ר, ולכן אמר הרב זלה"ה שישבו שם רד"ו שנה כמנין י"פ אה"ה, שבסיגופי הגלות חברו שם אה"ה לריבועו שהוא ד"ם ונמתקו הדינים להם והכניעו את הקליפה, כי אה"ה וד"ם גי' מכה, והרי י' מכות (אור יקר).

⁶ בגין (יהל אור).

⁷ ור"ל כל השם. המטה הוא ו'. וביה כתובים עשר אותיות, הרי י'. וביה לקה עשר מכות בה' ה'. הרי יהו"ה (יהל אור).

<p>מחאן¹ הוּוּ מסטרא דה' ה' ר' עקיבא אומר מנין שכל מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים היתה של חמש מכות וכו' אמור מעתה וכו' ואת ה' סלקא באת י' לחמשיין מחאן חמש זמנין חמשיין אינון ר"ן ובג"ד ועל הים³ לקו ר"ן מכות</p>	<p>עשר מכות, ומשום שכל המכות היו מצד של ה' ה'. אמר רבי עקיבא, מנין שכל מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים היתה של חמש מכות וכו', אמר מעתה וכו', ואות ה' עולה באות י' לחמשים מכות, חמש פעמים חמשים הם מאתים וחמשים, ומשום זה נאמר, ועל הים לקו מאתים וחמשים מכות.</p>
<p>אמר יוסף⁵⁴ כל מיטב ארץ מצרים רעמסס היא וההיא ארעא אפרישו לדחלן דלהון לרעיא ולמיהך בכל ענוגין דעלמא וכל מצראי חשיבון לאינון דרען</p>	<p>אמר יוסף, כל טוב ארץ מצרים היא רעמסס, ואותה ארץ הפרישו ליראתם לרעות ולהלך בכל תענוגות העולם, וכל המצרים החשיבו לאותם שרועים</p>
<p>רנא/א</p>	
<p>זהר</p>	
<p>להון ולא יחשבון להון (למעבד להון רועי צאן) אלא ודאי תועבת מצרים דחלא ואלהא דילהון אקרי הכי וע"ד כתיב הן נזבה את תועבת מצרים</p>	<p>אותם ולא יחשיבו אותם (שיעשו אותם רועי צאן), אלא ודאי תועבת מצרים יראה ואלוה שלהם נקרא כך, ועל זה כתוב "הן נזבה את תועבת מצרים".</p>
<p>אמר יוסף כל מיטב מצרים היא ארץ רעמסס וההיא ארעא אפרישו לדחלא דלהון לרעיא ולמיהך בכל ענוגין דעלמא</p>	<p>אמר יוסף, כל מיטב מצרים היא ארץ רעמסס, ואותה ארץ הפרישו ליראתם לרעות וללכת בכל תענוגות העולם,</p>

¹ ה"ס בינה ומלכות, ולכן תמצא שהעשר מכות נחלקו לחמש חמש, כי בחמש הראשונות כתוב (ז), (יג) ויחזק לב פרעה, ובחמש אחרונות (ט, יב) ויחזק ה', כי דוקא מאי' ולמעלה יש שליטה על הבחירה, אבל כל העשר מכות היו ע"י המלכות כנזכר בסה"כ, וחמש ראשונות היו מצד גבורות שלה מצד בחינת עצמה, וחמש אחרונות בכח אי' שהשפיעה בה מה' שרשי גבורות מלכות שישנן בתוכה ואמנם כבר הזכרנו סוד מכ"ה משם אהי"ה וריבועו, וגם שם אדנ"י גי' מכ"ה, וז"ש כל מכה ומכה. וגם שני ה' ה' הוא י', ושל אי' ביודין ושל ברתא בההי"ן, הרי ה"י יו"ד ה"ה ה"ה הוא נ"ה, ועם ב' ה' ה' הרי מכ"ה. ולכן המכות התחילו במלת כ"ה (ז, טז) לא שמעת עד כה, וסיימו בכ"ה (יא, ד) כה אמר ה', הפ"ה הוא כ"ה. באופן שכל מכה היתה של חמש מכות, דהיינו כלולה מכל הה' גבורות להיותם מצד ה' ראשונה וה' אחרונה כאמור (רמ"ז).

² עשר מכות "י" ודרך הכאתם "בה" ה" בענין שהם סוד השם דהיינו שם הרמוז בתפארת, "מקל י", דהיינו אומרו במקל" עברתי את הירדן הזה, ובהכלל י' על ידי המטה בה' הם חמשים מצד ה' אחרונה במצרים" ובהכלל ה' אחרונות בה' עליונה עם ה' הנזכרת מכח וא"ו יהיו מאתים וחמשים, ומטעם זה בארץ מצד המלכות חמשים, ועל הים מצד הבינה מאתים וחמשים, ואות וא"ו כולל רנ"ו ליעקב שמח"ה שהם סוד חיות ארבע י' אריה ה' שור ו' אדם ה' נשר" ובהכללם ראשונה מה' לו' הם י"ו, ובהכללם שנית מאות ו' לאות ה' יהיו ס"ד, ובהכללם מאות ה' לאות י' יהיו רג"ו דהיינו מאתים וחמשים מכות במקל, ולזה הם רועי צאן לרדותם במקל. הנה ר' חייא נתן טעם לדבריהם אמנם לא נתן טעם למעשיהם, ור' יוסי נתן טעם למעשיהם" והנה שנים היו שם באותה העצה פרעת ויוסף, ויוסף היה מכוון שיהיה מלת רועה מלשון רדיה והכנעה שיהיה הצאן שרו של מצרים כפוי תחת רשותם, שעם היות שהם נכנסים אל תחת רשות פרעה הגשמי הוא בתנאי שהם שולטים על השר, ופרעה חשב רועה שיהיו מפקחים על צרכיו והם כומרי עבודה זרה לזה נתן להם ההיא "ארעא דאפרישו" וכו' וכל כוונתם של יוסף ואחיו להשליט שם יהו"ה על כל המציאות והיו רשות החצונים נכנע אל תחת יד השם דהיינו שם המקל שפירש ר' חייא, ואם ישמעו לתת כבוד לשם יהו"ה הרי טוב ואם לאו "איהו הוא לאתפרעא" וכו' וממש השרים העליונים יקבלו עונשם מפני שהיה להם להזהירם שלא יטעו אחריהם וזהו שאמר כד טעיין וכו', והראו ממש רועה צאן לשון רוע התרועעה ארץ הם עשו בהם בגשמי שפטים כדפי' וכדמפרש ואזיל (אור יקר).

³ שבו נ' תרעין כידוע, כמנין י"ם. וה' דהים, שכאו"א של ה' מכות, הרי ר"נ (יהל אור).

⁴ וקאי על חי' קדמאה, ת"ח חכמתא דיוסף כו' (יהל אור).

⁵ ועוד אמר יוסף (יהל אור).

<p>וכל מצראי חשיבו לצינון דרעאן לדחליהון כדחליהון אעביד לאחי דירתון ההיא ארעא ויסגדון לון מצראי ויחשבון לון כדקא יאות והיינו דכתיב כי תועבת מצרים כל רועה צאן מחשבין לון כדחליהון</p>	<p>וכל המצריים החשיבו לאלה שרועים ליראתם כיראתם, אעשה לאחי שיירשו אותה ארץ וישתחוו להם המצריים ויחשיבו אותם כראוי, וזהו שכתוב "כי תועבת מצרים כל רועה צאן" מחשיבים אותם כיראתם.</p>
<p>א"ר יוסי והא תנינן כמה דאתפרע קב"ה מאינון דפלאי לע"ז הכי אתפרע מע"ז ממש וכי יוסף עביד לאחוי ע"ז א"ל לא עביד יוסף לאחוי ע"ז אלא עביד לון לשלמאה על ע"ז דילהון ולאכפיא ע"ז דילהון תחות ידיהו ולרדאה לון במקל</p>	<p>אמר רבי יוסי, והרי למדנו כמו שנפרע הקדוש ברוך הוא מאלו שעובדים לעבודה זרה, כך נפרע מעבודה זרה ממש. וכי יוסף עשה לאחיו עבודה זרה, אמר לו, לא עשה יוסף לאחיו עבודה זרה, אלא עשה להם שישלטו על העבודה זרה שלהם, ולכפות העבודה זרה שלהם תחת ידיהם ולרדותם במקל.</p>
<p>(אמר ר"מ כגון בסוף דף שקודם זה)</p>	
<p>אמר יוסף אי ישלטון אחי על ע"ז דילהון כ"ש דישלטון על גרמיהו ובג"כ אותיב לון במיטב ארעא ואשליט לון על כל ארעא וע"ד אמרא דאיהו פסח אמאי אלא דחלא דמצראי ואלהא דילהון הוה אימרא אמר קב"ה מבעשור לחדש סיבו דחלא דילהון דמצראי ותפשו ליה ויהא אסור ותפיש בתפישה דילכון יומא חד ותרינן וג' וביומא ד' אפיקו ליה לדינא ואתכנשו עליה</p>	<p>אמר יוסף, אם ישלטו אחי על העבודה זרה שלהם, כל שכן שישלטו על עצמם, ומשום זה הושיב אותם במיטב הארץ והשליט אותם על כל הארץ. ועל זה שהיה פסח מדוע, אלא יראתם של המצרים ואלוהי שלהם היה השה, אמר הקדוש ברוך הוא, מבעשור לחדש קחו את יראתם של המצרים, ותפשו אותו והיה קשור ותפוס בתפיסה שלכם יום אחד ושנים ושלושה, וביום הרביעי הוציאו אותו לדין והאספו עליו.</p>
<p>ובשעתא דמצראי הוו שמעין קל דחלא דילהון דתפיש בתפישה דישאל ולא יכלין לשזבא ליה הוו בכאן והוה קשיא עליהו כאילו גרמיהו אתעקידו לקמלא אמר קב"ה יהיה תפיש ברשותיכו יומא בתר יומא ארבעה יומין בגין דיחמון יתיה תפיש וביומא ד' אפיקו ליה לקמלא וייחמון ליה מצראי היך אתון עבדין ביה דינא ודא קשיא להו מן כל מכתשי דעבד לון קב"ה אינון דינין דיעבדון כדחליהון</p>	<p>ובשעה שהמצריים היו שומעים קול יראתם שתפוס בתפיסה של ישראל ואינם יכולים להציל אותו, היו בוכים, והיה קשה עליהם כאלו את עצמם קשרו להריגה. ואמר הקדוש ברוך הוא, יהיה תפוס ברשותכם יום אחר יום ארבעה ימים כדי שיראו אותו תפוס, וביום הרביעי הוציאו אותו להריגה, ויראו אותו המצרים איך אתם עושים בו דין, וזה קשה להם מכל המכות שעשה להם הקדוש ברוך הוא, אלו הדינים שיעשו ביראתם.</p>
<p>לבתר דיינין ליה</p>	<p>לבסוף דנים אותו</p>
<p>רע"מ</p>	
<p>לדחליהון כדחליהון ודא שאיל יוסף מפרעה לשלמאה אחוי על דהלן דמצראי דאתכפיין תחות ידיה כעבדים בתר מלכיהון למהויהו כלהו מתכפיין תחות שם יי מסטריהון ולא שליט בעלמא אלא שם יהו"ה ואתכפיין כל ממנן תחות ידיה</p>	<p>ליראתם כיראתם, וזה מה ששאל יוסף מפרעה, שישלטו אחיו על יראתם של המצרים, שכפויים תחת ידיו כעבדים אחר מלכיהם, להיות כולם נכפים תחת שם יהו"ה מצדם ולא ישלוט בעולם אלא שם יהו"ה, ויכנעו כל ממונים תחת ידיו.</p>

<p>ולאחזאה לון דאיהו עתיד לאיתפרעא מנהון הה"ד ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים אני יהו"ה כד מטעיין לבריינ ועבדין גרמייהו אלוהות ובגין דמלה ממנא דיליה! איהו רב על כל ממנן דאלהים אחרים מני קב"ה לישראל² ויקחו להם איש שיה לבית אבות שיה לבית ואשליט לון³ עליה ותפשי ליה תפיש בתפישיה דלהון יומא ותרינ ותלת ולבתר דא⁴ אפיקו ליה לדינא לעיני כל מצראי לאחזאה דאלהא דלהון ברשו דישראל למעבד ביה דינא</p>	<p>ולהראות להם שהוא עתיד להפרע מהם, זהו שכתוב "ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים אני יהו"ה" כיון שהטעו לבריות ועשו עצמם אלוהות, ומשום שטלה ממונה שלו הוא גדול על כל הממונים של אלהים אחרים, צוה הקדוש ברוך הוא לישראל "ויקחו להם איש שיה לבית אבות שיה לבית", והשליט אותם עליו ותפסו אותו תפוס בתפיסה שלהם יום ושנים ושלוש, ולאחר זה הוציאו לו לדין לעיני כל מצרים, להראות שהאלוה שלהם ברשות ישראל לעשות בו דין.</p>
<p>בג"ד אל תאכלו⁵ ממנו נא ובשל מבושל במים כי אם צלי אש ראשו על כרעיו ועל קרבו למהוי דן באש צלי ומני לזרקא לגרמיה דיליה בשוקא בבזוי ובג"ד ועצם לא תשברו בו ומני ליומא ד" בתר דהוה תפיש ג' יומין קשור למעבד ביה דינא ודא קשיא לון מכל מכתשין דמחא לון קב"ה על ידא דרעיא מהימנא ולא עוד אלא דמני דלא למיכל ליה בתיאובתא ומיד דחמאן גרמוי בשוקא ולא יכלין לשובא ליה דא קשיא לון מכלא ולא עוד אלא דאתמר בהו ומקלכם</p>	<p>בגלל זה [נאמר] "אל תאכלו ממנו נא ובשל מבושל במים כי אם צלי אש ראשו על כרעיו ועל קרבו", להיות נדון באש צלי, וצוה לזרוק לעצמותיו בשוק בבזיון, ומשום זה [נאמר] "ועצם לא תשברו בו", וצוה ליום הרביעי אחר שהיה תפוס שלשה ימים קשור לעשות בו דין, וזה קשה להם מכל מכות שהכה להם הקדוש ברוך הוא על ידי הרועה הנאמן, ולא עוד אלא שצוה שלא לאכול אותו בתאוה, ומיד שראו עצמותיו בשוק ולא יכלו</p>

¹ ידוע שארבע קליפות הן, ונוגה היא העליונה הקרובה אל הקדושה כי היא סוד עץ הדעת טוב ורע, והיא אשר גדלה בעוון אדם ולכן בה נפלו הנשמות, וגם שם נופלים נגעי בני אדם טפות קרי, ושם נמצאו שם היו כל אותן שהוליד אדם בק"ל שנים, והיא היתה קלי' מצרים שנקרא (בראשית מב, ט) ערות הארץ, יסוד הנוק' דנוגה, שהיתה סרה מכל אותם הניצוצות, ולכן קדם יוסף הצדיק להיות שם, וחזק בנסיון הערוה, והיא היתה עזר והכנה גדולה לישראל שגלו לשם להיות תיקון אדם וכל הניצוצות, ויעקב בא לשם בן (שם מז, ט) ק"ל שנים, ומשה נולד אחר ק"ל שנים, ולהיות שם כל אותו האור לכן גדל מאד מלך מצרים שהוא פרעה היונק מסיגי הדעת שנפגם בחטא אדם, והוא מבחינת העורף, שהיה פרוע ומגולה כי נסתלק החשמל המכסה אותו. וצריך אני לומר כי טלה השולט בניסן, שה"ס כתר רחל, היוצא במקום החזה ששם א' של וא"ו משם מ"ה, והוא בחינת רביעית דם שבלב דהיינו אה"ה מרובע, וטל"ה בגי' ד"ם. ואמנם הממונה שלו הוא רה"ב, היונק ממקום הגלוי והחזק הוא העורף, ועולה נוג"ה מלא נו"ן ו"ו גימ"ל ה"א גי' רה"ב (רמ"ז).

² ולא אמר טלה אלא שיה, לרמוז שהטלה גדל כחו ונעשה שיה, וה"ס שם אה"ה מרובע העולה טל"ה כאמור, וזה בריבוע אפ"א הפ"ה יפ"י הפ"ה סך הכל ש"ה (רמ"ז).

³ שנוגה ורהב נכנעו לישראל. ואפשר שלכן נלקח בשבת, שאז נוגה פונה לצד הקדושה ונכנעה. ותפשי ליה תפיש, ירצה אמת שבשבת נכנעה לקדושה, אבל אחר השבת מיד חוזרת לקליפה ומתחברת עם שלש חברותיה, אבל ישראל גברו עליה ותפסוה נגד רצונה. יומא ותרינ ותלת, פי' כי כל אחד משלשת ימי השבוע אב"ג היא הולכת ומתחזקת עם הטומאה, יום א' עם אש מתלקחת הקרובה, ויום ב' עם ענן גדול, ויום ג' עם היותר קשה שהיא רוח סערה שלכן שולט בו מאדים (רמ"ז).

⁴ אחר שנתחברה עם כל כחותיה הוציאה לדין לשחטה, דהיינו להוציא כל דמה לחוץ, דהיינו כל הכח שינקה מד"ם הנז"ל, ויראו כי גדל כח ישראל על נוגה ושנכנעה להם שיעשו בה דין, ולא מבעיא שנכנעה אלא שהכריחו אותה להדבק בקדושה עד שנהנו ממנה ואכלוה, ואפילו דמה נהפך להם לטובה, כי אותו נתנו (שמות יב, כג) על המשקוף ועל שתי המזוזות, להיות להם האות לשמירתם (רמ"ז).

⁵ כמ"ש בפ' בא {מא.} יעו"ש (יהל אור).

⁶ מסט' דמל', דעושה בהן דינין. ותפסו ג' יומין, מסט' דג' אבהן, שבהן התירו קטירי ג' דרגין דקשרו את ישראל כמ"ש בזהר פ' בא {לח.} (יהל אור).

<p>בידכם לאתכפייא כל דחלן דמצראי תחות ידיהו ובגין דאינהו בכורות ממנן כתיב ויי' הכה כל בכור</p>	<p>להצילו, זה קשה להם מהכל. ולא עוד אלא שנאמר בהם "ומקלכם בידכם", לכפות כל יראתם של המצריים תחת ידיהם, ומשום שהם בכורות ממונים כתוב "וה' הכה כל בכור".</p>
<p>בתר כל דא כתיב לא יאכל חמץ שבעת ימי תאכל עליו מצות לחם עוני וכתוב כל מחמצת לא תאכלו אמר רעיא מהימנא אמאי מני' דלא למיכל חמץ שבעת יומין ולמיכל בהון מצה ואמאי לא יאכל ואמאי לא תאכלו אלא ז' ככבי לכת ואינן שצ"ם חנכ"ל ואינן מסטרא דטוב ורע² נהורא דלגו מצה³ קליפה דלבר⁴ חמץ ואינן חמץ דבר מחמצת נוקבא מצה דלגו שמורה ואינן (אסתר ב ט) שבע הנערות הראויות לתת לה מבית המלך ואתמר עליהו</p>	<p>אחר כל זה כתוב "לא יראה חמץ שבעת ימים תאכל עליו מצות לחם עוני", וכתוב "כל מחמצת לא תאכלו". אמר הרועה הנאמן, מדוע צוה שלא לאכול חמץ שבעת ימים ולאכול בהם מצה, ומדוע לא יאכל, ומדוע נאמר לא תאכלו. אלא שבעה כוכבי לכת, והם שצ"ם חנכ"ל [שבתאי צדק מאדים חמה נוגה כוכב לבנה], והם מצד של טוב ורע, אור הפנימי מצה, קליפה שבחוץ חמץ, והם חמץ זכר, מחמצת נקבה. מצה שבפנים שמורה, והם שבע הנערות הראויות לתת לה מבית המלך, ונאמר עליהם</p>
<p>רנא/ב</p>	
<p>זהר</p>	
<p>בנורא דכתיב פסילי אלהיהם תשרפון באש אמר קב"ה אל תאכלו ממנו נא דלא יימרון ברעותא ובתיאובתא דדחלנא אכלין ליה הכי⁵ אלא אתקיננו ליה צלי ולא מבושל דאלו מבושל יהא טמיר ולא יחמונן ליה אלא תקונא דיליה דיחמונן ליה הכי מוקדא בנורא</p>	<p>באש שכתוב "פסילי אלהיהם תשרפון באש". אמר הקדוש ברוך הוא "אל תאכלו ממנו נא", שלא יאמרו שברצון ובתאוה של יראתנו אכלו אותו כך, אלא תקנו אותו צלי ולא מבושל, שאם יהיה מבושל יהיה נסתר ולא יראו אותו, אלא תקונו שיראו</p>

¹ קשיא ליה תלת אחת טעם לאיסור החמץ' שנית טעם לעשות מצה' שלישית טעם לריבוי הלאוין לא יאכל לא תאכלו (אור יקר).

² שולט בהן הקדושה מטטרון דא טוב ורע סמאל, כשהעולם בשלום מתנהג על ידי הקדושה והם מתנוצצים באור הטוב, וכאשר אין שלום אז הם מלאים חמת ה' מסטרא דרע, ולזה הם מסטרא דטוב שבעה היכלות קדושים כדפירשו בזהר בהיכלות פרשת תרומה שהם שבעה מקבלים משבעה היכלות וכדפירשו לעיל שער שגי סימן (?), והם מסטרא דרע סמאל ושבעה היכלות טמאים הם משפיעים בעת הרע, ולזה הם החצונים אמצעיים בין ההיכלות ושבעה ככבי לכת, אם יש זכות בעולם מתעברין החצונים ונכנסים בנוקבא דתהומא רבא ואין מחבת ברזל בין הקדושים להנהגת העולם" וחס ושלום כשאין זכות בעולם החצונים מתפשטים ושולטים בכל אשר למטה מפתח היכל לבנת הספיר שהוא נסגר כדי שלא ישלטו שם החצונים, ולזה הם שבעה ככבי לכת רע וטוב כדפירשנו, ולזה אסור להשתמש בכחותיהם הנעשים על ידי תלסמאות בכתיבה ומעשה שעל זו נאמר ומעץ הדעת טוב לא כל שכן על ידי הרע לבדו דהיינו ומכשף וחביריו, ובעץ החיים נאסר אחר שחטא וזהו שאמר ועתה פן ישלח ידו כדי שלא לטמא, ולזה אסור להשתמש עתה הקדוש, והמשתמש בשמות קדושים מערב בחול וחול בקדש מפני האדר הטמא השולט, משתמשין בעץ החיים אלא בנשמה לעולם בגון מעשה המצות והתורה, והמשתמש בתורה לשם הגוף עליו נאמר דישתמש ביתגא חלף כל שכן בשמות (אור יקר).

³ דהיינו סוד נצוצות הקדושה המתפשטין ומתלבשין בחצונים לאכפייא לון כדפירשגו בספ"ר בשער אבי"ע (אור יקר).

⁴ שהם החצונים השולטים בהם הם חמ"ץ ומחמצ"ת סמאל ונוקב"ה, והיינו "חמץ דכר" סמאל "מחמצת לילית", "מצה" דהיינו מלכות "איהי שמורה לבעלה" להתקשר בייחוד כענין שומרת יבם, וזו שומרת בעל שמורה וממתנת לבעלה דאיהו ו' משם יהו"ה והיינו ו"ה, וכאשר תתיחד עמה הוא חוקק בה ונעשית מצוה (אור יקר).

⁵ פ' אם אוכלים אותו נא יאמרו מפני אהבתו נאכל נא (מ"מ).

<p>בגין דריחיה נודף</p>	<p>אותו כך שרוף באש כדי שיהיה ריחו נודף.</p>
<p>ותו רישיה עליה כפוף על קרסולוי דלא יימרון דחיה או מלה אחרא הוא אלא דישתמודעון ליה דאיהו דחלא דלהון ותו דלא ייכלון ליה בתיאובתא אלא על שבעא ארה קלנא ובזיון ותו עצם לא תשברו בו אלא דיחמון גרמוי רמאן בשוקא ולא ייכלון לשובא ליה וע"ד כתיב ובאלהיהם עשה ה' שפטים דינין סגיאין תו ומקלכם בידכם ולא חרבא ורומחא ושאר מאני קרבא</p>	<p>ועוד, ראשו עליו כפוף על קרסוליו, שלא יאמרו שחיה או דבר אחר הוא, אלא שיכירו אותו שהוא יראתם. ועוד שלא יאכלו אותו בתאבון, אלא על השובע דרך קלון ובזיון. ועוד "עצם לא תשברו בו" אלא שיראו עצמותיו מושלכות בשוק ולא יכלו להציל אותו, ועל זה כתוב "ובאלהיהם עשה ה' שפטים" דינים רבים. ועוד "ומקלכם בידכם", ולא חרב ורומח ושאר כלי מלחמה.</p>
<p>אמר ר' יהודה הא אוקמוה דמצראי פלחי למזל טלה ובג"כ פלחין לאימרא א"ר יוסי אי הכי טלה יפלחון ולא אימרא א"ל כלא פלחין אלא מזל טלה נחית וסליק בטלה ואימרא ובג"כ פלחין לכלא א"ל הכי שמענא דכל בעירא רבא² (ס"א דצאן) דחלא דלהון הוה וע"ד קטיל קב"ה כל בכור בהמה והא אתמר דאלין אינון דרגין דלעילא דאקרין הכי</p>	<p>אמר רבי יהודה הרי פרשוהו שהמצריים עובדים למזל טלה, ולכן עובדים לשה. אמר רבי יוסי, אם כן יעבדו טלה ולא שה, אמר לו הכל עובדים, אלא שמזל טלה יורד ועולה בטלה ושה, ומשום זה עובדים לכולם. אמר לו כך שמעתי, שכל בהמה גדולה (של צאן) יראה שלהם היתה, ועל זה הרג הקדוש ברוך הוא כל בכור בהמה, והרי נתבאר שאלו הן מדרגות שלמעלה שנקראות כך.</p>
<p>א"ר אלעזר כתיב כל מחמצת³ לא תאכלו וכתיב לא יאכל חמץ אלא דא דכר ודא נוקבא⁴ אר"ש⁵ אלעזר ברי בדא (זה שייך בר"מ אחר קרבנה) כתיב לא תאכלו וברא כתיב לא יאכל אמאי לא כתיב לא תאכלו אלא נוקבא דאיהי אסטיאה ארחהא⁶ באזהרה ודאי דכך דאיהו אחיד בחוטא דדכיו יתיר בבקשה ועל דא כתיב לא יאכל לא תאכלו⁷</p>	<p>אמר רבי אלעזר, כתוב "כל מחמצת לא תאכלו", וכתוב "לא יאכל חמץ", אלא זה זכר וזו נקבה. אמר רבי שמעון, אלעזר בני, בזה כתוב "לא תאכלו", ובזה כתוב "לא יאכל", מדוע לא כתוב "לא תאכלו", אלא נקבה שהיא נוטה מדרכה ודאי באזהרה, זכר שהוא אחוז בחוט של טהרה יותר, [אז הלשון הוא] בבקשה, ועל זה כתוב "לא יאכל" "לא תאכלו".</p>
<p>א"ל אבא והא כתיב לא תאכל עליו חמץ⁸ א"ל אסני תבין יתירין ליקרא¹ לקרבנא</p>	<p>אמר לו, אבא, והרי כתוב "לא תאכל עליו חמץ". אמר לו, הרבה תיבות</p>

¹ שהוא כבש גדול (מ"מ).

² פי' אפי' בהמה גסה הם אלוהות שלהם ולכן הכה תקב"ה כל בכור בהמה (מ"מ).

³ פי' פעם קוריהו מחמצת ופעם קוריהו חמץ (מ"מ).

⁴ דהיינו מחמצת כמ"ש הרב שמחמצת היא נוקבא דס"א אותיות חמ"ץ מ"ת שהיא נוקבא דס"א הפך מ' דקדושה הנק' ת"ם והכא מת (מ"מ).

⁵ פי' תירצת שינוי מחמצת וחמץ ועדיין לא תרצת למה בנוקבא כתיב תאכלו ובזכר יאכל (מ"מ).
⁶ שהיא קשה בטומאתה יותר מהזכר מפני שהיא מקלקלת למטה יותר לרמות בני אדם ולפיכך מיד באזהרה, אמנם הזכר אינו קשה כל כך בטומאתו שיש לו חלק בקדושה מפני שהיא קליפת קרובה לקדושת יותר בבקשה דרך בקשת לא יאכל, עם היות שאינו נראה קשה לכם כל כך, לא אמר לא תאכלו דרך צווי (אור יקר).

⁷ פי' מפני שס"מ יש בו חוטא דרכיו יותר מנוקביה לכך כתיב לא יאכל שהוא לשון בקשה שלכאורה היה תולה על דעתו לאוכלו לכך מבקש ממנו לא יאכל. אבל בנוקבא הוא לא תאכלו באזהרה וז"ש לא יאכל. דהיינו לזכר. לא תאכלו לנוקבא דס"א (מ"מ).

⁸ פי' שגם בזכר אמר לא תאכל באזהרה (מ"מ).

<p>אבל בקדמיתא בבקשה לא יאכל אבל לבתר באזהרה לא תאכלו דהוא קשיא מתרווייהו מחמצת מ"מ² בגין דריחא דמותא אית תמן חמץ דכר מחמצת נוקבא רגליה יורדות מות ברישא וסיפא דתיבה תשכה לה ובגין דא מאן דאיכל חמץ בפסח איהו אקדימת ליה מותא ולינדע דמית הוא בעלמא דין ובעלמא דאתי דכתיב ונכרתה הנפש ההיא³</p>	<p>יתרות לכבודו של הקרבן, אבל בתחלה בבקשה, "לא יאכל", אבל לבסוף באזהרה "לא תאכלו", שהוא קשה משניהם. "מחמצת" למה, משום שריח של מות יש שם, חמץ זכר, מחמצת נקבה, "רגליה יורדות מות", בראש ובסוף התיבה תמצא אותה, ומשום זה מי שאוכל חמץ בפסח הוא מקדים לעצמו המות, ושידע שהוא מת בעולם הזה ובעולם הבא, שכתוב "ונכרתה הנפש ההיא".</p>
<p>מצה אמאי (ס"א אתקריאת מצה) אלא הכי תנינן שדי בגין דאמר לעולמו די דיאמר לצרותינו די אוף הכי מצה בגין דקא משדד דמברחת לכל סטרין בישין ועביד קטטה בהו כגוונא דשדי דמזוזה דמברח לשדים ומזיקים דתרעא אוף הכי איהי מברחת לון מכל משכני קדושה ועביד מריבה וקטטה בהו כד"א מסה ומריבה ע"ד כתיב מצה והא מסה בסמך איהו אלא תרגומו דמסה איהו מצותא</p>	<p>מצה מדוע (נקראת מצה), אלא כך שנינו, "שדי" משום שאמר לעולמו די, שיאמר לצרותינו די. כמו כן כאן, מצה משום שמשדדת ומבריחה לכל צדדים רעים ועושה קטטה ביניהם כדוגמת שדי שבמזוזה שמברח לשדים ומזיקים שבשער, כמו כן כאן היא מבריחה אותם מכל משכני הקדושה ועושה מריבה וקטטות בהם כמו שנאמר "מסה ומריבה", ועל זה כתוב מצה. והרי מסה נכתבת בסמ"ך, אלא תרגום של מסה הוא מצותא.</p>
<p>רבי שמעון פתח ואמר גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים גער חית דא היה⁴ דאתאחד בה עשו⁵ קנה תנינן דביומא דנסב</p>	<p>רבי שמעון פתח ואמר "גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים", "גער חית" זו החיה שאחוז בה, "עשו קנה" למדנו שביום שנשא שלמה המלך את</p>

¹ פי' מפני כבוד הזכר שיש בו חוט דק קדוש הוסיף בו לא יאכל לשון בקשה. ואח"כ אמר לא תאכל שהוא באזהרה. וז"ש אבל בקדמיתא לא יאכל וכו' (מ"מ).

² ור"ל שמחמצת היא קשה מחמץ ושאר (מ"מ).

³ בח"י דף ט' כתב עליו וביארו חכמי האמת שר"ל שיכרת נפשו מעדת ישראל ע"כ לא תתגלגל בגלגול ישראל. רק בבהמה או בגוים ערלים ח"ו. ודורשי רשומות אמרו כי נושא עון עובר על פסח. כפשע בינו ובין מגי"פה גי' חמ"ץ (מ"מ).

⁴ פי' נוקבא דס"א (מ"מ).

⁵ נראה שה"ס מלכות דאצילות הקלי' שאין שם אלא בחינת זר"ן לבד ולא שאר הפרצופים וכמ"ש בספר אדם ישר בדרוש הקליפות, שאין שם אלא עשו ואשתו. ואפשר שזהו אומרו דאתאחד בה עשו, כלומר שהוא וחייטו אחודים בה. וזה סוד שם אדר"ם שבמ"ם רבתי דא"ק בכ"ר עולה ס"מ לילי"ת. ועוד ירמוז רמז אחר באומרו דאתאחד בה עשו, והוא כי חיה זו היא רומי כמ"ש ברעיא מהימנא, ומילוי רומי וי"ו מ"ם יר"ד גי' עש"ו, כי הוא הזכר המשפיע בה וממלאה. ונקראת חיה שהיא מדרגת אצילות הקלי', וסתם אצילות הוא חיה כי ב"ע סוד נר"ן, וכל אצילות מבחינת י', ויר"ד עם ג' אותיות גי' ח"ה. וגם מילוי המילוי של שם ב"ן כזה יר"ד וי"ו דל"ת ה"ה וה"ו וא"ו ה"ה ה"ה שיש בו כ"ג אותיות כמנין ח"ה וכמ"ש בליקוטי תורה פרשת שמיני בסוד חיה בכלל בהמ"ה, דהיינו ב"ן. וכן תמצא מילוי המילוי של שם אדנ"י כזה, אל"ף למ"ד פ"ה דל"ת למ"ד תא"ו נר"ן וא"ו נר"ן יר"ד וא"ו דל"ת, הסר ממנו אותיות המילוי אל"ף דל"ת נר"ן יר"ד ותמצא שבמילוי המילוי יש כ"ג אותיות. ומפני זה נגלו לדניאל (ח, כב) ד' מלכיות, בסוד ד' חיות שכח שלהן מן המלכות, והיינו ד' מלכיות, ור"ת ג' ראשונות שהן א'ריה ד'וב נ'מר הוא אד"ג, מה שאין כן הג' אחרונות שנודעו כל ימי עוון, אבל לזאת הרביעית היו (ז, ז) י' קרנין, לרמוז ל' דאדנ"י כאמור. ונלע"ד שי' זו יסודה ביסוד מלכות. ה"ס ימא רבא, שבה נעוץ הקנה, וי"ם סודו י'סוד מלכות (רמ"ז).

שלמה מלכא בת פרעה בא גבריאל נעץ קנה בימא רבא ¹ ועלי אתבני קרתא דרומי מאי קנה ² דא דכורא ³ דהאי חיה רע"מ	בת פרעה בא גבריאל נעץ קנה בים הגדול ועליו נבנית עיר של רומי, מהו קנה, זה הזכר של זו החיה
<p>ושמרתם את המצות, מצה היא שמורה לבעלה דאיהו ו' וביה אתעביד מצוה⁴ ומאן דנטיר לה לגבי יה דגניזין במ"ץ מן מצה ואינזין י"ם ה"ץ ומני קב"ה לברך לה שבע ברכות ליל פסח דאינזין שבע הנערות דילה שצ"ם הנכ"ל ומני לאעברא מנהון חמץ ומחמצת דאינזין עננים חשוכין דמכסיין על נהורין דשבעה ככבי לכת דאתמר בהון ותבאנה אל קרבנה ולא נודע כי באו אל קרבנה ומראיהן רע חשוך כאשר בתחלה דכל כך חשוכא דעננין דלהון דלא יכלין נהורין לאנהרא להון ובגין דא ולא נודע כי באו אל קרבנה</p>	<p>"ושמרתם את המצות", מצה היא שמורה לבעלה, שהוא ו', ובו נעשית מצוה. ומי ששומר לה בשביל י"ה הגנוזים באותיות מ"ץ ממצה, והם י"ם ה"ץ, וצוה הקדוש ברוך הוא לברך אותה בשבע ברכות ליל פסח, שהן שבע הנערות שלה, שהן שצ"ם חנכ"ל, וצוה להעביר מהן חמץ ומחמצת, שהם עננים חשוכים שמכסים על אורות של שבעה כוכבי לכת, שנאמר בהם "ותבאנה אל קרבנה ולא נודע כי באו אל קרבנה", ומראיהן רע חשוך כאשר בתחלה, שכל כך החושך של העננים שלהם שלא יכולים אורות להאיר להם, ומשום זה "ולא נודע כי באו אל קרבנה".</p>
רבי שמעון פתח ואמר גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים גער חית קנה דא קנה דאתאחד ביה עשו דאיהי קרתא דרומי רבתא דנעץ גבריאל קנה בימא רבא ובנו עליה כרך גדול דרומי קנה דחמץ וכד ייתי פורקנא לישראל יתבר ליה	רבי שמעון פתח ואמר "גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים", "גער חית קנה" זה קנה שאחוז בו עשו שהיא עיר רומי הגדולה שנעץ גבריאל קנה בים הגדול ובנו עליה כרך גדול של רומי, קנה של חמץ. וכאשר תבא גאולתם של ישראל, ישברו אותו
רנב/א	
זהר	
בישא דאית ליה סטרא זעירא באחדותא דקדושה ודאי איהו קנה דנעץ בימא רבא ובג"כ איהי שלטא על עלמא ועל שולטנו דא כתיב קנה וסוף ⁵ קמלו קנה שולטנותא וראש לכל מלכוון תו קנה דזמין קב"ה לתברא ליה כקנה דא	רעה שיש לו צד קטן באחיזתו בקדושה, וזהו קנה שנעוץ בים הגדול. ומשום זה היא שולטת על העולם, ועל שלטון זה כתוב "קנה וסוף קמלו", "קנה" שלטון וראש לכל המלכות. עוד קנה שעתיד הקדוש ברוך הוא לשבור אותו כקנה זה.

¹ פי' דכורא דקליפה יונק ממלכות דקדושה הנקרא ימא רבא ושיעור הכתוב גער חיה שאוחזת בקנה. א"נ כאלו אמר גער חיה וגער קנה שהם ז"ון דסטרא אחרא שיאבדו (מ"מ). הוא בקדושה עד"א בבינה, שכנגדו בסט"א עשו ברומי רבתא. [מ"כ עה"ג. וז"ש {שבת נה:} ובנה עליה כרך גדול כו', שהאם מתבנית ע"י הבנים, כמ"ש ואבנה ג"א ממנה] (יהל אור).

² פי' מהו עניינו ורמזו (רמ"ז).

³ וזהו חית קנה, שחיות שלה היא מזה הקנה לעומת צדיק יסוד עולם. ונלע"ד שלזה כיוונו רז"ל בשמות רבה פרשה ל"ה (סי' ה) וז"ל, גער חיה קנה, שכולה חיה מן הקנה. ולפי הסוד הנזכר כאן הוא מבואר, שכן הזכר הוא הזן ומחיה את הנקבה (רמ"ז).

⁴ ושמירתה מן הוא על ידי י"ה אבא ואימא שאין חצונים נאחזים בהם והם שומרים אותה לכשיבא בעלה, לכך עם היות שהיא מצה עדיין אינה נקראת מפני שלא בא אליה בעלה עם כל זה היא נקראת מצוה מפני שלא בא אליה בעלה עם כל זה היא נקראת מצ"ה במ"ץ שהוא י"ה כדמפרש ואזיל (או ריקר).

⁵ פי' מלכות דס"א נקרא סוף שהיא סוף הספי' דס"א (מ"מ).

<p>ת"ח במצרים איהי שלטא ומנה נפקו כמה שלטנין לזנייהו וכלא ברזא דחמץ כיון דתבר לה קב"ה אפיק חמץ ואעיל מצה במה בחוטא זעירא מכלא תבר ח' חמץ ואתעביד מצה אינון אתוון אלא דתבר ח' דהאי היה דאקרי חמץ וע"ד אקרי חית קנה דנוח לאתברא כקנה דא</p>	<p>בא וראה, במצרים היא שולטת וממנה יוצאים כמה שלטונים למיניהם, והכל בסוד של חמץ. כיון ששבר אותה הקדוש ברוך הוא, הוציא חמץ ומכניס מצה, במה, בחוט קטן מהכל. שבר ח' של חמץ, ונעשה מצה, אלו אותיות אלא ששבר ח' של חיה זו שנקרא חמץ, ועל זה נקרא "חית קנה", שנוח לשברו כמו קנה זה.</p>
<p>במה אתבר בחוטא זעירא כנימא תבר ח' ואתעבר מאיתנה והוה מצה וע"ד כתיב גער חית קנה גער בה קב"ה ואתבר ח' חמץ ואתעביד ח' (ס"א ואתעבר ח' חמץ ואתאביד) וזמין קב"ה לתברא ליה להווא קנה כגוונא דא יתבר רגליה דק' מקנה וישתאר הנה הנה יי' אלהים בחזק יבא וזרועו מושלה לו הנה שכרו אתו ופעולתו לפניו מאי ופעולתו דא פעל דההיא ק' (ס"א פעולה דההוא חמץ) דיתבר לה ואיהי פעולה לפניו² איהו יעבר רגליה ויהא הנה ראשון לציון הנה הנם וגו'</p>	<p>במה נשבר, בחוט קטן כמו שערה שבר ח' ועבר מאיתנה והיה מצה, ועל זה כתוב "גער חית קנה", גער בה הקדוש ברוך הוא, ונשבר ח' של חמץ ונעשה ח' (ועובר ח' של חמץ ונעשה). ועתיד הקדוש ברוך הוא לשבור לו לאותו קנה, כדוגמא זה ישבר רגל ק' מקנה וישאר הנה, "הנה ח' אלהים בחזק יבוא וזרועו מושלה לו הנה שכרו אתו ופעלתו לפניו". מהו "ופעלתו" זה פעל של אותה ק' (פעולה של אותו חמץ) שישבר אותה, והיא פעולה שלפניו, והוא יעביר רגלו ויהיה "הנה ראשון לציון הנה הנם וגו'".</p>
<p>רע"מ</p>	
<p>הה"ד גער חית קנה עדת ומתעבר מיד חמץ מעלמא מחמצת דיליה רומי ויתגליא מצה בעלמא דאיהי בי מקדשא דבית ראשון ובית שני אמר בוצינא קדישא (ס"א ר"מ) דאינון לקבל בת עין ימין ובת עין שמאל ואינון לקבל (לחם משנה³) רומי רבתי רומי זעירא⁴ לקבל תרין עננין דמכסיין על בת עינא ימינא ושמאלא ואינון לקבל שאור וחמץ</p>	<p>זהו שכתוב "גער חית קנה עדת" ומיד עובר חמץ מהעולם, המחמצת שלו היא רומי, ותתגלה מצה בעולם שהוא בית המקדש של בית ראשון ובית שני. אמר הנר הקדוש (הרועה הנאמן) שהם כנגד בת עין ימין ובת עין שמאל, והם כנגד (לחם משנה) רומי הגדולה ורומי הקטנה, כנגד שני עננים שמכסים על בת עין ימין ושמאל, והם כנגד שאור וחמץ.</p>

¹ סוד חמץ שנהפך ביציאת מצרים למצה, ובעוד שה' סתום היה הקליפה חמץ שולט, ובהפתח הה' נשבר חמץ ונעשה מצה, כמ"ש בר"מ פרשת פנחס (דף רנב ע"א) ובג"ד ח' דאיהו חוטא זעירא תבר לה ויעול ח' באתרהא כו', וז"ש (לעיל טו ע"ב) בלישן סתים לאימא, הולך כסדר שאח"כ נתעברה ממנו וסתים לד' של אימא, וז"ש בלישן סתים לאימא, והוא יותר בגילוי, מתחלה שהיה במילוי היו"ד (בהגר"א על ספד"צ טז ע"ב). דנפיק ממעינא דמיא כו' - שהוא בין י"ה, שהוא הזרע שנותן אבא לאמא ומתמליא מיניה, ושם נתגדל ונתרבה ויוצא הולד. ומ"מ השורש נשאר שם כידוע, והוא הדעת נהר דנפיק כו', וז"ש ומיני' כו'. ועיין בפ' בא (מב ע"ב). ור"ל בכאן ז"ש כל משברין וגליך כו', משברין הוא ה"א שנשבר הרגל מינה, ונפתח בלידה ביציאת מצרים, ביציאת הבן מינה כמ"ש בפרשת פנחס (רנב ע"א) דתבר ח' מחמץ ונעשית מצה. וגליך הוא י', גל נעול מעין חתום (שיה"ש ד יב) והוא המעין, וצינורין הוא הוא"ו, וז"ש כל צינורין כו' מן את ו' (בהגר"א על התיקו"ז לח ע"א).

² ור"ל שאותה הפעולה דהיינו שמשבר רגליה של קנה היא לפניו שמיד עושה אותה (מ"מ).
³ ב' הה"ן כידוע (יהל אור).

⁴ דיליה רומי זעירא. כצ"ל. והוא מל' דס"א, נגד מל' דקדושה, ושניהם נגד בית ראשון ושני כמ"ש (יהל אור).

<p>ועד דאלין יהבערון מעלמא כל יראה ובל ימצא¹ חד מנייהו בית ראשון ושני לא יתגליין בעלמא ואסוותא דענני עיני דאחשיך לכת עינא ימין ושמאל מה יהא אסוותא דלהון מרה דעגלא² והיינו שם ירעה עגל ושם ירבץ שם ירעה עגל דא משיח בן יוסף דאתמר ביה (דברים לג יז) בכור שורו הדר לו ושם ירבץ דא משיח בן דוד³ חד אעבר רומי רבתי וחד אעבר רומי זעירתא דמיכאל וגבריאל לקבלייהו אינון</p>	<p>ועד שאלו יתבערו מהעולם, בל יראה ובל ימצא, אחד מהם, בית ראשון ובית שני, לא יתגלו בעולם. והרפואה של ענני העין שהחשיכו לבת עין ימין ושמאל, מה תהיה רפואתם, המרירות של העגל, וזהו שכתוב "שם ירעה עגל ושם ירבץ" שם ירעה עגל זה משיח בן יוסף שנאמר בו "בכור שורו הדר לו", "ושם ירבץ" זה משיח בן דוד, אחד להעביר את רומי הגדולה, ואחד להעביר את רומי הקטנה, ומיכאל וגבריאל הם כנגדם.</p>
<p>ובנין דא ח' דאיהו חוטא זעירא תבר לה וייעול ה' באתרהא דבקדמיתא קנה וסוף קמלו קנה שלטנותא⁴ דרומי וסוף לכל מלכין דעתיד קב"ה לתברא ליה גער חית קנה גער חיה בישא ח' מן⁵ חמץ ואתבר רגליה⁶ מן מחמצת דאתמר בה רגליה יורדות מות</p>	<p>ומשום זה ח' שהוא חוט קטן, תשבר אותה, ותכנס ה' במקומה. שבתחלה קנה וסוף קמלו. קנה שלטון של רומי וסוף לכל המלכויות, שעתיד הקדוש ברוך הוא לשבור אותו. "גער חית קנה" גער חיה רעה, ח' מחמץ, ושבר רגליה מן המחמצת, שנאמר בה "רגליה יורדות מות".</p>
<p>ועוד גער חית קנה יתבר רגל קוף מן קנה וישתאר הנה מיד הנה יי' אלהים בחוזק יבא ראשון לציון הנה הנם ולירושלם מבשר אתן הנה ס' בתר אלף ומאתן</p>	<p>ועוד "גער חית קנה" ישבר רגל הקוף מקנה וישאר הנה, מיד "הנה ה' אלהים בחוזק יבא" "ראשון לציון הנה הנם ולירושלם מבשר אתן". הנה ס' אחר אלף ומאתים.</p>
<p>ואמר בוצינא קדישא כל הנפש לבית יעקב ששים ושש ששים לאתערותא דמשיח⁷ ראשון ושש לאתערותא דמשיח שני אשתארו ו' שנים לע"ב לקיים בהו שש שנים תורע שדך ושש שנים תזמור כרמך ואספת את תבואתה דאתמר קדש ישראל ליי' ראשית תבואתה⁸ אם כן מה כתיב לעיל רנו ליעקב שמחה אלא ארבע גאולות עתידין למהוי לקבל ארבע כוסות דפסח בנין דישראל מפוזרין בארבע פנות עלמא</p>	<p>ואמר הנר הקדוש, "כל הנפש לבית יעקב ששים ושש", ששים להתעוררות של משיח ראשון, ושש להתעוררות משיח שני, נשאר שש שנים לשבעים ושנים, לקיים בהם "שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמור כרמך ואספת את תבואתה", שנאמר "קדש ישראל לה' ראשית תבואתה". אם כן מה כתוב למעלה "רנו ליעקב שמחה", אלא ארבע גאולות עתידות להיות כנגד ארבע</p>

¹ דחד באתגליא וחד באתכסיא. ונגד האתגליא בל יראה, ובל ימצא נגד האתכסיא (יהל אור).
² שהוא רפואה לתבלול המכסה העין, והיא מרה דזריק משיח בן יוסף עלייהו, שהוא מסטרא גבורה, שהוא ילחך אותם כלחוך השור, כמ"ש בפ' משפטים {ק.כ.} (יהל אור).
³ יתגלי חסד עלאה דפומא דאמה, ואז יתחיל צמיחת מלכות בית דוד ע"י הפומא דאמה, והוא זמן משיח בן דוד, וע' רע"מ (פנחס רנב ע"א, ופ' תצא רעה ע"ב, ורעט ע"א, ופ' משפטים קכ ע"א) (הקדוש, פט ע"א).
⁴ ר"ל קנה הוא רומי רבתי. וסוף זעירתא, שהיא סוף לכל דרגין כידוע. וכן רומי היא סוף לכל מלכין כמשי"ו (יהל אור).
⁵ וזהו גער חית, ל' ח"ת, דיתבר לח' כמשי"ו (יהל אור).
⁶ ר"ל ק' דקנה, דקוף רגליו יורדות מות כידוע, וכן מחמצת רגלי יורדות מות, דאמצעיתא חמץ, וראש התיבה וסוף התיבה מת, כמו שכתוב בח"ק (יהל אור).
⁷ יעקב ויוסף, ו' כידוע (יהל אור).
⁸ לאסוף ישראל לירושלים כמ"ש בפ' משפטים {ק.כ.} (יהל אור).

<p>ואיננו דיהונו רחוקין מאומין אקדימו לרנו ותניינן לשתין ותליתאין לשתין ושיתן ורביעאין לע"ב</p>	<p>כוסות של פסח, משום שישראל מפוזרים בארבע פנות העולם, ואלו שיהיו רחוקים מהאומות יקדימו לרנו, והשניים לששים, והשלישיים לששים ושש, והרביעיים לשבעים ושנים.</p>
<p>ופורקנין אלין יהונו בארבע חיון בשם יהו"ה דרכיב עלייהו הה"ד כי תרכב על סוסך מרכבותיך ישועה דלקבלייהו יתער לתתא ארבע דגלין ותריסר שבטין ברזא דיהו"ה מלך יהו"ה מלך יהו"ה ימלוך לעולם ועד תריסר אתוון אינון לקבל תריסר שבטין וי"ב אנפין דתלת אבהן דאתמר עלייהו האבות הן הן המרכבה</p>	<p>וגאולות אלו יהיו בארבע חיות בשם יהו"ה שרוכב עליהם, זהו שכתוב "כי תרכב על סוסיך מרכבותיך ישועה", שכנגדם יעורר למטה ארבעה דגלים ושנים עשר שבטים, בסוד של יהו"ה מלך יהו"ה מלך יהו"ה ימלוך לעולם ועד, שתיים עשרה אותיות הן כנגד שנים עשר שבטים, ושנים עשר פנים של שלשת האבות שנאמר עליהם, האבות הן הן המרכבה.</p>
<p>ואינון עשר שבטין אלף שנין תריין שבטין מאתן שנין ומי"ב אתוון תליין ע"ב שמהן דאינון ע"ב שנין בטר אלף ומאתן ואינון כ"ד לכל היה! מתלת חיון כ"ד רזא דיליה וקרא זה אל זה ואמר ואינון תלת כתות מן כ"ד² צורות כת אחת אומרת קדוש וכת תניינא אומרת קדוש וכת תליתא אומרת קדוש מיד אתער שמאלא במ"ב אתוון דעבד דינא בעמלק³</p>	<p>והם עשרה שבטים, אלף שנים, שני שבטים, מאתיים שנה, ומי"ב אותיות תלויים ע"ב שמות, שהם ע"ב שנים אחר האלף ומאתים. והם כ"ד לכל חיה משלש חיות. כ"ד הסוד שלו "וקרא זה אל זה ואמר", והם שלש כתות מכ"ד צורות, כת אחת אומרת קדוש, וכת שניה אומרת קדוש, וכת שלישית אומרת קדוש, מיד מתעורר השמאל במ"ב אותיות ועושה דין בעמלק.</p>
<p>כי יקרא קן צפור⁴ לפניך בדרך⁵ מארי מקרא⁶ בכל עץ מארי משנה דאינון כאפרוחים דמקננין בענפי אילנא אית דאמרי⁷ בכל עץ אלין ישראל</p>	<p>"כי יקרא קן צפור לפניך בדרך", בעלי מקרא, "בכל עץ" בעלי משנה שהם כאפרוחים המקננים בענפי האילן, יש שאומרים "בכל עץ" אלו ישראל</p>
<p>רנב/ב</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>דאתמר בהו כי כימי העץ ימי עמי או על הארץ אלין מארי תורה⁸ (ד"א משנה) דאתמר בהו על הארץ תישן וחיי צער תחיה</p>	<p>שנאמר בהם "כי כימי העץ ימי עמי", "או על הארץ" אלו בעלי תורה (משנה) שנאמר בהם, על הארץ תישן וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל.</p>

¹ כ"ד עינין לכל הו"ה כידוע (יהל אור).
² ר"ל דג' כתות הן, כמ"ש בגמ' {חולין צא:} נגד ג"פ קדוש, א' אומרת כו' כידוע, ובכ"א וקרא זה אל זה, הרי כ"ד, ב"פ זה כנ"ל, הרי ע"ב. [מ"כ עה"ג. והן הנזכרים בס' הבהיר ו' ע"א ששמותיו של הקב"ה ג' חיילים, וכל חיל אינו דומה לחבירו. ע"ש באורדן] (יהל אור).
³ מלחמה לה' בעמלק ר"ת ע"ב כידוע {עי' רע"מ לעיל ריט ע"ב ויהל אור} (יהל אור).
⁴ והיינו השכינה שהיא שוכנת על ישראל והם תחתיה כבנים והיא מקנת עליהם כצפור, ושיכנתא תתבחו לפי מה שהם הבנים (אור יקר).
⁵ שקן בדרך הוא דרך עראי מקום שיד כל אדם מגעת והיינו "בדרך" ביסוד ששם הדרך בין היסוד והתפארת כאומרו דר"ך ככב מיעקב (אור יקר).
⁶ שאין מעלתם כל כך (או ריקר).
⁷ ר"ל דקאי אבדרך, וכלהו בעלי מקרא (יהל אור).
⁸ בכלל שהם נקראים ארץ על שם ועל הארץ תישן וכו', ובבחינה זו ימצאו מן הארץ אשר בלבנון ועד האזוב וכו' (אור יקר).

<p>ובתורה אתה עמל אפרוחים אלין פרחי כהונה או ביצים אלין דין¹ קב"ה מקרני ראמים² ועד ביצי כנים והאם רובצת על האפרוחים בזמנא דהו קרבין קרבנין מה כתיב לא תקח האם על הבנים³</p>	<p>"אפרחים" אלו פרחי כהונה או "ביצים" אלו שזן אותם הקדוש ברוך הוא מקרני ראמים ועד ביצי כנים. "והאם רובצת על האפרוחים", בזמן שהיו מקריבים קרבנות מה כתוב "לא תקח האם על הבנים".</p>
<p>הרב בי מקדשא ובטלו קרבנין מה כתיב שלה תשלח את האם⁴ וגלו הבנים⁵ והיינו ואת הבנים תקח לך מסטרא דא⁶ דאת ו' דאיהו עולם ארוך דאתמר ביה למען ייטב לך והארכת ימים⁷ לעולם שכלו ארוך ובאתר דקרבנין תקינו צלותי⁸ ומצפצפין בקלין דשירין בקול דק"ש לגבי עמודא דאמצעייתא דאיהו לעילא⁹ דהא אימא וברתא בגלותא ומיד דנחית קשרין¹⁰ לה בברתא דאיהי יד כהה למחוי קשיר ו' עם ה' בשית ספיראן מיד מלחשין לגבי חכמה ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד אח"ד כבו"ד¹¹ גי' מ"ה מן חכמה דנחית ליה לגבי אמה¹² ומיד דנחית קשרין ליה עמא בקשורא דתפלין דרישא ובג"ד בארבע פרשיין דתפלין קדש לי חכמה והיה כי ביאך בינה שמע ישראל תפארת כליל ו'</p>	<p>חרב בית המקדש ובטלו הקרבנות, מה כתוב "שלח תשלח את האם", וגלו הבנים, וזהו "ואת הבנים תקח לך", מצד זה של האות ו', שהוא עולם ארוך, שנאמר בו "למען ייטב לך והארכת ימים", לעולם שכולו ארוך. ובמקום הקרבנות תקנו תפלות, ומצפצפים בקולות של שירים, בקול של קריאת שמע כנגד העמוד האמצעי שהוא למעלה, שהרי אמא ובת בגלות, ומיד שיורד קושרים אותו בבת שהיא יד כהה, להיות קשורה ו' עם ה' בשש ספירות, מיד לוחשים לעומת החכמה, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. אחד וכבוד גימטריא מ"ה, מחכמה שמוריד אותו אצל אמא, ומיד שיורד קושרים אותו עמה בקשר של תפלין של ראש, ומשום זה בארבע פרשיות של התפלין "קדש לי" חכמה, "והיה כי</p>

¹ ר"ל שאר ישראל (יהל אור).

² דהיינו פרחי כהונה שהם עוסקים בתורה ובעבודה ועד קטנים שבכולם דהיינו כיצים שהם ככיצי כנים שהם עתה מתחילין לרחוש בתורה ושכינה שורה על הכל כאומרו הזן מקרני ראמים וכו', (או ריקר).

³ שלא תסתלק שכינה מעליהם (אור יקר).

⁴ בגלות עם ישראל (אור יקר).

⁵ שהם גולים עם השכינה שהיא בחינה אחרת דהיינו "מארי קבלה" שהם מצד התפארת שהוא וא"ו שנקרא "עולם ארוך" מצד הכתר, ובהם האם שהיא השכינה מארכת ימים מצד קבלתה על ידו מהתפארת סוד האריכות, והטוב מהיסוד והיינו "ייטב לך והארכת ימים", ולכך ואת הבנים תקח לך בגלות שהיא בגולה עמהם (אור יקר).

⁶ נמחק ציהל אור.

⁷

⁸ ובטוב כוונתם בתפלתם מאריכין ימיה ומטיבין אותה כנודע, והא כיצד "אימא וברתא" שהם תרי ה' ה' והם בגלות וזהו שאמר שלח תשלח תרין תרוכין אימא עילאה ואימא תתאה, וצריכים אנו לייחד י' עם ה' ו' עם ה', ואחר שהוא כן אנו אומרים שמע ישראל ובזה אנו מושכים ר לגבי ה' תתאה, ואחר שאנו מושכין אותו בסוד שמע ישראל ורחם על בת זוגך בגלות אנו אומרים אח"ד כבו"ד שעולה מ"ה דהיינו חכמ"ה כ"ח מ"ה, וזהו סוד קרית שמע בתפלין שהוא סוד קשר ארבעה אותיות, ומה שהיו בסוד י"ו ה' ה' יהיו יהו"ה, כי סוד התפלין בקרית שמע הוא להעמיד הייחוד ולהתמיד אותו (אור יקר).

⁹ לאסתלק כמש"ו (יהל אור).

¹⁰ ולדעת היאך סגולת התפלין בקשירה זו הוא בסוד ארבעה פרשיות סדרן יהו"ה ואחר שיהו"ה דהיינו י' חכמה ה' בינה ו' תפארת כולל ששה ספירות ה' מלכות מתאחדות כסדרן ונקשרות כראוי בסוד קרית שמע בתפלין, מיד סוד התפלה מעומד בחשאי הוא בכתר, והיינו סוד כיהו"ה כ' על י' כתר על חכמה ובינה ושית ספירן ומלכות, והעד היות התפלה כתר ממה "דסנדלפור" קושר וכו" (אור יקר).

¹¹ דועד בחילופי אתוןן אחד כידוע { זוהר תרומה קלד. }, ומחלפין בלחישו כידוע (יהל אור).

¹² לגבי אמא - ששניהם בגלותא כמש"ל ונחתין י' ו' לגביהו, כמש"ו ו' בקשר כו' (יהל אור).

<p>ספירן בשית תיבין והיה אם שמוע מלכות יד כהה צלותא כתר כ' על רישיה אין קדוש כיהו"ה! דסנדלפון קושר כל צלותין ועביד לון כתר</p>	<p>יביאך" בינה, "שמע ישראל" תפארת שכוללת שש ספירות בשש תבות, "והיה אם שמוע" מלכות, יד כהה, תפלה כתר, כ' על ראשו, "אין קדוש כיהו"ה" שסנדלפון קושר כל התפלות ועושה מהן כתר.</p>
<p>בההוא זמנא צריך לסדרא² מנור' (ס"א פתורא) לסעודתא דמלכא ומשכנא ומנרתא וארונא ומדבחא וכל מיני שמושא דבייתא דמלכא ולא בתר פתורא³ אזלינן דלאו עובדא דקב"ה דלא אזלינן אלא בתר פתורא דאיהו עובדי ידוי דקב"ה דאיהו שכינתיה משכן דיליה פתורא דיליה מנרתא דיליה ארונא דיליה מדבחא דיליה איהי כלילא מכל מאני שמושא למלכא עלאה אנה אינון דמתקני חמרא ונהמא דמלכא עלאה דאתמר בהו את קרבני לחמי לאשי דלית לקרבא ליה לגביה אלא אלין דאתקריאו⁴ אשי יי' ובג"ד את קרבני לחמי לאשי דעליה אתמר לכו לחמו בלחמי</p>	<p>באותו זמן צריך לסדר מנורה (שלחן) לסעודה של המלך, ומשכן ומנורה וארון ומזבח וכל מיני שמוש של בית המלך, ואנו לא הולכים אחר שלחן, שאינו עבודת הקדוש ברוך הוא, שאין אנו הולכים אלא אחר שלחן שהוא מעשה ידיו של הקדוש ברוך הוא, שהוא השכינה, משכן שלו, שלחן שלו, מנורה שלו, ארון שלו, מזבח שלו, היא כלולה מכל כלי שמוש למלך העליון. הם אלו שמתקנים יין ולחם של המלך העליון, שנאמר בהם "את קרבני לחמי לאשי", שאין להקריב לו אצלו אלא אלו שנקראים "אשי ה'", ומשום זה נאמר "את קרבני לחמי לאשי", שעליו נאמר "לכו לחמו בלחמי".</p>
<p>ואתקרי לחם הפנים דאינון י"ב אנפין יברכך יהו"ה יאר יהו"ה ישא יהו"ה תריסר אנפין דתלת חיון מאי לחם דאלין פנים דא נהמא דאדם דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א ואית ליה נהמא בארבע אנפין דאינון ארבע אתוון יהו"ה האי נהמא דפתורא דמלכא איהו סלת נקיה</p>	<p>ונקרא לחם הפנים שהם י"ב פנים, שנאמר "יברכך יהו"ה" "יאר יהו"ה" "ישא יהו"ה" שנים עשר פנים של שלש חיות. מהו הלחם של אלו הפנים, זה לחם של אדם, שהוא יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ויש לו לחם בארבעה פנים, שהם ארבע אותיות יהו"ה, זה הלחם של שלחן המלך הוא סלת נקיה.</p>
<p>כבשן דיליה דאופה ביה נהמא שכינתא תמן אתבשל⁵ ואשתלים ובג"ד אין בוצעין אלא מאתר דגמר בשולא כנוונא דשלימו דפרי איהו גמר בישולו והאי איהו אדני גמר ושליו דיהו"ה⁶ דאיהו לחם הפנים אדניי</p>	<p>הכבשן שלו שאופה בו לחם היא השכינה, ששם מתבשל ונשלם, ומשום זה אין בוצעים אלא ממקום שנגמר בשולו, כדוגמת שלמות הפרי שהוא גמר בשולו, וזהו "אדני", גמר</p>

¹ ר"ל כ' על יהו"ה, כתר על ע"ס מחכמה ולמטה (יהל אור).

² ר"ל במעלה (יהל אור).

³ כלומר אין עסקנו עתה לפרש כלי המשכן רק בשכינה עצמה בחינות יכנו בשמות אלו, ולא שיהיה מה שנפרש כאן שולחן ממש שולחן שבמשכן וכן שאר כלים כדמפרש ואזיל, והטעם שהכלים שבמשכן היו בבחינות רבות מהם רומזים בספירות כך, מהם בכך, אמנם הכוונה הנה לפרש המציאות שבה(אור יקר), ר"ל בתפלה דשכינתא לאו תמן, לאו צלותא היא (יהל אור).

⁴ ר"ל הת"ח, שהן אשי ה', שבהן מתאחדת אש של גבוה כידוע. וז"ש לכו לחמו כו' בתורה (יהל אור).

⁵ כמו הזרע באשה שנגמר שם (יהל אור).

⁶ היה ראיית הקולות אשר נאמר וכל העם רואים את הקולות רק על המלאכים שנבראו מהם, וכן מה שנאמר "יירד ה' לעיני כל העם על הר סיני" (שמות יט יא), הנה מה שהיה לעיני כל העם, הנה היה זה ג"כ רק באספקלריא שאינה מאירה (כללים ח"ב ח ע"ב).

<p>כבשן דיליה דאיהי כבושה! תחות בעלה ובנינה אתמר והר סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו יי' באש ויעל עשנו כעשן הכבשן ולא ככבשן דאש דהדיוט אלא ככבשן דביה כבש רחמיו לעמיה כד מצלין ובעון בעותין כן יכבשו רחמיך את כעסך וביה כבשי דרחמנא למה לך</p>	<p>ושלמות שם יהו"ה שהוא לחם הפנים, "אדני" הוא הכבשן שלו, שהיא כבושה תחת בעלה, ובגללה נאמר "והר סיני עשן כולו מפני אשר ירד עליו ה' באש ויעל עשנו כעשן הכבשן" ולא כמו כבשן של אש הדיוט, אלא כמו כבשן שבו כובש רחמיו על עמו כאשר מתפללים ומבקשים בקשות, "כן יכבשו רחמיך את כעסך", ובו כבושים של הקדוש ברוך הוא, למה לך.</p>
<p>ובנהמא דאורייתא אית סלת דיהב ליה מלכא לאינון דאתמר עלייהו כל ישראל בני מלכים מיכלא דצדיקייא ואית נהמא דאורייתא דאיהו פסולת לאינון עבדין ושפחות דבי מלכא ובג"ד במטרוניתא אתמר ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה דאינון מארי מתניתין ובג"ד אתמר במיכלא דמלכא ועשירית האיפה סולת ודאי ודא יו"ד מן אדניי איהי עשירית ודא סלת דהיכלא דמלכא ואשתבחת (ד"א דמיכלא דמלכא אשתבחת)</p>	<p>ובלחם התורה יש סולת שנתן לו המלך לאותם שנאמר עליהם "כל ישראל בני מלכים", מאכל הצדיקים, ויש לחם של התורה שהוא פסולת לאותם עבדים ושפחות של בית המלך, ומשום זה במלכה נאמר "ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה", שהם בעלי משנה, ומשום זה נאמר במאכל של המלך "ועשירית האיפה סולת" ודאי, וזו יו"ד מאדני, שהיא עשירית, וזה סלת של היכל המלך ומשתבחת (של מאכל המלך נמצאת).</p>
<p>קום בוצינא קדישא אנת ורבי אלעזר ברך ורבי אבא ורבי יהודה ורבי יוסי ורבי חייא ורבי יודאי לתקנא דורונא למלכא ולקרבא כל אברין דאינון ישראל קרבנין לקב"ה ההוא דאתקרי נשמה לגבי אברים שכינתא קדישתא אש של גבוה דאחיד בעצים דאתקריאו עצי העולה דאינון עץ החיים ועץ הדעת טוב ורע² עצי הקדש אתקריאו אינון מארי תורה דאתאחידת בהון אורייתא דאתמר בה הלא כה דברי כאש נאם יי'</p>	<p>קום הנר הקדוש, אתה ורבי אלעזר בנך ורבי אבא ורבי יהודה ורבי יוסי ורבי חייא ורבי יודאי, לתקן מתנה למלך ולהקריב כל אברים, שהם ישראל, קרבנות להקדוש ברוך הוא, זה שנקרא נשמה של האברים שכינה הקדושה, אש של גבוה שאחוז בעצים שנקראים עצי העולה, שהם עץ החיים ועץ הדעת טוב ורע, עצי הקדש נקראים, אלו בעלי תורה שמתאחדת בהם התורה שנאמר בה "הלא כה דברי כאש נאום ה'".</p>
<p>ואתמר בה עולה ליי' קרבן ליי' אשה ליי' ואתמר את קרבני לחמי לאשי והא כתיב דלית לקרבא קרבן אלא ליי' מאי ניהו את קרבני לחמי לאשי אלא ארחא דמאן דקריב דורונא למקרב ליה למלכא ולבתר איהו פליג ליה למאן דבעי אוף הכי ישראל מקריבין אורייתא לקב"ה</p>	<p>ונאמר בה "עולה לה'", "קרבן לה'", "אשה לה'", ונאמר "את קרבני לחמי לאשי", והרי כתוב שאין להקריב קרבן אלא לשם ה', מהו "את קרבני לחמי לאשי", אלא הדרך שמי שמקריב דורון, להקריב אותו למלך, ואחר כך הוא מחלק אותו למי שרוצה, כמו כן כאן ישראל מקריבים תורה להקדוש ברוך הוא</p>
<p>רננ/א</p>	

¹ כמ"ש וכבושה האיש כובש כו' (יהל אור).
² ר"ל רזין ומשנה (יהל אור).

רע"מ	
<p>דאיהו לחמו ואיהו יינו ואיהו בשר דיליה ואתמר בה עצם מעצמי ובשר מבשרי בשר קדש דאוקמוה עלה מארי מתיבתאן בבשר היורד מן השמים עסקינן</p>	<p>שהוא לחמו, והוא יינו, והוא בשרו, ונאמר בה "עצם מעצמי ובשר מבשרי", בשר קדש שפרשו עליה בעלי המשנה, בבשר היורד מן השמים אנו עסוקים.</p>
<p>קב"ה מאי עביד מההוא דורנא למלכא דאכיל על פתורא דקרבין על פתוריה מכל מין ומין סלת ובינוני ופסולת ואיהו פליג מפתוריה לכל מארי סעודתא לכל חד כדקא יאות על ידי ממנן דיליה ומההוא נהמא דאיהו סלת דמלכא אכיל איהו מני למיהב לאינון דרחימין גביה הה"ד את קרבני לחמי לאשי ריח נחוהי דהיינו אשי יי ונהלתו יאכלון (ודא הוא ההוא דאתמר¹ ביה לכו לחמו בלחמי ושתו ביין מסכת²) האי איהו מסטרא דאילנא דהיי אבל מסטרא דעץ הדעת טוב ורע מני למיהב בינוני למלאכים ופסולת לשדין ומזיקין דאינון משמשיין לסוסון ולפרשיין דמלכא</p>	<p>מה עושה הקדוש ברוך הוא מאותו דורון. [משל] למלך שאכל על שלחן, ומקריבים על שלחנו מכל מין ומין סולת ובינוני ופסולת, והוא מחלק משלחנו לכל בעלי הסעודה, לכל אחד כראוי על ידי הממונים שלו, ומאותו לחם שהוא סולת, שהמלך אוכל, הוא מצוה לתת לאלו שאהובים אצלו, זהו שכתוב "את קרבני לחמי לאשי ריח ניחוחי", כלומר "אשי ה' ונחלתו יאכלון". (וזהו אותו שנאמר בו "לכו לחמו בלחמי ושתו ביין מסכת²") זהו מצד של עץ החיים, אבל מצד של עץ הדעת טוב ורע, מצוה לתת בינוני למלאכים, ופסולת לשדים ומזיקים, שהם משמשים לסוסים ולפרשים של המלך.</p>
<p>ואוף הכי דפרשיין דמלכא הוו מארי משנה דאינון כמלאכים משמשיין לון שדים יהודאי דאינון רשימין באות שדי (ס"א באת יי) ואית שדין ומזיקין מסטרא דמסאבו דאתקריאו שדים עכו"ם וזה לעומת זה עשה האלהים ובגין דא אמרו מארי מתניתין דאינון ג' מינין מינייהו חד מין דלהון כמלאכי השרת ומין תניינא כבני אדם ומין תליתאי כבעירן ואית בהון חכימין באורייתא דבכתב ודבעל פה אתקרי יוסף שידא על שם דאוליד ליה שד</p>	<p>וכמו כן כאן, שפרשי המלך היו בעלי משנה שהם כמלאכים, משמשים להם שדים יהודים שהם רשומים באות שדי (באות יי), ויש שדים ומזיקים מצד הטומאה שנקראים שדים עובדי כוכבים ומזלות, וזה לעומת זה עשה האלהים. ומשום זה אמרו בעלי המשנה שהם ג' מינים, אחד מין שלהם כמלאכי השרת, ומין שני כבני אדם, ומין שלישי כבהמות, ויש בהם חכמים בתורה שבכתב ושבעל פה נקרא יוסף, השד על שם שהוליד אותו שד.</p>
<p>ולאו למגנא² אמרו מארי מתניתין אם הרב דומה למלאך יי צבאות תורה יבקשו מפיהו ואשמדאי מלכא הוא וכל משפחתיה הא אוקימנא דאינון שדין יהודאין דאתכפיין באורייתא ובשמהן דאורייתא ובני אהרן³ בגין דעריכו קרבנהון בגין דא אתענשו דכלהו קרבנין אע"ג דאתקריבו לגבי מלכא איהו פליג לון לכל חד כדקא חזי ונמל</p>	<p>ולא לחנם אמרו בעלי המשנה, אם הרב דומה למלאך ה' צבאות תורה יבקשו מפיהו, ואשמדאי המלך הוא וכל משפחתו כבר בארנו שהם שדים יהודיים שנכנעים בתורה ובשמות התורה. ובני אהרן משום שערכו קרבנותיהם, בגלל זה נענשו, שכל הקרבנות אף על גב שנקרבים אל המלך, הוא מחלק להם לכל אחד כמו</p>

¹ ר"ל הת"ח הן לחמי לאשי, והקרבתן (הוא) לה', ואח"כ בא אצלם משולחן גבוה קא זכו (יהל אור).

² פסחים קי ע"א, בעמק המלך דף פה ע"א הנוסח הוא ולא למגנא אתקרי יוסף שידא על שם דאוליק ליה שד ולא למגנא כ"ו והוא יותר נכון (לש"ו).

³ כמ"ש שהקריבו אש זרה אש הדיוט, שלא הקריבו לה' לבדו (יהל אור).

שראוי, ונוטל לחלקו מה שראוי לו.	לחולקיה מה דאתחזי ליה
	זהר
ובחבור הקדמון נאמר "וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה וגו'", אמר רבי אבא, יום הבכורים מיהו יום זה, נהר היוצא מעדן, שהוא יום מאותם בכורים עליונים, וזהו שהתורה תלויה בו, והוא מוציא כל סודות התורה, ומשום שהוא עץ החיים צריכים להביא פירות האילן.	ובחבורא קדמאה וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה וגו' אמר רבי אבא יום הבכורים מאן יום דא נהר היוצא מעדן דאיהו יומא ² מאינון בכורין עלאינ ³ ודא איהו דאורייתא תליא ביה ⁴ ואיהו אפיק כל רזין דאורייתא ובגין דאיהו אילנא דהיי פרי אילנין אצטריכו לאיתתאה
	רע"מ
"וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה וגו'", רבי אבא אמר יום הבכורים של התורה, זהו שכתוב "ראשית בכורי אדמתך תביא וגו'". אמר הרועה הנאמן, כדוגמת הבכורות לאמותיהם, כמו כן כאן נקראו הפירות בכורים של	וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה וגו' רבי אבא אמר יום הבכורים אינון בכורים עלאינ דאורייתא הה"ד ראשית בכורי אדמתך תביא וגו' אמר ר"מ כגוונא דבכורים לאמהון ⁵ אוף הכי אתקריאו פירות בכורים דפירות דאילנין כבכורה

¹ פי' ז"א שהוא בן מחו"ב הנקראים בכורים (רח"ו). נראה שהוקשה לו שני דברים, האחד מהו יום הבכורים, וכי באותו יום היו מבכרים הפירות, ואם מפני שאז היו מביאים ביכורים הול"ל וביום הבאת הביכורים. והשני למה נקרא יום הביכורים, שאם כפי' רש"י שהוא על שם שתי הלחם הבאים מהחדש, כבר נאמר מנחה חדשה, ולמה קראו יום הול"ל ובחג הביכורים כמ"ש חג האסיף. לכן אמר מאן יום, וירצה מה נשתנה יום זה משאר כל ימי המועדים, ומה היא מעלתו מחביריו. והשיב דא נהר וכו', הוא יסוד של אי' עלאה הרמוזה בר"ד של מילוי היר"ד, דהיינו ו' היא בינה עד ת"ת שלה, וד' היא התבונה וזהו כאשר אי' מתכללת עם התבונה, אבל בבחינת אי' לבד אז אותו הת"ת הוא יסוד אי' עלאה. וז"ש נהר היוצא מעדן, שהוא אבא המשפיע בו. והנה ידוע ששפע אבא ה"ס אור וכשמושפע באי' נקרא מים, ולכן השפע היוצא מיסודה יצדק בו בעצם שם נהר שמושך מים, וגם הוא לשון נהר, לרמוז למשפיע בו, ולכן נקרא יום, וגם הוא י"ם עם ו' שבתוכו, שהוא השפע הנוהר בתוכו (רמ"ז).

² וכי תימא מה ענין יסוד אי' לכאן, לכן אמר דאיהו יומא וכו', ולהבינו היטב נקדים מ"ש בסה"כ, שאמת שבליל פסח נכנסו בזעיר כל המוחין דגדלות שני בין משל אבא ובין משל אי', אבל העיקר היו של אי', ואחר כך בסוד ספירת העומר אעפ"י שנכנסים גם של אי' העיקר הוא לשל אבא, ולכן בשבועות ניתנה תורה שהיא באבא ע"י יסוד אי' וכמו שנבאר בס"ד. ובזה נבין שבפסח הקריבו מנחת שעורים שה"ס אי', שאפילו חסדיה הם גבורות דאבא, ולכן נאסר השאור והחמץ, דכיון דדינים מתערין מינה יכולים להתעורר, אבל בשבועות שתי הלחם, שהם סוד חו"ג דאבא שכולו חסדים, ומשם התורה נקראת (משלי לא, כו) תורת חסד, ולכן הותר החמץ אפילו בבית המקדש, מפני שאפילו שהוא קל"ה היונקת מדיני אבא מתבטלת, ולכן אמרו רז"ל שאז נעקר יצה"ר מישראל. ודע כי חט"ה מלבד שעולה כ"ב אותיות התורה, לפי שרשו היא חנט"ה שעולה ע"ב וחט"ד, וחכמה ח"ת כ"ף מ"ם ה"י גי' תרי"ג מצוות עשה ומצוות לא תעשה, שהרי כל היושב ולא עבר עבירה נותנים לו שכר כעושה מצוה וכו' (רמ"ז).

³ ר"ל אבהן, חג"ת, כמ"ש כבכורה כו' מצאתי אבותיכם (יהל אור).

⁴ דייקא תליא, שה"ס מה שאמרנו שכל האורות המושפעים ביסוד אי' קונים שם כשמה, וזה תליא ביה, וכולם נחתמים בשם אה"ה, ולכן ר"ת וס"ת עשרת הדברות א'נכי ולרעך' עולים אה"ה, וכן ר"ת כל חמשה חומשי תורה [ב'ראשית ו'אלה ו'יקרא ו'ידבר א'לה] עולים אה"ה, שה"ס כתר זעיר, ואה"ה בא"ת ב"ש שם קדוש תצמ"ץ, גי' כתר, וידוע ששם אה"ה יש לו ד' מילואים שהם תרי"ו, וכן עולה יו"ם בא"ק בכ"ר, וגם נהר מלא נו"ן ה"ה ר"ש עולה כן, וז"ש יום דא נהר, ועם ד' כוללים ד' אה"ה גי' כתר, וכנגדו כתר אותיות בדברות. ואיהו אפיק וכו', ה"ס כל היסודות העליונים דעתיק יומין וא"א ואבא, ולכן אמרו רז"ל שפתח להם כל הרקיעים, שהם בחינת יסודות, ונראה להם שהוא יחיד בעולמו, שבא"א סוד היחידה (רמ, ז).

⁵ לאינן (יהל אור).

<p>בתאנה הכי ישראל קדמונים ובכורים לקב"ה מכל אומין דעלמא הה"ד קדש¹ ישראל ליהו"ה וגו' ובג"ד אתמר בהון תביא² בית יהו"ה אלהיך ובגין דא אומין³ עכו"ם דאתמר בהון ויאכלו את ישראל בכל פה יאשמו רעה תבא אליהם</p>	<p>פירות האילנות, כבכורה בתאנה כך ישראל קדמונים ובכורים להקדוש ברוך הוא מכל אומות העולם, זהו שכתוב "קדש ישראל ליהו"ה וגו'", ומשום זה נאמר בהם "תביא בית ה' אלהיך", ומשום זה, אומות עובדי כוכבים ומזלות שנאמר בהם "ויאכלו את ישראל בכל פה יאשמו רעה תבא אליהם".</p>
<p>אוף הכי ו' דכליל שית ספיראן ואיהו בן י"ד אתקרי בכ"ר וכל ענפין דנפקין מניה דבהון ראשין כגוונא דא אתקריאו בכורים ו' איהו נהר מאינון בכורים עלאין וההוא נהר נפיק מעדן ודא איהו דאורייתא תלייא ביה וכד נפיק נפקי כל רזין דאורייתא ובגין דאיהו אילנא דחיי אורייתא הדא הוא (ג"א הדא היא) דכתיב עץ חיים היא למחזיקים בה ופקודין דילה דמיין לאיבא פרי דאילנין אצטריכו לאייתאה</p>	<p>כמו כן כאן, ו' שכלולה משש ספירות, והוא בן י"ה שנקרא בכ"ר, וכל ענפים שיוצאים ממנו שבהם ראשים, כדוגמא זה נקראים בכורים אות ו', היא נהר מאלו בכורים עליונים, ואותו נהר יוצא מעדן, וזהו שהתורה תלויה בו, וכאשר יוצא יוצאים כל סודות התורה, ומשום שהוא עץ החיים, התורה, זהו (אחת היא) שכתוב "עץ חיים היא למחזיקים בה", והמצוות שלה דומות לפרי של האילנות, צריכים להביאן.</p>
<p>אמר רעיא מהימנא ואי תימרון אמאי בכורים דלהון אתקריאו מנחה חדשה משית ירחין לשית ירחין ומבר נש דאתמר ביה כי האדם עץ השדה לתשע ירחין או לשבעה ובעירא אוף הכי⁴ שבעת ימים יהיה תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה ליהו"ה לקרבא קרבנא קדם יי ועוד ספיראן בהון שם יהו"ה וכל כנויין דיליה אמאי אתקריאו בשם חיון אלא מנחה חדשה בארז רזא דא שכינתא משית ירחין לשית ירחין אינון שית ספיראן⁵ דאתקריאו שנים קדמוניות לבריאת עלמא דאינון שיתא אלפי שנין הוי עלמא מסטרא דאימא עלאה ומסטרא דאימא תתאה אתקריאו ירחין ובגין דקדמו לעלמא וכל בריין אתקריאו בכורים ושכינתא מנחה חדשה⁶ מסטרא דחיה דאתמר⁷ בה ודמות פניה פני אדם ואיהו תשע לחשבון זעיר</p>	<p>אמר הרועה הנאמן, ואם תאמרו מדוע הבכורים שלהם נקראים מנחה חדשה, מששה חדשים לששה חדשים, ומאדם שנאמר בו "כי האדם עץ השדה" לתשעה חדשים או לשבעה, ובהמות כמו כן כאן "שבעת ימים יהיה תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה לה' להקריב קרבן לפני ה'", ועוד הספירות בהן שם יהו"ה, וכל הכנויים שלו, מדוע נקראות בשם חיות. אלא מנחה חדשה בדרך סוד זו השכינה, מששה חדשים לששה חדשים, אלו שש ספירות שנקראות שנים קדמוניות, לבריאת העולם שהן שש אלף שנים שקיים העולם מצד של אמא עליונה, ומצד של אמא תחתונה נקראים חדשים, ומשום שקדמו לעולם ולכל הבריות נקראים בכורים. והשכינה מנחה חדשה מצד של חיה, שנאמר</p>

¹ ר"ל דכתיב ראשית תבואתה, בכורים לתבואה (יהל אור).

² ר"ל הבכורים. וכן ישראל לירושלים (יהל אור).

³ כמ"ש באוכל קדש שחייב אשם (יהל אור).

⁴ ר"ל ג"כ לשבעה כמש"ו (יהל אור).

⁵ ו"ק (יהל אור).

⁶ ג"כ בכורים בשבועות. והן ז' מינים שבאים בכורים, ושכינתא חטה, גי' כ"ב כידוע, סלת נקיה, והיא שתי הלחם (יהל אור).

⁷ ר"ל לכך אדם בט' ירחין, בכללותו מכל ע"ס כמש"ו (יהל אור).

<p>דחנוך איהו בר נש</p>	<p>בה "ודמות פניהם פני אדם", והוא תשע לחשבון קטן של חנוך הוא אדם</p>
<p>רננ/ב</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>דאתייליד לתשע ירחין דעובדא דאיהי עשיראה ובדא כליל מכלהו ואתקרי בן בוכרא על שם אות ברית דאיהו י' טפה קדמאה! דאתמשך מניה זרע יורה כחץ דאיהו ו' ואיהו י' סליק על ו' כאיבא דסליק על ענפא דאילנא</p>	<p>שנולד לתשעה חדשים של המעוברת שהיא עשירית, ובזה כלול מכלם ונקרא בן בכור על שם, אות ברית שהיא י', טפה ראשונה שנמשך ממנה זרע, יורה כחץ שהיא ו', והיא י' עולה על ו', כפרי שעולה על ענף האילן.</p>
<p>ואע"ג דכמה ענפין אית באילנא וכמה תאנים עליהו אינון דאקדימו בקדמיתא אתקריאו בכורים אלין אינון רישין דכלהו כגוונא דלהון אתמר שאו שערים ראשיכם שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה שאו את ראש כל עדת בני ישראל שאו שערים ראשיכם שערים אלין אינון חמשין תרעין דבינה דאיהי מתיבתא דלעילא ושאו פתחי עולם דמתיבתא תתאה דכל מאן דאשתדל באורייתא לסוף מתנשא הה"ד אם נבלת בהתנשא ואוקמוה מארי מתניי כל המנבל עצמו על דברי תורה לסוף מתנשא</p>	<p>ואף על גב שכמה ענפים יש באילן, וכמה תאנים עליהם, אלו שהקדימו בראשונה נקראים בכורים, אלו הם ראשים של כולם. כדוגמא שלהם נאמר "שאו שערים ראשיכם", "שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה", "שאו את ראש כל עדת בני ישראל". "שאו שערים ראשיכם", שערים אלו הם חמשים שערים של בינה שהיא ישיבה של מעלה, "ושאו פתחי עולם" של ישיבה של מטה, שכל מי שעוסק בתורה לבסוף מתנשא, זהו שכתוב "אם נבלת בהתנשא", ובארוהו בעלי המשנה, כל המנבל עצמו על דברי תורה לסוף מתנשא.</p>
<p>ויבא מלך הכבוד ולית כבוד אלא תורה מהכא מאן דיליף אורייתא דאתקריאת כבוד אקרי מלך ולא תימא בההוא עלמא דאתי ולא יתיר אלא מלך בתרין עלמין בדיוקנא דמאריה ובגין דא כפול פסוקא תרין זמנין חד מי זה מלך הכבוד תניינא מי הוא זה מלך הכבוד שאו שערים ראשיכם מאי ראשיכם תרין זמנין אינון חיון דמרכבתא עלאה וחיון דמרכבתא תתאה</p>	<p>"ויבא מלך הכבוד" ואין כבוד אלא תורה. מכאן מי שלומד תורה שנקראת כבוד, נקרא מלך. ולא תאמר באותו עולם הבא ולא יותר, אלא מלך בשני עולמות, בדמות רבונו, ומשום זה כפול הפסוק פעמיים, אחת מי זה מלך הכבוד, שתים מי הוא זה מלך הכבוד. "שאו שערים ראשיכם", מהו ראשיכם פעמיים, אלו חיות המרכבה העליונה וחיות המרכבה התחתונה.</p>
<p>ובחבורא קדמאה</p>	<p>ובחבור הראשון</p>
<p>זהר</p>	
<p>רבי שמעון פתח פסוק וקרא ואמר "שאו שערים ראשיכם וגו' האי קרא אוקמוה ואתמר אבל שאו שערים ראשיכם אלין אינון תרעין עלאיך? תרעין דסכלתנו עלאה! ואינון</p>	<p>רבי שמעון פתח פסוק ואמר "שאו שערים ראשיכם וגו'", פסוק זה בארוהו ונתבאר, אבל "שאו שערים ראשיכם", אלו הם שערים עליונים,</p>

1 ר"ל טפה קדמאה הוא כעין י', ושאר הזרע שיוורה כחץ, הוא כעין ו', והוא י' על ו' כמש"ו, והוא ז', ומצד זה הוא לשבעה (יהל אור).

2 חמשים שערי בינה, ואמר "עילאיך" כי לפי האמת מלת שערים מורה שהם שער כניסה לענין אחר ולפי זה היה ראוי שיהיו למטה פתח כניסה לאצילות, לזה נשמר ואמר שהן אמת שהם שערים כניסה לענין אחר אמנם אינם למטה בשער כניסת האצילות אלא הם "עילאיך", ואם תאמר

<p>חמשין תרעין ראשיכם² אינון ראשים מאן אינון³ אלא כל חד וחד אית ליה רישא⁴ לאתפשטא ולמיעל דא בדא ולאכללא דא בדא</p>	<p>שערים של תבונה עליונה, ואלו חמשים שערים. "ראשיכם" אלו הראשים מי הם, אלא כל אחד ואחד יש לו ראש להתפשט ולעלות זה בזה ולהכלל זה בזה.</p>
<p>אשכחנא בספרא דחנוך שאו שערים אלין אינון תרעין דלתתא מאבהן ואינון תלתא בתראין⁵ ראשיכם אלין אינון ראשי אלפי ישראל⁶ ואינון אבהן עלאי⁷ ואינון ראשין⁸ דאינון תרעין ובגין אלין אינון אופנים⁹ דסחרן ונטלין לון על כתפיהו¹⁰ אמרי שאו שערים ראשיכם שאו למאן לראשיכם דאינון ראשין עליכו ושלמנין עליכו¹¹ והנשאו פתחי עולם אלין אמחן¹² וארבע אינון דלתתא¹³</p>	<p>מצאנו בספרו של חנוך "שאו שערים" אלו הם שערים שלמטה מהאבות, ואלו שלשה אחרונים. "ראשיכם", אלו הם ראשי אלפי ישראל, ואלו האבות העליונים, ואלו ראשים של אותם שערים, ומשום אלו שהם אופנים שסובבים ונוטלים אותם על כתפיהם אומרים "שאו שערים ראשיכם", שאו למי, לראשיכם, שהם ראשים עליכם ושולטים עליכם, "והנשאו פתחי</p>

למה נקראים שערים מפני שהם שערים לכניסת הבינה בבחינה עליונה שבה המתדבקת בחכמה (או ריקר).

¹ וכדי ליכנס בבחינה זו הם אלו שערים ופירש המציאות לזה ואמר ואיכוון חמשין תרעין כי מספר זה יורה היות בחינת חמשה ספירות כלולות כל אחד מעשר, ואין ספק שחמשה ספירות אלו הם חסד גבורה תפארת נצח והם שערים ליכנסם לכתר חכמה ובינה, אם כן בלי ספק יצדק אמרו "תרעין דסוכלתנו עילאה (אור יקר).

² פי' כל א' יש לו ראש כדי להכלל בחבירו (מ"מ).

³ כי עתה לפי פירוש זה אם הכוונה על עצם הבינה ראשכם הוה ליה למימר אם כן אינון ראשים רבים מאן אינון (אור יקר).

⁴ דהיינו מציאות ושורש דק וגבוה ממציאיותו, ואותו המציאות עולה ונכלל למעלה בשער שעליו כדמיון העלול הקשור בעלתו במציאותו הנכלל בתוך עלתו, והיינו שאותו המציאות עולה מאותו השער ומתפשט למעלה ולמיעל נכנס בתוך עלתו בשער שעליו, בענין שכל אחד כלול בחברו תחתון בתוך העליון על הדרך שפירשנו בספירות עצמן וכדין בספ"ר בשער סדר עמידתן (אור יקר).
⁵ נצח הוד יסוד שהם שערים לשלשה אבות שהם נעלמות מהן וזהו שאמר "תרעין דלתתא מאבהן" (אור יקר), נה"י דז"א נק' שערים (רח"ו).

⁶ הענין שישראל הוא התפארת, "אלפי ישראל" הם נצח הוד יסוד שהם אלופים לישראל שהתפארת הולידם והם אלופיו ואלפיו, ראשי אלפים אלו הם שלשה אבות ועליהם קאמר "ראשיכם" (או ריקר).

⁷ שהם אבות לאלו שלשה בנים, ששלשה אבות עיקר הדין והרחמים והחסד ושלשה בנים פועלים פעולתם, ופירש דלהכי נקט לישנא דשערים ולא נקט כנוי אחר לתת טעם למה ישאו אלו את אלו (או ריקר), פי' חג"ת דזעיר (מ,מ,פ).

⁸ דאינון תרעין שלשה אבות לנצח הוד יסוד (אור יקר).

⁹ פי' נה"י הם בחי' האופנים (מ"מ).

¹⁰ דהיינו שהנצח הוא אופן סובב גלגלים הרבה לכל בחינה ובחינה מהחסד, וכן ההוד לגבורה והיסוד לתפארת, והענין כי להיות היסוד בן לתפארת וכן השאר, לא יחזיק היסוד כל פעולות וכל בחינות התפארת, לכל גלגול שיתגלגל התפארת יגלגל היסוד כמה גלגולים להנהגה, ואם כן שלשה אלו הם אופנים שמגלגלים גלגולים הרבה לקבל משלשה אבות שהם חיות, וסוד זה גלה הכתוב כדנקט לישנא דשערים ונקט לישנא דראשים, וזהו שאמר שאו שערים הוא כנוי בודד לעצם המרות שהם שערים לאבות, ועדין לא משמע מהכא למאן ישאו עד דמהדר קרא ופירש ראשיכם דאינון ראשין עליכו דהיינו כדפי' (אור יקר).

¹¹ שאותם מגלגלים כמה גלגולים לכל בחינה ובחינה מהם (אור יקר).

¹² פי' ד' פרצופים של מעלה דקדושה והם לאה ורחל בלהה וזלפה (מ"מ).

¹³ הענין כי האמהות הם ארבע שרה רבקה רחל לאה, והם סוד ארבע בחינות שבמלכות שפי' בזוהר שיר השירים בפסוק והנה אופן אחד בארץ אצל החיות, והנה הארבעה בחינות הם שר"ה בחינה שהיא המלכות נקשרת עם החסד והוא חסד שבמלכות ופירש שם שנקרא א"ל, השנית רבקה בחינה שהמלכות נקשרת עם הגבורה והוא גבורה שבמלכות ופירש שם שנקראת אלהים, השלישית לאה בחינה שהמלכות נקשרת עם התפארת והיא בחינת תפארת שבמלכות ופירש שם

	<p>עולם" אלו האמהות, וארבע הן שלמטה.</p>
<p>ויבא מלך הכבוד דא מלכא עלאה דכלא¹ דאיהו מלך מההוא כבוד² דנהיר לסיהרא ומאן איהו יי' צבאות³ ויבא לאן אתר למיעל אורייתא בארונא⁴ בחבורא חדא כדקא יאות וכיון דהאי עאל לאתריה כדין אורייתא עאל בארונא ואתחבר חבורא חדא אורייתא עלאה באורייתא</p>	<p>"ויבוא מלך הכבוד" זה המלך העליון של הכל, שהוא מלך מאותו כבוד שמאיר ללבנה, ומי הוא "ה' צבאות". "ויבוא" לאיזה מקום, להכניס התורה בארון, בחבור אחד כראוי, וכיון שזה נכנס למקומו, אז התורה נכנסת בארון ומתחבר חבור אחד, תורה עליונה בתורה</p>
<p>רע"מ</p>	
<p>אמר רעיא מהימנא מלין אלין כמה סתימין אינון למאן דלא ידע וגליין למאן דידע בהו ודאי ההוא צפרא איהו שכינתא קן דילה דא בני מקדשא וישראל אינון אפרוחין דאימא יתבא עליהו הה"ד והאם רובצת על האפרוחים ואינון מארי משנה דפרחין בפקודין דילה או ביצים אינון מארי מקרא</p>	<p>אמר הרועה הנאמן דברים אלו כמה סתומים הם למי שלא יודע, ונגלים למי שיודע בהם, ודאי אותה צפור היא השכינה, הקן שלה זה בית המקדש, וישראל הם האפרוחים שאמא יושבת עליהם, זהו שכתוב "והאם רובצת על האפרוחים", והם בעלי משנה שמעופפים במצוות שלה, "או ביצים" אלו בעלי מקרא.</p>
<p>ובזמנא דחבו ישראל ואתחריב בי מקדשא מה כתיב שלח תשלח את האם הה"ד ובפשעיכם שלחה אמכם ואינון מארי שיתא סדרי משנה כתיב בהו ואת הבנים תקח לך דאינון שית מסטרא דשית בנין דתחות אימא עלאה דאינון בשית תיבין דק"ש או בשית סדרי משנה אחד המרבה⁵ ואחד הממעיט⁶ ובלבד שיכוין לבו לשמים וקשרין לון בקשרין דתפלין על רישא ועל דרועא</p>	<p>ובזמן שחטאו ישראל ונחרב בית המקדש, מה כתוב "שלח תשלח את האם", זהו שכתוב "ובפשעיכם שולחה אמכם", ואלו בעלי ששה סדרי משנה כתוב בהם, "ואת הבנים תקח לך", שהם ששה, מצד של ששה בנין שתחת האמא העליונה, שהם בשש תיבות של קריאת שמע או בששה סדרי משנה, אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוון לבו לשמים, וקושרים אותם בקשרי התפלין על הראש ועל הזרוע.</p>
<p>ובמאי נמלין בנין בכמה צפופין דקלין דק"ש ולבתר לחשין בלחישו בצלותא דחשאי לגבי אימא וברתא ואינון ה' ה' ונחתין לגביה ו' בקשר דיליה דאיהו יו"ד ושריא ה' עלאה על ו' תפלין על רישיה ה'</p>	<p>ובמה לוקחים הבנים, בכמה צפופים של קולות של קריאת שמע, ובסוף לוחשים בלחישת בתפלה שבלחש אצל אמא ובתה, ואלו ה' ה', ויורדים אצל ו' בקשר שלו, שהיא יו"ד, ושורה ה' עליונה על ו', תפלין</p>

שנקרא אדני, והם א"ל אלה"ם יהו"ה מתייחדים בא"ל אלה"ם אדני"י זכר בנקבה, ויש בחינה רביעית שהיא אופן אחד בארץ מקבלת משלשה והיא רחל המבכה על בניה, והם פתחי עולם ודאי ליכנס לעולם העליון שהם שש קצוות (אור יקר), פ' שהם למטה מזעיר (מ,מ)9.

¹ היינו בינה מלך דאי לכל שבע ספירות (אור יקר), ז"א (מ"מ).

² ודאי מלך על התפארת שהמלכות מאירה ממנו כנודע (אור יקר).

³ לכאורה קשה כי אין שם זה צודק לבינה אמנם בהוא עובדא דסבא פירשו שם זה בבינה בסוד אלו"ה ה' צבאו"ת ושם הארכתי (אור יקר), יסוד דז"א (רח"ו).

⁴ נקשרים ומתייחדים תפארת ומלכות דהיינו "אורייתא" תפארת "בארונא" מלכות, ומפני שפעמים הרבה מתייחדים ואין הבינה באה ועתה חרד כל החרדה הזאת (אור יקר, ביסוד דנוק' (רח"ו)).

⁵ ר"ל המרבה, שבקי בכל ו' סדרי משנה (יהל אור).

⁶ אף שקרא ק"ש לבד, כמ"ש (מנחות צט:): כאלו מקיים והגית כו' (יהל אור).

<p>זעירא נחת לגבי י' דאיהו קשר דה' עלאה על ראש ו' ואיהו ו' קשר עמה בה' דיד כהה ובג"ד אפרוחים מסטרא דאת ו' כליל ו' סדרי משנה או ביצים אלין מארי מקרא דאתמר עליהו בן ה' שנים למקרא ודא ה' בנין מסטרא דבן י"ה¹ אלין</p>	<p>על ראשו, ה' קטנה יורדת אצל י' שהיא קשר של ה' עליונה על ראש ו', והיא ו' קשר עמה בה' של יד כהה. ומשום זה "אפרוחים" מצד של אות ו', כולל ששה סדרי משנה, "או ביצים" אלו בעלי מקרא שנאמר עליהם, בן חמש שנים למקרא, וזו ה' בנים, מצד של בן י"ה, אלו</p>
<p>רנד/א זהר</p>	
<p>דבעל פה מתחברו לפרשא מילין סתימין אימתי בשבועותיכם למניינא דאתון מונין דבכל שעתא דישראל עבדין חושבנין לירחיין וזמנין קב"ה אתקין תיבה גו אינון רקיעין ואעבר כרוזא הא בני לתתא קדשו ירחא קדשו זמנא אתקדשו כלכו לעילא ועביד לכל חילי דבשמיא דמתקדשין כחדא בעמא קדישא וכלהו נטרי כחדא נטרא חדא ועל דא בשבועותיכם למניינא דאתון מונין אינון שבע שבתות</p>	<p>שבעל פה מתחברות לפרש דברים סתומים. מתי, "בשבועותיכם" למנין שאתם מונים, שבכל שעה שישראל עושים חשבון לחדשים וזמנים, הקדוש ברוך הוא מתקן תיבה תוך אותם רקיעים ומעביר כרוז, הנה בני למטה קדשו החדש, קדשו זמן, התקדשו כלכם למעלה ועושה לכל החיילות שבשמים שמתקדשים כאחד בעם הקדוש, וכולם שומרים כאחד שמירה אחת, ועל זה "בשבועותיכם" למנין שאתם מונים אותם שבע שבתות.</p>
<p>וכדין משיך קב"ה משיכו דשבע דרגין לתתא בההוא דרגא דאתאחד בהו באינון שבע שבתות (ס"א באינון שבע שבתות וכדין משיך קב"ה משיכו דשבע דרגין דלעילא בההוא דרגא לתתא דאתאחד באינון שבע שבתות) ואי תימא והא שיתא אינון ולא יתיר אלא כדין אימא יתבא על אפרוחין ואשתכחת רביעא עליהו ואנן מפרחיין לה ונטלין אינון שית בנין בהאי דרגא דלתתא לקיימא דכתיב שלח תשלח את האם ואת הבנים וגו'</p>	<p>ואז מושך הקדוש ברוך הוא המשכה של שבע מדרגות למטה באותה מדרגה שמתאחדת בהן באלו שבע שבתות, (באותן שבע שבתות, ואז מושך הקדוש ברוך הוא המשכה של שבע מדרגות שלמעלה באותה מדרגה שלמטה שמתאחדת באלו שבע שבתות). ואם תאמר, והרי שש הן ולא יותר, אלא אז אמא יושבת על האפרוחים ונמצאת רובצת עליהם, ואנו משלחים אותה ולוקחים אלו הששה בנים בזו המדרגה שלמטה, לקיים שנאמר "שלח תשלח את האם ואת הבנים וגו'".</p>
<p>רב המנונא סבא אמר בהאי יומא לא נטלין ישראל אלא חמש בנין ואינון חומשי תורה ואי תימא שית אינון אלא שבע אינון² בחד צפרא דאשתכחת בין נדפאה דאימא וישראל ידעי למיצד צידא טבא רבא ויקירא מה עבדי מפקי מתחות נדפאה דאמהא ההוא צפורה בלחישו</p>	<p>רב המנונא סבא אמר ביום זה לא לוקחים ישראל אלא חמשה בנים, ואלו הם חמשה חומשי תורה. ואם תאמר ששה הם, אלא שבעה הם. בצפור אחת שנמצאת בין כנפיה של אמא וישראל יודעים לצוד ציד טוב גדול וחשוב, מה עושים מוציאים מתחת כנפיה של אמא אותה הצפור</p>

¹ ר"ל בנים הן מסטרא ד"ה כמש"ו, ובבצים ואפרוחים ובנים הם כל השם (יהל אור).
² עם המלכות המשלימתם וזה היפך מ"ש לעיל דשבע הם וק עם הבינה ואנו משלחים את האם ואת הבנים תקח לך להאיר למלכות והכא אמר ו"ק עם המלכות (רח"ו).

<p>דפומא מלחשו לגבה לחישו בתר לחישו</p>	<p>בלחישת הפה מלחשים לה לחישה אחר לחישה.</p>
<p>והוא צפורה דחייש (ס"א דרחים) לאינן לחישין ולאינן קלין דקא מלחשי לגבה ואע"ג דאיהו תחות גדפי אמחא זקיף רישא ואסתכלת לגבי ההוא לחישו דקלא ופרחת לגבייהו ונפקת מתחות גדפהא דאימא כיון דישראל נטלי לה אתקיפו בה ולחשין לה וקשרין לה בקשורא דלא תפרח ותזיל מיד נטלי לה ישראל בההוא קשורא ואיהו בעאת למפרח ולמיזל ולא יכולת למיזל לה ובעוד דהיא קשירא בידיהו אינן מלחשי בקליהון ואיהו מצפצפא בהדייהו</p>	<p>ואותה הצפור שחוששת (שאוהבת) לאותן הלחישות ולאותם קולות שמלחשים לה, ואף על גב שהיא תחת כנפי אמה, זוקפת ראשה ומסתכלת אצל אותה לחישת הקול ופורחת אליהם ויוצאת מתחת כנפיה של אמא. וכיון שישראל לוקחים אותה מחזיקים בה ולוחשים לה וקושרים אותה בקשר שלא תעוף ותלך, מיד לוקחים אותה ישראל באותו קשר, והיא מבקשת לעוף וללכת ואינה יכולה ללכת. ובעוד שהיא קשורה בידיהם, הם לוחשים בקולם והיא מצפצפת עמהם</p>
<p>רע"מ</p>	
<p>מארי קבלה עליהו אתמר לא תקח האם על הבנים ומארי קבלה אינן מארי תלמוד ואתמר עליהו ושננתם ואוקמוה מארי מתניתין אל תקרי ושננתם אלא ושלשתם דאינן שלישי במקרא שלישי במשנה שלישי בתלמוד ורוא דמלה כי יקרא קן צפור לפניך בדרך במארי מקרא</p>	<p>בעלי קבלה, עליהם נאמר "לא תקח האם על הבנים". ובעלי קבלה, אלו בעלי תלמוד, ונאמר עליהם "ושננתם". ובארוהו בעלי המשנה, אל תקרי ושננתם אלא ושלשתם, שהם שלישי במקרא שלישי במשנה שלישי בתלמוד, וסוד הדבר "כי יקרא קן צפור לפניך" בדרך בבעלי מקרא.</p>
<p>ועשית מנורת² זהב טהור הא אוקמוה ועשית מנורת כלל זהב פרט מקשה כלל וכמה מקראין מארי מתניתין אינן מרבין וממעטין כגון ריבה ומיעט אופ הכי מרבין אל תקרי מה אלא מאה אופ הכי אל תקרי ושננתם אלא ושלשתם ודרשינן מניה שלישי במקרא שלישי במשנה שלישי בתלמוד כדאיתא בקדושין אופ הכי (במדבר ז א) ביום כלת משה כלת דרשינן ביה</p>	<p>"ועשית מנורת זהב טהור", הרי בארוהו "ועשית מנורת", כלל "זהב" פרט, "מקשה" כלל, וכמה פסוקים בעלי המשנה אלו מרבבים וממעטים כגון ריבה ומיעט, כמו כן כאן מרבבים אל תקרא "מה" אלא "מאה". כמו כן כאן אל תקרא "ושננתם", אלא "ושלשתם", ודורשים ממנו שלישי במקרא שלישי במשנה שלישי בתלמוד, כמו שכתוב בקדושין. כמו כן כאן "ביום כלת משה", ודורשים בו "כלת".</p>
<p>אי תימא דדרשינן³ לון מנהון¹ כיצד מאלפא ביתא ולא מעצמן דאנן לית לון</p>	<p>אם תאמר שדורשים להם מהם, כיצד מאלף בית ולא מעצמם, שהם</p>

¹ כמ"ש לעיל (יהל אור).

² דל"ת דכתיב ושננתם משמע לשון שנים, ואינהו דרשי ושלשתם. ע"כ כ' ועשית כו', דקרא הקפיד על זהב דוקא, והם אמרו בכל מתכות, אלא שיש להם רשות ליגרע ולהוסיף כמש"ו וכן כלת כו' (יהל אור).

³ כתב המד"ל דמכאן ראיא שאין לסמוך על המדרשים בענין חסר ומלא כשחולק על מציאות הספרים והמסורה, עכ"ל. וכ"פ הרדב"ז בח"א מתשובותיו סי' ק"א, עיי"ש. אי תימא וכו', כל זה בתמיה עד אלא על אלן תיבין, ור"ל ואי תימא שאנו דורשים כן מהם שקבלנו שהם בחילופי א"ב ולא מעצמם אין זה במלת כלות, שאין פירושו מא"ב כגון מ"ה דאתב"ש הוא י"ץ העולה מאה. וכן ושננתם ה' הראשונה מתחלפת בל' באותיות דטלנ"ת, והנ' השניה מתחלפת בש' בא"ב דאח"ס בט"ע וכו' זנ"ש. וידוע שאפילו בדרך הפשט כך היא דרכה של תורה. מכל מקום נלע"ד שבכל מקום שדורשים בגי' או בחילופי א"ב יהיה זה הרגש בדרך הפשט, כגון (דברים י, יב) מה ה' אלקיך שואל

<p>רשו לאוספא ולא למגרע אות מניה (דהיא ו') או לאחלפא את דא באת אחרא הא כתיב כלות מלא² באורייתא מאן יהיב לון רשות למגרע אות מניה דהוא ו' הא לא אית הכא מלה³ דאתחליף באלפא ביתא אלא על אלין תיבין חסרין דאינון מלאים ומלאים דאינון חסרים ועל כל פירושי דיכלין למעבד לקשטא כלה בתכשיטין דילה קב"ה מני למעבד כמה דיימרון ולמהוי מאמין לון הה"ד על פי התורה אשר יורוך</p>	<p>אין להם רשות להוסיף ולא לגרוע אות ממנו (שהיא ו') או להחליף אות זו באות אחרת, הרי כתוב "כלות" מלא בתורה, ומי נותן להם רשות לגרוע אות ממנה שהיא ו', הרי אין כאן דבר שמתחלף באלף בית אלא על אלו תבות חסרות שהן מלאות ומלאות שהן חסרות, ועל כל פירושים שיכולים לעשות לקשט כלה בתכשיטיה, הקדוש ברוך הוא מצוה לעשות כמו שיאמרו ולהיות מאמין להם, זהו שכתוב "על פי התורה אשר יורוך".</p>
<p>לאומן דחתך מאני לבושי דמלכותא ועבד מנהון התיבן סגיאין אינון דידעין אתרין דחסרין אלין חתיכות או אלין דמשתארין אינון מתקנין אינון לבושין ושויין אינון חתיכות דאתוספן באתר דמעוטיין וחתיכות דאינון מעטיין מוסיפין עלייהו והאי איהו על פי התורה אשר יורוך</p>	<p>[משל] לאומן שחתך כלי לבושים של המלכות, ועשה מהם חתיכות רבות, אלו שיודעים המקומות שחסרים אלו החתיכות או אלו שנשארים, אלו מתקנים אותם הלבושים ושמים אלו החתיכות שנוספות במקום החסרות, וחתיכות שהן מועטות מוסיפים עליהן, וזהו "על פי התורה אשר יורוך".</p>
<p>ואי תימא אי כך⁴ הוא מאי איהו דלומנין טעי חד מנייהו ויימא הדרי בי אלא עד דיעבדי הוראה מההיא מלה דחולקין עלה יכיל ההוא דאקשי עלה למימר הדרי בי דלא כל מפרקי תכשיטין דכלה ידעין בחתיכות לאן אזלן עד דיהא פסק על</p>	<p>ואם תאמר אם כך הוא, מהו שלפעמים טועה אחד מהם, ויאמר חוזרני בי. אלא עד שיעשו הוראה מאותו דיבור שחולקים עליו, יכול אותו שהקשה עליו לומר חוזרני בי, שלא כל אלו שמפרקים תכשיטי הכלה יודעים בחתיכות לאן הולכות,</p>

מעמך, דמלת מה נראית מיותרת. וכגון (שם ו, ז) ושננתם, שלא אמר ולמדתם וכיוצא דרוש וקבל שכר. הא כתיב כלות וכו', הרי בפירוש דאין המדרש מכחיש הכתוב בספר תורה, שהרי אמר בהדיא שכתוב כלות מלא, ואם כן מ"ש לעיל דף ד' ב' (במדבר ז, א) כלה, כתיב חסר ו', אין הדבר כמשמעו, אלא לפי דעתי הוא ממש על דרך שאומרים דבר זה תיקון סופרים (רמ"ז).

¹ ר"ל של"ת ה"מ דיש להם רשות לדרוש מהפסוק עצמו חסירות ויתירות כמש"ו, כיצד מאלפא ביתא מחסר ויתיר, אבל לא מעצמן, ותירך דהא כלות כתיב מלא, והן דרשו חסר, וע"כ צ"ל דיש להם רשות כמש"ו (יהל אור).

² ועי' לעיל רג ע"ב במתיבתא עלאה כו' ועי' עוד לעיל קפד ע"א בניצוצי אורות שם (לש"ו).

³ פי' אין במלת כלות שום אות שמתחלפת בא"ב, שבזה גם המדקדקים הפשטנים משתמשים, כגון (נחמיה יג, ה) לשכה (שם יג, ז) נשכה, (יחזקאל א, יג) ברק (שם א, יד) בזק, וכגון א"ך ח"צ באח"ס בט"ע. וכמ"ש בא"ט ב"ח, ואמרין בסוכה נ"ב ב' באטב"ח דרבי חייא, שנראה שהיה דרכו להשתמש בא"ב זו לחדש חידושי תורתו, ובלי ספק שעניינים אלו מיוסדים על שרש הנשמה, ואנן קיימא לן דא"ב דאטב"ח הוא על תיקון המלכות, ורבי חייא היה מושרש ביסוד כנ"ל בריש אדרא רבא, ולכן היה רגיל בו כי כל חפץ היסוד לתקן המלכות. באופן שגזרת המאמר הוא כך, אי תימא, שאנו דורשים כן מהם, [כיצד מאלפא ביתא] שהם למדונו כמה מיני א"ב, וכדאמרין בפרק הבונה, אבל אינו מעצמם ומשכלם, אם כן קשה כלות שכתוב מלא, ואין שם ענין חלוף הא"ב, ומי הרשה אותם לגרוע (רמ"ז).

⁴ כל דבריהם ז"ל אשר בגזירות ותקנות אינם ע"פ שכל אנושי כלל (ועי' רע"מ ח"ג רנד ע"א ואי תימא וכו'), אלא כולם הם ברוח ה' אשר דיבר בם מקול ה' בכח (תהלים כט ד), קול גדול ולא יסף (דברים ה יט) דמתן תורה, והקול הזה היה ממשמש והולך בכל מייסדי התורה שבע"פ, כה תדברו אל בני ישראל (שמות ג טו), וכה תאמרו לבני ישראל (שם יד). והם כולם גזירות העליון ב"ה אשר האיר ונתגלה לנו ע"י קדושת תורתם וחכמתם, והם רק כשלוחים בדבר זה לומר להם כזאת וכזאת עשו (דע"ה ח"ב פא ע"א).

<p>בורייה פרוקין דהלכות על בורייהו מנורה שבע¹ בוצינין דילה את שבע הנערות הראויות לתת לה מבית המלך לקבל</p>	<p>עד שיהא הפסק על בוריו, תרוצי ההלכות על בוריים. המנורה שבעת נרותיה הוא "את שבע הנערות הראויות לתת לה מבית המלך" כנגד</p>
<p>רנ"ב/ זהר</p>	
<p>ופרחת לעילא ונחתת וכל אינון בנין דתרות גדפי אמהון כיון דשמעי ההוא צפצפא דאחתהון ולחישו דההוא קלא מיד נפקי מתחות גדפהא דאמהון ופרחי לגבי ההוא צפורא וישראל נטלי לון ואחדי בהו ואלמלא ההוא צפורא דקא אחדי בקדמיתא אינון לא פרחי לגבייהו לעלמין ולא יכלין (לא) לאחדא בהו</p>	<p>ומעופפת למעלה ויורדת, וכל אותם בנין שתחת כנפי אמותיהם, כיון ששומעים אותו הצפצוף של אחותם ולחישת אותו הקול, מיד יוצאים תחת כנפי אמותיהם ומעופפים אצל אותה הצפור, וישראל לוקחים אותם ואוחזים בהם, ואם לא אותה צפור שאוחזים [בה] בתחלה, אלו לא מעופפים אצלם לעולמים, ולא יכולים (לא) לאחוז בהם.</p>
<p>היך צדין צידה דהאי צפרא קדישא מתקנין לקמא מיכלא יקרא בהדווה וכל ענונין ועאלין לבי כנישתא ולבי מדרשא ומצפצפן לגבה בקל לחישו כדקא יאות ואיהי דמטמרא תחות גדפהא דאימא זקפת רישא וחמאת פתורין מתקנן וצפצופין לגבה כדקא יאות נפקת ופרחת לגבייהו כמה דאתמר ובה אחדין כל אינון בנין ומשלחין לההוא דרביעא עלייהו ואולת בגין דהא מן רקיעא שביעאה לעילא במכוסה ממך אל תדרוש שלח ליה דלא תיכול לאדבקה וע"ד כתיב שלח תשלח וגו'</p>	<p>איך צדים צידה של צפור קדושה זו, מתקנים לפניו מאכל מכובד בשמחה וכל תענוגים, ונכנסים לבית הכנסת ולבית המדרש ומצפצפים אליה בקול לחש כמו שראוי, והיא נסתרת תחת כנפיה של אמא וזוקפת ראשה ורואה שולחנות מתוקנים וצפצופים אליה כמו שראוי, [ואז] יוצאת ומעופפת אצלם כמו שנתבאר, ובה אחוזים כל אותם בנין. ומשלחים לאותה שרובצת עליהם והולכת, משום שהרי מהרקיע השביעי ולמעלה, במכוסה ממך אל תדרוש, שלח אותה, שלא תוכל להשיגה, ועל זה כתוב "שלח תשלח וגו'".</p>
<p>מקרא קדש דא קריאה² וצפצופא דעבדין לההוא צפרא קדישא בקדמיתא וכיון דאחדין בה שאר יומין אקרונ מקראי קדש האי צפרא אקרי קדש דכתיב כי קדש היא לכם ובגין דאיהי קדש איהי קראה לכולהו ואתיין לגבה ובגין כך אקרונ מקראי קדש³ איהי קראה וישראל מצפצפן בהדה וקראן אוף הכי ועל דא אינון אתיין לגבייהו ואחדי בהו בגין כך אלה מועדי יי' מקראי קדש</p>	<p>מקרא קדש זוהי הקריאה והצפצוף שעושים לאותה צפור קדושה בראשונה, וכיון שאחוזים בה, שאר הימים נקראים מקראי קודש, צפור זו נקראת קדש, שכתוב "כי קדש היא לכם", ומשום שהיא קודש, היא קוראת לכולם ובאים אצלה, ומשום זה נקראים מקראי קדש. היא קוראת וישראל מצפצפים עמה וקוראים גם כך, ועל זה הם באים אצלם ואוחזים בהם, ומשום זה "אלה מועדי ה'</p>

¹ ר"ל מנורה ק"ש וברכותיה. טלית וציצית, הי' של תכלת, מעיל בפעמונים ורמונים. תפילין ציץ. תפלה עבודה דקטורת. [וז"ש תכון תפילתי קטרת. מ"כ עה"ג]. וזהו שמן וקטרת כו', מנורה ק"ש, וקטרת תפלה בלחישו, וע"כ צריך לסמוך גאולה לתפלה, שמן וקטרת, כידוע שנעשין ביחד (יהל אור).

² פירוש שאנו קוראים למ' הנקרא קודש ומביאים אותה אצלנו (מ"מ).

³ ור"ל שו"ק תעיר נקראים ע"י המ' הנקרא קודש אשר תקראו אותם מקרא קודש (מ"מ).

<p>אשר תקראו אותם מקראי קדש בצפצופא דלהון! ובהווא צפרא קדישא קדש דקרא לון (ר"מ רנ"ג ב אמר וכו')</p>	<p>מקראי קדש אשר תקראו אותם", מקראי קדש בצפצופים שלהם, ובאותה צפור קדושה קדש שקוראת להם.</p>
<p>רעיא מהימנא</p>	
<p>שי"ן דתלת ראשי"ן² ש ושי"ן דארבע ראשי"ן³ דתפילין יש ואינון לקבל ז' ברכאן דק"ש דאינון בשחר⁴ מברך שתים לפניה ואחת לאחריה ובערב מברך שתים לפניה ושתים לאחריה לבתר כהנא רבא בעבודה דמשמש בכנפי מצוה פעמונים ורמונים⁵ אינון קשרין וחולייין וצי"ן תפילין מתמן ואילך ועשית מזבח מקטר קטרת⁶</p>	<p>שי"ן של שלשה ראשים ש, ואות שי"ן של ארבעה ראשים ש שבתפילין, והם כנגד שבע ברכות של קריאת שמע, שהן בשחר מברך שתים לפניה ואחת לאחריה, ובערב מברך שתים לפניה ושתים לאחריה, ואחר כך כהן גדול בעבודה שמשמש בכנפי מצוה פעמונים ורמונים, אלו הקשרים והחוליות וצי"ן תפילין, משם ואילך "ועשית מזבח מקטר קטרת".</p>
<p>פתח רעיא מהימנא (ד"א ר"ש) ואמר כתי' בפרשתא דא והקרבתם אשה עולה⁷ ליי ואוקמוה דעולה לאשים ובג"כ סמך עולה לאשה ועוד אוקמוה דלית עולה אתיא אלא על הרהור הלב ודאי כל קרבנין לא אתיין אלא לכפרא כל קרבנא וקרבנא על כל אברין דב"נ כפום ההוא חטא דהווא אבר על טפין דמוחא⁸ עוגות מצות כי לא חמץ אי זריק טפין קדמאין קדם דאחמיצו באתר דלאו דיליה⁹ ועל אלין דאחמיצו וזריק לון</p>	<p>פתח הרועה הנאמן (רבי שמעון) ואמר, כתוב בפרשה זו "והקרבתם אשה עולה לה", ופרשה שעולה לאשים, ולכן סמך עולה לאשה, ועוד פרשה שאין עולה באה אלא על הרהור הלב. ודאי כל הקרבנות לא באים אלא לכפרה, כל קרבן וקרבן על כל אברים של אדם כפי אותו חטא של אותו אבר, על טפות המח, "עוגות מצות כי לא חמץ", אם זורק טפות ראשונות קודם שהחמיצו במקום</p>

¹ פירוש כאלו אמר אשר תקראו אתם דהיינו שאנו קוראים ל"ק תעיר וכן קודש שהיא המלכות קוראה להם וזהו מקראי קודש

² חסד גבורה תפארת שלשת אבות (אור יקר).

³ הם נצח הוד יסוד מלכות והיינו שהם נגד שבע הנערות וכן תיקון המנורה בדבור בסוד ברכות דקריית שמע שהם שבע ברכות לה, אמנם ברכתיה מפוזרות בסוד פיזור שני שינין לימין ולשמאל (אור יקר).

⁴ דהיינו לימין שלשה אבות ש' שלשה ראשין והיינו שתים לפניה ח ס ד גבורה ואחת לאחריה תפארת, ובערב לצד שמאל שתים לפניה נצח הוד ושתים לאחריה יסוד ומלכות, ואחר כך וקטורת קודמת לאברים ואברים קודמין דהיינו סוד כהן בעבודה, דהיינו כל אחד מתפלל תפלתו הוא כהן לעצמו לעבוד עבודתו, ולזה הוא לבוש בגדי העבודה ואין תפלה שלימה אלא תפילין וציצית דהיינו ציציות (אור יקר).

⁵ פעמונים ורמונים על שולי המעיל דהיינו קשרים וחוליות של ציצית, קשרים יודין פעמונים חוליות רמונים, וציץ הזהב תפלה של ראש קדש ליהו"ה דהיינו י' קדש ה' והיה כי יביאך ו' שמע ה' והיה אם שמוע (אור יקר).

⁶ בסוד קשר היחוד בתפלה (אור יקר).

⁷ כוונת רעיא מהימנא בזה לפרש טעם לחם ביום זה, ומוכיח מעולה שהיא כולה כליל והיינו ואמרו "אשה עולה" כי אשה רומז וכליל לאשים והיינו סוד העולה דאתיא על הרהור הלב שאין בו מעשה לכך בא הקרבן כולו מחשבי אין בו אכילה לכהנים ולא לבעלים דהיינו מעשה, וענין הרהור זה היינו הרהורי עבירה עד שמתוכם בא אדם לידי טומאה, וזה על שני דרכים או חס ושולם לבטלה או ממש באשה פסולה, והיינו לחם חמץ או לחם [מצה] כי מצה הוא טפות שלא החמיצו אלא לבטלה הם מצה (אור יקר).

⁸ שבאין מהרהור (יהל אור).

⁹ ר"ל בנשג"ז (יהל אור).

<p>באתר דלא אצטריך¹ צריך לאייתאחא עלייהו לחם חמץ² ואינן לחמי תודה הכי הו מנהון חמץ ומנהון מצה</p>	<p>שלא שלו, ועל אלו שהחמיצו וזרק אותן במקום שלא צריך, צריך להביא עליהן לחם חמץ, ואותם לחמי תודה כך הם, מהם חמץ ומהם מצה.</p>
<p>פריים³ מסטרא דדינא כבשים⁴ ואילים ועתודים ועזים בגין דאינן אנפי דשור כלהו שחיטתן בצפון⁵ וקבול דמן בכלי שרת בצפון שחיטה וקבלה וזריקה כלם בצפון לבסמא מדת הדין דאתי לבית דין מסטרא דגבורה בית דין הגדול מסטרא דגבורה דתמן בינה בית דין הקטן מסטרא דמלכות וכל אינן שופכי דמים למצוה אינן מסטרא דגבורה ומה דאוקמוה⁶ עולת שבת בשבת⁷ ולא בשבת אחרת בגין דעבר יומו בטל קרבנו⁸ דקרבן דוחה שבת ואדליק אש בשבת בגין דאיהו אשא קדושה דכל אש דקרבנין⁹ איהו קדש ושבת קדש אחידין דא בדא</p>	<p>פריים מצד הדין, וכן כבשים ואילים ועתודים ועזים, משום שהם פני שור, כולם שחיטתן בצפון וקבול דמם בכלי שרת בצפון, שחיטה וקבלה וזריקה כולם בצפון לבסמא מדת הדין, שבאה לבית דין מצד הגבורה, בית דין הגדול מצד הגבורה, ששם בינה. בית דין הקטן מצד המלכות. וכל אותם שופכי דמים למצוה הם מצד הגבורה. ומה שבארוה "עולת שבת בשבת", ולא בשבת אחרת, משום שעבר יומו בטל קרבנו, שקרבן דוחה שבת. ומדליק אש בשבת משום שהוא אש של קדושה, שכל אש של קרבנות הוא קדש, ושבת קדש, אחוזים זה בזה.</p>
<p>אבל אש דחול אסיר לאחדא ליה בקדש ובג"ד מני לון לישראל לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת דהאי איהו כלאים דטוב ורע ובשבת דשלמא אילנא דהיי</p>	<p>אבל אש של חול אסור לאחוז אותו בקדש, ומשום זה צוה להם לישראל "לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת", שזהו כלאים של טוב ורע. ובשבת ששולט עץ החיים, שאין בו</p>

¹ וחלות לחם חמץ לכפר על עון טיפות שנזרקו "באתר דלא אצטריך" וחלות לחם מצה לכפר על טיפין שנזרקו לבטלה, והיינו הרהורי הלב הרעים הקשים מן העבירה לכך על הלחם "אשה עולה", ועם היות שאין בפסוק אלא או והקרבתם על הלחם שבעה כבשים וכו' בפרשת אמור או והקרבתם עולה לריח ניחוח וכו' עם כל זה כתיב בפרשתא דא דהיינו במוסף של פסח והקרבן אשה עולה לה' למד על כל שאר עולות, והוא עולה על מצה וביום שבועות עולה על חמץ, ובתודה חמץ ומצה על שניהם יחד (אור יקר), ר"ל לבטלה (יהל אור).

² בשבועות. וזהו והקרבתם עולה דלעיל בשבועות, על הרהורא, באשים זרים, וזהו דסמך עולה לאשה, שכל לעיל (יהל אור).

³ המוספין באין מפרים וכבשים וכו' וראש לכולם פריים למד על כל הבהמות שהם מצד פני שור מהשמאל מצד הגבורה (אור יקר).

⁴ ר"ל וכן כבשים כו' כמש"ו (יהל אור).

⁵ שחיטתן שהיא פעולת הגבורה שפיקות דמים כצפון שהיא הגבורה, והם שלשה פעולות שחיטה קבלת זריקה, והיינו בסוד הדין שתחלת התעוררותו מבינה ונמשך לגבורה ומשם למלכות, והיינו אלה"ם מבינה ואלה"ם בגבורה ואלה"ם במלכות כדפירשו בשיר השירים חציו אל ה"ם הקדמוני בינה וחציו אל ה"ם האחרון מלכות, ולכך כצפון קבלה בגבורה ושחיטה התעוררות הדם מבינה וזריקה במזבח מלכות, והכל בסוד בית דין עליון ובית דין תחתון, מדת הדין הקשה ומדת הדין הרפה והתעוררות הדין מבינה כדפירשונו (אור יקר).

⁶ בלי ספק אינו נקשר עם הקודם והעד דקאמר לקמיה קום רעיא מהימנא ועד כאן הם דברי רעיא מהימנא (אור יקר).

⁷ תפארת עם המלכות בחינה שבזכר בבחינה ידוע שבנקבה ולא בבחינה אחרת (אור יקר).

⁸ שהוא התפארת יום, ודאי בטל קרבנו וייחודו (אור יקר).

⁹ קדש שהם כחות קדושים כדפי' לעיל קרבני לחמי לאישי שער א' סימן כא ומדרגות הקדושה נקשרים יחד ולכן מותר לבער אש הקרבן בשבת דהיינו לייחד קדש בקדש, אמנם אש של חול הוא חיצון אחד מששים בגיהנם ואדרבה צריך לשקונו בנוקבא דתהומא רבא ולכך לא "תבערו אש" (אור יקר).

<p>דלית ביה תערובת (אסיר לאבערא ביה אש דחולין דהאי אש דחולין דטומאה¹ ולא דחולין דטהרה²) וחולין דטהרה אסיר לערבא באש דקדושה כל שכן חולין דטומאה דאסיר לערבא לון בקדושה אוף הכי כל קרבנין אתקריאו בשר קדש וכל קרבנין דכל מין אית בהון חולין דטהרה ואית בהון</p>	<p>תערובת (אסור להבעיר בו אש חולין, שזה האש של חולין של טומאה, ולא של חולין של טהרה), וחולין של טהרה אסור לערב באש של קדושה, כל שכן חולין של טומאה שאסור לערב אותם בקדושה. כמו כן כאן, כל קרבנות נקראים בשר קודש, וכל קרבנות שכל מין יש בהם חולין של טהרה ויש בהם</p>
<p>רנה/א</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>קדש וקדש הקדשים</p>	<p>קדש וקדש הקדשים.</p>
<p>ורוא דאית הפרש בין קדש לקדש הה"ד והבדילה הפרכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים אוף הכא אשות דקרבנין לאו אינון שוין דאש של גבוה מקודש מאש דקדש דלתתא דאתקרי אש עצי הקדש או אש בשר הקדש ואשא דקודשא אית ביה הפרשה לבין אש הדיוט אף על גב דאוקמוה עליה דמצוה להביא מן ההדיוט אף על גב דאית אש דקודשא דכל חד צריך לאתריה ומתלא אמתילו ישראל קדמאי להאי רוא</p>	<p>והסוד, שיש הפרש בין קדש לקדש, זהו שכתוב והבדילה הפרוכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים, כמו כן כאן אשי הקרבנות אינם שוים, שאש של גבוה מקודש מאש של קודש שלמטה שנקרא אש עצי הקודש או אש בשר הקודש. ואש של קדושה יש בו הבדלה בינו לבין אש של הדיוט, אף על גב שבארו עליו שמצוה להביא מן ההדיוט, אף על גב שיש אש של קודש, שכל אחד צריך למקומו, ומשל נמשלו ישראל הראשונים לסוד זה.</p>
<p>ישראל (נ"א ישראל אמתילו להאי דהא ישראל בכלל) אתקריאו מלכים כמה דאוקמוה כל ישראל בני מלכים אבל כד הוו עאלין לבי מקדשא כל חד שרייא באתריה כדקא יאות ליה אוף הכי כל קרבנין לאו אינון שוין דאף על גב דבכולהו כתיב קרבן ליי³ איהו פליג כלא כל חד וחד כדקא יאות⁴ ורוא דא אשתמודע בפרי ההג⁵ דהו קריבין לון ישראל קדם יי⁶</p>	<p>ישראל (ישראל נמשלו לזה שהרי ישראל בכלל) נקראים מלכים כמו שבארוהו, כל ישראל בני מלכים, אבל כאשר היו עולים לבית המקדש, כל אחד שורה במקומו כמו שראוי לו. כמו כן כאן כל הקרבנות אינם שוים, שאף על גב שבכולם כתוב קרבן לה', הוא מחלק הכל, כל אחד ואחד כמו שראוי, וסוד זה נודע בפרי החג שהיו מקריבים להם ישראל לפני ה'.</p>
<p>אמר בוצינא קדישא קום רעיא מהימנא</p>	<p>אמר הנר הקדוש, קום רועה נאמן משנתך, שאתה והאבות נקראים ישני</p>

¹ סמאל וכחותיו (אור יקר).

² מטטרון וכחותיו, אש קדש הקדשים אש קדש אש הדיוט הם שלשה אשים שבמקדש, הדיוט היינו אש דחול המביאין מחוץ למקדש והוא סוד הקדושה שהיא מתלבשת בעשיה, והוא בהכנסו למקדש מתפשט ונקשר בשאר מדרגות הקדושה בשורשו, קדש היינו סוד היצירה, קדש הקדשים היינו אש הבריאה, ונודע כי סוד הפרגוד הוא בהיכל קדש הקדשים שעליו נאמר "והבדילה הפרוכת" וכו', ועם כל זה עיקר הכוונה לה' והוא מחלק לכל אש ואש כפי בחינתו, והיינו פרי החג שהיו שבעים שרים וחס ושלום שיהיו ישראל הם מקריבים להם קרבן אלא היו שבעים פרים קרבן לה' וכו' [והוא] היה מחלק להם כראוי (אור יקר).

³ לעיל רכד סע"א (לש"ו).

⁴ עי' רכד ע"א וכן רנט ע"א, וכן ח"א סד ע"א (דע"ה ח"ב קנו ע"ב).

⁵ דפליג לאומין (יהל אור).

⁶ לקמן רנו ע"א רנט ע"א (לש"ו).

<p>משנתך דאנת ואבהן ישני עפר אתקרין דעד כען הויתון¹ משתדלין באורייתא באינון ישנים במשנה דאתמר בהון על הארץ תישן וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה ליהו"ה אתון אינון (בני) 2 בכורים³ דשכינתא ובעובדין דלכון איהי אתחדשת⁴ בצלותין דאבהן בכל יומא דאוקמה מארי מתניתין תפלות כנגד אבות תקנום</p>	<p>עפר, שעד כאן הייתם עוסקים בתורה, באותם ישנים במשנה, שנאמר בהם, על הארץ תישן, "וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה לה", אתם הם (בני) בכורים של השכינה, ובמעשים שלכם היא מתחדשת בתפלות של האבות בכל יום, שבארו בעלי המשנה תפלות כנגד אבות תקנום.</p>
<p>ובק"ש⁶ דאמר רעיא מהימנא שמע ישראל ואוקמה כל הקורא ק"ש בכל יום כאלו הוא מקיים והגית בו יומם ולילה ודאי בצלותין דלכון בקריאת שמע דלכון שכינתא איהי אתחדשת קמיה דקב"ה ובג"ד והקרבתם מנחה חדשה ליהו"ה בצלותין דאינון באתר דקרבינן באן קרבנין דצלותין איהי מתחדשת</p>	<p>ובקריאת שמע שאמר הרועה הנאמן "שמע ישראל", ופרשוה כל הקורא קריאת שמע בכל יום, כאלו הוא מקיים "והגית בו יומם ולילה". ודאי בתפלות שלהם, בקריאת שמע שלכם, השכינה היא מתחדשת לפני הקדוש ברוך הוא, ומשום זה נאמר "והקרבתם מנחה חדשה לה", בתפלות שהן במקום הקרבנות,⁵ באילו קרבנות של התפלות היא מתחדשת.</p>
<p>בשבעותיכם דהיינו שבועות דביה מתן תורה⁷ ואתקרי חמשים יום לעומר וביה⁸ שבעה שבועות מסטרא דההוא דאיתמר ביה שבע ביום הללתיך ואיהי מלכות כלה כלילא⁹ משבע ספירן כלילא בבינה דאיהי</p>	<p>"בשבועותיכם", כלומר שבועות שבו מתן תורה, ונקרא חמשים יום לעומר, ובו שבעה שבועות מצד אותו שנאמר בו "שבע ביום הללתיך", והיא מלכות, כלה כלולה משבע ספירות, כלולה</p>

¹ ר"ל הת"ח, שבהן מתלבשין אבהן ור"מ, אבל בפורקנא בתרייתא דעתידין למטעם כו' (יהל אור).
² נמחק ציהל לור.

³ שהם פטר רחם שלה בסוד הנשמות מזווגא דקב"ה ושכינתיה, ועוד הם בכורים לה שהיא למטה משלשת אבות שהם חסד גבורה תפארת, ורעיא מהימנא שהוא הדעת שעל גביהן הכולל שלשתן דהיינו שלשה תפלות וקריית שמע, כי שלשה תפלות יונקות משלשה אבות ובקריית שמע היא נקשרת ומיוחדת בסוד א"ח ד' כדפירשנו דהיינו סוד הדעת, וע"י אור נגה עליה ונתחדשה בסוד חדושה של לבנה (אור יקר), כמש"ל מצד אורייתא (יהל אור).
⁴ ר"ל זהו מנחה חדשה כמש"ו (יהל אור).

באן?⁵

⁶ שהיא תורה כמש"ו. והיא בכורים כנ"ל (יהל אור).

⁷ דהיינו תגבורת אור התפארת מצד הבינה, כי התפארת נקרא תורה ומתן התורה הוא מהבינה והיינו אומרו "חמשי"ם מצד הבינה "י"ם" מצד התפארת "לעומר" מלכות, והיינו סוד מתן תורה כי מוהר ומתן הוא לנקבה (אור יקר), ר"ל כנ"ל דתורה בכורים (יהל אור).

⁸ כלומר מה שאין אנו מונין אלא שבעה שבועות הוא "מסטרא דההוא דאתמר כיה שבע ביום הללתיך", כלומר המלכות נקראת "שבע" דהיינו בת שבע, "ביום" במדת יו"ם שהוא התפארת, "הללתיך" וקראתיך מלשון בהלו נרו עלי ראשי (אור יקר).

⁹ שהיא בעצמה כלולה משבע ספירן דהיינו שבעה שבועות עד החסד, אמנם מצד הבינה איהי מלכות, נוסף על כללות שבעה ספירות הנהוגות בה היא כלה שפירושו כלולה בבינה, דהיינו בסוד התפשט אור הבינה בחמש ספירן דהיינו בינה עד הוד אתפשטת, דהיינו סוד ה' שהיא חמשה

ספירות חסד גבורה תפארת נצח הוד ●●● וכל ספירה כלולה מעשר, לא משבע בבחינת עצמם שהיו שבעה ספירות שבעה שבועות כדפירשנו דהיינו כל אחת מהן כלולה משבע, אלא הם חמשה מצד הבינה כל אחת כלולה מעשר, והיסוד מקבל החמשים המתפשטים עד ההוד דהיינו שנקרא כ"ל שעולה חמשים, והמלכות נקראת כלה שפירושו כ"ל ה' כלולה מחמשים כדפירשנו, בענין

<p>אתפשטת בה' ספיראן להמשיך יסוד כל כלול מאלין חמשין כל"ה כ"ל ה' כלילא מחמשים כלהו נבלעים' בגו חמשים</p>	<p>בבינה שהיא מתפשטת בחמש ספירות לחמשים. יסוד, כל, כלול מאלו החמשים. כל"ה, כ"ל ה' כלולה מחמשים, כולם נבלעים בתוך חמשים.</p>
<p>הכמה דאיהי י' עלאה מובלעת בגו חמשין ה' זמנין עשר ה' בינה י' חכמה עשר זמנין ה' היינו חמשין ובהושבן כ"ל ובהשבן י"ם ואיהו ים התורה מקורא דיליה כתר דלית ליה סוף שאר ספיראן אתקריאו על שמה שבעת ימים ומלכות ים סוף² סוף דכל ימים ובג"ד דאינון חמשין שבע שבועות</p>	<p>חכמה שהיא י' עליונה מובלעת בתוך חמשים, ה' פעמים עשר, ה' בינה, י' חכמה, עשר פעמים ה', כלומר חמשים, ובחשבון כ"ל, ובחשבון י"ם. והוא ים התורה, המקור שלו כתר, שאין לו סוף. שאר הספירות נקראות על שמה, שבעת ימים, והמלכות ים סוף, סוף כל הימים. ומשום זה שהם חמשים, שבעה שבועות.</p>
<p>מנחתם שלשה עשרונים ושני עשרונים חמש דאינון חמש זמנין עשר הה"ד ומנחתם³ סלת כלולה בשמן שלשה עשרונים לפר האחד ושני עשרונים לאיל האחד עשרון עשרון לכבש האחד לשבעת הכבשים ושבעת הכבשים לקבל שבע שבתות תמימות תהיינה כל חד עם שית יומין דיליה</p>	<p>"מנחתם שלשה עשרונים" ו"שני עשרונים", חמש, שהם חמש פעמים עשר, זהו שכתוב "ומנחתם סולת כלולה בשמן שלשה עשרונים לפר האחד ושני עשרונים לאיל האחד עשרון עשרון לכבש האחד לשבעת הכבשים", ושבעת הכבשים כנגד שבע שבתות תמימות תהיינה, כל אחד עם ששה הימים שלו.</p>
<p>ובעשור לחודש השביעי דאיהו תשרי מקרא קדש יהיה לכם דא יום הכפורים דאיהו עשירי י' כליל מעשרת ימי תשובה ותקינו ביה ה' צלותין לחברא (לה) עם ה' (מאי מקרא קדש יהיה לכם דא יום הכפורים דאיהו עשירי י' כליל מעשרת ימי תשובה ותקינו בו ה' צלותין לחברא עם ה') מאי מקרא קדש לאפרשא ליה משאר יומין דאית בהו פולחנא דחול ובגין דא כל מלאכת עבודה לא תעשו</p>	<p>"ובעשור לחדש השביעי" שהוא תשרי, "מקרא קדש יהיה לכם", זה יום הכפורים שהוא עשירי, י' כלול מעשרת ימי תשובה, ותקנו בו חמש תפלות לחבר (אותו) עם ה'. (מהו "מקרא קודש יהיה לכם", זה יום הכפורים שהוא עשירי, י' כלול מעשרת ימי תשובה, ותקנו בו חמש תפלות לחברו עם ה'). מהו "מקרא קדש", להבדילו משאר ימים שיש בהם עבודה של חול, ומשום זה "כל מלאכת עבודה לא תעשו".</p>
<p>דיומין דאית בהון מלאכת חול אינון מסטרא דעץ הדעת טוב ורע דאתהפך ממטה לנחש ומנחש למטה לכל חד כפום עובדוי ודא מטטרון מטה נחש סמאל אבל בהאי יומא דאיהו יום הכפורים דאתקרי קדש שלטא אילנא דהיי דלא אשתתף⁶</p>	<p>שימים שיש בהם מלאכה של חול הם מצד של עץ הדעת טוב ורע, שהתהפך ממטה לנחש ומנחש למטה, לכל אחד כפי מעשיו, וזה מטטרון, מטה נחש סמאל⁴, אבל ביום זה שהוא יום הכפורים, שנקרא קודש, שולט עץ</p>

שהם בסוד חמשים הבינה בעצמה וחמש ספירות והיסוד והמלכות (אור יקר), ר"ל כל ה' כמש"ו (יהל אור).

¹ כל הע"ס כמש"ו, חר"ב י"ה, יפ"ה גי' י"ם. כתר מקור של היס. ז"ת שבע שבתות חמשים יום דילה (יהל אור).

² ר"ל דאיהי ג"כ נק' י"ם, שבה אתכלילו נ' כנ"ל (יהל אור).

³ ר"ל שלשה ושנים הן נ' דחר"ב כנ"ל, יפ"ה. ושבעה עשרונים לשבעת הכבשים, לז"ת (יהל אור).

⁴ לא ברור לי איפה לשים את הפסיקים

⁶ כמ"ש { יומא כ. } דביוה"כ ל"ל רשו לאסטוני כו' (יהל אור).

<p>עמיה שטן ופגע רע ומסטרעה לא יגורך רע ובגין דא ביה נייחין עבדין באילנא דחיי (ואשתתפן גביה) וביה נפקן להירות ביה נפקי משלשליהון אינון דאית עליהו גזר דין בנדר ובשבועה ובגין דא תקינו למימר ביה כל נדרי ואיסרי כו' כולהון יהון שביתין ושביקין לא שרירין ולא קיימין</p>	<p>החיים, שלא משתתף עמו שטן ופגע רע, ומצדו "לא יגורך רע", ומשום זה יש בו מנוחה לעבדים בעץ החיים (ומשתתפים אצלו), ובו יוצאים לחירות, בו יוצאים משלשלותיהם, אלו שיש עליהם גזר דין בנדר ובשבועה, ומשום זה התקינו לומר בו, כל נדרים¹ ואסורים וכו' כולם יהיו שובתים ועזובים בלי תקף ולא קיימים.</p>
<p>ובגין דא נדר דיהויה דאיהו תפארת ושבועה דאדניי דאיהו מלכות דעברו על גלותא דלהון בחכמה ובינה יהון שביקין ושבייתין לא שרירין ולא קיימין ונסלח לכל עדת בני ישראל דחסד איהו מים גבורה אש תפארת אויר ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין התר נדרים פורחים באויר ובגין דשבועה ממלכות³ דאיהי לתתא מיניה אוקמוה נדרים על גבי שבועות עולים ועוד אוקמוה כל הנשבע כאילו נשבע במלך עצמו וכל הנודר כאילו נודר בחיי המלך המלך עצמו אדניי חיי המלך יהויה ובגין דא (שם & ל) כי ידור נדר ליהויה</p>	<p>ומשום זה נדר של יהויה היא תפארת, ושבועה של אדני היא מלכות, שעשו על גלות שלהם, בחכמה ובינה, יהיו נעזבים ומושבתים ללא תוקף וללא קיום, "ונסלח לכל עדת בני ישראל" שחסד הוא מים, וגבורה אש, ותפארת אויר, ומשום זה בארו בעלי המשנה, התר נדרים פורחים באויר. ומשום ששבועה ממלכות שהיא למטה ממנו, פרשוהו נדרים עולים וחלים על גבי שבועות, ועוד פרשו, כל הנשבע כאלו נשבע במלך עצמו, וכל הנודר כאלו נודר בחיי המלך. המלך עצמו, אדניי חיי המלך יהויה. ומשום זה נאמר "כי ידר נדר ליהויה".</p>
<p>ואוף הכי⁴ אית רזא אחרא חיי</p>	<p>וכמו כן כאן יש סוד אחר חיי</p>
<p>רנה/ב</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>המלך חכמה הה"ד החכמה תחיה בעליה כל הנודר ביהויה דאיהו תפארת כאילו נודר בחכמה דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א חיי המלך וכל הנשבע באדניי כאילו נשבע במלך עצמו דא אימא עלאה כאילו נשבע בה דאיהי עצם השמים⁵ לטוהר מסטרא דחסד עצם מעצמי ובשר מבשרי מסטרא דגבורה דא מלכות ובחכמה דאיהי חיי תפארת איהו סליק לאתקרי אדם הה"ד כתפארת אדם</p>	<p>המלך חכמה זהו שכתוב "החכמה תחיה בעליה", כל הנודר ביהויה הוא תפארת כאלו נודר בחכמה שהוא שם יו"ד ה"א וא"ו ה"א חיי המלך. וכל הנשבע באדניי כאלו נשבע במלך עצמו. עצמו זו אמא עליונה, כאלו נשבע בה שהיא "עצם השמים לטוהר" מצד החסד, "עצם מעצמי ובשר מבשרי" מצד הגבורה זו מלכות. ובחכמה שהיא חיי תפארת, הוא עולה לקראת אדם, זהו שכתוב "כתפארת אדם".</p>
<p>ואתמר ביום הכפורים ועניתם את</p>	<p>ונאמר ביום הכפורים "ועניתם את נפשותיכם", "ובעשור לחודש השביעי</p>

¹ צ"ע אם לתרגם את זה או לא

³ כל הדין דהז"ת הוא בהמלכות כמ"ש הרב בשער טנת"א (פרק ז שם), וזהו שאמרו ברע"מ (פנחס רנה ע"א, ומשפטים קטו ע"ב) כי שבועה הוא במלכות, כי בה הוא מציאות השבועה, שהוא הוראת על הסכם כל הז"ת (דע"ה ח"ב קלז ע"א).

⁴ ר"ל בחו"ב כמשי"ו (יהל אור).

⁵ דעצם חיור ובשר סומק כידוע (יהל אור).

<p>נפשתיכם ובעשור לחדש השביעי הזה תענו את נפשתיכם תקינו ביה ה' ענויים בגין דתתלבן ה' זעירא בה' עלאה דאיהו ה' צלותין לקיים בישראל אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו והאי איהו רזא דלשון של זהורית בגין דכל חובין דישראל מטון לגבי מלכות ותשובה דאיהי בינה מלבנת לון בגין דאתמר בה השוכן אתם בתוך טומאותם¹ וד² בגדי לבן וד' בגדי זהב למלכש יאהדונהי ותקינן לתקוע שופר ביום הכפורים לסלקא קול דאיהו ו' לחרות דאתמר בה בכל צרתם לו צר בא' וכו' קרי וכתוב ועבודת יום הכפורים איהי באריכות ואיהי כלילא מתלת דרגין במחשבה דבור ומעשה</p>	<p>הזה תענו את נפשותיכם", תקנו בו חמשה ענויים כדי שתתלבן ה' קטנה בה' עליונה, שהיא חמש תפלות, לקיים בישראל "אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו", וזהו סוד של לשון זהורית, משום שכל החובות של ישראל מגיעים אצל המלכות, ותשובה שהיא בינה מלבנת אותם, משום שנאמר בה השוכן איתם בתוך טומאותם, וארבעה בגדי לבן וארבעה בגדי זהב להלביש יאהדונה".³ ותקנו לתקוע שופר ביום הכפורים להעלות קול, שהוא ו', לחירות, שנאמר בה "בכל צרתם לו צר" בא' וכו', קרי וכתוב. ועבודת יום הכפורים היא באריכות, והיא כלולה משלש מדרגות במחשבה דיבור ומעשה.</p>
<p>בחמשה עשר יום לחדש השביעי וגו' דאיהי תשרי מקרא קדש יהיה לכם וגו' כל מלאכת עבודה לא תעשו וחגותם אותו חג ליי' שבעת ימים וגו' בחמשה עשר מסטרא די"ה וחגותם אותו דא אות³ ו' עמודא דאמצעייתא (ח"ג חסד גבורה) שבעת⁴ ימים מסטרא דבת שבע דאיהי מלכות אבהן ורעיא מהימנא⁵ ואהרן דוד ושלמה⁶ הא אינון שבע לקבל שבע ספיראן אנא בעינא לתקנא לכון סכה דאיהי אימא עלאה לסככא עלייה וכאמא על בנין</p>	<p>"בחמשה עשר יום לחדש השביעי וגו'" שהוא תשרי, "מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו וחגותם אותו חג לה' שבעת ימים וגו'", בחמשה עשר מצד של "ה, "וחגותם אותו", זו אות ו' העמוד האמצעי (ח"ג חסד גבורה), "שבעת ימים" מצד של בת שבע, שהיא מלכות האבות והרועה הנאמן ואהרן דוד ושלמה, הרי הם שבעה כנגד שבע ספירות. אני רוצה לתקן לכם סוכה שהיא אמא עליונה, לסכך עליהם כאמא על בנים.</p>
<p>ובגין ז' ספיראן אמר קרא כי בסכות הושבתו את בני ישראל במפקנותהון מארעא דמצרים בז' ענני כבוד (אית באות ו' בסכות חסר ו' דאתמר בה בסכת תשבו שבעת ימים איהי אימא אבל סוכה) באת ו'</p>	<p>ומשום שבע ספירות אמר הפסוק "כי בסכות הושבתו את בני ישראל בצאתם מארץ מצרים" בשבעה ענני כבוד. (יש [שכתובה] באות ו', בסכות חסר ו', שנאמר בה "בסכות תשבו שבעת ימים" היא אמא אבל סכה)</p>

¹ ר"ל במלכות וקאי אדלעיל שכ' דכל חובין בישראל כו' (יהל אור).
² לבינה ומלכות לכך עבודת יוה" כשהוא בבינה בבגדי לבן כמ"ש בינה מסט' דחסד עצם ומלכות בשר כנ"ל (יהל אור).
³ ר"ל אותו, אותיות אות ו' (יהל אור).
⁴ ה' בתראה ועמה נשלם השם (יהל אור).
⁵ במלכות דאיהו סליק לה לעילא מ"ה דמשה ואבהן בחג"ת ואהרן דוד ושלמה בנה"י (יהל אור).
⁶ אבהן הן חג"ת. ורע"מ הוא מלכות, דאתתריך אבתרה, ואיהי רביעאה. ואהרן דוד ושלמה הא אינון ז'. והנה רע"מ אין חושב הז"ס כמו שחושב בזהר תמיד, אברהם יצחק יעקב משה אהרן יוסף דוד, שהן נגד חג"ת נה"ם כסדרן. והר"ם חושב את משה ר"מ נגד מלכות, כי בחרבן בעו"ה, אתתרך רוחיה אבתרה כמ"ש בזהר כמה פעמים, וחושבו לרביעי, כי המלכות היא רביעאה ושביעאה, כי היא מתחלת נגד הת"ת מאחוריו כידוע, ות"ת הוא ג', לכן חושב המלכות לרביעאה. ואח"כ חושב אהרן הכהן בימין נצח, ודוד בהוד, בסוד איהי בהוד, ושלמה ביסוד שהוא שלום. ובכ"מ בר"מ חושב הז' אושפיזין ג"כ בזה הסדר, ורמז נפלא לזה הסדר, מה שבכל הימים כתוב ומנחתם בוא"ו, לבד ביום הדי', כתוב מנחתם בלא וא"ו, מפני שהוא נגד המלכות, רע"מ, והוא פלאי (יהל אור).

<p>איהו ברזא (דתיבין) דתריין בנין יהוה¹ אדנ"י והכי סליק סוכ"ה בחושבנ¹ יאהדונהי תריין כרובים² דהם סוככים³ בכנפיהם על הכפורת⁴ ופניהם איש אל אחיו⁵</p>	<p>באות ו' היא בסוד (התבות) של שני בנין יהוה אדנ"י, וכך עולה סוכ"ה בחשבון יאהדונהי, שני כרובים שהם "סוככים בכנפיהם על הכפורת ופניהם איש אל אחיו".</p>
<p>ואית עשרה טפחים בכרובים מתתא לעילא מרגליהון⁶ עד רישיהון⁷ ומרישיהון ועד רגליהון ושריין על טפח⁸ דאיהו י' ועשרה עשרה מעילא לתתא ומתתא לעילא היינו יו"ד⁹ ובג"כ שיעורא דסכה אמרו רבנן לא פחות מעשרה¹⁰ ולא למעלה מעשרים¹¹</p>	<p>ויש עשרה טפחים בכרובים ממטה למעלה מרגליהם עד ראשיהם ומראשיהם עד רגליהם, ושורים על טפח שהוא י', ועשרה עשרה ממעלה למטה וממטה למעלה, כלומר יו"ד, ומשום זה שיעור סוכה אמרו חכמים, לא פחות מעשרה ולא למעלה מעשרים!</p>

¹ וה' בהיכל כו' היכ"ל גימ' אדנ"י, וה' מוסתר בתוכו, כן כתיב סוכה, כ"ו באמצע (יהל אור).

² ת"מ (יהל אור).

³ ר"ל דשניהן נק' סוכה (יהל אור).

⁴ יסוד כידוע ששניהן מסככין אותן, בזמן שפניהם איש אל אחיו, זהו ופניהם כו' (יהל אור).

⁵ וכל זה הסוד מרומז במלת סוכה, כי ס' דסוכה היא בינה, כידוע בסוד ס' אפרסמון. ו"ה דסוכה הם תריין כרובים סוככים, על הכפורת שהוא כ' דסוכה [נכתב על הגליון – כי ביסוד והיו לבשר אחד, עשרה עשרה הכף], ופניהם איש אל אחיו, ע"י הכפורת שהוא ברית המעור [על' תז"ח עג ע"ב], לכן הוא על הארון, יסוד הנוק', והבן בסוד כל הולך על גחון. וגם הס' והכ' הן סוד ב' בריתות, הס' הוא ברית הלשון, בסוד פתוחי חותם, כידוע שהוא ביסוד אימא כשהיא נגד פה דז"א. והכ' שהוא הכפורת, הוא ברית המעור. וב' הבריתות מחברין ו"ה דסוכה. וגם סוכה הוא סוד צירוף א' מ"ב צרופי השם, והוא צירוף הו"ה, כי הס' הוא ה' ראשונה דהו"ה [כנ"ל], ואח"כ ו' דסוכה הוא ו' של הו"ה, ואח"כ כ' הוא יו"ד דהו"ה, שהוא נעלם כד"א הנסתרות והנגלות, הרי יש כאן הו"ה, ה' דהנסתרות, ו"ה דוהנגלות, ויו"ד נעלם אף מהנסתרות, ואיתגלי בפומא דאמה, שהוא הכפורת הנ"ל, כ' דסוכה, והוא י' דצירוף הו"ה, ה' אחרונה של שם הוא ה' דסוכה, הרי סוכה הוא ממש צירוף הו"ה והבן (יהל אור).

⁶ "לעילא מרגליהון" נמחק ביהל אור, ובמקומו איתא "עד רגליהון ומרגליהון".

⁷ ופי' כי עשרה טפחים היה מן הקרקע עד רגלי הכרובים, כמ"ש בגמ' פ"ק דסוכה, ארון ט' וכפרת טפח, הרי כאן י' טפחים מתתא עד רגליהון, וכן מרגליהון עד רישיהון ג"כ י' טפחים כמ"ש בגמ' שם, שנאמר סוככים למעלה, ומזה נלמד שם לסכך ע"ש (יהל אור).

⁸ ר"ל טפח דעוביה של כפרת. וטפח הוא י' כמ"ש, ועם קומתו עשרה, הרי עשרים, והן עשרה דכלילין במלכות, ועשרה ממלכות עד כתר, הרי כ' דכתר. הרי יו"ד במלואה יו"ד דכתר, לכך סוכה לא פחות מעשר במלכות דכלילא מעשר כנ"ל, ולא יותר על עשרים בכתר, ובמלכות הוא בטפחים, טפח דכפרת ובכתר באמות (יהל אור).

⁹ ומרישיהון ועד רגליהון ושריין על טפח⁹ דאיהו י' ועשרה עשרה מעילא לתתא ומתתא לעילא היינו יו"ד – נמחק ביהל אור.

¹⁰ מעשר דאיהי מלכות עשיראה לכל דרגין ולא למעלה מכ' דאיהו כ' כתר עליון ללא סלטה ציה עינא כבוד עלאה עליו אמר משה הראני נא את כבודך ואתיב ליה הקצה, לא תוכל לראות את פני ולית כבוד כלל כ' (יהל אור).

¹¹ דאיהי מלכות עשיראה והיא כלולה מי', וממנה ולמעלה י' עד הכתר, ולא למעלה מעשרין דאיהו כ' כתר, היינו שכתר הוא למעלה מכ', כי מלכות היא עצמה י', וממנה עד כתר עשרה, הרי עשרין. אבל צריך להבין למה בעשרים השיעור באמות, ובעשרה השיעור בטפחים. והענין שהוא נגד המלכות, שהיא י' טפחים, כמ"ש הנה טפחות נתת ימי. והענין כי לי' יש ב' בחי', י' פשוטה ויו"ד במילוי. והנה י' פשוטה הן י' טפחים של המלכות, לכן לא פחות מי' טפחים, אבל למעלה מהמלכות הוא יו"ד במילוי. והנה ד' דמילוי הן ד' אצבעות, כי תפסת מועט כו', והוא טפח. והו' הוא ו' טפחים, ופירושו ו"פ ד' אצבעות, והיינו ו' טפחים. והי' הוא י' אמות, כי פירושו ו"פ ו' טפחים, שכל א' אמה, הרי י' אמות, וי' בעצמה עשרה, הרי כ' אמות עד כתר עליון כ' (יהל אור).

ואמר הנה כלל גדול הוא במקום שאמרו שאות א' מורה ר"ת, צריך שיהא מרומז בזה האות כל התיבה. והנה בכאן בכ' מרומז כל תיבת כבוד. והוא כי הנה אותיות ברו"ד של כבוד, הוא כמנין מילוי של הכ'. והוא כי יש צירוף הו"ה כזה, יהו"י, כי ה' אחרונה שהיא מלכות נכללת בג"ר,

מעשרים.	
<p>סוכה העשויה ככבשן מצד של אמא עליה נאמר "והר סיני עשן כולו מפני אשר ירד עליו ה' באש ויעל עשנו כעשן הכבשן" (ופרשוהו מהו "והחיות רצוא ושוב" כאור היוצא מפי הכבשן), והכל אחד. "וסכה תהיה לצל יומם" שצריך סכך, וסכך נעשה לצל, שנאמר בו "בצל שדי יתלונן", ולא בצל סכת הדיוט שמגן על הגוף משמש, אלא צל להגן על הנשמה "בצלו חמדתי וישבתי" "אשר אמרנו בצלו נחיה בגוים". צל עם ס' הוא צלם, שנאמר בו "אך בצלם יתהלך איש". ס' סתומה יש לה ארבע דפנות.</p>	<p>סכה העשויה ככבשן מסטרא דאימא עלה אתמר (שם & יט) והר סיני עשן כולו מפני אשר ירד עליו יי' באש ויעל עשנו כעשן הכבשן (ואוקמוה מאי והחיות רצוא ושוב כאור היוצא מפי הכבשן) וכלא חד וסכה תהיה לצל יומם דסכך בעינן וסכך אתעביד לצל² דאתמר ביה בצל שדי³ יתלונן ולא בצל סכת הדיוט דאגין על גופא משמשא אלא צל לאגנא על נשמתא⁴ בצלו חמדתי וישבתי אשר אמרנו בצלו נחיה⁵ בגוים צל עם ס' איהי צלם דאתמר ביה אך בצלם יתהלך איש ס' סתומה⁶ אית לה ארבעה דפנות</p>
<p>ומה שפרשוהו שתיים כהלכתן ושלישית אפילו טפח, ולמי שאמר</p>	<p>ומה⁷ דאוקמוה⁸ שתיים כהלכתן ושלישית אפילו טפח ולמ"ד שלשה כהלכתן ורביעית</p>

כמרוז במלת אדני, היינו ד' שהיא מלכות, היא בא"ן, שהן ג"ר, א' כתר, י' חכמה, ו' בינה. לכן בצירוף זה יה"ה סמוכים. והנה יה"ה נעשים כתר על ראש ו', כמ"ש בר"מ {לקמן רנח}. והנה יה"ה גי' כ', ובמילוי כזה יה"ה הא"א גי' כבוד, ו"ד דמילוי יו"ד הוא ו"ד דכבוד. וא' א' דמילוי ה"א הא"א גי' ב' דכבוד. הרי ממש בר"ד דכבוד מרומים במלת כ', הרי כל הכבוד מרומז בכ'. והוא פלא (יהל אור).

¹ כמ"ש בספד"צ פ"ב שריקין לא עברין, רצוא ושוב, דהאדם אינו רואה א"ע בזה, ברח לך כו', אם תגביה כו' משם אורידך. וז"ש במשנה ימעט, והוא יו"ד, אלא דפשוט י' זעירא י' טפחים, ומלא כ' אמות כתר ועטרה. והענין, כי נתמלא בב' ענינים, א' במספר על כמותו, והשני על איכותו. ו' טפחים. ד', ד' אצבעות. יו"ד בוא"ו, וא"ו בדל"ת. אבל י' פשוט חסר משניהם. אבל מ"מ אינה חסרה מן ד', גבוה עשרה ורחבה ד'. והוא וקמץ הכהן י"ד סתום, ונקראת י"ד, יו"ד בדל"ת, אלא שהד' סתום בגויה, בשיעורא דיו"ד, בג' קוצין. וכללא דיו"ד בג' ניקודין, חולם שורק חירק [ע"י תיקו"ז ח ע"א], וכללא דלהון דהוא בלא ניקוד, והוא וכלל דתלת נקודות שעל היו"ד פשוט. וכאשר נתמלא במלאפום [היינו שורק], סוד כתר ועטרה, והוא סוד ד' ו' ו"ד, שהוא ו', ולכן הוא באמה, בצורתו ובמספרו, ו' טפחים. והוא ד', ד' אצבעות, וכן כף היד כו'. ושיעור אצבעות מנין סל"ת והענין כי יו"ד מלא היא בבחי' כשמקבלת מדכורא והיא דו"נ ו"ד מהיו"ד והיו"ד עצמה היא בבחי' אבא שבנאה מאו"א בקוץ תחתון וכן קוץ העליון א"א כי היא כוללת ג"ר, והן כל הדרגין. והנה יו"ד כנ"ל, ו"ד הן ב' דברים, א' באיכות כנ"ל, וא' בכמות שהוא כ'. והנה בהיותה בחי' נוק' לבד, לא נשלמה באיכות כנ"ל, רק בד' דידה. ובכמות אף ד' דידה לא, ולכן נעלם הד' כיון שלא נשלמת בכמות (יהל אור).

² וסכך איתעביד לצל ואין כל חדש תחת השמש. בא לרמז על סוכה ישנה שאמרו בירושלמי {פ"א ה"ב} דצריך לחדש בה דבר, לכן אמר משום דאין כל כו'. אבל למעלה משמש, למעלה מז"א, יש ההוא דמחדש בכל יום מ"ב, היא הבינה, והיא נקראת כתר על ז"א, בסוד עוטר ישראל בתפארה כנודע. והוא כי יש לנו נר"ן ממלכות ת"ת בינה. ומט"ט נק' גופא. ויש לנו לחסות תחת צל העליון להגין על נשמתא, ולא בצל סוכות הדיוט, שהוא מט"ט, נקרא הדיוט, ואגין על גופא משמשא (יהל אור).

³ בינה (יהל אור).

⁴ שהיא מסט' דבינה (יהל אור).

⁵ ואמר כאן ג"פ שנזכר בהם צל, נגד נר"ן. נגד נפש שהיא מלכות הנק' שדי, בצל שדי יתלונן. בצלו חמדתי הוא נגד רוח, שהוא מן ז"א, כמשמעת הפ', כן דודי כו', הוא ז"א בין הבנים, בצלו חמדתי. וכנגד בינה אמר בצלו נחי' בגוים, והוא נגד נשמה ששם אין מוגעת כידוע. ואמר צל שהוא סכך, עם ס' סתומה שהוא ד' דפנות, עם הסכך שעליו, צל איהו צלם כו' (יהל אור).

⁶ בבינה (יהל אור).

⁷ ומי' (יהל אור).

⁸ הוא מ' פתוחה סוכה פתוחה (יהל אור).

<p>אפילו טפח ואינון בנין דא תריין תלת ארבע הא תשע טפח איהי עשיראה לאשלמא כל חסרון² ובנין דא שיעור סכה לא פחות מעשר דאיהי מלכות עשיראה³ דכל דרגין ולא למעלה מעשרין דאיהי כ' כתר עליון דלא שלטא ביה עינא כבוד</p>	<p>שלשה כהלכתן ורביעית אפילו טפח, והם בגלל זה שתיים שלש ארבע הרי תשע, וטפח הוא עשירי להשלים כל חסרון. ומשום זה שיעור סוכה לא פחות מעשר שהיא מלכות, עשירית של כל הדרגות, ולא למעלה מעשרים שהיא כ' כתר עליון, שלא שולטת בו עין, כבוד עליון.</p>
<p>עלאה עליה אמר משה הראני נא את כבודך ואתיב ליה קב"ה לא תוכל לראות את פני ולית כבוד בלא כ'⁴ ובנין דא שיעור מארי מתניתין לקבלייהו סכה העשויה כמבוי מסטרא דאת ב' כמין גא"ם⁶ מסטרא דאת ג' כמין צריף מסטרא דאת ד'⁷</p>	<p>עליו אמר משה "הראני נא את כבודך", והשיב לו הקדוש ברוך הוא "לא תוכל לראות את פני", ואין כבוד בלי כ'. ומשום זה שיערו בעלי המשנה כנגדם, סוכה העשויה כמבוי מצד אות ב', כמין גא"ם, מצד אות ג', כמין צריף, מצד אות ד'.</p>
<p>ושבע אתוון אינון בג"ד כפר"ת⁸ כ' כבשן ב' בורגנין ושאר סכות⁹ וכלהו רמיוזי לגבי מארי מתניתין ולית לארכא בהון ואינון</p>	<p>ושבע אותיות הן בג"ד כפר"ת, כ' כבשן, ב' בורגנין, ושאר סכות, וכולם רמזים אצל בעלי המשנה, ואין להאריך בהם. ואלו לעומתם שבעה</p>

¹ אלו המחיצות של ב' הדעות כנ"ל (יהל אור). פירוש שיש סוכה מב' דפנות. ותלת הם סוכה מג' דפנות למ"ד ג' כהלכתן. וארבע הם סוכה מד' דפנות, הרי תרי' תלת ארבע הם ט'. וטפח איהו עשיראה, היינו מה שחשבנו סוכה מב' דפנות, וכן מג' למ"ד, ועדיין צריך טפח להשלים, הרי עשרה. וזהו לאשלמא כל חסרון. היינו לשני המ"ד. ומה שא"ל ולא למעלה מעשרין, והם אמות ולא טפחים, הענין כי ל' יש ב' בחינות, י' פשוטה, ויוד במילואו. והנה ד' דמלוי הם ד' אצבעות, שהוא טפח. והו' הוא ו' טפחים, ופ"ד, שהוא אמה. וי' הוא י' אמות, י"פ ו' טפחים. וי' בעצמו הוא כ' אמות וק"ל (יהל אור).

² פי' עשרה טפחים היה מן הקרקע עד רגלי כרובים, כמ"ש רז"ל {סוכה ד:} ארון ט' וכפורת טפח. ומרגליהון עד רשיהון ששם סוככים, שמזה נלמד לסכך (יהל אור).

³ והיא כלולה מי'. וממנה ולמעלה י' עד הכתר וכמש"ל (יהל אור).

⁴ אחר רישיהון ל"ל כך. ובג"כ שיעורא דסוכה אמרו רבנן לא פחות מעשר דאיהי מל' עשיראה דכל דרגין ולא למעלה מכ' דאיהו כ' כתר עליון דלא שלטא ביה עינא כבוד עלאה עלי אמר משה הראני נא את כבודך ואתיב ליה הקב"ה לא תוכל לראות את פני ולית כבוד בלא כ' (יהל אור). לקבלי' סוכה העשויה כמבוי מסטרא דאמא כו' כעשן הכבשן כמין גא"ם כו' (נוסף ביהל אור במקום אחר).

⁵ ופי' לא פחות מי' דאיהי מל' עשיראה, והיא כלולה מי', וממנה ולמעלה י' עד הכתר. ולא למעלה מעשרין דאיהו כ' כתר, היינו שכתר הוא למעלה מכ', כי מלכות היא עצמה י', וממנה עד כתר עשרה, הרי עשרין. אבל צריך להבין למה בעשרים השיעור באמות, ובעשרה השיעור בטפחים. והענין שהוא נגד המל', שהיא י' טפחים, כמ"ש {תהלים לט, ו} הנה טפחות נתת ימי והענין כי ל' יש ב' בחי', י' פשוטה, וי"ד במילוי. והנה י' פשוטה הן י"ט של המל', לכן לא פחות מ"ט. אבל למעלה מהמל' הוא י"ד במילוי. והנה ד' דמילוי הן ד' אצבעות, כי תפסת מועט כו' והוא טפח. והו' הוא ו' טפחים, ופירושו ו"פ ד' אצבעות, והיינו ו' טפחים. והי' הוא י' אמות, כי פירושו י"פ ו' טפחים, שכל א' אמה, הרי י' אמות. וי' בעצמה עשרה, הרי כ' אמות עד כתר עליון כ'. ואמר **כבוד עילאה כו' (יהל אור).**

⁶ והא דסוכה תהיה לצל צ"ל אח"כ כמש"ל (יהל אור).

⁷ פי' הצריף הוא שב' דפנות מגיעות זה לזה כמין ד' (יהל אור).

⁸ שהם ז' סוכות שאמרו רז"ל {סוכה ח:} היינו ב' בורגנין, גא"ם, צריף שהוא ד', הם בג"ד כנ"ל. כבשן הוא כ' של כפר"ת. והפ' הוא פירות ר"ל סוכת של שומרי פירות. והר' רועים. והת' תאיני', והוא קייצין. וסימנך בגמ' רקב"ש (יהל אור).

⁹ גנב"ך רקב"ש וחמש סוכות דחשיב לעיל וסוכה סתם ב' כהלכתן כו' הרי י"ד סוכות נגד בג"ד כפר"ת כפולות כמש"ו (יהל אור).

<p>לקבלייהו שבעה ככבי לכת ואינון דכר ונוקבא¹ ובגין דא אתקריאו ז' כפולות² כגון שבעה שרגין דמנרתא דאתמר בה שבע ביום הללתיך הכי³ שבעה ושבעה מוצקות הכי שבעה ספיראן כפולות ושבעה יומי בראשית לתתא שבעה לעילא⁴ אין כל חדש⁵ תחת השמש</p>	<p>כוכבי לכת, והם זכר ונקבה, ומשום זה נקראים שבע כפולות כמו שבעה קנים של המנורה שנאמר בה "שבע ביום הללתיך", כך "שבעה ושבעה מוצקות", כך שבע ספירות כפולות, ושבעה ימי בראשית למטה, שבעה למעלה, "אין כל חדש תחת השמש".</p>
<p>לולב דא צדיק דדמי לחוט השדרה דביה ח"י חוליינ⁶ לקבל ח"י נענועין דלולב ואינון לקבל ח"י ברכאן דצלוחא לקבל שמנה עשר אזכרות דהבו ליי בני אלים לקבל שמנה עשר אזכרות דק"ש ונענוע לשית סיטרין בחושבן ו' תלת נענועין בכל סטרא אינון ח"י לולב בימין כליל ששה מנין (דאינון ג')</p>	<p>לולב זה צדיק שדומה לחוט השדרה, שבו שמונה עשרה חוליות כנגד שמונה עשר נענועים של הלולב, והם כנגד שמונה עשרה ברכות התפלה, כנגד שמונה עשר שמות של "הבו לה" בני אלים", כנגד שמונה עשר שמות של קריאת שמע. ונענוע לששה צדדים בחשבון ו', ושלושה נענועים בכל צד הם שמונה עשר. לולב בימין כולל ששה מינים (שהם) שלשה</p>
<p>רנו/א</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>הדסין גדולה גבורה תפארת ודמיין לתלת גווי עינא</p>	<p>הדסים, גדולה גבורה תפארת, ודומים לשלשת גווי העין.</p>
<p>ב' בדי ערבות נצח והוד ודמיין לתריין שפון</p>	<p>שני בדי ערבות נצח והוד, ודומים לשתי שפתיים.</p>
<p>לולב יסוד דומה לשדרה דביה קיום דכל גרמין ועליה אמר דוד כל עצמותי תאמרנה יי' מי כמוך</p>	<p>לולב, יסוד, דומה לשדרה, שבו קיום של כל העצמות, ועליו אמר דוד "כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך".</p>
<p>אתרוג מלכות דומה ללב דביה הרהורין ונענועין דהלל אינון משותפין בנענועין דנטילת לולב ואינון ח"י באנא⁷ ח"י ח"י</p>	<p>אתרוג, מלכות, דומה ללב שבו הרהורין. ונענועי ההלל הם משותפים בנענועים של נטילת לולב,</p>

¹ כמו שמש חמה לבנה ירח כו' (יהל אור).
² פי' ז' אותיות בג"ד כפר"ת הן כפולות בדגש ורפה. וכן יש עוד ז' סוכות גנב"ך נגד רקב"ש, וסוכה כמבוי וסוכת היוצרים וסוכה כשובך, נגד ג' הנשארים, המרומזים בבג"ד כו' (יהל אור).
³ שבע ביום הללתיך הכי (נמחק ביהל אור).
⁴ ז' לתתא הם מ"ש ויהי ערב ז"פ במ"ב, וז' לעילא הם ויהי בקר הנ"ל (יהל אור).
⁵ ר"ל במלכות שהיא תחת השמש דכל הז' אינון ג"כ בשמש עד"א אלא דשם רפויות ובמל' דגושות וזה בג"ד כפר"ת כפולות [עי' בהגר"א בס"י פ"ד מ"א] (יהל אור).
⁶ הוא ממש מ"ש חז"ל (ברכות כח ע"ב) ח"י ברכות דתפלות כנגד מי נגד ח"י חוליות דשדרה וחד אמר נגד ח"י אזכרות דהבו לה' וחד אמר נגד ח"י אזכרות דק"ש, והוא כי התפלה נחלקת לג': בקרבנות, לדכאה גרמיה, והם ח"י חוליות שבשדרה, שהוא גופא. ואח"כ בפסוקי דזמרא, נגד עולם המלאכים, נגד ח"י אזכרות במזמור הבו לה' בני אלים, שהם המלאכים. אח"כ ברכות יוצר כנגד ח"י אזכרות בק"ש. והתפלה כוללת כל העולמות, שהיא אצילות שכוללת בי"ע, לכן יש בה ח"י ברכות נגד כל העולמות שתחתיה. והלולב שהוא צדיק, יסוד כליל מכולם, ומי"ח אזכרות שבתפלה, לכן צריך לנענע ד"פ י"ח כמו שמסיים והולך (יהל אור).
⁷ במשנה פליגי ב"ש ואמרי אף בהצליחה נא, וליתן טעם מחלוקתם ויתבאר ג"כ טעם מנהג שלנו שהש"צ מנענע גם ביאמר נא. והוא כי המיזוג העיקרי הוא, ב' חלקים מים, שהוא חסד, וא' יין, שהוא גבורות. וסברי ב"ה שהן מצד החסד שמנענעים בהודו לה' תחלה וסוף, שהן חסדים, כי לעולם חסדו, ב' פעמים. ובאנא ה' הושיעא נא, שהוא גבורות, ישועות כידוע. לכן פעם א', והוא באמצע בין ב' החסדים של הודו, והוא מיתוק כפול א', שחסדי ה' יסובבנהו את הגבורות. [ואפילו

<p>בהודו תחלה וסוף ח"י דנטילת לולב הרי ע"ב ובגין דא לולב בחושבן ח"ס וד' מינין דלולב הא חסד דרועא ימינא ובגין דא תקינו לולב בימין לסטרא דחסד אתרוג לסטרא דגבורה לשמאלא לבא</p>	<p>והם שמונה עשר ב"אנא", שמונה עשר שמונה עשר בהודו תחלה וסוף, שמונה עשר של נטילת לולב, הרי ע"ב, ומפני זה לולב בחשבון ח"ס, וארבעה מיני הלולב, הרי חסד זרוע ימין, ומפני זה תקנו לולב בימין לצד החסד, אתרוג לצד הגבורה לשמאל הלב.</p>
<p>ובגין דא אתרוג הדומה ללב תקינו למהוי ביד שמאל כמה דאוקמוה לולב בימין ואתרוג בשמאלו אינון לקבל זכור ושמור ומאן נטיל תרווייהו עמודא דאמצעיתא לולב בימינא ואתרוג בשמאליה</p>	<p>ומפני זה אתרוג הדומה ללב, תקנו להיות ביד שמאל כמו שפרשוהו, לולב בימין ואתרוג בשמאלו. והם כנגד זכור ושמור, ומי נטל שניהם, העמוד האמצעי לולב בימינו ואתרוג בשמאלו.</p>
<p>אתו אבהן ורעיא מהימנא ואהרן ודוד ושלמה וברוכו ליה נאמרו ליה אנת בוצינא קדישא וחברייא דילך דאינון שית לקבל אינון ז' ואת בוצינא קדישא נר מערבי באמצע דכל שית נרות נהרין מנך בכל חד אתמר ביה נר י"י נשמת אדם ורעיא מהימנא נהיר בך ואת בחברייא דילך וכלא חד בלא פרודא כלל ומתמן ואילך מתפשטין ענפין לכל מארי חכמתא אשלים מלין דחבורא קדמאה דילך לאעטרא לון</p>	<p>באו האבות והרועה הנאמן ואהרן ודוד ושלמה וברכו אותו ואמרו לו, אתה הנר הקדוש והחברים שלך, שהם ששה כנגד אלו שבעה, ואתה הנר הקדוש נר מערבי באמצע, שכל ששה נרות מאירים ממך, בכל אחד נאמר בו "נר ה' נשמת אדם". והרועה הנאמן מאיר בך ואתה בחברים שלך והכל אחד בלי פירוד כלל, ומשם ואילך מתפשטים ענפים לכל בעלי החכמה, השלם דברי החבורה הראשונה שלך לעטר אותם.</p>
<p>פתח בוצינא קדושא ואמר בחבורא קדמאה אתמר מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה וגו' מאי בוז² יומא תניינא³ ויומא שתיתאה ויומא שביעאה דסוכות</p>	<p>פתח הנר הקדוש ואמר, בחבור הראשון נאמר "מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה וגו'", מהו "בוז" יום שני ויום ששי ויום שביעי של</p>

היה שוה בשוה, בכה"ג היה חסד] ב' שהן ב' הודו, נגד חלק א' גבורה שהוא באנא ה' הושיעא נא. וב"ש שהם מצד הגבורה, ס"ל אף באנא ה' הצליחה נא, וא"כ הן ב' גבורות נגד ב' חסדים, רק המיתוק הוא א' שהב' חסדים של ב' הודו הן סובבין מהצדדים, והב' גבורות באמצע, אבל הן שוין בשוה. והנה הלכה כב"ה שצריך ב' מיתוקים, שיהיו ג"כ חלקי החסדים ב' נגד חלק הגבורה. אבל אנו שכופלים הפסוקים, וא"כ אנו מנענים ב"פ בפסוק אנא ה' הושיעא נא, ע"כ צריך לנענע בחלקי החסדים ד' פעמים לנגדם, והיינו שאנו כופלים פסוק הודו האחרון ב"פ, אבל בתחלה ליכא כי אם פעם א' הודו, ולא הוי ב' חלקים חסדים נגד הגבורות, לכן הנהיגו לנענע ג"כ בפסוק יאמר נא ישראל כי לעולם חסדו. וא"כ נענועי החסדים ד"פ כפל הגבורות, וגם הן מב' הצדדין ב' קודם אנא וב' לאחר אנא וכבית הלל, דס"ל דצריך ב' מיתוקים (יהל אור).

¹ אבהן הן חג"ת. ור"מ הוא מל', דאתתריך אבתרה, ואיהי רביעאה. "ואהרן דוד ושלמה הא אינון ז". והנה הר"מ אין חושב הז"ס כמו שחושב בזוהר תמיד, אברהם יצחק יעקב משה אהרן יוסף דוד, שהן נגד חג"ת נה"ם כסדרן. והר"ם חושב את משה ר"מ נגד מל', כי בחרבן בער"ה אתתרך רוח' אבתרה, כמ"ש בזוהר כ"פ, וחושבו לרביעי, כי המל' היא רביעאה ושביעאה, כי היא מתחלת נגד הת"ת מאחוריו כידוע, ומ"מ הוא ג' לכן חושב המל' לרביעאה. ואח"כ חושב אהרן הכהן בימין, נצח. ודוד בהוד, בסוד איהי בהוד, (וכמ"ש הוד מלכות. דברי דוד). ושלמה ביסוד, שהוא שלום. ובכ"מ בר"מ {לעיל רמו ע"ב ובהשמטות ח"א סי' נ'} חושב הז' אושפיזין ג"כ בזה הסדר. ורמז נפלא לזה הסדר, מה שבכל הימים כתוב ומנחתם בוא"ו, לבד ביום הד' כתוב מנחתם בלא וא"ו, מפני שהוא נגד המל', ר"מ. [ר"ל משום דנחית ר"מ מדרג' דוא"ו, ואתתר' אבתר' דאתקרי' מנחה. דברי דוד]. והוא פלאי (יהל אור).

² לקמן רנט ע"א (לש"ו).

³ ר"ל אותיות בר"ז (יהל אור).

<p>דבהון הוּו מנסכים מים ויין דשבע יומין דסוכות בהון היו מקריבין ישראל שבעים פרים לכפרא על שבעין ממנן בנין דלא ישתאר עלמא חרוב מנייהו הה"ד ובחמשה עשר יום והקרבתם עולה אשה לריח ניחח ליי פרים בני בקר שלשה עשר תמימים וביום השני פרים י"ב וביום השלישי י"א וביום הרביעי עשרה וביום החמישי פרים תשעה וביום הששי פרים שמנה וביום השביעי שבעה וכלהו שבעין ובכל יומא הוּו חסרים</p>	<p>סכות שבהם היו מנסכים מים ויין של שבעה ימי סכות, בהם היו מקריבים ישראל שבעים פרים לכפר על שבעים ממונים כדי שלא ישאר העולם חרוב מהם, זהו שכתוב "ובחמשה עשר יום והקרבתם עולה אשה לריח ניחוח לה' פרים בני בוקר שלשה עשר תמימים", "וביום השני פרים שנים עשר", "וביום השלישי אחד עשר", "וביום הרביעי עשרה", "וביום החמישי פרים תשעה", "וביום הששי פרים שמונה", "וביום השביעי שבעה", וכולם שבעים, ובכל יום היו חסרים.</p>
<p>אמאי חסרים אלא הכא קא רמיז ותנח התיבה בחדש השביעי ומה התם בימי טופנא והמים הלכו הלוך וחסור אוף הכי בתשרי דאיהו ירחא שביעאה דביה כמה פקודין¹ ראש השנה ויום הכפורים סכה ולולב אתרוג מינין דלולב שופר שכינתא עלאה שרייא על ישראל דאיהו תשובה סוכה אתרוג וקב"ה דאיהו לולב מיד והמים היו הלוך וחסור מתמעטין חובין דישראל אוף הכי מתמעטין ממנן דאינון מלאכי חבלה דממנן עליהו דדמיין למי טופנא כמה דאוקמוה עשה עברה אחת קנה לו קטיגור אחד בההוא זמנא דמתמעטין חובין מתמעטין פרים דלהון מתמעטין ממנן דע' אומין מתמעטין ע' אומין מתמעט טובא דלהון</p>	<p>מדוע חסרים. אלא כאן הוא רמז "ותנח התיבה בחודש השביעי", ומה שם בימי המבול והמים היו הלוך וחסור כמו כן כאן בתשרי שהוא החודש השביעי שבו כמה מצוות ראש השנה ויום הכפורים סוכה ולולב אתרוג מינים של הלולב שופר השכינה העליונה שורה על ישראל שהיא תשובה סוכה אתרוג והקדוש ברוך הוא שהוא לולב מיד והמים היו הלוך וחסור מתמעטים החטאים של ישראל כמו כן כאן מתמעטים הממונים שהם מלאכי החבלה שממונים עליהם שדומים למי המבול כמו שפרשוהו עשה עבירה אחת קנה לו קטגור אחד באותו זמן שמתמעטים החטאים מתמעטים הפרים שלהם מתמעטים הממונים של שבעים אומות מתמעטים שבעים אומות מתמעט הטוב שלהם.</p>
<p>תיבת נח מני קב"ה לאעלא עמיה שנים שנים שבעה שבעה זכר ונקבה לקרבנא לאגנא על נח ועל כל אינון דעאלין עמיה לתיבה אוף הכי אלין דמנטרין חגין וזמנין דאינון ימים טובים שנים שנים שבעה שבעה שנים שנים תרין יומין דר"ה ותרין יומין דשבעות ובגין דאינון תרין מנייהו בספק הא אית שני ימי הפורים באתרייהו שבעה שבעה ז' יומין דפסח ז' יומין דסוכות נח לקבל² יום השבת והאי איהו מכל החי</p>	<p>צוה הקדוש ברוך הוא להכניס [ב]תיבת נח עמו שנים שנים, שבעה שבעה זכר ונקבה לקרבן להגן על נח ועל כל אלו שנכנסים עמו לתיבה, כמו כן כאן אלו ששומרים חגים וזמנים שהם ימים טובים שנים שנים שבעה שבעה. שנים שנים שני ימי ראש השנה ושני ימים של שבועות, ומפני שאלו שנים מהם בספק, הרי יש שני ימי הפורים, במקומם שבעה שבעה, שבעת ימי הפסח שבעת ימי הסכות, נח כנגד יום השבת, וזהו "מכל החי".</p>

¹ ר"ל כמ"ש לקמן דביה כל פקודין מים רבים לא כו' (יהל אור).

² יסוד יום השביעי כידוע (יהל אור).

<p>סכה קא אנינת עליהו דישראל הה"ד וסכה תהיה לצל יומם מחרב סכה קא אנינה מה תיבת נח לאננא אוף הכי סכה לאננא ועוד מכל החי ח"י ברכאן דצלותא¹ מאינון² מ' מ' ברכתא דמינין בה אשתלימו י' ספיראן מעילא לתתא ומתתא לעילא ואיהו לקבל נח</p>	<p>הסוכה מגנה על ישראל, זהו שכתוב "וסוכה תהיה לצל יומם". הסוכה היא מגינה מחרב. מה תיבת נח להגן, כמו כן כאן סוכה להגן. ועוד "מכל החי", ח"י ברכות התפלה, מהן תשע תשע, ברכת המינים בה נשלמות עשר ספירות ממעלה למטה וממטה למעלה, והיא כנגד נח.</p>
<p>ועוד מכל החי שכינתא אנינת על אלין דנטרין י' אות שבת בתחומא דיליה דאיהו ח' אלפים תרין אלפיין לכל צד ועוד מכל החי אלין דנטרין י' אות ברית דאיהו בח' יומין³ דאתמר עליהו וביום השמיני ימול בשר ערלתו ועוד מכל החי אלין דנטרין אות י' תפלין בתמנייא פרשיין</p>	<p>ועוד "מכל החי", השכינה מגינה על אלו ששומרים י', אות שבת בתחום שלו, שהוא שמונת אלפים, אלפיים לכל צד. ועוד "מכל החי", אלו ששומרים י' אות ברית שהוא בשמונה ימים שנאמר עליהם "וביום השמיני ימול בשר ערלתו". ועוד "מכל החי", אלו ששומרים אות י' תפלין בשמונה פרשיות.</p>
<p>שכינתא דאיהי סוכה⁴ אנינת עליהו ופרישת נדפאה עליהו כאמא על בנין ובנין דא תקינו לברכא הפורס סוכת שלום עלינו ובנין דא בירחא שביעאה דביה כל פקודין אלין מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה עם ישראל באבוהון שבשמים ולית מים רבים אלא כל אומין וממנן דלהון אם יתן איש דאיהו סמאל כל מה דאית ליה בעלמא דין בנין</p>	<p>השכינה שהיא סוכה מגינה עליהם ופורשת כנפיה עליהם, כאמא על בנין, ומפני זה תקנו לברך הפורס סוכת שלום עלינו, ומפני זה "בחדש השביעי", שבו כל מצוות אלו, "מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה", עם ישראל באביהם שבשמים, ואין "מים רבים" אלא כל האומות והממונים שלהם. "אם יתן איש" שהוא סמאל, "כל מה שיש לו" בעולם הזה כדי</p>
<p>רנו/ב</p>	
<p>רע"מ</p>	
<p>דישתתף באלין פקודין עם ישראל בוז יבוזו לו</p>	<p>שישתתף באלו המצוות עם ישראל "בוז יבוזו לו".</p>
<p>וביום השמיני עצרת פר אחד איל אחד הא אוקמה מארי מתניתין למלכא דומין אושפיזין לבתר דשלח לון אמר לאלין בני ביתא דיליה אנא ואתון נעביד סעודה קטנה ומאי עצרת כמד"א זה יעצור בעמי ולית עצר אלא מלכות מסטרא דשכינתא עלאה עביד סעודתא רברבא ומסטרא דמלכותא סעודתא זעירא ונוהגין למעבד ישראל עמה חדוה ואתקריאת שמחת תורה ומעטרין לס"ת בכתר דיליה רמוז ס"ת לתפארת</p>	<p>"וביום השמיני עצרת" "פר אחד איל אחד", הרי פרשוהו בעלי המשנה [משל] למלך שזימן אורחים, לאחר ששלח אותם אמר לאלו בני ביתו, אני ואתם נעשה סעודה קטנה. ומה עצרת, כמו שנאמר "זה יעצור בעמי", ואין עצר אלא מלכות. מצד השכינה העליונה עושה סעודה גדולה, ומצד המלכות סעודה קטנה, ונוהגין לעשות ישראל עמה שמחה ונקראת שמחת תורה, ומעטרים לספר תורה בכתר</p>

¹ ואינון ט' מעילא לתתא כו' עד נח ברכתא דמינין כו' עד ספיראן ועוד כו' (יהל אור)
² ור"ל ברכת המינים נגד המלכות ששם סביב רשעים כו' משלמת לעשר שח"י ברכות הן ט' ביסוד נח מעילא כו' כנ"ל (יהל אור).
³ ר"ל ח' עם י' של אות הוא ח"י וכן כולם (יהל אור).
⁴ ר"ל תיבת נח כנ"ל (יהל אור).

<p>שכינתא עטרת תפארת</p>	<p>שלו, רמז ספר תורה לתפארת, השכינה "עטרת תפארת".</p>
<p>אמר ר' אלעזר אבא אמאי מסטרא דאמא עלאה זמין לכל ממנן דכל אומין ומסטרא דשכינתא תתאה לא זמין אלא לאומא יחידה לקבל פר יחידא אמר ליה ברי שפיר שאילת בגין דמלכות איהי רמיזא לברתא דאיהי צנועה בבית אביה ואמה ואיהי ארוסה ולא נשואה לאו אורח ארעא למיכל עם אושפיזין אבל אימא דהיא נשואה אורח ארעא איהו (למיכל עם ארחי) בתר דמזמין בעלה אושפיזי למיכל על פתורא עם בעלה ואי אינון אושפיזין! נכראין לא אכלי עמהון לא אבא ולא אמא וכל שכן ברתא ובגין כך בסעודתא דשבעין ממנן לא אשתתף למיכל עמהון חד מן מארי מלכא בגין דאינון נוכראין</p>	<p>אמר רבי אלעזר, אבא מדוע מצד האמא העליונה מזומן כל הממונים של כל האומות, ומצד השכינה התחתונה לא מזומן אלא אומה יחידה כנגד פר יחיד. אמר לו, בני טוב שאלת, מפני שמלכות היא רומזת לבת שהיא צנועה בבית אביה ואמה, והיא ארוסה ולא נשואה, אין דרך ארץ לאכול עם אורחים. אבל אמא שהיא נשואה, דרך ארץ הוא (לאכול עם האורחים) אחר שמזמין בעלה אורחים לאכול על השלחן עם בעלה. ואם הם אורחים נכרים, לא אוכלים עמהם לא אבא ולא אמא וכל שכן הבת, ולכן בסעודה של שבעים הממונים, לא משתתף לאכול עמהם אחד מבעלי המלך מפני שהם נכרים.</p>
<p>אמר ליה ודאי כען אתיישבת מלה בלבאי על בורייה עולת תמיד דא שכינתא דסליקת לעילא בההוא דרגא² דאתמר בה ערב ובוקר בכל יום תמיד ואומרים פעמים (דברים ו ד) שמע ישראל ואיהי סליקת בעמודא דאמצעייתא³ דאיהו תדיר עמה בלא פרודא כלל ולאן סליקת לאתר דאתגזרת מתמן דאיהו אין סוף ואיהו גבוה מכל ספיראין⁴</p>	<p>אמר לו ודאי, עתה יתישב הדבר בלבי על בוריו. "עולת תמיד" זו השכינה שעולה למעלה באותה דרגה שנאמר בה "ערב ובוקר בכל יום תמיד". אומרים פעמים שמע ישראל, והיא עולה בעמוד האמצעי שהוא תדיר עמה בלי פירוד כלל. ולאן עולה, למקום שנגזרה משם, שהוא אין סוף, והוא גבוה מכל הספירות.</p>
<p>ובג"ד אוקמוה עולה כלה לגבוה סלקא וכד איהי סליקת אחידן בה כל ספירן ואינון</p>	<p>ומפני זה פרשוה, עולה כלה לגבוה עולה, וכאשר היא עולה אוחזות בה כל הספירות והן עולות עמה, ומה</p>

¹ ר"ל אע"ג דאזמינת להון לא אכלה עמהון (יהל אור).

² ר"ל בעד"א שמע ישראל (יהל אור).

³ נתייחד המלכות בב' בחי' אחד נעלם, ואחד נגלה. ובהנעלם הנה היא למעלה מהכל, ותלוי בה כל התיקונים דלעתיד, ואז תתגלה ברום מעלתה שהיא תכלית האחרון לכולם, כי תשוב לקדמותה לאתר דאתגזרת מתמן, דאיהו אין סוף כמ"ש ברע"מ (פינחס רנו ע"ב). אך הבחי' הב' שהוא גילוייה עתה אשר לצורך הנהגת דהעוה"ז, הנה היא למטה מכולם ובסוף כולם, סופא דכל דרגין (זוה"ק פקודי רכו סע"א), והיא יוצאת ונעשית רק מהם (כללים ח"ב נה ע"ב), בבחי' שהיא [הנוק'] כלל כל האצילות כולו וכולל את כולם, הנה אפשר לה עי"ז לעלות למעלה להיות שוה בשוה אליו, ומשתמשים שניהם בכתר אחד³, כמ"ש הרב במיעוט הירח (פרק ב ושם סוף פרק א) בבחי' הז', וכן היא עולה ג"כ עוד למעלה למעלה, כמ"ש ברע"מ פ' תרומה (קנח ע"א), וע' פ' בראשית (כד ע"א) ופ' פינחס (רנו ע"ב) וכנודע כ"ז (כללים ח"א נג ע"ג), בפנימיותה שהוא עתה נעלם בה הנה היא באחדותה לעולם למעלה למעלה, ובסוד (ישעיה מד ו) אני ראשון ואני אחרון, והיא סליקת על כל דרגין דלעילא כמ"ש (משלי לא כט) ואת עלית על כולנה (זוה"ק ח"ג כח ע"א), כי בהעלם הנה היא שורש הכל, כי היא עולה עד המלכות דא"ס וכמ"ש ברע"מ פינחס (רנו ע"ב) וע' פ' תרומה (קנח ע"א) ופ' בראשית (כד ע"א ע"ב), ותלוי עלייתה למעלה וגילוי אחדותה בהמלכות דא"ס כאשר יושלם תיקונהא בכל הג' תיקונים שאמרנו לעיל, כי אז הנה תתקון היא בעצמה להתייחד בהמלכות דא"ס, ועל ידה הנה יתקון הכל, כי היא שורש כולם, ויתקונו כולם עמה (כללים ח"ב נ ע"ב).

⁴ ח"א כד ע"א וח"ב קנח ע"א (לש"ו). ועי' תיקר"ז קמח ע"ב (כללים ח"ב עב ע"ד).

<p>סלקין עמה ומאי סליקו דילה לריה ניהח למיהב ריחא טבא קדם יי' ולבתר אתמר בה וירד מעשות החטאת והעולה נחתת מליא כפרה מכל חובין דישראל</p>	<p>העליה שלה, ל"ריח ניחוח", לתת ריח טוב לפני ה', ואחר כך נאמר בה "וירד מעשות החטאת והעולה", ירדה מלאה כפרה מכל חטאי ישראל.</p>
<p>והא סליקו דילה איהו בעמודא דאמצעייתא אוף הכי נחיתו דילה איהו ביה וכל היילין דילה ובגין דא אקרי סלם דביה כל הויין (נ"א כנויין) סלקין ונחתין דאינון תליין מן יהו"ה ובג"ד כל קרבנין ועלוון אינון ליהו"ה ואתקריאת קרבן על שם דאתקריבו בה כל כנויין ליהו"ה ובגין דא אתמר עלה קרבנו קערת כסף אחת¹ לית דרגא דאתקריב לגבי יהו"ה פחות מנה ולית צלותא ופקודא מכל פקודין דאורייתא וכל קרבנין ועלוון דאינון לבר מנה בכל דרגין דספיראן לא מתקבלן קדם יהו"ה לבר מנה</p>	<p>והרי העליה שלה היא בעמוד האמצעי, אף כך הירידה שלה היא בו, וכל הצבאות שלה. ומפני זה נקרא סולם שבו כל ההויות (הכנויים) עולות ויורדות, שהן תלויות מן יהו"ה. ומפני זה כל הקרבנות והעולות הם ליהו"ה, ונקראת קרבן על שם שמתקרבם בה כל הכנויים ליהו"ה. ומפני זה נאמר עליה "קרבנו קערת כסף אחת", אין דרגה שנקרבת לגבי יהו"ה פחותה ממנה, ואין תפלה ומצוה מכל מצוות התורה וכל קרבנות ועולות שהם לחוץ ממנה בכל דרגות הספירות, לא מתקבלות לפני יהו"ה חוץ ממנה.</p>
<p>ובגין דא אתמר עלה בזאת יבא אהרן אל הקדש ובג"ד אמר נביא כי אם בזאת יתהלל המתהלל איהי שלמים שלימו דשמא דיהו"ה בכל דרגא ודרגא איהי ה' אדני² י' דיהו"ה² איהי ה' מן אלהים איהי ה' מן אהיה י' מן שדי סוף דכל הויה וכנוי ובג"ד אתמר בה סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור איהי סוף מעשר ספיראן ים סוף שלימו דעלאין ותתאין איהו תרעא³ לאעלא⁴ לכל חכמתא לכל כנוי והויה ולאעלא בכל ספירה וספירה ידיעה דכלא ופחות מינה לית רשו לשום בריה לאשגחא לשום ידיעה בעולם עלה אתמר זה השער ליי' צדיקים יבאו בו</p>	<p>ומפני זה נאמר עליה "בזאת יבא אהרן אל הקדש", ומפני זה אמר הנביא "כי אם בזאת יתהלל המתהלל". היא שלמים, שלמות השם של יהו"ה בכל דרגה ודרגה, היא ה' אדני, י' של יהו"ה, היא ה' מאלהים, היא ה' מאהיה, י' משדי. סוף כל הויה וכנוי, ומפני זה נאמר בה "סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור", היא סוף מעשר ספירות, ים סוף, שלמות עליונים ותחתונים, היא שער להיכנס לכל חכמה, לכל כנוי והויה, ולהיכנס בכל ספירה וספירה ידיעה של הכל, ופחות ממנה אין רשות לשום בריה להשגיח לשום ידיעה בעולם, עליה נאמר "זה השער לה' צדיקים יבאו בו".</p>
<p>איהו שם מ"ב אתוון דבהון אתבריאו עלאין ותתאין (ואלין אינון אתוון כינויין</p>	<p>היא שם של מ"ב אותיות, שבהן נבראו עליונים ותחתונים). (ואלו הן</p>

¹ ר"ל מל' כמש"ו (יהל אור).

² ה' להו"ה י' לאלדני (יהל אור)

³ מלוי אדני (יהל אור).

⁴ היא השער לה', אשר אי אפשר לכונוס זולתה בשום תפילה ועבודה, אלא דוקא רק ע"י קבלת עול מלכות שמים, וכמו שהאריכו בזה ברע"מ (פנחס רנו ע"ב) ובתיקונים (תיקון י"ט דף טל ע"ב) ובתז"ח (לב ע"ב) ובכמה מקומות, וכ"מ בז"ח. וכן על זה ביקש משרבע"ה ואמר (שמות לד ט) ילך נא אדני בקרבנו, ותרגום אונקלוס, תהך כען שכינתא דה' ביננא, וניתן לו בקשתו וכמ"ש ברכות ז ע"א), והיא שוכן בקרב ישראל ממש וכמ"ש הגר"א בתיקונים (תיקון ל"ח פז ע"ג ד"ה ולקבל נעימו) כי כל קשוטי ומעשה ישראל וכל עניניהם הכל בה כו', (ושם ע"ד בד"ה מה) דכל התיקונין בדין הכל אליה דאנון איברים דילה, (ושם נ' ע"ב בד"ה וכד) דהיא מתפשטת בכל א' וא' מישראל, וז"ש (שמות כה ח) ושכנתי בתוכם, ר"ל בתוך בני ישראל, והיא כנסת ישראל (הקדו"ש מה ע"ב).

<p>לאתוון דהוויין דבהון אתבריאון עלאיין) איהי אתקריאת עיין מסטרא דימינא הנה עיין יהו"ה אל יראיו ואתקריאת און מסטרא דשמאלא הטה אלהי אונך ושמע ואתקריאת ריח מסטרא דעמודא דאמצעייתא ואתקריאת פה מגרמה הה"ד פה אל פה אדבר בו</p>	<p>אותיות כנויים לאותיות ההיות (שבהן נבראו עליונים) היא נקראת עיין מצד הימין, הנה עיין יהו"ה אל יראיו, ונקראת און מצד השמאל, "הטה אלהי אונך ושמע", ונקראת ריח מצד העמוד האמצעי, ונקראת פה מעצמה, זהו שכתוב "פה אל פה אדבר בו".</p>
<p>אתקריאת פקודא קדמאה אנכי מסטרא דכתר דאיהו אי"ן מאלהינו אנכי ביה כ' כתר! וביה אי"ן וכתר אתקרי מסטרא דאימא עלאה דאדכר לגבה חמשיין זמנין יציאת מצרים באורייתא ואיהי ב"ת מן בראשית דכלילא עשר אמירין מסטרא דחכמה בת י² בחכמה יסד אר"ן באבא יסד ברתא³ ואיהו נתיב לא ידעו עיט דכליל ל"ב נתיבות דאינון ל"ב אלהים מסטרא דאימא עלאה דאתקרי כבוד וכד אתכלילן בברתא אתקרי ל"ב ובגין דא כבוד לעילא ל"ב לתתא</p>	<p>נקראת מצוה ראשונה "אנכי", מצד הכתר, שהוא אי"ן מאלהינו. "אנכי" בו כ', כתר, ובו אי"ן, וכתר נקרא מצד האמא העליונה, שהזכיר אצלה חמשים פעמים יציאת מצרים בתורה, והיא ב"ת מבראשית, שכוללת עשר אמירות מצד החכמה, בת י' "בחכמה יסד אר"ן", באבא יסד הבת, והוא "נתיב לא ידעו עיט", שכולל ל"ב נתיבות, שהם ל"ב אלהים מצד האמא העליונה שנקראת כבוד, וכאשר נכללים בבת נקראת ל"ב, ומפני זה כבוד למעלה, ל"ב למטה.</p>
<p>וי' דברן אתיהיבו חמש בלוחא דהא וחמש בלוחא תניינא איהי כליל לון ה' מכתר עד גבורה וה' מעמודא דאמצעייתא עד</p>	<p>ועשרה דברות נתנו חמשה בלוח אחד וחמשה בלוח שני, היא כוללת אותו חמשה מכתר עד גבורה, וחמשה מהעמוד האמצעי עד</p>
<p>רנז/א</p>	
<p>ברתא ואינון ה' ה' וכי אית למללא בעשרה פיות אלא כליל⁴ לון בבת יחידה י⁵ ואתעבידו כלהו דהא אוף הכי ו' אתקרי קול ולא אשתמודעין ביה עד דאשתתף עד דבור ובגין דא קול דברים אתם שומעים</p>	<p>הבת, והם חמשה חמשה. וכי יש לדבר בעשרה פיות, אלא כולל אותם בבת יחידה י', ונעשו כולם אחד. כמו כן כאן, ו' נקראת קול, ולא מכירים בו עד שמשתתף עד דיבור, ומפני זה "קול דברים אתם שומעים".</p>

¹ עי' ח"ב צא ע"א וגרסאות שם.

² בת של חכמה י' שבשם עשר אמירין בת עם י' ב"ת וזהו בחכמה יבנה בית (יהל אור).

³ לקמן רנח ע"א תיקר"ז סח סע"א (לש"ו). כללות המלכות הנה היא ג"כ סוד יו"ד במילוי כמו החכמה אבא, כי אבא יסד ברתא (ע' ברע"מ פנחס רנו סע"ב ובכ"מ), ועצמותה הוא ה' פשוט והוא ה' דאדני שהוא מהי' דהויה, שהיא ג"כ כלל כל העשר ספי' כמו החכמה אבא (ע' רע"מ הנז' ובכ"מ). וכן היא נקרא חכמה זעירא, כמ"ש באד"ז (רצו ע"א) ובכ"מ. אך הו' דמילוי יו"ד שבה, הוא הארתה המתפשט בהו' היכלין דבריאה (ע' דרושי מ"ן ומ"ד דרוש ח סמוך לסופו), והד' דמילוי יו"ד שבה הוא הארתה המתפשט ביצירה וכן ההארה דהארה המתפשט בעשיה (וע"ד שאמר הרב בשבירת הכלים פ"ז, כי העשיה הוא החיצוניות דחיצוניות) כי בהו' היכלין דבריאה היא מתגלה בהארת כל הו"ק שבה, אבל ביצירה ועשיה אינה מתלבש אלא רק בהארת הנהי"מ שבה, וכן הוא מבואר בדרושי מ"ן ומ"ד (דרוש ח סמוך לסופו), כי העולמות ב"ע הם סוד ר"ד דה' אחרונה דהמלכות דאצילות (דע"ה ח"ב נד ע"ד).

⁴ לשון הבהיר {סי' ל'. בנדמ"ח ס"ג}. והכל במלת בראשית, בית ראש, חכמה שהיא ראשית (יהל אור).

⁵ אולי זה אמירת ה' דברות ע"י בהגר"א בספד"צ א ע"ב בהגה"ה

<p>איהי פקודא תנינא מסטרא דגבורה יראה בחושבן ורמיזא במלת בראשית ירא בשת ואוקמוה מאן דלית ליה בשת פנים ודאי דלא עמדו אבהתוי על טורא דסיני</p>	<p>המצוה השניה היא¹ מצד הגבורה, בגימ' יראה, ורמוזה במלת בראשית, ירא בושת, ופרשוה מי שאין לו בושת פנים ודאי שלא עמדו אבותיו על הר סיני.</p>
<p>איהי פקודא תליתאה דאתקרי אהבת חסד הה"ד אהבת עולם אהבתיך על כן משכתיך חסד אהבה כלילא מאבהן דאתקרי בהון בכל מכל כל רוא דמלה זכרתי לך חסד נעוריך אהבת כלולתיך³</p>	<p>המצוה השלישית היא² שנקראת אהבת חסד, זהו שכתוב "אהבת עולם אהבתיך על כן משכתיך חסד", אהבה כלולה מהאבות שנקרא בהם "בכל מכל כל", וסוד הדבר "זכרתי לך חסד נעוריך אהבת כלולתיך".</p>
<p>ואיהי פקודא רביעאה יהוד מסטרא דעמודא דאמצעייתא שמע ישראל ואיהי כ"ה כ"ה אתוון עמיה בשית תיבין דאינון שמע ישראל ובגינה אמר אברהם נלכה עד כ"ה ונשתחוה כ"ה תאמר לבית יעקב איהו א"ח עמודא דאמצעייתא ואיהי ד' שלימו דיהודא דיליה לאשלמא ביה אחד א"ח כליל ט' ספיראן דאינון א' אין סוף⁵ ח' תמניא ספיראן מהכמה עד יסוד ד' מלכות קוצא דילה⁶ בה אשתלימו לעשרה⁷ דאינון יו"ד ה"א וא"ו ה"א ד' כלילא מד' אתוון יהו"ה</p>	<p>והמצוה הרביעית היא⁴ יחוד מצד העמוד האמצעי, שמע ישראל, והיא כ"ה, כ"ה אותיות עמו בשש תיבות שהן שמע ישראל, ובגללה אמר אברהם, "נלכה עד כ"ה ונשתחוה" כ"ה תאמר לבית יעקב". הוא א"ח, עמוד האמצעי, והיא ד' שלמות היחוד שלו להשלים בו אחד. א"ח כולל תשע ספירות, שהן א', אין סוף, ח' שמונה ספירות מחכמה עד יסוד, ד' מלכות הקוץ שלה, בה נשלמות לעשר שהם יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ד' כלולה מארבע אותיות יהו"ה.</p>
<p>פקודא חמישאה והגית בו יומם ולילה איהי אורייתא⁹ דבכתב מסטרא דחסד ואורייתא דבעל פה מסטרא דגבורה דבהון חכמה ובינה כמה דאוקמוה מארי מתניתין הרוצה להחכים ידרים להעשיר יצפין ועמודא דאמצעייתא כליל תרווייהו ובגין דא אתקרי שמים כליל אש ומים אש דגבורה ומים דחסד ובגין דא כתר לכתר דאיהו¹⁰ כף (במדבר & ז) עשרה עשרה הכף בשקל הקדש דאינון יה"ה תלת אתוון אתעבידו כף</p>	<p>מצוה חמישית היא⁸ "והגית בו יומם ולילה", היא תורה שבכתב מצד החסד, ותורה שבעל פה מצד הגבורה, שבהן חכמה ובינה. כמו שפרשוה בעלי המשנה, הרוצה להחכים ידרים, להעשיר יצפין, והעמוד האמצעי כולל את שניהם. ומפני זה נקרא שמים, כולל אש ומים, אש של גבורה ומים של חסד. ומפני זה כתר לכתר, שהיא כף, עשרה עשרה הכף בשקל הקודש, שהם יה"ה שלש אותיות נעשות כף על ו', וזהו כנגד כתר תורה, ו' זה ספר</p>

¹ לשאול להרב

² כ"ל

³ ר"ל בכל מכל כל, דכלילא מכלם (יהל אור).

⁴ כ"ל

⁵ כתר (יהל אור).

⁶ ר"ל קוצא דאיהי ד' משלמת לעשר, וד' עצמה כלילא מל' כו' (יהל אור).

⁷ תבין כי קוץ הד' שבמלכות משלים ה"ס של יוד הא ואו הא נראה כי אלו הם י"ס מעילא לתתא וקוץ זה הוא מלכות האחרונה של הזכרים ולכן זה נרמז בקוץ הד' של אחד והבן זה היטב מאוד (זהר הרקיע).

⁸ כ"ל

⁹ ר"ל זהו יומם ולילה, שבכתב ושבע"פ (יהל אור).

¹⁰ ובג"ד כתר דאיהו כו'. ר"ל דחו"ג, שהן ב' תורות, דכלילין בעד"א, הן ב"פ עשר, שהן כ', שהן יה"ה שבשם, י' בחסד, ה' ה' בגבורה, ו' ת"ת כליל להון. ולכן נק' בכל השם. וכ' דיה"ה הן כתר על ס"ת, שהוא ו', כמס'ו. וזהו עשרה עשרה, ב"פ הכף, ר"ל כ', ובשקל ו' כידוע (יהל אור).

<p>על ו' והיינו כנגד כתר תורה ו' היינו ס' כף עטרה על רישיה וכלא יהו"ה כ"ו בחושבן</p>	<p>תורה כף עטרה על ראשו והכל יהו"ה עשרים ושש בחשבון.</p>
<p>פקודא שתיתאה איהי תפלה של יד בדרועא שמאלא ומסטרא דגבורה ה' דיד כהה מכתר ועד גבורה חמש ספירות, והן תפלין של ראש של העמוד האמצעי, והיא קשר, שלש רצועות שהן נצח הוד יסוד.</p>	<p>מצוה ששית היא תפלה של יד בזרוע שמאל, ומצד הגבורה ה' של יד כהה מכתר ועד גבורה חמש ספירות, והן תפלין של ראש של העמוד האמצעי, והיא קשר, שלש רצועות שהן נצח הוד יסוד.</p>
<p>ואיהי פקודא שביעאה מצות ציצית כליל תכלת ולבן דינא ורחמי בנורא אשא חוורא לא אכיל תכלא אכיל ושעי ותאכל את העולה חוור מימינא תכלת משמאלא עמודא דאמצעיתא יהוד בין תרווייהו ירוק בגין דא אוקמוה מארי מתניתין מאימתי קורין את שמע בשחרין משיכיר בין תכלת ללבן ובגין דא תקינו פרשת ציצית למקרי לה ביהודא</p>	<p>והיא מצוה שביעית, מצות ציצית כוללת תכלת ולבן, דין ורחמים, באש אש לבנה לא אוכלת, תכלת אוכלת ומכלה "ותאכל את העולה", לבן מימין תכלת משמאל, העמוד האמצעי יחוד בין שניהם ירוק, לכן פרשוהו בעלי המשנה, מאימתי קורין את שמע בשחרית משיכיר בין תכלת ללבן, ומפני זה תקנו פרשת ציצית לקרא אותה ביחוד.</p>
<p>ואיהי פקודא תמינאה מזוזה שכינתא אתקריאת מזוזה מסטרא דעמודא דאמצעיתא דאתון דיהו"ה¹ ומסטרא דצדיק רזא דברית אתקרי שדי הותמא דמלכא דאיהו יהו"ה</p>	<p>והיא מצוה שמינית, מזוזה, השכינה נקראת מזוזה מצד העמוד האמצעי של אותיות יהו"ה, ומצד של צדיק סוד הברית נקראת שדי, שדי חותמת המלך, שהוא יהו"ה.</p>
<p>פקודא תשיעאה² שכינתא אתקריאת אות ברית מסטרא דצדיק יסוד עולם זאת אות הברית ביני עמודא דאמצעיתא ובין בני ישראל נצה הוד אות דא צדיק היא דא שכינתא כי ששת ימים עשה יי את השמים מכתר עד עמודא דאמצעיתא דלית שית בכל אתר אלא מסטרא דאת ו' ולית שביעי אלא מסטרא דאת י' עטרה על רישיה חכמה עלאה אות הוא חכמה תתאה אות היא</p>	<p>מצוה תשיעית, השכינה נקראת אות ברית, מצד של צדיק יסוד עולם, "זאת אות הברית" בין העמוד האמצעי ובין בני ישראל, נצח והוד, "אות" זה צדיק, "היא" זו השכינה, "כי ששת ימים עשה ה' את השמים" מכתר עד העמוד האמצעי, שאין ששה בכל מקום אלא מצד האות ו', ואין שביעי אלא מצד האות י', עטרה על ראשו, חכמה עליונה [נקרא] "אות הוא", חכמה תחתונה [נקראת] "אות היא".</p>
<p>ותקיננו למגזר לתמניא דאינון ח' מן חכמה עד יסוד לקבלא בהון י' זעירא לסלקא לה עד כתר למהוי עטרה על ראשיהון ותקיננו</p>	<p>ותקיננו למול לשמונה שהם ח', מחכמה עד יסוד, לקבל בהם י' קטנה, להעלות אותה עד כתר, להיות עטרה</p>

¹ ר"ל והיה שבפנים מקבל לשד"י שבחוץ כידוע (יהל אור).

² בספד"צ (פרק א ד"ה מלך השמיני י ע"א) אמר שם הגר"א כי עטרת היסוד הוא חכמה של מלכות, ע' רע"מ פינחס (רנז ע"א) פקודא תשיעאה כו', ובהגר"א בתיקונים (דף לה רע"ב [דא נקודה דסיהרא כו' - באמצע כנ"ל, והיא חכמה דילה כמו שמפרש והולך, וכן בתיקון י"ט, והיא אות ברית דיליה, שהוא עטרת היסוד, והוא חכמה דילה, רוחא דבגוה, דמשם שרשה. ועמש"ל תיקון מ"ם מזה בארוכה.] ופט סע"ב [ז"ל: והוא רוחא דשדי בגוה עם הגבורות אף שהטפה נולד הולד ממנו ומההוא רוחא נוטל הולד הלבוש כימי אלוה כו' מ"מ נשאר העיקר בקרבה והוא מביא לה מ"נ והוא נקודה בהיכליה כי היכל הוא בבינה דילה והוא פנימי לא בגופה. אמנם אולי זה טעות וצ"ל קו ע"ב ז"ל: חכמה דילה שנק' בת מלך פנימה (תהלים מה יד) נקודה בהיכליה פנימה דעלה נאמר כל כבודה חכמה נקרא כבוד ל"ב נתיבות וכורסייא הוא כסא לכבוד והכל במלכות). והענין הוא, כי מעצמות העיקרי שבה הוה העטרה בבחי' כתר שלה וכנז' (כללים ח"ב נז ע"ג).

<p>לשוויא לערלה במנא דעפרא לקיים ונחש עפר לחמו</p>	<p>על ראשם. ותקנו לשים הערלה בכלי עפר, לקיים "ונחש עפר לחמו".</p>
<p>פקודא עשיראה ושמרו בני ישראל את השבת שכינתא אתקריאת שבת! מסטרא דתלת דרגין דאינון ש' ג' כתרין כתר חכמה ובינה ואיהי בת רביעאה לון שית יומין מחסד עד יסוד כהון תעשה מלאכה בגין דבניינא מתחיל מחסד הה"ד עולם חסד יבנה? אבל מבינה³ ולעילא איהי מנוחה וענג ושבתה לכל עובדא</p>	<p>מצוה עשירית [היא] "ושמרו בני ישראל את השבת" השכינה נקראת שבת מצד שלש דרגות, שהן ש', שלשה כתרין כתר חכמה בינה, והיא בת, רביעית להם. ששה ימים מחסד עד יסוד, בהם תעשה מלאכה, מפני שהבגין מתחיל מחסד, זהו שכתוב "עולם חסד יבנה", אבל מבינה ולמעלה היא מנוחה ועונג ושבתה לכל מעשה.</p>
<p>פקודא חד סר איהי אתקריאת צלותא דשחרית מנחה ערבית מסטרא דתלת אבהן ואיהי תפלת כ"ל פ"ה לית כל אלא צדיק⁴ דכתיב כי כל בשמים ובארץ ותרגם יונתן בן עוזיאל דאחיד בשמיא ובארעא⁵</p>	<p>מצוה אחת עשרה, היא נקראת תפלה של שחרית מנחה וערבית מצד שלשת האבות, והיא "תפלת כ"ל פ"ה". אין "כל" אלא צדיק, שכתוב "כי כל בשמים ובארץ", ותרגם יונתן בן עזיאל, שאוחז בשמים ובארץ.</p>
<p>פ"ה כחושבן מילה ומה ברית ביה מתיחדין דכר ונוקבא דלתתא אוף ביסוד מתייחד התן וכלה דלעילא הוא חי עלמין כליל ח"י ברכאן הה"ד ברכות לראש צדיק ובג"ד כל הכורע כורע בברוך וכל הזוקף זוקף בשם דא שכינתא בשם דיהו"ה⁶ ביה צריך לזקפא שכינתא ההיא דאתמר בה (עמוס ה ב) נפלה לא תוסיף</p>	<p>פ"ה כחושבן מיל"ה, ומה ברית, בה מתיחדים זכר ונקבה שלמטה, אף ביסוד מתייחד חתן וכלה שלמעלה, הוא חי העולמים כולל ח"י ברכות, זהו שכתוב "ברכות לראש צדיק". ומפני זה, כל הכורע כורע בברוך, וכל הזוקף זוקף בשם, זו השכינה בשם יהו"ה, בו צריך לזקוף השכינה ההיא, שנאמר בה "נפלה לא תוסיף</p>

¹ לעיל רמג ע"ב ועי' ח"ב צב רע"א (לש"ו). בהימים בהז' ימי שבוע הנה הששת ימי המעשה הם נגד הו"ק וכמ"ש בזוה"ק בראשית (ל"א סע"א), ויום שבת הוא נגד המלכות (ע' תיקונים תיקון ט' כה ע"א ותיקון מ"ח צה ע"ב ורע"מ פנחס רמג ע"ב ורנז ע"א) וכמ"ש הרב בשער המצוות (פ' בהר). ועי' בהגר"א ספד"צ (פרק א יא ע"א ד"ה שביעאה עלייהו) החילוק שבין שבת ליוה"כ ע"ש. ועכ"פ הוא כי בהז' ימי השבוע הנה ישנו יום מיוחד להמלכות ג"כ והוא יום השבת, משא"כ במשך זמן המציאות אשר מן העולם ועד העולם, שהם עשר אלפים שנה אשר הם הזמן דשליטת ה' ספ"י הנה אין אלף מיוחד להמלכות כלל, אלא הדעת משלים לעשר שהוא אלף הט' כנז' [ועי' שער מאמרי רשב"י ויקהל] (כללים ח"א פג ע"ד), הגם דהרב בטע"מ (פרשת בהר) אמר דשבת הוא מלכות, וכן הוא ג"כ בתיקונים (תיקון ט דף כה ע"א) שבת דאיהי שכינתא, אמנם הנה הוא רק ע"י הבינה שמאיר לה כמ"ש הגר"א בספד"צ (פרק א בד"ה שביעאה עלייהו יא ע"א), כי עיקר שבת הוא בבינה, יום שכולו שבת (סנהדרין צז ע"א) (כללים ח"ב נב ע"ב).

² מה שאמרנו דהתחלתם הוא מחסד, הנה אין הכוונה על שורשם שבתחילה, כי הנה שורש כל המציאות אשר בתחילתה, הנה נעשה באמת עיקרו בבחי' הגבורה, אלא שהשתתף עמו אח"כ החסד ג"כ, וכמ"ש (רש"י בראשית א א) בתחילה עלה במחשבה לברוא במדת הדין ראה שאין העולם מתקיים שיתף עמו מדת הרחמים, וזהו שכתוב כי אמרתי עולם חסד יבנה, הכוונה הוא כי בגין העולם וקיומו והשלמתו הנה זה נעשה רק ע"י החסד, והוא ע"י ששיתף אח"כ את החסד למדת הדין. וכן אמרו בזוה"ק (ויחי דף רל ע"ב) וכו' וכן הוא בפ' תרומה (דף קסו ע"ב), וכן אמרו ג"כ בהקדמת תיקונים (דף יז ע"א) (ביאורים ח"א נט ע"ב)

³ שבת סלקא ברתא לג"ר. [מ"כ עה"ג כמ"ש במ"א {להגר"א ח"א ערך שבת} ששבת הוא תר"ך עמודים, ל"ב נתיבות, ונ' שערי בינה] (יהל אור).

⁴ כ"ז נעשה בו בסוד תוספות, ומסוד היסוד דכתר עליון, וע"י ב' מזלות נוצר נוקה (כללים ח"ב לג ע"ד).

⁵ ח"א לא סע"א (לש"ו).

⁶ ר"ל בעד"א (יהל אור).

רנז/ב10853	
רע"מ	
קום בתולת ישראל ע"י דרגא אחרא ובג"ד ביום ההוא אקים את סכת דוד הנופלת ההוא דאתמר ביה יהו"ה זוקף כפופים	קום בתולת ישראל, על ידי דרגה אחרת, ומפני זה "ביום ההוא אקים את סוכת דוד הנופלת" אותו שנאמר בו "יהו"ה זוקף כפופים".
פקודא תריסר איהי אתקריאת הנג המצות ¹ וחג השבועות וחג הסכות מסטרא דג' אבהי ² ור"ה מסטרא דילה דינא דמלכותא דינא ³ ואית דיימא פסח ⁴ דרועא ימינא שבועות מתן תורה דאתייחבת במדברא דאיהו ממנא עליה שור ⁵ מסטרא דגבורה סכות ויעקב נסע סכותה	מצוה שתים עשרה, היא נקראת חג המצות וחג השבועות וחג הסכות מצד שלשת האבות, וראש השנה מהצד שלה, דין המלכות הוא דין. ויש שיאמר פסח זרוע ימין, שבועות מתן תורה שנתנה במדבר שהוא ממונה עליו שור מצד הגבורה, סוכות "ויעקב נסע סוכתה".
פקודא תליסר ק"ש ואית למנדע ⁶ דאיהו אתקרי חכם בכל מיני חכמות ומבין בכל מיני תבונות וחסיד בכל מיני חסדים וגבור בכל מיני גבורות ויועץ בכל מיני עצות וצדיק בכל מיני צדקות ומלך בכל מיני מלכות עד אין סוף עד (ס"א כתר) אין חקר ובכל אלן דרגין בחד אקרי רחמן ובחד אקרי דיין והכי בכמה דרגין עד אין סוף אי הכי שנוי אית בין רחמן לדיין	מצוה שלש עשרה [היא] קריאת שמע, ויש לדעת שהוא נקרא חכם בכל מיני חכמות ומבין בכל מיני תבונות וחסיד בכל מיני חסדים וגבור בכל מיני גבורות ויועץ בכל מיני עצות וצדיק בכל מיני צדקות ומלך בכל מיני מלכות עד אין סוף עד (כתר) אין חקר, ובכל אלו הדרגות, באחת נקרא רחמן, ובאחת נקרא דיין, וכך בכמה דרגות עד אין סוף. אם כך, יש שינוי בין רחמן לדיין.
אלא קודם דברא עלמא אתקרי הוא בכל אלן דרגין על שם בריין דהו עתידין להבראות ⁷ דאי לאו בריין דעלמא אמאי העולם, מדוע נקרא רחום דיין, אלא	אלא קודם שברא העולם נקרא הוא בכל אלו הדרגות על שם בריות שהיו עתידות להבראות, שאם לא בריות העולם, מדוע נקרא רחום דיין, אלא

¹ כל הזמנים אשר יש בהם איזה תוספות קדושה הנה נעשה אז עילוי ותיקון לכולם לכל א' לפי ערכו, אלא שכל זמן וזמן המיוחד לאיזה ספ' ולאיזה פרצוף, [ע' פרשת אמור צו ע"א ובהגהות מהר"ח שם, וכן שם סע"ב, וע' עוד ברע"מ פינחס רנז רע"ב, וברע"מ ס"פ תצא רפג ע"א], הנה נמשך התיקונים אשר מכל העליות שבכולם לאותו הספ' והפרצוף המיוחס לאותו הזמן, ומאיר ומתגלה באורו ע"י כולם, כי משתתפים כולם להאיר עם אותו האור השולט באותו הזמן, וזהו שליטתו במה שכולם פונים אליו להאיר עמו (כללים ח"ב לה ע"ג).

² ר"ל חסד ת"ת גבורה, ע' פ' אמור צו ע"א (כללים ח"א לז ע"ד).

³ סוף פ' תצא (רפג ע"א) ע"ש ובשער הכוונות (דף עז ע"א) (כללים ח"א לז ע"ד).

⁴ עי' לעיל צו ע"א ולקמן רפג ע"א (לש"ו).

⁵ שור המדבר, ורב תבואות בכח שור, שתי הלחם (יהל אור).

⁶ כתר עלאה הוא בערך המאציל רק כערך השחרות לערך הלבנונית, וכערך הגוף לגבי הנשמה וכן"ל, וכן הוא ידוע ג"כ מתפילת אליהו. וע' עוד ברע"מ (פ' בא מב ע"ב, ופ' פינחס רנז ע"ב ורנח ע"א) ובתז"ח (טו ע"ג ע"ד) וכן בכ"מ בזוה"ק, כי אין ערך וחקר לרוממות המאציל על האצילות אלא שמתייחד עם האצילות ביחוד עצום עד שנעשה חד עמו, אבל אין ערך וחקר לרוממותו עליהם, וא"כ הרי אין מקום לתשובתו בענין החקירה הנז' כלל וכלל (כללים ח"א לג ע"ג), עי' ח"ב מב ע"ב (ביאורים ח"א א ע"א).

⁷ והוא כל הגילויים שבאצילות שנתגלה בהם לפי הסדר שראה רצונו לייסד בהם את כל המציאות דב"ע (הקדו"ש ה' ג), כל גילוי שמוותיו ית"ש הוא רק ע"י פעולותיו וכמ"ש בשמור"ר (פרק ג סימן ו') שאמר הקב"ה למשרבע"ה שמי אתה מבקש לידע לפי מעשי אני נקרא וע' זוה"ק ויקרא דף י' ו"א ופ' פינחס דף רנ"ז ע"ב (כללים ח"ב קג ע"ד).

אתקרי רחום דיין אלא על שם בריין דעתידין ¹	על שם הבריות העתידות.
ובג"ד כל שמהן אינן כנויין דיליה על שם עובדין דיליה ² כגוונא דא ברא נשמתא בדיוקנא דיליה דאתקריאת על שם פעולות דילה בכל אבר ואבר דגופא דאתקרי עלמא זעירא כגוונא דמארי עלמא אתנהיג בכל בריין ובכל דרא כפום עובדוי דכל אבר ואבר ההוא אבר דעביד ביה פקודא אתקרי נשמתא לגבי חמלה וחסדא הנא ורחמי ובההוא אבר דעביד ביה עבירה אתקרי נשמתא לגבי דינא וחימה וכעס אבל לבר מן גופא למאן תהא חמלה או אכזריות	ומפני זה כל השמות הם כנויים שלו, על שם המעשים שלו, כדוגמא זה ברא הנשמה בדמות שלו שנקראת על שם פעולות שלה, בכל אבר ואבר של הגוף שנקרא עולם קטן. כדוגמא שאדון העולם נוהג בכל הבריות ובכל דור כפי מעשיו, כך הנשמה כפי מעשיו של כל אבר ואבר. אותו האבר שעושה בו מצוה נקראת הנשמה לגביו חמלה וחסד ורחמים. ובאותו אבר שעושה בו עבירה נקראת הנשמה לגביו דין וחמה וכעס. אבל לחוץ מן הגוף, למי תהיה חמלה או אכזריות.
אוף הכי מארי עלמא קדם דברא עלמא וברא בריין דיליה למאן אתקרי רחום וחנן או דיין אלא כל שמהן דיליה אינן כנויין ולא אתקרי בהון אלא על שם בריין דעלמא ובג"ד כד מארי דרא אינן טבין איהו אתקרי לגבייהו יהו"ה במדת רחמים וכד מארי דרא אינן חיבין אתקרי אדניי במדת הדין לכל דרא ולכל ב"נ כפום מדה דיליה אבל לאו דאית ליה מדה ולא שם ידיע	כמו כן כאן, אדון העולם, קדם שברא את העולם וברא בריותיו, למי נקרא רחום וחנן או דיין, אלא כל השמות שלו הם כנויים, ולא נקרא בהם אלא על שם בריות העולם, ומפני זה כאשר בעלי הדור הם טובים, הוא נקרא אצלם יהו"ה במדת הרחמים, וכאשר בעלי הדור הם רשעים נקרא אדניי במדת הדין, לכל דור ולכל אדם כפי מדתו. אבל אין לו מדה ולא שם ידוע.
כגוונא דספיראן דכל ספירה אית לה שם ידיע ³ ומדה וגבול ותחום ובאלין שמהן	כדוגמת הספירות, שכל ספירה יש לה שם ידוע ומדה וגבול ותחום,

¹ דאילולא שהמציא את העולמות ב"ע, הרי היה כל גילוייו שבאצילות ללא צורך (הקדו"ש ה ע"ג).

² כל השמות שבאצילות שהם גילוייו הם רק בשביל הבי"ע וע"פ מה שראוי להם (הקדו"ש ה ע"ג).
³ דע"ה ח"א נז ע"א בתחילה, דע"ה ח,א עז ע"ג מספר פעמים, דע"ה ח,ב מט ע"ב ד"ה אמנם, המאציל ית"ש עם הנאצלים, הנה אין קץ לרוממותו עליהם, כי הם בערכו בבחי' גבול ומדה ושיעור בכל עניניהם {לג ע"ג} וכמ"ש ברע"מ (פינחס רנז ע"ב), וא"כ הרי הוא אינו מסוגם כלל, ולכן אמרו בתיקונים (תיקון ע דף קנט ע"ב) כתר עלאה אע"ג דאיהו אור קדמון אור צח ואור מצוחצח, איהו אוכם קדם עלת העלות. וכן בתיקון ס"ט (קלג ע"ב) (כללים ח"א לג ע"ב), אצילת ה"ס הנה היה כדי להתגלה על ידיהם בבחי' גבול ומדה, וכמ"ש הרב בעיגולים ויושר (ענף ב) מזה"ק פנחס (רנז ע"ב), דכל ספי' אית לה שם ידוע ומדה וגבול ותחום כו' ע"ש, וכן אמר עוד הרב בדרושי אבי"ע (ריש פרק ב) כי ה"ס הם עשר מדות, כי יש בהם גבול ומדה כו'. [והכוונה בכ"ז הוא כי יש בהם הכח דגבול ומדה להוציא על ידיהם כל מציאות הגבוליים אשר בהבי"ע, וע' בזה בדברי רבינו עזריאל בספר דרך אמונה בתחילתו בס' ג']. וכ"ז הנה היה ע"י שהיה יציאתם זה למטה מזה, ויצא כל ספי' מחברתה למטה ממנה ומתחתיה. והרי מפסיק העליונה בינה לבין המאציל ית"ש שהוא האור דא"ס, וע"ז יש אפשרות שיצא כל תחתון בכח גבול ומדה ובמדרגתה הראויה לה לכל א' בפנ"ע (כללים ח"א עד ע"ב), כל ההתהוות דהעולמות ב"ע הרי הם בגבול ומדה ועל זה התגלה באצילות כדי לפעול בגבול ומדה כי כל הספי' דאציל' הנה הם השרשים לכל תוצאות דגבול ומדה (כללים ח"ב צט ע"א), האצילות שהוא השורש לגילוי ית"ש אשר בגבול ומדה (כללים ח"ב קכב ע"ג), א"ק ואצילות הנה היה להם ראש וסוף (ביאורים ח"א ב ע"ד), אינם ח"ו כבחי' גבול ומדה שאנו תופסים ומשיגים, כי אין שום השגה לשום נברא בהספי' מאומה, ומשום שהרי הם למעלה מכל הבריאה כולה, וכמו שהארקנו בזה בספר הדע"ה ח"א דרוש ה' סימן ז' ובכ"מ, אך עכ"ז הנה

<p>מארי עלמא! איהו אתפשט ואמליך בהון ואתקרי בהון ואתכסי בהון ודר בהון כנשמתא לגבי אברים דנופא ומה רבון עלמין לית ליה שם ידיע ולא אתר ידיע אלא בכל סטרא שולטנותיה אופ הכי לית לה לנשמתא שם ידיע ולא אתר ידיע בכל גופא אלא בכל סטר שולטנותה ולית אבר פנוי מנה</p>	<p>ובאלו השמות אדון העולם הוא מתפשט ומולך בהם ונקרא בהם ונתכסה בהם, וגר בהם כנשמה אצל אברי הגוף. ומה רבון העולמים אין לו שם ידוע ולא מקום ידוע, אלא בכל צד שלטונו, כמו כן כאן אין לה לנשמה שם ידוע ולא מקום ידוע בכל הגוף, אלא בכל צד שלטונה, ואין אבר פנוי ממנה.</p>
<p>ובג"ד לית לרשמא לה בחד אתר דאי לאו הא חסר שולטנותא בשאר אברים ולא לאתקרי לה בשמא חד או בתרין או בג' למימר דאיהי חכמה מבינה ואית לה דעת ולא יתיר דאי עביד הכי הא חסר לה משאר דרגין כ"ש למארי עלמא דלית לרשמא ליה באתר ידיע או לאתקרי ליה בשמהן או לשנאה ליה בהון או (ס"א לשלשא) לשלמאה ליה כגון דרגא דמרכבתא דאתמר בה קדושה לך ישלשו דכל דרגין דכל מרכבות דיליה אינון משלשים כגון האבות הן הן המרכבה דאינון דמות אריה שור נשר דאינון מרכבה לאדם דאתמר עליה ודמות פניהם פני אדם ומסטרא דנוקבא אינון שלטין על אדם ונוקבא איהי מרכבה לגבייהו⁴ ובג"ד אתמר עלה קדושה לך ישלשו</p>	<p>ומפני זה אין לצייר² אותה במקום אחד, שאם לא, הרי חסר השלטון בשאר האברים. ואין לקרא לה בשם אחד או בשנים או בשלשה לומר שהיא חכמה מבינה ויש לה דעת ולא יותר, שאם עושה כך הרי חסר לה משאר דרגות. כל שכן לאדון העולם, שאין לצייר³ אותו במקום ידוע או לקרא לו בשמות או לשנות ולהכפיל לו בהם או (לשלש) להשליט לו, כמו דרגת המרכבה, שנאמר בה "קדושה לך ישלשו", שכל הדרגות של כל המרכבות שלו הן משולשות, כמו האבות הן הן המרכבה, שהם דמות אריה שור נשר, שהם מרכבה לאדם שנאמר עליו "ודמות פניהם פני אדם". ומצד הנקבה הם שולטים על אדם, והנקבה היא מרכבה לגביהם, ומפני זה נאמר עליה "קדושה לך ישלשו".</p>
<p>ואוף הכי אתוון דאינון אנפין דחיון משולשין כגוונא דא יד"ו הו"י וה"י ה' רביעאה קדושה לך ישלשו איהי שלמים דכלהו לאשלמא בכלהו שם יהו"ה אבל למאריה דכלא לית לשלשא ביה בשמהן ולא באתוון אלא איהו אתקרי בכל שמהן</p>	<p>וכמו כן כאן האותיות שהן פני החיות משלשות, כזה יה"ו הו"י וה"י, ה' רביעית "קדושה לך ישלשו" היא שלמים של כולם, להשלים בכלם שם יהו"ה, אבל לאדון הכל אין לשלש בו בשמות ולא באותיות, אלא הוא נקרא</p>

הם עכ"פ השורש דהגבול ומדה אשר בהבריאה, ומצדם אנו מכנים כל בחי' הפרצופים וכל עניניהם, והוא משום כי הם השרשים לזה אשר בהבריאה (ביאורים ח"א ל ע"ב).

¹ הרי לנו שעצמותו גופה שוכן באצילות (הקדו"ש ו ע"ב), האצילות כולו הנה הוא עצם כל השמות כולם גופה, והם שמו של המאציל, וכ"ז הוא מעת התיקון דיציאת השם מ"ה אשר מאז ולהלאה התייחד המאציל באצילות ונעשה חד עמהם ונקרא בשמם (דע"ה ח"א נה ע"ד), הם מעתה כולם אחד ע"י יחודו בהם, כי מתחילה היו בסוד רשות הרבים, ועתה הם בסוד רשות היחיד שהוא יחידו של עולם ברוך הוא כי אתפשט בהון ואתלבש בהון ודר בהון כנשמה בתוך הגוף, וכמ"ש ברע"מ (פינחס רנז ע"ב) ולא סר ולא יסור יחודו מהם {ל ע"ב} לנצח, ועי"ז הוה כל האצילות אלהות גמור על ידו לעולם, אמנם מצד הנאצלים עצמן זולת יחודו בהם הם אינם אלהות כלל (דע"ה ח"ב ל ע"א).

² לרשמא

³ כנ"ל

⁴ הם מ"ד ומ"ן, כמ"ש בב"ר (פי"ג סי' יג) המים העליונים זכרים והתחתונים נקבות, וכן הוא בזוה"ק (בראשית כט ע"ב) ובדברי הרב בדרושי מ"ן ומ"ד (דרוש יד) (ורע"מ פינחס רנז ע"ב) (כללים ח"א מ ע"ג).

<p>ולית ליה שם ידיע וכל שם ושם אסחיד עליה דאיהו אדון כל עלמין אסחיד עליה אדנ"י ולית¹ דידעין דאית ב"נ דירית ג' מאה ועשר עלמין הה"ד להנחיל אוהבי יש כפום דרנא דיליה דאתקרי יש מאין ודא חכמה עלאה</p>	<p>בכל השמות ואין לו שם ידוע, וכל שם ושם מעיד עליו שהוא אדון כל העולמות, "אדנ"י" מעיד עליו. ואין יודעים שיש אדם שירש שלש מאות ועשרה עולמות, זהו שכתוב "להנחיל אוהבי יש", כפי הדרגה שלו שנקראת "יש מאין", וזו חכמה עליונה.</p>
<p>ואית ב"נ דלא ירית אלא עלמא חד כפום דרנא דיליה כמה דאוקמוה כל צדיק וצדיק יש לו עולם בפני עצמו והכי ירית עלמין כל ב"נ מישראל כפום דרנא דיליה לעילא אבל למארי עלמא לית לרשמא ליה עלמין בחושבן אלא אדון כל עלמין ואדנ"י קא סחיד עליה אוף הכי יהו"ה מניה תלייא כל הויין ואיהו וכל הויין דיליה סהדין על מארי עלמא דאיהו הוה קדם כל הויין ואיהו בתוך כל הויה ואיהו לאחר כל הויה ודא רזא דסהדין הויין עליה היה הוה ויהיה</p>	<p>ויש אדם שלא יורש אלא עולם אחד כפי הדרגה שלו כמו שפרשוהו, כל צדיק וצדיק יש לו עולם בפני עצמו, וכך יורש עולמות, כל אדם מישראל כפי הדרגה שלו למעלה. אבל לאדון העולם, אין לציר² לו עולמות בחשבון, אלא אדון כל העולמות, ואדנ"י הוא מעיד עליו. כמו כן כאן יהו"ה, ממנו תלויות כל ההויות, והוא וכל ההויות שלו מעידים על אדון העולם, שהוא היה קודם כל ההויות, והוא בתוך כל הויה, והוא לאחר כל הויה, וזה סוד שמעידות ההויות עליו, היה הוה ויהיה.</p>
<p>דינא בהפוך אתוון אדנ"י ובג"ד אמרו רז"ל דינא דמלכותא דינא שם א"ל סחיד על מארי דכלא דלית יכולת לכל שם והויה ודרנא כל שכן לשאר בריין פחות מניה³ הדא הוא דכתיב כלא</p>	<p>דינא בהפוך אותיות אדנ"י, ומפני זה אמרו רבותינו זכרונם לברכה, דין המלכות דין. שם "א"ל" מעיד על אדון הכל, שאין יכולת לכל שם והויה ודרגה, כל שכן לשאר בריות פחות ממנו, זהו שכתוב "כלא</p>
<p>רנח/א9964 רע"מ</p>	
<p>חשיבין וכמצבייה עביד בחיל שמיא וגו' אלהים סעיד על אלקות דיליה דאיהו אלהים ואלהי האלהים ואיהו אלוה על כלא ולית אלוה עליה צבאו"ת סחיד עליה כדכתיב וכמצבייה עביד בחיל שמיא שד"י סחיד עליה דכד איהו אמר לעולם די עמד בתחומיה ולא אתפשט יתיר ואוף למיא ורוחא ואשא</p>	<p>חשיבין וכמצבייה עביד בחיל שמיא" [כלא נחשבים וכרצונו עושה בצבא השמים וגו']. אלה"ם מעיד על אלהות שלו, שהוא אלה"ם ואלהי האלהים, והוא אלוה על הכל, ואין אלוה עליו. צבאו"ת מעיד עליו כמו שכתוב "וכמצבייה עביד בחיל שמיא" [וכרצונו עושה בצבא השמים]. שד"י מעיד עליו שכאשר הוא אמר לעולם די, עמד בתחומו ולא התפשט יותר, וגם למים ורוח ואש.</p>
<p>ואוף הכי כל הויה ושם סהדין עליה דכד הוה איהו יחיד קודם דברא עלמא⁴ אמאי</p>	<p>וכמו כן כאן, כל הויה ושם מעידים עליו, שכאשר היה הוא יחיד קודם</p>

¹ לך אמת, וכלפ"מ איתא "ולית".

² כ"ל

³ מיניה (יהל אור).

⁴ כתר עלאה הוא בערך המאציל רק כערך השחרות לערך הלבנונית, וכערך הגוף לגבי הנשמה וכנ"ל, וכן הוא ידוע ג"כ מתפילת אליהו. וע' עוד ברע"מ (פ' בא מב ע"ב, ופ' פינחס רנז ע"ב ורנח ע"א) ובתז"ח (טו ע"ג ע"ד) (כללים ח"א לג ע"ג).

<p>הוה איהו צריך לאתקרי בשמהן אלין או בשאר כנויין כגון רחום וחנן ארך אפים וגו' דיין אמיץ חזק וסניאין בכל אינון שמהן וכנויין אתקרי על שם כל עלמין וברייין דלהון לאחזאה שולטנותיה עלייהו</p>	<p>שברא העולם, מדוע היה הוא צריך להקרא בשמות אלו או בשאר כנויים כגון רחום וחנן ארך אפים וגו' דיין אמיץ חזק, ורבים בכל אלו שמות וכנויים נקראים על שם כל עולמות ובריות שלהם, להראות שלטונו עליהם.</p>
<p>אוף הכי נשמתא על שולטנותא דכל אברים דגופא אמטיל לה לגביה לאו דאיהי אדמיא¹ לי איהי בעצמה דהוא ברא לה ולית ליה אלווד עליה דברא ליה ועוד נשמתא אית לה כמה שנויים ומקרים וסבות דאתקריאו לה מה דלאו הכי למארי כלא ובג"ד היא אדמיא בשלטנותא דילה על כל אברי גופא אבל לא במלה אחרא</p>	<p>כמו כן כאן הנשמה, המשיל אותה אצלו, על שלטון כל אברי הגוף, לא שהיא בעצמה דומה לו, שהוא ברא אותה ואין לו אלוה עליו, שברא אותו, ועוד הנשמה יש לה כמה שנויים ומקרים וסבות שקורים לה, מה שאין כך לאדון הכל, ומפני זה היא דומה בשלטון שלה על כל אברי הגוף, אבל לא בדבר אחר.</p>
<p>ועוד שמע ישראל (דברים ו ד) שם ע' רבתי ד' מן אח"ד רבתי היינו ע"ד בין ש"ם מן שמע א"ח מן אח"ד, עד יי' בכס ועל כל אחד ואחד דמיחד אותו בעולם ועל כן אמר דוד אנכי אשמה ביי' ש"מ מן שמע א"ח מן אח"ד הרי אשמה</p>	<p>ועוד "שמע ישראל" שם ע' רבתי, ד' מן אח"ד רבתי, זהו ע"ד, בין ש"ם מן שמע, א"ח מן אח"ד, עד ה' בכס, ועל כל אחד ואחד שמייחד אותו בעולם, ועל כן אמר דוד "אנכי אשמה בה", ש"מ מן שמע, א"ח מן אח"ד, הרי "אשמה".</p>
<p>ועוד ד' רבתי ד' בתי תפלין דמנח להון א"ה ואתעטר בהו ואינון פאר על רישיה ואינון יהו"ה (ס"א יהו"ו) י' עטרא על ה' דאיהי ברתא והיינו יהו"ה בחכמה יסד ארץ אבא יסד ברתא ה' אמא עלאה עטרה על ו' דאיהו ברא² והיינו כונן שמים בתבונה באמא כונן ברא והאי איהו דעולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם³</p>	<p>ועוד ד' רבתי, ארבעה בתי תפלין שמניח אותם א"ח, ומתעטר בהם, והם פאר על ראשו, והם יהו"ה (יהו"ו), י' עטרה על ה' שהיא בת, וזהו "יהו"ה בחכמה יסד ארץ", אבא יסד בת, ה' אמא עליונה, עטרה על ו' שהוא בן, וזהו "כונן שמים בתבונה" באמא כונן בן, וזהו שעולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם.</p>
<p>וברתא איהי תפלה של יד כה"ה י' קשר דיליה ה' עלאה אימא תפלין דרישא על ראש תפארת תפלין דיליה כסדר יהו"ה דאיהו קדש לי והיה כי יביאך שמע והיה אם שמוע אבל בעלמא דאתי הויות באמצע⁴ דאינון ה' ה' ובג"ד אמר הנביא</p>	<p>ובת היא תפלה של יד, כה"ה, י' קשר שלה, ה' עליונה אמא, תפלין של ראש, על ראש תפארת, תפלין שלו כסדר יהו"ה, שהוא "קדש לי", "והיה כי יבאך", "שמע", "והיה אם שמע". אבל בעולם הבא הויות באמצע,</p>

¹ ר"ל לא שהנשמה דומה לעכה"ע, אלא כמו שהנשמה לגוף, כן עכה"ע לספי'. וז"ש ובג"ד היא כו' (יהל אור).

² הכח הזה להוציא דוגמתה להאציל הה' תתאה מה' עלאה הנה אין לה הכח הזה מעצמה, אלא הוא נתחדש ובא לה מאבא שהוא משפיע בה שפע וכח להוציא דוגמתה, וניתוסף ממנו בטיפת הזרע שבו שפע מיוחדת לזה. והרי נעשית מציאות הנוקבא רק משפעו, ולכן אמרו אבא יסד ברתא. ומ"ש ואימא ברא, כי ע"י תשוקתה אליו היא מעלה מ"ן לבחי' זכר כמו שיתבאר (כללים ח"ב כב ע"ג).

³ כנ"ל דעטרה על ו' אימא עלאה, עוה"ב (יהל אור).

⁴ ר"ל ב' ההי"ן באמצע סבר' ר"ת. והוא דווקא בעלמא דאתי, ששם ה' על ו', עטרותיהם בראשיהם, משא"כ בעוה"ז, שהיא שימושא כידוע (יהל אור).

<p>בזאת י"תהלל ה"מתהלל ה"שכל ו"ידוע אותי כי אני יהו"ה</p>	<p>שהם ה' ה', ומפני זה אמר הנביא "בזאת י"תהלל ה"מתהלל ה"שכל ו"ידע אותי כי אני יהו"ה".</p>
<p>ובג"ד אוקמוה מארי מתניתין דאית ברישא אתר לאנחא תרי זוגי דתפלי² ודא זכי לתרין פקודין דאוקמוה עלייהו לא כל אדם זוכה לשתי שולחנות³ דאינון י' חכמה ה' בינה ו' עמודא דאמצעיתא ה' מלכות קדישא רישא דאתעטר בארבע אתוון דא כתר ריהטא⁴ דרישא דאסחר לון וכסי לון אהבה חסד ק"ש דשקילא לאורייתא דאתיהיבת מימינא תפלין עז משמאלא דגבורה עמודא דאמצעיתא כליל כלא כנפי דמצוה נצח והוד תכלת ולבן מזוזה רשים שדי צדיק ושכינתא תרעא דמזוזה זה השער ליהו"ה</p>	<p>ומפני זה פרשוהו בעלי המשנה, שיש בראש מקום להניח שני זוגות תפלין, וזה זוכה לשתי מצוות, שפרשו עליהן, לא כל אדם זוכה לשני שלחנות. שהם י' חכמה, ה' בינה, ו' העמוד האמצעי, ה' מלכות קדושה, הראש שמתעטר בארבע אותיות זה כתר ריצת¹ הראש שמסבב אותם ומכסה אותם. אהבה, חסד, קריאת שמע ששקולה לתורה שנתנה מימין. תפלין עוז משמאל של גבורה, העמוד האמצעי כולל הכל, כנפי המצוה נצח והוד תכלת ולבן, [ב]מזוזה רשום שדי צדיק, והשכינה שער המזוזה "זה השער לה".</p>
<p>ועוד ש תלת רצועות ד' קשר של תפלין מאחורוי י' קשר דתפלין דיד ובגין דא שדיי מלבר יהו"ה מלגו דאיהי ד' פרשיין שש דד' ראשין רמו לארבע בתי דתפלין שדי אות דיליה עולה מטטרון</p>	<p>שש ועוד ש', שלש רצועות ד' קשר של תפלין מאחוריו, י' קשר של תפלין של יד, ומפני זה שדיי מבחוץ יהו"ה מבפנים, שהיא ארבע פרשיות שש של ארבעה ראשים, רמו לארבעה בתי התפלין, שדיי אות שלו עולה מטטרון.</p>
<p>ועוד י"ח חכמה שש קדש לי ה' בינה והיה כי יביאך ו' שמע שית תיבין רמיזא לשית ספירן שית ענפינ דאילנא דכלל לון תפארת ה' והיה אם שמוע מלכות אלין אינון דרישא דאיהו כתר כ' אין קדוש כיי' כי אין בלתך</p>	<p>ועוד י' חכמה "קדש ל"י ה' בינה "והיה כי יביאך", ו' "שמע" שש תבות רומז לשש ספירות, ששה ענפי האילן שתפארת כוללת אותם, ה' "והיה אם שמוע" מלכות, אלו הם של הראש שהוא כתר כ', "אין קדוש כה' כי אין בלתך".</p>
<p>שדי רמיז רצועי ובתי וקשרי דתפלין מלבר אוף הכי במזוזה יהו"ה מלגו שדיי מלבר שש דארבע ראשין עם ד' רמיז לד' בתי ולקשר תפלין מאחור ד' כפולה אוף הכי ש' כפולה י' קשר שש כהה דאיהו ביתא חמישאה ד' (ס"א י') דשדיי איהו מוחא⁶ דאוקמוה עליה במקום שמוחו של</p>	<p>שדיי רומז לרצועות ובתי וקשרי התפלין מבחוץ, כמו כן כאן במזוזה יהו"ה מבפנים שדיי מבחוץ, שש של ארבעה ראשים עם ד' רמו לארבעה בתים, ולקשר תפלין מאחור ד' כפולה, כמו כן כאן ש' כפולה, י' קשר, שש של יד כהה, שהוא בית חמישי, ד' (י') של</p>

¹ לבדוק עוד פעם
² עי' בהקדמת תיקון יא ע"א ובת"ח יד ע"א (לש"ו).
³ כסדר העוה"ז, והויות באמצע העוה"ב כנ"ל. והענין שבתפלין כסדר זוכה לשתייהן, בד' פרשיות כסדר העוה"ז, ובבתים וקשרים העוה"ב. ותשיי י' על ה', ותש"ר ה' על ו', הרי י"ה ה"ו כנ"ל. וראש הוא כתר וז"ש רישא כו'. ועכשיו חוזר כל הע"ס בפרטיות. ד' פרשיות חבת"ם. רישא כתר. ק"ש ותפלין חו"ג. תכלת ולבן נו"ה. מזוזה והשער יסוד ומל'. וכלם כלילין בק"ש (יהל אור).
⁴ משמע מתוך לשון זהר ויחי ריח ע"א שזהו לשון של מקור שפע, ועי' מים אדירים ריח, שזהו מלשון ריצה, דהיינו שדרך השכל להשיג במרוצה.
⁵ כולל כל הע"ס בתפלין (יהל אור).
⁶ ר"ל כל השדיי כפול. ב' שינון. ד' בד' בתים, וד' דקשר. י' דמות, י' דקשר (יהל אור).

<p>תינוק רופס בו ודא תינוק יונק משדי אמוי שדי</p>	<p>שד"י הוא מח שפרשוהו עליו, במקום שמוחו של תינוק רופס בו, והוא תינוק יונק משדי אמו שד"י.</p>
<p>תפלין דמארי עלמא כתר² ומאי ניהו כתר דמארי עלמא יהו"ה דאיהו י' חכמה ה' בינה ו' תפארת כליל שית ספירין ה' מלכות ובג"ד ומי כעמך כישראל כי מי גוי גדול אשר לו אלהים קרובים אליו כיי' אלהינו בכל קראנו אליו ארבע קראי בלחיו רשימין בכ' רזא דאת כ' י' דאיהו י' מן יאהדונהי עשרה עשרה הכף בשקל הקדש כ' מן כתר כלילא מעשר ספיראן כלילן מעילא לתתא ומעשר ספיראן מתתא לעילא ואלין אינון והמים אשר מעל השמים מים עליונים זכרים מים תחתונים³ נקבות ועליהו אמר ר' עקיבא לתלמידיו כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים שמא תסתכנו בנפשכם דלאו אינון מים כמשמען אלא איהו אור נובע ובגין דא אדמו למים נובעים והאי נהורא לית ליה פסק ולא קצוץ ופרוד ובגין דאינון מכתר⁴ אתקריאן שאין להם סוף דכתר אין סוף אתקרי⁵</p>	<p>תפלין של אדון העולם כתר, ומהו הכתר של אדון העולם, יהו"ה, שהוא י' חכמה, ה' בינה, ו' תפארת כוללת שש ספירות, ה' מלכות. ומפני זה "ומי כעמך כישראל", "כי מי גוי גדול אשר לו אלהים קרובים אליו כה' אלהינו בכל קראנו אליו", ארבעה פסוקים כולם רשומים בכ', סוד האות כ', י' י', שהוא י' מן יאהדונהי, "עשרה עשרה הכף בשקל הקודש", כ' מן כתר כלולה מעשר ספירות כלולות ממעלה למטה, ומעשר ספירות ממטה למעלה. ואלו הם "והמים אשר מעל השמים" מים עליונים זכרים, מים תחתונים נקבות, ועליהם אמר רבי עקיבא לתלמידיו, כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים, שמא תסתכנו בנפשכם שאינם מים כמשמעם, אלא הוא אור נובע ומפני זה נדמו למים נובעים, וזה האור אין לו הפסק ולא קצוץ ופרוד, ומפני שהם מכתר נקראו שאין להם סוף, שכתר נקרא אין סוף.</p>
<p>רנח/ב</p>	<p>Q</p>

¹ ר"ל שד י', שבו יונק משדי אמו, תש"ר. דשם שד"י, ש"ד עם י' דמוחא. וז"ש משדי אמו שד"י (יהל אור).

² ר"ל דתפלין שלנו הוא שם הוי"ה בד' פרשיות, אבל תפלין דשם הוי"ה הוא כתר, שהוא ע"ג. וז"ש מארי עלמא הו"ה כו'. ר"ל שהוא הוי"ה. ותפלין כו'. דד' פסוקים כמש"ו. כתר מים עליונים. ר"ל ע"ס מעילא לתתא באור ישר (יהל אור). מתתא לעילא באור חוזר. ושניהן כו' (יהל אור).

³ אבא שכל גילוי הוא באימא, אבל הוא עצמו הוא מיוחד בא"א שהוא ג"כ מבחי' אור א"ס (הקדו"ש לו ע"ד), האותיות א' י' דאדנ"י הוא על קישורה ותלייתה למעלה, כי הא' שבה הוא קישורה בהשם אה"ה שבכתר, ובאור דא"ס שבו, וכמ"ש ברע"מ פ' בא (מ"ב ע"ב), ופ' פנחס (רנ"ח סע"א) כי המלכות דאצילות היא מגיעה באור א"ס ממש, שהוא בהמלכות דא"ס, כי סוף מעשה הוא במחשבה תחילה, ושם מלכות אחד הוא, וכל הגילוי דהמלכות דא"ס הוא רק בשבילה (הקדו"ש מו ע"ד).

⁵ א"א גופה, והוא להמ"ס דא"א, שהוא העיקרי דא"א הרישא תליתאה שבו, שהוא התחלת א"ס שממטה למעלה, וכמ"ש בתיקונים (תיקון ע קמא ע"ב) כי המ"ס אתקרי א"ס (דע"ה ח"ב כה ע"א), הכתר שהוא נמשך כאחד עם אור א"ס המקיף ונקרא על שמו (כללים ח"א לד ע"ב), החכמה נקרא ראשית משום שהוא הראשון להנאצלים, כי הוא נאצל מהמ"ס כנו'. אבל המ"ס עצמו שהוא הכתר, הנה הוא נקרא ג"כ בשם א"ס, וכמ"ש בתיקונים (תיקון ע דף קמא ע"ב) מוחא סתימא אתקרי אין סוף, וכן אמרו ברע"מ (פרשת בא מב ע"ב) (כללים ח"א מט ע"א), [א"א] אין לו גילוי בשום שם כלל (כללים ח"א צג ע"ד), אור המקיף הישר מסוד היחידה שבכל פרצוף ושבכל עולם, שהוא הכתר המיוחד בא"ס (ביאורים ח"א כג ע"א), הכתר עצמו, שהוא למעלה מהח"ב, ובו שורה האור דא"ס (ביאורים ח"א פז ע"ב), הכתר שנקרא לפעמים ג"כ בשם א"ס כמ"ש בפ' פינחס (רנח סע"א), והוא ע"פ מ"ש הרב בדרושי אבי"ע (פרק ב) שהוא בבחי' ממוצע (ביאורים ח"ב מד ע"ד), הכתר קרוב למדרגת אור א"ס, ונקרא לפעמים בשם א"ס (ביאורים ח"ב נא ע"ב), א"א כל מציאותו ומדרגתו הוא לצורך הגילוי דאור א"ס באצילות (ביאורים ח"ב צ ע"ג). עי' מב ע"ב (לש"ו).

<p>זהר והקרבתם עולה לריח ניחוח ליי' (במדבר כח כז)</p>	<p>"והקרבתם עולה לריח ניחוח לה".</p>
<p>ת"ה בפסח כתיב והקרבתם אשה עולה ליי' והכא לא כתיב אשה¹ (דהא ביומא דא אשה לא כתיב ביה) אלא והקרבתם עולה מ"ט יומא דא יומא דעיילת כלה לחופה איהו וישראל מנו יומין דדכיו יומין ושבועין ואתכלילו ועאלו ביומין דדכיו והיא נפקת מכל סטרא בישא ונטרת יומי דכיו כדקא חזי ורזא דא מלכא טעם בתולה טעים בנג"כ לא כתיב ביה אשה² דהא אחרא לא קריב למשכנא והא אתרחק מתמן וע"ד אשים לאו הכא ולא אצטריכו להכא וישראל מרחקן אינון מן סטרא בישא³ (ומנו יומין דדכיו יומין ושבועין ואתכלילו ועאלו ביומין דדכיו)</p>	<p>בא וראה, בפסח כתוב "והקרבתם אשה עולה לה", וכאן לא כתוב "אשה" (שהרי ביום זה אשה לא כתוב בו), אלא "והקרבתם עולה", למה. יום זה [הוא] יום שנכנסת כלה לחופה הוא, וישראל מונים ימי טהרה ימים ושבועות, ונכללים ונכנסים בימי הטהרה, והיא יוצאת מכל צד רע ושומרת ימי טהרה כשראו. וסוד זה, המלך טועם טעם בתולה, לכן לא כתוב בו "אשה", שהרי אחר לא קירב למשכן, והרי מתרחק משם, ועל כן אין כאן אשים, ולא צריכים לכאן, וישראל מרחקים הם מצד רע (ומונים ימי טהרה ימים ושבועות ונכללים ונכנסים בימי הטהרה).</p>
<p>א"ר אבא עדיין צריכין⁴ אנן לפתחא דא למפתח אר"ש ארימית ידי בצלו למאן דברא עלמא ורזא דא אשכחן בספרי קדמאי אשים אינון באמצעיתא⁵ ואתיין בסטרא דא ובסטרא דא אדבקן באילנא דדעת טוב ורע⁶ אדבקן ברע ואדבקן בטוב ובנג"כ בשאר יומין⁷ כתיב בהו אשה עולה אבל בהני יומא דאילנא דחיי⁸ קיימא ולא אחרא לית אנן צריכין לאשה ולא אצטריך למהוי תמן ויומא דא יומא דאילנא דחיי איהו ולא דדעת טוב ורע ובג"ד והקרבתם</p>	<p>אמר רבי אבא עדיין צריכים אנחנו לפתוח פתח בזה. אמר רבי שמעון הרמתי ידי בתפלה למי שברא העולם, וסוד זה מצאנו בספרי הראשונים, אשים הם באמצע ובאים בצד זה ובצד זה, נדבקים בעץ הדעת טוב ורע נדבקים ברע ונדבקים בטוב, ולכן בשאר הימים כתוב בהם "אשה עולה", אבל באלו הימים שעץ החיים קיים ולא אחר, אין אנחנו צריכים לאשה ולא צריך להיות שם, ויום זה יום של עץ החיים הוא ולא של דעת טוב ורע, ומפני זה "והקרבתם עולה</p>

¹ הוא סוד שנתן מהשפע הנמשך מהייחוד חלק לכל הכהות הנכללים במלת בזוהר שיר השירים בפסוק אשה ואפילו החצונים, ועתה שהייחוד הטחרה וסוד זוג ממש מה שאין כן בשאר המועדים לכך אין חלק לאחרים כלל שאין בחבת ביאה נהנה אלא חתן וכלתו ולקמיה יתבאר, ואם תאמר ישראל אם כן היאך נהנים מקדושה זו לזה תירץ דישאל "מרחקין אינון וכו'" כדמפרש ואזיל שהמלך והם הכל ענין א' והזוג ממש על ידם (אור יקר). פירוש בשבועות (מ"מ).

² שהוא לשון אשה וכפי האמת טעם בתולה טעים ומ"ש דהא אחרא לא קריב וכו' הוא כמו ד"א שמפרש אשה לשון אשים (מ"מ).

³ לפרש מה ענין זה אל האשים ולכך פירשו רשב"י (אור יקר).

⁴ בבחינה שבין קליפות לקדושה והיינו קליפה דקה של אגוז שנאכלת והיא קליפה, והיינו שיש להם בחינת קדושה ובחינת חצונים, והיינו "טוב ורע" כדמסיק (אור יקר).

⁵ פירוש המל' רגליה יורדות מות ולכ"א אינק באמצעיתא שהמ' תמיד בקו האמצעי (מ"מ).

⁶ ששולט עץ הדעת טוב ורע יש חלק לאשים (או ריקר).

⁷ ואין חלק לרע, "אילנא דחיי" תפארת, "עץ הדעת טוב ורע" מלכות והארכת בהווא עובדא דסבא עיין שם (אור יקר).

<p>עולה לריח ניחוח ליי' ולא אשה ליי' עולה ועולה לשון (נ"א לשם) עולה¹ כמה דאתמר והא אתערנא מלי דפרים בני בקר וכל ההוא קרבן</p>	<p>לריח ניחוח לה" ולא "אשה לה" עולה". ועולה לשון (לשם) עולה, כמו שנתבאר, והרי הערנו דברים של פרים בני בקר וכל אותו קרבן.</p>
<p>ובחדש השביעי כמה דאתמר יומא דר"ה דינא דכל עלמא דינא תקיפא² ודינא רפיא³ ועשיתם עולה והקרבתם מבעי ליה כשאר כל יומין מאי ועשיתם אלא ביומא דא ועשה לי מטעמים כתיב כתיב כמה מטעמים ותבשילים עבדו ישראל בהני יומי בעוד דמקטרגא אזיל לפשפשא⁴ בחובין דעלמא וע"ד לא כתיב והקרבתם⁵ אלא ועשיתם עולה ולא אשה עולה וכן בכל שאר יומין⁶ (ס"א בקרבנין) לא כתיב אשה⁷ דלית לון חולקא בכל הני יומי כ"ש בהאי יומא דאנן עבדין מטעמים ותבשילים בלא דעתא דסמרא אחרא דהא יצחק משדר ליה לצוד צידה דחובין דבני עלמא ולאיתאה לגביה</p>	<p>"ובחדש השביעי", כמו שנתבאר יום של ראש השנה, דין של כל העולם, דין חזק ודין רפה. "ועשיתם עולה" היה צריך לומר "והקרבתם", כשאר כל הימים, מהו "ועשיתם" אלא ביום זה כתוב "ועשה לי מטעמים", כתוב כמה מטעמים ותבשילים עושים ישראל באלו הימים בעוד שהמקטרג הולך לפשפש בחטאי העולם, ועל זה לא כתוב "והקרבתם", אלא "ועשיתם עולה" ולא "אשה עולה", וכן בכל שאר הימים (בקרבנות) לא כתוב "אשה", שאין להם חלק בכל אלו הימים, כל שכן בזה היום שאנחנו עושים מטעמים ותבשילים בלי ידיעת הצד האחר, שהרי יצחק שולח אותו לצוד צידה של חטאי בני העולם ולהביא אצלו.</p>
<p>ובעוד דאיהו אזיל ישראל נטלי עיטא ברבקה⁸ ועבדין כל אינון פולחנין כל אינון צלותין מזמני שופר⁹ ותקעין ליה¹⁰ בגין לאתערא רחמי והא אוקימנא ויבא לו יין וישת דאתי (ס"א דאכל) מרחוק מגו אתר¹¹</p>	<p>ובעוד שהוא הולך, ישראל לוקחים עצה מרבקה ועושים כל אלו העבודות, כל אלו התפלות, מזמינים שופר ותוקעים בו כדי לעורר רחמים. והרי בארנו, "ויבא לו יין וישת" שבא</p>

¹ עולה לה' ודאי - דסלקא לתפארת (אור יקר), ובג"ד והקרבתם עולה לה' ולא אשה עולה לה' ועולה לשם עולה - פירוש המלכות עולה לשם שהוא זעיר הנקרא שם הוי"ה. וז"ש ועולה לשם שהוא זעיר עולה לשם ליינק ממנו (מ"מ).

² פירוש לאה (מ"מ).
³ גבורה ומלכות שתי בתי דינים שני ימים של ראש השנה (אור יקר), רחל, והם ב' ימים של ר"ה (מ"מ).

⁴ כדפירשנו לעיל סימן י' שמקבץ הכבוד כל המעשים המכוערים ביום ראש השנה לעורר הדין על ישראל (אור יקר).

⁵ הענין כי והקרבתם אהדר למלכות שאנו מק'רבין אותה כדרכה לה' לתפארת, אמנם עתה שאמר ועשיתם היינו עשייתה ותיקונה שאנו עושים מטעמים וייחודים חדשים ותיקונים הרבה (אור יקר).

⁶ פי' מר"ה עד הסוכות וכדמפרש (מ"מ).

⁷ פי' ביום הכפותם וביום שבועות שהזכיר לעיל אבל בסכות ובשמיני עצרת כתיב אשה (מ"מ).
⁸ במלכות בהיותה לצד הגבורה כדפירשנו לעיל, והיינו סוד התפלות שהיא נקראת תפלה, (אור יקר), פי' מלכות (מ"מ).

⁹ בתקיעות ראשונות ותקעי ליה בשניות על סדר הברכות כדפי' לעיל סימן י' (אור יקר).

¹⁰ הענין כי הגבורה שורשה בבינה ומשם דינין מתערין, אמנם בהמשך השפע מרחיק דהיינו מבחינת הגבו' פנימה לבינה שהיא נדבקת בחכמת ובכתר, נמתק דינה ונהפך לשמחה, וזהו שאמר "מרחיק" דהיינו מקום ייחוד הבינה עם החכמה (אור יקר).

¹¹ פירוש כמ"ש הרב בפרשת תולדות ובפרשת בלק דארמי מייא בההוא יינא והם חסדים דאבא וגבורות דאימא. וכנגד אבא אמר דאתי מרחיק שאבא נקרא רחוק. וכנגד אימא אמר מגו אתר דחמרא עתיקא (מ"מ).

<p>דחמרא עתיקא¹ ושת² ואטעים ליה³ וחד⁴ ואחר כך מברך ליה בכמה ברכאן ואעבר על חובי מה כתיב ויהי אך יצוא יצא יעקב ועשו אחיו בא מצדו טעין מכמה טועני כמה דאתמר והא אוקימנא מלה ובג"כ איהו יומא דיבבא וקרבנא איהו עולה איל אחד כמה דאתמר בגין אילו דיצחק⁵ ושעיר עזים אחד לחטאת שוחד לסמאל⁶ לכפרה (נ"א לתברא) אנפוי בההוא בכיה דאיהו בכי בהאי יומא כיון דחמי דלא אתעביד רעותיה והא למגנא צד צידה כמה דאתמר כגוונא דא יומא דכפורי והא כתיב בפ' אמור</p>	<p>(שאכל) מרחוק מתוך מקום היין העתיק, ושותה וטועם אותו ושמח, ואחר כך מברך אותו בכמה ברכות, ומעביר על חטאיו. מה כתוב "ויהי אך יצוא יצא יעקב ועשו אחיו בא מצידו" טעון מכמה משאות כמו שנתבאר, והרי בארנו הדבר. ולכן הוא יום של יבבה, והקרבתן הוא "עולה איל אחד" כמו שנתבאר, מפני אילו של יצחק, ו"שעיר עזים אחד לחטאת" שוחד לסמאל לכפר (לשבור) פניו באותה בכיה שהוא בוכה בזה היום, כיון שרואה שלא נעשה רצונו, והרי לחינם צד צידה כמו שנתבאר, כדוגמא זה יום הכפורים, והרי כתוב בפרשת אמור.</p>
<p>ובחמשה עשר יום וגו' ר' אבא פתח ותנח התיבה בחדש השביעי וגו' ת"ח כל הני יומין אזלת אימא על בנייא בגין דלא ישלוט סטרא אחרא עליהו ובגין לשזבא לון כיון דאשתזיבו בנהא והא יתבין בסכות מתנטרין בנטורא יומא קדמאה ויומא תנינא פקדת לון לישראל למעבד סעודתא לממנן דשאר עמין ואיהי לא שריא תמן⁷ ביומא תליתאה דאיהו י"ז לחדש שריאת למשרי עליהו הה"ד ותנח התיבה בחדש השביעי בשבעה עשר יום לחדש על הרי אררט טורין דכל לווטין ומרדין שראן בגווייהו</p>	<p>"ובחמשה עשר יום וגו'", רבי אבא פתח "ותנח התיבה בחדש השביעי וגו'", בא וראה, כל אלו הימים הולכת אמא על הבנים כדי שלא ישלוט הצד האחר עליהם ובכדי להציל אותם, כיון שנצלו בניה, והרי יושבים בסוכות שמורים בשמירה, יום ראשון ויום שני, צותה להם לישראל לעשות סעודה לממוני שאר העמים והיא לא שורה שם, ביום שלישי שהוא י"ז לחדש מתחילה לשרות עליהם, זהו שכתוב "ותנח התיבה בחדש השביעי בשבעה עשר יום לחדש על הרי אררט", הרים שכל קללות ויסורים שרויים בתוכם.</p>
<p>אמר רבי אלעזר יומא קדמאה דהג לא שריא עלייהו ולא יומא תניינא אלא יומא תליתאה דאוסף וגרע עלייהו אוסף אתוון וגרע קרבנין דכתיב עשתי עשר וגו' והכי אתחזיילרע עין בגין דיומא קדמאה ויומא תניינא חדוה דבנהא ואינון מפלגי</p>	<p>אמר רבי אלעזר יום ראשון של חג לא שורה עליהם ולא יום שני אלא יום שלישי, שמוסיף וגורע שורה עליהם, מוסיף אותיות וגורע קרבנות, שכתוב "עשתי עשר וגו'", וכך ראוי לרע עין, מפני שיום ראשון ויום שני שמחת בניה והם מחלקים להם שלל,</p>

¹ בחינת הבינה הנקראת יין שבכתר הנקרא עתיק יומין (אור יקר).

² משפיעו ליצחק (או ריקר).

³ בסוד החיך דהיינו חכמת (אור יקר).

⁴ בסוד שמחת הבינה יין המשמח לא יין המשכר, ונמתקת אימא על בנהא שכינה על ישראל להגין עליהם (אור יקר).

⁵ עי' לקמן רנט ע"א ועם כל דא וכו' ואיהו כו' עמ"ש וכן הוא עוד לעיל רכד סע"א ע"ש וכן לעיל רנה ע"א ודאע"ג כו' איהו כו' ומ"ש בנ"א לתברא כן הוא ג"כ לעיל רמח רע"ב (לש"ו).

⁶ פי' המלכות אינה שורה על הקליפות להכניעם לפי שעדין לא נתעוררו. אבל ביום ב' שהתחילו להתגלות כדמפרש בסמוך וגילויים ביותר ביום שלישי דאוסף וגרע עשתי עשרה אזי המלכות שורה עליהם להכניעם ושיעור הכתוב ותנח התיבה שהיא מלכות בחדש השביעי שהוא תשרי ב"ז לחדש הוא יום ג' בסוכות על הרי אררט שהם הקליפות (מ"מ).

<p>עדאן לון מיומא תליתאה ולהלאה דאיהי שריא עלייהו מה כתיב והמים היו הלוך וחסור עד החדש העשירי בעשירי באחד לחדש נראו ראשי ההרים</p>	<p>מיום שלישי והלאה שהיא שורה עליהם מה כתוב, "והמים היו הלוך וחסור עד החדש העשירי בעשירי באחד לחדש נראו ראשי ההרים".</p>
<p>רנמ/א</p>	
<p>והמים היו הלוך וחסור אלין קרבנין דאזלין ומתמעטין וכמה דאינון מתמעטין הכי נמי אתמעט טובא דלהון</p>	<p>"והמים היו הלוך וחסור", אלו הקרבנות שהולכים ומתמעטים, וכמו שהם מתמעטים כך גם מתמעט הטוב שלהם.</p>
<p>אר"ש אלעזר ת"ח² מיומא תניינא שריאו מייא³ לאתחזאה כיון דשריאו מים מיומא תליתאה איהי שרת עלייהו ואינון מים לא הוו ידעי⁴ בבלאי (ס"א בכלא) אמאי רשימין הכא דהא טובא דישראל לא הוי באתר דמעוטא⁵ אלא באתר דרבוניא ובגין דאלין מיינ⁶ דרשימין הכא אתמעטן אתי קרא לאשמעינן דכתיב והמים אינון דידיען⁷ ביומי דהג אינון דרשימין גו קרבנין דאינון</p>	<p>אמר רבי שמעון, אלעזר בא וראה, מיום שני התחילו המים להראות, כיון שהתחילו המים מיום שלישי, היא שורה עליהם, ואלו המים לא היו יודעים הבבלים (בכלל) מדוע רשומים כאן, שהרי הטוב של ישראל אינו במקום המעוט אלא במקום הרבוי, ומפני שאלו המים שרשומים כאן מתמעטים, בא הפסוק להשמיענו שכתוב "והמים" אלו שידועים בימי</p>

¹ אינו מפרש המים על של ניסוך דחשב שאין להם משם הנאה כאמור, אלא מפרשו על גבורות מנצפ"ד שה"ס מים דיום שני דבראשית, וידעת מ"ש הרב בפסוק (תהלים צג, ד) מ'קולות מ'ים ר'בים, שר"ת עולה פ"ר, ועוד נימא ביה מלתא לקמן בס"ד (רמ"ז)

² נלע"ד שרבי שמעון בא להכריע גם כרבי אבא אבל לא כשיטתיה, וזה דסבר כוותיה דיש הנאה לאומות מניסוך המים, אבל לא כטעמיה, דאיהו סבר דמיומא תליתאה ואילך הוא עיקר שריית אי עליהם להשפיע בהם, ורבי שמעון הוכיח שאינו כן, אלא כי מיום שני ניתן להם חלקם וכמ"ש רבי אבא בזה, אבל שמיום שלישי עד חמישי פוסק השפע מלהנתן להם ואחר כך ביום ששי ושביעי חוזר להשפיע להם איזה חלק וכדלקמן בסימן (שיה"ש ח, ז) ב"ז, ולכן הקדים ואמר לרבי אלעזר מיומא תניינא וכו', וירצה וכיון שבו נבראו המים וה"ס גבורות, ובו נברא הגהינם, לא נוכל לומר שאין להם כח בו, וגם מלת מים אין להוציאה מפשוטה, שר"ל מים ממש, ולא דכוותך שפירשת אותה על הפרים. אבל מיומא תליתאה, כלומר בהא סברנא כוותך ולא בשיטתך, דהיינו שהשראת אי' הוא לגרע כחם, וכמו שצדקת דבריך בענין הפרים, אבל יש חילוק בין הפרים למי הניסוך, כי הפרים היו בכל הימים אבל מיום שלישי התחיל גרעונם כמו שיפה אמרת, אבל בענין ניסוך המים כשנתגלה יסוד אי', גם שניתן להם ביום השני הלא חסרו ב'ג'ד'ה', וטעמו כי שם דוקא בתנ"ה הוא עיקר גילוי אורות יסוד אי', אבל ביום ששי ושביעי שהם יסוד ומלכות שאין בהם חסדים פרטיים שהרי אי' עד הוד אתפשטת, וגם ששניהם נוטים לצד שמאל כידוע, גם בהם היה להם חלק (רמ"ז).

³ דכתיב ונסכיהם ביום ב' (מ"מ).

⁴ פי' שהם היו סוברים שניסוך המים הוא שפע כולו לישראל, והיו תמהים על שני דברים, האחד למה באה מצוה זו ברמז שלש מלות, ונסכיהם ונסכיהם ונסכיהם כנודע, ועוד למה רמוזים דוקא הכא שהוא בשלשה ימי ב'ז. ועיקר טעם אל תמיהתם הוא שהיו אומרים מה שהוא אמת. דהא טובא דישראל וכו', ולכן המה ראו כן תמהו שכיון שהוא מצוה ושהיא נוהגת כל החג למה באה ברשימו, היינו ברמז, ולמה דוקא בשלשה הימים הנזכרים (רמ"ז).

⁵ פי' ליכא למימר מים דרשימין הכא הם מים קדושים. דא"כ אמאי נרמזו כפרים אלו שהם הולכים ומתמעטים (מ"מ).

⁶ ובגין דאילין מיינ וכו', ירצה שהכתוב בפרשת נח נותן ומגלה טעם לדבר הזה. ונודע בהקדים מה שנודע שמי המבול היו דינים גמורים, וכמ"ש הרב שבאו מאחוריים דעס"מ דהיינו שיש בפק"ד כ"ו אותיות, וכן בקס"ו וכן בק"ל, וג' פעמים כ"ו גי' מבול. והוא הוא לדידי סוד מים שבמילואם מ"ם יו"ד מ"ם עולה ק"פ כמנין ע"ב ס"ג מ"ה, להורות שמהם יצאו אלה המים. וגם מ"צ שהם ג' הגבורות הקשות גי' מ"ם מלאים, כי העיקר של מ"ם גי' מ"ן והמילוי גי' צ'. והנה ידוע שמאז נשחת העולם גזר ה' שלא יוסיף (ח, כא) עוד להכות את כל חי, ומינה שיגרע ברחמיו כח הדין שלא יתאנף כאשר עשה (רמ"ז).

⁷ ושיעור הכתוב והמים הזדונים היו הלוך וחסור עד החדש העשירי שהוא טבת ובעשירי בו נראו ראשי ההרים שאז סמך מלך בבל וכו' (מ"מ).

<p>מורי לוֹטֵינן היו הלוך וחסור טובא דלהון ונגידו דאנגיד עלייהו היו הלוך וחסור ובגין דאינון מים דלהון הוא לא אתחברן אתון דלא יתחבר טובא דלהון אלא זעיר זעיר</p>	<p>החג, אלו שרשומים תוך הקרבנות, שהם הרי קללות, "היו הלוך וחסור" הטוב שלהם ומשיכה שנמשכת עליהם היו הלוך וחסור, ומפני שאלו המים שלהם הוא, לא מתחברות אותיות, שלא יתחבר הטוב שלהם אלא מעט מעט.</p>
<p>אבל לישראל דאינון מקב"ה מה כתיב ודורשי יי' לא יחסרו כל טוב רישיה דקרא כפירים רשו ורעבו אלין ממנן דשאר עמין ודורשי יי' אלין ישראל לא יחסרו כל טוב אלין אזלין ואסתלקו לעילא לעילא ובג"כ טובא דלהון דאינון מים היו הלוך וחסור עד החדש העשירי דא טבת דהא כדן ימי הרעה הוּו ואתערת ההיא רעה ואתקפת וכלה קדישא לא אנהירת מגו שמשא כדן נראו ראשי ההרים אלין אינון הרי חשוכא מורין דלוֹטֵינן אתחזון ואתקפו ועבדין בישין בעלמא</p>	<p>אבל לישראל שהם מהקדוש ברוך הוא, מה כתוב "ודורשי ה' לא יחסרו כל טוב", ובתחילת הפסוק "כפירים רשו ורעבו" אלו הממונים של שאר העמים. "ודורשי ה'", אלו ישראל, "לא יחסרו כל טוב", אלו הולכים ועולים למעלה למעלה, ולכן הטוב שלהם, שהם מים, היו "הלוך וחסור עד החדש העשירי", זה טבת, שהרי אז ימי הרעה הם, ומתעוררת אותה רעה ומתחזקת, והפלה הקדושה לא מאירה מתוך השמש, אז "נראו ראשי ההרים", אלו הם הרי החושך הרי הקללות נראים ומתחזקים ועושים רעות בעולם.</p>
<p>ביומין אלין אשה בהאי עולה דהא כדן הני אשים אכלי חולקהון שבעים פרים אלין אינון לקבל שבעים ממנן דשלמו על שבעין עמין וסלקין ביומא קדמאה ונחתו בכל יומא ויומא ואקרונ פרים מנגחים ביומין דלהון אילם (חסר) ארביסר תרין בכל יומא אינון י"ד יהו"ה ידא דשליטא עלייהו תדיר בכל יומא ויומא אמרין בני שנה מניינא דלהון ח"ץ</p>	<p>בימים אלו, [ישוכתוב] אשה בזו העולה, שהרי אז אלו האישים אוכלים חלקם, שבעים פרים אלו הם כנגד שבעים ממונים ששולטים על שבעים עמים, ועולים ביום ראשון ויורדים בכל יום ויום, ונקראים פרים מנגחים בימים שלהם. "אילם ארבעה עשר", שנים בכל יום, הם י"ד יהו"ה, יד ששולטת עליהם תדיר בכל יום ויום. "כבשים בני שנה" המנין שלהם ח"ץ.</p>
<p>ואי תימא אי הכי רע עין הוינן לגבייהו אין דהא כתיב כי גחלים אתה חותה על ראשו אבל אנן לא יתבינן אלא בחדוותא דלית ביומי שתא חדוותא כאלין יומין ובגין דאנן יתבינן בטוב לבא ובחדוותא דרעותא אתהפך עלייהו גחלים על רישיהון גומרינ מלהטן דחדוותא דילן עבדי לון ביש י"ד (ס"א ה') ע' וחץ כך סלקין בחושבנא דילהון וכל דא איתימא מאן יהיב לך לאקרבא עלייהו דלמא אינון לא בעאן כל דא</p>	<p>ואם תאמר אם כך אנחנו רע עין, אצלם כן, שהרי כתוב "כי גחלים אתה חותה על ראשו", אבל אנחנו לא נותנים אלא בשמחה, שאין בימי השנה שמחה כאלו הימים, ומפני שאנחנו נותנים בטוב לב ובשמחה של רצון, מתהפך עליהם גחלים על ראשיהם, גחלים לזהטות של השמחה שלנו עושות להם רע, י"ד (ה') ע' וח"ץ, כך עולים בחשבון שלהם. וכל זה, אם תאמר, מי נתן לך להקריב עליהם, אולי הם לא רוצים את כל זה.</p>

¹ מ"וד שנית ככתוב בס"ת. והטעם לרמוז על הקליפה שהיא בגרעו תדיר. א"נ בתורתו של רש"בי כתיב אלם חסר ב' יו"דין. ומ"ש יד ה' פי' ב' אלים היו מקרבים בכל יום הם י"ד. ומ"ש חץ פי' י"ד כבשים היו מקרבים בכל יום הם חץ (מ"מ).

<p>אלא לית חדווה לכל אינון ממנן ככל אינון תורים! אילים ואמרינן כהני בשעתא דישראל יהבי לון סעודתין אלין ועם כל דא לא מתקרבו כלא אלא לקב"ה? בלחודוי ואינון מתקרבי תמן ואיהו פליג לון ועל דא כתיב אם רעב שונאך האכילהו לחם אלין אינון קרבנין דחג ואם צמא השקהו מים אלין מים דרשימין הכא ביומי דחג וביומא תניינא וביומא שתיתאה ושביעאה וסימן בו"ז יבוזו לו</p>	<p>אלא אין שמחה לכל אלו הממונים בכל אלו התורים האילים והכבשים כאלו, בשעה שישראל נתנו להם סעודות אלו, ועם כל זה לא קרב הכל אלא להקדוש ברוך הוא בלבדו, והם מתקרבים שם, והוא מחלק להם, ועל זה כתוב "אם רעב שונאך האכילהו לחם", אלו הם קרבנות החג, "ואם צמא השקהו מים", אלו מים שרשומים כאן בימי החג, וביום שני וביום ששי ושביעי וסימן "בו"ז יבוזו לו".</p>
<p>מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה אלין אינון מים די מנסכי ישראל בחדוה וברחימו דקב"ה דכתיב ושאתם מים בששון ונהרות לא ישטפוה אלין אינון נהרי³ דאפרסמונא דכיא דכלהו דבקי ומתקשרי ברחימו דא</p>	<p>"מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה" אלו הם מים אשר מנסכים ישראל בשמחה ובאהבת הקדוש ברוך הוא, שכתוב "ושאתם מים בששון", "ונהרות לא ישטפוה", אלו הם נהרות אפרסמון טהור שכולם דבוקים ומתקשרים באהבה זו.</p>
<p>אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו דא סמאל באהבה דישראל למהוי ליה חולקא בהדיהו באינון מים דרשימין הכא בפרשתא דכתיב אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו סימנא דאינון מים בו"ז יבוזו לו ודאי דהא כלהו אתחשיבו לגבן חרש נשבר דלית ליה תקנה לעלמין מים דלהון אתפליגו ביומין בו"ז אשתארו שאר יומין דאינון ג' ד' ה' וסימן (נוטריקין חמישי רביעי שלישי) הר"ש את הרשי האדמה ולית לון תקונא בהדן ולא לעלמין ואי תימא בוז יבוזו לו כתיב התם כי לא בזה ולא שקץ ענות.</p>	<p>"אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו", זה סמאל, באהבת ישראל להיות לו חלק איתם באלו המים שרשומים כאן בפרשה, שכתוב "אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו", סימן של אלו המים "בו"ז יבוזו לו" ודאי, שהרי כולם נחשבים אצלנו חרש נשבר שאין לו תקנה לעולמים. המים שלהם נחלקים בימי בו"ז, נשאר שם ימים שהם ג' ד' ה', וסימן (נוטריקון חמישי רביעי שלישי) "חר"ש את חרשי האדמה", ואין להם תקון איתנו ולא לעולמים. ואם תאמר "בוז יבוזו לו", כתוב שם "כי לא בזה ולא שקץ ענות".</p>
<p>יומא קדמאה מאי עביד ליה אלא לא אקרי ראשון ולא אקרי אחד אלא חמשה עשר סתם בלא רשומא כלל אבל שירותא דרשימו דמיין מיום שני והכי אתחזי בגין דלית טוב בשני ובג"כ לא רשים ראשון ולא אחד כלל והוי בסתם ושרי רשימו</p>	<p>יום ראשון מה עושה לו, אלא לא נקרא ראשון ולא נקרא אחד אלא חמשה עשר סתם בלי רישום כלל, אבל התחלת רישום המים מיום שני הוא, וכך ראוי, מפני שאין טוב בשני, ולכן לא רשום ראשון ולא אחד כלל,</p>

¹ פי' אין להם הנאה בתורים של כל השנה כמו ע' פרים דחג (מ"מ).

² לעיל רנה ע"א רכז סע"א נח סד ע"א (לש"ו).

³ פי' הארות אימר ושיעור הכתוב מים רבים שמנסכים בחג ונהרות שהם נהרי דאפרסמונא דכייא לא יוכלו לכבות את האהבה שבין ישראל לאביהם שבשמים. דלא תימא כמו שאם מעין מושך וארובות השמים ירדו עליו לרוב הגשמים אינו ניכר המעיין. והכי נמי נימא מריבוי הארת נהרי דאפרסמונא דכייא המתגלים בחג לא תיראה האהבה של ישראל קמ"לן דלא יוכלו לכבות את האהבה. דא ס"מ קאי על איש דקרא ושיעור הכתוב אם יתן איש שהוא ס"מ את כל הון ביתו באהבה שאוהב הקב"ה לישראל כדי להיות לו חלק עמהם בוז יבוזו לו. שאין לו חלק אלא בסימן המים שרומז בתבית בוז ור"ל סימן בו"ז הוא שיבוזו לו. דהיינו שיקחם לחלקו (מ"מ).

<p>דיומין ביום שני ואתפלגנו מים בבו"ז ואשתארו ביומין הר"ש כמה דאתמר וכלא כדקא יאות זכאה חולקהון דישראל דידעי</p>	<p>והוא בסתם, ומתחיל רישום הימים ביום שני, ונחלקו מים בבו"ז, ונשארו בימי חר"ש כמו שנאמר והכל כראוי. אשרי חלקם של ישראל שיודעים</p>
<p>רנמ/ב</p>	
<p>לאעלאה לגו מוחא דאנוזא ובגין למיעאל לגו מוחא מתברין קליפין אלין ועאלין מה כתיב לבתר כל האי ביום השמיני עצרת תהיה לכם לבתר דתברו כל הני קליפין ותברו כמה גזיוזין וכמה נחשים קמלו וכמה עקרבים¹ דהוו לון באינון טורי דחשוכא² עד דאשכחו אתר דישוכא וקרתא קדישא מקפא שורין סחור סחור כדין עאלו לגבה למעבד נייהא תמן ולמחדי בה והא אוקימנא מלה ודא איהו עצרת כנישו אתר דמתכנש כלא לגבה³ תהיה לכם ולא לאחרא למחדי אתון במאריכון ואיהו בהדיכו ועל דא כתיב שמחו ביי' וגילו צדיקים והרנינו כל ישרי לב</p>	<p>להיכנס לתוך מח האגוז, וכדי להיכנס לתוך המח משברים קליפות אלו ונכנסים. מה כתוב לאחר כל זה "ביום השמיני עצרת תהיה לכם", לאחר ששברו כל אלו הקליפות, ושברו כמה חתיכות, וכמה נחשים הרגו, וכמה עקרבים שהיו להם באלו הרי החושך, עד שמצאו מקום ישוב ועיר קדושה מוקפת חומות סביב סביב, אז נכנסים אצלה לעשות מנוחה שם, ולשמח בה, והרי בארנו הדבר. וזהו "עצרת" אסיפה, מקום שנאסף הכל אצלה, "תהיה לכם" ולא לאחר, לשמח אתם באדונכם, והוא אתכם, ועל כן כתוב "שמחו בה' וגילו צדיקים והרנינו כל ישרי לב".</p>
<p>אמר רבי שמעון כל מאן דחדי וכו' עד שלא עשו חסד עם ה עניים נדפס בהקדמת בראשית דף י ע"ב</p>	

¹ עי' ז"ח לא ע"ב: גוון חוור דעיינין דיליה, איהו נחש. גוון סומק שרף. גוון תליתאי, ירוק, כליל מתרווייהו, עקרב. גוון רביעאה אודם, צמאון אשר אין מים. ועי' בהגר"א על תקי"ז מב ע"א: כ"ז שמאמין באחדותו ית', אפי' עובר כמה עבירות אינו מומר לכל התורה, ואעפ"י שחטא ישראל הוא (סנהדרין מד ע"א) ומצטרף למנין, כמ"ש עברין כו' ונכלל תפלתו בכלל ישראל, ותפלתו היא בקוץ הנ"ל. והענין, כי קוץ הנ"ל הוא מבועא דלא פריש מבירא לעלמין, כי זאת בחי' אחרונה, מלכות של ז"א, אות ברית של ישראל, דבוק תמיד בה, כיון שתמיד ישראל מאמינים באחדותו. וזה הקוץ מורה דלא ליחלף באל אחר, שלכן הד' והר' גדולים. אבל אשאר הבחי' שתלויים בשאר מצות מסתלקין בעוונותינו הרבים מחמת עוונות, כשרובם ח"ו כו', וזה הוא סט' דנחש בשאר עבירות. אבל עקרב הוא המודה בעבודת כוכבים, ומשתחוה לאל אחר, וכן בבת אל נכר, אז הקוץ ח"ו מסתלק מצדו וזהו פירוד הגמור. וז"ש ואיהו פוסק וברח כו', ר"ל יוסף במדרגתו, ומסתלק הקב"ה ממנו כלל וכלל, ואין תפלתו עולה כלל, דהעליה משכינה לז"א ע"י זיווג. וז"ס נחש ועקרב, דעקרב הוא הכופר בעקר, אותיות עקרב, ובמקום ד' עם עקב עושה ר' עם עק"ב. וז"ס יעקב שקוצו של ד' הוא יו"ד אות ברית, ולכן יעקב נוק' ור"ל של דכורא, ולכן תפלת יעקב רשות, שהיא בחי' אחרונה הנשארת בלילה, שיעקב תיקנה שאינה מסתלקת לעולם. ואמרו בניו (פסחים נו ע"א) שמע ישראל כו' אחד, וכן לעולם אנו אומרים שמע ישראל סבא כו', כמ"ש במ"ר, משא"כ של אברהם ויצחק. ועי' לקמן רעט ע"א: דעקרין מלי כו' – פי' הגר"א ביהל אור: ר"ל זהו כעקרב.

² שם הוא המדור דשורש כולם [הקלי'], וכמ"ש בפ' משפטים (ק"ב ע"ב) בלק (רח ע"א ריב ע"א) פנחס (רלג ע"א) (דע"ה ח"ב דף קכה ע"ב).

³ פירוש שהארות אר"א וזעיר נקבצים בה ולכך אנו שמחים בה לפי שיש לנו נשמה מצד אימא ורוח מזעיר ונפש מן המלכות ולפיכך כתיב שמחו בה' וגילו צדיקים והרנינו כל ישרי לב (מ"מ).

רלו ע"ב

ע"י שער מאמרי רשב"י נז ע"ב: והענין הוא זה דע כי מצינו בענין קוצא דשערי דז"א יתרון גדול על קוצא דשערי דא"א כי ההוא קוצא לא האיר הארות גדולות רק בחינת הארת תפלה אחת במצחו דז"א בסוד אור ישר והארת קשר דתפלה של ראש בסוד אור חוזר אבל האי קוצא דשערי דז"א האיר הארות עצומות והם תפלה של ראש בראש יעקב וקשר תפלה שלו בסוד דור המדבר ותפלה של ראש ברחל נוקבא דז"א וקשר תפלה שלה הם ארבעה הארות. אבל התשובה היא כי האמת הוא שלא הוציא רק שלשה הארות אבל ההארה הרביעית שהוציא קשר תפלה של יד לא הוציא כמו שנבאר ענינה למטה ועכ"ז עדין קצת קושיא במקומה עומדת שהרי הם שתי הארות וכאן הם ג' הארות והטעם הוא לפי שבהיו' המוחין למעלה ברישא דז"א הם סתומין ומלובשין בנה"י דאימא כנודע. ולכן אין כח בקוצא דשערי דאריך להכו' שם ולהוציא משם הארו' יתירו' אבל במקו' שמכה קוצא דשערי דז"א שהוא למטה בת"ת שבו כנ"ל ששם מתגלים החסדים דאימא בגילוי גדול כי כבר נפסק ונסתיים היסוד שלה שהיתה מלבישתם בחזה דז"א. ואותם החס' המגולי' אשר שם הם מאירי' אל הצדדי' בנצח והוד דאבא ובנצח והוד דאימא המתפשטים בקו ימין ושמאל' דז"א ולא עוד אלא שגם באותם הקוים יש התפשטו' ממש של חס' דאימ' כנודע ונוסף ע"ז כי היסוד דאבא המתפשט תוך הת"ת דז"א הנה הוא מגולה. ואין היסוד דאימא מכסה עליו כי נפסק בחזה הנז' ואור היסוד דאבא הוא גדול במאד מאד והוא מאיר גם כן בנצח והוד דאבא ואימא שבשני הקוים כנז'. ונמצא כי כמעט יותר הארות יש כאן למטה ממה שיש למעל' ברישא דז"א לסיבו' הנז' שהם בגילוי גמור ולכן היה כח בקוצא דשערי דז"א להאיר שם להוציא הארה שלישית יתירה על מה שהוציא קוצא דאריך ברישא דז"א וגם בטענות האלו יובן איך ממקו' הזה התחתון שאינו בחינת מוחין נעשו מוחין ברישא דיעקב ודרחל אבל הטעם הוא כי אעפ"י שבערך ז"א אינם שם בבחינת מוחין הנה בערך יעקב ורחל הם מוחין גמורים לסיבות הנז' שהם אורות מגולי' וגדולי' ועוד טענה אחרת והיא כי הנה כל דרך הליכה אחת היא וכל דרך חזרה אחת היא. נמצא כי בהיו' האור יוצא מקוצא דשערי דז"א ונמשך דרך יושר כלפי פנים האיר בכל המקומו' במצח בדרך הליכתו עד צאתו במצח דיעקב וכן בחזרתו האיר כל הבחינות שמצא דרך חזרתו עד צאתו במצח דרחל נוקבא דז"א ואם קוצא דשערי דא"א היה מוצא גם כן שם למעל' פרצופים אחרים גם היה מאיר בהם ומוציא בהם אורות דתפילין אלא שלא היו שם רק בחינת ז"א ולא כנ"ל. ובזה הטעם האחרון יתורץ איך לא הוציא קוצא דשערי דז"א קשר תפלה דיד בראש רחל כיון שאמרנו שהאורו' האלו הם גדולי' מאד ומגולי' אבל הטעם הוא כי טבע האור היוצא על ידי הכא' ובטישה בכח גדול הנה יהיה בו כח לרוץ דרך ישרה בהליכה ולחזור אח"ך בסוד אור חוזר פעם שנית כדרך הזורק אבן בכח שהולכת במרוצה דרך יושר ואח"כ חוזרת לאחור אל מקו' שזרקו אותה אבל שתחזור עוד פעם שלישית דרך ישר אין בה כח לחזור. ולכן לא חזר האור ממצח דרחל למקום העורף שבה לעשו' לה קשר תפילין והנה עתה צריך לבאר אם כן איך אנו מוצאים שיש קשר בצורת יוד בתפ"י ש"י כנ"ל בשם ס' הזוהר בפ' פנחס דרל"ו ע"ב והענין הוא כי אין (דף נ"ז ע"א) קשר הזה דומה אל קשר תפלה של ראש ז"א כי אותו הקשר היה יוצא על ידי הכאת קוצא דשערי דאריך אפין ועוד כי היה בסוד אור חוזר בעורף דז"א להוציא ד' דאחד שהיא לאה אשת ז"א העליונה. ועוד כי היו בחי' הארת האורות דרך חזרה כנ"ל אבל אינו כאן בשו' אופן מאלו כי אין צורך ברחל להוצי' קשר מאחורי שהיא נקבה ואינה מוציאה נקבה אחר' ולכן הקשר שבה איננו אלא בסוד אור ישר דרך פני' שלא כדמיון התפילין שלה שהם במצחא אבל זה הקשר הוא יותר למטה {ע"ג} פנים כנגד מקום הדע' שבה אשר ביארנו לעיל בסוד הרצועות דתפלה של ראש כי מקום דעת של הנוקבא הוא למטה בגופא בין תרין כתפין דילה בשליש העליון דת"ת שבה ואינו בדעת דדכורא שהוא למעלה בראשו ממש. וגם נתבאר שם כי הדעת שבה הוא קל ואין בו רק בחינת עיטר' דגבורה בלבד. וכמו שהמוחין שבה בלטו כלפי פנים במצח שלה גם הדעת שבה היושב בין תרין כתפין בלט שם במקומו בסוד אור מקי' גם כן לחוץ כלפי פנים. וזהו בחינת קשר תפלה של יד שהוא אור המקיף עצמו של הדעת שלה ואינו אור מועט חוזר ממנו אח"כ דרך אחור בעורף שלה בקשר תפלה של ראש והבן זה מאד. ובזה יתורץ איך אין בתפילין שלה חמשה פרשיות שהם הארבעה מוחין הנ"ל ועוד בחינת הדעת הזה של עיטרא דגבורה ובזה נתרצה קושיא זו כי הארבעה מוחין יצאו למעלה במקומם במצח והדעת שלה יצא למטה במקומו בין הכתפים גם כן כלפי פנים והוא שם גם כן בבחינת מוח מקיף אלא שהוא למטה ולהורות הדבר הזה כי גם הקשר הזה הוא מכלל המוחין שלה עם היותו למטה בגופא. לכן אצטריך דיו"ד דא לא יעדי כלל מגו תפלה דיד ויחברוהו תמיד עמו בגין דלא יעבי' פרודא כלומר שלא יעשה פירוד בין המוחין שלה ולא יאמרו שזה המוח דדעת שבה איננו ח"ו בחי' מוח והוא נפרד מהם כיון שהוא למט' בגופא כנז' כי אם נפריד ח"ו ביניהם נמצא שתהיה הנקבה בלתי דעת כלל ואין פגם גדול מזה. משא"כ בקשר דתפלה של ראש כי הוא פרצוף אחד נפרד הנק' לאה אשת ז"א וצריך להפרידה ממנו להורות כי הוא פרצוף בפני עצמו. ומ"ש בזהוהר שם כי יו"ד זו בדכורא איהו ולא בנוקבא כו' מפורש עם הנ"ל כי אלו החמשה גבו' דדעת שבה באו אליה בהיותם מלובשים בתוך היסוד דז"א והיסוד ההוא הוא צורת יו"ד והוא דכורא וכל חדוה דנוק' בהאי יסוד הוא ואין להפרידו ממנה כנז' שם בזהוהר והרי

נתבא' היטיב ענין הקשר הזה איך איננו בחינת מוח הדעת ברישא דנוק'. ולכן איננו ג"כ בבחינת פרשה חמישית בתפלה של יד אבל הוא בבחינת קשר וגם שהוא בבחינת עור ולא בבחינת פרשה בכתיבה לפי שאינו בבחינת פרשה אלא מה שהוא מוח גמור בראש אבל המוח הזה כיון שהוא למטה בגופא איננו מכלל מוח ולכן ג"כ הוא בחי' עור בלבד ולכן גם כן הוא למטה נפרד מהתפנה שג יד עצמו אבל להורות כי גם הוא בחי' מוח אלא שירד למט' לכן אצטריך דלא יעדי האי יו"ד מגו תפלה ויתחברו (ע"ב) יחד תמיד כנ"ל. גם יתבאר כי איננו בסוד קשר מאחורי העורף דרחל אלא כלפי פנים כנ"ל בסוד מוח ממש ועדין צריך לחקור למה לא היתה פרשה חמישית מבחינת דעת ממש דחסדים למעלה בראש נוקבא דז"א מאותם שני החסדים המתפשטים בשני קוים ימין ושמאל דז"א המגולים כנ"ל וכאשר מכה קוצא דשערי בנצח והוד דאבא ואימא להוציא אורם לחוץ בסוד תפלין למה אינו מוציא גם הארת שני החסדים האצו לחוץ ויעשו פרשה חמישית בסוד דעת דחסדים בראשה דנוקבא דז"א. ואם תאמר כי עטר' דחסד אין בה חלק אל הנקבה זה אינו כי הרי נתבאר אצלנו כי כל בנין הנקבה הוא על ידי אותם שני החסדים המגולים דנצח והוד דז"א. אבל התשו' היא כי הלואי שיספיקו אלו החסדים לבנות פרצוף הנקבה בעצמה ועוד כי אלו השתי חסדים צריכין גם כן להאיר באלו המוחין שבנצח והוד דז"א הארות רבות להוציא תפלה דיעקב ותפלה דרחל וקשר דיעקב וקשר דרחל כנ"ל כי לא היה אפשר במוחין ההם להוציא מהם כל כך הארות לולי ע"י הארת אלו החסדים המגולים בהם וצכן אין בהם כח להוציא גם כן בחי' מוח דעת דחסדי' ועתה צריך לבאר כי מאחר שאלו הם תפלין של ראש דרחל איך נקראת תפלה של יד אבל הענין הוא במה שנודע כי ראש רחל מתחלת מן החזה ולמטה דז"א ונמצא כי התפלין דראש רחל שם הם מקומם בחזה דז"א ושם היה ראוי לינתן אבל להיי' כי הנקבה ליקחת עיטר' דגבו' וזהו עיקר מה שהיא לוקחת כי שאר המוחין שיש לה אינם רק הארה בלבד כי עיקרם לקחם ז"א לעצמו ולא נשאר לה רק הארתם בלבד אבל עיטר' דגבו' לא לקח הז"א כי אם האר' מועט ורובה נשאר לנוקב' כנ"ל והנה זו העיטר' דגבו' כבר נתבאר צעי' כי היא בחי' פרק התחתון של הזרוע השמאלי דא"א שהוא הדבוק עם הכתף שלו ולכן נקשר' זו התפלה דראש דרחל בפרק התחתון דזרוע שמאלי של ז"א הסמוך אל הכתף, ע"פ. והוא גם בשעה"כ תפלין ז' אמנם יתכן שזה מהחברים, עי' פע"ח שם.